

โครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์

การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 - 2559สู่การปฏิบัติ

**ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม
คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2556**

**และ
แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนา
แรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2557**

(ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555-2559)

กระทรวงแรงงาน

ร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีที่เกี่ยวข้อง

เมษายน 2557

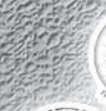
**พระบรมราชโองการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานเนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๗**

“ข้าราชการไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใด ระดับไหนมีหน้าที่อย่างไร
ล้วนแต่มีส่วนสำคัญอยู่ในงานของแผ่นดินทั้งสิ้น
ทุกคนจึงต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่โดยเต็มกำลังความสามารถ
ด้วยอุดมคติ ด้วยความเข้มแข็งเสียสละ
และระมัดระวังให้การทุกอย่างในหน้าที่เป็นไปอย่างถูกต้องเที่ยงตรง
ด้วยความระลึกรู้ตัวอยู่เสมอว่า การปฏิบัติตัวปฏิบัติงานของตน มีผลเกี่ยวเนื่อง
ถึงสุขทุกข์ประชาชน ตลอดจนความเจริญขึ้นหรือเสื่อมลงของประเทศชาติ”

วังไกลกังวล

๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

โครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์

การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 - 2559 สู่การปฏิบัติ

ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2556

และ แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนา แรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2557

(ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555-2559)

กระทรวงแรงงาน

ร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีที่เกี่ยวข้อง

เมษายน 2557

คำนำ

ปีงบประมาณ 2556 เป็นปีที่ 2 ของการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม กระทรวงแรงงานในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ได้ประมวล/รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและภาคีที่เกี่ยวข้อง จำนวน 9 กระทรวง 21 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานกฤษฎีกา กระทรวงแรงงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ (Homenet Thailand) และศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบระดับชาติ เพื่อจัดทำหนังสือ “ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม ค้ำครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบประจำปีงบประมาณ 2556 และแผนปฏิบัติการส่งเสริม ค้ำครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2557 (ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555-2559)

หนังสือ “ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม ค้ำครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบประจำปีงบประมาณ 2556 และแผนปฏิบัติการส่งเสริม ค้ำครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2557” (ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555-2559) เล่มนี้ ประกอบด้วยสาระสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ **ส่วนที่ 1** ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม ค้ำครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบประจำปีงบประมาณ 2556 **ส่วนที่ 2** แผนปฏิบัติการส่งเสริม ค้ำครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2557 ซึ่งได้มีการทบทวน/ปรับปรุงจากแผนปฏิบัติการส่งเสริมค้ำครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 - 2559 **ส่วนที่ 3** สรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญ ๆ และภาคผนวก

กระทรวงแรงงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนผู้สนใจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหาร ตลอดจนหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการติดตามผลการดำเนินงานและการนำแผนสู่การปฏิบัติ รวมทั้งได้ใช้ในการประสานความร่วมมือ และประสานงานการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรและการบริหารจัดการด้านแรงงานนอกระบบของประเทศไทยต่อไป

กระทรวงแรงงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
เมษายน 2557

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2555

1. สรุปเฉลี่ยความสำเร็จผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2556 ตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์	1
2. สรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ประจำปีงบประมาณ 2555 ตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ 10 ตัวชี้วัด	3
3. ผลงานปีงบประมาณ 2556 ตัวชี้วัดที่ 5 จำนวนแรงงานนอกระบบที่ได้รับการส่งเสริมการมีงานทำ	16
4. สรุปสาระสำคัญผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ประจำปีงบประมาณ 2556 (ตุลาคม 2555 – ตุลาคม 2556)	18
- ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ขยายขอบเขตการคุ่มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคง	26
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 : เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบ เพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ	54
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 : เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ	66

ส่วนที่ 2 แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2557

1. สรุปสาระสำคัญแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2556	91
2. ยุทธศาสตร์ที่ 1 ขยายขอบเขตการคุ่มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคงทางสังคม	
สรุปความเชื่อมโยงระหว่างเป้าประสงค์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่ 1	102
กลยุทธ์ที่ 1 : เสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงด้านสวัสดิการสังคมและประกันสังคม	103
กลยุทธ์ที่ 2 : เสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงด้านสุขภาพในมิติอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานรวมทั้งส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีนโยบายคุ่มครองด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน	107
กลยุทธ์ที่ 3 : ยกสร้าง/ปรับปรุง/พัฒนา/ออกกฎหมายคุ่มครองแรงงานนอกระบบ รวมทั้งการให้สัตยาบันอนุสัญญาที่สำคัญ และให้สอดคล้องกับงานที่มีคุณค่าของ ILO	110
3. ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ	
สรุปความเชื่อมโยงระหว่างเป้าประสงค์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่ 2	118
กลยุทธ์ที่ 1 : ส่งเสริมการมีงานทำอย่างยั่งยืน	119

กลยุทธ์ที่ 2 : เพิ่มสมรรถนะและผลิตภาพแรงงานที่สอดคล้องกับสาขาอาชีพ	122
กลยุทธ์ที่ 3 : จัดระบบมาตรฐานฝีมือแรงงาน	125
กลยุทธ์ที่ 4 : ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ในการเพิ่มสมรรถนะของแรงงานนอกระบบ	127
4. ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ สรุปความเชื่อมโยงระหว่างเป้าประสงค์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่ 3	128
กลยุทธ์ที่ 1 : พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแรงงานนอกระบบ	130
กลยุทธ์ที่ 2 : พัฒนากลไกการทำงานในระดับชาติและระดับท้องถิ่น	131
กลยุทธ์ที่ 3 : ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย	141
กลยุทธ์ที่ 4 : สนับสนุนการมีแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ฯ และพัฒนาระบบติดตามประเมินผล	145

ส่วนที่ 3 สรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญ

1. สรุปผลการประชุมการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ แห่งชาติ (คนช.) ครั้งที่ 1/2556 เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2556	146
2. สรุปผลการประชุมการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ แห่งชาติ (คนช.) ครั้งที่ 2/2556 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2556	192
3. สรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการรูปแบบ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอก ระบบเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ของกรุงเทพมหานคร	223
4. สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดประเด็นการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 - 2559	229

ภาคผนวก

1. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2555 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการ แรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.)	245
2. คำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ที่ 1/2556 ลงวันที่ 20 กันยายน 2556 แต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหาร จัดการแรงงานนอกระบบ	248
3. คำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ที่ 2/2556 ลงวันที่ 20 กันยายน 2556 แต่งตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ จังหวัด	250
4. Model – โครงสร้างการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบลงระดับจังหวัด (ตามแผน ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559)	252
5. (ร่าง) คำสั่งประธานอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด	253

	หน้า
6. สรุปจำนวนแรงงานนอกระบบ (ข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบประจำปี 2556 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ)	255
7. ประมวลภาพกิจกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการกิจด้านแรงงานนอกระบบ (ประจำปีงบประมาณ 2556)	269
8. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาวิเคราะห์แรงงานนอกระบบและการสำรวจเพื่อสร้างแบบจำลองการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบที่มีประสิทธิภาพ โดยศูนย์วิจัยและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	272
9. สรุปผลการดำเนินงานพัฒนาระบบกลไกการดำเนินงานเพื่อการจัดการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบจังหวัดลำพูน โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน (สนับสนุนงบประมาณโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ : สสส.)	290
10. หนังสือสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน ด่วน ที่ รง 0209.2/0907 ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2557 เรื่อง จัดส่งรายการข้อมูลแรงงานนอกระบบ เพื่อเชื่อมโยงกับศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ/หนังสือศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ รง 0202.3 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2557 เรื่องรายการข้อมูลแรงงานนอกระบบที่เชื่อมโยงกับศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ/แบบคำร้องขอปรับปรุง/ขึ้นทะเบียนเกษตรกร (แบบ ทบก.01) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	330
11. แนวทางการดำเนินโครงการบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุและแรงงานคนพิการ) ประจำปีงบประมาณ 2557	334

สรุปผลเสียความล่าช้าผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 (1 ตุลาคม 2556- 30 กันยายน 2557)
ตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ 10 ตัวชี้วัด

KPI	ชื่อตัวชี้วัด (KPI)/เป้าหมาย	เป้าหมายปี 2556	ผลงาน/ความคืบหน้า	คิดเป็นร้อยละ
1.	ร้อยละ 25 ของแรงงานนอกระบบมีหลักประกันทางสังคม โดยเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมของรัฐ (รัฐสมทบ) อย่างน้อย 1 ระบบหรือ 1 กองทุน	แรงงานนอกระบบมีหลักประกันทางสังคม (มาตรา 40) จำนวน 1.40 ล้านคน	แรงงานนอกระบบมีหลักประกันทางสังคม จำนวน 1.52 ล้านคน	100
2.	ร้อยละผลสัมฤทธิ์ด้านกฎระเบียบ/พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ	ร้อยละ 85 ของการปรับปรุงกฎหมายจำนวน 3 ฉบับ	ฉบับที่ 1 การปรับปรุงพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... คิดเป็นร้อยละ 100 ฉบับที่ 2 การออกกฎหมายรองรับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. 2553 จำนวน 2 ฉบับ (เป้าหมาย 4 ฉบับ) คิดเป็นร้อยละ 50 ฉบับที่ 3 การออก “กฎกระทรวงว่าด้วยการมิให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 แก่นายจ้าง ซึ่งจ้างลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน อันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย พ.ศ. ....” ดำเนินการแล้วเสร็จในเชิงปริมาณ 2555 แล้ว	75
3.	จำนวนข้อเสนอแนะ/รายงานการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของกลุ่มแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ไม่ต่ำกว่าปีละ 1 เรื่อง/เล่ม	จำนวน 1 เรื่อง/เล่ม		100
4.	ระดับความสำเร็จของการเตรียมความพร้อมให้สถาบันอันนุสญองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 87 และ 98	เสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อรับทราบผลพิจารณาพิจารณา	สรุปเสนอเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองแรงงานแล้วเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2556	100
5.	จำนวนแรงงานนอกระบบที่ได้รับการส่งเสริมการทำงาน	จำนวน 0.82 ล้านคน	จำนวน 0.87 ล้านคน	100
6.	จำนวนแรงงานนอกระบบมีศักยภาพได้ตามมาตรฐานการฝึก และ/หรือมีมาตรฐานฝีมือแรงงานเพิ่มขึ้น	จำนวนแรงงานนอกระบบมีศักยภาพได้ตามมาตรฐานการฝึก และ/หรือมีมาตรฐานฝีมือแรงงานเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา	กำลังแรงงานในตลาดแรงงานได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือและศักยภาพได้มาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน 42,263 คน (เป็นผลงานในภาพรวม ไม่สามารถจำแนกเป็นแรงงานในระบบและแรงงานนอกระบบได้) ผลงานปี 2555 = 32,364 คน ผลงานปี 2556 = 42,263 คน (เพิ่มขึ้นจำนวน 9,899 คน คิดเป็นร้อยละ30.58)	100
7.	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบ	กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลแรงงานนอกระบบ	รายการ/เนื้อหาที่จะเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลเกษตรกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	100

KPI	ชื่อตัวชี้วัด (KPI)/เป้าหมาย	เป้าหมายปี 2556	ผลงาน/ความคืบหน้า	คิดเป็นร้อยละ
8.	ระดับความสำเร็จของการพัฒนากลไกการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ	จัดตั้งคณะกรรมการ/อนุกรรมการฯ ภายใต้คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (ตามที่คณะกรรมการฯ เห็นชอบ) พัฒนากลไกระดับภูมิภาค/ท้องถิ่น	แต่งตั้งคณะกรรมการฯ จำนวน 2 คณะ 1. คณะอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ 2. คณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด	100
9.	จำนวนเครือข่ายแรงงานนอกระบบเพิ่มขึ้น	เป้าหมาย จำนวน ศูนย์ฯ/กลุ่ม/ชมรม /สมาคม หรือที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา	จำนวน 15 แห่ง ผลงานปี 2555 = 10 ศูนย์/แห่ง ผลงานปี 2556 = 15 ศูนย์/แห่ง (เพิ่มขึ้นจำนวน 5 ศูนย์/แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50)	100
10.	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบ / รูปแบบการติดตามประเมินผล	แผนฯ ปี 2556 – ศึกษารูปแบบการติดตามประเมินผล/เสนอของบประมาณปี 2557	<ul style="list-style-type: none"> - เสนอของงบประมาณ 2557 โครงการพัฒนารูปแบบ/ระบบ ติดตามประเมินผลตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 (ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559) แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ) - ปี 2556 สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล ได้ติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ซึ่งปลัดกระทรวงแรงงานได้อนุมัติดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) ให้ความเห็นชอบให้เกิดขึ้นให้เกิดการทำงานฯ ภายใต้คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ทำหน้าที่ในการติดตามและประเมินผลตามแผนฯ ดังกล่าว 2) ปี 2556 ให้ประเมินเฉพาะความก้าวหน้าของโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน ซึ่งมีทั้งสิ้น 29 โครงการ 	100
เฉลี่ยความสำเร็จการดำเนินงานตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ รวม 10 ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ				97.50

สรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 (1 ตุลาคม 2555 – 30 กันยายน 2556)
(ตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559)
(ตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ จำนวน 10 ตัวชี้วัด)

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม																		
ตัวชี้วัด (KPI) 1 ร้อยละ 25 ของแรงงานนอกระบบมีหลักประกันทางสังคม โดยเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมของรัฐ (รัฐสมทบ) อย่างน้อย 1 ระบบหรือ 1 กองทุน เป้าหมาย 5 ปี ร้อยละ 25 ของแรงงานนอกระบบมีหลักประกันทางสังคม (จำนวน 6.15 ล้านคน) แผนฯ ปี 2556 ร้อยละ 10 ของแรงงานนอกระบบ จำนวน 2.46 ล้านคนมีหลักประกันทางสังคม ปรับแผนฯ ปี 2556 คงเหลือ แรงงานนอกระบบมีหลักประกันทางสังคม จำนวน 1.40 ล้านคน	<p>ผลงาน แรงงานนอกระบบมีหลักประกันทางสังคมปี 2556 จำนวนทั้งสิ้น 1,517,597 คน คิดเป็นร้อยละ 108.40 (ข้อมูลสำคัญด้านแรงงานเดือนกันยายน2556 http://www.molgo.th/academician/content/)</p> <p>เหตุผลในการปรับเป้าหมายจาก 2.46 ล้านคน เป็น 1.40 ล้านคน</p> <p>เนื่องจาก</p> <ol style="list-style-type: none"> มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2556 เห็นชอบการคุ้มครองประกันสังคมแก่แรงงานนอกระบบ โดยปรับลดเป้าหมายการคุ้มครองประกันสังคมแรงงานนอกระบบ ดังนี้ <table border="1"> <thead> <tr> <th>ปี</th><th>เป้าหมาย(คน)</th><th>ร้อยละ</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>จำนวนแรงงานนอกระบบปี 2554 = 24.6 ล้านคน</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>2556</td><td>1,400,000</td><td>5.69</td></tr> <tr> <td>2557</td><td>1,759,000</td><td>7.15</td></tr> <tr> <td>2558</td><td>2,900,000</td><td>11.79</td></tr> <tr> <td>2559</td><td>3,400,000</td><td>13.82</td></tr> </tbody> </table> <p>2. พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบประเภทของประโยชน์ทดแทนตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 (ยบรวมกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) มาเป็นทางเลือกที่ 3 ของประกันสังคมมาตรา 40 เนื่องจาก กระทรวงการคลังพิจารณาเห็นว่า การดำเนินงานของกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554 และกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 มาตรา 40 มีการจัดสวัสดิการด้านการชราภาพให้แก่แรงงานนอกระบบซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน และได้รับเงินอุดหนุนหรือเงินสมทบจากรัฐเช่นกัน และการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ในลักษณะใกล้เคียงกันจะทำให้ต้องมีการใช้จ่ายงบประมาณในการจัดตั้งสำนักงาน รวมถึงการติดตั้ง</p>	ปี	เป้าหมาย(คน)	ร้อยละ	จำนวนแรงงานนอกระบบปี 2554 = 24.6 ล้านคน			2556	1,400,000	5.69	2557	1,759,000	7.15	2558	2,900,000	11.79	2559	3,400,000	13.82	<p>พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 สาระสำคัญคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> สำนักงานประกันสังคมได้ดำเนินการประกันสังคมมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ตั้งแต่วันที่๑๓พฤษภาคม 2554 โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนแรงงานนอกระบบที่สมัครใจเข้าเป็นผู้ประกันตน สามารถเลือกส่งเงินสมทบ เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ 2 ทางเลือก จากนโยบายของรัฐบาลที่ประสงค์จะให้ประชาชนแรงงานนอกระบบมีการออม เพื่อเป็นหลักประกันรายได้เมื่อสูงอายุอยู่ประกอบกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 กำหนดให้สิทธิเงินบำนาญและบำนาญชราภาพแก่ผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม ซึ่งผู้ประกันตนภาคบังคับที่เป็นลูกจ้างในสถานประกอบการจะเริ่มได้สิทธิ ในเดือนธันวาคม 2556 แต่ผู้ประกันตนซึ่งเป็นแรงงานนอกระบบได้รับสิทธิเงินบำนาญชราภาพตามทางเลือกที่ 2 เพียงกรณีเดียว ดังนั้นเพื่อมิให้เกิดความเหลื่อมล้ำในระหว่งผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม จึงเห็นสมควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกา ให้สิทธิเงินบำนาญชราภาพ ตามความเหมาะสม แก่ผู้ประกันตนซึ่งเป็นแรงงานนอกระบบ และเป็นไปตามข้อเสนอของประชาชนแรงงานนอกระบบโดยการปรับปรุงสิทธิประโยชน์เดิม และเพิ่มทางเลือกที่ 3 ในระบบประกันสังคมมาตรา 40 ซึ่งมีหลักการจัดเก็บเงินสมทบจาก 2 ฝ่าย ได้แก่ ผู้ประกันตนและรัฐบาลในอัตราเดือนละ 200 บาท (ผู้ประกันตนจ่าย 100 บาท/เดือน และรัฐบาลสมทบ 100 บาท/เดือน) เพื่อให้ได้รับสิทธิเงินบำนาญชราภาพ ซึ่งจะส่งผลให้หลักประกันความมั่นคงในชีวิต กลุ่มเป้าหมาย กำหนดให้ประชาชนทั่วไป เช่น เกษตรกร ผู้บริหารจ้างค้าขาย ทหารเร่ แผงลอย ฯลฯ ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 15-60 ปีบริบูรณ์ สามารถสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40 และมีบทเฉพาะกาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกา มีผลใช้บังคับ หากในวันทีประชาชนสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน ผู้ได้
ปี	เป้าหมาย(คน)	ร้อยละ																		
จำนวนแรงงานนอกระบบปี 2554 = 24.6 ล้านคน																				
2556	1,400,000	5.69																		
2557	1,759,000	7.15																		
2558	2,900,000	11.79																		
2559	3,400,000	13.82																		

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
	และบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูง จึงได้ดำเนินกร กำหนดแนวทางการใช้ทรัพยากรที่สำนักงานประกันสังคมมีอยู่แล้ว ทั้งในด้าน บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ช่องทางการติดต่อสมาชิก รวมถึงระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อดูแลหลักประกันด้านสุขภาพของแรงงานนอกระบบ และ กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้แรงงานนอกระบบมีโอกาสได้รับประโยชน์ทดแทนในรูป บำนาญ ซึ่งแรงงานนอกระบบที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของ กอช. จะสามารถสมัครเป็น ผู้ประกันตนตามมาตรา 40 แห่งกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมได้)	<p>มีอายุเกิน 60 ปี ให้สิทธิเป็นคู่ประกันตนได้ และสามารถจ่ายเงินสมทบย้อนหลัง ได้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2555 เพื่อเป็นของขวัญให้แก่แรงงาน ซึ่งขาดโอกาสใน การสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนในช่วงที่ประเทศประสบอุทกภัย สามารถสมัครเข้า เป็นผู้ประกันตนมาตรา 40 ได้</p> <p>4. สิทธิประโยชน์ มีการปรับปรุงเป็น 3 ทางเลือก ดังนี้</p> <p>ทางเลือก 1 จ่าย 100 บาท (สมทบจากผู้ประกันตน 70 บาทและจากรัฐบาล 30 บาท)</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีเจ็บป่วย เงินทดแทนการขาดรายได้กรณีเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาล ตั้งแต่ 1 วันขึ้นไป วันละ 200 บาท ปีหนึ่งไม่เกิน 30 วัน (บริการทางการแพทย์ใช้สิทธิสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ) - กรณีพหุสภาพ เงินทดแทนการขาดรายได้ระหว่างเดือนละ 500 บาท ถึง 1,000 บาท เป็นระยะเวลา 15 ปี (ขึ้นอยู่กับระยะเวลาส่งเงินสมทบ) - กรณีตาย เงินค่าทำศพ 20,000 บาท (กรณีถึงแก่ความตายจ่ายเงินสมทบเพียง 1 เดือน) <p>ทางเลือก 2 จ่าย 150 บาท (สมทบจากผู้ประกันตน 100 บาท และจากรัฐบาล 50 บาท)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประโยชน์เช่นเดียวทางเลือกที่ 1 และเพิ่มเงินบำนาญกรณีชราภาพ - จ่ายเงินบำนาญชราภาพ ประกอบด้วยเงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่าย และผลประโยชน์ตอบแทนรายปี คืนให้แก่ผู้ประกันตน เมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์และลาออกจากการเป็นผู้ประกันตน <p>ทางเลือก 3 จ่าย 200 บาท (สมทบจากผู้ประกันตน 100 บาทและจากรัฐบาล 100 บาท) ให้ความคุ้มครองเฉพาะกรณีชราภาพเท่านั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้สมัครต้องอายุ 15-60 ปีบริบูรณ์ (มีเฉพาะกาลปีแรก ผู้อายุเกิน 60 ปี ขึ้นไป มีสิทธิสมัครและจ่ายเงินสมทบย้อนหลังได้) - ประโยชน์ทดแทน 1 กรณี คือ กรณีชราภาพ โดยผู้ประกันตนจะได้รับบำนาญหรือบำนาญตามเงื่อนไขการเกิดสิทธิ เมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ และแจ้งสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตน <p>ทั้งนี้ เปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนมีทางเลือก ได้แก่ เลือกชุดที่ 1 หรือ ชุดที่ 2 หรือ ชุดที่ 3 อย่างใดอย่างหนึ่ง เลือกชุดที่ 1 และ 3 หรือเลือกชุดที่ 2 และ 3</p>

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
KPIที่ 2 ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการปรับปรุง/พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ	ผลงาน : ร้อยละ 75	
ค่าเป้าหมายปี 2556 ร้อยละ 85 ของการปรับปรุงกฎหมาย 3 ฉบับ	ผลงาน เป็นไปตามเป้าหมายร้อยละ 100 ดังนี้ - สถาปนาพระราชกฤษฎีกาเพื่อแก้ไขการเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖ และได้ตั้งคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญได้พิจารณาแล้ว พ.ร.บ.ประกันสังคมฯ ซึ่งคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ ได้พิจารณาแล้ว พ.ร.บ.ฯ แล้วเสร็จ และอยู่ระหว่างการเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในวาระ ๒, ๓ *เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ ได้มีการยุบสภาผู้แทนราษฎรซึ่งหากคณะรัฐมนตรีที่ขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปร้องขอให้พิจารณาต่อไปภายใน ๖๐ วันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาจะมีมติเห็นชอบด้วยก็จะสามารถพิจารณา พ.ร.บ.ประกันสังคมฯ ต่อไปได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๓	สาระสำคัญร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. ....ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ ได้แก่ การคุ้มครองไปถึงลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภทของส่วนราชการและลูกจ้างทั้งหมด และแก้ไขเพิ่มเติมการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลเข้ากองทุนสำหรับผู้ประกันตนมาตรา 40 เป็นต้น
ฉบับที่ 1 การปรับปรุงพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... แผนฯ ปี 2556 สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ.... - วาระที่ 1 รับหลักการ - วาระที่ 2 แปรญัตติ - วาระที่ 3 ลงมติให้ความเห็นชอบ	ผลงาน : เป็นไปตามเป้าหมาย ร้อยละ 50 ดังนี้ ปี 2556 ออกกฎหมายลำดับรอง 2 ฉบับ ได้แก่ 1) ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2556 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2556) 2) ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการผู้แทนผู้จ้างงานและกรรมการผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้าน เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2556 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2556)	กฎหมายรองฯ จำนวนทั้งสิ้น 14 ฉบับ ปี 2554 ออกกฎหมายรอง 4 ฉบับ ได้แก่ 1) คำสั่งกระทรวงแรงงาน ที่ ๙๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานตรวจแรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ 2) ประกาศกระทรวงแรงงาน ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง แบบบัญชีประจำตัวพนักงานตรวจแรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ 3) คำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ ๔๐๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2554 เรื่อง มอบหมายผู้อำนวยการสำนักงานที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ 4) ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2554 เรื่อง แบบคำร้องและแบบคำสั่งพนักงานตรวจแรงงาน ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓
ฉบับที่ 2 การออกกฎหมายรองรับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. 2553 แผนปี 2556 ออกกฎหมายลำดับรอง จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ 1) ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นคณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. .... 2) ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนผู้จ้างงานและผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้าน เพื่อเป็นคณะกรรมการผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ.		

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
<p>3) ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง <u>บัตรประจำตัวกรรมการและอนุกรรมการตาม มาตรา ๓๒ วรรคท้าย</u></p> <p>4) ร่างประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง <u>หลักเกณฑ์วิธีการหรือรับหลักประกันการทำงานหรือหลักประกันความเสียหายในการทำงานไป</u> <u>ทำที่บ้าน</u> พ.ศ. ....</p>	<p>ผลงาน: ดำเนินการเสร็จสิ้นในปีงบประมาณ 2555 แล้ว ณ วันที่ 30 กันยายน 2555 – กฎกระทรวงแรงงานฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2555) ออกตามความใน พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 ครอบคลุม 2555) ออกตามความใน พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 ครอบคลุม 2555 - ในราชกิจจานุเบกษา ณ วันที่ 9 พฤศจิกายน 2555 - ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนที่ 105 ก. เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2555</p>	<p>ปี 2555 ออกกฎหมายลำดับรอง 2 ฉบับ ได้แก่</p> <p>1) <u>ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ว่าด้วยการรับคำร้องและการพิจารณา คำร้องของพนักงานตรวจแรงงาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำบ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕</u></p> <p>2) <u>ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ว่าด้วยการตรวจแรงงานพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔</u></p> <p>ปี 2556 จำนวน 2 ฉบับ (ช่องผลงาน/ความคืบหน้า)</p> <p>คงเหลืออีก 6 ฉบับ (ตามแผนแล้วเสร็จภายในปี 2559) ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง <u>บัตรประจำตัวกรรมการและอนุกรรมการตาม มาตรา ๓๒ วรรคท้าย</u> 2) ร่างประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง <u>หลักเกณฑ์วิธีการเรียกหรือรับหลักประกันการทำงานหรือหลักประกันความเสียหายในการ ทำงานจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน</u> พ.ศ. .... 3) ร่างกฎกระทรวง กำหนดงานที่มีลักษณะอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของหญิงมีครรภ์ หรือเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบห้าปี พ.ศ. .... ตาม มาตรา ๒๐ วรรคสอง 4) ร่างกฎกระทรวง กำหนดงานที่ห้ามผู้จ้างงานจ้างผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. .... ตาม มาตรา ๒๑ (๒) (๓) (๔) 5) ร่างกฎกระทรวง ว่าด้วยการจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพ และค่าทำศพ มาตรา ๒๔ 6) ร่างกฎกระทรวง ว่าด้วย “งานอื่น” ตามนิยาม มาตรา ๓ “งานที่รับไปทำที่บ้าน” พ.ศ. ....
<p>ฉบับที่ 3 การออก “กฎกระทรวงว่าด้วยการมิให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 แก่ นายจ้าง ซึ่งจ้างลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน อันมิได้มีการประกอบธุรกิจ รวมอยู่ด้วย พ.ศ. ....”</p>		<p>กฎกระทรวงฯ สอดคล้องกับอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 189 ว่าด้วยงานที่มีคุณค่าสำหรับลูกจ้างทำงานบ้าน ซึ่งประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต่างปฏิบัติตามอนุสัญญานี้ดังกล่าว เพื่อให้แรงงานที่ทำงานบ้านได้รับสิทธิขั้นพื้นฐาน เหมือนกับแรงงานประเภทอื่นๆ และไม่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน</p>

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
	<p>สาระสำคัญ</p> <p>กฎกระทรวงฯ คุ่มครองลูกจ้างทำงานบ้านที่ไม่ได้เป็นพนักงานของบริษัทรับเหมาทำความสะอาด(ทั้งแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว) ได้รับการคุ้มครอง 7 ข้อ ได้แก่</p> <p>(๑) ลูกจ้างต้องมีวันหยุดประจำปีไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน</p> <p>(๒) นายจ้างต้องกำหนดวันหยุดตามประเพณี ปีละไม่น้อยกว่า 13 วันซึ่งรวมวันแรงงานแห่งชาติด้วย และหากวันหยุดตามประเพณีตรงกับวันหยุดประจำปีให้ลูกจ้างหยุดเป็นวันหยุดชดเชยเพิ่มอีก 1 วัน</p> <p>(๓) ลูกจ้างที่ทำงานครบ 1 ปี มีสิทธิหยุดพักผ่อนประจำปี ปีละไม่เกิน 6 วันทำงาน</p> <p>(๔) ลูกจ้างมีสิทธิลาป่วยตามที่ป่วยจริงได้ และหากลา 3 วันขึ้นไป นายจ้างสามารถขอใบรับรองแพทย์ยืนยันจากลูกจ้างได้</p> <p>(๕) กรณีลูกจ้างเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี นายจ้างต้องจ่ายค่าจ้างให้กับเด็กโดยตรง</p> <p>(๖) ลูกจ้างที่ทำงานในวันหยุด ต้องได้รับเงินค่าจ้างด้วย</p> <p>(๗) ลูกจ้างต้องได้ค่าจ้างในวันหยุดไม่น้อยเกิน 30 วันทำงาน</p>	
<p>ตัวชี้วัดที่ 3 จำนวนข้อเสนอแนะ/รายงานการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานของกลุ่มแรงงานนอก ระบบ ไม่ต่ำกว่าปีละ 1 เรื่อง/เล่ม</p> <p>เป้าหมาย 5 ปี : ศึกษา วิเคราะห์ นโยบายและยุทธศาสตร์โครงการ/กิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจัดทำสรุป/รายงานระบบ ไม่ต่ำกว่าปีละ 1 เรื่อง/เล่ม</p> <p>(ยกเว้นปี 2555 เนื่องจากอยู่ในช่วงจัดทำรายละเอียดตัวชี้วัด จึงไม่ได้ตั้งเป้าหมายไว้)</p>	<p>ผลงาน คือ การดำเนินการพัฒนากระบวนการจัดการดำเนินงานเพื่อการให้บริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบ</p> <p>จังหวัดลำพูน จำนวน 1 เรื่อง/1 เล่ม</p> <p>- ข้อเสนอแนะการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖</p> <p>ให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นหน่วยหนุนเสริม/สนับสนุนการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ยกร่างเป็น “ยุทธศาสตร์อาชีวอนามัยแรงงานนอกระบบ” รวมถึงสนับสนุนองค์ความรู้และบทเรียนจากประสบการณ์การดำเนินงาน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของแรงงานนอกระบบต่อไป</p> <p>- สสส. และกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรค และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) อยู่ระหว่างหารือแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การจัดการอาชีวอนามัยสำหรับ</p>	<p>สรุปผลการดำเนินการพัฒนากระบวนการดำเนินงานเพื่อการให้บริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบจังหวัดลำพูน (โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ : สสส.)</p> <p>- การพัฒนาระบบและกลไกการจัดการอาชีวอนามัยกลุ่มแรงงานนอกระบบ ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตาม ควบคุมกำกับและขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค อันเกิดจากพฤติกรรมส่วนบุคคลขณะทำงาน และสภาพแวดล้อมการทำงานในอาชีพประจำวันไม่เหมาะสม จนเป็นบ่อเกิดของโรคเรื้อรังหลายชนิด เช่น โรคระบบกล้ามเนื้อและโครงร่าง ที่เกิดจากท่าทางการทำงานที่ไม่ถูกต้องเป็นเวลานาน ๆ สารเคมีตกค้างในร่างกายที่มีผลมาจากการขาดความเอาใจใส่ดูแลตนเองและป้องกันตนเองขณะใช้สารเคมีทำการเกษตร อุบัติเหตุจากอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ทำงานไม่และผลิตภัณฑ์จากไม้ เป็นต้น ปัญหาสุขภาพต่าง ๆ เหล่านี้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคีที่เกี่ยวข้องทั้งระดับจังหวัด</p>

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
	<p>แรงงานนอกระบบสู่การปฏิบัติ โดยมีกรมควบคุมโรค จะเป็นเจ้าภาพหลัก</p>	<p>อำเภอ และตำบล โดยมีการสนับสนุนทรัพยากรที่ต่อเนื่องจากกองทุนสุขภาพตำบล ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และสภาพแวดล้อมการทำงาน ให้ถูกต้องตามหลักทางอาชีวอนามัย</p> <p>- ผลการจัดทำโครงการพัฒนาระบบและกลไกการจัดบริการอาชีวอนามัยกลุ่มแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน แม้ว่าจะมีเวลาดำเนินการในระยะสั้น เพียง 6 เดือน แต่ก็ได้ผลลัพธ์ของงานที่สามารถต่อยอดและเติมเต็มให้การจัดการอาชีวอนามัย ในกลุ่มแรงงานนอกระบบ มีความชัดเจน เป็นรูปธรรมที่ภาคีเครือข่ายที่สำคையในพื้นที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องในอนาคต เพื่อให้ประชากรกลุ่มแรงงานนอกระบบเพิ่มปริมาณการเข้าถึงบริการอาชีวอนามัยที่ครอบคลุมมากขึ้น อาทิ เช่น มีคณะทำงานพัฒนาระบบและกลไกการจัดบริการอาชีวอนามัยระดับจังหวัด และอำเภอ ในการขับเคลื่อนงานแบบมีส่วนร่วมของภาคีที่เกี่ยวข้องที่เป็นรูปธรรม สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนงานที่ยั่งยืน มีพื้นที่ตำบลต้นแบบการพัฒนากระบวนการและกลไกการจัดบริการอาชีวอนามัยที่บูรณาการงานที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับสิ่งเดิมเพิ่มเติมสิ่งใหม่ ที่มีการขยายขอบเขตกิจกรรมและกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดทั้งประเด็นการพัฒนาที่กว้างขวางและครอบคลุมมากขึ้นกว่าเดิม ได้แก่ ตำบลประตูป่า (อ.เมือง) ตำบลทาทุ่งหลวง (อ.แม่ออน) ตำบลบ้านธิ (อ.บ้านธิ)</p> <p>- นอกจากนี้ ผลลัพธ์ของงานที่อยู่ระหว่างกระบวนการดำเนินการในพื้นที่ทั้งในส่วนของการร่วมสมทบงบประมาณของกองทุนสุขภาพตำบล ในปีงบประมาณ 2556 ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนสุขภาพตำบลทั้ง 57 แห่ง จะให้การสนับสนุนการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคจากการทำงาน อย่างน้อยกองทุนละ 1 โครงการ และการนำฐานข้อมูลกลุ่มเสี่ยงจากโรคที่เกี่ยวข้องจากการประกอบอาชีพ ที่ได้ค้นหาและคัดกรองด้วยการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงรายบุคคล ด้วยแบบ นบ 01_Update 2012 จำนวน 26,000 กว่าตัวอย่าง และการสำรวจความเสียงจากการทำงาน (Job Safety Analysis : JSA) ที่เครือข่ายแรงงานนอกระบบทุกตำบล รวม 794 คนดำเนินการ จะถูกนำไปใช้ประกอบการกำหนดกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายอาสาสมัครอาชีวอนามัยในแต่ละพื้นที่ ร่วมกันพัฒนาการจัดบริการให้ตรงกลุ่มเป้าหมาย ตรงประเด็นความต้องการ และยกระดับของการจัดบริการให้มีคุณภาพและมาตรฐานต่อกลุ่มแรงงานนอกระบบ</p>

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
		<p>ในภาพรวมในช่วงต่อไป</p> <p>- หากการดำเนินงานกิจกรรมที่ยกมากล่าวมาข้างต้นได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารทุกระดับก็เป็นที่ยอมรับได้ว่าประชากรกลุ่มแรงงานนอกระบบจะได้เข้าถึงบริการอาชีวอนามัยที่มีคุณภาพ มาตรฐาน เป็นธรรมและต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การเข้าถึงหลักประกันสุขภาพที่ครอบคลุมและยั่งยืนต่อไป</p>
<p>KPI 4 ระดับความสำเร็จของการเตรียมความพร้อมให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 87 และ 98</p> <p>แผนฯ ปี 2556</p> <p>เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปผลประชาพิจารณ์</p>	<p>ผลงาน เป็นไปตามเป้าหมาย ร้อยละ 100</p> <p>ในปีงบประมาณ 2556 ไม่มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่แรงงาน เนื่องจากขาดงบประมาณสนับสนุน แต่ได้มีการจัดทำเรื่องการให้สัตยาบันอนุสัญญา ILO ฉบับที่ 87 และฉบับที่ 98 เสนอต่อผู้บริหารกระทรวงแรงงานเพื่อพิจารณาเรียนคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2556 ต่อมาเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2556 สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงแรงงานจัดประชุมร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อหาข้อยุติในเรื่องการให้สัตยาบันอนุสัญญา ILO ฉบับที่ 87 และฉบับที่ 98 ซึ่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานโดยสำนักแรงงานสัมพันธ์ได้จัดประชุมเพื่อพิจารณาความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในวันที่ 14 สิงหาคม 2556 และได้สรุปเสนอความเห็นต่อเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นที่เรียบร้อยแล้ว</p>	<p>คำชี้แจงเพิ่มเติม ระดับความสำเร็จ 5 ระดับ</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ 1 : ประชาพิจารณ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 87 และ 98</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ 2 : เสนอคณะรัฐมนตรี รับทราบผลประชาพิจารณ์</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ 3 : คณะรัฐมนตรีเสนอรัฐสภา เพื่อให้ความเห็นชอบอนุสัญญา</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ 4 : กระทรวงแรงงานแจ้งกระทรวงการต่างประเทศเพื่อแจ้งจดทะเบียนให้สัตยาบันกับ ILO</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ 5 : ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายแรงงาน หรือกฎข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>เงื่อนไข: ความสำเร็จและปีที่กำหนดของแต่ละระดับ ขึ้นอยู่กับกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการของหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>ตัวชี้วัด 5 จำนวนแรงงานนอกระบบที่ได้รับ</p> <p>การส่งเสริมการมีงานทำ</p> <p>เป้าหมายปี 2556</p> <p>จำนวน 0.82 ล้านคน</p>	<p>ผลงาน แรงงานนอกระบบได้รับการส่งเสริมการมีงานทำ จำนวน 0.87 ล้านคน (868,981 คน) (คิดเป็นร้อยละ 105.48 ของเป้าหมาย 823,810 คน)</p> <p>(เอกสารแนบท้าย)</p>	<p>- แรงงานนอกระบบที่ได้รับการส่งเสริมการมีงานทำ หมายถึง การได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ/ฝึกอบรม/พัฒนาทักษะฝีมือจากหน่วยงานภาครัฐ ของ 6 กระทรวง 8 หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวน 16 โครงการ/กิจกรรม เป้าหมาย 4.23 ล้านคน</p> <p>- ปี 2555 ผลงานจำนวน 588,140 คน</p>
<p>ตัวชี้วัด 6 จำนวนแรงงานนอกระบบมีศักยภาพ</p> <p>ได้ตามมาตรฐานการฝึก และ/หรือมีมาตรฐานฝีมือแรงงานเพิ่มขึ้น</p> <p>เป้าหมาย 5 ปี</p> <p>จำนวนแรงงานนอกระบบมีศักยภาพได้ตาม</p>	<p>ผลงาน กำลังแรงงานในตลาดแรงงานได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือและศักยภาพได้มาตรฐาน โดยทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน 42,263 คน (เพิ่มขึ้นจำนวน 9,899 คน คิดเป็นร้อยละ 30.58) (เป็นผลงานในภาพรวม ไม่สามารถจำแนกเป็นแรงงานในระบบและแรงงานนอกระบบได้)</p>	<p>แรงงานนอกระบบยังคงมีความเสี่ยงจากการจ้างงาน เนื่องจากการทำงาน แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่เป็นการจ้างงานชั่วคราว มาตราการที่จะช่วยเหลือเสริมให้แรงงานนอกระบบมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ได้แก่ การพัฒนาฝีมือแรงงานนอกระบบให้ได้ตามมาตรฐานการฝึก/มีมาตรฐานฝีมือแรงงานเป็นที่ยอมรับของ</p>

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม												
มาตรฐานการฝึก และ/หรือมีมาตรฐานฝีมือแรงงานเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ผลงานปี 2555 = 32,364 คน ผลงานปี 2556 = 42,263 คน (เพิ่มขึ้นจำนวน 9,899 คน คิดเป็นร้อยละ30.58)		ตลาดแรงงาน ซึ่งปัจจุบันกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ได้มีการเปิดการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ทั้งสิ้น 145 สาขา ใน 7 กลุ่มสาขาอาชีพ(ทั้งแรงงานในระบบและแรงงานนอกระบบ)												
ตัวชี้วัด 7 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบ		การพัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบ หมายถึง การพัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบจาก “ฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบกระทรวงแรงงาน” ให้บูรณาการ/สอดคล้องกับข้อมูลของศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ รวมถึงการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูลแรงงานนอกระบบ กับฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน												
เป้าหมายปี 2556	กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลแรงงานนอกระบบ ร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีที่เกี่ยวข้อง	ระดับความสำเร็จ												
<table><tr><th>ระดับ</th><th>ขั้นตอนการดำเนินงาน</th></tr><tr><td>1</td><td>ศึกษาข้อมูล “ฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ กระทรวงแรงงาน” และระบบงานของศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ</td></tr><tr><td>2</td><td>กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลแรงงานนอกระบบ ร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีที่เกี่ยวข้อง</td></tr><tr><td>3</td><td>พัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบให้บูรณาการและสอดคล้องกับศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ/ข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และข้อมูลของหน่วยงานอื่น ๆ (ถ้ามี)</td></tr><tr><td>4</td><td>เชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๆ และมีฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ (ทะเบียนแรงงาน) ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้งานได้</td></tr><tr><td>5</td><td>สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลแรงงานนอกระบบกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามแนวทางมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลแห่งชาติ (Thailand e-government Interoperability Framework) ได้</td></tr></table>			ระดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	1	ศึกษาข้อมูล “ฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ กระทรวงแรงงาน” และระบบงานของศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ	2	กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลแรงงานนอกระบบ ร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีที่เกี่ยวข้อง	3	พัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบให้บูรณาการและสอดคล้องกับศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ/ข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และข้อมูลของหน่วยงานอื่น ๆ (ถ้ามี)	4	เชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๆ และมีฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ (ทะเบียนแรงงาน) ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้งานได้	5	สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลแรงงานนอกระบบกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามแนวทางมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลแห่งชาติ (Thailand e-government Interoperability Framework) ได้
ระดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน													
1	ศึกษาข้อมูล “ฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ กระทรวงแรงงาน” และระบบงานของศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ													
2	กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลแรงงานนอกระบบ ร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีที่เกี่ยวข้อง													
3	พัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบให้บูรณาการและสอดคล้องกับศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ/ข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และข้อมูลของหน่วยงานอื่น ๆ (ถ้ามี)													
4	เชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๆ และมีฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ (ทะเบียนแรงงาน) ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้งานได้													
5	สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลแรงงานนอกระบบกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามแนวทางมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลแห่งชาติ (Thailand e-government Interoperability Framework) ได้													

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
<p>ตัวชี้วัด 8 ระดับความสำเร็จของการพัฒนากลไกการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ</p> <p>เป้าหมายปี 2556 จัดตั้งคณะกรรมการ/อนุกรรมการฯ ภายใต้คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (ตามที่คณะกรรมการฯ เห็นชอบ) พัฒนากลไกระดับภูมิภาค/ท้องถิ่น</p>	<p>ผลงาน – เป็นไปตามเป้าหมายร้อยละ 100 โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ 2 คณะ ได้แก่</p> <p>1. คณะอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ</p> <p>คำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ที่ 1/2557 ลงวันที่ 20 กันยายน 2556 นายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ในฐานะประธานคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติได้ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ ดังนี้</p> <p>คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ เพื่อประสาน วิเคราะห์ กลั่นกรอง ให้ข้อเสนอแนะ และขับเคลื่อนในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙</p> <p>อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติจึงแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. องค์ประกอบ จำนวน 28 คน ๒. อำนาจหน้าที่ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๒.๑ ประสาน วิเคราะห์ กลั่นกรองและให้ข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ตลอดจนคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ๒.๒ ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ในประเด็นสำคัญ 	<p>คำชี้แจงเพิ่มเติม – ระดับความสำเร็จของตัวชี้วัดที่ 8 จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ 2 จัดตั้งคณะกรรมการ/อนุกรรมการฯ ภายใต้คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (ตามที่คณะกรรมการฯ เห็นชอบ) พัฒนากลไกระดับภูมิภาค/ท้องถิ่น</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ 3 มีผลการศึกษการจัดตั้งองค์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. .... หรือตามรูปแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม)</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ 4 จัดตั้งองค์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ แห่งชาติ (จัดทำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. .... หรือรูปแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ 5 ทบทวนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 และจัดทำ “แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2560 – 2564” หรือ “ชื่อเรียกเป็นย่ออื่น” เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์</p>

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
	<p>ระบบ</p> <p>2.3 พิจารณาคัดเลือกจังหวัดนำร่องด้านแรงงานนอก</p> <p>2.4 แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือ มอบหมายเจ้าหน้าที่ปฏิบัติภารกิจของอนุกรรมการ หรือเชิญหน่วยงานองค์กร บุคคลที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมตามสถานการณ์</p> <p>2.5 ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติมอบหมาย</p> <p>2. คณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด</p> <p>คำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ที่ 2/2557 ลงวันที่ 20 กันยายน 2556 นายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ในฐานะประธานคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติได้ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด ดังนี้</p> <p>ด้วยคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด เพื่อกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัด ขับเคลื่อนและแก้ไขประเด็นปัญหาที่สำคัญด้านแรงงานนอกระบบในจังหวัด รวมทั้งบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ มีมติให้นำร่องใน ๑๕ จังหวัด และในปีงบประมาณถัดไป การคัดเลือกจังหวัดให้เป็นอำนาจของคณะอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ</p> <p>อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด ดังต่อไปนี้</p> <p>๑. องค์ประกอบ จำนวน 15 คน</p> <p>๒. อำนาจหน้าที่ ดังนี้</p>	

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
	<p>๒.๑ กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านแรงงาน</p> <p>๒.๒ ขับเคลื่อนและแก้ไขประเด็นปัญหาที่สำคัญด้านแรงงานของระบบของจังหวัด</p> <p>๒.๓ สะท้อนประเด็นปัญหา และเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานด้านแรงงานนอกกระบวนการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติด</p> <p>๒.๔ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัด</p> <p>๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงาน และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม</p> <p>๒.๖ ปฏิบัติการอื่นใด ตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติมอบหมาย (รายละเอียดตามภาคผนวก)</p>	
ตัวชี้วัด 9 จำนวนเครือข่ายแรงงานนอกระบบเพิ่มขึ้น เป้าหมาย จำนวน ศูนย์ฯ/กลุ่ม/ชมรม/สมาคม หรือที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่นเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ผลงานปี 2555 = 10 ศูนย์/แห่ง ผลงานปี 2556 = 15 ศูนย์/แห่ง (เพิ่มขึ้นจำนวน 5 ศูนย์/แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50)	<p>ปี 2556 จำนวน 5 แห่ง ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ชมรมอาสาสมัครแรงงานจังหวัดราชบุรี (ระเบียบข้อบังคับ ชมรมอาสาสมัครแรงงานจังหวัดราชบุรี ประกาศใช้วันที่ 30 กันยายน 2551) 2) ชมรมอาสาสมัครแรงงานจังหวัดขอนแก่น (ระเบียบข้อบังคับ ชมรมอาสาสมัครแรงงานจังหวัดขอนแก่น ประกาศใช้วันที่ 21 กันยายน 2553) 3) ชมรมอาสาสมัครแรงงานจังหวัดเชียงราย (ระเบียบข้อบังคับ ชมรมอาสาสมัครแรงงานจังหวัดเชียงราย ประกาศใช้วันที่ 8 สิงหาคม 2556) 4) ชมรมอาสาสมัครแรงงานจังหวัดอุบลราชธานี (ข้อบังคับชมรมอาสาสมัครแรงงานจังหวัดอุบลราชธานี ประกาศใช้วันที่ 21 ตุลาคม 2553) 	<p>เครือข่ายแรงงานนอกระบบ หมายถึง เครือข่ายที่มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ ซึ่งอาจมีชื่อเรียกเป็น “ศูนย์ฯ/กลุ่ม/ชมรม/สมาคม หรือที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น” โดยศูนย์ฯ มีลักษณะดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องได้รับการรับรอง/จดทะเบียนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (อย่างเป็นทางการ) เช่น <ol style="list-style-type: none"> (๑) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จังหวัด... ได้รับการรับรองเป็น “องค์กรสาธารณประโยชน์” ตาม พ.ร.บ.สวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 จากคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (๒) เป็นหน่วยรับรองเรื่องระเบียบอิสระ ตาม พ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2545 มาตรา 50 (5) (๓) เป็น “กลุ่มผู้รับงานไปทำบ้าน” ที่จดทะเบียนกลุ่มกับกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
	5) ชมรมอาสาสมัครแรงงานจังหวัดน่าน (ข้อบังคับชมรมอาสาสมัครแรงงานจังหวัดน่าน พ.ศ. 2555 ประกาศใช้วันที่ 27 มีนาคม 2556)	<p>(๔) ชมรม “อาสาสมัครแรงงาน” (ขณะนี้ อยู่ระหว่างร่างระเบียบ/ข้อบังคับ) ฯลฯ</p> <p>2. ศูนย์ฯ มีการดำเนินงานหลายด้าน (เช่น ด้านสุขภาพ สวัสดิการสังคม อาชีวอนามัย การรับเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน) แต่ด้านหนึ่งที่ต้องดำเนินการคือด้านแรงงาน เช่น การให้ความรู้เรื่องสิทธิแรงงาน/กฎหมายแรงงาน ความต้องการมีงานทำ/อาชีพ พัฒนาทักษะฝีมือ ความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้ประกันตน มาตรา 40 เป็นต้น</p> <p>3. มีอาสาสมัครแรงงาน (อสร.) เป็นสมาชิกด้วย อย่างน้อย 1 คน เพื่อเชื่อมโยงงานด้านแรงงานกับด้านอื่น ๆ ของศูนย์ฯ</p> <p>ผลงานปี 2555 - จำนวน 10 ศูนย์/แห่ง ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.เชียงใหม่ 2) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.น่าน 3) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.ลำพูน 4) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.ราชบุรี 5) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.สงขลา 6) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.พะเยา 7) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.ขอนแก่น 8) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.เชียงราย 9) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.สมุทรปราการ 10) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบแห่งชาติดี กทม.
ตัวชี้วัด 10 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบ / รูปแบบการติดตามประเมินผล	ผลงานปี 2556 ผลงานร้อยละ 100 - สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ได้จัดทำโครงการพัฒนารูปแบบ/ระบบ ติดตามประเมินผลตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 (ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559) เสนอของบประมาณ	<p>คำชี้แจงเพิ่มเติม เป้าหมาย 5 ปี</p> <p>การพัฒนาระบบ/รูปแบบการติดตามประเมินผล หมายถึง การมีระบบ/รูปแบบ “การติดตามประเมินผล” การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 (ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555-2559) รวมทั้งจ้างหน่วยงาน</p>
ตัวชี้วัด 10 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบ / รูปแบบการติดตามประเมินผล	เป้าหมาย 5 ปี เป้าหมายปี 2556 – ศึกษารูปแบบการติดตามประเมินผล/เสนอของบประมาณปี 2557	

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
	<p>ปี 2557 (ณ 30 กันยายน 2556 ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ)</p> <p>- ปี 2556 สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล ได้ติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ซึ่งปลัดกระทรวงแรงงานได้อนุมัติดังนี้</p> <p>1) ให้สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์และสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค ร่วมกันผลักดันให้เกิดการทำงานฯ ภายใต้คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ทำหน้าที่ในการติดตามและประเมินผลตามแผนฯ ดังกล่าว</p> <p>2) ปี 2556 ให้ประเมินเฉพาะความก้าวหน้าของโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน ซึ่งมีทั้งสิ้น 29 โครงการ (เอกสารแนบ)</p>	<p>ภายนอก และ/หรือให้หน่วยติดตามประเมินผลของกระทรวงแรงงาน เข้ามาประเมินความสำเร็จของแผนฯ ด้วย</p>

ผลงานปีงบประมาณ 2556 ตัวชี้วัดที่ 5 จำนวนแรงงานนอกระบบที่ได้รับการส่งเสริมการทำงานทำ (คน)

ที่	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายปีงบประมาณ 2556 (คน)				หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		เป้าหมายปี 2555-2559	เป้าหมายใหม่ปี 2556	ผลงาน	คิดเป็นร้อยละ	
	ทั้งสิ้น	827,183	823,810	868,981	105.48	
1	คก.จ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะอาชีพเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ	3,200	2,832	30,229	1,067.41	กระทรวงแรงงาน สนง.ปลัดกระทรวง (เฉพาะ)พัฒนาทักษะฝีมือ
2	คก.ส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP	-	-	3,496		กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน
3	คก.ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับแรงงานนอกระบบ - การสร้างอาชีพใหม่ให้คนว่างงาน - ส่งเสริมการรับงานไปทำที่บ้าน - คก.แนะแนวอาชีพให้กับกลุ่มคนพิเศษ (กิจกรรมสร้างคุณค่าภูมิปัญญาผู้สูงอายุ) พัฒนาฝีมือและส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	3,780 1,160 1,000 1,620	3,780 1,160 1,000 1,620	3,855 1,167 1,037 1,651	101.98 100.60 103.70 101.91	กระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน
4	พัฒนาฝีมือเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ	5,680	25,620	1,376	5.37	กระทรวงแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
5	พัฒนาฝีมือเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ	25,620	5,680	24,760	435.92	กระทรวงแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
6	พัฒนาอาชีพของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	743,900	662,401	662,401	100.00	กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานการศึกษานอกระบบและ การศึกษาคตามอัธยาศัย (กศน.)
7	พัฒนาหมอดินอาสาและยุวมอดิน	-	82,312	82,312	100.00	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน
8	พัฒนาทักษะการลดต้นทุนการผลิต : การกรีดยาง	10,980	10,980	27,143	247.20	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวน ยาง (สกย.)

ที่	โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมายปีงบประมาณ 2556 (คน)				หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		เป้าหมายปี 2555-2559	เป้าหมายใหม่ปี 2556	ผลงาน	คิดเป็นร้อยละ	
9	เสริมสร้างผู้ประกอบการใหม่	3,500	4,000	4,100	102.50	กระทรวงอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
10	พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนในภาคอุตสาหกรรม	1,700	1,240	1,265	102.02	กระทรวงอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
11	อุตสาหกรรมเพื่อการสร้างงานที่ยั่งยืนในพื้นที่ 3 จังหวัดและชายแดนใต้	300	300	300	100.00	กระทรวงอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
12	ฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพในสถาบันแก่สตรี	3,780	3,600	3,600	100.00	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
13	ฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพในสถาบันแก่คนพิการ	908	865	7,440	860.12	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
14	สร้างชีวิตใหม่ให้สตรีและครอบครัว(208 วัน)	17,850	15,000	15,000	100.00	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
15	พัฒนาศักยภาพด้านอาชีพแก่ประชาชนที่มีฐานะยากจนหรือประสบความเดือดร้อน	2,310	2,200	2,200	100.00	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
16	พัฒนาศักยภาพด้านอาชีพบนพื้นที่สูง	3,675	3,000	3,000	100.00	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

สรุปสาระสำคัญ
ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนา แรงงานนอกระบบ
ประจำปีงบประมาณ 2556

กระทรวงแรงงาน โดยสำนักงานปลัดกระทรวง ได้รวบรวม/ประมวลผลการดำเนินงานแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนา แรงงานนอกระบบประจำปีงบประมาณ 2556 จากหน่วยงาน/ภาคีที่เกี่ยวข้อง จำนวน 9 กระทรวง 21 หน่วยงาน รวม 70 โครงการ/กิจกรรม งบประมาณจำนวน 4,168.43 ล้านบาท แรงงานนอกระบบได้รับประโยชน์ทั้งสิ้น 3.15 ล้านคน รายละเอียดจำแนกดังนี้

1. ผลการดำเนินงานจำแนกรายยุทธศาสตร์ จำนวน 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ที่	ชื่อยุทธศาสตร์	แผนงาน-ผลงาน		แผนเงิน-ผลเงิน	
		ผลงาน (ล้านคน)	คิดเป็น %	ผลเงิน (ล้านบาท)	คิดเป็น %
1	ขยายขอบเขตการคุ้มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคงทางสังคม	1.74	55.24	2,218.67	53.23
2	เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ	1.00	31.75	1,867	44.79
3	เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ	0.41	13.02	82.76	1.99
	รวมทั้งสิ้น	3.15	100.00	4,168.43	100.00

2. สาระสำคัญผลการดำเนินงานรายยุทธศาสตร์ ดังนี้

2.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 . ขยายขอบเขตการคุ้มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคง

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ :

- ขยายความคุ้มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตให้กับแรงงานนอกระบบ
- แรงงานนอกระบบเข้าถึงระบบการให้บริการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน
- ให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 87 และ 98

โครงการ/กิจกรรมปกติ จำนวน 23 โครงการ ได้แก่

- (1) โครงการออกหน่วยเคลื่อนที่บริการเบ็ดเสร็จ (Service Delivery Unit)/ผลการดำเนินงาน 6,444 ครั้ง/ปี /1.52 ล้านคน/งบประมาณ 22.09 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานประกันสังคม)
- (2) โครงการพัฒนาทีมงานเพื่อรักษาอัตราการคงอยู่ของผู้ประกันตนตามมาตรา 40/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานประกันสังคม)
- (3) โครงการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารประกันสังคมและสภาองค์กรลูกจ้างด้านการบริหารตลาดประกันสังคมมาตรา 40/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานประกันสังคม)
- (4) โครงการพัฒนาสมรรถนะแกนนำเครือข่ายประกันสังคมและเจ้าหน้าที่ขยายการขึ้นทะเบียนประกันสังคมมาตรา 40/ผลการดำเนินงาน 4 รุ่น/ปี 1,778 คน/งบประมาณ 2.89 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานประกันสังคม)

- (5) พัฒนาระบบประกันสังคม เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้แก่แรงงานนอกระบบ/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานประกันสังคม)
- (6) การขยายความคุ้มครองประกันสังคมมาตรา 40 (ทางเลือก 3)/ กระทรวงแรงงาน (สำนักงานประกันสังคม)
- (7) การขยายความคุ้มครองประกันสังคมด้านการชราภาพสำหรับแรงงานนอกระบบ/กระทรวงการคลัง (สำนักเศรษฐกิจการคลัง)
- (8) โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน/งบประมาณ 2,165.40 ล้านบาท/กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.))
- (9) โครงการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนด้านกองทุนชุมชน/ผลการดำเนินงาน 300 คน/งบประมาณ 0.77 ล้านบาท/กรุงเทพมหานคร (กทม.)
- (10) โครงการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัว/ผลการดำเนินงาน 85,000 คน/งบประมาณ 9.29 ล้านบาท/กรุงเทพมหานคร (กทม.)
- (11) โครงการพัฒนาประสิทธิภาพกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต/กระทรวงมหาดไทย (สำนักพัฒนาชุมชน)
- (12) โครงการพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการทุนชุมชน/ผลการดำเนินงาน 76 หมู่บ้าน 242 คน / งบประมาณ 3.8 ล้านบาท/กระทรวงมหาดไทย (กรมการพัฒนาชุมชน)
- (13) ส่งเสริมสวัสดิการด้านสุขภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่แรงงานนอกระบบ/ผลการดำเนินงาน 108,492 คน/งบประมาณ 2.068 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
- (14) ส่งเสริมสวัสดิการแก่แรงงานข้ามชาติ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์/ผลการดำเนินงาน 1,236 คน/ 0.09 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
- (15) โครงการปรับปรุงการทำงานของแรงงานในระบบและนอกระบบเพื่อความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี/ผลการดำเนินงาน 396 แห่ง 16,512 คน/งบประมาณ 0.72 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
- (16) การพัฒนาสุขภาพแรงงานไทย ปี 2555 – 2559/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
  - พัฒนาการเฝ้าระวังสุขภาพจากการทำงาน โดยการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการ/แรงงาน/องค์กรแรงงาน โครงการ “วัยทำงาน ปลอดภัย ปลอดภัย กายใจเป็นสุข”/ผลการดำเนินงาน 106 แห่ง (29 จังหวัด)/งบประมาณ 0.095 ล้านบาท
  - โครงการ “แรงงานไทยปลอดภัย ห่างไกลโรคกระดูกและกล้ามเนื้อ”/ผลการดำเนินงาน 1,000 คน (เฉพาะส่วนกลาง ไม่รวมหน่วยงานในระดับพื้นที่)/งบประมาณ 0.59 ล้านบาท
  - โครงการดูแลสุขภาพผู้ประกอบการอาชีพศิลปหัตถกรรมในศูนย์ศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ/ผลการดำเนินงาน 1 เรื่อง/งบประมาณ 0.13 ล้านบาท
- (17) การพัฒนาชุมชนแรงงานไทยเข้มแข็ง : การขับเคลื่อนนโยบายอำเภอป้องกันควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน/ 0.82 ล้านบาท/กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค)
- (18) การผลักดันชุดสิทธิประโยชน์ในการได้รับและเข้าถึงบริการสุขภาพสำหรับแรงงานนอกระบบและแรงงานภาคเกษตรกรรม/กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค)
- (19) การพัฒนาระบบการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากการทำงานในกลุ่มแรงงานนอกระบบ/กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค)
  - พัฒนาระบบการรายงานข้อมูล เพื่อเฝ้าระวังความเสี่ยงหรือโรคจากการประกอบอาชีพ/ผลการดำเนินงาน 1 เรื่อง/งบประมาณ 0.146 ล้านบาท/
  - การขับเคลื่อนระบบการเฝ้าระวังให้เป็นนโยบายระดับชาติ โดยการผลักดันงานอาชีพอนามัยเข้าสู่กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและท้องถิ่น/ผลการดำเนินงาน 1 เรื่อง/งบประมาณ 1 ล้านบาท

- พัฒนาเครื่องมืออย่างง่ายในการประเมินความเสี่ยงทางด้านการยศาสตร์ และความเสี่ยงต่อการรับสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในกลุ่มผู้ทำนา สวน ไร่/ผลการดำเนินงาน 1 เรื่อง/งบประมาณ 0.15 ล้านบาท

- การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานมาตรฐานการจัดบริการอาชีวอนามัยแก่ รพศ. รพท. รพช. และหน่วยงานเครือข่ายในพื้นที่/ผลการดำเนินงาน ระดับละ 1 เรื่อง/งบประมาณ 2.87 ล้านบาท

- พัฒนาศักยภาพแกนนำในการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรค/ผลการดำเนินงาน เริ่มดำเนินงานในปี 2557

(20) พัฒนามาตรฐานและผลักดันการจัดบริการอาชีวอนามัยในแรงงานนอกระบบ/กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค)

- การผลักดันเชิงนโยบายผ่านกลไกคณะกรรมการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม และสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ/ผลการดำเนินงาน 1 เรื่อง/งบประมาณ 0.033 ล้านบาท

- การพัฒนาหน่วยบริการสุขภาพสามารถให้บริการด้านสุขภาพสามารถแก่แรงงานได้ตามมาตรฐาน เป็นการยกระดับการจัดบริการอาชีวอนามัยในหน่วยบริการสุขภาพภาครัฐทุกระดับ (รพศ./รพท./รพช./รพสต.) ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน/ผลการดำเนินงาน ระดับเรื่องละ 1 เรื่อง/งบประมาณ 2.87 ล้านบาท

- พัฒนาการจัดคลินิกสุขภาพเกษตรกร ทุกจังหวัด จังหวัดละ 1 อำเภอ อำเภอละ 2 รพ.สต./ผลการดำเนินงาน รพสต. 1092 แห่ง/งบประมาณ 0.13 ล้านบาท

- โครงการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยในกลุ่มเกษตรกร/ผลการดำเนินงาน 2 เรื่อง/งบประมาณ 0.15 ล้านบาท

- การผลักดันเชิงนโยบายผ่านกลไกคณะกรรมการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม/ผลการดำเนินงาน 1 เรื่อง/งบประมาณ 0.33 ล้านบาท

(21) โครงการเตรียมความพร้อมการให้สัตยาบันอนุสัญญา องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 87 และฉบับที่ 98 เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศในโลกในเรื่องสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของผู้ใช้แรงงาน/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

(22) การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 87 และฉบับที่ 98/ผลการดำเนินงาน อยู่ระหว่างการดำเนินงาน/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

(23) การปรับปรุง/พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

- ร่าง พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ....

- การออกกฎหมายลำดับรอง ของ พ.ร.บ. คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน/ผลการดำเนินงาน 136 คน/งบประมาณ 0.35 ล้านบาท

โครงการ/กิจกรรมสนับสนุน จำนวน 6 โครงการ ได้แก่

(1) สนับสนุนกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อเข้าถึงสิทธิและการขยายสิทธิประโยชน์ประกันสังคมตามมาตรา 40/ดำเนินการปี 55 – 59 /สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

(2) โครงการนำร่องกระบวนการยุติธรรมชุมชนเพื่อความเป็นธรรมสำหรับเกษตรกรในระบบพันธสัญญา/สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

(3) โครงการส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายรถบริการสาธารณะ (มอเตอร์ไซด์/แท็กซี่) เพื่อการสร้างหลักประกันทางสังคม – สุขภาพและรายได้ (โครงการแท็กซี่มีสุข)/สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

(4) โครงการนำร่องจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพป้องกันโรคจากการทำงานในชุมชนกลุ่มแรงงานนอกระบบ/ผลการดำเนินงาน อยู่ระหว่างดำเนินการ/สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)/สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น และลำพูน

(5) โครงการนำร่องการจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคกลุ่มแรงงานภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ/งบประมาณ 3.0 ล้านบาท/มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ (Homenet)

(6) โครงการพัฒนาระบบและกลไกการดำเนินงานเพื่อการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบในระดับจังหวัด/ผลการดำเนินงาน มีกลไกการดำเนินงานในระดับจังหวัด/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

2.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2. เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ : แรงงานนอกระบบได้รับการส่งเสริมการมีงานทำ มีมาตรฐานสมรรถนะ (Competency Standard) สูงขึ้น

โครงการ/กิจกรรมปกติ จำนวน 21 โครงการ ได้แก่

(1) โครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ ปี 2556/ผลการดำเนินงาน 62,685 คน/งบประมาณ 129.15 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)

(2) โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP/ผลการดำเนินงาน 152 รุ่น 3,496 คน 3 วัน/งบประมาณ 15 ล้านบาท/กระทรวงมหาดไทย (กรมการพัฒนาชุมชน)

(3) โครงการส่งเสริมช่องทางการตลาด/ผลการดำเนินงาน 5 จุด/ 50 ล้านบาท/กระทรวงมหาดไทย (กรมการพัฒนาชุมชน)

(4) ส่งเสริมช่องทางการตลาด/ผลการดำเนินงาน 76 จังหวัด/14.45 ล้านบาท/กระทรวงมหาดไทย (กรมการพัฒนาชุมชน)

(5) โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับแรงงานนอกระบบ/กระทรวงแรงงาน (กรมการจัดหางาน)

- โครงการส่งเสริมการรับงานไปทำที่บ้าน/ผลการดำเนินงาน 1,037 คน/งบประมาณ 2.06 ล้านบาท/

- โครงการสร้างอาชีพใหม่ให้คนว่างงาน/ผลการดำเนินงาน 1,167 คน/งบประมาณ 2.09 ล้านบาท

- โครงการแนะแนวอาชีพให้กับกลุ่มคนพิเศษ (สร้างคุณค่าภูมิปัญญาผู้สูงอายุ)/ผลการดำเนินงาน 1,651 คน

(6) กองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้าน (ปล่อยกู้)/ผลการดำเนินงาน 28 กลุ่ม/งบประมาณ 2.245 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมการจัดหางาน)

(7) พัฒนา/ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ/ผลการดำเนินงาน 1,376 คน/งบประมาณ 246.0300 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน)

(8) พัฒนาฝีมือเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ/ผลการดำเนินงาน 24,760 คน/งบประมาณ 96.88 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน)

(9) โครงการยกระดับผลิตภาพแรงงานไทยให้มีศักยภาพสูงขึ้นสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบกิจการ (กลุ่มแรงงานนอกระบบ)/ผลการดำเนินงาน 101,039 คน/งบประมาณ 35.8530 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน)

(10) โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน/ผลการดำเนินงาน 662,401 คน/งบประมาณ 596.16 ล้านบาท/กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.))

(11) โครงการพัฒนาหมอดินและเครือข่าย/ผลการดำเนินงาน 82,312 คน/งบประมาณ 35.02 ล้านบาท/กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมพัฒนาที่ดิน)

(12) โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกรชาวสวนยาง/ผลการดำเนินงาน 27,143 คน/งบประมาณ 14.2740 ล้านบาท/กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัด)

(13) โครงการสร้างเสริมผู้ประกอบการใหม่/ผลการดำเนินงาน 4,100 คน/งบประมาณ 84.78 ล้านบาท/กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)

(14) โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน/ผลการดำเนินงาน 441 กลุ่ม 1,265 คน/งบประมาณ 38.625 ล้านบาท/กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)

(15) โครงการอุตสาหกรรมเพื่อการสร้างงานที่ยั่งยืนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้/ผลการดำเนินงาน 300 คน/งบประมาณ 20.582 ล้านบาท/กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)

(16) โครงการพัฒนาทักษะอาชีพแก่สตรีกลุ่มเสี่ยงในสถาบัน/ผลการดำเนินงาน 3,600 คน/ผลการดำเนินงาน 3,600 คน/งบประมาณ 165.54 ล้านบาท/กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)

(17) โครงการฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพในสถาบันคนพิการ/ผลการดำเนินงาน 740 คน/งบประมาณ 72.78/กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)

(18) โครงการสร้างชีวิตใหม่ให้แก่สตรีและครอบครัว/ผลการดำเนินงาน 15,000 คน/งบประมาณ 163.26 ล้านบาท/กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)

(19) โครงการพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพ (15 วัน)/ผลการดำเนินงาน 2,200 คน/งบประมาณ 10.26 ล้านบาท/กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)

(20) โครงการพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพบนพื้นที่สูง (15 วัน)/ผลการดำเนินงาน 3,000 คน/งบประมาณ 14.79 ล้านบาท/กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)

(21) โครงการจัดทำมาตรฐานและระบบรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ/ผลการดำเนินงาน 10 กลุ่มอุตสาหกรรม/งบประมาณ 43.6321 ล้านบาท/สำนักนายกรัฐมนตรี (สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ)

โครงการ/กิจกรรมสนับสนุน จำนวน 2 โครงการ ได้แก่

(1) โครงการส่งเสริมการจัดตั้งองค์กรการเงินท้องถิ่นเพื่อความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้สำหรับแรงงานนอกระบบ/ดำเนินการปี 55 - 59/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

(2) โครงการนำร่องการพัฒนากิจการธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการในชุมชน/ท้องถิ่นโดยประสานความร่วมมือกับท้องถิ่น/ดำเนินการปี 55 - 59/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

2.2 ยุทธศาสตร์ที่ 3. เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ :

- มีองค์กรหลักในการบริหารจัดการด้านแรงงานนอกระบบ
- มีระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านแรงงานนอกระบบสนับสนุนการทำงาน
- มีเครือข่ายแรงงานนอกระบบเพิ่มขึ้น

โครงการ/กิจกรรมปกติ จำนวน 13 โครงการ ได้แก่

(1) โครงการจัดทำฐานข้อมูลด้านมาตรฐานสมรรถนะในระบบคุณวุฒิวิชาชีพ/ผลการดำเนินงาน 1 ระบบ (อยู่ระหว่างการพัฒนา)/งบประมาณ 19.5613 ล้านบาท/สำนักนายกรัฐมนตรี (สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ)

(2) บูรณาการข้อมูลแรงงานนอกระบบกับโครงการข้อมูลแรงงานแห่งชาติ/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)

(3) แต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ/ผลการดำเนินงาน 1 คณะ/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)

(4) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด/ผลการดำเนินงาน 1 คณะ/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)

(5) การประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบระดับชาติ (คนช.)/ผลการดำเนินงาน 2 ครั้ง/ผลการดำเนินงาน 2 ครั้ง/งบประมาณ 0.08 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)

(6) สร้างเครือข่ายการคุ้มครอง แรงงานนอกระบบ/ผลการดำเนินงาน 4,393 คน/งบประมาณ 1.33 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

(7) สนับสนุนเทคนิคและวิชาการด้านการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ/ผลการดำเนินงาน 158,160 คน/งบประมาณ 1.47 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

(8) ตรวจแรงงานนอกระบบ/ผลการดำเนินงาน 31,764 คน/งบประมาณ 2.58 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

(9) ส่งเสริมให้ความรู้ด้านการคุ้มครองแก่แรงงานนอกระบบและผู้เกี่ยวข้อง/ผลการดำเนินงาน 26,263 คน/งบประมาณ 3.67 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

(10) รมรณรงค์เผยแพร่ความรู้ให้แก่แรงงานนอกระบบและผู้เกี่ยวข้อง/ผลการดำเนินงาน 171,687 คน/งบประมาณ 1.15 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

(11) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานของแรงงานนอกระบบ เพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน/อบรมให้ความรู้/ผลการดำเนินงาน 375 คน/งบประมาณ 1.309 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

(12) โครงการจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครแรงงาน/ผลการดำเนินงาน 7,633 คน/งบประมาณ 48,760.4 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)

(13) สัมมนาเครือข่ายแรงงานนอกระบบ/ผลการดำเนินงาน 1 ครั้ง 120 คน/งบประมาณ 0.85 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)

โครงการ/กิจกรรมสนับสนุน จำนวน 4 โครงการ ได้แก่

(1) การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “การส่งเสริมอาชีพและการทำงานของคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ของกระทรวงแรงงาน”/ผลการดำเนินงาน 1 ครั้ง/งบประมาณ 1.20 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)

(2) โครงการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเครือข่ายเพื่อพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบ/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

(3) โครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำแรงงานนอกระบบและอาสาสมัครแรงงานในระดับจังหวัดเพื่อเป็นกลไกการรณรงค์การเข้าถึงสิทธิการคุ้มครองและการส่งเสริมและพัฒนา/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

(4) จัดทำหนังสือรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปี 2556 และแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2557 (ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559)/ผลการดำเนินงาน 1 ครั้ง 600 เล่ม/งบประมาณ 0.8 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ขยายขอบเขตการคุ้มครองและสร้างหลักประกัน
ความมั่นคงทางสังคม

ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (ตุลาคม 2555 – ตุลาคม 2556)
(แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ขยายขอบเขตการคุ้มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคง

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ :

- ขยายความคุ้มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตให้กับแรงงานนอกระบบ
- แรงงานนอกระบบเข้าถึงระบบการจัดบริการอาชีพและความปลอดภัยในการทำงาน
- ให้สถาบันอันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 87 และ 98

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	รวมทั้งสิ้น 3 กลุ่ม 29 โครงการ/กิจกรรม (โครงการ/กิจกรรม ปกติ 29 โครงการ/โครงการสนับสนุน 6 โครงการ)	1,642,000 คน และ 31 เรื่อง	1,734,396 คน และ 31 เรื่อง	75.76 ล้านบาท	2,218.67 ล้านบาท	
กลยุทธ์ ที่ 1 : เสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงด้านสวัสดิการสังคมและประกันสังคม						
1.	โครงการออกหน่วยเคลื่อนที่บริการเบ็ดเสร็จ (Service Delivery Unit) ลักษณะการดำเนินงาน จัดหน่วยประกันสังคมเคลื่อนที่จากสำนักงานประกันสังคม กทม.เขตพื้นที่ 1-12 และสำนักงานประกันสังคมจังหวัด ไปยังชุมชนต่างๆ หรือจุดนัดหมาย เพื่อทำกิจกรรมเกี่ยวกับ มาตรา 40 เช่น จัดประชุมชี้แจงให้ความรู้ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และเงื่อนไขการเกิดสิทธิ รับสมัครขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนมาตรา 40 พร้อมรับชำระเงินสมทบ เชิญชวนให้มีการจ่ายเงินสมทบล่วงหน้า	4,224 ครั้ง/ปี 1.40 ล้านคน	6,444 ครั้ง/ปี (28/10/56) 1.52 ล้านคน	22.09 ล้านบาท	22.09 ล้านบาท (ใช้เงินกองทุน ประกันสังคม)	<div> <div>■</div> <div>โครงการวางแรงงาน</div> </div> <div> <div>■</div> <div>สำนักงานประกันสังคม</div> </div> <div> <div>■</div> <div>สำนักเสริมสร้างความมั่นคง</div> </div> <div> <div>■</div> <div>แรงงานนอกระบบ</div> </div>
2.	โครงการพัฒนาทีมงานเพื่อรักษาอัตราการคงอยู่ของผู้ประกันตนตามมาตรา 40 ลักษณะการดำเนินงาน จัดกิจกรรมสร้างความสามัคคี และร่วมกันสรุปปัญหา/อุปสรรคการดำเนินงานประกันสังคมมาตรา 40 และหาแนวทางรักษารักษาอยู่ตราคงอยู่ผู้ประกันตนมาตรา 40	-	-	-	-	<div> <div>■</div> <div>โครงการวางแรงงาน</div> </div> <div> <div>■</div> <div>สำนักงานประกันสังคม</div> </div> <div> <div>■</div> <div>สำนักเสริมสร้างความมั่นคง</div> </div> <div> <div>■</div> <div>แรงงานนอกระบบ</div> </div>
3.	โครงการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารประกันสังคมและสภาองค์กรลูกจ้างด้านการบริหารตลาดประกันสังคมมาตรา 40	-	-	-	-	<div> <div>■</div> <div>โครงการวางแรงงาน</div> </div>

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	ลักษณะการดำเนินงาน จัดอบรมให้ผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ผู้บริหารสภาองค์กรนายจ้าง ได้รับความรู้ด้านการตลาดประกันสังคมมาตรา 40					<ul style="list-style-type: none"> ■ สำนักงานประกันสังคม ■ สำนักงานเสริมสร้าง ความมั่นคง แรงงานนอกระบบ
4.	โครงการพัฒนาสมรรถนะแกนนำเครือข่ายประกันสังคมและเจ้าหน้าที่ขยายการขึ้นทะเบียนประกันสังคม ประกันสังคมมาตรา 40 ลักษณะการดำเนินงาน จัดอบรมให้ความรู้แกนนำเครือข่ายประกันสังคมและเจ้าหน้าที่ขยายการขึ้นทะเบียนประกันสังคม มาตรา 40	6 รุ่น/ปี 1,200 คน	4 รุ่น/ปี 1,778 คน	4.48 ล้านบาท	2.89 ล้านบาท (ใช้เงินกองทุน ประกันสังคม)	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ สำนักงานประกันสังคม ■ สำนักงานเสริมสร้าง ความมั่นคง แรงงานนอกระบบ
5.	พัฒนาระบบประกันสังคม เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้แก่แรงงานนอกระบบ ลักษณะการดำเนินงาน - กำหนดเป้าหมายและแผนการดำเนินงานในภาพรวม ถ่ายทอดไปยังผู้บริหารทุกระดับและ กระจายเป้าหมายไปยังหน่วยปฏิบัติการจัดหน่วยเคลื่อนที่ไปชี้แจงทำความเข้าใจแรงงานนอกระบบรับทราบ และหน่วยปฏิบัติการประสานเครือข่ายเตรียมรวบรวมกลุ่มแรงงานนอกระบบเพื่อทำความเข้าใจ พร้อมรับ ขึ้นทะเบียน	-	-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ สำนักงานประกันสังคม ■ สำนักงานเสริมสร้าง ความมั่นคง แรงงานนอกระบบ
6.	การขยายความคุ้มครองประกันสังคมมาตรา 40 (ทางเลือก 3) เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2556 สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกากำหนด หลักเกณฑ์และอัตราการจัดจ่ายเงินสมทบประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิ ในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 สำคัญคือ 1. สำนักงานประกันสังคมได้ดำเนินการประกันสังคมมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2554 โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนแรงงานนอกระบบที่มีสิทธิเลือกจากนโยบายของรัฐบาลที่ ผู้ประกันตน สามารถเลือกส่งเงินสมทบ เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ 2 ทางเลือก จากนโยบายของรัฐบาลที่ ประสงค์จะให้ประชาชนแรงงานนอกระบบมีการออม เพื่อเป็นหลักประกันรายได้เมื่อสูงอายุประกอบกับ บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 กำหนดให้มีสิทธิเงินบำเหน็จและบำนาญชราภาพแก่ ผู้ประกันตนในระบอบประกันสังคม ซึ่งผู้ประกันตนภาคบังคับที่เป็ลูกจ้างในสถานประกอบการจะเริ่มได้สิทธิ ใน เดือนธันวาคม 2556 แต่ผู้ประกันตนซึ่งเป็นแรงงานนอกระบบได้รับสิทธิเงินบำเหน็จชราภาพตามทางเลือกที่ 2	ออกพระราช กฤษฎีกากำหนด หลักเกณฑ์และ อัตราการจัดเงิน สมทบประเภท ของประโยชน์ ทดแทนตลอดจน หลักเกณฑ์และ เงื่อนไขแห่งสิทธิ ในการรับ ประโยชน์ทดแทน ของบุคคลซึ่ง	กระบวนการเสนอ พระราชกฤษฎีกา 1) เสนอ ครม. เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2556 2) ครม.เห็นชอบ เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556 3) พงธลงพระ ปรมาภิไธยเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2556 4) ประกาศใน	-	-	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ สำนักงานประกันสังคม

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>เพียงกรณีเดียว</p> <p>2. ดังนั้นเพื่อมิให้เกิดความเหลื่อมล้ำในระหว่างผู้ประกันตนในระบบประกันสังคม จึงเห็นสมควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกา ให้สิทธิเงินบำนาญชราภาพ ตามความเหมาะสม แก่ผู้ประกันตนซึ่งเป็นแรงงานนอกกรอบ และเป็นไปตามข้อเสนอของประชาชนแรงงานนอกกรอบโดยการปรับปรุงสิทธิประโยชน์เดิมและเพิ่มทางเลือกที่ 3 ในระบบประกันสังคมมาตรา 40 ซึ่งมีหลักการจัดเก็บเงินสมทบจาก 2 ฝ่าย ได้แก่ ผู้ประกันตนและรัฐบาลในอัตราเดือนละ 200 บาท (ผู้ประกันตนจ่าย 100 บาท/เดือน และรัฐบาลสมทบ 100 บาท/เดือน) เพื่อให้ได้รับสิทธิเงินบำนาญชราภาพ ซึ่งจะส่งผลให้สิทธิประกันความมั่นคงในชีวิต</p> <p>3. กลุ่มเป้าหมาย กำหนดให้ประชาชนทั่วไป เช่น เกษตรกร ผู้รับรางวัล ค้าขาย ทหาร ตำรวจ แผลลอย ฯลฯ ซึ่งอายุตั้งแต่ 15-60 ปีบริบูรณ์ สามารถสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40 และมีบทเฉพาะกาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันพระราชกฤษฎีกา มีผลใช้บังคับ หากในวันขึ้นที่ประชาชนสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตน ผู้เดิมอายุเกิน 60 ปี ให้มีสิทธิเป็นผู้ประกันตนได้ และสามารถจ่ายเงินสมทбыย้อนหลังได้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2555 เพื่อเป็นของขวัญให้แก่แรงงาน ซึ่งขาดโอกาสในการสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนในช่วงที่ประเทศประสบอุทกภัย สามารถสมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนมาตรา 40 ได้</p> <p>4. สิทธิประโยชน์ มีการปรับปรุงเป็น 3 ทางเลือก ดังนี้</p> <p>ทางเลือก 1 จ่าย 100 บาท (สมทบจากผู้ประกันตน 70 บาทและจากรัฐบาล 30 บาท)</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีเจ็บป่วย เงินทดแทนการขาดรายได้กรณีเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาล ตั้งแต่ 1 วันขึ้นไป วันละ 200 บาท ปีหนึ่งไม่เกิน 30 วัน (บริการทางการแพทย์ใช้สิทธิสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ) - กรณีทุพพลภาพ เงินทดแทนการขาดรายได้ระหว่างเดือนละ 500 บาท ถึง 1,000 บาท เป็นระยะเวลา 15 ปี (ขึ้นอยู่กับระยะเวลาส่งเงินสมทบ) - กรณีตาย เงินค่าทำศพ 20,000 บาท (กรณีถึงแก่ความตายจ่ายเงินสมทบเพียง 1 เดือน) <p>ทางเลือก 2 จ่าย 150 บาท (สมทบจากผู้ประกันตน 100 บาท และจากรัฐบาล 50 บาท)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประโยชน์เช่นเดียวทางเลือกที่ 1 และเพิ่มเงินบำนาญกรณีทุพพลภาพ - จ่ายเงินบำนาญชราภาพ ประกอบด้วยเงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่าย และผลประโยชน์ตอบแทนรายปี คืนให้แก่ผู้ประกันตน เมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์และลาออกจากการเป็นผู้ประกันตน <p>ทางเลือก 3 จ่าย 200 บาท (สมทบจากผู้ประกันตน 100 บาทและจากรัฐบาล 100 บาท) ให้ความคุ้มครองเฉพาะกรณีชราภาพเท่านั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้สมัครต้องมียอายุ 15-60 ปีบริบูรณ์ (มีบทเฉพาะกาลเป็นแรก ผู้อายุเกิน 60 ปี ขึ้นไป มีสิทธิสมัครและจ่ายเงินสมทбыย้อนหลังได้) 	สมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ 2)พ.ศ. 2556	ราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2556 5) จะมีผลใช้บังคับใช้วันที่ 9 ธันวาคม 2556			

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>- ประโยชน์ทดแทน 1 กรณี คือ กรณีชราภาพ โดยผู้ประกันตนจะได้รับบำเหน็จหรือบำนาญตามเงื่อนไขการเกิดสิทธิ เมื่ออายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ และแจ้งสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตน ทั้งนี้ เบียดอกสให้ผู้ประกันตนมีทางเลือก ได้แก่ เลือกชุดที่ 1 หรือ ชุดที่ 2 หรือ ชุดที่ 3 อย่างใดอย่างหนึ่ง เลือกชุดที่ 1 และ 3 หรือเลือกชุดที่ 2 และ 3</p>					
7.	<p>การขยายความคุ้มครองประกันสังคมด้านการชราภาพสำหรับแรงงานนอกระบบ</p> <p>เนื่องจากกระทรวงการคลังพิจารณาเห็นว่า การดำเนินงานของกองทุนการออมแห่งชาติ (กชช.) ตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554 และกองทุนประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 มาตรา 40 มีการจัดสวัสดิการด้านการชราภาพให้แก่แรงงานนอกระบบซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน และได้รับเงินอุดหนุนหรือเงินสมทบจากรัฐเช่นกัน และการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ในลักษณะใกล้เคียงกันจะทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายงบประมาณในการจัดตั้งสำนักงาน รวมถึงการจัดตั้งและบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูง จึงได้ดำเนินการกำหนดแผนแม่บทเพื่อใช้ทรัพยากรที่สำนักงานประกันสังคมมีอยู่แล้ว ทั้งในด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ช่องทางการติดต่อสมาชิก รวมถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อดูแลหลักประกันด้านการชราภาพของแรงงานนอกระบบ และกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้แรงงานนอกระบบมีโอกาสดำเนินประโยชน์ทดแทนในรูปแบบบำนาญ ซึ่งแรงงานนอกระบบที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของ กชช. จะสามารถสมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40 แห่งกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมได้</p>	1 เรื่อง	<p>ดำเนินการร่วมกับสำนักงานประกันสังคมในการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้แรงงานนอกระบบมีโอกาสดำเนินประโยชน์ทดแทนในรูปแบบบำนาญและรายละเอียดตามพระราชบัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์กำหนดหลักการและอัตราการจัดเก็บเงินสมทบ ประโยชน์ทดแทนตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556</p>	-	-	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงการคลัง สำนักงาน เศรษฐกิจการคลัง: สำนักนโยบายการออมและการลงทุน
8.	<p>โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน</p> <p>สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน สนับสนุนการพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน และการเสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรชุมชน กระจายการบริหารจัดการสู่พื้นที่สู่หน่วยงานองค์กรชุมชน เน้นการ</p>	<p>1) รมรณรงค์ต่อยอดแนวคิด อุดมการณ์ สวัสดิการชุมชน”ให้อย่างมีความหมาย มีคุณค่า รับ</p>	<p>ปัจจุบันมีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล/เมืองไปแล้ว 5,602 กองทุน สมาชิกกองทุนรวมทั้งหมด</p>	-	<p>- สวัสดิการชุมชนตำบล/เมืองที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพตามโครงการสนับสนุนการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงการพัฒนามาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	สนับสนุนพื้นที่ระดับตำบลและจังหวัด มุ่งสู่เป้าหมายชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง	อย่างมีศักดิ์ศรี” การจัด สวัสดิการบน ฐานทุนภายใน ชุมชน การ พึ่งพาตนเอง การช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกัน และกัน สวัสดิการที่ หมายรวมทุก เรื่องที่จะทำให้ เกิดความมั่นคง ในชีวิต เพื่อให้ สมาชิก แก่นนำ ชุมชน ท้องถิ่น เข้าใจ อุดมการณ์ เป้าหมาย สวัสดิการ ชุมชนอย่าง ถูกต้องตรงกัน 2) สร้างความเป็น เจ้าของ สวัสดิการ ชุมชนโดย ขบวนสวัสดิการ ชุมชนเป็นหลัก ในการ ขับเคลื่อนงาน พัฒนาผู้นำ ใหม่ร่วม ขับเคลื่อนงาน สวัสดิการเพิ่ม มากขึ้น ร่วมกัน ตั้งเป้าหมาย การพัฒนา คุณภาพ สวัสดิการ	3,798,254 ราย ราย เงินกองทุนรวม 4,684.72 ล้านบาท (ข้อมูล ณ 30 ก.ย. 56) แยกเป็นเงิน จากสมาชิก 3,107.35 ล้านบาท หรือร้อยละ 66 เงิน สมทบจากองค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่น 180.33 ล้านบาทหรือร้อย ละ 4 (อปท.สมทบ ตามความสมัครใจ/ สถานะการคลังและ ส่วนหนึ่งสนับสนุน ด้านอื่นที่ไม่เป็นเงิน สมทบ) เงินสมทบ จากรัฐบาลผ่าน สถาบันพัฒนา องค์กรชุมชน(พอช.) และ หน่วยงานภาครัฐ อื่นๆ 1,152.18 ล้านบาท หรือร้อย ละ 24 นอกจากนั้น เป็นเงินจากแหล่ง อื่นๆ เช่น ภาคเอกชน เงิน บริจาค ฯลฯ ร้อย ละ 6 มีการจัด สวัสดิการ 13 ประเภท โดยมีผู้ ได้รับสวัสดิการตรง ประมาณ 631,589 ราย เงินจ่าย สวัสดิการรวม 668.7ล้านบาท จำนวนผู้รับ สวัสดิการ		จัดสวัสดิการ ชุมชน 5 ข้อ และได้รับ งบประมาณ สมทบกองทุน แล้ว 4,958 ตำบล/เมือง สมาชิกรวม 2,635,464 ล้านคน เงินกองทุน รวม 2,165,391,496 ล้านบาท แยก เป็น 1) กองทุนที่ ได้รับอนุมัติงบประมาณ สมทบรอบแรก 4,958 กองทุน งบประมาณ 567.20 ล้าน บาท จำนวน สมาชิกที่ครบ หนึ่งปีขึ้นไปซึ่ง เป็นฐานในการ คิดงบประมาณ รอบแรก 1,923,180 ราย จาก จำนวนสมาชิก ทั้งหมดจาก ฐานการสมทบ งบประมาณ ทั้งหมด 2,635,464 ราย ค่าเฉลี่ย จำนวนสมาชิก กองทุนที่ได้รับ สมทบงบรอบ แรก 525 ราย/	■ สถาบันพัฒนา องค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
		ชุมชนและ ขยายฐาน สมาชิกให้ ครอบคลุม กว่า ๑๐ ล้านคนภายใน ปี ๒๕๖๐ ทำ ให้สวัสดิการ ชุมชนเป็น ระบบสวัสดิการ หลักที่เป็นฐาน ของสังคม สวัสดิการ 3) พัฒนาคุณภาพ กองทุน สวัสดิการให้มี ระบบการ บริหารจัดการที่ ดี ด้วยการ ติดตามทบทวน กองทุน กองทุน สวัสดิการ ชุมชนที่จัดตั้ง แล้วทั้งหมด ทุก กองทุน สวัสดิการมี แผนพัฒนา กองทุน 3 - 5 ปี สามารถใช้ ข้อมูลในการ วิเคราะห์ สัดส่วนรายได้ ค่าใช้จ่าย กองทุนให้เกิด ความสมดุล จัดระบบ ฐานข้อมูลให้ เป็นปัจจุบัน คัดค้น	รักษาพยาบาล มากที่สุด 274,621 ราย แต่จำนวนเงิน จ่ายสวัสดิการ เสียชีวิตมากที่สุด 286.8 ล้านบาท		กองทุน 2) กองทุนที่ ได้รับงบสมทบ รอบสอง 3,832 กองทุน งบ สมทบรอบสอง รวม 845.52 ล้านบาท จำนวนสมาชิก ครบปีที่เป็นคิด งสมทบรอบ สอง 2,403,772 รายจากจำนวน สมาชิกทั้งหมด 3,032,454 ราย ค่าเฉลี่ย จำนวนสมาชิก กองทุนที่ได้งบ สมทบรอบสอง 790 ราย/ กองทุน 3) กองทุนที่ ได้รับงบสมทบ รอบสาม 2,289 กองทุน งบสมทบรวม 717.94 ล้าน บาท จำนวน สมาชิกที่ ครบรอบปี 2,026,012 ราย จาก สมาชิกทั้งหมด 2,332,078 ราย ค่าเฉลี่ย จำนวนสมาชิก กองทุนที่ได้รับ สมทบงบรอบ สาม 1,018	

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
		<p>นวัตกรรม สวัสดิการ ชุมชนทั้งที่ใช้ เงินกองทุนและ สวัสดิการที่ไม่ ใช้เงิน มี รายงานผลการ ดำเนินงานต่อ สมาชิกผู้ เกี่ยวข้องและ สาธารณะ สม่ำเสมอ เกิด การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างกองทุน สวัสดิการ ชุมชน 4) เชื่อมโยง สวัสดิการ ชุมชนกับงาน พัฒนา ต่างๆ ที่เป็น ฐานในการ จัดการตนเอง ของชุมชน ท้องถิ่น เช่น การบูรณาการ เชื่อมโยงทุน ภายในชุมชน สภาองค์กร ชุมชน การ จัดการ ทรัพยากรธรรม ชาติสิ่งแวดล้อม การจัดการที่อยู่ อาศัยที่ดินทำ กิน ฯลฯ</p> <p>5) การขับเคลื่อน นโยบาย สาธารณะทั้งใน</p>			<p>ราย/กองทุน กองทุนที่ได้รับ งบประมาณรอบสี่ (สมาชิกที่ยัง ไม่ได้รับการ สมทบ 3 ครั้ง) 143 กองทุน งบ สมทบรวม 34.71 ล้านบาท จำนวนสมาชิกที่ ครบรอบปี 95,803 จาก สมาชิกกรอบสาม ทั้งหมด 179,669 ราย ค่าเฉลี่ยจำนวน สมาชิกกองทุน ที่ได้รับสมทบ งบประมาณ รอบสาม 1,256 ราย/กองทุน</p>	

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
		ระดับท้องถิ่น จังหวัด และ ระดับชาติ และ พัฒนาแผนงาน สวัสดิการ ชุมชนเพื่อให้ สามารถบรรลุ/ ใช้ประโยชน์ จากแผนพัฒนา จังหวัด องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด ผลักดันให้เกิด ข้อบัญญัติ ท้องถิ่น มาตรการทาง กฎหมาย เช่น พ.ร.บ. สวัสดิการ ชุมชน มาตรการทาง ภาษีที่จะทำให้ มีที่มาของงบ สมทบกองทุน สวัสดิการ ชุมชนเกิดความ ต่อเนื่อง				
9.	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนด้านกองทุนชุมชน ลักษณะการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมกิจกรรมกองทุนชุมชนในรูปแบบต่างๆ ให้แพร่หลายและขยายการจัดตั้งกองทุนชุมชน และพัฒนากิจกรรมกองทุนชุมชนทางด้านวิชาการบุคลากรในชุมชนให้กองทุนชุมชนเป็นศูนย์กลาง เงินทุนหมุนเวียนสำหรับสมาชิกในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพโดยจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการ จัดตั้งกลุ่มกองทุนชุมชนการบริหารจัดการกองทุนให้กับการจัดการกองทุนชุมชนและสมาชิกกองทุน ชุมชน	300 คน	300 คน	0.77 ล้านบาท	0.77 ล้านบาท	■ กรุงเทพมหานคร ■ สำนักงานพัฒนา สังคม
10.	โครงการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัว	85,000 คน	85,000 คน	9.29 ล้านบาท	9.29 ล้านบาท	■ กรุงเทพมหานคร ■ สำนักงานพัฒนา

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	ลักษณะการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพมหานครให้มีความสุขโดยการสร้างวินัยการใช้จ่ายเงิน การเก็บออมเงิน ซึ่งเป็นพื้นฐานความมั่นคง ให้ตนเองโดยมีการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออม ครอบครัว ณ สำนักงานเขต 17 เขตเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ ประชาชนให้รู้จักวิธีการใช้และบริหารเงิน ของตนเองหรือครอบครัว อย่างเหมาะสม					สังคม
11.	โครงการพัฒนาประสิทธิภาพกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจากไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปี 2556)	-	-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ
12.	โครงการพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการทุนชุมชน “การพัฒนาทุนชุมชน” เป็นกลไกสำคัญในการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งทำให้เกิดการพัฒนาชุมชน ครอบครัวในหลายมิติทั้งด้านเศรษฐกิจด้านสังคมด้านศิลปวัฒนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนด้านวัฒนธรรมวิถีชีวิตของคนในชุมชนซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งยั่งยืน กรมการพัฒนาชุมชนมีภารกิจหลักสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาทุนชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการทุนชุมชนให้มีประสิทธิภาพโดยใช้ศักยภาพของทุนที่มีอยู่ในชุมชนใน การพัฒนาทุนชุมชน “ทุนชุมชน” หมายถึง สรรพสิ่งใดก็ตามที่มีอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมชาติและเกิดขึ้น จากฝีมือหรือทุนสมองภูมิปัญญาที่มีมูลค่าหรือคุณค่าของมนุษย์ได้แก่ทรัพยากรธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อมคน วัฒนธรรมประเพณีหรือปัจจัยบริการด้านโครงสร้างพื้นฐานต่างรวมถึง “เงิน” ที่เป็นปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์ที่มี มูลค่าต่อการดำเนินวิถีชีวิตของคนในสังคมปัจจุบันด้วยตามแนวคิดในการพัฒนาทุนชุมชนจำแนกทุนชุมชน ไว้ 5 ประเภท ดังนี้ 1. ทุนมนุษย์(Human Capital) หมายถึงคุณสมบัติด้านต่างๆของคนทุกเพศทุกวัยในชุมชนที่มี คุณสมบัติในด้านสุขภาพอนามัยอายุวัย/ ด้านการศึกษาภูมิปัญญาจิตความสามารถ/ ด้านฐานะทางเศรษฐกิจ ความยากจนร่ำรวยของคนในครัวเรือนตัวอย่างได้แก่ปราชญ์ชาวบ้านผู้นำชุมชนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็น ทางการครูพระสงฆ์กลุ่มองค์กรต่างๆได้แก่สตรีเยาวชนผู้สูงอายุผู้ด้อยโอกาสคนพิการ	93 หมู่บ้าน	76 หมู่บ้าน 242 คน	2.2 ล้านบาท	3.8 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>2. ทุนสังคม(Social Capital) หมายถึงทรัพยากรทางสังคมที่ประชาชนใช้เพื่อการดำรงชีวิตรวมทั้งความไว้วางใจการยอมรับซึ่งกันและกันในชุมชนกลุ่มองค์กรเครือข่ายภาคประชาชน/ ประชาสังคมความเชื่อศรัทธาตลอดจนวัฒนธรรมที่สืบทอดมายาวนาน</p> <p>3. ทุนกายภาพ(Physical Capital) หมายถึงสิ่งที่มีมนุษย์ได้สร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการดำเนินชีวิตหรือเป็นปัจจัยพื้นฐานในการการผลิตที่สนับสนุนการดำรงชีพของประชาชนได้แก่การคมนาคมขนส่งระบบไฟฟ้าระบบประปา ระบบพลังงานการสื่อสารโทรคมนาคมโบราณวัตถุโบราณสถานหรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ</p> <p>4. ทุนธรรมชาติ(Natural Capital) หมายถึงทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมต่างๆที่เป็นตัวกำหนดศักยภาพในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชนในชุมชนได้แก่แหล่งน้ำธรรมชาติป่าไม้ต้นน้ำภูเขาทะเลเกาะสัตว์ป่าแร่ธาตุพลังงานพืชพันธุ์ธัญญาหารธรรมชาติ เป็นต้น</p> <p>5. ทุนการเงิน(Financial Capital) หมายถึงทรัพยากรที่เป็นตัวเงินรวมถึงโอกาสทางการเงินที่ประชาชนใช้เพื่อการดำรงชีพได้แก่ทุนทางการเงินที่มาจากการออม (Available Stocks) ที่เป็นเงินสด/ เงินฝาก สัตว์เลี้ยงอสังหาริมทรัพย์ที่สามารถขายได้เป็นได้เป็นบำนาญ/ ค่าตอบแทนที่ได้จากรัฐและเงินกองทุนต่างๆ</p>	103,400 คน	108,492 คน	2.068 ล้านบาท	2.068 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
13.	<p>ส่งเสริมสวัสดิการด้านสุขภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่แรงงานนอกระบบ</p> <p>ลักษณะการดำเนินงาน</p> <p>ดำเนินการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการสวัสดิการด้านสุขภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง การป้องกันตนเองจากโรคเอดส์และวัณโรคแก่แรงงานภาคเกษตรกรรมและผู้รับจ้างไปทั่วทั้งบ้าน</p>	1,200 คน	1,236 คน	0.09 ล้านบาท	0.09 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
14.	<p>ส่งเสริมสวัสดิการแก่แรงงานข้ามชาติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์</p> <p>ลักษณะการดำเนินงาน</p> <p>การเผยแพร่ความรู้ด้านสวัสดิการแรงงาน การเยี่ยมเยียนที่อยู่อาศัยของแรงงานข้ามชาติและการสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องใช้ที่จำเป็นแก่บุตรของแรงงานข้ามชาติที่ได้รับการพัฒนาในศูนย์เด็กเล็ก</p>	1,200 คน	1,236 คน	0.09 ล้านบาท	0.09 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
โครงการสนับสนุน		- คน 2 เรื่อง	- คน 2 เรื่อง	- ล้านบาท	- ล้านบาท	
15.	<p>สนับสนุนกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อเข้าถึงสิทธิและการขยายสิทธิประโยชน์ประกันสังคมมาตรา 40</p> <p>เพื่อสร้างระบบการดูแลคุ้มครองกลุ่มแรงงานนอกระบบอย่างครอบคลุมและทั่วถึงโดยเฉพาะในภาวะที่เศรษฐกิจกำลังส่งผลกระทบต่อผู้ที่มีรายได้น้อย รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเร่งออกมาตรการฯ ดังกล่าว</p>	1 โครงการ	ดำเนินการปี 55 - 59	-	-	<ul style="list-style-type: none"> ■ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริม

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	ซึ่งจากผลการศึกษาข้อเสนอ เจริญนโยบายเรื่องการขยายการประกันสังคมไปสู่แรงงานนอกระบบของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย หรือ ทีดีอาร์ไอ พบว่าช่องว่างที่สำคัญของการสร้างหลักประกันทางสังคมให้แก่กลุ่มแรงงานนอกระบบ คือ พ.ร.บ. ประกันสังคม พ. ศ.2533 ที่แม้จะเปิดโอกาสให้กลุ่มแรงงานนอกระบบ สมัครเข้ามาเป็นผู้ประกันตน โดยสมัครใจตามมาตรา 40 แต่เงื่อนไขสิทธิประโยชน์ยังไม่สอดคล้องกับแรงงานนอกระบบ ทั้งกรณีผู้ประกันตนตามมาตรา 40 ต้องเป็นผู้จ่ายเงินสมทบฝ่ายเดียว ปีละ 3,360 บาท ขณะที่ได้รับสิทธิประโยชน์ เพียง 3 กรณี คือ 1. คลอดบุตร 2. ทพพลภาพ และ 3. ตาย ซึ่งแตกต่างอย่างมากจากผู้ประกันตนในระบบ					สุขภาพ (สสส.)
16.	โครงการนำร่องกระบวนการยุติธรรมชุมชนเพื่อความเข้มแข็งระบบสำหรับเกษตรกรในระบบ พันธสัญญา (รวมโครงการพัฒนาศูนย์ช่วยเหลือเกษตรกรพันธสัญญาเพื่อการเรียนรู้ที่เป็ธรรมชาติและการจัดการ ปัจจัยการผลิต และโครงการบูรณาการด้านอาชีวอนามัยสวัสดิการในหลักสูตรการพัฒนาอาชีพ ตาม แนวทางการศึกษาตามอัธยาศัย	<p>ความคืบหน้า</p> <p>1. คณะกรรมการแก้ไขปัญหาของหน่วยงานราชการเพื่อสังคมที่เป็นธรรมชาติ (ขปส. มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้รับข้อมูลจากเครือข่ายเกษตรกรในระบบพันธสัญญาถึงปัญหาความเป็นธรรมในระบบเกษตรพันธสัญญา อาทิ เกษตรรับความเสียหายฝ่ายเดียว สัญญาที่ไม่เป็นธรรม ทั้งจากความเสียหายของผลผลิตและการตลาด ผลกระทบทางสุขภาพ สิ่งแวดล้อม และต่อชุมชน การผูกขาดปัจจัยการผลิต รวมทั้งการกำหนดราคาซื้อ มาตรฐานสินค้า จึงแต่งตั้งคณะกรรมการการศึกษาและแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อเร่งรัดดำเนินการศึกษาและเสนอแนะแนวทาง มาตรการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตลอดจนเร่งติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ต่อมา คณะอนุกรรมการการศึกษาและแก้ไขปัญหาดังกล่าว (รพ.กษ. เป็นประธาน) ได้แต่งตั้งคณะทำงาน 3 ชุด ประกอบด้วย</p> <p>1) คณะทำงานศึกษาสัญญาและประเมินความเสี่ยงของระบบเกษตรพันธสัญญา</p> <p>2) คณะทำงานสำรวจและศึกษาภาวะหนี้สินเกษตรกรตามระบบเกษตรพันธสัญญา</p> <p>3) คณะทำงานศึกษาและพัฒนากระบวนการพันธสัญญาที่เป็นธรรมและยั่งยืน</p> <p>อำนาจหน้าที่ของคณะทำงาน ได้แก่ การศึกษา วิเคราะห์ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายละเอียดของสัญญา และการประเมินความเสี่ยงของเกษตรกร และภาพหนี้สินของเกษตรกรจากการทำเกษตรพันธสัญญา ให้ครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยการผลิต การใช้เทคโนโลยี การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในการผลิต ภัยธรรมชาติ</p>				<ul style="list-style-type: none"> ■ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ■ โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรพันธสัญญา ■ โครงการบูรณาการด้านอาชีวอนามัยสวัสดิการในหลักสูตรการพัฒนาแนวทาง การศึกษาตามอัธยาศัย

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
		<p>การตลาด และให้ซื้อเสนอรูปแบบคุ้มครองความเป็นธรรมในระบบเกษตรพันธสัญญา</p> <p>ในเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2556 คณะทำงานศึกษาและสำรวจเกษตรกรและภาวะหนี้สินของเกษตรกร ร่วมกับเครือข่ายเกษตรกรพันธสัญญา ได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นสถานการณ์ความเดือดร้อนของเกษตรกรทั้งที่อยู่ในระบบและออกจากระบบเกษตรพันธสัญญา โดยร่วมกับหน่วยงานในจังหวัด เช่น สภาเกษตรกรจังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด รวมทั้งภาคภาคประชาสังคม ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลเกษตรกรและสำรวจภาวะหนี้สินของเกษตรกรในพื้นที่ที่การดำเนินงานของเครือข่ายเกษตรกรพันธสัญญา ใน 10 จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น มหาสารคาม ชัยภูมิ ยโสธร ร้อยเอ็ด เชียงใหม่ สิงห์บุรี นครปฐม ลพบุรี ระยอง โดยสำรวจตามประเภทการผลิตการเลี้ยงสุกร การเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงเป็ดเนื้อ การเลี้ยงปลา การปลูกพืชอื่น การปลูกอ้อย การผลิตเมล็ดพันธุ์ (ข้าว ข้าวโพด แตงส้ม แตงสีคอต และมะเขือเทศ) ผลสำรวจเบื้องต้นดังกล่าวพบว่า มีจำนวนเกษตรกรในระบบเกษตรพันธสัญญา 1,659 ราย มีจำนวนหนี้สิน 1,031.2 ล้านบาท</p> <p>ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และศูนย์วิชาการเพื่อความเป็นธรรมในระบบเกษตรพันธสัญญา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กำลังวางแผนโครงการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบเกษตรพันธสัญญาที่เหมาะสมของประเทศไทย</p> <p>4) คณะกรรมการบริหารการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน</p> <p>สภาผู้แทนราษฎร และกระทรวงยุติธรรม</p> <p>เดือนเมษายน 2556 ได้มีการประชุมกับกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เพื่อหารือความเป็นไปได้ในการขับเคลื่อนนโยบาย เพื่อเสนอให้มีความร่วมมือกันผลักดันให้ประเด็นความเป็นธรรมในระบบเกษตรพันธสัญญาเป็นนโยบายส่วนกลางและดำเนินการระดับพื้นที่จังหวัดนำร่อง รวมทั้งการช่วยเหลือกลุ่มผู้เสียหายในระบบเกษตรพันธสัญญา</p> <p>ต่อมา ตัวแทนเกษตรกรผู้เสียหายจากการเลี้ยงไก่ในระบบพันธสัญญา ได้ยื่นขอความช่วยเหลือจากคณะกรรมการการกฎหมาย</p>				

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
		<p>การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน จนมีการตั้งคณะทำงานเพื่อหารือแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรพันธสัญญา โดยมีสำนักงานอัยการสูงสุด กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สภาทนายความ ศูนย์วิชาการสนับสนุนความเป็นธรรมในระบบเกษตรพันธสัญญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ - ผู้ประกอบการ มีการประชุมจำนวน 5 ครั้ง ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2556 ผลการประชุม ได้แก่ 1) พิจารณาแก้ไขกฎหมายที่มีอยู่ให้เอื้อต่อเกษตรกรในระบบพันธสัญญา โดยจัดทำร่าง พ.ร.บ. ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ.... 2) จัดทำร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดนโยบายและแนวทางการสร้างความเป็นธรรมแก่เกษตรกรในระบบพันธสัญญา ทำหน้าที่จัดตั้งหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ ในการกำหนดนโยบาย ปรับปรุงกฎระเบียบ กติกาและข้อกำหนดในการทำสัญญา การควบคุมกำกับให้เป็นไปตามข้อสัญญา และการจัดระบบให้เกิดกลไกในการระงับข้อพิพาทที่เกิดจากระบบการผลิตทางการเกษตรแบบพันธสัญญา เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย รวมทั้งการพัฒนาระบบปรับปรุงระบบการประกันและการเยียวยาความเสียหายที่มีประสิทธิภาพ โดยกระทรวงยุติธรรมได้นำเสนอนายกรัฐมนตรีในเดือนสิงหาคม 2556 เพื่อลงนาม</p> <p>5) การศึกษาแนวทางการบังคับใช้ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ.2553 และการคุ้มครองเกษตรกรในระบบพันธสัญญาตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 - 2559 สำนักงานเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน สำนักงานคุ้มครองแรงงาน ศูนย์บริหารแรงงานนอกระบบ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ศูนย์วิชาการเพื่อความเป็นธรรมในระบบเกษตรพันธสัญญา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มูลนิธิธรรมา พงศ์พจน์ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ ผู้นำแรงงานนอกระบบ ได้มีการประชุมและจัดทำแผนศึกษาพื้นที่การเลี้ยงสัตว์ในระบบพันธสัญญาจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อหาแนวทางความร่วมมือในการทำงานร่วมกับกระทรวงหน่วยงาน นักวิชาการ นักกฎหมาย และองค์กรประชาสังคม ในการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการเรื่อง</p>				

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
		ความเป็นไปได้ในการคุ้มครองเกษตรกรในระบบพันธสัญญา ในระยะเวลา 2 ปี (พ.ศ. 2557-2559) ในประเด็นดังนี้ 1. การใช้สารเคมีในการผลิตเมล็ดพันธุ์ พันธุ์ ที่ เชียงใหม่ ขอนแก่น และมหาสารคาม 2. ผลกระทบด้านสุขภาพจากการเลี้ยงสัตว์ในระบบเกษตรพันธสัญญา (สุกรและไก่) พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดขอนแก่น 3. ผลกระทบด้านสุขภาพจากการเลี้ยงปลากระชัง พื้นที่จังหวัดมหาสารคาม การศึกษาค่าจ้าง/ค่าตอบแทนที่เป็นธรรมในการเลี้ยงไก่ และสุกร (เชียงใหม่ ขอนแก่น) 4. <u>กลไกจังหวัดนำร่องการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด จังหวัด</u> มีการพัฒนากลไกการทำงานและปฏิบัติการในระดับอำเภอ คณะทำงานกลไกการขับเคลื่อนนโยบายและการปฏิบัติระดับจังหวัด คือ เชียงใหม่ มหาสารคาม และขอนแก่น ซึ่งองค์ประกอบของคณะทำงานแตกต่างกันไปตามบริบทของพื้นที่ ดังนี้ 1) จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ผู้แทนจากสภาเกษตรกรจังหวัด อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงานยุติธรรมจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ คุ้มครองผู้บริโภคจังหวัด สภาคณาจารย์เกษตรอินทรีย์ภาคเหนือ สำนักงานเกษตรจังหวัด เชียงใหม่ เครือข่ายเกษตรกรพันธสัญญาเชียงใหม่ ศูนย์แรงงานออกระบบ เชียงใหม่ และสถาบันเพื่อชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืน 2) จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย ผู้แทนจากสภาเกษตรกรจังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอบ้านฝาง สำนักงานยุติธรรมจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์สนับสนุนวิชาการเกษตรพันธสัญญา เครือข่ายเกษตรกรพันธสัญญาจังหวัดขอนแก่น ศูนย์แรงงานออกระบบ ขอนแก่น 3) จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย ประธานสภาเกษตรกร จังหวัด ประมงจังหวัด คุ้มครองคดีจังหวัด รักษาการยุติธรรมจังหวัด บุคลากร				

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
		สัตว์จังหวัด เครือข่ายเกษตรพันธสัญญา ตัวแทนสภาักแพงแบ่งแยงคน มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม องค์ปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำ ชุมชน และ เครือข่ายเกษตรทางเลือกภาคอีสาน คณะทำงานฯ ได้กำหนดกรอบการดำเนินงานเพื่อความเป็น ธรรมในระบบเกษตรพันธสัญญาระดับจังหวัดและพื้นที่ เพื่อจัดทำ แผนปฏิบัติการ ตามบริบทปัญหาสถานการณ์				
17.	โครงการส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายบริการสาธารณะ (มอเตอร์ไซด์/แท็กซี่) เพื่อการสร้าง หลักประกันทางสังคม - สุขภาพและรายได้ (โครงการแท็กซี่มีสุข)	1.โครงการ มีแผนการ ดำเนินงานในเรื่อง 1) การลงทุนเพื่อ ประกอบอาชีพ ของกลุ่ม (ผู้ซ่อม รถ, การจัดบริการ เช่าซื้อรถให้กับ สมาชิก) 2) การ พัฒนาร้านค้า สวัสดิการ (ร้านค้า สมาชิก, กลุ่มออม ทรัพย์) 3) การ พัฒนาศักยภาพ ศูนย์ประสานงาน กลุ่มแม่ทัพอาสา พัฒนาแรงงาน นอกระบบ และ 4) การพัฒนา ศักยภาพสมาชิก ศูนย์ประสานงาน ฯ	1. มีรูปแบบการ บริหารจัดการ ศูนย์ฯ คณะกรรมการ จำนวน 17 คน โดย แบ่งหน้าที่ตาม กิจกรรม นำไปสู่ การพัฒนาทักษะ การทำงานเป็นกลุ่ม 2. การ ดำเนินงานกลุ่มออม ทรัพย์ มีจำนวน สมาชิก 76 คน และ จัดบริการเช่าซื้อรถ ให้กับสมาชิก มี สมาชิก 11 คน 3. สมาชิก ศูนย์ประสานงานฯ มีทักษะด้าน ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ ในการ เสริมศักยภาพต่อ การสร้างรายได้ใน การประกอบอาชีพ โดยมี	-	-	■ สำนักงาน กองทุน สนับสนุนการ สร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
			กระบวนการพัฒนาให้สมาชิกศูนย์ฯ ที่มีความสามารถมาเป็นวิทยากรในการอบรม			
	กลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงด้านสุขภาพในมิติอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน รวมทั้งส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีนโยบายคุ้มครองด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน	50,800 คน และ 14 เรื่อง	17,512 คน และ 14 เรื่อง	31.27 ล้านบาท	8.92 ล้านบาท	
18.	โครงการปรับปรุงการทำงานของแรงงานในระบบและนอกระบบเพื่อความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี ลักษณะการดำเนินงาน ศูนย์ความปลอดภัยแรงงานพื้นที่ 12 พื้นที่ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย และจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย และอาชีวอนามัยตลอดจนวิธีการปรับปรุงสภาพและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน บ้านเรือน/ที่อยู่อาศัย ให้แก่แรงงานในระบบและนอกระบบ เมื่อดำเนินการแล้วต้องติดตามและรายงานผลการดำเนินการ	360 แห่ง 10,800 คน	396 แห่ง 16,512 คน	0.72 ล้านบาท	0.72 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ■ สำนักความปลอดภัย ■ กรมแรงงาน ■ ศูนย์ความปลอดภัย ■ กรมแรงงาน 12 พื้นที่
19.	การพัฒนาสุขภาพแรงงานไทย ปี 2555 – 2559 19.1 พัฒนาการเฝ้าระวังสุขภาพจากการทำงาน โดยมีส่วนร่วมของสถานประกอบการ/แรงงาน/องค์กรแรงงาน โครงการ “วัยทำงาน ปลอดภัย ภูมิใจเป็นสุข” (ดำเนินการภายใต้พัฒนาภาคีเครือข่ายความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากการทำงานประกอบอาชีพในสถานประกอบการ) ดำเนินการในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ลักษณะการดำเนินงาน (1) กรมควบคุมโรคได้จัดมหกรรมเปิดตัวและประชาสัมพันธ์ “โครงการวัยทำงาน ปลอดภัย ภูมิใจเป็นสุข” วันพุธที่ 20 มิถุนายน 2556 ณ โรงแรมวรบุรี อโยธยา คอนเวนชั่น รีสอร์ท จังหวัด	76 แห่ง (76 จังหวัด) *เป้าหมายเดิม 1 เรื่อง ปรับเป็น 76 แห่ง/จังหวัด	106 แห่ง (29 จังหวัด)	0.10 ล้านบาท (งบประมาณเฉพาะสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมในส่วนภูมิภาค)	0.095 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงสาธารณสุข ■ กรมควบคุมโรค ■ สำนักโรคติดต่อ และ ■ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและ

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (ล้านบาท) (6)	
	<p>พระนครศรีอยุธยา เพื่อเชิญชวนสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการผลปรากฏว่า มีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 106 แห่ง จาก 29 จังหวัด</p> <p>(2) คณะทำงานส่วนกลางของโครงการฯ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของกรมควบคุมโรค (สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมและสำนักโรคไม่ติดต่อ) กรมอนามัย กรมสุขภาพจิต ได้ร่วมกันจัดทำเกณฑ์การพัฒนาของโครงการฯ, แนวทางการดำเนินงานและคู่มือการตรวจประเมินสถานประกอบการ/วิสาหกิจชุมชน หลังจากนั้นจะเข้าสู่กระบวนการเข้าทดลองใช้ในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อประเมินหาความเหมาะสมของเครื่องมือดังกล่าวมีความเหมาะสมกับบริบทของสถานประกอบการและวิสาหกิจชุมชนจริงมากน้อยเพียงใด และนำเข้าสู่กระบวนการปรับปรุง ดำเนินการจัดพิมพ์เพื่อส่งให้กับหน่วยงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องและเผยแพร่ต่อไป</p>					สิ่งแวดล้อม
	<p>19.2 โครงการ "แรงงานไทยปลอดภัย ห่างไกลโรคกระดูกและกล้ามเนื้อ"</p> <p>- จัดกิจกรรมรณรงค์ “แรงงานไทย ปลอดภัย ห่างไกล โรคกระดูกและกล้ามเนื้อ” ร่วมกับกระทรวงแรงงาน เมืองในวันแรงงาน 1 พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ สนามหลวง มีผู้เข้าร่วมจำนวน 1,000 ราย จัดทำชุดนิทรรศการรณรงค์ป้องกันโรคและภัยจากการทำงานแรงงานไทยปลอดภัยห่างไกลโรคกระดูกและกล้ามเนื้อ และแผ่นซีดีดีเพลง “ยึดกันนะเธอ” เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานในพื้นที่ระดับสำนักงานป้องกันควบคุมโรค สามารถนำไปดำเนินการต่อ</p>	40,000 คน	1,000 คน *เฉพาะส่วนกลาง ไม่รวมหน่วยงาน ในระดับพื้นที่	1.653 ล้านบาท	0.59 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงสาธารณสุข ■ กรมควบคุมโรค ■ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
	<p>19.3 โครงการดูแลสุขภาพผู้ประกอบการอาชีพศิลปินในศูนย์ศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ</p> <p>1) ติดตามสนับสนุนสื่อในการให้ความรู้แก่ศูนย์ศิลปาชีพ จ.ลำปาง เมื่อเดือนสิงหาคม 2555 และศูนย์ศิลปาชีพ จ.สกลนคร เดือนกันยายน 2555</p> <p>2) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องความรู้พื้นฐานด้านโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม สำหรับบุคลากร (ครูฝึกและนักเรียน) ในศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จำนวน 2 รุ่น รวม 270 ราย</p>	1 เรื่อง	1 เรื่อง	(งบปกติ)	0.13 ล้านบาท	<p>สสจ.แต่ละจังหวัด และศูนย์ศิลปาชีพในแต่ละพื้นที่, กรมควบคุมโรค สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม</p>
20.	<p>การพัฒนาชุมชนแรงงานไทยเข้มแข็ง : การขับเคลื่อนนโยบายอำเภอป้องกันควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน</p> <p>- ผลักดันงานด้านอาชีวอนามัยเข้าสู่ตัวชี้วัดระดับกระทรวง โดยจัดทำรายละเอียดตัวชี้วัดอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน โดยในปีงบประมาณ 2557 ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยบริการสุขภาพ</p>	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดัอำเภอทั่วประเทศ	-	18 ล้านบาท	-	<p>กรมควบคุมโรค สธ. ทำข้อตกลงความร่วมมือกับองค์กรบริหารส่วนตำบล</p>

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>- มีการจัดทำสถานการณ์โรคและการบาดเจ็บจากการบาดเจ็บจากการทำงานที่ได้รับรายงานจากโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการคลินิกโรคจากการทำงาน</p> <p>22.3พัฒนาเครื่องมืออย่างง่ายในการประเมินความเสี่ยงทางด้านการยศาสตร์ และความเสี่ยงต่อการรับสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในกลุ่มผู้ทํานา ส่วน ไร่</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการทดลองใช้เครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทางการยศาสตร์ในกลุ่มเกษตรกร - ประชุมคณะทำงานเพื่อปรับปรุงแบบประเมินความเสี่ยงจากผลการทดลองใช้เครื่องมือ - นำแบบประเมินความเสี่ยงทางการยศาสตร์ที่มีการปรับปรุงแล้ว ไปให้กับพื้นที่ที่มีการจัดทำคลินิกสุขภาพเกษตรกรใช้ในการประเมินความเสี่ยง - ลงพื้นที่เพื่อติดตามเก็บข้อมูลสถานการณ์ความเสี่ยงของเกษตรกรต่อการสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืช - อยู่ระหว่างการจัดติดตามข้อมูลสถานการณ์จากเขตต่างๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลในการจัดทำสถานการณ์ <p>22.4 การพัฒนาแนวทางการทำงานมาตรฐานการจัดการบริการอาชีวอนามัยแก่ รพท., รพท., รพท. และหน่วยงานเครือข่ายในพื้นที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - มาตรฐานและเกณฑ์การประเมินการจัดการบริการอาชีวอนามัยสำหรับ รพท./รพท. 1 เรื่อง - มาตรฐานและเกณฑ์การประเมินการจัดการบริการอาชีวอนามัยสำหรับ รพท 1 เรื่อง - มาตรฐานและเกณฑ์การประเมินการจัดการบริการอาชีวอนามัยสำหรับ รพ.สต 1 เรื่อง <p>22.5 พัฒนาศักยภาพแกนนำในการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรค ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> 5.1 จัดทำคู่มือแนวทาง การวิเคราะห์ความเสี่ยงสำหรับแกนนำ 5.2 จัดทำคู่มือ/ เครื่องมือประเมินความเสี่ยงด้วยตนเอง <p>พัฒนาชุดตรวจภาคสนามอย่างง่าย</p> <ul style="list-style-type: none"> 5.3 พัฒนาหลักสูตรการเฝ้าระวังแก่ อสอช. <p>หมายเหตุ จะเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2557</p>	1 เรื่อง	1 เรื่อง	0.42 ล้านบาท	ดำเนินงานทั้งโครงการ	ควบคุมโรค และกองทุนเงินทดแทน
		1 เรื่อง	1 เรื่อง	0.15 ล้านบาท	0.15 ล้านบาท	กรมควบคุมโรค สำนักโรค จากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
		1 เรื่อง	ระดับ ละ 1 เรื่อง	2.46 ล้านบาท	2.87 ล้านบาท (งบประมาณ ทั้งโครงการ)	กรมควบคุมโรค สำนักโรค จากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
		3 เรื่อง	เริ่มดำเนินการในปี 2557	0.8 ล้านบาท	-	กรมควบคุมโรค สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
23.	<p>พัฒนามาตรฐานและผลักดันการให้บริการอาชีวอนามัยในแรงงานนอกระบบ</p> <p>23.1 การผลักดันเงินนโยบายผ่านกลไกคณะกรรมการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม และ</p> <p>สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ</p> <p>หมายเหตุ ไม่มีการดำเนินงานในส่วนของสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ</p>	1 เรื่อง	1 เรื่อง	0.11 ล้านบาท	0.033 ล้านบาท	กรมควบคุมโรค สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>23.2 การพัฒนาหน่วยบริการสุขภาพสามารถให้บริการด้านสุขภาพสามารถแก่แรงงานได้ตามมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับการจัดบริการอาชีวอนามัยในหน่วยบริการสุขภาพภาครัฐทุกระดับ (รพศ./รพท./รพช./รพสต.) ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มาตรฐานและเกณฑ์การประเมินการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับ รพศ./รพท. 1 เรื่อง - มาตรฐานและเกณฑ์การประเมินการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับ รพช. 1 เรื่อง - มาตรฐานและเกณฑ์การประเมินการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับ รพ.สต. 1 เรื่อง 	1 เรื่อง	ระดับละ 1 เรื่อง	2.82 ล้านบาท	2.87 ล้านบาท (งบประมาณทั้งโครงการ)	กรมควบคุมโรค สำนักโรคจากการ ประกอบอาชีพและ สิ่งแวดล้อม
	<p>23.3 พัฒนาการจัดคลินิกสุขภาพเกษตรกร ทุกจังหวัด จังหวัดละ 1 อำเภอ อำเภอละ 2 รพ.สต.</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามการดำเนินงานและพัฒนาหลักสูตรอาสาสมัครอาชีวอนามัยและการเชื่อมโยงงานพัฒนา อสม.กับกองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชน วันที่ 26 สิงหาคม 2556 	รพ.สต. 152 แห่ง	รพ.สต. 1092 แห่ง	2.5 ล้านบาท	0.13 ล้านบาท	กรมควบคุมโรค สำนักโรคจากการ ประกอบอาชีพและ สิ่งแวดล้อม
	<p>23.4 โครงการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยในกลุ่มเกษตรกร</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) แนวทางการประเมินความเสี่ยงด้านเกษตรศาสตร์ (2) องค์ความรู้ด้านการก่ออันตรายของสารกำจัดศัตรูพืชที่ต่อไผ่ระยะ ๑๒ ชนิด (3) สถานการณ์ความเสี่ยงต่อการสัมผัสสารกำจัดศัตรูพืชในกลุ่มผู้ทำนา สวน ไร่ (4) ชุดทดสอบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างง่าย (Test Kit) กลุ่ม Organophosphate (OP) <p>ลักษณะการดำเนินงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาแบบประเมินความเสี่ยงจากการติดปฏิกิริยาของระบบโครงสร้างกระดูกและกล้ามเนื้อ 2) องค์ความรู้ด้านการก่ออันตรายของสารกำจัดศัตรูพืชที่ต่อไผ่ระยะวัชสารเมทโธมิล (methomyl) 3) อยู่ระหว่างรวบรวมสถานการณ์ความเสี่ยงต่อการสัมผัสสารกำจัดศัตรูพืชในกลุ่มผู้ทำนา สวน ไร่ 4) อยู่ระหว่างพัฒนาชุดทดสอบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างง่าย (Test Kit) กลุ่ม Organophosphate (OP) 	4 เรื่อง	2 เรื่อง	0.85 ล้านบาท	0.15 ล้านบาท	กรมควบคุมโรค สำนักโรคจากการ ประกอบอาชีพและ สิ่งแวดล้อม
	<p>23.5 การผลักดันนโยบายผ่านกลไกคณะกรรมการการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมคณะกรรมการการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม วันที่ 29 มีนาคม 2556 โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน กรมควบคุมโรคในฐานะเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้นำเสนอแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสุขภาพแรงงานไทย และแผนพัฒนาสุขภาพแรงงานนอกระบบ มีแผนการดำเนินงานที่สำคัญ คือ 1) จัดบริการการอาชีวอนามัยให้แก่แรงงานนอกระบบ 2) การขยาย 	1 เรื่อง	1 เรื่อง	0.1056 ล้านบาท	0.033 ล้านบาท	กรมควบคุมโรค สำนักโรคจากการ ประกอบอาชีพและ สิ่งแวดล้อม

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	จัดบริการอาชีวอนามัยในหน่วยบริการสาธารณสุข					
โครงการสนับสนุน		- คน 3 เรื่อง	- คน 3 เรื่อง	- ล้านบาท	- ล้านบาท	
24.	<p>โครงการนำร่องจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพป้องกันโรคจากการทำงานในชุมชนกลุ่มแรงงานนอก</p> <p>ระบบ</p> <p>ข้อมูลเบื้องต้น</p> <p>1) โครงการนำร่องการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบ เพื่อสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มแรงงานนอกระบบเป็นกลุ่มแรงงานที่ไม่ได้รับความคุ้มครองจากระบบประกันสังคม ทั้งในแง่ของความปลอดภัยในการทำงาน การได้รับสวัสดิการและความมั่นคงในอาชีพ แรงงานหลายอาชีพอาจต้องทำงานในสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย ทำให้มีปัญหาทางสุขภาพ เช่นโรคระบบทางเดินหายใจ ภูมิแพ้ ปวดเมื่อย โรคกระเพาะอาหาร</p> <p>2) กลุ่มแรงงานนอกระบบเป็นกลุ่มที่มีปัญหาทั้งด้านการจ้างแรงงาน การเข้าถึงการรักษาพยาบาล สร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค สวัสดิการ แม้จะมีปัญหามากแต่แรงงานกลุ่มนี้จำเป็นต้องทำงานเพื่อให้มีชีวิตอยู่ต่อไป หากหน่วยงานด้านสาธารณสุข โดยเฉพาะโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และ อสม. ซึ่งอยู่ใกล้ชิดได้เข้าไปส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคก็จะช่วยลดการเจ็บป่วย ลดการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานและเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับแรงงานกลุ่มนี้ได้</p> <p>3) แนวทางการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคให้กับแรงงานนอกระบบ จะเริ่มจากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพโดย อสม. อาสาสมัครอาชีวอนามัยชุมชน (อสาช.) จากนั้นประเมินความเสี่ยง คัดกรองเบื้องต้นและสร้างเสริมสุขภาพ โดย รพ.สต. โดยเน้นการตรวจสุขภาพตามความเสี่ยง คือ การมองเห็น การได้ยิน การการทำงานของไต กล้ามเนื้อ ปอด การตกค้างของสารเคมี หากพบมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรครังสีส่งต่อเข้าไปรับการรักษายาบาลในโรงพยาบาล โดยทั้งหมดใช้งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ</p>	1 โครงการ 2 จังหวะผู้นำ ร่อง ได้แก่ ขอนแก่นและ ลำพูน (ปีงบประมาณ 2555-2557)	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	-	-	<p>■ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น</p> <p>■ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)</p> <p>■ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดลำพูน</p>

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	4) เน้นการเตรียมความพร้อมหน่วยบริการปฐมภูมิ และเพิ่มการเข้าถึงบริการแก่ผู้ประกอบการและผู้ประกอบอาชีพทุกกลุ่มภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า					
25.	โครงการนำร่องการจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคกลุ่มแรงงานภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ลักษณะการดำเนินงาน 1. ถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ทั้งรายบุคคลและกลุ่มผู้ใช้แรงงานนอกระบบ 2. ประสานและร่วมดำเนินงานกับกองทุนส่งเสริมสุขภาพตำบล เพื่อจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ 3. สนับสนุนและพัฒนาหน่วยบริการสาธารณสุข เพื่อจัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค โดยเฉพาะด้านอาชีวอนามัยของแรงงานนอกระบบ	1 โครงการ (55-56)	-	3.00 ล้านบาท	3.00 ล้านบาท	■ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ(Homenet) หมายเหตุ – Homenet ยืนยันข้อมูลตามรายงานผลงานปี 2555
26.	โครงการพัฒนาระบบและกลไกการดำเนินงานเพื่อการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบในระดับจังหวัด ลักษณะโครงการ 1. มีกลไกการทำงานระดับจังหวัด 2 รูปแบบ คือ 1.1 แบบไม่เป็นทางการ 2 จังหวัด คือ (1)จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 7 ขอนแก่น ผู้แทนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ผู้แทนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโนนทัน ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบจังหวัดขอนแก่น (2)จังหวัดลำพูน ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต 1 เชียงใหม่ ผู้แทนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ผู้แทนสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 เชียงใหม่ ผู้แทนโรงพยาบาลลำพูน ผู้แทนเทศบาลตำบลบ้านกลาง ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบจังหวัดลำพูน 1.2 แบบเป็นทางการ (มีคำสั่งแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ) (1)จังหวัดขอนแก่น มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการดำเนินงานอาชีวอนามัยระดับจังหวัด โดยให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการ และมีคณะกรรมการระดับอำเภอ แต่งตั้งโดยนายอำเภอ (2)จังหวัดลำพูน มีคำสั่งสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาลำพูน เพื่อ	1 โครงการ	มีกลไกการดำเนินงานในระดับจังหวัด 2 รูปแบบ	-	-	■ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ (สสส.)

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>แต่งตั้งคณะทำงานจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับกลุ่มแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาระบบและกลไกการดำเนินงาน เพื่อการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน</p> <p>2. บุคลากรสาธารณสุขมีศักยภาพในการจัดบริการด้านอาชีวอนามัยทั้งเชิงรุกและเชิงรับ</p> <p>3. ระบบฐานข้อมูลสถานการณ์โรคที่เกิดจากการประกอบอาชีพ 2 จังหวัด ซึ่งจังหวัดขอนแก่นมีการพัฒนาโปรแกรม (Env-Occ Knonkean) และจังหวัดลำพูนได้พัฒนาการจัดการข้อมูลประเมินคัดกรองความเสี่ยงโรคจากการทำงาน ด้วยแบบ นบ01-Update 2012</p> <p>4. มีนวัตกรรมเพื่อลดความเสี่ยงจากการทำงานในงานประเภทจักสาน จังหวัดขอนแก่น และมีนวัตกรรมเพื่อการลดการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อจากท่าทางการทำงานในจังหวัดลำพูน</p>	100 คน และ 3 เรื่อง	136 คน และ 3 เรื่อง	0.51 ล้านบาท	0.36 ล้านบาท	
	กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับ/พัฒนา/ออกกฎหมายคุ้มครองแรงงานนอกระบบ รวมทั้งการให้สัตยาบันอนุสัญญาที่สำคัญและให้สอดคล้องกับงานที่มีคุณค่าของ ILO	-	ในปีงบประมาณ 2556 ไม่มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ใช้แรงงานเนื่องจากขาดงบประมาณสนับสนุน แต่ได้มีการจัดทำเรื่อง การให้สัตยาบันอนุสัญญา ILO ฉบับที่ 87 และฉบับที่ 98 เสนอต่อผู้บริหารกระทรวงแรงงาน เพื่อพิจารณาการเรียน คณะรัฐมนตรีเมื่อ	-	-	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักแรงงานสัมพันธ์
	27. โครงการเตรียมความพร้อมการให้สัตยาบันอนุสัญญา องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 87 และฉบับที่ 98 เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทยในโลกในเรื่องสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของผู้ใช้แรงงาน					

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
			วันที่ 5 เมษายน 2556 ต่อมาเมื่อ วันที่ 5 มิถุนายน 2556 สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีได้ มอบหมายให้ กระทรวงแรงงาน จัดประชุมร่วมกับ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อหา ข้อยุติในเรื่องการ ให้สัตยาบัน อนุสัญญา ILO ฉบับที่ 87 และ ฉบับที่ 98 ซึ่ง กรมสวัสดิการ และคุ้มครอง แรงงานโดยสำนัก แรงงานสัมพันธ์ได้ จัดประชุมเพื่อ พิจารณา ความเห็นของ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในวันพุธ ที่ 14 สิงหาคม 2556 และได้สรุป เสนอความเห็น ต่อเลขาธิการ			

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
28.	<p>การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 87 และฉบับที่ 98</p> <p>การดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มกราคม ปี 2551 แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการแรงงานสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศฉบับที่ 87 และ 98 - นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2553 คณะรัฐมนตรีขณะนั้นมติเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2553 อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... และจัดส่งร่างฯ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา - คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ทั้งสองฉบับแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำร่าง พ.ร.บ. ทั้งสองฉบับส่งให้กระทรวงแรงงานยืนยัน หลังจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายต่อไป 	1 เรื่อง	<p>คณะรัฐมนตรีเป็นที่ยอมรับแล้ว</p> <p>←</p>	อยู่ระหว่างดำเนินการ	→	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ■ สำนักแรงงานสัมพันธ์
29.	<p>การปรับปรุง/พัฒนามาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ</p> <p>29.1 ร่าง พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ...</p> <p>ซึ่งแก้ไขปรับปรุงจาก พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ.2553 ที่ผ่านการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว (ชุดอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) และเข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภา แต่ร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าว ไม่ผ่านการพิจารณาของวุฒิสภา ทำให้ร่างกฎหมายต้องตกไป</p> <p>กระทรวงแรงงาน ได้นำมาปรับปรุงและเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วน ในประเด็นการเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้ผู้ประกันตนมากขึ้น เสนอรัฐบาลชุดปัจจุบัน (น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) และมีมติอนุมัติในหลักการฯ เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2555</p>	1 เรื่อง	<p>สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖ และได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณาวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างฯ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้วเสร็จอยู่ระหว่างการเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในวาระ</p>	-	-	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ สำนักงานประกันสังคม ■ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
			๒.๓ *เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ ได้มีการยุบสภา ผู้แทนราษฎรซึ่งหากคณะรัฐมนตรีที่ตั้งใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปร้องขอให้พิจารณาต่อไปภายใน ๖๐ วันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภามีมติเห็นชอบด้วยที่จะสามารถพิจารณา ร่าง พรบ. ประกันสังคมฯ ต่อไปได้ตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๓			
	29.2 การออกกฎหมายลำดับรอง ของ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน - ออกกฎหมายลำดับรอง จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ (1) ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2556 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2556) (2) ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการผู้แทนผู้จ้างงานและกรรมการผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้าน เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2556 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2556) - โครงการเตรียมความพร้อมเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกรรมการผู้แทนผู้จ้างงานและกรรมการผู้รับงานไปทำที่บ้านในคณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน	100 คน	136 คน	0.5060 ล้านบาท	0.3550 ล้านบาท	<div> <div>■ กระทรวงแรงงาน</div> <div>■ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน</div> <div>■ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน</div> </div>

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

ยุทธศาสตร์ที่ ๒

เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะ
แรงงานนอกระบบเพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ

ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (ตุลาคม 2555 – ตุลาคม 2556)
 (แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559)

ยุทธศาสตร์ที่ 2. เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ
 เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ : แรงงานนอกระบบได้รับการส่งเสริมการทำงานที่มีมาตรฐานสมรรถนะ (Competency Standard) สูงขึ้น

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	รวมทั้งสิ้น 3 กลยุทธ์ 23 โครงการ/กิจกรรม (โครงการ/กิจกรรม ปกติ 23 โครงการสนับสนุน 2 โครงการ)	955,358 คน และ 6 เรื่อง	999,272 คน และ 6 เรื่อง	1,955 ล้านบาท	1,867 ล้านบาท	
กลยุทธ์ ที่ 1 : ส่งเสริมการทำงานอย่างยั่งยืน						
1.	โครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ ปี 2556 <ul style="list-style-type: none"> - เป็นโครงการที่กระทรวงแรงงานโดยสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ได้ดำเนินการต่อเนื่องมาแล้วหลายปี โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่เกิดภัยธรรมชาติในหลายพื้นที่ของประเทศไทย ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การประกอบอาชีพของประชาชนได้รับความเดือดร้อนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ชั่วคราว ภาวะทาง รายได้ในการเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว เพื่อเป็นการช่วยเหลือประชาชนกลุ่มดังกล่าว กระทรวง แรงงานจึงได้ดำเนินโครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้าน อาชีพ โดยช่วยเหลือให้แรงงานทำชั่วคราว อาทิ การฟื้นฟูแหล่งน้ำ การซ่อมแซมสาธารณประโยชน์ การ ฝึกพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพต่าง ๆ เพื่อสร้างรายได้และขยายโอกาสซึ่ง เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของประชาชนผู้ประสบภัยธรรมชาติ - "ภัยธรรมชาติ" ในที่นี้หมายถึง ภัยอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและมีผลกระทบต่อชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น อุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย ส่วน "การจ้างงานเร่งด่วน" เพื่อให้ ผู้ประสบภัยธรรมชาติมีงานทำชั่วคราวด้วยการจ้างแรงงานให้ทำงานในงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ สาธารณประโยชน์ และ "พัฒนาทักษะฝีมือและศักยภาพแรงงาน"เพื่อการพัฒนามือแรงงานหรือฝึก อาชีพให้ผู้ประสบภัยธรรมชาติในสาขาอาชีพต่าง ๆ ในการปรับปรุงซ่อมแซมสาธารณสมบัติต่าง ๆ ที่ 	37,480 คน - จ้างงาน 34,648 คน - พัฒนา ทักษะ 2,832 คน	62,686 คน - จ้างงาน 32,457 คน - พัฒนา ทักษะ 30,229 คน	146.74 ล้านบาท	129.15 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ สำนักงานปลัดกระทรวง แรงงาน ■ สำนักงานนโยบายและ ยุทธศาสตร์ ■ สำนักงานแรงงาน จังหวัด 77 จังหวัด

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>สอดคล้องกับความต้องการพื้นที่ที่ประสบภัยธรรมชาติ รวมทั้งการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่อยู่อาศัยอุปกรณ์เครื่องมือของผู้ประสบภัยธรรมชาติโครงการจ้างแรงงานเร่งด่วนฯ เป็นลักษณะการจ้างงานเพื่อให้ผู้ประสบภัยธรรมชาติ ผู้ว่างงาน ผู้ไม่มีรายได้และผู้ที่มีความเดือดร้อนด้านอาชีพ ได้มีงานทำชั่วคราวด้วยการจ้างงานให้ทำงานเกี่ยวกับสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ เช่นการฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ การซ่อมแซม บูรณะสถานที่ที่เป็นส่วนรวม โดยวางหลักเกณฑ์ได้รับเงินช่วยเหลือในลักษณะ"เงินค่าจ้างงาน" คนละ 150 บาท คนละไม่เกิน 20 วัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำหรับกิจกรรมพัฒนาทักษะฝีมือจะเน้นการฝึกอบรมด้านอาชีพ โดยฝึกตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ ตลาดหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมเฉพาะบางหลักสูตรจะมีการพิจารณามอบเครื่องมือประกอบอาชีพให้แก่ผู้ผ่านเกณฑ์ประเมินเพื่อนำไปประกอบอาชีพต่อไป ผู้รับการฝึกจะได้เบี้ยเลี้ยงวันละ 120 บาท/คน/วัน โดยไม่เกิน 30 วัน ภัยธรรมชาติเป็นเรื่องที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ แต่สามารถตั้งรับก่อนที่ปัญหาจะมาถึงและบรรเทาความเดือดร้อนจากผลกระทบดังกล่าวโดยอาศัยทุก ๆ คนในสังคมที่เกื้อกูลช่วยเหลือ - โครงการจ้างงานเร่งด่วนฯ กระทรวงแรงงาน เป็นโครงการที่เกิดขึ้นเพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและชุมชน เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้ ควบคุมไปกับการสร้างจิตสำนึกที่จะดูแลผลประโยชน์ของพื้นที่ส่วนรวมร่วมกัน และไม่ลุกลินยอมต่อการสร้างโอกาสให้ตนเองได้พัฒนาทักษะฝีมือเพื่อการประกอบอาชีพ และโอกาสการมีงานทำ 	20 รุ่น	152 รุ่น 3,496 คน 3 วัน	8.5 ล้านบาท	15.00 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงมหาดไทย ■ กรมการพัฒนาชุมชน ■ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอำนาจเจริญ
2.	<p>โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP</p> <p>ลักษณะการดำเนินงาน</p> <p>โดยลักษณะโครงการเป็นการพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP ชุมชนฐาน</p>	8 จุด	5 จุด	80.00 ล้านบาท	50.00 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงมหาดไทย ■ กรมการพัฒนาชุมชน ■ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอำนาจเจริญ
3.	<p>โครงการส่งเสริมช่องทางทางการตลาด</p> <p>ลักษณะการดำเนินงาน</p> <p>โดยลักษณะโครงการเป็นการจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ในภูมิภาค</p>	76 จังหวัด	76 จังหวัด	15.20 ล้านบาท	14.45 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงมหาดไทย ■ กรมการพัฒนาชุมชน
4.	<p>โครงการส่งเสริมช่องทางทางการตลาด</p>					

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	ลักษณะการดำเนินการ โดยลักษณะโครงการเป็นการจัดจำหน่ายสินค้า OTOP โดย Mobile และ ในโรงงานหรือชุมชน					<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดอำนาจ
5.	โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับแรงงานนอกระบบ 5.1 โครงการส่งเสริมการรับงานไปทำที่บ้าน <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้าน - ส่งเสริมและพัฒนาการรวมกลุ่มเป็นกรสร้างควมมั่นคงในการทำงาน 	1,000 คน	1,037 คน	2.06 ล้านบาท	2.06 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน
	5.2 โครงการสร้างอาชีพใหม่ให้คนว่างงาน ส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน ลดปัญหาการว่างงานและเพิ่มสภาพคล่องทางการเงิน โดยการให้ข้อมูลความรู้ทางด้านอาชีพ ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้แก่ผู้ว่างงาน หรือประชาชนทั่วไปที่สนใจจะประกอบอาชีพอิสระ โดยการฝึกอบรมและผู้ใช้บริการอบรมสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพใหม่ เป็นการสร้างรายได้สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัว สามารถประกอบอาชีพในท้องถิ่น มีรายได้ ลดปัญหาคนว่างงานและสามารถเป็นผู้ประกอบการในอนาคต	1,160 คน	1,167 คน	2.09 ล้านบาท	2.09 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน
	5.3 โครงการแนะแนวอาชีพให้กับกลุ่มคนพิเศษ (สร้างคุณค่านักมีปัญญาผู้สูงอายุ) จากนโยบายการวางแผนประชากรและการวางแผนครอบครัวที่ประสบผลสำเร็จในอดีต รวมถึงผลการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้คนไทยมีสุขภาพดี มีอายุยืนยาวขึ้น โดยอายุคาดหมายเฉลี่ยเปลี่ยนแปลงอย่างมาก นับจากปี 2513 เป็นต้นมา ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างประชากร ซึ่งผลการสำรวจข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าวัยเด็กและวัยแรงงานมีแนวโน้มลดลง ขณะที่ประชากรสูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และคาดว่าจะถึงปี 2570 คนไทยถึง 1 ใน 4 จะเป็นประชากรสูงอายุ และทำให้ประเทศไทยเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ โดยที่ผ่านมารัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรวัยสูงอายุอย่างต่อเนื่อง ได้มีการตรากฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ มีการจัดทำนโยบายยุทธศาสตร์แผนงาน โครงการ พร้อมทั้งกำหนดกลไกและหน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่ครอบคลุมการพัฒนา 3 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาผู้สูงอายุด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านบริการสาธารณสุข หน่วยงานหนึ่งที่ได้รับมอบหมายให้มีบทบาทภารกิจในการพัฒนาผู้สูงอายุด้านเศรษฐกิจ โดยประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้การคุ้มครอง ส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพและฝึกอาชีพที่เหมาะสมตาม พ.ร.บ.ผู้สูงอายุปี 2556 กำหนดให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ โดยสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้ประกอบ	162 รุ่น 1,620 คน (รุ่นละ 10 คน)	1,651 คน	-	-	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน กองส่งเสริมการมีงานทำ ข้อมูลจากข้อมูลสำคัญด้านแรงงาน เดือน กันยายน 2556 http://www.mol.go.th/academician/content

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	อาชีพมีรายได้ที่เหมาะสม ซึ่งการเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีความมั่นคงในรายได้ จะทำให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่าทั้งตนเอง ครอบครัวและสังคม โดยที่ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ เป็นภูมิปัญญาของสังคม มีองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและการพัฒนาประเทศ					
6.	<p>กองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้าน (ปล่อยกู้)</p> <p>ลักษณะการดำเนินงาน</p> <p>กรมการจัดหางานได้จัดทำโครงการส่งเสริมการรับงานไปทำที่บ้าน เพื่อส่งเสริมกลุ่มอาชีพและประชาชนที่สนใจทำการผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม หรือแปรรูปสิ่งของผลิตภัณฑ์ให้แก่ผู้จ้าง ซึ่งช่วยพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน โดยปัจจุบันกรมการจัดหางานมีกองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้านเป็นเงินกองทุนประมาณ 30 ล้านบาท ซึ่งเป็นกองทุนหมุนเวียนให้ผู้รับงานไปทำที่บ้านได้กู้ยืมไปเพื่อวัตถุประสงค์และอุปกรณ์การผลิต โดยตั้งแต่ปี 2548 จนถึงปัจจุบันได้จัดตั้งกลุ่มอาชีพไปแล้ว 490 กลุ่ม มีสมาชิกกว่า 5,400 คน และปล่อยเงินกู้แล้ว 171 กลุ่ม เป็นเงินทั้งหมด 11,381,000 บาท โดยปีนี้กรมการจัดหางานตั้งเป้าหมายจะปล่อยกู้ 45 กลุ่ม วงเงินทั้งหมด 2,280, 000 บาท หากประชาชนมีความต้องการกู้เป็นจำนวนมากก็พร้อมขยายวงเงินปล่อยกู้ออกไปอีก</p> <p>ส่วนเงื่อนไขและคุณสมบัติผู้ที่จะกู้เงินกองทุนนั้น จะต้องรวมกลุ่มไม่น้อยกว่า 5 คน และสมาชิกต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี บริบูรณ์ มีวัตถุประสงค์ของกลุ่ม มีผู้นำกลุ่ม คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ เป็นกลุ่มที่ได้จดทะเบียนไว้กับกรมการจัดหางาน มีการจัดการที่ชัดเจนและดำเนินการร่วมกันไม่น้อยกว่า 3 เดือน มีทรัพย์สินหรือเงินทุนรวมกันไม่น้อยกว่า 10,000 บาท มีสถานประกอบการที่ติดต่อกับ</p> <p>วิธีการกู้เงินดังกล่าว ผู้นำกลุ่มต้องยื่นคำร้องขออยู่ตามแบบที่กำหนดสำนักงานจัดหางานทั่วประเทศ โดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี ระยะเวลาพักชำระหนี้เงินต้นไม่เกิน 4 เดือน วงเงินการให้กู้ ไม่เกิน 50,000 บาท ชำระเงินคืนภายใน 2 ปี วงเงินกู้ตั้งแต่ 50,001 บาท แต่ไม่เกิน 100,000 บาท ชำระเงินคืนภายใน 4 ปี วงเงินกู้ตั้งแต่ 100,001 บาท แต่ไม่เกิน 200,000 บาท ชำระเงินคืนภายใน 5 ปี ทั้งนี้ ติดต่อกับที่สำนักงานจัดหางานจังหวัดทุกจังหวัด หรือสำนักจัดหางานกรุงเทพมหานคร เขตพื้นที่ 1 – 10 ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.doe.go.th/vgnw หรือสายด่วนกรมการจัดหางาน โทร. 1694</p>	45 กลุ่ม	28 กลุ่ม	2.28 ล้านบาท	2.245 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมการจัดหางาน
7.	<p>พัฒนา/ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ</p> <p>1) คำนิยาม : การพัฒนา/ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ เป็นภารกิจสำคัญของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เนื่องจากเป็นการส่งเสริมให้แรงงานมีศักยภาพสามารถประกอบอาชีพอิสระเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ทำให้มีรายได้เสริมหรืออาจพัฒนาเป็นรายได้หลัก หากแรงงานได้มีการพัฒนาทักษะฝีมือและให้เป็นผู้ประกอบการรายย่อย</p> <p>การประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง การประกอบกิจการต่างๆ ในการผลิตสินค้าหรือบริการที่ถูกต้อง</p>	25,620 คน	1,376 คน	246.0300 ล้านบาท	246.0300 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ■ กองแผนงานและสารสนเทศ

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>ตามกฎหมาย เป็นธุรกิจของตนเองหรือกลุ่มไม่ว่าธุรกิจนั้นจะเล็กหรือใหญ่ก็ตาม มีอิสระในการกำหนดรูปแบบและวิธีดำเนินงานได้ตามความเหมาะสม ไม่มีเงินเดือนหรือรายได้แน่นอน ผลตอบแทนที่ได้รับคือกำไรที่ได้จากการลงทุน ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพอิสระทั่วไป กลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP ขึ้นไปไม่จำกัดวุฒิการศึกษา</p> <p>2) กลุ่มเป้าหมายดำเนินการและคุณสมบัติ : บุคคลทั่วไปที่สนใจประกอบอาชีพอิสระ อายุ 15 ปีขึ้นไปจำกัดวุฒิการศึกษา</p> <p>3) หลักสูตรการฝึก :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินหลักสูตรที่ใช้ดำเนินการฝึก : หลักสูตรการประกอบอาชีพอิสระ - แหล่งที่มาของหลักสูตร : เป็นหลักสูตรของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน - รายชื่อหลักสูตรและระยะเวลาการฝึก : ระยะเวลาการฝึก ตั้งแต่ 12 ชั่วโมงขึ้นไป ตามศักยภาพของพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย และมีกรอบการประกอบธุรกิจ จำนวน 12 ชั่วโมงขึ้นไป - การฝึกอบรมการประกอบธุรกิจ ได้แก่ การตลาด การเขียนแผนธุรกิจ การทำบัญชีอย่างง่าย ฯลฯ 					
8.	<p>พัฒนาฝีมือเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ</p> <p>1) คำนิยาม : พัฒนาฝีมือเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ หมายถึง การฝึกอบรมฝีมือแรงงานเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถ ในสาขาอาชีพอื่นที่นอกเหนือจากอาชีพที่ปฏิบัติอยู่ตามปกติหรืออาชีพเสริมเพื่อเปลี่ยนอาชีพใหม่จากอาชีพเดิม โดยมีจุดประสงค์ให้แรงงานมีโอกาสในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น หรือมีรายได้เพิ่มขึ้น อันนำไปสู่การแก้ปัญหาความยากจนและการว่างงาน</p> <p>2) กลุ่มเป้าหมายดำเนินการและคุณสมบัติ : ผู้ยากจน กลุ่มเกษตรกร ผู้ว่างงาน ผู้ถูกเลิกจ้าง ผู้ต้องขัง ผู้ติดยาเสพติด ทหารก่อนปลด ประชากร ผู้พิการ ผู้ประกอบการ ชาวเขา ผู้ฝึกการ ผู้ประสบความเดือดร้อนต่างๆ ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ตลอดจนนักเรียนและนักศึกษาที่ต้องการมีอาชีพเสริมระหว่างการศึกษา หรือระหว่างการทำงาน</p> <p>3) หลักสูตรการฝึก :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินหลักสูตรที่ใช้ดำเนินการฝึก : หลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพเสริม - แหล่งที่มาของหลักสูตร : ดำเนินการเอง/จ้างจัดทำขึ้นตามความต้องการของแต่ละพื้นที่ จัดทำหลักสูตรและอนุมัติหลักสูตรได้เอง โดยหลักสูตรต้องมีความรู้ที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ - รายชื่อหลักสูตรและระยะเวลาการฝึก : ระยะเวลาการฝึกตั้งแต่ 6 ชั่วโมงขึ้นไป แต่ไม่เกิน 480 ชั่วโมง 	5,680 คน	24,760 คน	96.8800 ล้านบาท	96.8800 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ■ กองแผนงานและสารสนเทศ

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานในโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
9.	<p>โครงการยกระดับผลิตภาพแรงงานไทยให้มีศักยภาพสูงขึ้นสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ (กลุ่มแรงงานนอกระบบ) (ทดแทนกิจกรรมจัดทำหลักเกณฑ์ พัฒนา/ส่งเสริมมาตรฐานฝีมือแรงงาน)</p> <p>- รัฐบาลได้มีพันธะสัญญาที่จะต้องปรับเปลี่ยนอัตราค่าจ้างแรงงานขึ้นต่ำไม่น้อยกว่าวันละ 300 บาททั่วประเทศ ตามที่ได้แถลงนโยบายบริหารราชการแผ่นดินต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2554 โดยอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 5) ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2553 เฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 190 บาท (สูงสุดเท่าที่ 221 บาท/ค่าสุดพะเยา 159 บาท) ซึ่งในระยะสั้นนายจ้างที่พึ่งพาแรงงานขึ้นต่ำที่มีทักษะน้อยหรือไม่มีทักษะจำนวนมาก (Labour Intensive) และกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งเป็นฐานธุรกิจที่สำคัญของโครงสร้างเศรษฐกิจไทย ต้องแบกรับภาระต้นทุนค่าจ้างที่สูงขึ้นประมาณร้อยละ 35.90 อาจต้องเลิกจ้างแรงงาน เพื่อควบคุมต้นทุนการผลิต หรือไม่รับแรงงานเพิ่ม หรือหากอุปสงค์แรงงานน้อย นายจ้างอาจตัดสินใจย้ายฐานการผลิตไปลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านของไทย เช่น กัมพูชา ลาว เวียดนามและพม่า โดยเฉพาะกลุ่มนายจ้างที่มีนักลงทุนเป็นชาวต่างประเทศ ทำให้งานในตลาดแรงงานหายากขึ้น คนว่างงานเพิ่มขึ้น และเงินจะเฟ้อมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ</p> <p>- วัตถุประสงค์ : เพื่อปรับพฤติกรรมการทำงานของแรงงานนอกระบบ แรงงานในภาคเกษตรกรรมและเกษตรกรอุตสาหกรรม (เกษตรแปรรูป) โดยการฝึกอบรมให้มีทักษะฝีมือ ทักษะภาษาและทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น ตลอดจนปลูกฝังคุณลักษณะและทัศนคติให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น</p> <p>- หลักสูตร : เน้นหลักสูตรตามความต้องการของกลุ่ม OTOP กลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้าน กลุ่มคนที่ทำงานรับจ้างในภาคเกษตรกรรมและเกษตรกรอุตสาหกรรม (เกษตรแปรรูป) และกลุ่มคนที่ทำอาชีพอิสระ หรือรับจ้างทั่วไป โดยดำเนินการวิเคราะห์ร่วมกัน เช่น การบริหารการขาย การบริหารสินค้าคงคลัง การบริการที่ประทับใจ การบัญชี และการเงิน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คอมพิวเตอร์เบื้องต้น E – Commerce เป็นต้น</p>	96,900 คน	101,039 คน	35.8530 ล้านบาท	35.8530 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กองแผนงานและสารสนเทศ
10.	โครงการศูนย์ฝึกอชีวิชุมชน	662,401 คน	662,401 คน	605.29 ล้านบาท	596.16 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
กลยุทธ์ที่ 2 : เพิ่มสมรรถนะและผลิตภาพแรงงานที่สอดคล้องกับสาขาอาชีพ						
11.	โครงการพัฒนาหมอดินและเครือข่าย ลักษณะการดำเนินงาน <div>1. หมอดินอาสา คือ เกษตรกรในพื้นที่ที่มีความสนใจงานด้านการพัฒนาที่ดิน และอาสาสมัครเข้ามาช่วยกรมพัฒนาที่ดินปฏิบัติงานทำหน้าที่เสมือนเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน ในการให้บริการ และเผยแพร่ความรู้ที่ได้รับแก่เกษตรกรทั่วไปที่สนใจเข้ามาขอรับการแนะนำ</div> <div>2. การแต่งตั้งหมอดินอาสาเพื่อเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินในระดับพื้นที่ เพื่อช่วยถ่ายทอดความรู้ของกรมพัฒนาที่ดิน ให้แก่เกษตรกรรายอื่น และผู้สนใจมี 4 ประเภทคือ<ul style="list-style-type: none"> หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน หมอดินอาสาประจำตำบล หมอดินอาสาประจำอำเภอ หมอดินอาสาประจำจังหวัด </div> <div>3. พัฒนาโดยการอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน การใช้ผลิตภัณฑ์ของกรมฯ และการใช้เครื่องมือตรวจวิเคราะห์กันอย่างพร้อมทั้งสนับสนุนให้จัดทำแปลงสาธิตในพื้นที่หมอดินอาสาเพื่อเป็นตัวอย่าง ให้เกษตรกรรายอื่นและผู้สนใจมาดูงาน</div>	123,497 คน - เรื่อง	139,660 คน - เรื่อง	637.55 ล้านบาท	633.18 ล้านบาท	<div>■ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</div> <div>■ กรมพัฒนาที่ดิน</div> <div>■ สำนักงานเทคโนโลยีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน</div> <div>■ สถานีพัฒนาที่ดิน 02-5790752 (จัดส่งแผนคุณธนบัตร Bank) 02-5794194 (รายงานผลการดำเนินงาน)</div>
12.	โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกรชาวสวนยาง กิจกรรม : ลดต้นทุนการผลิต <ul style="list-style-type: none"> หลักสูตรการกรีดยางและการทำยางแผ่นชั้นดี	10,980 (เป้าหมายเดิม 16,448)*	27,143 คน	14.2740 ล้านบาท	27.5391 ล้านบาท	<div>■ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</div> <div>■ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัด</div> <div>■ ฝ่ายพัฒนาส่วนสงเคราะห์/</div>
13.	โครงการสร้างเสริมผู้ประกอบการใหม่ ลักษณะการดำเนินงาน ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้และให้คำปรึกษาแนะนำการจัดตั้งธุรกิจ	4,000 คน	4,100 คน	84.85 ล้านบาท	84.78 ล้านบาท	<div>■ กระทรวงอุตสาหกรรม</div> <div>■ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม</div> <div>■ สำนักพัฒนา</div>

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
						ผู้ประกอบการ
14	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ลักษณะการดำเนินงาน 1. การพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจในการผลิต การบริหารจัดการ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์/ บรรจุภัณฑ์ให้กับวิสาหกิจชุมชน 2. พัฒนาศักยภาพการผลิตให้ราษฎร	420 กลุ่ม 1,240 คน	441 กลุ่ม 1,265 คน	38.774 ล้านบาท	38.625 ล้านบาท	■ กระทรวงอุตสาหกรรม ■ กรมส่งเสริม อุตสาหกรรม ■ สำนักพัฒนา อุตสาหกรรมชุมชน
15	โครงการอุตสาหกรรมเพื่อการสร้างงานที่ยั่งยืนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ลักษณะการดำเนินงาน 1. ก่อสร้างโรงงานผลิตและอาคารหอพักในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 2. จัดหาเครื่องจักรอุปกรณ์ให้กับโรงงานผลิต 3. พัฒนาศักยภาพราษฎรในการผลิตเพื่อเข้าสู่โรงงานที่สร้างขึ้น	300 คน	300 คน	38.00 ล้านบาท	20.582 ล้านบาท	■ กระทรวงอุตสาหกรรม ■ กรมส่งเสริม อุตสาหกรรม ■ สำนักพัฒนา อุตสาหกรรมรายสาขา
16	โครงการพัฒนาทักษะอาชีพแก่สตรีกลุ่มเสี่ยงในสถาบัน ลักษณะการดำเนินงาน ฝึกอบรมอาชีพแก่สตรีในศูนย์สงเคราะห์และฝึกอบรมอาชีพสตรีจำนวน 8 แห่ง โดยมีหลักสูตรวิชาชีพในสาขา ต่างๆ ทั้งระยะสั้น 3 เดือน 6 เดือน และหลักสูตร ปวช. ปวส.	3,600 คน	3,600 คน	165.54 ล้านบาท	165.54 ล้านบาท	■ กระทรวงการพัฒนา สังคมฯ ■ กรมพัฒนาสังคมและ สวัสดิการ ■ สำนักคุ้มครองสวัสดิ ภาพหญิง และเด็ก
17	โครงการฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพในสถาบันแก่คนพิการ ลักษณะการดำเนินงาน เป็นโครงการที่ให้ผู้พิการที่อยู่ในครอบครัวช่วยเหลือตนเองได้ โดยมีการฝึกอบรมอาชีพตามหลักสูตรที่ เหมาะสมของแต่ละคน สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยตัวเองอย่างปกติสุข	865 คน	740 คน	72.78 ล้านบาท	72.78 ล้านบาท	■ กระทรวงการพัฒนา สังคมฯ ■ กรมพัฒนาสังคมและ สวัสดิการ ■ สำนักบริการ สวัสดิการสังคม
18	โครงการสร้างจิตใหม่ให้แก่สตรีและครอบครัว ลักษณะการดำเนินงาน จัดฝึกอบรมและประชาชนทั่วไป ตามโครงสร้างชีวิตใหม่ หลักสูตร 44 วัน และส่งเสริมการ รวมกลุ่มประกอบอาชีพ 60 วัน เพื่อฝึกทักษะการบริหารจัดการกลุ่มให้แก่สตรีที่ผ่านการฝึกอบรมอาชีพ เพื่อให้	15,000 คน	15,000 คน	163.26 ล้านบาท	163.26 ล้านบาท	■ กระทรวงการพัฒนา สังคมฯ ■ กรมพัฒนาสังคมและ สวัสดิการ

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	สามารถรวบรวมกลุ่มประกอบอาชีพอยู่ในท้องถิ่นของตนเอง เป็นการสร้างความยั่งยืนและทำให้มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้อย่างมั่นคง					<ul style="list-style-type: none"> ■ สำนักคุ้มครองสวัสดิภาพหญิงและเด็ก
19.	โครงการพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพ (15 วัน) ลักษณะการดำเนินงาน เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่มีฐานะยากจน มีรายได้แน่นอน หรือ ประสบปัญหาความเดือดร้อนมีอาชีพโดยการจัดอบรมและฝึกอาชีพหลักสูตร 15 วัน ตามความต้องการของผู้ฝึกอบรม	2,200 คน	2,200 คน	10.26 ล้านบาท	10.26 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ■ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ■ สำนักพัฒนาสังคม
20.	โครงการพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพขั้นพื้นฐาน (15 วัน) ลักษณะการดำเนินงาน เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่มีฐานะยากจน มีรายได้แน่นอน หรือ ประสบปัญหาความเดือดร้อนมีอาชีพโดยการจัดอบรมและฝึกอาชีพหลักสูตร 15 วัน ของผู้ฝึกอบรม	3,000 คน	3,000 คน	14.79 ล้านบาท	14.79 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ■ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ■ สำนักพัฒนาสังคม
โครงการ/ กิจกรรมสนับสนุน		- คน 1 เรื่อง	- คน 1 เรื่อง	- ล้านบาท	- ล้านบาท	
21.	โครงการส่งเสริมการจัดตั้งองค์กรการเงินท้องถิ่นเพื่อความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้สำหรับแรงงานนอกระบบ ความก้าวหน้าโครงการฯ ได้พัฒนาต่อยอดจากสวัสดิการพื้นฐาน เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของแรงงานนอกระบบ ที่มีการจัดการหลายรูปแบบ ได้แก่ (1) การต่อยอดจากกองทุนสวัสดิการด้านพัฒนาเป็นองค์กรการเงินท้องถิ่นที่ทำหน้าที่ทำการออมเงินเพื่อการกู้ยืมและจัดสวัสดิการทั่วไป แต่รวมถึงการส่งเสริมความรู้ พัฒนาทักษะการจัดการเฉพาะ เช่น ด้านอาชีพ ด้านสุขภาพความปลอดภัยในการทำงาน (2) การต่อยอดจากสวัสดิการชุมชน โดยเพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านการเจ็บป่วยจากการประกอบอาชีพ อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน (3) การริเริ่มจากฐานอาชีพ ซึ่งมีหลายรูปแบบ เช่น สวัสดิการที่จัดโดยกลุ่มอาชีพและเชื่อมเครือข่ายข้ามพื้นที่ ซึ่งมี 3 พื้นที่ (จังหวัดสุราษฎร์ฯ และสงขลา) กองทุนสวัสดิการเฉพาะที่จัดเก็บโดยกลุ่มแรงงานนอกระบบ เพื่ออาชีพอยู่ในรูปกองทุนกลุ่ม/เครือข่ายอาชีพเดียวกัน และกองทุน	1 โครงการ		ดำเนินการปี 55-59		<ul style="list-style-type: none"> ■ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างสรรค์สุขภาพ (สสส.)

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	สวัสดิการแรงงานนอกระบบที่เชื่อมโยงกับเครือข่ายกองทุนอื่นที่เข้ามาดำเนินการ เช่น เชื่อมโยงกับ ธกส. และกองทุนพัฒนาอาชีพในตำบล (กรณีเทศบาลตำบลโนนทัน)					
22	โครงการนำร่องการพัฒนาธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการในชุมชน/ท้องถิ่นโดยประสานความร่วมมือกับท้องถิ่น ลักษณะกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) 1. ดำเนินงานเพื่อผลประโยชน์ทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อม และมีแนวทางการหารายได้ด้วยตนเองเพื่อหล่อเลี้ยงการดำเนินงานอย่างยั่งยืน โดยที่มาของรายได้สามารถอยู่ในรูปแบบการขายผลิตภัณฑ์และ/หรือบริการ การระดมทุนโดยให้ผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน จนถึงการจัดหรือการสนับสนุนทางการเงินแบบไปเปล่าเหมือนองค์การสาธารณประโยชน์ 2. เน้นการใช้นวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา นั่นคือการคิดค้นวิธีการใหม่ๆ ที่สามารถแก้ปัญหาที่เป็นเป้าหมายของการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผล ยั่งยืน และสามารถต่อยอดผลลัพธ์ได้ด้วยตัวเอง การให้เงินกู้ขนาดเล็กยืมสำหรับแม่บ้านในบางภาคเพื่อลงทุนสร้างกิจการของตนเอง โดย ธนาคารกรามีน ขอเชิญสมัครทุนยูนิส, การสร้างบ่มเพาะที่ใช้พลังงานจากเครื่องเล่นเด็กของบริษัท Playpumps ในประเทศแอฟริกาใต้ 3. การดำเนินงานโดยอาศัยความร่วมมืออย่างกว้างขวาง เพื่อใช้ศักยภาพเฉพาะทางของหน่วยงานต่างๆ ในเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหาที่ซับซ้อน	1 โครงการ	ดำเนินการปี 55-59 (อยู่ระหว่างดำเนินการ)			■ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
กลยุทธ์ที่ 3 จัดระบบมาตรฐานฝีมือแรงงาน		- คน 1 เรื่อง	- คน 1 เรื่อง	76.80 ล้านบาท	43.63 ล้านบาท	
23	โครงการจัดทำมาตรฐานและระบบรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ ลักษณะการดำเนินงาน จัดทำมาตรฐานและระบบรับรองมาตรฐานอาชีพในสาขาอาชีพที่มีความสำคัญรองรับ AEC ให้ได้มาตรฐานที่เป็นไปตามความต้องการของผู้ประกอบการ และสามารถเทียบเคียงได้กับมาตรฐานอาชีพในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกันในกลุ่มประเทศอาเซียน และสามารถส่งต่อให้กับสถาบันการศึกษานำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและมีฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ	10 กลุ่มอุตสาหกรรม	10 กลุ่มอุตสาหกรรม	76.8000 ล้านบาท	43.6321 ล้านบาท	■ สำนักงานกฤษฎีกา ■ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

ผลการดำเนินงาน ปังบประมาณ ๒๕๕๖

ยุทธศาสตร์ที่ ๓

เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (ตุลาคม 2555 – ตุลาคม 2556)
 (แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559)

ยุทธศาสตร์ที่ 3. เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

- เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ : 1. มีองค์กรหลักในการบริหารจัดการด้านแรงงานนอกระบบ
2. มีระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านแรงงานนอกระบบสนับสนุนการทำงาน
3. มีเครือข่ายแรงงานนอกระบบเพิ่มขึ้น

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	รวมทั้งสิ้น 3 กลยุทธ์ 29 โครงการ/กิจกรรม (โครงการ/กิจกรรม ปกติ 29 โครงการสนับสนุน 6 โครงการ)	393,633 คน และ 10 เรื่อง	400,395 คน และ 10 เรื่อง	93.25 ล้านบาท	82.88 ล้านบาท	
กลยุทธ์ที่ 1	พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแรงงานนอกระบบ	- คน และ 2 เรื่อง	- คน และ 2 เรื่อง	20 ล้านบาท	19.56 ล้านบาท	
1.	โครงการจัดทำฐานข้อมูลด้านมาตรฐานสมรรถนะในระบบคุณวุฒิวิชาชีพ ลักษณะการดำเนินงาน จัดทำระบบฐานข้อมูลระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ การขึ้นทะเบียนหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้ การรับรองสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ และขึ้นทะเบียนให้กับผู้ได้ใบรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ โดย ได้จัดทำคลังข้อมูลมาตรฐานอาชีพหน่วยงานที่ให้การรับรองสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ โดย เชื่อมโยงข้อมูลระบบคุณวุฒิวิชาชีพร่วมกับประเทศอาเซียน และเชื่อมโยงเครือข่ายหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้ การรับรองสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ และหน่วยงานต่างๆ ภายในประเทศ	1 ระบบ	1 ระบบ (อยู่ระหว่างการพัฒนา)	20 ล้านบาท	19.5613 ล้านบาท	<div> <div>■ สำนัก</div> <div>นายกรัณฐมนตรี</div> <div>สถาบันคุณวุฒิ</div> <div>วิชาชีพ</div> <div>(องค์การมหาชน)</div> </div>
2.	บูรณาการข้อมูลแรงงานนอกระบบกับโครงการศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ ข้อมูลความคืบหน้าของศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ รองปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการบริหารและติดตามการดำเนินงาน โครงการศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2556 ล่าสุดศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติมีบันทึกข้อมูลด้าน แรงงานแล้วกว่า 50 ล้านข้อมูล และในระยะอันใกล้จะทำ MOU กับหน่วยงานภายนอกในการขอเชื่อมโยง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงานใน 10 หน่วยงาน	ผลงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลแรงงานนอกระบบ 1) กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงานได้ประชุม หารือร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2556 เพื่อเชื่อมโยงข้อมูล เกษตรกรจาก “ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร” มายังศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน ซึ่งผลการประชุมเป็นการหารือแนวทางการเชื่อมโยงและเรื่อง		<div> <div>■ กระทรวงแรงงาน</div> <div>สำนักงาน</div> <div>ปลัดกระทรวง</div> <div>สำนักเศรษฐกิจ</div> <div>การแรงงาน กลุ่ม</div> <div>งานเศรษฐกิจ</div> </div>		

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
		<div>3. รายได้หลัก เช่น ประกอบการเกษตร รับเงินเดือนประจำ รับจ้างทางการเกษตร ประกอบธุรกิจการค้า รับจ้างทั่วไป หรืออื่น ๆ</div> <div>4. รายได้รอง เช่น ประกอบการเกษตร รับเงินเดือนประจำ รับจ้างทางการเกษตร ประกอบธุรกิจการค้า รับจ้างทั่วไป อื่น ๆ หรือ ไม่มีรายได้รอง</div> <div>สมาชิกในครัวเรือนและการเป็นสมาชิกในองค์กรในครัวเรือน</div> <div>1. เลขประจำตัวประชาชนทุกคนในครัวเรือน วันเดือนปีเกิด ช่วย/ไม่ช่วยทำการเกษตร</div> <div>2. การเป็นสมาชิกองค์กร เช่น สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นอกภาคการเกษตร กลุ่มเกษตรกร กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร วิชาสหกิจชุมชน/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนสมาคม/สหพันธ์ อาสาสมัครเกษตร กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน ธกส. และอื่น ๆ</div> <div>(3) เพื่อให้การเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ซึ่งเป็นแรงงานในระบบกลุ่มใหญ่ของประเทศ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แจ้งว่า</div> <div>1) สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน รับข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากกรมส่งเสริมการเกษตร ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2556 แล้ว โดยข้อมูลที่ได้รับเป็นข้อมูลตามโครงสร้างระบบฐานข้อมูลเดิมของกรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ ข้อมูลที่ได้รับทั่วไปของผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร (คำนำหน้านาม ชื่อ-สกุล วันเดือนปีเกิด เลขประจำตัวประชาชน ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน) ข้อมูลลักษณะการประกอบเกษตรของครัวเรือน ข้อมูลสมาชิกในครัวเรือน และการเป็นสมาชิกในองค์กรของครัวเรือน</div> <div>2) ข้อมูลที่ยังไม่ได้รับ ได้แก่ ข้อมูลลักษณะการประกอบอาชีพของผู้ขอขึ้นทะเบียนและที่มาของรายได้ครัวเรือน (อาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้หลัก รายได้รอง) ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรแจ้งว่าอยู่ระหว่างปรับปรุงและพัฒนาระบบ SMART Farmer ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จ พร้อมให้ข้อมูลแก่หน่วยงานต่าง ๆ ได้ในปีงบประมาณ 2557 ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะได้เข้าปรึกษากับกรมส่งเสริมการเกษตรถึงวิธีรับ-ส่งข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง</div>				

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานในโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนากลไกการทำงานในระดับชาติและระดับท้องถิ่น		- คน และ 3 เรื่อง	- คน และ 3 เรื่อง	0.20 ล้านบาท	0.20 ล้านบาท	■ กระทรวงแรงงาน ■ สำนักงานปลัดกระทรวง ■ สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มแรงงาน

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>๑๔ ผู้แทนกรมการจัดหางาน</p> <p>๑๕ ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน</p> <p>๑๖ ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน</p> <p>๑๗ ผู้แทนสำนักงานประกันสังคม</p> <p>๑๘ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์</p> <p>สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน</p> <p>๑๙ ผู้อำนวยการสำนักตรวจและประเมินผล</p> <p>สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน</p> <p>๒๐ ผู้จัดการแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน</p> <p>สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.)</p> <p>๒๑ ผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)</p> <p>๒๒ ผู้แทนมูลนิธิอานันทมหิดล</p> <p>๒๓ ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบแห่งชาติ</p> <p>๑.๒๔ ผู้แทนมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ</p> <p>๑.๒๕ ผู้แทนสภาเกษตรกรแห่งชาติ</p> <p>๑.๒๖ ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน</p> <p>๑.๒๗ ผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค</p> <p>สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน</p> <p>๑.๒๘ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน</p> <p>เจ้าหน้าที่กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค</p> <p>สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน</p> <p>เจ้าหน้าที่กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค</p> <p>สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน</p> <p>สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน</p> <p>๒. ประธานเจ้าหน้าที่ ดังนี้</p> <p>๒.๑ ประธาน วิศวกร ให้ข้อเสนอแนะ ให้ข้อเสนอแนะ ในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์</p> <p>การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ต่อคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ</p> <p>๒.๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญ การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙</p> <p>ในประเด็นสำคัญ</p> <p>พิจารณาแต่งตั้งหัวหน้าหน่วยงานนอกระบบ</p> <p>๒.๔ แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือ มอบหมายเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการกิจของกรรมการ หรือเชิญหน่วยงาน</p> <p>องค์กร บุคคลที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมตามสถานการณ์</p> <p>๒.๕ ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติมอบหมาย</p>	<p>อนุกรรมการ</p> <p>อนุกรรมการ</p> <p>อนุกรรมการ</p> <p>อนุกรรมการ</p> <p>อนุกรรมการ</p> <p>อนุกรรมการ</p> <p>อนุกรรมการ</p> <p>อนุกรรมการ</p> <p>อนุกรรมการ</p> <p>อนุกรรมการ</p> <p>อนุกรรมการ</p> <p>อนุกรรมการ</p> <p>และเลขานุการ</p> <p>อนุกรรมการ</p> <p>และผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>อนุกรรมการ</p> <p>และผู้ช่วยเลขานุการ</p>				

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
4.	<p>แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด</p> <p>การประชุม “คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ” ครั้งที่ 1/2556 เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2556 (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน : นายเดวิดชัย สะสมทรัพย์ เป็นประธานการประชุม) และการประชุม “คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ” ครั้งที่ 2/2556 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2556 (ปลัดกระทรวงแรงงาน : นายสมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์ เป็นประธาน) สาระสำคัญ/ข้อสั่งการตามเอกสารภาคผนวก แต่ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ซึ่งมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ จำนวน 2 คณะ ได้แก่</p> <p>(1) แต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ</p> <p>(2) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัดนำร่องในปี 2556 จำนวน 15 จังหวัด ได้แก่ 1) เชียงใหม่ 2) น่าน 3) ลำพูน 4) พะเยา 5) เชียงราย 6) ราชบุรี 7) ขอนแก่น 8) สงขลา 9) สมุทรปราการ 10) นครปฐม 11) มหาสารคาม 12) อุบลราชธานี 13) พัทลุง และ 14) กระบี่ (สำหรับกรุงเทพมหานคร (กทม.) ให้ตัดออก เนื่องจาก กทม. ไม่มีบริบทของการเป็น “ราชการส่วนภูมิภาค” ซึ่งรูปแบบ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบลงระดับจังหวัด ไม่สามารถไปใช้กับ กทม. และได้เลือก “จังหวัดแพร่” เข้ามาแทน เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสำคัญและมี Model การดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบแล้ว</p> <p>คำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ที่ 2/2557 ลงวันที่ 20 กันยายน 2556 นายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ในฐานะประธานคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติได้ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด ดังนี้</p> <p>ด้วยคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด เพื่อกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัด ขับเคลื่อนและแก้ไขประเด็นปัญหาที่สำคัญด้านแรงงานนอกระบบในจังหวัด รวมทั้งบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ มีมติให้นำร่องใน ๑๕ จังหวัด และในปีงบประมาณถัดไป การคัดเลือกจังหวัดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ</p> <p>อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของคณะกรรมการการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ</p>	1 คณะ	1 คณะ	-	-	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ สำนักงานปลัดกระทรวง ■ สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจมหภาค

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด ดังต่อไปนี้</p> <p>๑. องค์ประกอบ</p> <p>1.1 ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย ประธานอนุกรรมการ</p> <p>1.2 หัวหน้าสำนักงานจังหวัด อนุกรรมการ</p> <p>1.3 นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด อนุกรรมการ</p> <p>1.4 หัวหน้าส่วนราชการที่ปรากฏในแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ซึ่งประธานอนุกรรมการแต่งตั้งจำนวน 4 คน อนุกรรมการ</p> <p>1.5 ผู้แทนองค์กรหรือกลุ่มต่าง ๆ เช่น ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนผู้จ้างงาน ผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบจังหวัด และผู้แทนกลุ่มแรงงานนอกระบบ (ผู้แทนกลุ่มอาชีพ/วิสาหกิจชุมชน) ซึ่งประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวนห้าคน อนุกรรมการและเลขานุการ</p> <p>1.6 แรงงานจังหวัด อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>1.7 สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>1.8 ประกันสังคมจังหวัด อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>๒. อำนาจหน้าที่ ดังนี้</p> <p>๒.๑ กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัด รวมทั้งนโยบายที่เกี่ยวข้องกับประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน</p> <p>๒.๒ ขับเคลื่อนและแก้ไขประเด็นปัญหาที่สำคัญด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัด</p>					

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>๒.๓ สะท้อนประเด็นปัญหา และเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบ จังหวัดต่อการคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ</p> <p>๒.๔ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัด</p> <p>๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงาน และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม</p> <p>๒.๖ ปฏิบัติการอื่นใด ตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติมอบหมาย</p>					
5.	<p>การประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบระดับชาติ (คนช.)</p> <p>คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2555 อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ ซึ่งเมื่อครบรอบ จำนวน 33 คน โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือ รองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นรองประธาน ปลัดกระทรวงแรงงานและปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ รองปลัดกระทรวงแรงงานที่ได้รับมอบหมายเป็นคณะกรรมการและสถานการณ์</p> <p>อำนาจหน้าที่ ได้แก่ 1) กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านแรงงานนอกระบบของประเทศ รวมทั้งนโยบายเกี่ยวกับงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน 2) กำกับ ติดตาม การดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบของประเทศ 3) รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบ และเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรี 4) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม และ 5) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย</p> <p>วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงานด้านแรงงานนอกระบบของประเทศไทย กำกับดูแลและบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้แรงงานนอกระบบได้รับการคุ้มครองมีหลักประกันทางสังคมไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดี</p> <p>เป้าหมาย ปีละ 2 ครั้ง</p> <p>ผลลัพธ์ หน่วยงานตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 นำข้อเสนอจากประชุมฯ ไปส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบต่อไป</p> <p>หมายเหตุ – สรุปผลการประชุมฯ ตามเอกสารภาคผนวก</p>	2 ครั้ง	2 ครั้ง	0.10 ล้านบาท	0.08 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงาน มหภาค
กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย		393,633 คน และ 1 เรื่อง	400,395 คน และ 1 เรื่อง	71.05 ล้านบาท	61.12 ล้านบาท	
6.	<p>สร้างเครือข่ายการคุ้มครอง แรงงานนอกระบบ</p> <p>ลักษณะการดำเนินงาน</p> <p>เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. 2553 แก่แรงงานนอก</p>	3,800 คน	4,393 คน	1.14 ล้านบาท	1.33 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักคุ้มครอง

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	ระบบและผู้ที่เกี่ยวข้อง					แรงงาน ■ ศูนย์บริหารแรงงาน นอกระบบ
7.	<p>สนับสนุนเทคนิควิชาการด้านการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ</p> <p>กฎกระทรวงว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๗ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๔๘ และ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. 2553 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2554 ทำให้แรงงานทั้ง ๒ กลุ่มนี้ ต้องได้รับการคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด ในการปฏิบัติงานด้านคุ้มครองแรงงาน เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้คำปรึกษาแนะนำตอบปัญหาข้อกฎหมาย ให้ข้อมูลการดำเนินงาน แก่แรงงานในงานที่รับไปทำที่บ้าน แรงงานในงานเกษตรกรรม ผู้ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนผู้สนใจทั่วไป เพื่อให้การคุ้มครองแรงงานทั้งสองกลุ่มดังกล่าวมีประสิทธิภาพ</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย</p> <p>นายจ้างผู้ส่งมอบงานให้ผู้รับงานไปทำที่บ้าน นายจ้างของแรงงานภาคเกษตร ผู้รับงานไปทำที่บ้าน แรงงานใน งานเกษตรกรรม ผู้ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนผู้สนใจทั่วไป</p> <p>แนวทางการดำเนินการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การรับคำร้อง พนักงานตรวจแรงงานดำเนินการรับคำร้องและพิจารณาวินิจฉัยคำร้องตามระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ว่าด้วยการรับคำร้องและการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องของพนักงานตรวจแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๒ และแผนปฏิบัติการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยใช้แบบคำร้อง(แบบ คร.๓) แบบคำสั่งพนักงานตรวจแรงงาน (แบบ คร.๘) และแบบต่างๆ ที่ใช้ในการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องเช่นเดียวกับการรับคำร้องและพิจารณาวินิจฉัยคำร้องของลูกจ้างที่ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานพ.ศ. ๒๕๔๑ หนึ่งฉบับ 2. การให้คำปรึกษาแนะนำ การให้ข้อมูลการดำเนินงานด้านคุ้มครองแรงงานนอกระบบแก่แรงงานในโรงงานที่รับไปทำที่บ้าน แรงงานในงานเกษตรกรรม ผู้ที่เกี่ยวข้อง องค์กร/หน่วยงานต่างๆ และประชาชนผู้สนใจทั่วไป เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานดังกล่าวบันทึกรายละเอียดข้อมูล โดยใช้แบบสนทนาศึกษาเชิงวิชาการ เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลในการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ที่สามารถรวบรวมข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ มีรูปแบบและสามารถตรวจสอบได้ 3. การเป็นวิทยากรที่ถูกเชิญไปบรรยาย นับเป็นผลการดำเนินงานในกิจกรรมนี้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด นิตกร พนักงานตรวจแรงงาน และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานฯ ได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรบรรยายความรู้หรือชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบ/ภารกิจในการดำเนินงานด้านคุ้มครองแรงงานให้บุคคล/องค์กร/หน่วยงานภายนอกกรมฯ ได้รับทราบโดยนับเป็นผลงาน ในกิจกรรมนี้ ถ้า 	150,000 คน	158,160 คน	6.00 ล้านบาท	1.47 ล้านบาท	■ กรมสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงาน ■ สำนักงานคุ้มครอง แรงงาน ■ ศูนย์บริหารแรงงาน นอกระบบ

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>เป็นการที่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ในการจัดฝึกอบรมหรือประชุมชี้แจงเองไม่นับเป็นผลงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานดังกล่าวบันทึกรายละเอียดโดยใช้แบบสนับสนุนเทคนิควิชาการ</p> <p>4. การตอบปัญหาข้อกฎหมาย ข้อหรือกฎหมายแรงงานให้กับแรงงานในงานที่รับไปทำที่บ้าน แรงงานในบางเกษตรกรรม ผู้ที่เกี่ยวข้อง ประชาชนผู้สนใจทั่วไป ตลอดจนองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ได้รับทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น ทางโทรศัพท์ มาพบด้วยตนเอง เป็นหนังสือ ผ่านสื่อมวลชน ทางเสียตามสายหรือหอกระจายข่าว ทางเว็บไซต์ เป็นต้น เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานดังกล่าวบันทึกรายละเอียดโดยใช้แบบสนับสนุนเทคนิควิชาการ</p>					
8.	<p>ตรวจสอบแรงงานนอกระบบ</p> <p>การตรวจแรงงานถือเป็นภารกิจหลักของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ลูกจ้างที่ทำงานภายในสถานประกอบการกิจการ ผู้รับงานไปทำที่บ้าน และแรงงานในบางเกษตรกรรม ซึ่งเป็นกำลังคนส่วนใหญ่ของประเทศมีความคาดหวังที่จะได้รับการกำกับดูแลเกี่ยวกับสภาพการจ้าง สภาพการทำงาน การจัดสวัสดิการที่ดีและมีความปลอดภัยในการทำงาน มีหลักประกันความมั่นคงในการทำงานจนถึงเมื่อถูกออกจากงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานผู้รับงานไปทำที่บ้านและแรงงานในบางเกษตรกรรมที่กระจ่ายอยู่ในชนบทท้องที่ห่างไกลจากเขตตัวเมืองหรือเขตอุตสาหกรรมได้รับการศึกษาเพียงการศึกษาภาคบังคับ ไม่มีอำนาจการต่อรองใด ๆ กับนายจ้าง ดังนั้น การตรวจแรงงานทำให้พนักงานตรวจแรงงานได้รับทราบข้อมูลแท้จริงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง สภาพการทำงาน สวัสดิการที่ได้รับ และสุขภาพอนามัยในการทำงาน ตลอดจนคุณภาพชีวิตของแรงงานเหล่านี้ ผลจากการปฏิบัติงานตรวจแรงงานของพนักงานตรวจแรงงานจะสะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์อันเป็นรูปธรรมที่แรงงานผู้รับงานไปทำที่บ้านและแรงงานในบางเกษตรกรรมได้รับจากการดำเนินงานของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย</p> <p>แรงงานในบางพื้นที่รับไปทำที่บ้านและแรงงานในบางเกษตรกรรมได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย</p> <p>การดำเนินการ</p> <p>๑. จัดทำแผนการตรวจแรงงานของหน่วยงาน โดยพิจารณาจำนวนเป้าหมาย แผนปฏิบัติการกรมฯ รายเดือน และรายไตรมาส</p> <p>๒. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากแรงงานนอกระบบทั้ง ๒ กลุ่มนี้ ยังไม่มีอยู่ในระบบฐานข้อมูลของกรมฯ หรือมีแต่แรงงานนอกระบบมีการเคลื่อนย้ายตามฤดูกาล การหากกลุ่มเป้าหมายจึงต้องอาศัยข้อมูลที่มีอยู่แล้วของหน่วยงาน เช่น ทะเบียนสำรวจสภาพการจ้างฯ ทะเบียนการตรวจแรงงานนอกระบบ และข้อมูลที่ได้จัดเก็บโดยหน่วยงานอื่น เช่น จากแบบสำรวจข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเกษตร</p>	30,000 คน	31,764 คน	2.10 ล้านบาท	2.58 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ■ สำนักคุ้มครองแรงงาน ■ ศูนย์บริหารแรงงานนอกระบบ

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>อำเภอ สำนักงานปลัดอำเภอ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ กลุ่มแม่บ้าน ฯลฯ</p> <p>๓. ศึกษาแบบตรวจแรงงานในงานที่รับไปทำที่บ้าน (ตร.๑ / รบ.๑) แบบตรวจแรงงานในงานเกษตรกรรม (ตร.๑ / งก.๑) ฉบับปรับปรุง ๒๕๔๙ และเกณฑ์การตรวจว่า ปฏิบัติถูกต้องในเรื่องใดบ้างจึงจะถือว่าถูกต้องตามเกณฑ์ที่กรมฯ กำหนด</p> <p>๔. ศึกษาวิธีการรายงานผลการปฏิบัติงานด้านคุ้มครองแรงงาน ในระบบคอมพิวเตอร์Online ซึ่งจัดทำโดยสำนักพัฒนามาตรฐานแรงงานละเอียด</p> <p>๕. เมื่อทำการตรวจแรงงานและบันทึกข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ Online เสร็จเรียบร้อยแล้วในวันทำการถัดไปตรวจสอบผลการบันทึกข้อมูลโดยเข้าไปในระบบแฟ้มทรัพยากรเพื่อตรวจสอบดูว่าการบันทึกข้อมูลสมบูรณ์ครบถ้วนหรือไม่ หากมีปัญหาในการรายงานผลหรือคอมพิวเตอร์ Online ไม่จัดเก็บผลการปฏิบัติงานให้ หน่วยงานผู้ปฏิบัติงานได้ประสานแจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นให้สำนักพัฒนามาตรฐานแรงงานทราบเพื่อให้ดำเนินการช่วยเหลือและแก้ไขได้ทัน</p> <p>๖. จัดทำทะเบียนและเก็บแบบตรวจแรงงานในแฟ้มข้อมูล เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการติดตามประเมินผลของกรมฯ หรือผู้ตรวจประเมินผลการปฏิบัติงานกรมฯ</p>	34,000 คน	26,263 คน	10.2000 ล้านบาท	3.6700 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ■ สำนักคุ้มครองแรงงาน ■ ศูนย์บริหารแรงงานนอกระบบ
9.	<p>ส่งเสริมให้ความรู้ด้านคุ้มครองแก่แรงงานนอกระบบและผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>ด้วยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ขยายการคุ้มครองแรงงานไปยังแรงงานนอกระบบซึ่งมีสภาพการจ้างสภาพการทำงานที่แตกต่างไปจากแรงงานในระบบสถานประกอบการโดยออกกฎกระทรวงว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๗ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๔๘ และ พ.ร.บ. คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2554 ทำให้แรงงานทั้ง ๒ กลุ่มดังกล่าวได้รับการคุ้มครอง แต่เนื่องจากแรงงานในทำที่บ้าน แรงงานในงานเกษตรกรรม และผู้ที่เกี่ยวข้องอาจยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน การดำเนินงานด้านคุ้มครองแรงงานในกลุ่มเป้าหมายนี้ จึงต้องอาศัยกิจกรรมการณรงค์ส่งเสริมความรู้ควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองแรงงานเพื่อให้นายจ้าง/เจ้าของสถานประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายทั้ง ๒ กลุ่มนี้ ปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้องอันจะส่งผลให้แรงงานนอกระบบตามกฎหมายตระหนักสิทธิประโยชน์ที่ได้รับตามกฎหมาย</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย</p> <p>แรงงานในงานเกษตรกรรม นายจ้าง/เจ้าของสถานประกอบการที่มีการส่งมอบงานให้กับผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้รับงานไปทำที่บ้าน คนกลาง และผู้ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>แนวทางการดำเนินการ</p> <p>แนวทางที่ ๑ จัดส่งเสริมให้ความรู้เองโดยหากกลุ่มเป้าหมายที่มีในพื้นที่ เลือกหัวข้อวิชาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย กำหนดวัน เวลา และสถานที่จัดการอบรม วิทยากรบรรยายตามหัวข้อวิชาที่กำหนดจัดทำ</p>	34,000 คน	26,263 คน	10.2000 ล้านบาท	3.6700 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ■ สำนักคุ้มครองแรงงาน ■ ศูนย์บริหารแรงงานนอกระบบ

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	ก้าวเข้ามาพร้อมกับการเปิดเสรีด้านต่าง ๆ ตามกรอบข้อตกลงแห่งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๔. เพื่อคุ้มครองแรงงานนอกระบบ ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องสภาพการจ้าง สภาพการทำงาน ค่าตอบแทน ความปลอดภัยในการทำงานและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น					
12.	โครงการจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครแรงงาน/บัณฑิตแรงงาน กระทรวงแรงงานมีภารกิจที่สำคัญยิ่งในการนำบริการกลุ่มเป้าหมายในทุกพื้นที่ของ ประเทศ แต่เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านบุคลากร จึงไม่สามารถให้บริการประชาชนในภารกิจของ 5 หน่วยงานในสังกัดได้อย่างทั่วถึง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครแรงงาน เพื่อให้เป็นผู้ประสานการให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ ภายใต้ระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วย อาสาสมัครแรงงานปี พ.ศ. 2548 และได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ด้านเครือข่าย อาสาสมัครแรงงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย ไทย สมาคมสันนิบาตแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2553 เครือข่ายอาสาสมัคร (อสร.) และบัณฑิตแรงงาน มีหน้าที่สำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ประสานการให้บริการในภารกิจของ 5 หน่วยงานในจังหวัด เช่น ด้านการจัดหางาน ด้านการฝึกอาชีพ ด้านสวัสดิการ ด้านประกันสังคม โครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือ สรรวจคนพิการที่ ต้องการมีงานทำ ซึ่งล้วนเป็นภารกิจที่จะต้องแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีเป้าหมายการให้บริการไม่ต่ำกว่า 217,650 คนต่อปี (อาสาสมัครแรงงานต่อผู้ขอรับบริการด้าน แรงงาน 30 คน)	7,633 คน - อสร. 7,255 คน (เฉพาะที่ได้รับ ค่าตอบแทน) - บัณฑิต แรงงาน (3 จว. ชายแดน ภาคใต้และ 4 อำเภอของ จังหวัดสงขลา) 378 คน - ให้บริการ ประชาชน 217,650 คน	7,633 คน - อสร. 7,255 คน (เฉพาะที่ได้รับ ค่าตอบแทน) - บัณฑิต แรงงาน (3 จว. ชายแดนภาคใต้ และ 4อำเภอ ของจังหวัด สงขลา) 378 คน - ให้บริการ ประชาชน 291,000 คน	48.7604 ล้านบาท -ค่าตอบแทน อสร. 76 จังหวัด 47.5206 ล้านบาท - อาสาสมัคร ดีเด่น 1.2398 ล้านบาท	■ กระทรวงแรงงาน ■ สำนักงาน ปลัดกระทรวง ■ สำนักเศรษฐกิจ การแรงงาน กลุ่ม งานเศรษฐกิจ แรงงานมหภาค ร่วมกับ ■ สำนักงานกองทุน	
13.	สัมมนาเครือข่ายแรงงานนอกระบบ ลักษณะการดำเนินงาน : 1) จากข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบปี 2555 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า มีจำนวนผู้มี งานทำทั้งสิ้น 396 ล้านคน โดยเป็นผู้จ้างที่ “ไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน” หรือ “แรงงานนอกระบบ” จำนวน 24.8 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 62.6 และที่เหลือเป็นผู้ทำงานในระบบหรือแรงงานในระบบ จำนวน 14.8 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 37.4 ในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2548 - 2552) พบว่าผู้ทำงานที่เป็นแรงงานนอกระบบมี แนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มจาก 22.5 ล้านคนในปี 2548 เป็น 24.8 ล้านคน ในปี 2555 การที่แรงงานนอกระบบไม่มีนายจ้าง จึงทำให้ไม่ได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายแรงงาน ทำให้ไม่มี ความมั่นคงในการทำงาน ขาดหลักประกันชีวิต เข้าไม่ถึงทรัพยากรและการสนับสนุนจากภาครัฐ ไม่มีองค์กรตัวแทน ทำให้ ขาดอำนาจการเจรจาต่อรอง รวมทั้งขาดความรู้ความเข้าใจในตัวตน สิทธิ กฎหมายและสภาพความปลอดภัยในการทำงานที่	1 ครั้ง	1 ครั้ง 120 คน	0.85 ล้านบาท	0.85 ล้านบาท	■ กระทรวงแรงงาน ■ สำนักงาน ปลัดกระทรวง ■ สำนักเศรษฐกิจ การแรงงาน กลุ่ม งานเศรษฐกิจ แรงงานมหภาค ร่วมกับ ■ สำนักงานกองทุน

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>ที่มีพื้นที่ได้รับในฐานะที่เป็นกำลังแรงงานของประเทศ และถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีบริการภาครัฐเกิดขึ้นมากมายที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่ม แต่ยังคงพบว่าการจ้างงานยังไม่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความจำเป็นแรงงานนอกระบบที่มีความยืดหยุ่นและความหลากหลายบริบท</p> <p>กระทรวงแรงงาน ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลกำลังแรงงานของประเทศได้ตระหนักถึงสภาพปัญหา ดังกล่าว จึงได้จัดทำ “แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 - 2559” ร่วมกับสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) โดยการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อเป็นแผนแม่บทด้านแรงงานนอกระบบแผนแรกของประเทศไทย โดยคํานี้ถึงประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศ ควบคู่ไปกับการคุ้มครองทางสังคมสำหรับแรงงาน</p> <p>2) คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ลงมติเห็นชอบหลักการ “แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙” ตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2555 อนุมัติแต่งตั้ง “คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ” ตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ เพื่อกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านแรงงานนอกระบบของประเทศ จากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ทำให้กระทรวงแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวง เป็นเจ้าภาพหลักในการบริหารจัดการ บูรณาการแผนฯ ขับเคลื่อนแผนฯ รวมทั้งติดตามประเมินผลตามแผนฯ ทั้งในระดับนโยบาย (ส่วนกลาง) และการขับเคลื่อนสู่ระดับจังหวัด (ส่วนภูมิภาค) ซึ่งสำนักงานแรงงานจังหวัด มีภารกิจที่จะบริหารจัดการ บูรณาการแผนฯ ด้านแรงงานนอกระบบในจังหวัดเช่นกัน</p> <p>3) คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คณช.) (มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนกลุ่มแรงงานนอกระบบ เป็นคณะกรรมการ รองปลัดกระทรวงแรงงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ) ได้มีการประชุม จำนวน 2 ครั้ง คือ</p> <p>ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2556 เวลา 13.30 น. ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน</p> <p>ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2556 เวลา 09.30 น. ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน</p> <p>ทั้งนี้ 5 โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (นายสมัคร สุนทรเวช) เป็นประธาน มติที่ประชุมที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด (นำร่อง 15 จังหวัด) ได้แก่ 1) เชียงใหม่ 2) น่าน 3) ลำพูน 4) พะเยา 5) เชียงราย 6) ราชบุรี 7) อุบลราชธานี 8) สงขลา 9) สมุทรปราการ 10) นครปฐม 11) มหาสารคาม 12) อุตรดิตถ์ 13) พิษณุโลก และ 14) กระบี่</p> <p>ส่วนกรุงเทพมหานคร (กทม.) ให้ได้ออก เนื่องจาก กทม. ไม่มีบริบทของการเป็น “ราชธานี” ซึ่งรูปแบบ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบลงระดับจังหวัดไม่สามารถไปใช้กับ กทม. ได้ ดังนั้น จึงขอให้ฝ่าย</p>					สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ■ เครือข่ายแรงงานนอกระบบ

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>สถานการณ์คัดเลือกจังหวัดที่มีความพร้อมเข้ามาแทน กทม. ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้คัดเลือก “จังหวัดแพร่” เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีความสำคัญ และมี Model การดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบที่ชัดเจนแล้ว</p> <p>สำหรับการคัดเลือกจังหวัดในปีถัดไป ไม่ต่ำกว่าปีละ 5 จังหวัด ตามสถานการณ์ และมอบหมายให้ “คณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ” ดำเนินการและแจ้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คชช.) เพื่อทราบ โดยมีแผนการดำเนินงาน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปีงบประมาณ 2557 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด จำนวน 20 ศูนย์ฯ/จังหวัด (รวมปี 2556 ด้วย) - ปีงบประมาณ 2558 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด จำนวน 25 ศูนย์ฯ/จังหวัด - ปีงบประมาณ 2559 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด จำนวน 30 ศูนย์ฯ/จังหวัด <p>4) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ กรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือขอให้คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คชช.) ทบทวนมติฯ ดังกล่าว เนื่องจากศูนย์ประสานงานฯ กรุงเทพมหานคร มีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ เนื่องจากศูนย์ฯ กทม. มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ มีผลงานประจักษ์ทั้งในระดับพื้นที่และระดับชาติ และเป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ของกรุงเทพมหานคร โดยมีภารกิจ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการ การจัดทำโครงสร้างคณะกรรมการบริหารงาน เพื่อวางแผนและกำหนดระเบียบเงื่อนไขการเป็นสมาชิก การระดมทุน/ทรัพยากร - การพัฒนาศักยภาพผู้นำให้มีทักษะและสามารถถ่ายทอด องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ ประเด็นการจัดการอาชีพ อาชีวอนามัย และสวัสดิการสังคมและการประสานทรัพยากรความร่วมมือจากหน่วยงานในการดำเนินงานของกลุ่มเป้าหมาย - การจัดทำฐานข้อมูล และองค์ความรู้ที่เกิดจากกระบวนการทำงานความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักประกันสุขภาพ รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้และเข้าใจนโยบายที่เกี่ยวข้อง - การขยายฐานสมาชิกศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบทั้งระดับประเด็นเฉพาะและระดับพื้นที่ และภาคีในการถ่ายทอด - การรับเรื่องร้องเรียน จัดทำกรณีตัวอย่างเป็นข้อมูลเพื่อการส่งต่อประเด็นการดูแลสิทธิของแรงงานนอกระบบ - การขับเคลื่อนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ เรื่องกองทุนสุขภาพท้องถิ่น สวัสดิการ 					

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>ชุมชน พ.ร.บ.ผู้รับงานไปทำที่บ้านฯ ประกันสังคมมาตรา 40 และกองทุนการออมแห่งชาติ เป็นต้น</p> <p>5) กระทรวงแรงงานมีนโยบายขยายเครือข่ายด้านแรงงาน โดยเฉพาะ “อาสาสมัครแรงงาน (อสร.)” เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประสานการให้บริการด้านแรงงานไปสู่ประชาชนในพื้นที่/ชุมชน นับตั้งแต่ปี 2549 และในปี 2554 – ปัจจุบัน ได้จัดสรรงบประมาณให้อสร. ระดับตำบล จำนวน 7,255 คน ๆ ละ 600 บาทต่อเดือน แต่ปัจจุบันอัตราการขยายตัวของอสร.มีมากขึ้น เห็นได้จากการเขตพื้นที่การปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ปรากฏว่าในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ไม่มี อสร. เพื่อเป็นผู้แทนด้านแรงงานในพื้นที่แต่ประการใด ดังนั้น การสัมมนา ในครั้งนี้ ทำให้กระทรวงแรงงานได้รับความเห็นจากผู้นำกลุ่มอาชีพ และเครือข่ายแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ในการแต่งตั้งอาสาสมัครแรงงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครว่ามีความจำเป็นเหมาะสม แต่ไหน ประการใด</p> <p>ดังนั้น เพื่อให้กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนแรงงานนอกระบบมากเป็นอันดับ 1 ของประเทศไทย (แรงงานนอกระบบ จำนวน 3.87 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 9.78 ของแรงงานนอกระบบของประเทศ) ซึ่งมีศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ กรุงเทพมหานคร เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 มีรูปแบบ (Model) ที่ชัดเจน เพื่อเป็นจังหวัดนำร่องที่สามารถดำเนินงานได้ในปีงบประมาณ 2557 อีกทั้งเพื่อให้ได้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการตั้งอาสาสมัครแรงงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จึงเห็นควรสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อบริหารจัดการจากหน่วยงานภาครัฐที่มีโครงการ/กิจกรรมในแผนฯ และองค์กรภาคเอกชน</p> <p>วัตถุประสงค์ : 1) เพื่อให้ได้รูปแบบ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ของกรุงเทพมหานคร</p> <p>2) เพื่อรับทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแต่งตั้งอาสาสมัครแรงงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร</p> <p>3) เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายแรงงานนอกระบบ นักวิชาการ สื่อมวลชน และหน่วยงานภาครัฐ ในการขับเคลื่อนและผลักดันแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ของกรุงเทพมหานคร</p> <p>เป้าหมาย : 1) ได้รูปแบบ (Model) การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ของกรุงเทพมหานคร</p> <p>2) ได้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแต่งตั้งอาสาสมัครแรงงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร</p> <p>3) ก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างเครือข่ายแรงงานนอกระบบ นักวิชาการ สื่อมวลชน และหน่วยงานภาครัฐ ในการขับเคลื่อนและผลักดันนโยบายด้านแรงงานนอกระบบ รวมถึงการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในกรุงเทพมหานคร</p> <p>ผลลัพธ์ :</p> <p>1. ได้รูปแบบ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ เพื่อขับเคลื่อน แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ของ กทม. แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่</p>					

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>รูปแบบที่ 1 ปลัดกระทรวงแรงงานหรือรองปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน “คณะอนุกรรมการบริหารแรงงานนอกระบบ กรุงเทพมหานคร” โดยมีปลัด กทม. เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ</p> <p>รูปแบบที่ 2 ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นประธาน “คณะอนุกรรมการบริหารแรงงานนอกระบบ กรุงเทพมหานคร” โดยมีสำนักฯ ที่ดูแลงานด้านแรงงานนอกระบบของ กทม. เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ว่า กทม. เป็นข้าราชการการเมืองที่มาจากการเลือกตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่ง และผู้ว่าฯ กทม. อยู่ไม่ครบสร้างของคณะ กรรมการบริหารแรงงานนอกระบบระดับชาติแล้ว) และมีผู้แทนจากสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ทำหน้าที่ในการสนับสนุนข้อมูลและผลักดันในเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>ทั้งนี้ ผู้แทนกลุ่มอาชีพที่เข้าร่วมสัมมนาฯ ให้เพิ่มจำนวนผู้แทนจากศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบของ กทม. จำนวน 4 คน (จากการรอบที่กำหนดไว้ จำนวน 15 คน) เนื่องจาก กทม. มีพื้นที่กว้างขวางและมีความหลากหลายของกลุ่มอาชีพ</p> <p>2 การจัดตั้งอาสาสมัครแรงงาน (อสร.) ใน กทม. สนับสนุนให้ รง. จัดตั้ง อสร. ใน กทม. เพื่อให้การทำงานกับแรงงานนอกระบบไม่ประดังประเด้นต่างๆ มีความครอบคลุมและเข้าถึงทุกกลุ่มอาชีพ โดยยึดแนวทางเดียวกับการจัดตั้ง อสร. ในภูมิภาค คือ ตามจำนวนอำเภอ (เขต)/ ตำบล (แขวง) ส่วนวิธีการคัดเลือกให้เป็นไปตามแนวทางที่ รง. กำหนด ทั้งนี้ ให้ รง. สนับสนุนการจัดตั้ง “ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ” ระดับเขต/ แขวง ดังนี้</p> <p>1) “ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ” ระดับเขต / แขวง โดยให้มีผู้นำแรงงานนอกระบบในพื้นที่ ในกลุ่มอาชีพต่างๆ และเครือข่าย/ภาคี เป็นกรรมการศูนย์ฯ ทำหน้าที่ประสานงานและสร้างความเข้าใจกับผู้นำกลุ่มอาชีพต่างๆ ในแต่ละเขต/ แขวง/เขตพื้นที่ตนเองและใกล้เคียง</p> <p>2) กลุ่มอาชีพต่างๆ ในแต่ละเขต/ แขวง จะต้องจดทะเบียนกับสำนักงานเขต กทม. หรือกรมการจัดหางาน ซึ่งต้องมีส่วนร่วม มีการดำเนินงาน การบริหารงานที่เข้มแข็งและต่อเนื่อง และเป็นกลุ่มที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการทำงานในการขับเคลื่อนแรงงานนอกระบบโดยตลอด</p> <p>3) การแบ่งเขตพื้นที่การทำงาน ให้แบ่งตามพื้นที่หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน (นายพานิช จิตรแจ้ง) เสนอ คือ แบ่งพื้นที่ตามกลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ 1 - 10 สังกัดกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ 1-12 สังกัดสำนักงานประกันสังคม เพื่อให้ได้การทำงานร่วมกันในระดับพื้นที่</p>	- คน 3 เรื่อง 1 ครั้ง	- คน 3 เรื่อง 1 ครั้ง	1.20 ล้านบาท	1.20 ล้านบาท	■ กระทรวงแรงงาน ■ สำนักงาน ปลัดกระทรวง
โครงการสนับสนุน		- คน 3 เรื่อง 1 ครั้ง	- คน 3 เรื่อง 1 ครั้ง	1.20 ล้านบาท	1.20 ล้านบาท	
14.	การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “การส่งเสริมอาชีพและการทำงานของคณพิทการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ของกระทรวงแรงงาน” ลักษณะการดำเนินงาน :					

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>1. กระทรวงแรงงานได้ออก “กฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงานและจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔” ตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๓๐ ก วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยมีสาระสำคัญดังนี้</p> <p>1.1 ให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งมีลูกจ้าง ๑๐๐ คนขึ้นไปรับคนพิการเข้าทำงาน (เศษของ ๑๐๐ คนหากเกิน ๕๐ คนต้องรับคนพิการเพิ่มอีก ๑ คน)</p> <p>1.2 ให้น่วยงานของรัฐซึ่งมีผู้ปฏิบัติงาน ๑๐๐ คนขึ้นไปรับคนพิการเข้าทำงาน (เศษของ ๑๐๐ คนหากเกิน ๕๐ คนต้องรับคนพิการเพิ่มอีก ๑ คน)</p> <p>1.3 นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ไม่ได้รับพิการเข้าทำงานและมีได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๕ ให้ส่งเงินเข้ากองทุนคนพิการเป็นรายปี คำนวณจากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสุดที่สามารถหกลบหัววัน คุณจำนวนคนพิการที่ไม่ได้รับเข้าทำงาน</p> <p>2. คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ได้ออก “ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน ฝึกงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒” ตามความในมาตรา 35 แห่ง พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 126 ตอนที่ ๕ พคคิกน 2552 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๒</p> <p>3. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนที่ 30 ก วันที่ 29 มีนาคม 2556 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๖</p> <p>นุเบกษาเป็นต้นไป ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำของคนพิการของกระทรวงแรงงาน คือ “มาตรา 35 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา 33 หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา 33 และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตาม มาตรา 34 หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ”</p> <p>ซึ่งที่ผ่านมากรมการจัดหางาน จะเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานตามมาตรา 35 ได้แก่ รับขึ้นทะเบียนคนพิการขอรับสิทธิ รับแจ้งขอรับสิทธิ (ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน) ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับมูลค่าของการให้บริการตามมาตรา 35 และรายงานสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พท.) ทราบ รวมทั้งแจ้งให้องค์กรคนพิการหรือผู้ดูแลพิการทราบด้วย</p>					<p>■ สำนักเศรษฐกิจ การแรงงาน กลุ่ม งานเศรษฐกิจ แรงงานมหภาค</p>

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>ขณะนี้ พก. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักด้านคนพิการ อยู่ระหว่างปรับปรุงแก้ไขระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการให้สัมปทานฯ พ.ศ. 2552 เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 และมีประเด็นด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน โดยผู้แทนกระทรวงแรงงาน (โดยกรมการจัดหางานและสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน) ได้ขอให้ พก. หรือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ใน 3 ประเด็น ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแห่งชาติ (ที่มีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน) จะสามารถออกระเบียบกำหนดให้กรมการจัดหางานและหน่วยงานในสังกัดเป็นหน่วยปฏิบัติการตามมาตรา 35 ได้หรือไม่ เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา 35 ให้อำนาจคณะกรรมการฯ ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งกรณีร่างระเบียบฯ มอบหมายให้กรมการจัดหางานและหน่วยงานในสังกัด เป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการ จึงเป็นการกำหนดเกินกรอบของมาตรา 35 2. คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแห่งชาติ จะสามารถออกระเบียบกำหนดให้องค์กรด้านคนพิการหรือกลุ่มอาชีพคนพิการ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามระเบียบหรือไม่ เนื่องจากเห็นว่า บทบัญญัติมาตรา 35 กำหนดว่า “ให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ” เป็นกรณีกฎหมายมุ่งประสงค์ให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการเท่านั้นได้รับสิทธิ แต่คณะกรรมการฯ กำหนดระเบียบให้องค์กรด้านคนพิการหรือกลุ่มอาชีพคนพิการได้รับสิทธิด้วย จึงเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกินกรอบของมาตรา 35 3. คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแห่งชาติ จะสามารถออกระเบียบกำหนดวิธีปฏิบัติในหน่วยงานของรัฐในเรื่องการจ้างหรือการซื้อ โดยจัดจ้างเหมาจ้างหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีพิเศษจากคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการตามมาตรา 35 ซึ่งมีสาระสำคัญแตกต่างหรือเพิ่มเติมจากระเบียบว่าด้วยกาพัสดุที่ใช้กับหน่วยงานของรัฐ จะเป็นผลให้ได้รับการยกเว้นระเบียบเกี่ยวกับพัสดุของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นหรือไม่ โดยระเบียบสำนักงานนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 กำหนดให้ซื้อหรือจ้างจากหน่วยงานตามกฎหมายกำหนด แต่ร่างระเบียบฯ กำหนดให้ซื้อหรือจ้างจากบุคคลธรรมดา ซึ่งเป็นคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการโดยตรงหรือจะดำเนินการจ้างเหมาจ้างหรือจ้างเหมาบริการจากองค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรเอกชนอื่นก็ได้ <p>วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำให้คนพิการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ในภาพรวมของกระทรวงแรงงาน โดยเฉพาะกรณีศึกษาการดำเนินงานตามมาตรา 35 ในกรณีต่างๆ ตลอดจนสามารถทำการชี้แจง แนะนำ ให้แก่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานและหน่วยงานอื่นๆ ได้</p>					
	<p>เป้าหมาย : ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัด สป.ร. ทั้งส่วนกลาง (เฉพาะสำนัก/กลุ่มงานฯ ที่เกี่ยวกับงานภูมิภาค) และส่วนภูมิภาค (โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายหลัก คือแรงงานจังหวัดทั่วประเทศ) จำนวน 100 คน</p>					

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>ผลผลิต : ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัด สป.รง. ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำให้คนพิการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ในภาพรวมของกระทรวงแรงงาน</p> <p>ผลลัพธ์ : ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัด สป.รง. ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สามารถทำการชี้แจง แนะนำ ให้แก่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานและหน่วยงานอื่นๆ ได้</p> <p>สรุปผลที่ได้จากการประชุม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการ :</p> <p>สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค ได้จัดสัมมนา เรื่อง “การส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำแก่คนพิการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ของกระทรวงแรงงาน” เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2556 ณ โรงแรมปรินซ์ตัน ดินแดง กรุงเทพฯ เพื่อข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสถิติกระทรวงแรงงานทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำให้คนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ในภาพรวมกระทรวงแรงงาน สรุปความเห็น/ข้อเสนอแนะดังนี้</p> <p>1.ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนางานด้านคนพิการให้เป็นการกักตุนของสำนักงานสถิติกระทรวงแรงงาน โดยเฉพาะในระดับจังหวัด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ควรตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามมาตรา 35 โดยเฉพาะ ให้ รง.จว. เป็นเลขานุการ รวมทั้งจัดโครงสร้างการบริหารงานในรูปแบบเดียวกับ สปส โดยใช้เงินของกองทุนฯ 2) ควรเป็นหน่วยงานที่รวบรวมข้อมูลคนพิการแต่ละประเภท ที่สามารถพัฒนาความสามารถในการทำงานได้ 3) ควรมีการกำหนดกระบวนการทำงานของหน่วยงานให้ชัดเจน เพื่อกำหนดแผนงาน/งบประมาณ และประเมินผลการปฏิบัติงาน 4) ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม รวมทั้งเพิ่มอัตราค่าจ้าง ให้ สรจ. พมจ. และ สรจ. ต้องร่วมมือกับประชาสังคมเพื่อให้ส่วนราชการ และสถานประกอบการทราบถึงนโยบายการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำแก่คนพิการ 5) ควรหาทางออกให้กับสถานประกอบการที่ไม่สามารถหาคนพิการเข้าทำงานได้ หรือให้การส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรา 35 แทน 6) กระตุ้นให้กระทรวงศึกษาธิการเพิ่มการยกระดับการพัฒนาศักยภาพคนพิการอย่างต่อเนื่อง 7) มอบภารกิจให้ สรจ. เป็นผู้รับผิดชอบงานด้านอาชีพและการมีงานทำของคนพิการอย่างครบวงจร 8) ควรกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ สป. ไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน 					

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>9) ควรเพิ่มการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่าง พมจ. รง. องค์การคนพิการ หอการค้า สถานประกอบการ และภาคการศึกษา</p> <p>10) ไม่เห็นด้วยกับการพัฒนางานด้านคนพิการให้เป็นภารกิจหลักของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน เนื่องจากในระดับจังหวัดมี พมจ. เป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบอยู่แล้ว</p> <p>11) ควรมีการประสานขอทะเบียนคนพิการมาทำเป็นฐานข้อมูลจังหวัดแล้วทำหน้าที่เป็นศูนย์ช่วยแรงงานคนพิการ</p> <p>12) รวบรวมแผนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน และร่วมกันจัดทำแนวปฏิบัติระดับจังหวัด กำหนดแผนงาน/โครงการปี 57 ให้ชัดเจน</p> <p>2. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะต่อกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการฯ</p> <p>1) เนื่องจาก สรจ. มิได้เป็นหน่วยงานที่มีระเบียบปฏิบัติการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งหากให้ดำเนินการควรแต่งตั้งเป็นพนักงานตรวจแรงงานให้มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าว</p> <p>2) เห็นด้วยกับอัตราส่วน 100 : 1</p> <p>3) ควรให้องค์กรคนพิการเข้ามามีส่วนในการขับเคลื่อนกฎกระทรวงฯ</p> <p>4) ให้คนพิการอยู่ในภารกิจแรงงานออกระบบที่ สป. กำลังดำเนินการอยู่</p> <p>5) ควรมีการปรับเกณฑ์การส่งเงินเข้ากองทุนฯ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจเพื่อไม่ให้เป็นการแบกสถาบันประกอบการมากเกินไป</p> <p>6) ควรมีการปรับเป็น 200 : 1 เนื่องจากคนพิการมีข้อจำกัดและไม่พร้อมที่จะทำงาน</p> <p>3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ</p> <p>1) ควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ข้าราชการ/พนักงานของ สรจ. ให้มีความรู้ด้านการจ้างงานคนพิการ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์</p> <p>2) ควรเพิ่มงานตรวจแรงงานคนพิการตามกฎหมายกระทรวง ให้กับสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด เพราะมีหน้าที่ในการตรวจสถานประกอบการอยู่แล้ว</p> <p>3) ควรให้ พมจ. ส่งข้อมูลคนพิการที่สามารถทำงานได้ให้กับ สรจ. เพื่อให้การบังคับใช้ตามมาตรา 33 ได้ดีขึ้น</p> <p>4) ควรปรับปรุง แก้ไขกฎกระทรวงฯ ให้มีความยืดหยุ่น มากขึ้น</p> <p>5) ควรส่งเสริมการให้คนพิการรับงานไปทำที่บ้าน เพราะเหมาะสมกับวิถีชีวิตของเขามากกว่า</p> <p>6) ควรมีการทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวนเงินที่จ่ายเข้ากองทุนฯ หรือเมื่อ สปก. ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจควรมีการชะลอการส่งเงินเข้ากองทุนฯ และการดำเนินการตามมาตรา 35 ก็เป็นเรื่องยุ่งยากสำหรับ สปก.</p> <p>4.ผลแบบประเมินและสรุปความคิดเห็น</p> <p>๑.๑ แบบประเมินฯ ภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในภาพรวม การนำความรู้ไปใช้วิทยากร /สถานที่ ระยะเวลาและการให้บริการของเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 58.06 รองลงมาเป็น</p>					

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินงานโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)											
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)												
	<p>ระดับมากที่สุดร้อยละ 20.70</p> <p>๑.๒ ประเด็นสำคัญในแบบประเมิน ได้แก่ มีความคิดเห็นอย่างไรต่อแนวคิดในการให้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบการให้บริการตามมาตรา 35 แผนกรมการจัดหางานสรุปดังนี้</p> <p>(1) ผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ จำนวน 100 คน ตอบแบบสอบถาม จำนวน 50 คน (ข้าราชการส่วนกลาง 9 คน และข้าราชการส่วนภูมิภาค 41 คน)</p> <p>ประเด็น : ความคิดเห็นอย่างไรต่อแนวคิดในการให้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบการให้บริการตามมาตรา 35 แผนกรมการจัดหางานเห็นด้วย 28 คน คิดเป็นร้อยละ 56 ของผู้ตอบแบบประเมินฯ ไม่เห็นด้วย จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 24 และไม่เห็นความเห็น 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20) เหตุผลที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ดังนี้</p> <table><tr><th>เห็นด้วย/เหตุผล</th><th>ไม่เห็นด้วย/เหตุผล</th></tr><tr><td>1. สป. เป็นหน่วยงานที่ต้องประสาน และรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานของทุกกรมอยู่แล้ว ดังนั้นหากจะเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามมาตรา 35 ก็จะสามารถดำเนินการอย่างเป็นองค์รวมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรคนพิการได้</td><td>1. ไม่ตรงกับภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ที่รับผิดชอบเรื่องการจ้างงานพิการ</td></tr><tr><td>2. เป็นการแบ่งเบาภาระของ สจจ. และเป็นการเพิ่มภาระงานของ สรจ. รวมทั้งเพิ่มค่าจ้างให้แรงงานจังหวัดให้มากขึ้นด้วย</td><td>2. อาจเกิดความขัดแย้งกับ สจจ. เรื่องการแย่งงาน เพราะเคยมีกรณีเรื่อง การประชาสัมพันธ์งานแรงงานต่างด้าว</td></tr><tr><td>3. สรจ. ได้รับการยอมรับมากกว่า สจจ. รวมทั้งเป็นคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดอยู่แล้ว</td><td>3. เป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงของ สจจ. อยู่แล้ว</td></tr><tr><td>4. สรจ. เป็นหน่วยงานที่เป็นผู้แทนกระทรวง และสามารถประสานงานในสังกัดเพื่อดำเนินการได้</td><td>4. ในระดับจังหวัดมีคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด ซึ่งมีสำนักงานอยู่ที่ พมจ. อยู่แล้ว ควรให้ พมจ. เป็นผู้รับผิดชอบ</td></tr><tr><td>5. มีเครือข่าย อสร. ที่ช่วยในการประชาสัมพันธ์ ค้นหาและให้คำแนะนำแก่คนพิการเพื่อให้เข้าใจ และปรับเปลี่ยน</td><td>5. ก.พ. / ก.พ.ร. ให้ความเห็นว่างานด้านคนพิการไม่ใช่งานของ รง.</td></tr></table>	เห็นด้วย/เหตุผล	ไม่เห็นด้วย/เหตุผล	1. สป. เป็นหน่วยงานที่ต้องประสาน และรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานของทุกกรมอยู่แล้ว ดังนั้นหากจะเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามมาตรา 35 ก็จะสามารถดำเนินการอย่างเป็นองค์รวมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรคนพิการได้	1. ไม่ตรงกับภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ที่รับผิดชอบเรื่องการจ้างงานพิการ	2. เป็นการแบ่งเบาภาระของ สจจ. และเป็นการเพิ่มภาระงานของ สรจ. รวมทั้งเพิ่มค่าจ้างให้แรงงานจังหวัดให้มากขึ้นด้วย	2. อาจเกิดความขัดแย้งกับ สจจ. เรื่องการแย่งงาน เพราะเคยมีกรณีเรื่อง การประชาสัมพันธ์งานแรงงานต่างด้าว	3. สรจ. ได้รับการยอมรับมากกว่า สจจ. รวมทั้งเป็นคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดอยู่แล้ว	3. เป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงของ สจจ. อยู่แล้ว	4. สรจ. เป็นหน่วยงานที่เป็นผู้แทนกระทรวง และสามารถประสานงานในสังกัดเพื่อดำเนินการได้	4. ในระดับจังหวัดมีคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด ซึ่งมีสำนักงานอยู่ที่ พมจ. อยู่แล้ว ควรให้ พมจ. เป็นผู้รับผิดชอบ	5. มีเครือข่าย อสร. ที่ช่วยในการประชาสัมพันธ์ ค้นหาและให้คำแนะนำแก่คนพิการเพื่อให้เข้าใจ และปรับเปลี่ยน	5. ก.พ. / ก.พ.ร. ให้ความเห็นว่างานด้านคนพิการไม่ใช่งานของ รง.				
เห็นด้วย/เหตุผล	ไม่เห็นด้วย/เหตุผล																
1. สป. เป็นหน่วยงานที่ต้องประสาน และรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานของทุกกรมอยู่แล้ว ดังนั้นหากจะเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามมาตรา 35 ก็จะสามารถดำเนินการอย่างเป็นองค์รวมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรคนพิการได้	1. ไม่ตรงกับภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ที่รับผิดชอบเรื่องการจ้างงานพิการ																
2. เป็นการแบ่งเบาภาระของ สจจ. และเป็นการเพิ่มภาระงานของ สรจ. รวมทั้งเพิ่มค่าจ้างให้แรงงานจังหวัดให้มากขึ้นด้วย	2. อาจเกิดความขัดแย้งกับ สจจ. เรื่องการแย่งงาน เพราะเคยมีกรณีเรื่อง การประชาสัมพันธ์งานแรงงานต่างด้าว																
3. สรจ. ได้รับการยอมรับมากกว่า สจจ. รวมทั้งเป็นคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดอยู่แล้ว	3. เป็นภารกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงของ สจจ. อยู่แล้ว																
4. สรจ. เป็นหน่วยงานที่เป็นผู้แทนกระทรวง และสามารถประสานงานในสังกัดเพื่อดำเนินการได้	4. ในระดับจังหวัดมีคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด ซึ่งมีสำนักงานอยู่ที่ พมจ. อยู่แล้ว ควรให้ พมจ. เป็นผู้รับผิดชอบ																
5. มีเครือข่าย อสร. ที่ช่วยในการประชาสัมพันธ์ ค้นหาและให้คำแนะนำแก่คนพิการเพื่อให้เข้าใจ และปรับเปลี่ยน	5. ก.พ. / ก.พ.ร. ให้ความเห็นว่างานด้านคนพิการไม่ใช่งานของ รง.																

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)			แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
				เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
	<p>ทัศนคติในการเพิ่มศักยภาพด้านการทำงานของคนพิการ</p> <p>6. การดำเนินงานตามมาตรา 35 ต้องใช้เทคนิคการประสานงานทุกภาคส่วน ซึ่ง แรงงานจังหวัดเป็นอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด และคณะทำงานในวงกว้างจัดทำงานจังหวัด จึงมีความชำนาญในการวิเคราะห์มากกว่า</p> <p>7. เห็นด้วย แต่ควรมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน (คู่มือ) และเพิ่มกำลังคนให้เหมาะสมกับงาน</p>							
	<p>และไม่ได้คำนึงให้</p> <p>6. อัตรากำลัง สรรจ. ไม่เพียงพอกับภาระงานที่เพิ่มขึ้น</p> <p>7. สรรจ. เป็นหน่วยงานในการอำนวยความสะดวก จะให้มีบทบาทในการปฏิบัติจะต้องหรือไม่</p> <p>8. อัตรากำลังยังไม่พร้อม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ มาตรา 35 ยังไม่มากพอ</p> <p>9. ควรมีการหารือเรื่องบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน มีกลไกรองรับระดับจังหวัด มีงบประมาณที่เหมาะสมกับอำนาจหน้าที่</p>							
15.	โครงการส่งเสริมการพัฒนาจิตกรมเครือข่ายเพื่อพัฒนาสมรรถนะแรงงานออกระบบ			1 โครงการ	<p>1) เกิดกลไกคณะทำงานศูนย์ประสานงานแรงงานออกระบบระดับจังหวัด โดยกระบวนการขยายผล</p> <p>ฐานจากศูนย์ประสานงานแรงงานออกระบบจังหวัด ให้ครอบคลุมภาคีเครือข่ายทั้งในมิติกลุ่มอาชีพที่เป็นแรงงานออกระบบกลุ่มอื่นๆ มิติเชิงพื้นที่ การดำเนินงานศูนย์ ให้ครอบคลุมภาพรวมจังหวัดมากขึ้น และมีมติเชิงประเด็นที่ครอบคลุม ทั้งสุขภาพ สิ่งแวดล้อม อาชีพและรายได้การพัฒนาศักยภาพกลไกบริหารจัดการฯ โดยในเบื้องต้นมุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจ การดำเนินงานของแต่ละภาคีเครือข่ายที่มาจากฐานการทำงานในมิติต่างๆ การเรียนรู้เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่นำไปสู่การหนุนเสริมการทำงานซึ่งกันและกัน และการเพิ่มองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ</p>			<p>■ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)</p>

ลำดับ (1)	โครงการ/กิจกรรม/ลักษณะการดำเนินโครงการ-กิจกรรม (2)	แผนงาน - ผลงาน		แผนเงิน- ผลเงิน		หน่วยงาน(7)
		เป้าหมาย (คน)(3)	ผลงาน (4)	แผนเงิน (ล้านบาท) (5)	ผลเงิน (6)	
			แรงงานนอกระบบทั้งในด้านตัวตน กฎหมาย นโยบายที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลข่าวสารและทรัพยากร ที่จะหนุนเสริมการทำงานร่วมกัน และแผน ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ 2) ศูนย์ประสานงานฯ ทำหน้าที่เป็นกลไก ขับเคลื่อนและรณรงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ ในพื้นที่ ได้แก่ พ.ร.บ. กองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554 ประกันสังคมมาตรา 40 และการ เชื่อมโยงกองทุนสุขภาพท้องถิ่นกับส่งเสริมป้องกัน ความเสี่ยงหรือโรคอื่นเนื่องมาจากการทำงาน 3) ศูนย์ประสานงานฯ ทั้ง 10 ศูนย์ฯ มีการ กำหนดเป้าหมายและแผนปฏิบัติการเพื่อเป็น เครื่องมือในการพัฒนางานร่วมกันในช่วง 6 เดือน โดยเน้นการกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพ รวบรวม ข้อมูล และการพัฒนาไกลไกลการบริหารจัดการ ร่วมกัน ซึ่งแผนปฏิบัติการดังกล่าวช่วยเสริมหรือ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ปรับทัศนคติ มุมมอง ในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้นำแรงงานนอก ระบบเดิม และกลุ่มผู้นำใหม่ที่สามารถร่วมเป็นกลไก การดำเนินงานศูนย์ฯ ในระดับจังหวัด			
16.	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำแรงงานนอกระบบและอาสาสมัครแรงงานในระดับจังหวัดเพื่อเป็นกลไก การรณรงค์การเข้าถึงสิทธิการคุ้มครองและการส่งเสริมและพัฒนา	1 โครงการ		มีคณะทำงานจัดการองค์ความรู้เพื่อพัฒนา ศักยภาพผู้นำให้กับศูนย์ประสานงานแรงงานนอก ระบบ ในการทำหน้าที่สังเคราะห์ข้อมูล วางแผน ออกแบบ การจัดการองค์ความรู้ จัด กระบวนการพัฒนาศักยภาพผู้นำ และสรุป บทเรียนการทำงาน		<div>■ สำนักงาน กองทุนสนับสนุน การสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)</div> <div>■ สำนักงาน ปลัดกระทรวง</div>

สรุปสาระสำคัญ
แผนปฏิบัติการส่งเสริม ค้ำครองและพัฒนา แรงงานนอกระบบ
ประจำปีงบประมาณ 2557

1. วิสัยทัศน์

แรงงานนอกระบบได้รับการคุ้มครอง มีหลักประกันสังคมนำสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2. พันธกิจ

1. ผลักดันให้เกิดการขยายความคุ้มครองสู่แรงงานนอกระบบครอบคลุมทุกกลุ่มอาชีพอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม
2. ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง
3. พัฒนาสมรรถนะและขยายโอกาสการมีงานทำ
4. เสริมสร้างแนวทางการเข้าถึงแหล่งงานและความยั่งยืนของอาชีพให้กับแรงงานนอกระบบ
5. ส่งเสริมการรวมกลุ่มและการสร้างเครือข่าย
6. พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนความมั่นคงด้านสุขภาพในมิติอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

เป้าประสงค์

1. แรงงานนอกระบบทุกกลุ่มอาชีพได้รับการคุ้มครองจากระบบประกันสังคมอย่างเท่าเทียม เป็นธรรม และมีความใกล้เคียงกับสิทธิประโยชน์ที่แรงงานในระบบได้รับ
2. มีกฎหมายคุ้มครองแรงงานนอกระบบภายใต้หลักมาตรฐานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศและงานที่มีคุณค่า
3. แรงงานนอกระบบมีสมรรถนะตรงกับความต้องการของแรงงานนอกระบบและตลาดแรงงาน
4. แรงงานนอกระบบมีโอกาสเข้าถึงข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับตลาดงาน และแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพ
5. มีกลไกการทำงานในลักษณะภาคีและเครือข่ายระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลแรงงานนอกระบบ ชุมชน กลุ่มการเกษตร กลุ่มอาชีพ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบให้มีประสิทธิภาพ
6. ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรวมถึงแรงงานนอกระบบตระหนักถึงความสำคัญด้านสุขภาพในมิติอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

3. ภาพรวมแผนปฏิบัติการฯ จำแนกดังนี้

- 3.1 ยุทธศาสตร์ : 3 ยุทธศาสตร์ 11 กลยุทธ์ 78 โครงการ/กิจกรรม
- 3.2 เป้าหมายการดำเนินงาน : แรงงานนอกระบบได้รับประโยชน์ 1.39 ล้านคน
- 3.3 หน่วยงาน/ภาคี ร่วมดำเนินงาน 9 กระทรวง 21 หน่วยงาน
- 3.4 งบประมาณ : จำนวน 10,296.94 ล้านบาท

4. จำแนกรายยุทธศาสตร์ จำนวน 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ที่	ชื่อยุทธศาสตร์	เป้าหมาย		งบประมาณ	
		จำนวน (ล้านคน)	คิดเป็น %	จำนวน (ล้านบาท)	คิดเป็น %
1	ขยายขอบเขตการคุ้มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคงทางสังคม	0.21	14.92	52.53	0.51
2	เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ	0.69	56.54	10,150.36	98.58
3	เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ	0.40	28.62	94.05	0.91
	รวมทั้งสิ้น	1.39	100.00	10,296.94	100.00

5. จำแนกรายหน่วยงาน

จำนวน 9 กระทรวง โดยกระทรวง/หน่วยงานที่มีงบประมาณเพื่อดำเนินการด้านแรงงานนอกระบบ มากที่สุด เรียงลำดับ ดังนี้

1. กระทรวงแรงงาน จำนวน 327.34 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.18
  2. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 8,666.34 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 84.16
  3. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวน 410.91 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.99
  4. กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 5.93 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.06
  5. กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 554.40 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.38
  6. สำนักงานรัฐมนตรี จำนวน 66.17 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.64
  7. กระทรวงการคลัง จำนวน 0.00 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.00
  8. กระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน 62.76 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.61
  9. กระทรวงมหาดไทย จำนวน 194.24 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.89
- และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร จำนวน 8.85 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.09)

6. รายละเอียดรายการกระทรวง/กรม ดังนี้

ที่	กระทรวง/กรม	งบประมาณ (ล้านบาท)	คิดเป็นร้อยละ ของบฯ ทั้งสิ้น
	รวม 9 กระทรวง 21 หน่วยงาน	10,296.94	100.00
1	กระทรวงแรงงาน 5 หน่วยงาน	327.33	3.18
	1. สำนักงานปลัดกระทรวง	146.49	1.42
	2. กรมการจัดหางาน	11.41	0.11
	3. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	130.90	1.27
	4. กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	18.56	5.67
	5. สำนักงานประกันสังคม	19.98	0.19
2	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 3 หน่วยงาน	8666.34	84.21
	6. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	0.32	0.00
	7. สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	24.02	0.23
	8. กรมพัฒนาที่ดิน	8642.00	83.93
3	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2 หน่วยงาน	410.91	3.99
	9. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	410.91	3.99
	10. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	-	-
4	กระทรวงสาธารณสุข 1 หน่วยงาน	5.93	0.06
	11. กรมควบคุมโรค	5.93	0.06
5	กระทรวงศึกษาธิการ 1 หน่วยงาน	554.40	5.38
	12. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	554.40	5.38
6	สำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน 1 หน่วยงาน	66.17	0.64
	13. สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)	66.17	0.64
7	กระทรวงการคลัง 1 หน่วยงาน	-	-
	14. สำนักเศรษฐกิจการคลัง	-	-
8	กระทรวงอุตสาหกรรม 2 หน่วยงาน	62.76	0.61
	15. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	62.76	0.61
	16. สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	-	-
9	กระทรวงมหาดไทย 1 หน่วยงาน	194.24	1.89
	17. กรมการพัฒนาชุมชน	194.24	1.89
	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	8.85	0.09
	18. กรุงเทพมหานคร 1 หน่วยงาน (สำนักพัฒนาสังคม)	8.85	0.09
	19. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)	-	-
	20. มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ (Homenet)	-	-
	21. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	-	-

7. สารสำคัญรายยุทธศาสตร์ มีดังนี้

7.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 . ขยายขอบเขตการคุ้มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคง

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ :

- ขยายความคุ้มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตให้กับแรงงานนอกระบบ
- แรงงานนอกระบบเข้าถึงระบบการจัดบริการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน
- ให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 87 และ 98

รวมทั้งสิ้น 3 กลยุทธ์ 29 โครงการ/กิจกรรม (โครงการ/กิจกรรม ปกติ 29 โครงการ/โครงการสนับสนุน 7 โครงการ) แรงงานนอกระบบได้รับประโยชน์ทั้งสิ้น 216,300 คน กรอบงบประมาณ 52.53 ล้านบาท จำแนกเป็น

7.1.1 โครงการ/กิจกรรมปกติ จำนวน 23 โครงการ ได้แก่

- (1) โครงการออกหน่วยเคลื่อนที่บริการเบ็ดเสร็จ (Service Delivery Unit)/ 10.8 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานประกันสังคม)
- (2) โครงการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารประกันสังคมและสภาองค์การลูกจ้างด้านการบริหารตลาดประกันสังคมมาตรา 40/ 9.8 ล้านบาท/ กระทรวงแรงงาน (สำนักงานประกันสังคม)
- (3) การขยายความคุ้มครองประกันสังคมด้านการชราภาพสำหรับแรงงานนอกระบบ/ กระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง)
- (4) โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน/กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.))
- (5) โครงการศึกษาปัจจัยการเคลื่อนย้ายแรงงานภาคเกษตรเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม / 0.320 ล้านบาท/กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักเศรษฐกิจการเกษตร)
- (6) โครงการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนด้านกองทุนชุมชน/กรุงเทพมหานคร (กทม.)
- (7) โครงการดำเนินงานศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัว/ 8.85 ล้านบาท/กรุงเทพมหานคร (กทม.)
- (8) โครงการส่งเสริมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจัดสวัสดิการชุมชน/ 10 ล้านบาท/กระทรวงมหาดไทย (สำนักพัฒนาชุมชน)
- (9) โครงการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนและพัฒนากลุ่มอาชีพตามแนวพระราชดำริ/3.28 ล้านบาท/กระทรวงมหาดไทย (กรมการพัฒนาชุมชน)
- (10) ส่งเสริมสวัสดิการด้านสุขภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่แรงงานนอกระบบ/2.07 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
- (11) ส่งเสริมสวัสดิการแก่แรงงานข้ามชาติ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์/ 0.25 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
- (12) โครงการปรับปรุงการทำงานของแรงงานในระบบและนอกระบบปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี/ 0.82 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
- (13) การพัฒนาสุขภาพแรงงานไทย ปี 2555 – 2559/กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค)
  - พัฒนาการเฝ้าระวังสุขภาพจากการทำงาน โดยความร่วมมือของสถานประกอบการ/แรงงาน/องค์กรแรงงาน/2.3112 ล้านบาท
  - โครงการและการรณรงค์ที่สำคัญ/0.442 ล้านบาท
- (14) การพัฒนาชุมชนแรงงานไทยเข้มแข็ง/กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค)

(15) การผลักดันชุดสิทธิประโยชน์ในการได้รับและเข้าถึงบริการสุขภาพสำหรับแรงงานนอกระบบและแรงงานภาคเกษตรกรรม/กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค)

(16) การพัฒนาระบบการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากการทำงานในกลุ่มแรงงานนอกระบบ/ 0.08 ล้านบาท/กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค)

(17) พัฒนามาตรฐานและผลักดันการจัดบริการอาชีวอนามัยในแรงงานนอกระบบ/กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค)

- การผลักดันเชิงนโยบายผ่านกลไกคณะกรรมการและอนุกรรมการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม/ 0.1603 ล้านบาท

- โครงการพัฒนาการจัดบริการอาชีวอนามัยในหน่วยบริการสาธารณสุข/1.5331 ล้านบาท

- โครงการพัฒนาแนวปฏิบัติ/คู่มือ/แนวทางด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพสำหรับผู้ประกอบการอาชีพทั้งในกลุ่มแรงงานในระบบและนอกระบบ/0.6144 ล้านบาท

- โครงการอบรมพยาบาลอาชีวอนามัยระยะสั้น (60 ชั่วโมง) ปีงบประมาณ 2557/ 0.7934 ล้านบาท

(18) ประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน/0.03 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

(19) กิจกรรมสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ การเลือกกรรมการผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้านผู้จ้างงาน ในคณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน/0.35 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

(20) ประชุมคณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน/0.118 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

(21) ประชุมคณะทำงานพิจารณาทบทวนร่างกฎกระทรวง/ประกาศ/0.0228 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

(22) การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้อนุสัญญา 87,98/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

(23) การปรับปรุง/พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ

- พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ.../กระทรวงแรงงาน (สำนักงานประกันสังคม)

- พ.ร.บ.คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน/ 0.5 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

7.1.2 โครงการ/กิจกรรมสนับสนุน จำนวน 7 โครงการ ได้แก่

(1) สนับสนุนกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อเข้าถึงสิทธิและการขยายสิทธิประโยชน์ประกันสิทธิ ตามมาตรา 40/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

(2) โครงการนำร่องกระบวนการยุติธรรมชุมชนเพื่อความเป็นธรรมสำหรับเกษตรกรในระบบพันธสัญญา/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

(3) โครงการส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายรถบริการสาธารณะ(มอเตอร์ไซด์/แท็กซี่) เพื่อการสร้างหลักประกันทางสังคม – สุขภาพและรายได้/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

(4) โครงการนำร่องจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพป้องกันโรคจากการทำงานในชุมชนกลุ่มแรงงานนอกระบบ/สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

(5) โครงการนำร่องการจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคกลุ่มแรงงาน ภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ/มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ (Homenet)

(6) สนับสนุนกระบวนการนำกฎหมาย (พรบ. คัมครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ.2553) ไปบังคับใช้ในระดับพื้นที่และการเข้าถึงสิทธิและการคุ้มครอง/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)

(7) โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางกฎหมายแก่แรงงานนอกระบบในประเทศไทย/มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ (Homenet)

7.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2. เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ : แรงงานนอกระบบได้รับการส่งเสริมการมีงานทำ มีมาตรฐานสมรรถนะ (Competency Standard) สูงขึ้น

รวมทั้งสิ้น 4 กลยุทธ์ 21 โครงการ/กิจกรรม(โครงการ/กิจกรรม ปกติ 21 โครงการ/โครงการสนับสนุน 6 โครงการ) แรงงานนอกระบบได้รับประโยชน์ทั้งสิ้น 787,144 คน กรอบงบประมาณ 10,150.36 ล้านบาท จำแนกเป็น

7.2.1 โครงการ/กิจกรรมปกติ จำนวน 21 โครงการ ได้แก่

(1) โครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ ปี 2557/86 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)

(2) ส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP/108.37 ล้านบาท/กระทรวงมหาดไทย (กรมการพัฒนาชุมชน)

(3) ส่งเสริมช่องทางการตลาด/ 50 ล้านบาท/กระทรวงมหาดไทย (กรมการพัฒนาชุมชน)

(4) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ด้านการจัดทำแผนธุรกิจ/ 8.36 ล้านบาท/ กระทรวงมหาดไทย (กรมการพัฒนาชุมชน)

(5) โครงการพัฒนาเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น/ 14.23 ล้านบาท/ กระทรวงมหาดไทย (กรมการพัฒนาชุมชน)

(6) โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับแรงงานนอกระบบ/กระทรวงแรงงาน (กรมการจัดหางาน)

- โครงการรับงานสู่บ้านเพิ่มรายได้ในครัวเรือน/ 4.07 ล้านบาท

- โครงการเพิ่มอาชีพ เพิ่มรายได้/ 5.06 ล้านบาท

(7) โครงการรับงานสู่บ้านเพิ่มรายได้ในครัวเรือน/ 2.280 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมการจัดหางาน)

(8) พัฒนา/ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ/ 76.0030 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน)

(9) พัฒนาฝีมือเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ/ 27.45 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน)

(10) ยกระดับทักษะแรงงานให้มีศักยภาพและผลิตภาพเพื่อการแข่งขัน (คลินิกพัฒนาฝีมือแรงงานเคลื่อนที่ เพื่อพัฒนาผลิตภาพแรงงาน)/27.45 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน)

(11) โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน/ 554.3962 ล้านบาท/กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.))

(12) โครงการพัฒนาหมอดินอาสาและเครือข่าย/8,642 ล้านบาท/กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมพัฒนาที่ดิน)

(13) โครงการการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกรชาวสวนยาง/ 24.0214 ล้านบาท/กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง)

- (14) โครงการสร้างเสริมผู้ประกอบการใหม่/29.70 ล้านบาท/กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)
- (15) โครงการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน/33.06 ล้านบาท/กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)
- (16) โครงการพัฒนาทักษะอาชีพในสถาบันแก่สตรีกลุ่มเสี่ยงในสถาบัน/ 165.54 ล้านบาท/กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)
- (17) โครงการฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพในสถาบันแก่คนพิการ/ 67.3238 ล้านบาท/กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)
- (18) โครงการสร้างชีวิตใหม่ให้แก่สตรีและครอบครัว/ 163.26 ล้านบาท/กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)
- (19) โครงการพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพบนพื้นที่สูง(15 วัน)/ 14.79 ล้านบาท/กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)
- (20) โครงการประเมินและฝึกงานแรงงานนอกระบบเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานในระบบ/ยกเลิกโครงการตั้งแต่ปี 56-59/กระทรวงอุตสาหกรรม (สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม)
- (21) โครงการจัดทำมาตรฐานและระบบรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ/ 47.0 ล้านบาท/สำนักนายกรัฐมนตรี (สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ)

7.2.2 โครงการ/กิจกรรมสนับสนุน จำนวน 6 โครงการ ได้แก่

- (1) โครงการส่งเสริมการจัดตั้งองค์กรการเงินท้องถิ่นเพื่อความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้สำหรับแรงงานนอกระบบ/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- (2) โครงการนำร่องการพัฒนากิจการธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการในชุมชน/ท้องถิ่นโดยประสานความร่วมมือกับท้องถิ่น/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- (3) โครงการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเครือข่ายเพื่อพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบ/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- (4) โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรพันธะสัญญาเพื่อการเรียนรู้ที่เป็นธรรมและการจัดการปัจจัยการผลิต/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- (5) โครงการบูรณาการด้านอาชีพอนามัยสวัสดิการในหลักสูตรการพัฒนาอาชีพ ตามแนวทางการศึกษาตามอัยยาศัย/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- (6) โครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำแรงงานนอกระบบและอาสาสมัครแรงงานในระดับจังหวัดเพื่อเป็นกลไกการรณรงค์การเข้าถึงสิทธิการคุ้มครองและการส่งเสริมและพัฒนา/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

7.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3. เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ :

- มีองค์กรหลักในการบริหารจัดการด้านแรงงานนอกระบบ
- มีระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านแรงงานนอกระบบสนับสนุนการทำงาน
- มีเครือข่ายแรงงานนอกระบบเพิ่มขึ้น

รวมทั้งสิ้น 4 กลยุทธ์ 21 โครงการ/กิจกรรม แรงงานนอกระบบได้รับประโยชน์ทั้งสิ้น 399,085 คน ครอบคลุมประมาณ 94.05 ล้านบาท จำแนกเป็น

7.3.1 โครงการ/กิจกรรมปกติ จำนวน 21 โครงการ ได้แก่

- (1) โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการให้บริการระบบคุณวุฒิวิชาชีพ/19.168 ล้านบาท/กระทรวงมหาดไทย (กรมการพัฒนาชุมชน)
- (2) โครงการการข้อมูลแรงงานนอกระบบกับโครงการศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)
- (3) การประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.)/0.15 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)
- (4) การประชุมคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ/ 0.10 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)
- (5) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อการจัดตั้งองค์กรแรงงานนอกระบบ/ 2 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)
- (6) โครงการจัดทำยุทธศาสตร์พัฒนาอาสาสมัครแรงงานและเครือข่ายแรงงานนอกระบบ/ 0.5 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)
- (7) โครงการบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ)/ 3.6 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)
- (8) โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 - 2559สู่การปฏิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557/ 0.40 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน)
- (9) สร้างเครือข่ายการคุ้มครอง แรงงานนอกระบบ/ 1.71 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
- (10) สนับสนุนเทคนิคและวิชาการด้านการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ/ 1.47 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
- (11) ตรวจแรงงานนอกระบบ/ 2.376 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
- (12) ส่งเสริมให้ความรู้ด้านคุ้มครองแก่แรงงานนอกระบบและผู้เกี่ยวข้อง/ 2.25 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
- (13) รมรณรงค์เผยแพร่ความรู้ให้แก่แรงงานนอกระบบและผู้เกี่ยวข้อง/1.358 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
- (14) โครงการพัฒนาและส่งเสริมการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ เพื่อเตรียมความพร้อมพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน/ 3.00 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
- (15) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานของแรงงานนอกระบบ เพื่อเตรียมความพร้อมพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน/ 0.80 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
- (16) ติดตาม ตรวจเยี่ยมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบในส่วนภูมิภาค 8 ครั้ง/ 1.30 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
- (17) รมรณรงค์ส่งเสริมสตรีทำงานภาคเศรษฐกิจและแรงงานนอกระบบ/1.30 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
- (18) สัมมนาเครือข่ายแรงงานนอกระบบ/ 0.10 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

(19) โครงการสัมมนาปรับทัศนคติสร้างความเข้าใจสู่แรงงานไทยวัยสูงอายุ/ 0.20 ล้านบาท/
1.30 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

(20) พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครแรงงาน/ 52.24 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการ
และคุ้มครองแรงงาน)

(21) จัดทำหนังสือรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนา
แรงงานนอกระบบ ประจำปี 2557 และแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2558
(ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ.2555 – 2559)/ 0.8 ล้านบาท/กระทรวงแรงงาน (กรม
สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

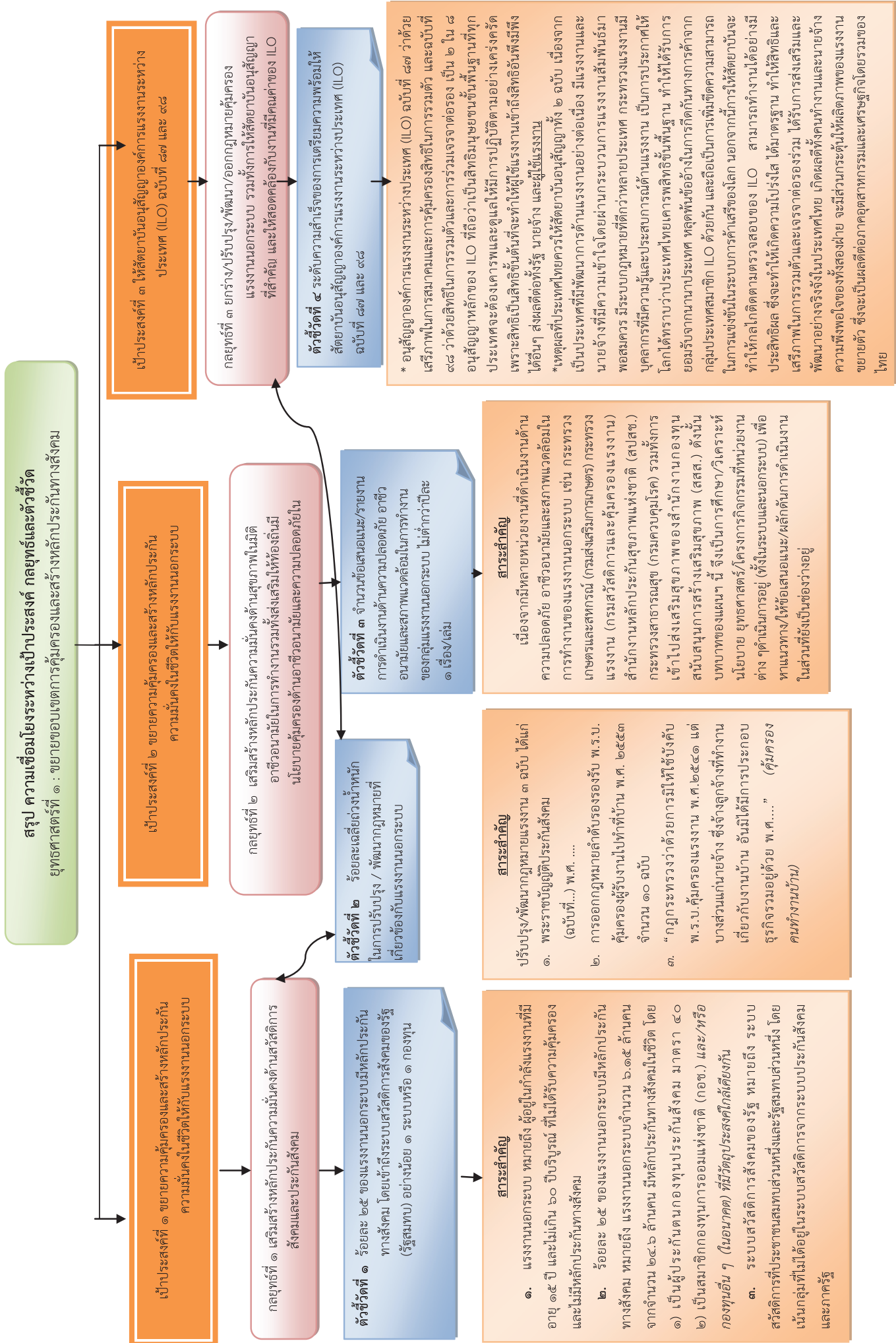
แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนา

แรงงานนอกระบบ ประจำปี ๒๕๕๗

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ขยายขอบเขตการคุ้มครองและสร้างหลักประกัน

ความมั่นคงทางสังคม

แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปี 2557
(ตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555-2559)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 . ขยายขอบเขตการคุ้มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคง

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ :

1. ขยายความคุ้มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตให้กับแรงงานนอกระบบ
2. แรงงานนอกระบบเข้าถึงระบบการจัดบริการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน
3. ให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 87 และ 98

กลยุทธ์/โครงการ กิจกรรมย่อย	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/งบประมาณตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/งบประมาณ (ปรับใหม่)	
		รวมทั้งสิ้น 3 กลยุทธ์ 29 โครงการ/กิจกรรม (โครงการ/กิจกรรม สนับสนุน 7 โครงการ)		243,042 คน 60.65 ล้านบาท	216,300 คน 52.53 ล้านบาท	
1	เสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงด้านสวัสดิการสังคมและประกันสังคม			203,092 คน 39.10 ล้านบาท	205,300 คน 44.75 ล้านบาท	
1.1	โครงการออกหน่วยเคลื่อนที่บริการเบ็ดเสร็จ (Service Delivery Unit)	<p>- เพื่อให้ผู้ประกันตนมีช่องทางในการขอรับบริการประกันสังคมผ่านหน่วยเคลื่อนที่ของสำนักงานประกันสังคม</p> <p>- เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ประกันตนในพื้นที่ห่างไกลในการได้รับการบริการของสำนักงานประกันสังคม</p> <p>แก้ไข</p> <p>เพิ่มช่องทางในการขอรับบริการประกันสังคมผ่านหน่วยเคลื่อนที่ของสำนักงานประกันสังคม/ จัดหน่วยประกันสังคมเคลื่อนที่จากสำนักงานประกันสังคม กทม. พื้นที่ 1-12 และสำนักงานประกันสังคมจังหวัด ไป</p>	ทั่วประเทศ	2,992 คน 17.35 ล้านบาท	4,224 ครั้ง/ปี 10.18 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ สำนักงานประกันสังคม

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม- กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงาน รับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
		ยังจุดเน้นหมายเพื่อทำกิจกรรม เช่น จัดประชุมชี้แจง ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และเงื่อนไขการเกิดสิทธิ รับสมัครขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการขนาด 40 รับชำระเงินสมทบ เชิญชวนมีการจ่ายเงินสมทบล่วงหน้า				
	1.2 โครงการพัฒนาสมรรถนะแกนนำ เครือข่ายประกันสังคมและเจ้าหน้าที่ ขยายการขึ้นทะเบียนประกันสังคม มาตรา 40	<p>- เพื่อให้แกนนำเครือข่ายประกันสังคมและเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ขยายการขึ้นทะเบียนประกันสังคมมาตรา 40 ได้รับการพัฒนาทักษะการนำเสนอ การจุดใจและการตอบรับข้อโต้แย้ง</p> <p>- เพื่อให้แกนนำเครือข่ายประกันสังคมและเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ขยายการขึ้นทะเบียนประกันสังคมมาตรา 40 ได้รับการพัฒนาทักษะการสร้างเครือข่าย</p> <p>เพิ่มเติม</p> <p>- จัดอบรมให้ความรู้แก่นำเครือข่ายประกันสังคมและเจ้าหน้าที่ขยายการขึ้นทะเบียนประกันสังคมมาตรา 40</p>	ทั่วประเทศ	2,010 คน 4.17 ล้านบาท	3,000 คน 9.8 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน สำนักงานประกันสังคม
	1.3 การขยายความคุ้มครองประกันสังคม ด้านการชราภาพสำหรับแรงงานนอก ระบบ	<p>1. กำหนดแนวทางการเพื่อใช้ทรัพยากรที่สำนักงานประกันสังคมมีอยู่แล้ว ทั้งใน ด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ช่องทางการติดต่อสมาชิก รวมถึงระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อดูแลหลักประกันด้านสุขภาพของแรงงานนอกระบบ</p> <p>2. กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้แรงงานนอกระบบมีโอกาสได้รับประโยชน์ทดแทน ในรูปบำนาญ</p> <p>3. กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อรักษาสีเขียวของแรงงาน นอกระบบที่ต้องการเป็น สมาชิก กอช.</p>	ทั่วประเทศ	-	-	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง: สำนักงานนโยบายการ ออมและการลงทุน
	1.4 โครงการสนับสนุนการจัด สวัสดิการชุมชน	<p>- สวัสดิการชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำสู่ความเจริญสู่สันติสุข ของสังคมไทยอย่างยั่งยืน</p> <p>- เครือข่ายสวัสดิการชุมชนมีพันธกิจในการขยายพื้นที่และ พัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรสวัสดิการชุมชนเสริมสร้างขบวนการ สวัสดิการชุมชนและเชื่อมโยงเครือข่ายการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในทุก ระดับ พัฒนาระบบข้อมูล การจัดการความรู้และเครือข่ายการเรียนรู้</p>	77 จังหวัด	(ปี 2557 ไม่ได้งบประมาณสนับสนุน)		<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงการ พัฒนามั่งคั่งและ ความมั่นคงของ มนุษย์ สถาบันพัฒนา องค์กรชุมชน

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม- กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงาน รับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปีใหม่)	
		สวัสดิการชุมชน และพัฒนานโยบายสาธารณะสวัสดิการชุมชนทั้งในระดับท้องถิ่น จังหวัดและระดับชาติ				(องค์การมหาชน)
	1.5 โครงการศึกษาปัจจัยการเคลื่อนย้ายแรงงานภาคเกษตรเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม	1. เพื่อศึกษาสถานการณ์การเคลื่อนย้ายแรงงานออกจากภาคเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรม 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ผลักดันให้แรงงานภาคเกษตรเคลื่อนย้ายสู่ภาคอุตสาหกรรมและปัจจัยที่ทำให้ภาคอุตสาหกรรมดึงดูดแรงงานภาคเกษตรให้เคลื่อนย้ายจากถิ่นที่อยู่เดิมเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม	กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล	1 เรื่อง / 0.320 ล้านบาท	1 เรื่อง / 0.320 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักเศรษฐกิจการเกษตร สำนักนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรสวนผสม เกษตรกรรมและอาหาร องค์กรเกษตรกร กลุ่มดัชนีความผูกพัน
	1.6 โครงการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชนด้านกองทุนชุมชน	เพื่อส่งเสริมกิจกรรมกองทุนชุมชนในรูปแบบต่างๆ ให้แพร่หลายและขยายการจัดตั้งกองทุนชุมชนและพัฒนากิจกรรมกองทุนชุมชนทางด้านวิชาการบุคลากรในชุมชนให้กองทุนชุมชนเป็นศูนย์กลางเงินทุนหมุนเวียนสำหรับสมาชิกในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มกองทุนชุมชน การบริหารจัดการกองทุนให้กับการบริหารกองทุนชุมชน และสมาชิกกองทุนชุมชน	กรุงเทพมหานคร	300 คน 0.7724 ล้านบาท	(ไม่ได้รับ งบประมาณ)	<ul style="list-style-type: none"> กองการพัฒนาศูนย์ชุมชน สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร
	1.7 โครงการดำเนินงานศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออมครอบครัว	เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพมหานครให้มีความสุขโดยการสร้างวินัยการใช้เงินออมเงิน ซึ่งเป็นการเก็บออมเงิน	กรุงเทพมหานคร	85,000 คน	90,000 คน	<ul style="list-style-type: none"> กองการพัฒนาศูนย์ชุมชน

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม- กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงาน รับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปีใหม่)	
		มั่นคงให้ตนเอง โดยมีการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการบริหารเงินออม ครอบครัว ณ สำนักงานเขต 17 เขต เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำประชาชน ให้รู้จักวิธีการใช้และบริหารเงินของตนเองหรือครอบครัว อย่าง เหมาะสม		9.29 ล้านบาท	8.85 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ สำนักพัฒนาสังคม ■ กรุงเทพมหานคร
	1.8 โครงการส่งเสริมกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตจัดสวัสดิการชุมชน	เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้กองทุนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่มีใน ชุมชน ได้ดำเนินการจัดสรรรายได้ของกองทุนเพื่อจัดสวัสดิการให้กับ สมาชิกกลุ่มในด้านต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา ทุนสงเคราะห์ ส่งเสริม อาชีพ ฅนาบกิจสงเคราะห์ เป็นต้น	76 จังหวัด	6,840 คน 5.2 ล้านบาท	(200 รุ่น/2 วัน) 8,000 คน 10 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงมหาดไทย ■ กรมการพัฒนาชุมชน ■ สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด/อำเภอ
	1.9 โครงการส่งเสริมการจัดสวัสดิการ ชุมชนและพัฒนากลุ่มอาชีพตาม แนวพระราชดำริ	เป็นการดำเนินงานส่งเสริมแนวคิดการจัดสวัสดิการชุมชนให้ชุมชน สามารถนำทุนที่มีอยู่ในชุมชนมาจัดสวัสดิการ โดยดำเนินการในพื้นที่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	32 จังหวัด	-	66 หมู่บ้าน 3.28 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงมหาดไทย ■ กรมการพัฒนาชุมชน
	1.10 ส่งเสริมสวัสดิการด้านสุขภาพ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่ แรงงานนอกระบบ	ดำเนินการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการด้านสุขภาพและความ มั่นคงทางเศรษฐกิจการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง การ ป้องกันตนเองจากโรคเอดส์และโรคภัยไข้เจ็บจากโรคระบาดและผู้รับ งานไปทำที่บ้าน หมายเหตุ : เป็นกิจกรรมต่อเนื่อง	ส่วนภูมิภาค 77 จังหวัด	105,000 คน 1.50 ล้านบาท	103,400 คน 2.07 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
	1.11 ส่งเสริมสวัสดิการแก่แรงงานข้าม ชาติ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา การค้ามนุษย์	การเผยแพร่ความรู้ด้านสวัสดิการแรงงาน การเยี่ยมเยียนที่อยู่อาศัย ของแรงงานข้ามชาติและการสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องใช้ที่จำเป็นแก่ บุตรของแรงงานข้ามชาติที่ได้รับการพัฒนาในศูนย์เด็กเล็ก	ส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค	950 คน 0.50 ล้านบาท	900 คน 0.25 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
			เป้าหมาย/งบประมาณ (ปรับใหม่)	เป้าหมาย/งบประมาณ (ปรับใหม่)	
โครงการเสริม					
	(1) สนับสนุนกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อเข้าถึงสิทธิและการขยายสิทธิประโยชน์ประกันสิทธิตามมาตรา 40	พัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรแรงงานนอกระบบภาคประชาสังคม เพื่อการเข้าถึงสิทธิและบริการประโยชน์	ทั่วประเทศ	-	<div><div>■</div>สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)</div>
	(2) โครงการนำร่องกระบวนการยุติธรรมชุมชนเพื่อความเป็นธรรมสำหรับเกษตรกรในระบบพันธสัญญา	เสริมศักยภาพกลไกยุติธรรมในเรื่องสิทธิเกษตรกรและการคุ้มครองรวมถึงนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	จังหวัดเชียงใหม่ มหาสารคาม นครปฐม สงขลา	-	<div><div>■</div>สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)</div>
	(3) โครงการส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายบริการสาธารณะ (มอเตอร์ไซด์/แท็กซี่) เพื่อการสร้างหลักประกันทางสังคม – สุขภาพและรายได้	พัฒนาการรวมตัว เพื่อการส่งเสริมการเข้าถึงบริการเพื่อความมั่นคงทางด้านสุขภาพ อาชีพ/รายได้ และสวัสดิการสังคม/ครอบครัว	กทม.และปริมณฑล	-	<div><div>■</div>สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)</div>
2	เสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงด้านสุขภาพในมิติอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีนโยบายคุ้มครองด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน			39,950 คน 21.55 ล้านบาท	10,800 คน 6.75 ล้านบาท
	2.1โครงการปรับปรุงการทำงานองแรงงานในระบบและนอกระบบปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี	ศูนย์ความปลอดภัยแรงงานพื้นที่ 12 พื้นที่ ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย และจัดอบรมความปลอดภัย และอาชีวอนามัยตลอดจนวิธีการปรับปรุงสภาพและสิ่งแวดล้อมในการทำงานทั้งในสถานที่ทำงาน บ้านเรือน/ที่อยู่อาศัย ให้แก่แรงงานในระบบและนอกระบบ ศูนย์ความปลอดภัยฯ ละ 30 แห่ง 900 คน เมื่อดำเนินการแล้วต้องติดตามและรายงานผลการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานทั้งในพื้นที่ทำงาน จังหวัด	จังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์ความปลอดภัยแรงงานศูนย์ละ 1 จังหวัด รวม 12 จังหวัด	900 คน 3.55 ล้านบาท	<div><div>■</div>กระทรวงแรงงาน</div> <div><div>■</div>กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน</div> <div><div>■</div>สำนักงาน</div>

กลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/งบประมาณตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/งบประมาณ (ปรับใหม่)	
กลยุทธ์ที่		บ้านเรือนที่อยู่อาศัยของแรงงานในระบบและนอกระบบ				ปลอดภัยแรงงาน ■ ศูนย์ความ ปลอดภัยแรงงาน 12 พื้นที่
	2.2การพัฒนาสุขภาพแรงงานไทย ปี 2555 – 2559 1. พัฒนาการเฝ้าระวังสุขภาพจากการทำงาน โดยการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการ/แรงงาน/องค์กรแรงงาน 2. โครงการและโครงการรณรงค์ที่สำคัญ	1. โครงการที่สำคัญ ๆ เช่น 1) โครงการเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา : เกษตรกรปลอดภัย ผู้บริโภคปลอดภัย สมุนไพรล้างพิษ กายจิตผ่องใส 2) โครงการดูแลสุขภาพผู้ประกอบการอาชีพศิลปหัตถกรรมในศูนย์ศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ 3) โครงการแก้พิษภัยปลอดภัย ใส่ใจสุขภาพ เป็นต้น 2. เป้าหมายหลัก “เกษตรกรสามารถเข้าถึงบริการ “คลินิกสุขภาพเกษตรกร” ใน รพ.สต. 100% ภายในปี 2555”	76 จังหวัด	76 จังหวัด	2.3112 ล้านบาท	■ กระทรวง ■ สาธารณสุข ■ กรมควบคุมโรค ■ สำนักโรคจาก การประกอบ อาชีพและ สิ่งแวดล้อม
	2.3 การพัฒนาชุมชนแรงงานไทยเข้มแข็ง	การขับเคลื่อนนโยบายอำเภอป้องกันควบคุมโรคเข้มแข็งแบบยั่งยืน เพิ่มเติม - หน่วยบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิมีการจัดการบริการอาชีวอนามัยให้แก่งานในชุมชน	53 จังหวัด	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับอำเภอทั่วประเทศ/ 18.00 ล้านบาท	อำเภอในจังหวัด เป้าหมาย 53 จังหวัด	■ กระทรวง ■ สาธารณสุข ■ กรมควบคุมโรค ■ สำนักโรคจาก การประกอบ อาชีพและ สิ่งแวดล้อม
	2.4การผลักดันอุตสาหกรรมไฮดรอลิก การได้รับและเข้าถึงบริการสุขภาพสำหรับแรงงานนอกระบบและแรงงานภาคเกษตรกรรม	1. ส่งเสริมให้แรงงานได้รับสิทธิประโยชน์ในการประกันความเสี่ยงในกลุ่มทำงาน - ติดตามการบรรจุประเด็นหัวข้ออุตสาหกรรมไฮดรอลิกเรื่องการจัดบริการเชิงรุกด้วยการประเมินความเสี่ยงการรับสัมผัสสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและการยืนยันผลการตรวจในด้าน การรับพิษด้วยวิธีการคัดกรองด้วยเครื่องมือภาคสนาม(เสนอขอรับการพิจารณาที่ ๒/๒๕๕๕)	ส่วนกลาง	1 เรื่อง	งบประมาณ	■ กระทรวง ■ สาธารณสุข ■ กรมควบคุมโรค ■ สำนักโรคจาก การประกอบ อาชีพและ

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม- กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงาน รับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
						สิ่งแวดล้อม
	2.5 การพัฒนาระบบการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ จากการทำงานในกลุ่มแรงงานนอก ระบบ	1. โครงการพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรค และภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม	ส่วนกลาง	1 เรื่อง	0.08 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวง สาธารณสุข กรมควบคุมโรค สำนักโรคจาก การประกอบ อาชีพและ สิ่งแวดล้อม
	2.6 พัฒนามาตรฐานและผลัดกันการ จัดบริการอาชีวอนามัย ในแรงงานนอกระบบ	1. การผลักดันเชิงนโยบายผ่านกลไกคณะกรรมการและ อนุกรรมการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม 2. โครงการพัฒนาการจัดบริการอาชีวอนามัยในหน่วยบริการ สาธารณสุข 3. โครงการพัฒนาแนวปฏิบัติ/คู่มือ/แนวทางด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพสำหรับผู้ประกอบ อาชีพทั้งในกลุ่มแรงงานในระบบและนอกระบบ 4. โครงการอบรมพยาบาลอาชีวอนามัยระยะสั้น (60 ชั่วโมง) ปีงบประมาณ 2557	ส่วนกลาง 76 จังหวัด - ส่วนกลาง	1 เรื่อง 1 เรื่อง 2 เรื่อง 50 คน	0.1603 ล้านบาท 1.5331 ล้านบาท 0.6144 ล้านบาท 0.7934 บาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวง สาธารณสุข กรมควบคุมโรค สำนักโรคจาก การประกอบ อาชีพและ สิ่งแวดล้อม
โครงการ/กิจกรรมสนับสนุน						
	(1) โครงการนำร่องจัดบริการสร้าง เสริมสุขภาพป้องกันโรคจากการ ทำงานในชุมชนกลุ่มแรงงานนอก ระบบ	1. เพื่อนำร่องจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในกลุ่ม แรงงานนอกระบบในพื้นที่ 2 จังหวัด คือจังหวัดเชียงใหม่และ ขอนแก่น 2. เพื่อสร้างที่ปรึกษาระดับตำบลด้านการสร้างเสริมสุขภาพและ ป้องกันโรคในกลุ่มแรงงานนอกระบบ	จังหวัดนำร่องใน สพส.เขตจำนวน 13 เขตละ 1-2 จังหวัด	← (เป็นโครงการตั้งแต่ปี 55 – 57) →		<ul style="list-style-type: none"> สำนักงาน หลักประกัน สุขภาพแห่งชาติ (สป สช .) ร่วมกับ อบต.

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม- กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงาน รับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ประจำปีใหม่)	
		3. เพื่อสร้างฐานข้อมูลสำหรับด้านการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในกลุ่มแรงงานนอกระบบ 4. เพื่อสร้างกลไกภาคประชาชน เพื่อการสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในกลุ่มแรงงานนอกระบบ				และเทศบาล
	(2) โครงการนำร่องการจัดบริการ สร้างเสริมสุขภาพและป้องกัน โรคกลุ่มแรงงาน ภายใต้ระบบ หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	1) สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ที่ใช้แรงงาน สามารถดูแลสุขภาพและจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค สำหรับบุคคลและกลุ่มได้ 2) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพประชาชน ร่วมมือระหว่างเครือข่ายผู้ใช้แรงงานและหน่วยบริการสาธารณสุข ในการถ่ายทอดความรู้และจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค 3) พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคทั่วไปและโรคอันเกิดจากการทำงานของแรงงานทั้งในและนอกระบบ	- แร ง ง ง ำ น น อ ก ร ะ บ บ (ร พ . อ ำ เภ ย 10 แห่ ง ภ า ค ล ะ 2-3 แห่ ง) - แร ง ง ง ำ น ใน ร ะ บ บ ก ล ุ่ ม ย ำ น อู ต ส ำ ห ก ร ร ม 5 แห่ ง (น ว น ค ร ป ร ำ จ ิ น บ ู ร ี ร ะ ย อ ง บ ่อ วิ น ช ล ุ บ ู ร ี แล ะ พ ร ะ ป ร ะ แด ง) - เป้าหมาย 25,000 คน(แรงงานนอกระบบ 15,000 คน และ แรงงานในระบบ 10,000 คน)	1 โครงการ (เป็นโครงการปี 55-57)	■ มุลินิธิเพื่อการ พัฒนาแรงงาน และอาชีพ (Homenet)	
3	ยกร่าง/ปรับปรุงพัฒนา/ออกกฎหมายคุ้มครองแรงงานนอกระบบ รวมทั้งการให้สัตยาบันอนุสัญญาที่สำคัญ และให้สอดคล้องกับงานที่มีคุณค่าของ ILO			- คน - ล้านบาท	- คน 1.02 ล้านบาท	
	3.1 ประชุมคณะกรรมการสรรหา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน	จัดประชุมเพื่อให้ได้มาผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองการรับ	ส่วนกลาง	-	2 ครั้ง	■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมสวัสดิการ

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม- กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงาน รับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
	คณะกรรมการคุ้มครองการรับ งานไปทำที่บ้าน	งานไปทำที่บ้าน			0.03 ล้านบาท	และคุ้มครอง แรงงาน ■ ศูนย์บริหาร แรงงานนอก ระบบ
	3.2 กิจกรรมสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ การเลือกกรรมการผู้แทนผู้รับ งานไปทำที่บ้านผู้จ้างงาน ใน คณะกรรมการคุ้มครองการรับ งานไปทำที่บ้าน	จัดประชุมเพื่อให้ได้มาผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้จ้างงาน ใน คณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน	ส่วนกลาง	-	- ครั้ง 0.35 ล้านบาท	■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมสวัสดิการ และคุ้มครอง แรงงาน ■ ศูนย์บริหาร แรงงานนอก ระบบ
	3.3 ประชุมคณะกรรมการคุ้มครอง การรับงานไปทำที่บ้าน	จัดประชุมคณะกรรมการคุ้มครองการรับงาน ไปทำที่บ้าน	ส่วนกลาง	-	2 ครั้ง 0.118 ล้านบาท	■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมสวัสดิการ และคุ้มครอง แรงงาน ■ ศูนย์บริหาร แรงงานนอก ระบบ
	3.4 ประชุมคณะกรรมการพิจารณา ทบทวนร่างกฎกระทรวง/ ประกาศ	จัดประชุมคณะกรรมการพิจารณาทบทวนร่างกฎกระทรวง/ประกาศ	ส่วนกลาง	-	6 ครั้ง 0.0228 ล้านบาท	■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมสวัสดิการ และคุ้มครอง แรงงาน ■ ศูนย์บริหาร แรงงานนอก ระบบ

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม- กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงาน รับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
	3.5 การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้อนุสัญญา 87,98	1. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 และพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543 เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญา องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ 87 และ 98 รวมถึงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป(ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานในระบบ) 2. การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ	ส่วนกลาง	1 เรื่อง (เป็นโครงการ ปี 55-59) หมายเหตุ: อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการ กฤษฎีกาซึ่งเป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2556 โดยนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งเมื่อ พฤศจิกายน 2556 คำสั่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาเร่งดำเนินการ	-	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานสัมพันธ์สัมพันธ์ กองนิติการ
	3.6 การปรับปรุง/พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ					
	(1) พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ...	ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบได้แก่ การคุ้มครองไปถึงลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภทของส่วนราชการ และแก้ไขเพิ่มเติมการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลเข้ากองทุนสำหรับผู้ประกันตนมาตรา 40 เป็นต้น	ส่วนกลาง	-	-	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน สำนักงานประกันสังคม สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

กล ยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม- กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงาน รับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
	(2) พ.ร.บ.คุ้มครองผู้รับงานไป ทำที่บ้าน	<p>เป็นการออกกฎหมายลำดับรอง รองรับพระราชบัญญัติฯ ได้แก่</p> <p>ปี 2555</p> <p>1) ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ว่าด้วยการรับจ้าง และการพิจารณาคำร้องของพนักงานตรวจแรงงาน ตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕</p> <p>2) ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ว่าด้วยการตรวจแรงงาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔</p> <p>ปี 2556</p> <p>3) ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2556 ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ เลือกกันเองเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการผู้แทนผู้จ้างงานและกรรมการผู้แทน ผู้รับงานไปทำที่บ้าน เพื่อเป็นคณะกรรมการผู้รับงานไปทำที่บ้าน ใน คณะกรรมการคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554</p> <p>เพิ่มเติม</p> <p>- จัดให้มีการเลือกกันเองเป็นกรรมการผู้แทนผู้จ้างงานและกรรมการ ผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้าน ในคณะกรรมการคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่ บ้าน</p> <p>ปี 2557</p> <p>4) ร่างกฎกระทรวง กำหนดงานที่มีลักษณะอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและ ความปลอดภัยของหญิงมีครรภ์ หรือเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบห้า ปี พ.ศ. .... ตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง</p> <p>5) ร่างกฎกระทรวง กำหนดงานที่มีลักษณะอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและ ความปลอดภัยของหญิงมีครรภ์ หรือเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบห้า ปี พ.ศ. ....</p>	ส่วนกลาง	4 ฉบับ	3 ฉบับ	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมสวัสดิการ และคุ้มครอง แรงงาน ■ สำนักงาน ปลัดกระทรวง แรงงาน
				2 ฉบับ	2 ฉบับ	
				- -	1 ครั้ง 0.5 ล้านบาท	

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม- กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงาน รับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
		<p>มาตรา ๒๑(๒)(๓)(๔)</p> <p>6) ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง บัตรประจำตัวกรรมการและอนุกรรมการตามมาตรา 32 วรรคท้าย ปี 2558</p> <p>7) ร่างกฎกระทรวง ว่าด้วยการจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพ และค่าทำศพมาตรา ๒๔</p> <p>8) ร่างประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการเรียกหรือรับหลักประกันการทำงานหรือหลักประกันความเสียหายในการทำงานจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. .... (ออกตามมาตรา 14) ปี 2559</p> <p>9) ร่างกฎกระทรวง ว่าด้วย “งานอื่น” ตามนิยามมาตรา ๓ “งานที่รับไปทำที่บ้าน” พ.ศ. ปี 2556</p>				
โครงการ/กิจกรรมสนับสนุน						
	(1) สนับสนุนกระบวนการนำกฎหมาย (พรบ. คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ.2553)ไปบังคับใช้ในระดับพื้นที่ และการเข้าถึงสิทธิและคุ้มครอง	พัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรแรงงานในระบบ ในการนำกฎหมายไปบังคับใช้สร้างความเข้าใจในกระบวนการเข้าถึงสิทธิและการคุ้มครอง	เชียงใหม่ ลำพูน นครศรีธรรมราช สุพรรณบุรี			<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
	(2) โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางกฎหมายแก่แรงงานนอกระบบในประเทศไทย	<p>1. เพื่อรวบรวมข้อมูลและประสบการณ์การขับเคลื่อนให้เกิด การคุ้มครองทางกฎหมายแก่แรงงานนอกระบบสามอาชีพ ในประเทศไทยคือผู้รับงานไปทำที่บ้าน คนทำงานบ้านและเกษตรกรในระบบพันธะสัญญา</p> <p>2. เพื่อผลักดันให้เกิด กฎหมาย กฎระเบียบและแนวทางการพิจารณาดีแก่แรงงานนอกระบบทั้งสามอาชีพ อันจะเป็นบทเรียนที่สามารถ</p>				<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงาน

กล ยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม- กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงาน รับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ประจำปีใหม่)	
		<p>เผยแพร่ให้แก่แรงงานนอกระบบกลุ่มอื่นๆ ในประเทศไทย หรือแรงงานที่ประกอบอาชีพเหล่านี้ในประเทศอื่นๆ ได้</p> <p>3. เพื่อสร้างเวทีในการนำเสนอข้อเรียกร้อง กฎระเบียบ และกฎหมายที่เป็นประโยชน์แก่เครือข่ายแรงงานนอกระบบทั้งสามอาชีพต่อหน่วยงานรัฐ และผู้ว่าจ้าง</p> <p>4. เพื่อพัฒนาศักยภาพของเครือข่าย แรงงานนอกระบบและผู้มีอำนาจของทั้งสามอาชีพนี้ให้มีความรู้และความสามารถในการเข้าไปช่วยเหลือสมาชิกที่ต้องเผชิญกับปัญหาในเชิงกฎหมายที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความเข้าใจเรื่อง “งาน” “คนทำงาน” และองค์กรแรงงาน” ของสังคมโดยรวม</p>				ปลัดกระทรวง แรงงาน

แผนปฏิบัติการส่งเสริม กลุ่มครองและพัฒนา
แรงงานนอกระบบ ประจำปี ๒๕๕๗

ยุทธศาสตร์ที่ ๒

เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะ
แรงงานนอกระบบเพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ

แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปี 2557
(ตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555-2559)

ยุทธศาสตร์ที่ 2. เสริมสร้างความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ : แรงงานนอกระบบได้รับการส่งเสริมการมีงานทำ มีมาตรฐานสมรรถนะ (Competency Standard) สูงขึ้น

กลยุทธ์	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/งบประมาณตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/งบประมาณ (ปรับใหม่)	
		รวมทั้งสิ้น 4 กลยุทธ์ 22 โครงการ/กิจกรรม (โครงการ/กิจกรรม ปกติ 22 โครงการ/โครงการสนับสนุน 6 โครงการ)		811,211 คน 10,212.81 ล้านบาท	787,144 คน 10,150.36 ล้านบาท	
1	กลยุทธ์ : ส่งเสริมการมีงานทำอย่างยั่งยืน			693,341 คน 950.48 ล้านบาท	672,299 คน 963.67 ล้านบาท	
	1.1 โครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ ปี 2557	- จ้างงานเร่งด่วนฯ - พัฒนาทักษะฝีมือ	ทั่วประเทศ	-	22,166 คน (จ้างงานเร่งด่วน 20,566 คนและฝึกพัฒนาทักษะ 1,600 คน/86 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ■ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ ■ สำนักงานแรงงานจังหวัด 77 จังหวัด
	1.2 ส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP	การพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP ขึ้นพื้นฐาน	878 อำเภอ	-	878 รุ่น 17,560 คน/3 วัน 108.37 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงมหาดไทย ■ กรมการพัฒนาชุมชน ■ สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด/อำเภอ ■

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
	1.3 ส่งเสริมช่องทางการตลาด	1) จัดงาน OTOP-ภูมิภาค 2) จำหน่ายสินค้า OTOP ภูมิภาค	5 จังหวัด	-	5 ครั้ง/ 7 วัน 50 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงมหาดไทย ■ กรมการพัฒนาชุมชน ■ สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด/อำเภอ
	1.4 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ด้านการจัดทำแผนธุรกิจ		76 จังหวัด	-	76 รุ่น 2,660 คน/ 4 วัน 8.36 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงมหาดไทย ■ กรมการพัฒนาชุมชน ■ สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด/อำเภอ
	1.5 โครงการพัฒนาเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น	ประกอบด้วย 1. พัฒนาศักยภาพเยาวชนด้านการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น 2. เพิ่มพูนทักษะเยาวชนด้านการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น	76 จังหวัด	-	76 รุ่น 380 คน/ 7 วัน 14.23 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงมหาดไทย ■ กรมการพัฒนาชุมชน ■ สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด/อำเภอ
	1.6 โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระให้กับแรงงานนอก ระบบ (1) โครงการรับงานสู่บ้านเพิ่มรายได้ในครัวเรือน - กิจกรรมรับงานสู่บ้านเพิ่มรายได้ในครัวเรือน	- เพิ่มให้กลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้านและ/หรือ ผู้รับงานไปทำที่บ้านที่จดทะเบียนกับกรมการจัดหางานมีงานทำและมีรายได้ยั่งยืน	ส่วนกลางและภูมิภาค		2,000 คน 4.07 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ กรมการจัดหางาน

กลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/งบประมาณตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/งบประมาณ (ปรับใหม่)	
กลยุทธ์ที่	- กิจกรรมส่งเสริมการรับงานไปทำที่บ้าน	- เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้าน - ส่งเสริมและพัฒนาการรวมกลุ่มเป็นโครงสร้างควมมั่นคงในการทำงาน - มีความรู้ ความสามารถ ในการประกอบอาชีพ - สร้างรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดี	ส่วนกลางและภูมิภาค			
	(2) โครงการเพิ่มอาชีพ เพิ่มรายได้				2,000 คน 5.06 ล้านบาท	
	1.7 กองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้าน	เป็นกองทุนหมุนเวียนในการให้ผู้รับงานไปทำที่บ้านที่จัดทะเบียนกับสำนักงานจัดหางานจังหวัดได้กู้เงินไปซื้อวัตถุดิบและอุปกรณ์ในการผลิตหรือการขยายการผลิตเพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้กับผู้รับงานไปทำที่บ้าน	ส่วนกลางและภูมิภาค	ทุนหมุนเวียน 30 ล้านบาท ปล่อยกู้ 45 กลุ่ม 2.280 ล้านบาท	ทุนหมุนเวียน 30 ล้านบาท ปล่อยกู้ 45 กลุ่ม 2.280 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน สำนักงานจัดหางานจังหวัดทุกจังหวัด
	1.8 พัฒนา/ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ	เพื่อให้แรงงานนอกระบบสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพอิสระ	ทั่วประเทศ	25,260 คน 246.03 ล้านบาท	1,400 คน 76.0030 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กองพัฒนา ศักยภาพแรงงานและผู้ประกอบการ
	1.9 พัฒนาฝีมือเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ	เพื่อให้แรงงานนอกระบบสามารถมีฝีมือในการประกอบอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ลดรายจ่ายขยายโอกาสในการทำงานในระบบการจ้างงานได้	ทั่วประเทศ	5,680 คน 96.88 ล้านบาท	1,413 คน 27.4500 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กองพัฒนา ศักยภาพแรงงานและผู้ประกอบการ
	1.10ยกระดับทักษะแรงงานให้มีศักยภาพและผลิตภาพเพื่อการแข่งขัน (เสริมพัฒนาฝีมือแรงงานเคลื่อนที่ เพื่อพัฒนาผลิตภาพ	เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการทำงานของแรงงานนอกระบบกลุ่ม OTOP กลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้าน กลุ่มคนที่ทำงานรับจ้างในภาคเกษตรกรรม/เกษตรอุตสาหกรรม (เกษตรแปรรูป) โดยการฝึกอบรมยกระดับฝีมือให้	ทั่วประเทศ	-	30,000 คน 27.45 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กองพัฒนา ศักยภาพแรงงานและ

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
	แรงงาน)	ทักษะฝีมือ ทักษะภาษา ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น การพัฒนาสินค้า ผลิตภัณฑ์และบริการ				ผู้ประกอบการ
	1.11โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	1) เพื่อฝึกอบรมอาชีพที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และความต้องการของประชาชนที่จบหลักสูตรแล้วมีอาชีพ มีงานทำ มีรายได้ 2) เพื่อให้ผู้ผ่านการอบรมมาแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเทียบโอนความรู้สู่หลักสูตรการศึกษา	ทุกจังหวัด	662,401 คน 605.29 ล้านบาท	592,720 คน 554.3962 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)
2	กลยุทธ์ : เพิ่มสมรรถนะและผลิตภาพแรงงานที่สอดคล้องกับสาขาอาชีพ			117,870 คน 9,185.53 ล้านบาท	114,845 คน 9,139.70 ล้านบาท	
	2.1 โครงการพัฒนาหมอดินอาสาและเครือข่าย	1. หมอดินอาสา คือ เกษตรกรในพื้นที่ที่มีความสนใจในงานด้านการพัฒนาที่ดิน และอาสาเข้ามาช่วยกรมพัฒนาที่ดินปฏิบัติงานทำหน้าที่เสมือนเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินในการให้บริการและเผยแพร่ความรู้ที่ได้รับให้แก่เกษตรกรทั่วไปสนใจเข้ามาขอรับการแนะนำ 2. การแต่งตั้งหมอดินอาสาเพื่อเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินในระดับพื้นที่ เพื่อช่วยถ่ายทอดความรู้ของกรมฯ ให้แก่เกษตรกรรายอื่น และผู้สนใจมี 4 ประเภท คือ 1) หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน 2) หมอดินอาสาประจำตำบล 3) หมอดินอาสาประจำอำเภอ 4) หมอดินอาสาประจำจังหวัด 3. พัฒนาโดยการอบรมฯเกี่ยวกับเทคโนโลยีการพัฒนา	ทั่วประเทศ	78,000 คน/ 8,642 ล้านบาท	78,000 คน/ 8,642 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเทคโนโลยีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดิน

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
		ที่ดิน การใช้ผลิตภัณฑ์ของกรมฯ และการใช้เครื่องมือตรวจวิเคราะห์ดินอย่างง่าย พร้อมทั้งสนับสนุนให้จัดทำแปลงสาธิตในพื้นที่หมอดินอาสาเพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่เกษตรกรรายอื่นและผู้สนใจมาดูงาน				
	2.2 โครงการการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกรชาวนายาง กิจกรรม : ลดต้นทุนการผลิต หลักสูตร : การกรีดยางและการทำยางแผ่นชั้นดี	อบรมความรู้หลักสูตรการกรีดยาง และการทำยางแผ่นชั้นดีให้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถกรีดยางได้ถูกต้องตามหลักวิชาการลดความเสียหายจากการกรีดยางและสามารถผลิตยางแผ่นคุณภาพดีได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด	สง.กองทุนสงเคราะห์ การทำสวนยางทุก จังหวัด	11,530 คน 24,0214 ล้านบาท	11,530 คน 24,0214 ล้านบาท	กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ■ สำนักงานกองทุน สงเคราะห์การทำสวนยาง จังหวัด ■ ฝ่ายพัฒนาส่วน สงเคราะห์/
	2.3 โครงการสร้างเสริมผู้ประกอบการ ใหม่	ส่งเสริมและสร้างโอกาสให้กับผู้ที่มีศักยภาพในการจัดตั้งและขยายธุรกิจ เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้ที่มีความพร้อมได้เป็นผู้ประกอบการรายใหม่ กิจกรรม การฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้และให้คำปรึกษาแนะนำ การจัดตั้งธุรกิจ	ทั่วประเทศ	3,500 คน 75.00 ล้านบาท	1,650 คน 29.70 ล้านบาท	กระทรวงอุตสาหกรรม ■ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ■ สำนักพัฒนาผู้ประกอบการ
	2.4 โครงการส่งเสริมและพัฒนา ผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน	การส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจ ทั้งในด้านเทคโนโลยีกระบวนการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาด กิจกรรมหลัก 1. การพัฒนาศักยภาพด้านธุรกิจในการผลิต การบริหารจัดการ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์	ทั่วประเทศ	240 กลุ่ม 1,700 คน 25.00 ล้านบาท	350 กลุ่ม 1,200 คน 33.06 ล้านบาท	กระทรวงอุตสาหกรรม ■ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ■ สำนักพัฒนาอุตสาหกรรม ชุมชน

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
		ให้กับอุตสาหกรรมชุมชนตามแผนการส่งเสริมพัฒนา 2. พัฒนาทักษะการผลิตให้ราษฎร				
	2.5 โครงการพัฒนากิจกรรมอาชีพในสถาบัน แก่สตรีกลุ่มเสี่ยงในสถาบัน	ฝึกอบรมอาชีพแก่สตรีในศูนย์ส่งเสริมและฝึกอาชีพ สตรี จำนวน 8 แห่ง โดยมีหลักสูตรวิชาชีพในสาขาต่างๆ ทั้งระยะสั้น 3 เดือน และหลักสูตร ปวช. ปวส.	77 จังหวัด	3,600 คน 165.54 ล้านบาท	3,600 คน 165.54 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและ สวัสดิการ สำนักคุ้มครองสวัสดิ ภาพหญิงและเด็ก
	2.6 โครงการฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ ในสถาบันแก่คนพิการ	เป็นโครงการที่ให้นักพิการที่อยู่ในครอบครัวช่วยเหลือ ตนเองได้ โดยมีการฝึกอาชีพตามหลักสูตรเหมาะสมของ แต่ละคน สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยตัวเองอย่างปกติ สุข	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคน พิการ	865 คน 72.78 ล้านบาท	865 คน 67.3238 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของ มนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและ สวัสดิการ สำนักบริการสวัสดิการ สังคม
	2.7 โครงการสร้างชีวิตใหม่ให้แก่สตรี และครอบครัว	จัดฝึกอบรมแก่สตรีและประชาชนทั่วไปตามโครงการ สร้างชีวิตใหม่ หลักสูตร 88 วัน และส่งเสริมการ รวมกลุ่มประกอบอาชีพ 120 วัน เพื่อฝึกทักษะการ บริหารจัดการกลุ่มสตรีที่ผ่านการฝึกอบรมอาชีพ เพื่อให้ สามารถรวมกลุ่มประกอบอาชีพอยู่ในท้องถิ่นของตนเอง เป็นการสร้างความยั่งยืนและทำให้มีรายได้เลี้ยงตนเอง และครอบครัวได้อย่างมั่นคง	77 จังหวัด	15,000 คน 163.26 ล้านบาท	15,000 คน 163.26 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงการพัฒนา สังคมฯ กรมพัฒนาสังคมและ สวัสดิการ สำนักคุ้มครองสวัสดิ ภาพหญิงและเด็ก
	2.8 โครงการพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพ บนพื้นที่สูง(15 วัน)	เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่มีฐานะยากจน มีรายได้น้อย หรือประสบปัญหาความเดือดร้อน มีอาชีพโดยการจัด	ดำเนินการในพื้นที่ 20 จังหวัด	3,675 คน	3,000 คน	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
		อบรมและฝึกอบรมหลักสูตร 15 วันของผู้ฝึกอบรม		17.93 ล้านบาท	14.79 ล้านบาท	ของมนุษย ■ กรมพัฒนาสังคมและ สวัสดิการ
โครงการเสริม						
	(1) โครงการส่งเสริมการจัดตั้งองค์กรการเงินท้องถิ่นเพื่อความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้สำหรับแรงงานออกรระบบ	พัฒนาระบบและกลไกเพื่อการจัดกิจกรรมการพัฒนากลุ่มผู้ผลิตในชุมชน/ท้องถิ่นเพื่อการส่งเสริมอาชีพและรายได้ในรูปแบบองค์กร	ตำบลนาร่องในจังหวัดเชียงใหม่ลำพูน พะเยา ขอนแก่น	-	-	■ สำนักงานกองทุน สนับสนุนการส่งเสริม สุขภาพ (สสส.)
	(2) โครงการนำร่องการพัฒนาธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการในชุมชน/ท้องถิ่นโดยประสานความร่วมมือกับท้องถิ่น	พัฒนาศักยภาพการค้าเป็นกิจการของกลุ่มผู้ผลิตในชุมชน/ท้องถิ่นให้เป็นกิจการเพื่อสังคม		-	-	■ สำนักงานกองทุน สนับสนุนการส่งเสริม สุขภาพ (สสส.)
3	จัดระบบมาตรฐานฝีมือแรงงาน			- คน 76.8 ล้านบาท	- คน 47 ล้านบาท	
	3.1 โครงการจัดทำมาตรฐานและระบบรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ	จัดทำมาตรฐานและระบบรับรองมาตรฐานอาชีพในสาขาอาชีพที่มีความสำคัญรองรับ AEC ให้ได้มาตรฐานที่เป็นไปตามความต้องการของผู้ประกอบการ และสามารถเทียบเคียงได้กับมาตรฐานอาชีพในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกันในกลุ่มประเทศอาเซียน และสามารถส่งต่อให้กับสถาบันการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ	สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์กรมหาชน)	10 สาขาอาชีพ 76.8 ล้านบาท	8 กลุ่มอุตสาหกรรม 47.0 ล้านบาท	■ สำนักงานรัฐมนตรี ■ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์กรมหาชน)

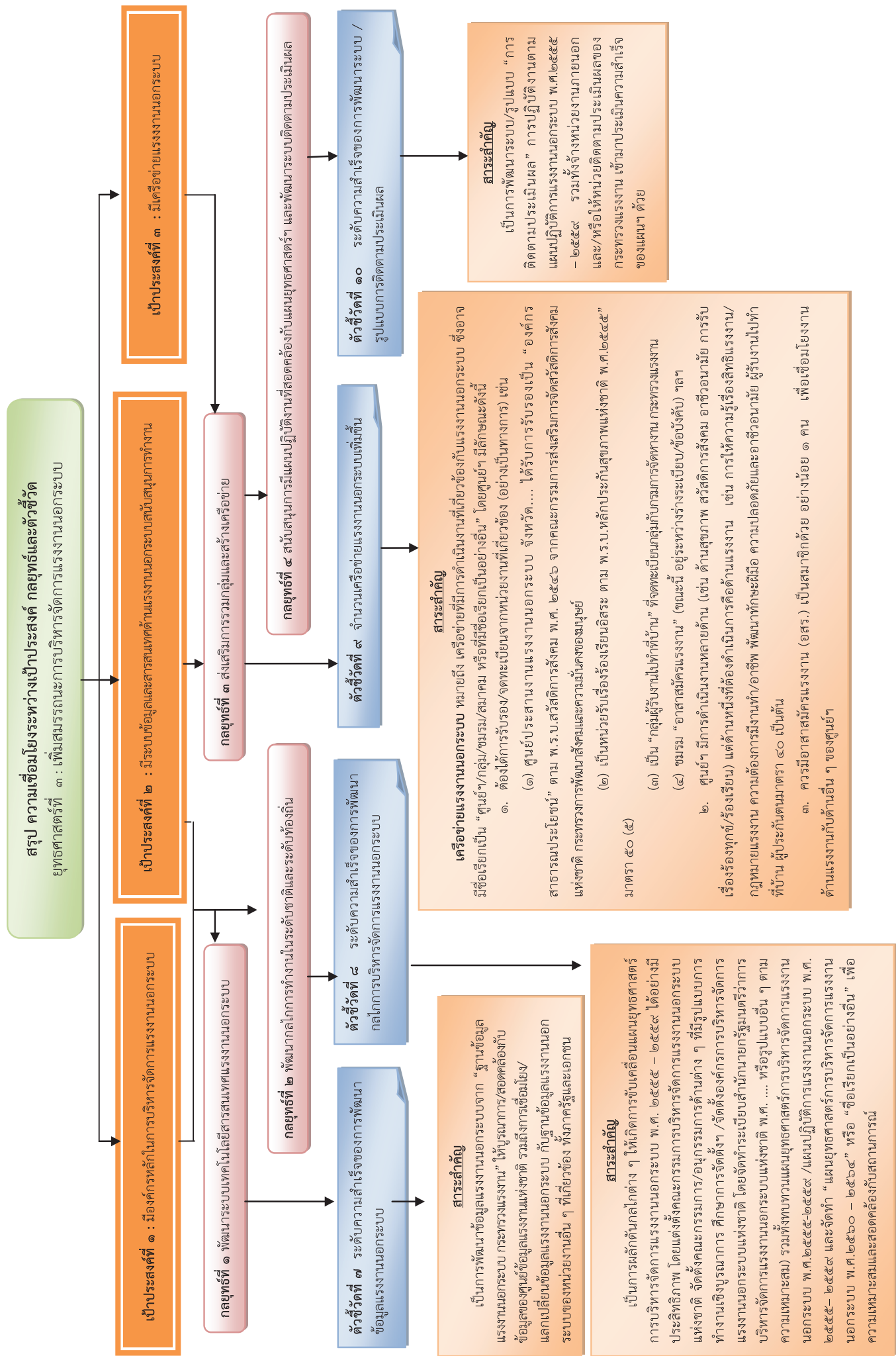
กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
4	กลยุทธ์ : ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างภาคีรัฐกับภาคเอกชนในการเพิ่มสมรรถนะของแรงงาน นอกระบบ		- คน - ล้านบาท	- คน - ล้านบาท	- คน - ล้านบาท	
	(1) โครงการส่งเสริมการพัฒนา นวัตกรรมเครือข่ายเพื่อพัฒนา สมรรถนะแรงงานนอกระบบ	การค้นหาและพัฒนารูปแบบ เครื่องมือและกระบวนการ ทำงานเพื่อการเรียนรู้และขยายฐานเครือข่ายที่มั่นคง	ทั่วประเทศ	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)		
	(2) โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร พันธะสัญญาเพื่อการเรียนรู้ที่เป็น ธรรมและการจัดการปัจจัยการผลิต	สร้างกระบวนการรวมตัวตามประเภทการผลิต (พืช สัตว์ และเสริมการเรียนรู้เรื่องการจัดการผลิตร่วมกัน	ทั่วประเทศ	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)		
	(3) โครงการบูรณาการด้านอาชีวอนามัย และสวัสดิการในหลักสูตรการพัฒนา อาชีพ ตามแนวทางการศึกษาตาม อัธยาศัย	การบูรณาการเนื้อหาด้านอาชีวอนามัยและการสร้าง วินัยในการออมจากรายได้จากการประกอบอาชีพ	ทั่วประเทศ	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)		
	(4) โครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำ แรงงานนอกระบบและอาสาสมัคร แรงงานในระดับจังหวัดเพื่อเป็น กลไกการณรงค์การเข้าถึงสิทธิการ คุ้มครองและการส่งเสริมและพัฒนา	การพัฒนาเพื่อยกระดับผู้นำให้เป็นกลไกสร้างการเรียนรู้ การณรงค์นโยบาย และการประสานทรัพยากรหนุน เสริมการทำงาน	ทั่วประเทศ	สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน/ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)		

แผนปฏิบัติการส่งเสริม กลุ่มครองและพัฒนา

แรงงานนอกระบบ ประจำปี ๒๕๕๗

ยุทธศาสตร์ที่ ๓

เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ ประจำปีงบประมาณ 2557
(ตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ่มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 - 2559)

ยุทธศาสตร์ที่ 3. เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ : 1. มีองค์กรหลักในการบริหารจัดการด้านแรงงานนอกระบบ

2. มีระบบข้อมูลและสารสนเทศด้านแรงงานนอกระบบสนับสนุนการทำงาน

3. มีเครือข่ายแรงงานนอกระบบเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
		รวมทั้งสิ้น 4 กลยุทธ์ 19 โครงการ/กิจกรรม (โครงการ/กิจกรรม ปกติ 18 โครงการ/โครงการสนับสนุน 1 โครงการ)		393,055 คน 73.65 ล้านบาท	399,085 คน 94.05 ล้านบาท	
กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแรงงานนอกระบบ						
1.	โครงการพัฒนาระบบ ฐานข้อมูลการให้บริการ ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ	จัดทำระบบฐานข้อมูลระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ การขึ้นทะเบียนหน่วยงาน ที่ทำหน้าที่ให้การรับรองสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ และขึ้นทะเบียน ให้กับผู้ได้ใบรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ โดยได้จัดทำคลังข้อมูลมาตรฐานอาชีพ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้การรับรองสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ โดย เชื่อมโยงข้อมูลระบบคุณวุฒิวิชาชีพร่วมกับประเทศอาเซียน และเชื่อมโยง เครือข่ายหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้การรับรองสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ และหน่วยงานต่างๆ ภายในประเทศ	สถาบันคุณวุฒิ วิชาชีพ (องค์การมหาชน)	-	1 ระบบ 19.168 ล้านบาท	<div> <div>■ สำนัก</div> <div> <div>นายกรัฐมนตรี</div> <div>สถาบันคุณวุฒิ</div> <div>วิชาชีพ</div> <div>(องค์การมหาชน)</div> </div> </div>

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
2.	บูรณาการข้อมูลแรงงาน นอกระบบกับโครงการศูนย์ ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ	พัฒนา/บูรณาการข้อมูลแรงงานนอกระบบ ร่วมกับ “โครงการศูนย์ข้อมูลแรงงาน แห่งชาติ”	ส่วนกลาง	1 เรื่อง	1 เรื่อง	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวง แรงงาน สำนักงาน ปลัดกระทรวง สำนักเศรษฐกิจ การแรงงาน กลุ่มงาน เศรษฐกิจ แรงงานมหภาค ศูนย์เทคโนโลยี สารสนเทศและ การสื่อสาร
กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนากลไกการทำงานในระดับชาติและระดับท้องถิ่น						
0	การประชุมคณะกรรมการ บริหารจัดการแรงงานนอก ระบบแห่งชาติ (คนช.)	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบภารกิจงานด้านแรงงานนอกระบบ - เพื่อติดตามมาตรการประชุมในปีที่ผ่านมา 	ส่วนกลาง	- คน 0.50 ล้านบาท 2 ครั้ง 0.3 ล้านบาท	150 คน 7.15 ล้านบาท 1 ครั้ง 0.15 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวง แรงงาน สำนักงาน ปลัดกระทรวง สำนักเศรษฐกิจ การแรงงาน กลุ่มงาน เศรษฐกิจ แรงงานมหภาค

กล ยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
1	การประชุม คณะอนุกรรมการประสาน แผนยุทธศาสตร์การบริหาร จัดการแรงงานนอกระบบ	<ul style="list-style-type: none"> - ประธาน วิเคราะห์ กลั่นกรองและให้ข้อเสนอแนะ ในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ต่อคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ - ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ในประเด็นสำคัญ 	ส่วนกลาง	2 ครั้ง 0.20 ล้านบาท	1 ครั้ง 0.10 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ สำนักงานปลัดกระทรวง ■ สำนักเศรษฐกิจการแรงงานกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค
2	โครงการศึกษาวิจัยเพื่อการ จัดตั้งองค์การแรงงาน นอกระบบ	<p>กรอบงานวิจัย ข้อมูล การจัดตั้งองค์การแรงงานนอกระบบภายใต้โครงสร้างการทำงานที่ต้องไปเข้ากับดูแลแรงงานนอกระบบจำนวนกว่า ๒๐ ล้านคน ซึ่งจำเป็นต้องมีการประสานกันทั้งเพื่อให้เป็นรูปเป็นร่างมากขึ้นในส่วน สสส. ก็มีบทบาทอย่างมากที่เข้ามาช่วยในเรื่องนี้ การปฏิบัติงานมีข้อท้าทายที่ค่อนข้างใหญ่และการทำงานจะต้องประสานกันในระดับกระทรวง เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น เพื่อเป็นเครือข่ายและร่วมมือกันในการทำงาน ประเด็นปัญหาอาจจะต้องมีการประสานกับองค์กรที่อยู่ในพื้นที่ มีโครงสร้างองค์กรแรงงานนอกระบบในการขับเคลื่อนในพื้นที่ และมีเอกลักษณ์ในการบริหารจัดการกับคนกลุ่มใหญ่ที่มีอยู่ประมาณ ๒๐ กว่าล้านคน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเลือกยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกันเพื่อให้ประชาชนมีหลักประกันที่มีมั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี</p> <p>หลักการและเหตุผล ข้อมูลปี ๒๕๕๓ ประเทศไทยมีจำนวนผู้มีงานทำทั้งสิ้น ๓๘.๗ ล้านคน เป็นแรงงานในระบบ ๑๔.๖ ล้านคนหรือคิดเป็นร้อยละ ๓๗.๖ ซึ่งได้รับการดูแลโดย สปส. ขณะที่แรงงานนอกระบบมีจำนวนถึง ๒๔.๑ ล้านคนหรือคิดเป็นร้อยละ ๖๒.๔ ยังไม่มีหน่วยงานหลักที่ได้รับการจัดตั้งเพื่อรับผิดชอบดูแลแรงงานนอกระบบอย่างชัดเจนและจริงจัง เนื่องจาก ๑) รัฐไม่สามารถให้การสนับสนุนและเสริมสร้างแรงงานนอกระบบได้อย่างทั่วถึง/ต่อเนื่อง ๒) ขาดระบบสวัสดิการที่ดีในการ</p>	ส่วนกลาง	-	1 เรื่อง/ 2 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงแรงงาน ■ สำนักงานปลัดกระทรวง ■ สำนักเศรษฐกิจการแรงงานกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค ■ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ สร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

กล ยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
		<p>รองรับแรงงานนอกระบบ ๓) ความหลากหลายของแรงงานนอกระบบ เช่น สถานภาพการทำงาน ลักษณะงาน ทำให้งานยากแก่การจัดเก็บและนำข้อมูลไปวิเคราะห์ ๔) มีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำให้ขาดการบูรณาการร่วมกัน ๕) มีเพียงกลุ่มงานภายใต้ สป. ที่รับผิดชอบเรื่องแรงงานนอกระบบ ประกอบกับบุคลากรน้อย ขาดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทำให้ขาดศักยภาพและทรัพยากรที่เพียงพอในการบริหารจัดการเมื่อเทียบกับขอบเขตงานและจำนวนแรงงานนอกระบบ ๖) เป็นหน่วยงานราชการซึ่งอาจจะไม่มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน ไม่มีอำนาจตัดสินใจ ขั้นตอนล่าช้าจนไม่ทันพลวัตรของแรงงานนอกระบบ</p> <p>วัตถุประสงค์ของการวิจัย ๑) เพื่อศึกษาบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ ๒) เพื่อศึกษา เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของรูปแบบองค์กรของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ๓) เพื่อศึกษารูปแบบและปัจจัยที่กำหนดความเป็นไปได้ในการจัดตั้งองค์กรที่ดูแลแรงงานนอกระบบ ๔) เพื่อเสนอแนะรูปแบบองค์กรและการบริหารจัดการที่ดูแลแรงงานนอกระบบที่เหมาะสมกับประเทศไทย</p> <p>วิธีการศึกษาและขอบเขตการศึกษา ๑) รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์ และรายงานการประชุมที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบริหารจัดการแรงงานนอกระบบในหน่วยงานต่างๆ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง สถาบันการศึกษา เป็นต้น ๒) ทบทวนและสังเคราะห์เอกสารศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของไทย ๓) สรุปลงความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความจำเป็นในการมีองค์กรที่รับผิดชอบแรงงานนอกระบบโดยตรง เช่น ผู้บริหารระดับ ๗ ขึ้นไปของกระทรวงแรงงาน นักวิชาการที่มีความรู้ด้านบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง กลุ่มที่อยู่นอกประกันสังคม เช่น ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ กลุ่มสหวิชาชีพ ที่เป็นแรงงานนอกระบบ เช่น เกษตรกร รับจ้างแม่บ้าน ช่างฝีมือ เป็นต้น ผู้แทนองค์กรที่ประสบความสำเร็จในการแปลงสภาพองค์กร อาทิ ธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันประกันกล้า สำนักเศรษฐกิจการคลังฯ และผู้แทนจากคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) ฯลฯ</p> <p>ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ๑) ได้รูปแบบ (Model) องค์กรหรือหน่วยงานที่เหมาะสมในการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ ๒) ได้โครงสร้างองค์กร อัตรากำลัง รวมถึงการวางแผนกำลังพล และผลตอบแทนที่เหมาะสมแก่บุคลากร และ ๓) ยกร่าง/ปรับปรุงกฎหมายหรือกฎระเบียบในการ</p>				

กล ยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
		พัฒนาหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบดูแลระบบงานนอกระบบ				
3	โครงการจัดทำยุทธศาสตร์ พัฒนาอาสาสมัครแรงงาน และเครือข่ายแรงงานนอกระบบ	เพื่อให้มีเป้าหมาย/แนวทางในการศึกษาสภาพอาสาสมัครแรงงานเพื่อให้เป็น กลไกการดำเนินงานด้านแรงงานในพื้นที่ ในการทำหน้าที่ดำเนินภารกิจตาม อำนาจหน้าที่ของกระทรวงแรงงานในการสำรวจ จัดเก็บข้อมูลแรงงานนอกระบบ เพื่อบันทึกข้อมูล ลงฐานข้อมูลนอกระบบ ของกระทรวงแรงงาน สำรวจและ จัดเก็บข้อมูลคนพิการ ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลแรงงานนอกระบบ เป็นผู้ประกันตน ตามมาตรา 40 และยังทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลปัญหา ด้านแรงงานและแรงงานใน พื้นที่ เพื่อประสานขอรับการช่วยเหลือ จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน ในจังหวัด รวมทั้งประชาสัมพันธ์การรับสมัครฝึกอาชีพ ตลอดจนหาสมาชิกกลุ่ม อาชีพ เพื่อเข้าฝึกอาชีพอิสระ และพัฒนาทักษะฝีมือต่อไป นอกจากนี้ ยังมีเป้าหมายในการพัฒนา อสร. เพื่อเป็นกลไกการขับเคลื่อนภารกิจด้าน แรงงานนอกระบบ ซึ่งจะต้องบูรณาการกับหน่วยงานอื่น ๆ ในจังหวัดอีกด้วย	ส่วนกลาง	-	1 เรื่อง/ 0.5 ล้านบาท (งบสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ (สสส.)	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวง แรงงาน สำนักงาน ปลัดกระทรวง สำนักเศรษฐกิจ การแรงงาน กลุ่มงาน เศรษฐกิจ แรงงานมหภาค สำนักงาน กองทุน สนับสนุนการ สร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)
4	โครงการบริหารจัดการ แรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงาน สูงอายุ และแรงงานคน พิการ) : <u>การขับเคลื่อน</u> <u>แผนยุทธศาสตร์การ</u> <u>บริหารจัดการแรงงานนอกระบบ</u> <u>ระบบลงสู่การปฏิบัติ</u>	<p>1. ข้อมูล/สถานการณ์</p> <p>1.1 แรงงานนอกระบบ</p> <p>(1) จากการสำรวจแรงงานนอกระบบปี ๒๕๕4 ของสำนักงานสถิติ แห่งชาติพบว่า มีจำนวนผู้ทำงานทั้งสิ้น ๓9.3 ล้านคน โดยเป็นผู้ทำงานที่ไม่ได้รับความ คุ้มครองและไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงานหรือ “แรงงานนอกระบบ” จำนวน ๒๔.6 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.6 และที่เหลือเป็นผู้ทำงานในระบบหรือแรงงานใน ระบบ จำนวน ๑๔.7 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.4 เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปี 2554 พบว่าผู้ทำงานที่เป็นแรงงานนอกระบบมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (2) การที่แรงงานนอกระบบไม่มีนายจ้าง จึงทำให้ไม่ได้รับการ คุ้มครองจากกฎหมายแรงงาน ทำให้ไม่มีความมั่นคงในการทำงาน ขาดหลักประกันใน</p>	20 จังหวัด นำร่อง ได้แก่ ภาคเหนือ 7 จังหวัด ได้แก่ 1) เชียงใหม่ 2) น่าน 3) ลำพูน 4) พะเยา 5) เชียงราย 6) แพร่ 7) เพชรบูรณ์ ภาคใต้ 4 จังหวัด ได้แก่ 1) สงขลา	-	20 จังหวัด / 4 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวง แรงงาน สำนักงาน ปลัดกระทรวง สำนักเศรษฐกิจ การแรงงาน กลุ่มงาน เศรษฐกิจ แรงงานมหภาค 20 จังหวัด

กล ยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
		<p>ชีวิต เข้าไม่ถึงทรัพยากรและการสนับสนุนจากภาครัฐ ไม่เมืองคักตัวแทน ทำให้ขาดอำนาจการเจรจาต่อรอง รวมทั้งขาดความรู้ความเข้าใจในตัวตน สิทธิ กฎหมายและสุขภาพความปลอดภัยในการทำงานที่พึงพึงได้รับในฐานะที่เป็นกำลังแรงงานของประเทศ และถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีบริการภาครัฐเกิดขึ้นมากมายที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่ม แต่ยังคงพบว่าการเข้าถึงยังไม่เหมาะสม/สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความเป็นแรงงานนอกระบบที่มีความยืดหยุ่นและความหลากหลายบริบท</p> <p>(3) กระทรวงแรงงาน ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านสวัสดิการของประเทศไทยได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำ “แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙” ขึ้น และคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ลงมติเห็นชอบในหลักการแผนยุทธศาสตร์ฯ ตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ และต่อมากลางเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2555 อนุมัติแต่งตั้ง “คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ” ตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ เพื่อกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านแรงงานนอกระบบของประเทศ</p> <p>จากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ทำให้กระทรวงแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสำนักงานเศรษฐกิจการแรงงาน ต้องเป็นเจ้าภาพหลักในการบริหารจัดการ/ บูรณาการแผนฯ รวมทั้งติดตามประเมินผลตามแผนฯ ทั้งในระดับนโยบาย (ส่วนกลาง) รวมทั้งการขับเคลื่อนลงสู่ระดับพื้นที่/จังหวัด และสำนักงานแรงงานจังหวัด ในฐานะที่เป็นผู้แทนกระทรวงแรงงานในส่วนภูมิภาค จะต้องเป็นเจ้าภาพหลักในการบริหารจัดการ/บูรณาการภารกิจด้านแรงงานนอกระบบในจังหวัดเช่นเดียวกับระดับนโยบาย</p>	<p>2) พักดู 3) กระบี่ 4) ยะลา ภาคกลาง 5) จังหวัด ได้แก่</p> <p>1) ราชบุรี 2) สมุทรปราการ 3) นครปฐม 4) สมุทรสาคร และ 5) กาญจนบุรี ภาคอีสาน 4 จังหวัด ได้แก่</p> <p>1)ขอนแก่น 2) มหาสารคาม 3) อุบลราชธานี และ 4) ร้อยเอ็ด</p>			นำร่อง
		<p>1.2 แรงงานคนพิการ</p> <p>ตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 33 มาตรา 34 และมาตรา 35 กระทรวงแรงงานได้ถูกกำหนดให้เป็นเจ้าภาพหลักในการ “ส่งเสริมการมีงานทำ/การจ้างงานคนพิการ” และต่อมาได้กระทรวงแรงงานได้ออก “กฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงานและจำนวนเงินที่นายจ้างจะต้องนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔” (ออกตามความในมาตรา 33 และมาตรา 34 แห่ง พ.ร.บ.ฯ ดังกล่าว) อีกทั้งคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนา</p>				

กลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
กลยุทธ์ที่		<p>คุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติที่(นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน) ได้แต่งตั้ง “ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการด้านแรงงาน ” ซึ่งมี ปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงานเป็น อนุกรรมการและเลขานุการ เพื่อศึกษาสถานการณ์และข้อมูลที่มีผลกระทบ/ พิจารณา แนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ด้านแรงงาน</p> <p>จากภารกิจตามกฎหมายฯ ดังกล่าว ส่งผลให้กระทรวงแรงงาน สำนักงาน ปลัดกระทรวงแรงงาน สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน เป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงาน ด้าน “ แรงงานคนพิการ “ โดยบริหารจัดการ/บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายจากหลายภาคส่วน และสำนักงานแรงงานจังหวัด ในฐานะที่เป็นผู้แทนกระทรวงแรงงานในส่วนภูมิภาค จะต้องเป็นเจ้าภาพหลักในการ บริหารจัดการ/บูรณาการภารกิจด้านแรงงานคนพิการในจังหวัดเช่นเดียวกับระดับ นโยบาย</p> <p>1.3 แรงงานสูงอายุ</p> <p>สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศไทย พบว่า ประชากรวัยเด็กมีสัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่องเหลือเพียงร้อยละ 13.50 ในปี พ.ศ. 2573 ซึ่งเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวของสัดส่วนกำลังแรงงานในอนาคต 10 – 20 ปีข้างหน้า ขณะเดียวกันสัดส่วนประชากรวัยแรงงานเริ่มลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ซึ่งจะกระทบต่อ ศักยภาพการผลิตของประเทศ ทำให้เกิดภาระในการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น สัดส่วน ประชากรในวัยสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นร้อยละ 25.12 ในปี พ.ศ. 2573 ทำให้โครงสร้างในอนาคตประชากรวัยทำงานจะต้องแบกรับผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ประเทศไทยเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 และพบว่าในปี พ.ศ. 2568 จะเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ วิเคราะห์ว่าการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าว มีผลต่อการพัฒนา ประเทศ ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ลดลงและส่งผลกระทบต่อ ลงทุนของประเทศ และมาตรฐานการดำรงชีวิตของประชากร จะเป็นข้อจำกัดในการ พัฒนาประเทศ สัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของกำลังแรงงานจะเพิ่มมากขึ้น จึงส่งผล</p>				

กล ยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
		<p>กระทบกับการออมในระดับครัวเรือนที่อาจนำไปสู่การออมของประเทศที่ลดลง และกระทบต่อแหล่งเงินทุนในประเทศที่หดตัวลง ซึ่งเป็นข้อจำกัดของการพัฒนาประเทศ</p> <p>พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๑ (๓) ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริมและสนับสนุนด้านการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดให้กระทรวงแรงงานเป็นเจ้าภาพหลักร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสมแก่แรงงานผู้สูงอายุ และคำสั่งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ(กผส.) (นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน) ที่ 2/2555 ลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2556 แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ จำนวน 25 คน ประกอบด้วยปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนภาคเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านผู้สูงอายุ ผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ และกำหนดแนวทางการหลักเกณฑ์ในการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ส่งเสริม สนับสนุนการจ้างงานและอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ รวมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ในแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการขยายโอกาสอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ</p> <p>ซึ่งการขยายขอบเขตภารกิจฯ ข้างต้น สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค จะต้องเป็นเจ้าภาพหลักในเรื่องฯ ดังกล่าว</p> <p>2. วัตถุประสงค์</p> <p>เพื่อบริหารจัดการ/ขับเคลื่อนภารกิจแรงงานกลุ่มเฉพาะทั้ง 3 ด้าน (แรงงานนอกระบบ แรงงานผู้สูงอายุ และแรงงานคนพิการ) ให้เป็นรูปธรรม สามารถปฏิบัติได้ ทั้งระดับนโยบายและขับเคลื่อนสู่ระดับพื้นที่/จังหวัด</p> <p>3. วิธีดำเนินงาน</p> <p>กรอบภารกิจหลัก ๆ นอกจากจะบริหารจัดการในระดับนโยบาย (ส่วนกลาง) โดยสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานแล้ว จะต้องดำเนินการ ดังนี้</p>				

กล ยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
		<p>ระดับนโยบาย (ส่วนกลาง)</p> <p>1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เสนอแนะแนวทาง/มาตรการด้านการคุ้มครองและสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและการบริหารจัดการที่เหมาะสมแก่แรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุและแรงงานคนพิการ)</p> <p>2. เป็น “เจ้าภาพหลักในการบริหารจัดการ/บูรณาการงานด้านแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุและแรงงานคนพิการ” โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์/ยุทธศาสตร์มาตรการ/แนวทาง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน</p> <p>3. สะท้อนข้อเรียกร้อง/ประเด็นปัญหาด้านแรงงานนอกระบบเสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ในประเด็นต่าง ๆ เช่น ด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการสังคม (ประกันสังคมมาตรา 40 ประกันสังคมภาคประชาชน) ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความต้องการมีงานทำ/อาชีพ การส่งเสริมการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ (กลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้าน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ฯลฯ) การพัฒนาทักษะฝีมือ การให้ความรู้เรื่องสิทธิแรงงาน/กฎหมายแรงงาน เป็นต้น</p> <p>4. จัดทำและพัฒนาข้อมูลแรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ) โดยเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>5. ส่งเสริม สนับสนุนการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับเครือข่าย รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายด้านแรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ) ให้ความเข้มแข็ง</p> <p>6. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ และคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ</p> <p>ระดับจังหวัด</p> <p>1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เสนอแนะแนวทาง/มาตรการด้านการคุ้มครองและสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและการบริหารจัดการที่เหมาะสมแก่แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุและแรงงานคนพิการในจังหวัด</p> <p>2. เป็น “เจ้าภาพหลักในการบริหารจัดการ/บูรณาการงานด้านแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุและแรงงานคนพิการ” ในจังหวัด โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์/</p>				

กล ยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
		<p>ยุทธศาสตร์ มาตรการ/แนวทาง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในจังหวัด</p> <p>3. ให้สำนักงานแรงงานจังหวัด ในฐานะเจ้าภาพหลักสะท้อนข้อเรียกร้อง/ประเด็นปัญหาในแต่ละด้าน ดังนี้</p> <p>(1) ด้านแรงงานนอกระบบ สะท้อนปัญหาต่อสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน (ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ)</p> <p>(2) ด้านแรงงานสูงอายุ สะท้อนปัญหาต่อคณะกรรมการส่งเสริมการขายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับสูงอายุ (ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน ผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาคเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ) เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติต่อไป</p> <p>(3) ด้านแรงงานคนพิการ สะท้อนปัญหาต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการด้านแรงงาน (ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงานเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ) เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติต่อไป</p> <p>4. จัดทำและพัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบ แรงงานผู้สูงอายุ และแรงงานคนพิการในจังหวัด</p> <p>5. ส่งเสริม สนับสนุนการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับเครือข่ายในจังหวัด รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายด้านแรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ) ให้ความเข้มแข็ง</p> <p>4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ</p> <p>ทำให้แรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุและแรงงานคนพิการ) ได้รับการช่วยเหลือ/ดูแล อย่างเป็นรูปธรรม</p>				
5	โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ผู้กำกับ	<p>1. มติคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนต.) ได้มีการประชุม ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2556 เวลา 09.30 น. ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น 5 โดยมีปลัดกระทรวงแรงงาน (นายสมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์) เป็นประธาน มติที่ประชุมที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ (Model) การขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงาน</p>	ส่วนกลาง	-	1 ครั้ง /150 คน 0.40 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน สำนักงานสำนักงานปลัดกระทรวง

กลยุทธ์ ยุทธ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
	ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557	<p>นอกระบบจังหวัด (นําร่อง 15 จังหวัด) ได้แก่ 1) เชียงใหม่ 2) น่าน 3) ลำพูน 4) พะเยา 5) เชียงราย 6) ราชบุรี 7) ขอนแก่น 8) สงขลา 9) สมุทรปราการ 10) นครปฐม 11) มหาสารคาม 12) อุบลราชธานี 13) พัทลุง 14) กระบี่ และ 15) จังหวัดแพร่</p> <p>2. ปีงบประมาณ 2557 กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน ได้รับ การจัดสรรงบประมาณ จำนวน 4 ล้านบาท ดำเนินโครงการบริหารจัดการแรงงานกลุ่ม เฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานคนพิการและแรงงานสูงอายุ) เพื่อบริหารจัดการ/ ขับเคลื่อนภารกิจแรงงานกลุ่มเฉพาะทั้ง 3 ด้าน (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และ แรงงานคนพิการ) ให้เป็นรูปธรรมสามารถปฏิบัติได้ ทั้งระดับนโยบายและขับเคลื่อนสู่ ระดับพื้นที่/จังหวัด จำนวน 20 จังหวัด (มติ คณช. ปี 2556 จำนวน 15 จังหวัด ปี 2557 มติ คณะอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ คัดเลือกอีก 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ร้อยเอ็ด สมุทรสาคร กาญจนบุรีและจังหวัดยะลา)</p> <p>3. แผนการตรวจราชการของผู้ตรวจการกระทรวงแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 กำหนดให้ “การขับเคลื่อนแรงงานนอกระบบ” เป็น 1 ใน 4 ของประเด็นการตรวจติดตามตาม นโยบายรัฐบาลและกระทรวงแรงงาน (1. การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ 2. การแก้ไขปัญหาการ เอาเปรียบด้านแรงงาน 3. การแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ และ 4. การขับเคลื่อนแรงงานนอกระบบ) ดังนั้น เพื่อให้จังหวัดนําร่อง ได้มีความรู้ ความเข้าใจ ได้รับทราบแนวทางในการดำเนินงาน ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 สู่การ ปฏิบัติ ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน รวมถึงร่วมระดมแนวคิด/รับฟังความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบของแต่ละพื้นที่ รวมถึงได้รับ ทราบแนวทางในการรายงานผลตามแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจการกระทรวง แรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ประเด็นการตรวจติดตามนโยบายรัฐบาลและ กระทรวงแรงงาน ในประเด็น “การขับเคลื่อนแรงงานนอกระบบ” จึงเห็นควร จัดดำเนินการ “โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหาร จัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 - 2559 สู่การปฏิบัติ ประจำปีงบประมาณ 2557”</p> <p>ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ</p> <p>จังหวัดนําร่อง สามารถนำแนวทางไปดำเนินการขับเคลื่อนแผนฯ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพและบรรลุตัวชี้วัดที่กำหนด ซึ่งได้แก่</p>			<div>■ สำนักเศรษฐกิจ การแรงงาน กลุ่มงาน เศรษฐกิจ แรงงานมหภาค</div> <div>■ 20 จังหวัดนําร่อง</div>	

กลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
			เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
กลยุทธ์ ที่		(1) มีรายงานการศึกษาวិเคราะห์สถานการณ์แรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงาน สูงอายุ และแรงงานคนพิการ) ในจังหวัด (2) มีคำสั่งประธานอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด แต่ตั้ง หัวหน้าส่วนราชการและผู้แทนองค์กรหรือกลุ่มต่างๆ เป็นอนุกรรมการใน คณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด (3) มีรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ไม่ต่ำกว่า 3 ครั้ง (4) มียุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ) จังหวัด (5) มี "แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานกลุ่มเฉพาะจังหวัด ประจำปี 2557" (ทั้งส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2) (6) มีการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายแรงงานกลุ่มเฉพาะในจังหวัด (7) มีรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ทั้ง 2 ส่วน โดยเฉพาะส่วนที่ 2 การแก้ไข ปัญหาแรงงานกลุ่มเฉพาะในจังหวัด ต้องจัดทำเป็น Model การดำเนินการแก้ไข ปัญหาแรงงานกลุ่มเฉพาะในจังหวัด รวมทั้งจัดทำข้อเสนอการบริหารจัดการ แรงงานกลุ่มเฉพาะในจังหวัด			
	กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่าย		393,055 คน 72.35 ล้านบาท	393,935 คน 66.93 ล้านบาท	
6	สร้างเครือข่ายการคุ้มครอง แรงงานนอกระบบ	ส่วนภูมิภาค 77 จังหวัด	3,800 คน 1.14 ล้านบาท	3,800 คน 1.71 ล้านบาท	■ กรมสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงาน ■ สำนักคุ้มครองแรงงาน ■ ศูนย์บริหารแรงงาน นอกระบบ

กล ยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
7	สนับสนุนเทคนิคและ วิชาการด้านการคุ้มครอง แรงงานนอกระบบ	คุ้มครองดูแลแรงงานที่ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายกำหนด	ส่วนภูมิภาค 77 จังหวัด	150,000 คน 6.00 ล้านบาท	147,000 คน 1.47 ล้านบาท	■ กรมสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงาน ■ สำนักคุ้มครองแรงงาน ■ ศูนย์บริหารแรงงาน นอกระบบ
8	ตรวจแรงงานนอกระบบ	คุ้มครองดูแลแรงงานที่ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายกำหนด	ส่วนภูมิภาค	30,000 คน 2.10 ล้านบาท	29,700 คน 2.376 ล้านบาท	■ กรมสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงาน ■ สำนักคุ้มครองแรงงาน ■ ศูนย์บริหารแรงงานนอก ระบบ
9	ส่งเสริมให้ความรู้ด้าน คุ้มครองแก่แรงงานนอก ระบบและผู้เกี่ยวข้อง	เพื่อให้แรงงานได้รับความรู้และทราบถึงสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สรพ./สสค.	34,000 คน 10.20 ล้านบาท	15,000 คน 2.25 ล้านบาท	■ กรมสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงาน ■ สำนักคุ้มครองแรงงาน ■ ศูนย์บริหารแรงงาน นอกระบบ
10	รณรงค์เผยแพร่ความรู้ให้แก่ แรงงานนอกระบบและ ผู้เกี่ยวข้อง	เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. 2553 แก่แรงงานนอกระบบและผู้เกี่ยวข้อง	สสค.	168,000 คน 0.67 ล้านบาท	194,000 คน 1.358 ล้านบาท	■ กรมสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงาน ■ สำนักคุ้มครองแรงงาน ■ ศูนย์บริหารแรงงาน นอกระบบ
11	โครงการพัฒนาและส่งเสริม การคุ้มครองแรงงานนอก ระบบ เพื่อเตรียมความ พร้อมพร้อมการเข้าสู่	อบรมให้ความรู้เพื่อให้เครือข่ายแรงงานนอกระบบมีความเข้าใจเกี่ยวกับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ	ส่วนกลาง	- คน - ล้านบาท	800 คน 3.00 ล้านบาท	■ กรมสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงาน ■ สำนักคุ้มครองแรงงาน ■ ศูนย์บริหารแรงงาน

กล ยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
	ประชาคมอาเซียน					นอกระบบ
12	โครงการเสริมสร้าง ยั่งยืนของเครือข่ายแรงงาน นอกระบบ เพื่อเตรียมความพร้อม พร้อมรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่ของเครือข่ายแรงงานนอกระบบ	ส่วนกลาง	- คน - ล้านบาท	200 คน 0.80 ล้านบาท	■ กรมสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงาน ■ สำนักคุ้มครองแรงงาน ■ ศูนย์บริหารแรงงาน นอกระบบ
13	โครงการรณรงค์ส่งเสริมสตรี ทำงานภาคแรงงานนอก ระบบ	เพื่อขยายและเผยแพร่เกียรติคุณผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นสตรีทำงานในภาคแรงงาน นอกระบบดีเด่นของจังหวัด	ส่วนกลาง	- ครั้ง - ล้านบาท	500 คน 1.30 ล้านบาท	■ กรมสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงาน ■ สำนักคุ้มครองแรงงาน ■ ศูนย์บริหารแรงงาน นอกระบบ
14	ติดตาม ตรวจสอบการ บริหารจัดการแรงงานนอก ระบบ	การนิเทศงาน รับฟังสภาพปัญหา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารจัดการ แรงงานนอกระบบ	ส่วนกลาง	- ครั้ง - ล้านบาท	4 ครั้ง 0.13 ล้านบาท	■ กรมสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงาน ■ สำนักคุ้มครองแรงงาน ■ ศูนย์บริหารแรงงาน นอกระบบ
15	สัมมนาเครือข่ายแรงงาน นอกระบบ	1. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบ (รวม แรงงานสูงอายุและแรงงานคนพิการ) ในภาพรวมของประเทศ 2. เพื่อส่งเสริมสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างเครือข่าย ซึ่งได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ องค์กรภาคเอกชนและกลุ่มแรงงานนอกระบบ(รวมแรงงานสูงอายุและ แรงงานคนพิการ) กับกระทรวงแรงงาน 3. เพื่อรับฟัง/แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับรู้ทราบผลการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค รวมทั้งแนวทางการพัฒนางานโดยเฉพาะในประเด็นที่เป็นที่สนใจ (Hot Issue) ของประชาชน	ส่วนกลาง		1 ครั้ง 130 คน 0.10 ล้านบาท	■ กระทรวง แรงงาน ■ สำนักงาน ปลัดกระทรวง ■ สำนักเศรษฐกิจ การแรงงาน กลุ่มงาน เศรษฐกิจ

กล ยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
		4. เพื่อให้ข้อมูลมาประกอบการกำหนดนโยบาย/มาตรการ รวมทั้งการปรับ แผนปฏิบัติงานฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่อไป				แรงงานมหภาค
16	โครงการสัมมนาปรับ ทัศนคติสร้างความเข้าใจสู่ แรงงานไทยวัยสูงอายุ	<p>กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีภารกิจด้านผู้สูงอายุ ตาม พ.ร.บ. ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 โดยมีการออกประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข การคุ้มครองการส่งเสริมและการสนับสนุน ผู้สูงอายุ ในการประกอบอาชีพและมีศักยภาพที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้สูงอายุเป็น ทรัพยากรมนุษย์ที่ทรงคุณค่าและมีศักยภาพในสังคม และในปี 2555 กระทรวง แรงงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และระดมความคิด เห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการจ้างงานผู้สูงอายุ ปัญหาอุปสรรคและ ข้อเสนอแนะต่างๆ ซึ่งปัญหาใหญ่ที่ทุกภาคส่วนเล็งเห็นและให้ความสำคัญคือ ทัศนคติในการจ้างงานผู้สูงอายุเห็นควรให้มีการณรงค์ ส่งเสริมภาครัฐและเอกชน ปรับเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อให้เกิดการจ้างงาน และตระหนักถึงความสำคัญของ แรงงานผู้สูงอายุมากขึ้น</p> <p>กระทรวงแรงงานเห็นควรมีการจัดประชุมสัมมนา เรื่อง “ปรับเปลี่ยนทัศนคติ สร้างความเข้าใจ สู่แรงงานไทยวัยสูงอายุ” เพื่อส่งเสริม ทัศนคติที่ดีต่อการจ้างงานผู้สูงอายุ รับฟังข้อเสนอแนะ กำหนดทิศทางและ แนวทางในการจ้างงานผู้สูงอายุทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถ เข้ามามีส่วนร่วมในตลาดแรงงานมากขึ้นรองรับปัญหาการขาดแคลนกำลังแรงงาน ในอนาคต และเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งประเทศไทย จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมเรื่องการทำงานและทิศทางการบริหารจัดการด้าน แรงงานผู้สูงอายุให้มีความเหมาะสมทั้งลักษณะงานและค่าตอบแทน ซึ่งเป็นการ สร้างรายได้สำหรับผู้สูงอายุรวมทั้งเป็นการเสริมสร้างคุณค่าและศักดิ์ศรีให้กับ ผู้สูงอายุของสังคมไทยอีกด้วย</p>	ส่วนกลาง	-	<ul style="list-style-type: none"> 1 ครั้ง 150 คน 0.20 ล้านบาท 	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวง แรงงาน สำนักงาน ปลัดกระทรวง สำนักเศรษฐกิจ การแรงงาน กลุ่มงาน เศรษฐกิจ แรงงานมหภาค

กลยุทธ์ ที่	ชื่อกลยุทธ์/โครงการ กิจกรรม-กิจกรรมย่อย	สาระสำคัญของโครงการ/กิจกรรม (หลัก ๆ)	พื้นที่ดำเนินการ	ปีงบประมาณ 2557		หน่วยงานรับผิดชอบ
				เป้าหมาย/ งบประมาณ ตามแผนปฏิบัติการฯ 2555 – 2559 (เดิม)	เป้าหมาย/ งบประมาณ (ปรับใหม่)	
17	พัฒนาศักยภาพอาสาสมัคร แรงงาน	กระทรวงแรงงานได้เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านแรงงานมากยิ่งขึ้น ด้วยการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในรูปแบบ “อาสาสมัครแรงงาน : อสร.” โดยเฉพาะ อสร.ระดับตำบล เพื่อทำหน้าที่ในการนำข้อมูลข่าวสารและบริการด้านแรงงาน (ข้อมูลข่าวสารด้านการมีงานทำ การประกอบอาชีพ การต่ออายุใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าว การได้รับแรงงานนอกระบบ ตามมาตรา 40 เข้าสู่ระบบประกันสังคม การพัฒนาทักษะทางด้านต่าง ๆ ของผู้ใช้แรงงาน เพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยศูนย์พัฒนาศักยภาพแรงงาน เป็นต้น) ไปสู่ประชาชนในพื้นที่ และนำข้อมูลปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่เข้ามาสู่ภาครัฐ	ทั่วประเทศ	7,255 คน 52.24 ล้านบาท	7,255 คน 52.24 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักส่งเสริมกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงาน มหภาค
กลยุทธ์ที่ 4 สนับสนุนการมีแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และพัฒนาระบบติดตามประเมินผล						
18	จัดทำหนังสือรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม ศักยภาพและพัฒนาระบบ นอกระบบ ประจำปี 2557 และแผนปฏิบัติการส่งเสริม ศักยภาพและพัฒนาระบบ พ.ศ. 2558 (ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ.2555 – 2559) - แจ้งหน่วยงานที่มีแผนปฏิบัติการฯ จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม ศักยภาพและพัฒนาระบบนอกระบบ ประจำปี 2557 และจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม ศักยภาพและพัฒนาระบบนอกระบบ พ.ศ. 2558 ตามกรอบแผนปฏิบัติการส่งเสริม ศักยภาพและพัฒนาระบบนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 - สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน โดยสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน รวบรวม/ประมวลนำเสนอผู้บริหารให้ ความเห็นชอบ และแจกจ่ายแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อเป็นข้อมูลและกรอบแนวทางในการ ดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบของประเทศต่อไป	จัดทำหนังสือรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม ศักยภาพและพัฒนาระบบ นอกระบบ ประจำปี 2557 และแผนปฏิบัติการส่งเสริม ศักยภาพและพัฒนาระบบ พ.ศ. 2558 (ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ.2555 – 2559) - แจ้งหน่วยงานที่มีแผนปฏิบัติการฯ จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม ศักยภาพและพัฒนาระบบนอกระบบ ประจำปี 2557 และจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม ศักยภาพและพัฒนาระบบนอกระบบ พ.ศ. 2558 ตามกรอบแผนปฏิบัติการส่งเสริม ศักยภาพและพัฒนาระบบนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 - สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน โดยสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน รวบรวม/ประมวลนำเสนอผู้บริหารให้ ความเห็นชอบ และแจกจ่ายแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อเป็นข้อมูลและกรอบแนวทางในการ ดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบของประเทศต่อไป		- คน 0.08 ล้านบาท	- คน 0.08 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงาน มหภาค

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค โทร. ๑๓๗๔

ที่ รง ๐๒๐๙.๒/ ๐๔๓๒

วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง สรุปการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖

รองปลัดกระทรวงฯ 1
เลขรับที่ ๗๗๖
วันที่ 8 พ.ค. 2556
เวลา 11.๐๐ น.

รัฐมนตรี
รับที่ 2035
วันที่ 2 พ.ค. 2556
เวลา 15.4๕ น.

เรียน ปลัดกระทรวงแรงงาน (ผ่านรองปลัดกระทรวงแรงงาน : นายอาทิตย์ อธิสโม)

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงแรงงาน ได้กราบเรียนเชิญนายกรัฐมนตรี (นรม.) เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๕๐๑ ชั้น ๕ ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล (หนังสือกระทรวงแรงงาน ด่วนที่สุด ที่ รง ๐๒๐๙.๒/๑๑๘๗ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ : เอกสาร ๑)

๑.๒ นรม. มีบัญชามอบหมายให้ รอง นรม. (ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง) เป็นประธานการประชุมแทน (หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๕ (ลง)/๒๕๒๓ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ : เอกสาร ๒) และรอง นรม. มอบหมายให้ รมว.รง. เป็นประธานการประชุม คนช. แทน ในวันจันทร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕ กระทรวงแรงงาน (เอกสาร ๓)

๑.๓ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน (สป.รง.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คนช. ได้ดำเนินการจัดประชุมฯ เรียบร้อยแล้ว และได้จัดส่งรายงานการประชุมฯ ให้แก่ คนช. เพื่อรับรองรายงานการประชุมภายในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖ (เอกสาร ๔)

๒. ขัอรายงาน

บัดนี้ สป.รง. โดยสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน (สศร.) ได้ปรับปรุงแก้ไขรายงานการประชุม คนช. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ ตามที่ คนช. ได้แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๖๑ คน ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ จำนวน ๓๑ คน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นประธาน ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นกรรมการ รองปลัดกระทรวงแรงงาน นายอาทิตย์ อธิสโม เป็นเลขานุการ) ผู้เข้าร่วมประชุมจากหน่วยงานภายนอก จำนวน ๑๑ คน เจ้าหน้าที่กระทรวงแรงงาน จำนวน ๑๙ คน

๒.๒ มติการประชุม คนช. ตามประเด็นเพื่อพิจารณาจำนวน ๔ ด้าน ๗ ประเด็น ดังนี้

๒.๒.๑ ด้านที่ ๑ ด้านขยายความคุ้มครองและสร้างหลักประกัน จำนวน ๓ ประเด็น

▪ ประเด็นที่ ๑ การประกันสังคมมาตรา ๔๐ ที่ประชุมมีมติมอบหมายสำนักงานประกันสังคม ดำเนินการดังนี้

(๑) ขอให้เสนอแก้ไขร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ในชั้นกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... กรณีการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลจาก “ไม่เกินกึ่งหนึ่ง” เป็น “ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง”

(๒) ให้ศึกษาแนวทางให้มีผู้แทนแรงงานนอกระบบร่วมเป็นคณะกรรมการประกันสังคม (ทั้งผู้แทนผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ และ มาตรา ๔๐) เนื่องจากปัจจุบันตามกฎหมายประกันสังคม ยังไม่ได้เปิดช่องทางไว้

(๓) ให้ศึกษาความเป็นไปได้ในการเพิ่มสิทธิประโยชน์มาตรา ๔๐ กรณีคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร และกรณี “เงินทดแทนการขาดรายได้กรณีเจ็บป่วย” จากวันละ ๒๐๐ บาท เป็นวันละ ๓๐๐ บาท ตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

(๔) ให้ศึกษาแนวทาง/ช่องทางในการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding : MOU) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อเพิ่มช่องทางการจ่ายเงินสมทบผู้ประกันตน มาตรา ๔๐ ในพื้นที่ทางไกล ทั้งนี้ เพื่อให้มีผลในทางกฎหมาย ควรเป็นมติคณะรัฐมนตรี (ครม.)

▪ ประเด็นที่ ๒ การขับเคลื่อนกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ที่ประชุมมีมติ มอบกระทรวงการคลัง (กค.) และกระทรวงแรงงาน (รง.) พิจารณาแนวทางการดำเนินการลดความซ้ำซ้อนในการจัดสวัสดิการด้านการชราภาพสำหรับแรงงานนอกระบบในภาพรวมให้ได้ข้อสรุปโดยเร็ว และนำเสนอคณะรัฐมนตรี (ครม.) พิจารณา ทั้งนี้ ให้รับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจาก คนช. ไปร่วมพิจารณาด้วย (คนช. เสนอให้ กค. เร่งประกาศ

/รับสมัคร...

รับสมัครสมาชิกกองทุนการออมโดยเร่งด่วน เพื่อให้แรงงานนอกระบบเสียโอกาสจาก พ.ร.บ.กองทุนการออมแห่งชาติ ที่มีการเตรียมความพร้อมของระบบและกลไกการนำกฎหมายสู่การปฏิบัติเรียบร้อยแล้ว โดยควบคู่กับการดำเนินการบูรณาการ กอช.ร่วมกับกองทุนประกันสังคม มาตรา ๔๐ รวมทั้งปรับปรุงทางเลือกให้เหลือน้อยที่สุด)

■ ประเด็นที่ ๓ การขยายความคุ้มครองแรงงานนอกระบบ กลุ่มเกษตรกรพันธสัญญาที่ประชุมมีมติ ดังนี้

(๑) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพิ่มกระทรวงแรงงาน กระทรวงยุติธรรม กระทรวงสาธารณสุข สภาเกษตรกรแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรม ร่วมศึกษาและพิจารณาแนวทางและวิธีการ เพื่อแก้ปัญหาความเสียหายและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรอื่นเนื่องมาจากความไม่เป็นธรรมของระบบเกษตรกรพันธสัญญา รวมถึงจัดทำข้อเสนอแนวทางและวิธีการในการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรม ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ขยายความคุ้มครองแรงงานเกษตรกรพันธสัญญาโดยศึกษาข้อมูลให้ครอบคลุมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ พร้อมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดมาตรการและแนวทางในการออกกฎหมายเพื่อการคุ้มครองดูแลต่อไป

(๓) ขอให้รายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานในการการประชุม คนช. ครั้งต่อไป ๒.๒.๒ ด้านที่ ๒ ด้านสุขภาพ /ความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน จำนวน ๑ ประเด็น ได้แก่

■ ประเด็น : การพัฒนาการจัดบริการอาชีวอนามัยแก่แรงงานนอกระบบที่ประชุมมีมติ ดังนี้

(๑) ให้กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรค เร่งจัดตั้งคลินิกเกษตรกร “๑ จังหวัด ๑ อำเภอ ๑ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพสท.)” และดำเนินการให้ได้ร้อยละ ๕๐ ของจำนวน รพสท. ทั้งหมดในปี ๒๕๕๙ โดยสนับสนุนชุดตรวจคัดกรองและกระดาษทดสอบพิเศษ (Reactive paper) ให้เพียงพอ พัฒนาศักยภาพบุคลากร รพสท. และกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดในการดำเนินงานของจังหวัดด้วย

(๒) ให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) กำหนดสิทธิประโยชน์และงบประมาณสนับสนุนการจัดบริการอาชีวอนามัยในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำหรับกลุ่มแรงงานนอกระบบ นอกเหนือจากระบบการบริการสุขภาพสำหรับประชาชนทุกคนที่อยู่ในระบบหลักประกันสุขภาพ

(๓) ให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำรวจ/ศึกษา สถานการณ์และสภาพปัญหาความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของกลุ่มแรงงานนอกระบบ เช่น กลุ่มเกษตรกร (โดยเฉพาะกลุ่มผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP : One Tambol One Product) หาบเร่ แผงลอย ขับรถบริการสาธารณะ (มอเตอร์ไซด์และรถแท็กซี่) คนเก็บขยะและซาเล้ง ประมง ผู้รับงานไปทำที่บ้าน แรงงานรับจ้างตามฤดูกาล ฯลฯ โดยนำร่องใน ๑๐ จังหวัดที่มีศูนย์ความปลอดภัยแรงงาน แล้วจัดทำเป็นฐานข้อมูลของกลุ่มแรงงานนอกระบบและนำมาประมวลผลข้อมูลดังกล่าว เพื่อนำมาจัดทำเป็นคู่มือความปลอดภัยในการทำงาน

(๔) ให้กระทรวงอุตสาหกรรม เข้าร่วมบูรณาการการทำงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข สปสช. และกระทรวงแรงงาน

(๕) ให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นหน่วยหนุนเสริม/สนับสนุนการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าว โดยจัดทำ “ยุทธศาสตร์อาชีวอนามัย แรงงานนอกระบบ” รวมถึงสนับสนุนองค์ความรู้และบทเรียนจากประสบการณ์การดำเนินงานเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของแรงงานนอกระบบต่อไป

(๖) ให้รายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานในการการประชุม คนช. ครั้งต่อไป ๒.๒.๓ ด้านที่ ๓ ด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ จำนวน ๑ ประเด็น

■ ประเด็น : การสนับสนุนการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ ที่ประชุมมีมติ : เพื่อเตรียมการรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน ในปี ๒๕๕๘ และเพื่อภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย ขอให้รัฐบาลพิจารณาสนับสนุนการให้สัตยาบันอนุสัญญา ILO ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ ตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ของรัฐสภา และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมการในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านกฎหมายด้านสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ด้านการรณรงค์ เป็นต้น ทั้งนี้ และขอให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน รายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานในการการประชุม คนช. ครั้งต่อไป

/๒.๒.๔ ด้านที่ ๔...

๒.๒.๔ ด้านที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการ จำนวน ๒ ประเด็น ได้แก่

■ ประเด็นที่ ๑ การจัดตั้ง “กองบริหารแรงงานนอกระบบ” และแต่งตั้ง “คณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ” มติที่ประชุม ดังนี้

(๑) การจัดตั้ง “กองบริหารแรงงานนอกระบบ” ภายใต้สำนักงาน ปลัดกระทรวงแรงงาน (สป.รง.) ในเบื้องต้นให้ สป.รง. ปรับเปลี่ยนบุคลากรให้มาช่วยดำเนินงานก่อน เนื่องจากการปรับ โครงสร้างของ สป.รง. ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะ อ.ก.พ.ร. แล้ว ในระยะต่อไป จึงให้ปรับเป็น “กองบริหารแรงงาน นอกระบบ” เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลัก “Focal Point” ด้านแรงงานนอกระบบของประเทศไทยต่อไป

(๒) การแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ แรงงานนอกระบบ ให้กระทรวงแรงงานในฐานะฝ่ายเลขานุการ ประคับประคองและอำนวยความสะดวกของคณะกรรมการ ประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ โดยจัดทำคำสั่งใน ๒ รูปแบบ คือ

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ แรงงานนอกระบบ จำนวน ๑ คณะเดียว โดยนำความเห็นของ คนช. มาประกอบการพิจารณาด้วย (ความเห็นของ คณะกรรมการฯ เช่น องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ มีมากเกินไปและมีผู้แทนของ รง. มากเกินไป เป็นต้น)

๒) แต่งตั้งคณะกรรมการฯ ตามยุทธศาสตร์ จำนวน ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ คณะกรรมการขยายขอบเขตการคุ้มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคงทางสังคม คณะกรรมการเสริมสร้าง องค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ และคณะกรรมการเพิ่มสมรรถนะการ บริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

และนำเสนอ คนช. พิจารณาอีกครั้งในการประชุมครั้งต่อไป

■ ประเด็นที่ ๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ จังหวัด ที่ประชุมมีมติ ให้กระทรวงแรงงานพิจารณาเกณฑ์การคัดเลือกจังหวัดนำร่อง องค์ประกอบ/อำนาจหน้าที่ รวมถึง กรอบงบประมาณในการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด และนำเสนอที่ประชุม คนช. ในการประชุมครั้งต่อไป

๓. ข้อพิจารณา/ข้อเสนอ

สสร. พิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการ แรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ จึงเห็นควรดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ แจกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามมติ/ข้อสั่งการ ได้แก่

(๑) หน่วยงานภายนอกกระทรวงแรงงาน ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

(๒) หน่วยงานภายใน รง. ได้แก่ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานประกันสังคม และสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

๓.๒ นำเรียน รมว.รง. เพื่อโปรดลงนามในหนังสือ ดังนี้

๑) ถึงนายกรัฐมนตรี เพื่อเรียนเชิญเป็นประธานการประชุม คนช. ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๕๐๑ ชั้น ๕ ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล หรือ วัน เวลา และสถานที่ สุดแต่นายกรัฐมนตรีจะพิจารณาเห็นสมควร

๒) ถึงรองนายกรัฐมนตรี (ร้อยตำรวจเอกเฉลิม อยู่บำรุง) เพื่อรายงานความคืบหน้า การประชุม คนช. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามข้อ ๓. หากเห็นชอบ โปรดลงนามในหนังสือตามข้อ ๓.๑ และนำเรียน รมว.รง. ตามข้อ ๓.๒ ทั้งนี้ สสร. จักได้ประชุมหารือแนวทางการดำเนินงานตามข้อสั่งการ คนช. กับหน่วยงาน ตามข้อ ๓.๑ ต่อไป

(นางสาววิจิตต์ สุวรรณบุญ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและวางแผนกำลังแรงงาน

รักษาการในตำแหน่งที่ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน

สรุปมติการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.)

ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖

วันจันทร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕ กระทรวงแรงงาน

โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (นายเผด็จชัย สะสมทรัพย์) เป็นประธานการประชุม

ระเบียบวาระ	มติที่ประชุม
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ	มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบตามที่นายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง) เป็นประธานการประชุมฯ และท่านรองนายก ฯ ได้มีบัญชาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (นายเผด็จชัย สะสมทรัพย์) เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖
ระเบียบวาระที่ ๒.๑ เรื่องเพื่อทราบสรุปสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙	มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบสรุปสาระของแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ซึ่งสรุปสาระสำคัญของแผนฯ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ : แรงงานนอกระบบได้รับการคุ้มครอง มีหลักประกันทางสังคม นำสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น” มี ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ขยายขอบเขตการคุ้มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคง (๒) เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ (๓) เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ
ระเบียบวาระที่ ๒.๒ เรื่องเพื่อทราบรายงานผลงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครอง และพัฒนาแรงงานนอกระบบพ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ (ปีงบประมาณ ๒๕๕๕) ตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์	มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบรายงานผลงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครอง และพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ (ปีงบประมาณ ๒๕๕๕) ตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ ซึ่งค่าเฉลี่ยความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ฯ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕) จำนวน ๙ ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๕๔
ระเบียบวาระที่ ๒.๓ เรื่องเพื่อทราบสรุปความคืบหน้าการดำเนินการตามข้อเสนอจากเวทีสมัชชาแรงงานนอกระบบเมื่อวันที่ ๔ - ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕	มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบสรุปความคืบหน้าการดำเนินการตามข้อเสนอจากเวทีสมัชชาแรงงานนอกระบบเมื่อวันที่ ๔ - ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

ระเบียบวาระ	มติที่ประชุม
<p>ระเบียบวาระที่ ๓.๑ เรื่องเพื่อพิจารณาการขยายความคุ้มครองและสร้างหลักประกัน</p> <p>๓.๑.๑ การประกันสังคมแรงงานนอกระบบ มาตรา ๔๐</p>	<p>มติที่ประชุม ที่ประชุมเห็นชอบและมอบหมายให้สำนักงานประกันสังคมรับข้อเสนอของคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(๑) ขอให้เสนอแก้ไขร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ในชั้นกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... กรณีการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาล จาก “ไม่เกินกึ่งหนึ่ง” เป็น “ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง”</p> <p>(๒) ให้ศึกษาแนวทางให้มีผู้แทนแรงงานนอกระบบร่วมเป็นคณะกรรมการประกันสังคม (ทั้งผู้แทนผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ และ มาตรา ๔๐) เนื่องจากปัจจุบันตามกฎหมายประกันสังคม ยังไม่ได้เปิดช่องทางไว้</p> <p>(๓) ให้ศึกษาความเป็นไปได้ในการเพิ่มสิทธิประโยชน์มาตรา ๔๐ กรณีคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร และกรณี “เงินทดแทนการขาดรายได้กรณีเจ็บป่วย” จากวันละ ๒๐๐ บาท เป็นวันละ ๓๐๐ บาท ตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ</p> <p>(๔) ให้ศึกษาแนวทาง/ช่องทางในการจัดทำ MOU กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อเพิ่มช่องทางการจ่ายเงินสมทบผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ ในพื้นที่ห่างไกล ทั้งนี้ เพื่อให้มีผลในทางกฎหมาย ควรเป็นมติคณะรัฐมนตรี (ครม.)</p>
<p>๓.๑.๒ การขับเคลื่อนกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)</p>	<p>มติที่ประชุม ที่ประชุมเห็นชอบและมอบหมายกระทรวงการคลัง (กค.) และกระทรวงแรงงาน (รง.) พิจารณาแนวทางการดำเนินการลดความซ้ำซ้อนในการจัดสวัสดิการด้านการชราภาพสำหรับแรงงานนอกระบบในภาพรวมให้ได้ข้อสรุปโดยเร็ว และนำเสนอ ครม. พิจารณา ทั้งนี้ ให้รับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ คนช. ไปร่วมพิจารณาด้วย</p>
<p>๓.๑.๓ การขยายความคุ้มครองแรงงานนอกระบบ กลุ่มเกษตรกรพันธสัญญา</p>	<p>มติที่ประชุม ที่ประชุมเห็นชอบและมอบหมาย ดังนี้</p> <p>๑. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพิ่มกระทรวงแรงงาน กระทรวงยุติธรรม กระทรวงสาธารณสุข สภาเกษตรกรแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรม ร่วมศึกษาและพิจารณาแนวทางและวิธีการ เพื่อแก้ปัญหาความเสียหายและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรอันเนื่องมาจากความไม่เป็นธรรมของระบบเกษตรกรพันธสัญญา รวมถึงจัดทำข้อเสนอแนวทางและวิธีการในการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรม ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต</p> <p>๒. ให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ขยายความคุ้มครองแรงงานเกษตรกรพันธสัญญาโดยศึกษาข้อมูลให้ครอบคลุมทั้งภายในประเทศและ</p>

ระเบียบวาระ	มติที่ประชุม
	<p>ต่างประเทศ พร้อมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดมาตรการและแนวทางในการออกกฎหมายเพื่อการคุ้มครองดูแลต่อไป</p> <p>๓. ขอให้รายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานในการการประชุม คนช. ครั้งต่อไป (ถ้ามี)</p>
<p>ระเบียบวาระที่ ๓.๒ เรื่องเพื่อพิจารณา ด้านสุขภาพ /ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน</p> <p>๓.๒.๑ การพัฒนาการจัดบริการอาชีวอนามัยแก่แรงงานนอกระบบ</p>	<p>มติที่ประชุม ที่ประชุมเห็นชอบและมอบหมาย ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ให้กระทรวงสาธารณสุขโดยกรมควบคุมโรค เร่งจัดตั้งคลินิกเกษตรกร “๑ จังหวัด ๑ อำเภอ ๑ รพสต.” และดำเนินการให้ได้ร้อยละ ๕๐ ของจำนวน รพสต. ทั้งหมด ในปี ๒๕๕๙ โดยสนับสนุนชุดตรวจคัดกรองและกระดาษทดสอบพิเศษ (Reactive paper) ให้เพียงพอ พัฒนาศักยภาพบุคลากร รพสต. และกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดของในการดำเนินงานของจังหวัดด้วย ๒. ให้ สปสช. กำหนดสิทธิประโยชน์และงบประมาณสนับสนุนการจัดบริการอาชีวอนามัยในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำหรับกลุ่มแรงงานนอกระบบ นอกเหนือจากระบบการบริการสุขภาพสำหรับประชาชนทุกคนที่อยู่ในระบบหลักประกันสุขภาพ ๓. ให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน <u>สำรวจ/ศึกษาสถานการณ์และสภาพปัญหาความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของกลุ่มแรงงานนอกระบบ เช่น กลุ่มเกษตรกร (โดยเฉพาะกลุ่มผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP : One Tambol One Product) ทาบแร่แผงลอย ขับรถบริการสาธารณะ (มอเตอร์ไซด์และรถแท็กซี่) คนเก็บขยะและชาเล้ง ประมง ผู้รับงานไปทำที่บ้าน แรงงานรับจ้างตามฤดูกาล ฯลฯ โดยนำร่องใน ๑๐ จังหวัดที่มีศูนย์ความปลอดภัยแรงงานแล้วจัดทำเป็นฐานข้อมูลของกลุ่มแรงงานนอกระบบ และนำมาประมวลผลข้อมูลดังกล่าว เพื่อนำมาจัดทำเป็นคู่มือความปลอดภัยในการทำงาน</u> ๔. ให้กระทรวงอุตสาหกรรมเข้าร่วมบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข สปสช. และกระทรวงแรงงาน ๕. ให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นหน่วยหนุนเสริม/สนับสนุนการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบวาระ	มติที่ประชุม
๓.๔.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด	มติที่ประชุม ที่ประชุมเห็นชอบและมอบหมายฝ่ายเลขานุการ พิจารณาเกณฑ์การคัดเลือกจังหวัดนำร่อง องค์กรประกอบ/อำนาจหน้าที่ รวมถึงกรอบงบประมาณ ในการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัดฯ และนำเสนอที่ประชุม คนช. ในการประชุมครั้งต่อไป

(นางราศี เบญจาทิกุล)

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

รายงานการประชุม
คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ
ครั้งที่ ๑ / ๒๕๕๖
วันพุธที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕ กระทรวงแรงงาน

*****

คณะกรรมการผู้มาประชุม

๑.	นายเผด็จชัย	สะสมทรัพย์	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน แทน นายกรัฐมนตรี	ประธาน คณะกรรมการ
๒.	นายสมเกียรติ	ฉายะศรีวงศ์	ปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน	คณะกรรมการ
๓.	นางเพชรี	เชมวิรัตน์	ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาชุมชน และส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย	คณะกรรมการ
๔.	นายประกอบ	กุลบุตร	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเผยแพร่ทางการศึกษา แทน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะกรรมการ
๕.	นพ.ชาญวิทย์	หระเทพ	รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข แทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	คณะกรรมการ
๖.	นายธรรมบุญ	เกตุแก้ว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ แทน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	คณะกรรมการ
๗.	นางสาวสุภาณี	จันทร์มาศ	ผู้อำนวยการส่วนนโยบายระบบการออม แทน ปลัดกระทรวงการคลัง	คณะกรรมการ
๘.	นางสุภัคนันท์	ลาภคดียกุล	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ แทน ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์	คณะกรรมการ
๙.	นางประกาย	กิจธิคุณ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ แทน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คณะกรรมการ
๑๐.	นายวีระศักดิ์	กิติวัฒน์	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมอุตสาหกรรมเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร แทน ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	คณะกรรมการ
๑๑.	นางสัณณลักษณ์	ช่วยนุกูล	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมอาชีพ แทน ปลัดกรุงเทพมหานคร	คณะกรรมการ
๑๒.	ม.ร.ว. สอนจักร	จักรพันธุ์	นักวิเคราะห์งบประมาณเชี่ยวชาญ แทน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	คณะกรรมการ
๑๓.	นางสาวกุลธิดา	เลิศพงษ์วิวัฒนา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ แทน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	คณะกรรมการ

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

๑๔.	นพ.กฤษ	สีทองอิน	ผู้จัดการกองทุนอาวุโส แทน เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพ แห่งชาติ	คณะกรรมการ
๑๕.	ทพ.ศิริเกียรติ	เหลียงกอบกิจ	ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาพะประชากร กลุ่มเฉพาะ (สำนัก ๙) แทน ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)	คณะกรรมการ
๑๖.	นางจิตติมา	ศรีสุขนาม	เจ้าหน้าที่โครงการประเทศไทยและสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว แทน ผู้อำนวยการสำนักงานแรงงานระหว่าง ประเทศ (ประจำประเทศไทย)	คณะกรรมการ
๑๗.	นายโชคชัย	เดชอมรธัญ	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แทน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	คณะกรรมการ
๑๘.	นายปฐม	เพชรมณี	ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองแรงงาน แทน อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	คณะกรรมการ
๑๙.	นายจิรศักดิ์	สุคนธชาติ	เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม สำนักงานประกันสังคม	คณะกรรมการ
๒๐.	รศ.ดร.นฤมล	นิราทร	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ	คณะกรรมการ
๒๑.	นายกิตศักดิ์	จันทร์จรัสวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ	คณะกรรมการ
๒๒.	นางสุวัฒนา	ศรีภิรมย์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ	คณะกรรมการ
๒๓.	นายประพัฒน์	ปัญญาชาติรักษ์	ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ	คณะกรรมการ
๒๔.	นายบัณฑิตย์	ธนชัยเศรษฐวุฒิ	ผู้อำนวยการมูลนิธิอารมณพงศ์พจน์	คณะกรรมการ
๒๕.	นางพุลทรัพย์	สวนเมือง ตูลาพันธ์	ผู้จัดการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ	คณะกรรมการ
๒๖.	นางสุจิน	รุ่งสว่าง	ประธานศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบแห่งชาติ	คณะกรรมการ
๒๗.	นายสมคิด	ดั่งเงิน	ประธานเครือข่ายแรงงานนอกระบบ	คณะกรรมการ
๒๘.	นางสาวอรุณี	ศรีโต	ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ เขตปริมณฑล	คณะกรรมการ
๒๙.	นายอาทิตย์	อิสโม	รองปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน	กรรมการและ เลขานุการ
๓๐.	นายโกมินทร์	ชวนาใต้	รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๑.	นางราศี	เบญจาทิกุล	ผู้อำนวยการสำนักงานสภาพัฒนาการเพื่อพัฒนา แรงงานแห่งชาติ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจ การแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

คณะกรรมการผู้ไม่มาประชุม

๑. ดร. ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ คณะกรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายอนุสรณ์	ไกรวิทันุสรณ์	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน
๒. นางนฤมล	ธารดำรงค์	ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน
๓. ดร.นพ.สมเกียรติ	ศิริรัตนพฤกษ์	ผู้อำนวยการสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
๔. นายยอดชาย	ทองธีระ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ
๕. นางนพพร	วิริยานุพงศ์	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ สำนักเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
๖. นางสาวพระภกร	แจ้งเสมอ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๗. นางสาวชนิตา	โลหะถาวร	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
๘. นายพนมเทียน	เส่งวัน	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการจัดการด้านสุขภาวะ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๙. นางสาวฐิติรัตน์	อำไพ	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
๑๐. นายสาครินทร์	จำปา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย
๑๑. นางสาววรรณา	บุญเจือ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เจ้าหน้าที่กระทรวงแรงงาน ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และสำนักงานประกันสังคม จำนวน ๑๙ คน รวมผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๖๑ คน

เริ่มประชุมเวลา เวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

๑. นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายรองนายกรัฐมนตรี (รอง นรม.) (ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง) เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ ในวันจันทร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ และเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ รอง นรม. ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (รณว.ร. : นายเผด็จชัย สะสมทรัพย์) ในฐานะรองประธาน คนช. เป็นประธานการประชุมฯ แทน

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

๒. ความเป็นมาของ คนช. ชุดนี้ สืบเนื่องจากข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบปี ๒๕๕๔ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่ามีจำนวนผู้ทำงานทั้งสิ้น ๓๙.๓ ล้านคน โดยเป็นผู้ทำงานที่ไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงานหรือ “แรงงานนอกระบบ” จำนวน ๒๔.๖ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๖ และที่เหลือเป็นผู้ทำงานในระบบหรือแรงงานในระบบ จำนวน ๑๔.๗ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๔ เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ จนถึงปี ๒๕๕๕ พบว่าผู้ทำงานที่เป็นแรงงานนอกระบบมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๓. การที่แรงงานนอกระบบไม่มีนายจ้าง จึงทำให้ไม่ได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายแรงงาน ทำให้ไม่มีความมั่นคงในการทำงาน ขาดหลักประกันในชีวิต เข้าไม่ถึงทรัพยากรและการสนับสนุนจากภาครัฐ ไม่มีองค์กรตัวแทน ทำให้ขาดอำนาจการเจรจาต่อรอง รวมทั้งขาดความรู้ความเข้าใจในตัวตน สิทธิ กฎหมายและสุขภาพความปลอดภัยในการทำงานที่พึงมีพึงได้ในฐานะที่เป็นกำลังแรงงานของประเทศ และถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีบริการภาครัฐเกิดขึ้นมากมายที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่ม แต่ยังไม่พบว่าบริการดังกล่าวยังไม่เหมาะสม/สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความเป็นแรงงานนอกระบบที่มีความยืดหยุ่นและความหลากหลายบริบท

๔. กระทรวงแรงงาน ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลกำลังแรงงานของประเทศ ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำ “แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙” ขึ้น และคณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เห็นชอบในหลักการ “แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙” และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ปรากฏในแผนฯ ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบตามแนวทางที่กำหนดไว้

๕. กระทรวงแรงงานและภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ไปสู่การปฏิบัติ โดยได้นำข้อเสนอของกระทรวงการคลัง (หากได้รับการจัดสรรงบประมาณตามกรอบที่กำหนด จะสามารถดำเนินโครงการให้สำเร็จได้ตามระยะเวลาที่กำหนด) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ขอปรับเปลี่ยนรายละเอียดโครงการให้เหมาะสมกับสถานการณ์) กระทรวงอุตสาหกรรม (ควรส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบพัฒนาตนเป็นวิสาหกิจชุมชนที่มีความเข้มแข็งยั่งยืนและส่งเสริมให้เป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ในระยะยาว) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ควรให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายแรงงานนอกระบบตามความรุนแรงของผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อกลุ่ม และกำหนดมาตรการแนวทางให้สอดคล้องกับศักยภาพของกลุ่ม และบูรณาการโครงการที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกัน) และ สำนักงานงบประมาณ (ควรมีการบูรณาการการทำงานและงบประมาณร่วมกัน) มาร่วมกันจัดทำ “แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙” และสรุปนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

๖. แผนปฏิบัติการฯ เป็นแผนฯ ที่กระทรวงแรงงานรวบรวม/ประมวล จากแผนงาน โครงการ กิจกรรมของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐและภาคประชาสังคมว่า มีภารกิจอะไรบ้างที่ดำเนินการให้กับ “กลุ่มแรงงานนอกระบบ” ในภาพรวมทั้งประเทศ ดังนั้น จึงเป็นแผนปฏิบัติการที่ใหญ่และขอบเขตกว้างขวาง รวมทั้งมีหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้องมาก จำนวน ๘๒ โครงการ/กิจกรรม มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น ๙ กระทรวง ๒๑ หน่วยงาน

๗. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติตามที่ รง. เสนอ ซึ่งมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้ องค์ประกอบ จำนวน ๓๓ คน ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนกลุ่มแรงงานนอกระบบ เป็นคณะกรรมการ รองปลัดกระทรวงแรงงานที่ได้รับมอบหมาย (รองปลัดกระทรวงแรงงาน : นายอาทิตย์ อิสโม) เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- ๑) กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านแรงงานนอกระบบของประเทศ รวมทั้งนโยบายเกี่ยวกับงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน
- ๒) กำกับ ติดตาม การดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบของประเทศ
- ๓) รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบ และเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรี
- ๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม
- ๕) ปฏิบัติการอื่นใด ตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒

เรื่องเพื่อทราบ

๒.๑ สรุปสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙

ฝ่ายเลขานุการฯ สรุปสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์ฯ ดังนี้

๑. ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ กระทรวงแรงงาน โดยสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) และมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ได้ร่วมมือกันจัดทำ “แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ และนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๒. สาระสำคัญของแผนฯ ประกอบด้วย

วิสัยทัศน์ : แรงงานนอกระบบได้รับการคุ้มครอง มีหลักประกันทางสังคม นำสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น” มี ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

(๑) ขยายขอบเขตการคุ้มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคง

(๒) เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อขยายโอกาส

การมีงานทำ

(๓) เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

ซึ่งแผน ฯ ดังกล่าว มีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่สำคัญในระดับยุทธศาสตร์ ๑๐ ตัวชี้วัด ซึ่งจะกล่าวรายละเอียด ในวาระที่ ๒.๒ จะเป็นการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ประจำปี ๒๕๕๕ ตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

๒.๒ ผลงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครอง และพัฒนาแรงงานนอกระบบ

พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ (ปีงบประมาณ ๒๕๕๕) ตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์

ฝ่ายเลขานุการฯ สรุปสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์ฯ ดังนี้

๑) ความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ส่งเสริม คุ่มครอง และพัฒนาแรงงาน
นอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕) จำนวน ๙
ตัวชี้วัด คิดเฉลี่ยเป็นร้อยละ ๙๙.๕๔ สรุปดังนี้

KPI	ชื่อตัวชี้วัด (KPI)/เป้าหมาย	เป้าหมายปี ๒๕๕๕	ผลงาน/ความคืบหน้า	คิดเป็น ร้อยละ
๑.	ร้อยละ ๒๕ ของแรงงานนอกระบบมี หลักประกันทางสังคม โดยเข้าถึงระบบ สวัสดิการสังคมของรัฐ (รัฐสมทบ) อย่างน้อย ๑ ระบบหรือ ๑ กองทุน	ร้อยละ ๕ ของแรงงานนอกระบบ จำนวน ๑.๒๓ ล้านคนมีหลักประกันทางสังคม จำแนกเป็น ๑) มาตรา ๔๐ จำนวน ๑.๒๐ ล้านคน ๒) กองทุน การออมแห่งชาติ (กอช.) ๐.๓๐ ล้านคน	- แรงงานนอกระบบมี หลักประกันทางสังคม จำนวน ๑.๑๘ ล้านคน (มาตรา ๔๐) ส่วนพ.ร.บ. กองทุนการออม แห่งชาติ (กอช.) ใหม่ และขณะนี้ อยู่ระหว่างแก้ไข	๙๕.๙
๒.	ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการปรับปรุง / พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน นอกระบบ	ร้อยละ ๘๐ ของการปรับปรุงกฎหมาย จำนวน ๓ ฉบับ	- เป็นไปตามระดับความสำเร็จ ทั้ง ๓ ฉบับ	๑๐๐
๓.	จำนวนข้อเสนอแนะ/รายงานการ ดำเนินงานด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานของกลุ่ม แรงงานนอกระบบ ไม่ต่ำกว่าปีละ ๑ เรื่อง/เล่ม	ไม่มี แผนดำเนินงานในปี ๒๕๕๕ เริ่มดำเนินงานในปี ๒๕๕๖	-	-
๔.	ระดับความสำเร็จของการเตรียมความพร้อมให้ สัถยบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่าง ประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘	ประชาพิจารณ์เพื่อเตรียมความพร้อม ในการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงาน ระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘	จัดประชาพิจารณ์ จำนวน ๕ ครั้ง และอยู่ระหว่างสรุปเสนอ ครม.	๑๐๐
๕.	จำนวนแรงงานนอกระบบที่ได้รับการ ส่งเสริมการมีงานทำ	จำนวน ๐.๕๐ ล้านคน	จำนวน ๐.๕๙ ล้านคน	๑๐๐
๖.	จำนวนแรงงานนอกระบบมีศักยภาพได้ตาม มาตรฐานการฝึก และ/หรือมีมาตรฐาน ฝีมือแรงงานเพิ่มขึ้น	- ไม่ได้ตั้งค่าเป้าหมายไว้ในปี ๒๕๕๕ (ไม่มี ข้อมูลย้อนหลัง) - ผลงานปี ๒๕๕๕ เป็นค่าเริ่มต้น	จำนวน ๓๒,๓๖๔ คน	๑๐๐
๗.	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาข้อมูล แรงงานนอกระบบ	ศึกษาข้อมูล “ฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ กระทรวงแรงงาน” และระบบงานของศูนย์ ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ	ศึกษา/หารือในประเด็นข้อมูล เบื้องต้น การเชื่อมโยงข้อมูล จากฐานข้อมูลภายนอก และ รายการข้อมูลที่จะเชื่อมโยง	๑๐๐
๘.	ระดับความสำเร็จของการพัฒนากลไกการ บริหารจัดการแรงงานนอกระบบ	จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงาน นอกระบบแห่งชาติ	มติ ครม.เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร จัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ	๑๐๐
๙.	จำนวนเครือข่ายแรงงานนอกระบบเพิ่มขึ้น	- ไม่ได้ตั้งค่าเป้าหมายไว้ในปี ๒๕๕๕ (ไม่มี ข้อมูลเบื้องต้น) - ผลงานปี ๒๕๕๕ เป็นค่าเริ่มต้น	จำนวน ๑๐ แห่ง	๑๐๐
๑๐.	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบ / รูปแบบการติดตามประเมินผล	- ไม่มีแผนการดำเนินงานปี ๒๕๕๕	ได้เสนอของบประมาณปี ๒๕๕๗ เพื่อจัดทำระบบการติดตามฯ	๑๐๐
เฉลี่ยความสำเร็จการดำเนินงานตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ รวม ๙ ตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ (เนื่องจากตัวชี้วัดที่ ๓ ยังไม่มีแผนในการดำเนินการ ฯ ในปี ๒๕๕๕)				๙๙.๕๔

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

๒) สรุปผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ส่งเสริม คุ่มครอง และพัฒนาแรงงาน
นอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ จำนวน ๑๐ ตัวชี้วัด ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ - ๓๐
กันยายน ๒๕๕๕) (ตามตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ จำนวน ๑๐ ตัวชี้วัด)

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
<p>ตัวชี้วัด (KPI) ๑ ร้อยละ ๒๕ ของแรงงานนอกระบบมีหลักประกันทางสังคม โดยเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคมของรัฐ (รัฐสมทบ) อย่างน้อย ๑ ระบบหรือ ๑ กองทุน</p> <p>เป้าหมาย ๕ ปี</p> <p>ร้อยละ ๒๕ ของแรงงานนอกระบบมีหลักประกันทางสังคม (จำนวน ๖.๑๕ ล้านคน)</p> <p>แผนฯ ปี ๒๕๕๕</p> <p>ร้อยละ ๕ ของแรงงานนอกระบบจำนวน ๑.๒๓ ล้านคนมีหลักประกันทางสังคม จำแนกเป็น</p> <ul style="list-style-type: none"> - สปส. ๑.๒๐ ล้านคน และ - กอช. ๐.๓๐ ล้านคน) 	<p>ผลงาน แรงงานนอกระบบมีหลักประกันทางสังคม จำนวน ๑.๑๘ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๙ เนื่องจากรัฐบาลชุดปัจจุบันได้ปรับปรุง/แก้ไข พ.ร.บ.กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ใหม่ และขณะนี้อยู่ระหว่างแก้ไข และยังไม่ได้นำเข้า ครม.</p> <p>รายละเอียดผลงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประกันสังคม มาตรา ๔๐ จำนวน ๑.๑๘ ล้านคน (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๑.๒๐๔ ล้านคน) ๒. กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) อยู่ระหว่างแก้ไข พ.ร.บ.กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) โดยปรับปรุงให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม 	<p>ข้อมูลเพิ่มเติม</p> <p>เรื่องการแก้ไข พ.ร.บ.กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - พ.ร.บ.กองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พ.ค.๒๕๕๔ กฎหมายระบุว่า กอช. จะต้องเปิดรับสมาชิกให้ได้ภายใน ๑ ปี หลังจากกฎหมายมีผลบังคับ คือ วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ - ขณะนี้อยู่ระหว่างแก้ไข พ.ร.บ.ฯ (ยังไม่ได้นำเข้า ครม.) ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการถึงจะมีผลบังคับใช้ และจึงจะเริ่มสมัครสมาชิกได้ <p>ข้อมูลเพิ่มเติม ประเด็นที่แก้ไข</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) การบริหารและจัดการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) มีรายละเอียด ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดให้ กอช. เป็นองค์กรขนาดเล็กมีสำนักงาน และมีพนักงาน ๑๐ - ๑๕ คน - กอช. ทำความตกลงหรือว่าจ้างธนาคารรัฐเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับงานทะเบียนสมาชิก งานวิเคราะห์เชิงคณิตศาสตร์ประกันภัย ประชาสัมพันธ์หาสมาชิกรับสมัคร และรับเงินสะสม เป็นต้น - มอบหมายผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นเลขาธิการกองทุนฯ และทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการ กอช. - เพิ่มผู้อำนวยการธนาคารออมสิน และผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ในคณะกรรมการ กอช. เพื่อประสานนโยบายด้านสมาชิก (๒) ให้ผู้ที่มีอายุเกิน ๖๐ ปี มีสิทธิเป็นสมาชิก และสำหรับผู้สมัครที่มีอายุเกิน ๕๕ ปีขึ้นไป จะต้องเป็นสมาชิกอย่างน้อย ๕ ปี จึงจะมีสิทธิรับบำนาญหรือบำนาญได้ (สอดคล้องกับระยะเวลาออม ๕ ปี ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (Provident Fund : PVD) และกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund : RMF) (๓) สมาชิกมีสิทธิเลือกรับบำนาญแทนบำนาญได้ โดยหากคำนวณบำนาญได้น้อยกว่าบำนาญขั้นต่ำ จะได้รับเป็นบำนาญเพื่อลดความซับซ้อนของหลักเกณฑ์กองทุน (๔) ไม่กำหนดเพดานเงินสะสม โดยสมาชิกสามารถส่งเงินสะสมได้ตั้งแต่ ๕๐ บาทขึ้นไป ทั้งนี้

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
		<p>ในกรณีที่สมาชิกส่งเงินสะสมจำนวนมากและเลือกรับบำนาญหากสมาชิกมีอายุเกินกว่าอายุขัยเฉลี่ยและได้รับบำนาญเงินในบัญชีเงินบำนาญหมดไปแล้ว กองทุนต้องนำเงินในบัญชีเงินกองกลางมาจ่ายเป็นบำนาญให้แก่สมาชิกรายนั้น ไปจนสิ้นอายุขัย ซึ่งหากเงินกองกลางหมดจะเป็นภาระงบประมาณ จึงให้จำกัดจำนวนเงินที่จะนำมาคำนวณบำนาญโดยเงินสะสมที่เกิดขึ้นจากนี้ให้จ่ายเป็นบำนาญ ตามหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดโดยกฎกระทรวง</p> <p>(๕) รัฐสมทบเงินให้สมาชิกทุกคนในอัตราร้อยละ ๑๐๐ ของเงินสะสม แต่ไม่เกินปีละ ๑,๒๐๐ บาท ซึ่งจะกำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>(๖) ไม่ลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยง โดยให้นำเงินของกองทุนฝากที่ธนาคารรัฐ และลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล และเห็นควรให้ตัดเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการการลงทุนออกจาก พ.ร.บ. กอช ซึ่งคณะกรรมการกองทุนมีอำนาจแต่งตั้งเองได้</p> <p>(๗) ไม่ค้าประกันผลตอบแทน โดยให้ยกเลิกมาตราที่กำหนดให้มีการค้าประกันผลตอบแทน (เดิมกำหนดให้กองทุนค้าประกันผลตอบแทน ให้สมาชิกได้รับไม่น้อยกว่าเงินฝากประจำ ๑๒ เดือนโดยเฉลี่ยของธนาคาร)</p> <p>(๘) สมาชิกที่เกิดเหตุทุพพลภาพมีสิทธิรับเงินทั้งหมดในบัญชีเงินรายบุคคลซึ่งประกอบด้วย เงินสะสม เงินสมทบ และดอกผลของเงินดังกล่าว (เดิมได้รับเฉพาะเงินสะสมและดอกผลของเงินสะสม ส่วนเงินสมทบจะนำมาคำนวณบำนาญเมื่อสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ)</p>
<p>KPI ที่ ๒ ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการปรับปรุง / พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ</p> <p>ค่าเป้าหมายปี ๒๕๕๕ ร้อยละ ๘๐ ของการปรับปรุงกฎหมาย ๓ ฉบับ</p> <p>ฉบับที่ ๑ การปรับปรุงพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. ....</p> <p>แผนฯ ปี ๒๕๕๕</p> <p>๑. นำเสนอ ร่าง พ.ร.บ. ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. ....ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติในหลักการ</p> <p>๒. จัดส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</p>	<p>ผลงาน เป็นไปตามเป้าหมายร้อยละ ๑๐๐ โดยร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ซึ่งแก้ไขปรับปรุงจาก พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้นำมาปรับปรุงและเพิ่มเติมเนื้อหา ในประเด็นการเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้ผู้ประกันตนมากขึ้น (ในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกันตน มาตรา ๔๐ ได้แก่ การคุ้มครองไปถึงลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภทของส่วนราชการและลูกจ้าง</p>	<p>สาระสำคัญของ พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. ....ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ</p> <p>ส่วนที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ ได้แก่ การคุ้มครองไปถึงลูกจ้างชั่วคราวทุกประเภทของส่วนราชการและลูกจ้างทั้งหมด และแก้ไขเพิ่มเติมการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลเข้ากองทุนสำหรับผู้ประกันตน มาตรา ๔๐ เป็นต้น</p>

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

๒. สภาพปัญหา

๒.๑ บริษัทธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารขนาดใหญ่และบริษัทข้ามชาติ ต้องการหลีกเลี่ยงกฎหมายแรงงาน จึงสร้างแนวทางใหม่ในการผลิตโดยทำข้อตกลงเป็นเพียงสัญญา “จ้างทำของ” เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการรายเล็กที่จะต้องดูแลรับผิดชอบการลงทุนและความเสี่ยงต่อการผลิตเองทั้งหมด

๒.๒ กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้ออก “กฎกระทรวงว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๗” กำหนดการคุ้มครองลูกจ้างในงานเกษตรกรรม (ได้แก่ งานที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การป่าไม้ การทำงานเกลือสมุทร และการประมงที่มีใช้การประมงทะเล และกำหนดให้ความคุ้มครองลูกจ้างในงานเกษตรกรรมที่มีได้ใช้ลูกจ้างตลอดปี และมีได้ให้ลูกจ้างทำงานในลักษณะที่เป็นงานอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากงานดังกล่าว) จึงยังไม่ครอบคลุมถึงเกษตรกรในระบบเกษตรพันธสัญญา

๓. ความคืบหน้า

จากสภาพปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรในระบบเกษตรพันธสัญญา รัฐบาลนำโดยนายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม โดยมี รณม. ที นรม. มอบหมาย เป็นประธาน ซึ่งต่อมาคณะกรรมการฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาและแก้ไขปัญหาเกษตรพันธสัญญา โดยมี รณว.กษ. เป็นประธานอนุกรรมการฯ และคณะอนุฯ ได้แต่งตั้งคณะทำงาน จำนวน ๓ คณะ คือ

คณะที่ ๑ : คณะทำงานศึกษาสัญญาและประเมินความเสี่ยงของระบบเกษตรพันธสัญญา

คณะที่ ๒ : คณะทำงานสำรวจภาวะหนี้สินเกษตรกรตามระบบเกษตรพันธสัญญา

คณะที่ ๓ : คณะทำงานศึกษาและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญาที่เป็นธรรมและยั่งยืน

ซึ่งคณะทำงานทั้ง ๓ คณะ อยู่ระหว่างการศึกษา รวบรวมและจัดเก็บข้อมูลจากกรณีตัวอย่าง รวมทั้งการตรวจสอบ/ทบทวนข้อเท็จจริงจากการทำเกษตรพันธสัญญาของเกษตรกรในพื้นที่เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่เป็นรูปธรรมนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายและเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๔. ประเด็นที่เสนอ เสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

เพื่อให้การดำเนินงานในประเด็นเกษตรพันธสัญญา มีความครอบคลุมและแก้ไขในเชิงระบบ อีกทั้งเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายแรงงาน จึงเสนอที่ประชุมฯ ดังนี้

๔.๑ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพิ่มกระทรวงแรงงาน กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงสาธารณสุข ร่วมศึกษาและพิจารณาแนวทางและวิธีการเพื่อแก้ปัญหาความเสียหายและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเกษตรกร อันเนื่องมาจากความไม่เป็นธรรมของระบบเกษตรพันธสัญญา รวมถึงจัดทำข้อเสนอแนวทางและวิธีการในการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรม ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต (เนื่องจากคณะอนุกรรมการศึกษาและแก้ไขปัญหาเกษตรพันธสัญญาและคณะทำงานฯ ทั้ง ๓ คณะไม่มีผู้แทนหน่วยงานฯ ทั้ง ๓ หน่วยงาน ดังกล่าว)

๔.๒ ให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ขยายการคุ้มครองในแรงงานเกษตรพันธสัญญา เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่ดูแลเกษตรพันธสัญญาโดยตรง โดยมอบให้ทำการศึกษาข้อมูลให้ครอบคลุมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ พร้อมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดมาตรการและแนวทางในการออกกฎหมายเพื่อการคุ้มครองดูแลต่อไป

ที่ประชุมแสดงความคิดเห็น ดังนี้

นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กรรมการ ขอให้เพิ่มสภาเกษตรกรแห่งชาติ ร่วมเป็นคณะทำงานตามข้อ ๔.๑ ด้วย เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีข้อมูลในเชิงลึกและมีเครือข่ายทั่วประเทศ

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
พิจารณาตรวจ/แก้ไข ผลงาน เป็นไปตามแผน	ทั้งหมด และแก้ไขเพิ่มเติมการจ่ายเงินสมทบ ของรัฐบาลเข้ากองทุนประกันสังคมสำหรับ ผู้ประกันตนมาตรา ๔๐) เสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้มีมติอนุมัติในหลักการ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณา ของสภาผู้แทนราษฎร	
ฉบับที่ ๒ การออกกฎหมายรองรับ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงาน ไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ <u>แผนปี ๒๕๕๕</u> ออกกฎหมายลำดับรอง จำนวน ๒ ฉบับ <u>ผลงาน เป็นไปตามแผนฯ</u>	ผลงาน : เป็นไปตามเป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐ รายละเอียด ดังนี้ กฎหมายรองฯ จำนวนทั้งสิ้น ๑๔ ฉบับ ๑. ปี ๒๕๕๔ ออกกฎหมายรอง ๔ ฉบับ ได้แก่ ๑) คำสั่งกระทรวงแรงงาน ที่ ๙๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้ง พนักงานตรวจแรงงานตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ ๒) ประกาศกระทรวงแรงงาน ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง แบบบัตรประจำตัว พนักงานตรวจแรงงานตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ ๓) คำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ ๔๐๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง มอบหมายอำนาจหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่ บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ ๔) ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แบบ คำร้องและแบบคำสั่งพนักงานตรวจแรงงาน ตาม พ.ร.บ. คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ <u>๒. ปี ๒๕๕๕ ออกกฎหมายลำดับรอง ๒ ฉบับ ได้แก่</u> ๑) ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ว่าด้วยการรับคำร้องและการพิจารณาคำร้อง ของพนักงานตรวจแรงงาน ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ ๒) ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ว่าด้วยการตรวจแรงงานตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔	คงเหลืออีก ๘ ฉบับ (ตามแผนแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๕) ได้แก่ <u>ปี ๒๕๕๖</u> ๑) ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเป็นคณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำ ที่บ้าน พ.ศ. .... ๒) ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้แทนผู้จ้างงานและ ผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้าน เพื่อเป็น คณะกรรมการผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. .... ๓) ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง บัตร ประจำตัวกรรมการและอนุกรรมการตามมาตรา ๓๒ วรรคท้าย ๔) ร่างประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการเรียกหรือรับหลักประกัน การทำงานหรือหลักประกันความเสียหายในการ ทำงานจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. .... <u>ปี ๒๕๕๗</u> ๕) ร่างกฎกระทรวง กำหนดงานที่มีลักษณะอาจเป็น อันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของหญิง มีครรภ์ หรือเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบห้าปี พ.ศ. .... ตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง ๖) ร่างกฎกระทรวง กำหนดงานที่ห้ามผู้จ้างงานจ้าง ผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. .... ตามมาตรา ๒๑ (๒) (๓) (๔) <u>ปี ๒๕๕๘</u> ๗) ร่างกฎกระทรวง ว่าด้วยการจ่ายค่า รักษาพยาบาล ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพและค่าทำศพ มาตรา ๒๔ <u>ปี ๒๕๕๙</u> ๘) ร่างกฎกระทรวง ว่าด้วย “งานอื่น” ตามนิยาม มาตรา ๓ “งานที่รับไปทำที่บ้าน” พ.ศ. ....

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
<p>ฉบับที่ ๓ การออก “กฎกระทรวงว่าด้วยการมิให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๑ แก่ นายจ้าง ซึ่งจ้างลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน อันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย พ.ศ. ....” แผนฯ ปี ๒๕๕๕</p> <p>๑. กระทรวงแรงงานเสนอร่าง “กฎกระทรวงว่าด้วยการมิให้ใช้บังคับ พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๑ แก่ นายจ้าง ซึ่งจ้างลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน อันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย พ.ศ. ....” ต่อรัฐมนตรีกระทรวงแรงงาน ลงนาม</p> <p>๒. จัดส่งร่างฯ ไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี</p>	<p>ผลงาน: เป็นไปตามเป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ - กฎกระทรวงแรงงานฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความใน พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๑ ครอบคลุมในราชกิจจานุเบกษา ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ - ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๙ ตอนที่ ๑๐๕ ก. เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕</p> <p>สาระสำคัญ</p> <p>กฎกระทรวงฯ คุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้านที่ไม่ได้เป็นพนักงานของบริษัทรับเหมาทำความสะอาดใด(ทั้งแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว) ได้รับการคุ้มครอง ๗ ข้อ ได้แก่</p> <p>(๑) ลูกจ้างต้องมีวันหยุดประจำสัปดาห์ไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๑ วัน</p> <p>(๒) นายจ้างต้องกำหนดวันหยุดตามประเพณี ปีละไม่น้อยกว่า ๑๓ วันซึ่งรวมวันแรงงานแห่งชาติด้วย และหากวันหยุดตามประเพณีตรงกับวันหยุดประจำสัปดาห์ให้ลูกจ้างหยุดเป็นวันหยุดชดเชยเพิ่มอีก ๑ วัน</p> <p>(๓) ลูกจ้างที่ทำงานครบ ๑ ปี มีสิทธิหยุดพักผ่อนประจำปี ปีละไม่เกิน ๖ วันทำงาน</p> <p>(๔) ลูกจ้างมีสิทธิ์ลาป่วยตามที่ป่วยจริงได้ และหากลา ๓ วันขึ้นไปนายจ้างสามารถขอใบรับรองแพทย์ยืนยันจากลูกจ้างได้</p> <p>(๕) กรณีลูกจ้างเป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี นายจ้างต้องจ่ายค่าจ้างให้กับเด็กโดยตรง</p> <p>(๖) ลูกจ้างที่ทำงานในวันหยุด ต้องได้รับเงินค่าจ้างด้วย</p> <p>(๗) ลูกจ้างต้องได้ค่าจ้างในวันที่ลาป่วย โดยไม่เกิน ๓๐ วันทำงาน</p>	<p>กฎกระทรวงฯ สอดคล้องกับอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๑๘๙ ว่าด้วยงานที่มีคุณค่าสำหรับลูกจ้างทำงานบ้าน ซึ่งประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต่างปฏิบัติตามอนุสัญญาดังกล่าวเพื่อให้แรงงานที่ทำงานบ้านได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานเหมือนกับแรงงานประเภทอื่นๆ และไม่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน</p>
<p>ตัวชี้วัดที่ ๓ จำนวนข้อเสนอแนะ/รายงานการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานของกลุ่มแรงงานนอกระบบ ไม่ต่ำกว่าปีละ ๑ เรื่อง/เล่ม</p> <p>เป้าหมาย ๕ ปี : ศึกษาวิเคราะห์นโยบายและยุทธศาสตร์โครงการ/กิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจัดทำสรุป/รายงานระบบ ไม่ต่ำกว่าปีละ ๑ เรื่อง/เล่ม (ยกเว้นปี ๒๕๕๕ เนื่องจาก</p>	<p>ผลการศึกษาระเบียบข้อบังคับ</p> <p>๑. แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ทำงานในสาขาเกษตรกรรมถึง ๑๕ ล้านคน (คิดเป็น ๖๑.๓% ของแรงงานนอกระบบ ๒๔.๖ ล้านคน) สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๕๒) ได้ประเมินความเสี่ยงอาชีพของแรงงานนอกระบบที่ต้องประสบกับปัญหาด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยฯ ส่วนใหญ่อยู่ในอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำสวน ทำไร่ ประมง เลี้ยงสัตว์ รวมถึงเกษตรพันธสัญญา ซึ่ง</p>	<p>มีหลายหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของแรงงานนอกระบบ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมส่งเสริมการเกษตร) กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) รวมทั้งการเข้าไปส่งเสริมสุขภาพของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)</p> <p>ดังนั้น บทบาทของแผนฯ นี้ จึงเป็นการศึกษา/วิเคราะห์นโยบาย ยุทธศาสตร์/โครงการกิจกรรม</p>

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖

ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
อยู่ในช่วงจัดทำรายละเอียดตัวชี้วัด จึงไม่ได้ตั้งเป้าหมายไว้)	<p>ต้องทำงานท่ามกลางสารก่อกำจัดศัตรูพืชแต่ แรงงานยังขาดความรู้ และใช้สารกำจัดศัตรูพืช อย่างผิดวิธี ก่อให้เกิดอันตรายต่อทั้งตัวผู้ใช้และ สิ่งแวดล้อมอื่น รวมทั้งระบบนิเวศและ ผู้บริโภคผลผลิตด้วย</p> <p>๒. ต่อมาคืออาชีพรับจ้าง/รับงานมาทำที่ บ้าน ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มแรงงานในชุมชน ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และไม่ให้ ความสำคัญกับปัญหาด้านความปลอดภัย ในการทำงาน ทั้งในเรื่องของสภาพแวดล้อม ในการทำงาน และปัจจัยเสี่ยงที่เป็นภัยคุกคาม ต่อสุขภาพร่างกาย โดยโรคที่แรงงานนอกระบบ ประสบบ่อยคือ โรคที่เกี่ยวกับระบบทางเดิน หายใจ การเสื่อมของสายตา อาการแพ้ทาง ผิวหนัง หูตึง โรคกระเพาะอาหาร การปวด เมื่อยกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ คือ คอ หลัง ไหล่ แขนและขา รวมทั้งโรคเครียด ซึ่งสาเหตุของ ปัญหาสุขภาพเหล่านี้มาจาก</p> <p>(๑) สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ ไม่เหมาะสมอันเนื่องมาจากการดัดแปลงบ้าน ที่อยู่อาศัยให้เป็นที่ทำงานโดยขาดความรู้ ความ เข้าใจและความตระหนักที่เพียงพอในเรื่อง สุขภาพความปลอดภัยในการทำงาน</p> <p>(๒) เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ การทำงานที่มีสภาพไม่สมบูรณ์ ชำรุด บกพร่อง จึงก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการใช้งานได้ง่าย ในขณะที่นายจ้างของแรงงานนอกระบบก็ได้ ให้ข้อมูล ความรู้และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ป้องกันอันตรายที่เหมาะสมและเพียงพอสำหรับ การทำงานของแรงงานนอกระบบ</p> <p>(๓) ทำทางการทำงาน ที่ไม่ถูกต้อง เหมาะสม ทำให้ผู้ทำงานประสบปัญหาเกี่ยวกับ การปวดเมื่อยส่วนกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของ ร่างกาย</p> <p>(๔) ความเสี่ยงในการสัมผัสกับสารพิษ และสารเคมีอันตราย ที่มีอยู่ในวัตถุดิบ อุปกรณ์ การทำงานรวมทั้งอยู่ในขั้นตอนการผลิต</p> <p>(๕) สภาพการทำงานที่ไม่มีมาตรฐาน</p>	<p>ที่หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการอยู่ (ทั้งในระบบและ นอกระบบ) เพื่อหาแนวทาง/ให้ข้อเสนอแนะ/ผลักดัน การดำเนินงานในส่วนที่ยังเป็นช่องว่างอยู่</p> <p>ขณะนี้ รง.(สป. และ กสร.) สธ. สปสช. และ สสส. อยู่ระหว่างกลั่นกรองแผนที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการ ทำงานร่วมกัน</p>

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
	เนื่องจากงานไม่ต่อเนื่อง และได้รับค่าตอบแทนต่ำ แรงงานนอกระบบจึงมักทำงานต่อเนื่องยาวนาน ไม่มีการจัดเวลาพักผ่อนที่เหมาะสม	
<p>KPI ๔ ระดับความสำเร็จของการเตรียมความพร้อมให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘</p> <p>แผนฯ ปี ๒๕๕๕</p> <p>ประชาพิจารณ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ (หลักการมาตรา ๑๔๐ วรรค ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ กระทรวงแรงงานจะต้องจัดทำประชาพิจารณ์ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั่วประเทศ ก่อนที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อรับทราบผลประชาพิจารณ์ และนำเสนอรัฐสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบอนุสัญญาฯ ๒ ฉบับ ก่อนดำเนินการให้สัตยาบันต่อไป)</p>	<p>ผลงาน เป็นไปตามเป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐</p> <p>วิธีการดำเนินการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับการให้สัตยาบันฯ พร้อมจัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๕ ครั้ง ๆ ละ ๑ วัน ทุกจังหวัด กลุ่มเป้าหมาย ๔๐๐ คน มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๔๙๒ คน - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ความรู้ - จัดทำรายงานสรุปผลการทำประชาพิจารณ์ฯ เสนอกลุ่มเป้าหมาย คณะรัฐมนตรี และรัฐสภา เพื่อพิจารณา <p>รายละเอียดผลการดำเนินการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ภาคีทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับความรู้เรื่อง การให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ ของประเทศไทย อาทิ ความรู้เบื้องต้นของอนุสัญญา ขั้นตอนการให้สัตยาบันอนุสัญญา ผลกระทบที่เกิดขึ้นหากต้องการให้สัตยาบันและถ้าไม่ให้สัตยาบันจะมีผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างไร เป็นต้น ๒. ภาคีทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของแรงงาน หากได้มีการให้สัตยาบันตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ ๓. ได้รับทราบความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมายต่อกรณีควรให้หรือไม่ควรดังกล่าว โดยอนุสัญญา ILO ฉบับที่ ๘๗ <ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วย ร้อยละ ๘๕.๕๔ - ไม่เห็นด้วย ร้อยละ ๑๔.๔๕ - ไม่แสดงความคิดเห็น ร้อยละ ๔.๐๑ กรณีเห็นด้วยกับการให้สัตยาบันอนุสัญญา ILO ฉบับที่ ๙๘ <ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วย ร้อยละ ๘๗.๒๔ - ไม่เห็นด้วย ร้อยละ ๑๒.๗๕ - ไม่แสดงความคิดเห็น ร้อยละ ๐.๐๑ พร้อมสรุปประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา 	<p>คำชี้แจงเพิ่มเติม ระดับความสำเร็จ ๕ ระดับ</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ ๑ : ประชาพิจารณ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ ๒ : เสนอคณะรัฐมนตรี รับทราบผลประชาพิจารณ์</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ ๓ : คณะรัฐมนตรีเสนอรัฐสภาเพื่อให้ความเห็นชอบอนุสัญญา</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ ๔ : กระทรวงแรงงานแจ้งกระทรวงการต่างประเทศเพื่อแจ้งจดทะเบียนให้สัตยาบันกับ ILO</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ ๕ : ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายแรงงานหรือกฎข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>เงื่อนไข: ความสำเร็จและปีที่กำหนดของแต่ละระดับขึ้นอยู่กับกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการของหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง</p>

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม																																												
ตัวชี้วัด ๕ จำนวนแรงงานนอกระบบที่ได้รับการส่งเสริมการทำงาน เป้าหมายปี ๒๕๕๕ จำนวน ๐.๕๐ ล้านคน	ผลงาน แรงงานนอกระบบได้รับการส่งเสริมการทำงาน จำนวน ๐.๕๙ ล้านคน (<i>คิดเป็นร้อยละ ๑๑๖.๖ ของเป้าหมาย</i>) <table><tr><th>หน่วยงาน</th><th>เป้าหมายปี ๒๕๕๕</th><th>ผลงาน</th><th>ร้อยละ</th></tr><tr><td>รง.สป.</td><td>๓,๒๐๐</td><td>๔,๖๐๑</td><td>๓๐๐.๐๓</td></tr><tr><td>รง.กกจ.</td><td>๓,๗๘๐</td><td>๔,๒๐๔</td><td>๑๑๑.๓๕</td></tr><tr><td>รง.กพร.</td><td>๓๑,๓๐๐</td><td>๔๗,๘๒๕</td><td>๑๕๒.๘๐</td></tr><tr><td>ศร.กศน.</td><td>๓๔๕,๐๐๐</td><td>๓๔๑,๒๐๐</td><td>๑๑๓.๓๔</td></tr><tr><td></td><td>๐</td><td>๐</td><td></td></tr><tr><td>กษ. กรมพัฒนาที่ดิน</td><td>๗๘,๐๐๐</td><td>๘๑,๖๔๓</td><td>๑๐๔.๗๓</td></tr><tr><td>กษ. สกย.</td><td>๑๐,๕๖๐</td><td>๒๑,๑๗๐</td><td>๒๐๒.๓๔</td></tr><tr><td>อก.</td><td>๕,๓๕๐</td><td>๕,๓๔๔</td><td>๑๐๐.๔๒</td></tr><tr><td>พม.</td><td>๒๗,๑๕๖</td><td>๒๗,๐๔๓</td><td>๙๙.๕๘</td></tr><tr><td>รวมทั้งสิ้น</td><td>๕๐๔,๒๔๖</td><td>๕๘๘,๑๔๐</td><td>๑๑๖.๖๔</td></tr></table> หมายเหตุ กษ. สกย. หมายถึง สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง	หน่วยงาน	เป้าหมายปี ๒๕๕๕	ผลงาน	ร้อยละ	รง.สป.	๓,๒๐๐	๔,๖๐๑	๓๐๐.๐๓	รง.กกจ.	๓,๗๘๐	๔,๒๐๔	๑๑๑.๓๕	รง.กพร.	๓๑,๓๐๐	๔๗,๘๒๕	๑๕๒.๘๐	ศร.กศน.	๓๔๕,๐๐๐	๓๔๑,๒๐๐	๑๑๓.๓๔		๐	๐		กษ. กรมพัฒนาที่ดิน	๗๘,๐๐๐	๘๑,๖๔๓	๑๐๔.๗๓	กษ. สกย.	๑๐,๕๖๐	๒๑,๑๗๐	๒๐๒.๓๔	อก.	๕,๓๕๐	๕,๓๔๔	๑๐๐.๔๒	พม.	๒๗,๑๕๖	๒๗,๐๔๓	๙๙.๕๘	รวมทั้งสิ้น	๕๐๔,๒๔๖	๕๘๘,๑๔๐	๑๑๖.๖๔	แรงงานนอกระบบที่ได้รับการส่งเสริมการทำงานหมายถึง การได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ/ฝึกอบรม/พัฒนาทักษะฝีมือจากหน่วยงานภาครัฐ ของ ๖ กระทรวง ๘ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวน ๑๖ โครงการ/กิจกรรม เป้าหมาย ๔.๒๓ ล้านคน
หน่วยงาน	เป้าหมายปี ๒๕๕๕	ผลงาน	ร้อยละ																																											
รง.สป.	๓,๒๐๐	๔,๖๐๑	๓๐๐.๐๓																																											
รง.กกจ.	๓,๗๘๐	๔,๒๐๔	๑๑๑.๓๕																																											
รง.กพร.	๓๑,๓๐๐	๔๗,๘๒๕	๑๕๒.๘๐																																											
ศร.กศน.	๓๔๕,๐๐๐	๓๔๑,๒๐๐	๑๑๓.๓๔																																											
	๐	๐																																												
กษ. กรมพัฒนาที่ดิน	๗๘,๐๐๐	๘๑,๖๔๓	๑๐๔.๗๓																																											
กษ. สกย.	๑๐,๕๖๐	๒๑,๑๗๐	๒๐๒.๓๔																																											
อก.	๕,๓๕๐	๕,๓๔๔	๑๐๐.๔๒																																											
พม.	๒๗,๑๕๖	๒๗,๐๔๓	๙๙.๕๘																																											
รวมทั้งสิ้น	๕๐๔,๒๔๖	๕๘๘,๑๔๐	๑๑๖.๖๔																																											
ตัวชี้วัด ๖ จำนวนแรงงานนอกระบบมีศักยภาพได้ตามมาตรฐานการฝึก และ/หรือมีมาตรฐานฝีมือแรงงานเพิ่มขึ้น เป้าหมาย ๕ ปี จำนวนแรงงานนอกระบบมี ศักยภาพ ได้ตามมาตรฐานการฝึก และ/หรือมีมาตรฐานฝีมือแรงงานเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เป้าหมายปี ๒๕๕๕ จำนวน ๓๒,๓๖๔ คน	ผลงาน แรงงานนอกระบบผ่านการทดสอบมาตรฐานการฝึก ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (กพร.) จำนวน ๓๒,๓๖๔ คน (นอกจากนั้น กพร. กระทรวงแรงงาน ได้จัดทำหลักเกณฑ์พัฒนา/ส่งเสริมมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน ๑๓๒ สาขา) (สำหรับโครงการประเมินและฝึกงานแรงงานนอกระบบเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน ก.อุตสาหกรรม โดยสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สพว.) ซึ่งจะพัฒนาและจัดทำแบบประเมินมาตรฐานสมรรถนะ (Competency Standard Test) สำหรับแรงงานไร้ฝีมือ/ประเมินระดับสมรรถนะแรงงานนอกระบบกลุ่มเกษตรกรกรมขนส่งงานบริการในร้านอาหารและในบ้านนั้น ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจากไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ)	แรงงานนอกระบบยังคงมีความเสี่ยงจากการจ้างงาน เนื่องจากการจ้างงานแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่เป็นการจ้างงานชั่วคราว มาตรการหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ได้แก่ การพัฒนาฝีมือแรงงานนอกระบบให้ได้ตามมาตรฐานการฝึก/มีมาตรฐานฝีมือแรงงานเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงาน ซึ่งปัจจุบันกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ได้มีการเปิดการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ทั้งสิ้น ๑๔๕ สาขา ใน ๗ กลุ่มสาขาอาชีพ(ทั้งแรงงานในระบบและแรงงานนอกระบบ)																																												
ตัวชี้วัด ๗ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบ เป้าหมายปี ๒๕๕๕ ศึกษาข้อมูล “ฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ กระทรวงแรงงาน” และ	ผลงาน ได้ดำเนินการ ดังนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน โดยสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และบริษัทเอบีซี เทคโนโลยี จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินโครงการศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ ได้หารือกันในประเด็นการบูรณาการข้อมูลแรงงาน	การพัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบ หมายถึง การพัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบจาก “ฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบกระทรวงแรงงาน” ให้บูรณาการ/สอดคล้องกับข้อมูลของศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ รวมถึงการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูลแรงงานนอกระบบ กับฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบของหน่วยงาน																																												

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม												
ระบบงานของศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ	<p>นอกระบบ และการเชื่อมโยงข้อมูล ฯ ดังนี้</p> <p>๑. ข้อมูลเบื้องต้นของทะเบียนแรงงานรายบุคคล : จากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของกระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วยเลขประจำตัวประชาชน๑๓ หลัก ชื่อ-สกุล วันเดือนปีเกิด สัญชาติ ชื่อบิดา-มารดา บ้านเลขที่ เป็นต้น</p> <p>๒. แหล่งข้อมูลแรงงานนอกระบบ ที่จะเชื่อมโยงกับศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฐานข้อมูลเกษตรกร ก.เกษตรฯ - ฐานข้อมูลวิสาหกิจชุมชน ก.เกษตรฯ - ข้อมูลผู้รับงานไปทำที่บ้าน - กลุ่ม OTOP กลุ่มแท็กซี่ กลุ่มมอเตอร์ไซร์รับจ้าง ฯลฯ <p>๓. รายการ/เนื้อหาที่จะเชื่อมโยงของแต่ละแหล่ง (ตามข้อ ๒.) ซึ่งจะเน้นเฉพาะข้อมูลด้านแรงงาน เช่น อาชีพหลัก อาชีพเสริม รายได้หลัก รายได้รอง การเป็นสมาชิก องค์กรต่าง ๆ เป็นต้น</p>	<p>อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน</p> <p>ระดับความสำเร็จ</p> <table><tr><th>ระดับ</th><th>ขั้นตอนการดำเนินงาน</th></tr><tr><td>๑</td><td>ศึกษาข้อมูล "ฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ กระทรวงแรงงาน" และระบบงานของศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ</td></tr><tr><td>๒</td><td>กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลแรงงานนอกระบบ ร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีที่เกี่ยวข้อง</td></tr><tr><td>๓</td><td>พัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบให้บูรณาการและสอดคล้องกับศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ/ข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และข้อมูลของหน่วยงานอื่น ๆ (ถ้ามี)</td></tr><tr><td>๔</td><td>เชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๆ และมีฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ (ทะเบียนแรงงาน) ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้งานได้</td></tr><tr><td>๕</td><td>สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลแรงงานนอกระบบกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามแนวทางมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลแห่งชาติ (Thailand e government Interoperability Framework) ได้</td></tr></table>	ระดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	๑	ศึกษาข้อมูล "ฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ กระทรวงแรงงาน" และระบบงานของศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ	๒	กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลแรงงานนอกระบบ ร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีที่เกี่ยวข้อง	๓	พัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบให้บูรณาการและสอดคล้องกับศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ/ข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และข้อมูลของหน่วยงานอื่น ๆ (ถ้ามี)	๔	เชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๆ และมีฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ (ทะเบียนแรงงาน) ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้งานได้	๕	สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลแรงงานนอกระบบกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามแนวทางมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลแห่งชาติ (Thailand e government Interoperability Framework) ได้
ระดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน													
๑	ศึกษาข้อมูล "ฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ กระทรวงแรงงาน" และระบบงานของศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ													
๒	กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลแรงงานนอกระบบ ร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีที่เกี่ยวข้อง													
๓	พัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบให้บูรณาการและสอดคล้องกับศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ/ข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และข้อมูลของหน่วยงานอื่น ๆ (ถ้ามี)													
๔	เชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๆ และมีฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ (ทะเบียนแรงงาน) ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้งานได้													
๕	สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลแรงงานนอกระบบกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามแนวทางมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลแห่งชาติ (Thailand e government Interoperability Framework) ได้													
<p>ตัวชี้วัด ๘ ระดับความสำเร็จของการพัฒนากลไกการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ</p> <p>เป้าหมายปี ๒๕๕๕ จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙</p>	<p>ผลงาน - เป็นไปตามเป้าหมายร้อยละ ๑๐๐ ครม.ได้มีมติอนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕</p> <ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบ จำนวน ๓๓ คน โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นรองประธาน ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นกรรมการและรองปลัดกระทรวงแรงงานที่ได้รับมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ - อำนาจหน้าที่ <p>๑. กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านแรงงานนอกระบบของประเทศ รวมทั้งนโยบายเกี่ยวกับงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน</p> <p>๒. กำกับ ติดตาม การดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบของประเทศ</p> <p>๓. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบ และเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรี</p>	<p>คำชี้แจงเพิ่มเติม - ระดับความสำเร็จของตัวชี้วัดที่ ๘</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ ๑ จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ ๒ จัดตั้งคณะกรรมการ/อนุกรรมการฯ ภายใต้คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (ตามที่คณะกรรมการฯ เห็นชอบ) พัฒนากลไกระดับภูมิภาค/ท้องถิ่น</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ ๓ มีผลการศึกษการจัดตั้งองค์กรการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ พ.ศ. .... หรือตามรูปแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม)</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ ๔ จัดตั้งองค์กรการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ แห่งชาติ (จัดทำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ พ.ศ. .... หรือรูปแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม</p> <p>ระดับความสำเร็จที่ ๕ ทบทวนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ และ</p>												

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
	<p>๔. แต่งตั้งคณะกรรมการ และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม</p> <p>๕. ปฏิบัติการอื่นใด ตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย</p>	<p>จัดทำ “แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔” หรือ “ชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น” เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์</p>
<p>ตัวชี้วัด ๙ จำนวนเครือข่าย แรงงานนอกระบบ เพิ่มขึ้น</p> <p>เป้าหมาย จำนวน ศูนย์ฯ/กลุ่ม/ ชมรม/สมาคม หรือที่มี ชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น</p> <p>เป้าหมายปี ๒๕๕๕ = N</p>	<p>ผลงานปี ๒๕๕๕ - จำนวน ๑๐ แห่ง ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.เชียงใหม่ ๒) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.น่าน ๓) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.ลำพูน ๔) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.ราชบุรี ๕) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.สงขลา ๖) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.พะเยา ๗) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.ขอนแก่น ๘) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.เชียงราย ๙) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จ.สมุทรปราการ ๑๐) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ แห่งชาติ กรุงเทพมหานคร (เป็นศูนย์ฯ ที่สำนักงานสนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ : สสส เข้าไปส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพให้มีความเข้มแข็งในระดับหนึ่งแล้ว) 	<p>เครือข่ายแรงงานนอกระบบ หมายถึง เครือข่ายที่มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ ซึ่งอาจมีชื่อเรียกเป็น “ศูนย์ฯ/กลุ่ม/ชมรม/สมาคม หรือที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น” โดยศูนย์ฯ มีลักษณะดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ต้องได้การรับรอง/จดทะเบียนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (อย่างเป็นทางการ) เช่น <ol style="list-style-type: none"> (๑) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จังหวัด.... ได้รับการรับรองเป็น “องค์กรสาธารณประโยชน์” ตาม พ.ร.บ.สวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ จากคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (๒) เป็นหน่วยรับเรื่องร้องเรียนอิสระ ตาม พ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๕” มาตรา ๕๐ (๕) (๓) เป็น “กลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้าน” ที่จดทะเบียนกลุ่มกับกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน (๔) ชมรม “อาสาสมัครแรงงาน” (ขณะนี้ อยู่ระหว่างร่างระเบียบ/ข้อบังคับ) ฯลฯ ๒. ศูนย์ฯ มีการดำเนินงานหลายด้าน (เช่น ด้านสุขภาพ สวัสดิการสังคม อาชีวอนามัย การรับเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน) แต่ด้านหนึ่งที่ต้องดำเนินการคือด้านแรงงาน เช่น การให้ความรู้เรื่องสิทธิแรงงาน/กฎหมายแรงงาน ความต้องการมีงานทำ/อาชีพ พัฒนาทักษะฝีมือความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ เป็นต้น ๓. มีอาสาสมัครแรงงาน (อสร.) เป็นสมาชิกด้วยอย่างน้อย ๑ คน เพื่อเชื่อมโยงงานด้านแรงงานกับด้านอื่น ๆ ของศูนย์ฯ
<p>ตัวชี้วัด ๑๐ ระดับความสำเร็จของ การพัฒนาระบบ / รูปแบบการ ติดตามประเมินผล</p> <p>เป้าหมาย ๕ ปี คำชี้แจงเพิ่มเติม แผนฯ ปี ๒๕๕๕ - ไม่มีแผน ดำเนินการ</p>	<p>ผลงานปี ๒๕๕๕</p> <p>- สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงาน ปลัดกระทรวงแรงงาน ได้จัดทำโครงการ พัฒนารูปแบบ/ระบบ ติดตามประเมินผล ตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและ พัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ -</p>	<p>คำชี้แจงเพิ่มเติม เป้าหมาย ๕ ปี</p> <p>การพัฒนาระบบ/รูปแบบการติดตามประเมินผล หมายถึง การมีระบบ/รูปแบบ “การติดตามประเมินผล” การปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและ พัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ (ตามแผน</p>

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

KPI/เป้าหมาย	ผลงาน/ความคืบหน้า	คำชี้แจง/ข้อมูลเพิ่มเติม
	๒๕๕๙ (ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) เสนอของประมาณปี ๒๕๕๗	ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) รวมทั้งจ้างหน่วยงานภายนอก และ/หรือให้หน่วยติดตามประเมินผลของกระทรวงแรงงาน เข้ามาประเมินความสำเร็จของแผนฯ ด้วย

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

๒.๓ สรุปความคืบหน้าการดำเนินการตามข้อเสนอจากเวทีสมัชชาแรงงานนอกระบบ เมื่อวันที่ ๔ - ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

๑. เมื่อวันที่ ๔ - ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมกับกระทรวงแรงงาน ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบแห่งชาติ และภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้จัดงานสมัชชาแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ปี ๒๕๕๕ “หลักประกันชีวิต สิทธิแรงงานนอกระบบ : สุขภาพ สวัสดิการ และงานที่มั่นคง” ณ ห้องคอนเวนชัน โรงแรมรามารการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร โดยมีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร : นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

๒. วัตถุประสงค์ของการจัดเวทีสมัชชา เพื่อรณรงค์ให้เห็นมูลค่าและคุณค่าของแรงงานนอกระบบ อันจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือของทั้งฝ่ายแรงงาน ภาคประชาสังคม ภาคการเมือง นักวิชาการ สื่อมวลชน และหน่วยงานภาครัฐ ในการขับเคลื่อนผลักดันให้เกิดนโยบาย และการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่ตอบสนองต่อการมีหลักประกันชีวิตและงานแก่แรงงานนอกระบบ ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างความเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ

๓. เครือข่ายแรงงานนอกระบบ ได้ยื่นข้อเสนอ ๔ ข้อต่อนายกรัฐมนตรี และฝ่ายเลขานุการได้สรุปความคืบหน้าการดำเนินการตามข้อเสนอจากเวทีสมัชชาแรงงานนอกระบบ เมื่อวันที่ ๔-๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจงที่ประชุม เพื่อทราบความคืบหน้า และเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในหัวข้อถัดไป

ฝ่ายเลขานุการขอสรุปความคืบหน้าการดำเนินการตามข้อเสนอจากเวทีสมัชชาแรงงานนอกระบบ เมื่อวันที่ ๔ - ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ดังนี้

ที่	ข้อเสนอ	ความคืบหน้า	หน่วยงานหลัก
๑	ขยายการจัดการบริการสุขภาพในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติให้ครอบคลุมสิทธิประโยชน์ด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานให้กับแรงงานนอกระบบ	๑. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ได้กำหนดการดำเนินงานด้านการส่งเสริม ป้องกันโรคที่อื่นเนื่องมาจากการทำงาน สำหรับกลุ่มแรงงานนอกระบบ ให้เป็นแนวนโยบายหนึ่งของ“งานส่งเสริมป้องกันโรคสำหรับกลุ่มแรงงานและข้าราชการ” ๒. ได้นำร่องการจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ในกลุ่มแรงงานนอกระบบ ใน ๒ จังหวัด คือ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดลำพูน (เริ่มจากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพโดย อสม. อาสาสมัครอาชีวอนามัยชุมชน (อสอช.) จากนั้นประเมินความเสี่ยง คัดกรองเบื้องต้นและสร้างเสริมสุขภาพ โดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพสต). เน้นการตรวจสุขภาพตามความเสี่ยง คือ การมองเห็น การได้ยิน การทำงานของตับ ไต กล้ามเนื้อ ปอด การตกค้างของสารเคมี หากพบมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคจึงส่งต่อเข้าไปรับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาล) โดยประสานการ	๑. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ๒. กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) ๓. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

ที่	ข้อเสนอ	ความคืบหน้า	หน่วยงานหลัก
		ดำเนินงานระหว่างสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด รพสต. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และกลไกภาคประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับการสนับสนุนวิชาการจากสำนักงานป้องกันควบคุมโรค สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติพื้นที่เขต และแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ๓. การดำเนินงานตามข้อ ๒. เพื่อเป็น Model ในการกำหนดสิทธิประโยชน์และงบประมาณสนับสนุนการจัดบริการอาชีวอนามัยในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำหรับกลุ่มแรงงานนอกระบบ นอกเหนือจากระบบการบริการสุขภาพสำหรับประชาชนทุกคนที่อยู่ในระบบหลักประกันสุขภาพ	
๒	เร่งรัดการสร้างหลักประกันสังคมในเรื่อง “บำนาญชราภาพ” และ “การประกันสังคมถ้วนหน้า” สำหรับแรงงานนอกระบบ เพื่อเป็นหลักประกันในระหว่างทำงาน และเมื่อเกษียณอายุการทำงาน เพื่อเป็นมาตรการรองรับการก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุในอีก ๑๐ ปี ข้างหน้า	ขณะนี้ กระทรวงการคลัง และกระทรวงแรงงาน อยู่ระหว่างศึกษาแนวทางการดำเนินการเพื่อลดความซ้ำซ้อนของการจัดระบบการออมเพื่อการชราภาพสำหรับแรงงานนอกระบบในประเด็นต่าง ๆ เช่น ๑. รูปแบบ ๒. แนวทางการดำเนินการ เช่น ด้านการบริหารงานของกองทุน ด้านการบริหารจัดการเงินกองทุนด้านกฎหมาย เป็นต้น	กระทรวงการคลัง (สำนักเศรษฐกิจการคลัง) กระทรวงแรงงาน (สำนักงานประกันสังคม)
๓	บริหารจัดการและบูรณาการเพื่อประสานและจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการอาชีพชุมชน โดยยกระดับให้เป็นกลุ่มหรือผู้ประกอบการเพื่อสังคม	๑. ยุทธศาสตร์การจัดการอาชีพชุมชน เป็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยกระทรวง หลายหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ ฯลฯ รวมทั้งองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคมด้วย อีกทั้งการจะยกระดับให้เป็นกลุ่มหรือผู้ประกอบการเพื่อสังคม จำเป็นต้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชุมหารือถึงแนวทางการดำเนินงานร่วมกันต่อไป ๒. ในส่วนของกระทรวงแรงงาน ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว มี ๒ หน่วยงาน ได้แก่ (๑) กรมการจัดหางาน มี “กองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้าน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในเรื่องการจัดการอาชีพมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้รับงานไปทำที่บ้านกู้ไปซื้อวัตถุดิบและอุปกรณ์ในการผลิตหรือขยายการผลิต เพื่อสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับผู้รับงานไปทำที่บ้าน บริหารงานโดยคณะกรรมการกองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้าน และมีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบกรมการจัดหางาน ว่าด้วยกองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ (๒) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ซึ่งพัฒนาทักษะฝีมือให้แก่	

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

ที่	ข้อเสนอ	ความคืบหน้า	หน่วยงานหลัก
		แรงงานทุกกลุ่ม ทั้งแรงงานในระบบและแรงงานนอกระบบ	
๔	เร่งรัดการจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติและระดับจังหวัด และองค์กรแรงงานนอกระบบในระดับภูมิภาค เพื่อเป็นกลไกนำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบสู่การปฏิบัติจริง	<p>๑. กระทรวงแรงงาน สนับสนุนให้ภาคประชาชนจัดตั้ง “ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบทั้งระดับชาติ และระดับจังหวัด” เพื่อเป็นกลไกการทำงานควบคู่กับกระทรวงแรงงานและภาคีที่เกี่ยวข้องตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ในประเด็นต่าง ๆ เช่น ด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการสังคม (ประกันสังคมมาตรา ๔๐ ประกันสังคมภาคประชาชน) ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความต้องการมีงานทำ/อาชีพ การส่งเสริมการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ (กลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้าน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่ม OTOP ฯลฯ) การพัฒนาทักษะฝีมือ สิทธิแรงงาน/กฎหมายแรงงาน ข้อมูลแรงงานนอกระบบ การส่งเสริม สนับสนุนและขยายเครือข่ายแรงงานนอกระบบ เป็นต้น</p> <p>๒. ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ กระทรวงแรงงานมีแผนขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ฯ ลงสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัด/พื้นที่ นำร่องใน ๑๕ จังหวัด ได้แก่</p> <p>(๑) จำนวน ๑๐ จังหวัดที่มี “ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จังหวัด” แล้ว ได้แก่ ๑) เชียงใหม่ ๒) น่าน ๓) ลำพูน ๔) พะเยา ๕) เชียงราย ๖) ราชบุรี ๗) ขอนแก่น ๘) สงขลา ๙) สมุทรปราการ และ ๑๐) กรุงเทพมหานคร (เป็นศูนย์ฯ ที่สำนักงานสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ : สสส เข้าไปส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้มีความเข้มแข็งในระดับหนึ่งแล้ว)</p> <p>(๒) จังหวัดเพิ่มเติม ๕ จังหวัด ได้แก่ ๑) นครปฐม ๒) มหาสารคาม ๓) อุบลราชธานี ๔) พัทลุง และ ๕) กระบี่</p> <p>(๓) ดำเนินการในปีถัด ๆ ไป ไม่ต่ำกว่าปีละ ๕ จังหวัด ตามสถานการณ์</p> <p>ทั้งนี้ เพื่อเป็นรูปแบบ (Model) แก่จังหวัดอื่น ๆ ที่มีลักษณะปัญหา/กายภาพที่ใกล้เคียงกัน ต่อไป</p> <p>โดยให้มีการแต่งตั้ง “คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด” เพื่อเป็นเจ้าภาพหลัก (Focal Point) ในการบริหารจัดการ/บูรณาการงานด้านแรงงานนอกระบบจังหวัด และผู้แทนของศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบจังหวัดร่วมเป็นคณะกรรมการฯ ด้วย ทั้งนี้ เพื่อสะท้อนข้อเรียกร้องและแก้ไขปัญหาของแรงงานนอกระบบในระดับพื้นที่ และกลไกในระดับพื้นที่อีกด้วย</p> <p>๓. สำหรับการแต่งตั้ง “คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด” กระทรวงแรงงาน</p>	

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

ที่	ข้อเสนอ	ความคืบหน้า	หน่วยงานหลัก
		ได้บรรจุเป็นเรื่องเพื่อพิจารณา ในการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ ในวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ และมีแผนที่จะศึกษาการจัดตั้งองค์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบระดับชาติ โดยจัดทำเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบระดับชาติ พ.ศ. .... หรือรูปแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสมต่อไป	

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

ประเด็นที่นำเสนอคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ มีทั้งหมด ๔ ด้าน ๗ ประเด็น ซึ่งเป็นประเด็นที่อยู่ในกระแสปัจจุบัน โดยบางประเด็นไม่สามารถดำเนินการได้เพียงหน่วยงานเดียว ต้องบูรณาการกันหลาย ๆ หน่วยงานเพื่อให้ภารกิจประสบความสำเร็จ บางภารกิจต้องการมติ/การผลักดันจากคณะกรรมการฯ เพื่อให้มีผลในทางปฏิบัติได้เร็วขึ้น และบางประเด็นการดำเนินงานเป็นไปตามตัวชี้วัด

๓.๑ ด้านการขยายความคุ้มครองและสร้างหลักประกัน จำนวน ๓ ประเด็น

๓.๑.๑ การประกันสังคมแรงงานนอกระบบ มาตรา ๔๐

ฝ่ายเลขานุการ ได้นำเสนอข้อมูลในประเด็นดังกล่าว โดยสรุปดังนี้

๑. สถานการณ์

สภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติเห็นชอบรับหลักการ ร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... วาระที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖ และขณะนี้ อยู่ระหว่างแต่งตั้งคณะกรรมการ (กมธ.) วิสามัญพิจารณา ร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ. .... จำนวน ๓๑ คน

๒. สภาพปัญหา

- ๒.๑ ความไม่มั่นใจของผู้ประกันตน ตามมาตรา ๔๐ ว่ารัฐบาลจะสมทบเงินอย่างสม่ำเสมอ/ตลอดไปหรือไม่
- ๒.๒ สิทธิประโยชน์ทั้ง ๒ ทางเลือกไม่ดึงดูดใจให้แรงงานนอกระบบ มาสมัครเป็นผู้ประกันตนมาตรา ๔๐
- ๒.๓ ช่องทางการจ่ายเงินไม่สะดวก สำหรับแรงงานนอกระบบท้องถิ่น/พื้นที่ห่างไกล
- ๒.๔ ขาดองค์กรกลางที่เชื่อมโยงการบริหารจัดการและการจัดการระหว่างสำนักงานประกันสังคม

และผู้ประกันตน

๓. ประเด็นที่เสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

๓.๑ ผลักดันร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว เพื่อให้ผู้ประกันตน มีความมั่นใจว่ารัฐบาลจะร่วมสมทบ ในการเป็นผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ และให้มีผู้แทนแรงงานนอกระบบร่วมเป็น คณะกรรมการประกันสังคม

๓.๒ ให้สำนักงานประกันสังคม (สปส.) ศึกษาการเพิ่มสิทธิประโยชน์มาตรา ๔๐ อีก ๒ กรณี คือ คลอดบุตรและสงเคราะห์บุตร และขอให้เพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีเสียชีวิต จากเดิม ๒๐,๐๐๐ บาทให้เป็น ๔๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบต่อเสถียรภาพของกองทุน

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

๓.๓ ให้ สปส.เพิ่มช่องทางการจ่ายเงินสมทบผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ แก่แรงงานนอกระบบในท้องถิ่น/พื้นที่ห่างไกล โดยให้จัดทำ MOU กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จังหวัดในพื้นที่ เพื่อรักษาอัตราการคงอยู่ของผู้ประกันตน

ที่ประชุมแสดงความคิดเห็น ดังนี้

นายจิรศักดิ์ สุคนธาติ เลขานุการสำนักงานประกันสังคม กรรมการ : มอบหมายนางดุขฎิ อัมรานุรักษ์ รักษาการที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ สปส. ชี้แจง ดังนี้

ประเด็นข้อ ๓.๑ อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้เสนอขอการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลเพื่อเป็นหลักประกันว่ารัฐบาลจะจ่ายเงินสมทบอย่างสม่ำเสมอ

ประเด็นข้อ ๓.๒ สปส. ขอรับไปพิจารณาในกรณีคลอดบุตรและสงเคราะห์บุตร ส่วนกรณีเสียชีวิตไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากกระทบต่อเสถียรภาพของกองทุน และ สปส. ได้ดำเนินการเพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีเสียชีวิตจากอุบัติเหตุ เพียงจ่ายเงินสมทบเพียง ๑ เดือนภายใน ๖ เดือน ก็ได้รับสิทธิประโยชน์ดังกล่าวแล้ว

ประเด็นข้อ ๓.๓ ในเรื่องช่องทางการจ่ายเงินสมทบ สปส. ได้ดำเนินการโดยประสานกับ อปท. แล้วซึ่งได้รับการตอบกลับว่าไม่มีความพร้อมในการดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ สปส. ได้พยายามเปิดช่องทางอีกหลายช่องทางเพื่อเพิ่มความสะดวกให้แก่ประชาชนต่อไป

นพ.ชาญวิทย์ ทระเทพ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรรมการ : ตัวเลขจำนวนแรงงานนอกระบบ ได้แก่ ผู้ประกันตนมาตรา ๓๙ และผู้ประกันตน มาตรา ๔๐ (ไม่ใช่เฉพาะผู้ประกันตน มาตรา ๔๐ เท่านั้น) เนื่องจากผู้ประกันตนมาตรา ๓๙ คือ ผู้ที่ออกจากระบบประกันสังคมมาตรา ๓๓ และประกอบอาชีพอิสระ

นายสมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์ ปลัดกระทรวงแรงงาน กรรมการ : เห็นด้วยกับรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบจำนวนผู้ประกอบการอาชีพอิสระที่ชัดเจน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (นายเผด็จชัย สะสมทรัพย์) ประธาน : แสดงความเห็นที่ไม่ขัดข้องในการรวมตัวเลข แต่การจำแนกผู้ประกันตนมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ เพียงทำให้ทราบว่าสถานะของแต่ละบุคคลนั้นมาจากที่ใด เคยเป็นผู้ประกันตนมาตราใด

นางอรุณี ศรีโต ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ เขตปริมณฑล กรรมการ : ปัจจุบันเป็นผู้ประกันตนมาตรา ๓๙ จึงไม่เห็นด้วยกับการรวมตัวเลขผู้ประกันตนมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ เข้าด้วยกัน เนื่องจาก สิทธิประโยชน์แตกต่างกัน และปัจจุบันสิทธิประโยชน์มาตรา ๔๐ ยังไม่ดึงดูดใจเท่าที่ควร จึงควรเพิ่มสิทธิประโยชน์ มาตรา ๔๐ ให้มากขึ้น

นางสุจิน รุ่งสว่าง ประธานศูนย์ประสานงานเครือข่ายแรงงานนอกระบบ กรรมการ : สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดใน ร่าง พ.ร.บ. ประกันสังคม มาตรา ๔๐ ฉบับของรัฐบาลว่ามีการระบุในประเด็น ๑) รัฐบาลจ่ายเงินสมทบไม่เกินกี่หนึ่งหรือไม่ ๒) มีสิทธิประโยชน์อะไรบ้างที่ให้แรงงานนอกระบบ และ ๓) มีตัวแทนของแรงงานนอกระบบเข้าไปเป็นคณะกรรมการด้วยหรือไม่

นายจิรศักดิ์ สุคนธชาติ เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม กรรมการ : ได้ตอบข้อซักถามในเรื่อง การจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนของรัฐบาลว่าได้เสนอใน ร่าง พ.ร.บ. ประกันสังคม แล้วว่ารัฐสมทบเข้ากองทุนไม่เกินกึ่งหนึ่ง พร้อมทั้ง ได้มีการปรับปรุงแก้ไขการได้มาซึ่งคณะกรรมการฯ ด้วยแล้ว

นางพุลทรัพย์ สวนเมือง ตูลาพันธ์ ผู้จัดการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ กรรมการ : การเพิ่มสิทธิประโยชน์ มาตรา ๔๐ นอกจากกรณีสงเคราะห์บุตรหรือคลอดบุตรแล้ว (ปัจจุบัน อายุเฉลี่ยของแรงงานนอกระบบ ไม่อยู่ในข่ายที่จะได้รับสิทธิประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตรและคลอดบุตรแล้ว) ขอให้ สปส. ศึกษาการเพิ่มสิทธิประโยชน์ในกรณีการชดเชยการขาดรายได้ จากวันละ ๒๐๐ บาท เป็นวันละ ๓๐๐ บาทด้วย

นายบัณฑิตย ธนชัยเศรษฐวุฒิ ผู้อำนวยการมูลนิธิอามรพงศ์พจน์ กรรมการ : จาก ร่าง พ.ร.บ. ประกันสังคม มาตรา ๔๐ ว่าจะเสนอให้แก้ไข “การให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตนตามวรรคหนึ่ง” เป็นให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน “ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง” ได้หรือไม่

มติที่ประชุม มอบสำนักงานประกันสังคมรับข้อเสนอของคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการ ดังนี้

(๑) ขอให้เสนอแก้ไขร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ในชั้นกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... กรณีการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาล จาก “ไม่เกินกึ่งหนึ่ง” เป็น “ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง”

(๒) ให้ศึกษาแนวทางให้มีผู้แทนแรงงานนอกระบบร่วมเป็นคณะกรรมการประกันสังคม (ทั้งผู้แทนผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ และ มาตรา ๔๐) เนื่องจากปัจจุบันตามกฎหมายประกันสังคม ยังไม่ได้เปิดช่องทางไว้

(๓) ให้ศึกษาความเป็นไปได้ในการเพิ่มสิทธิประโยชน์มาตรา ๔๐ กรณีคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร และปรับปรุงประโยชน์ทดแทน กรณี “เงินทดแทนการขาดรายได้กรณีเจ็บป่วย” จากวันละ ๒๐๐ บาท เป็นวันละ ๓๐๐ บาท ตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

(๔) ให้ศึกษาแนวทาง/ช่องทางในการจัดทำ MOU กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อเพิ่มช่องทางการจ่ายเงินสมทบผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ ในพื้นที่ห่างไกล ทั้งนี้ เพื่อให้มีผลในทางกฎหมาย ควรเสนอเพื่ออนุมัติเป็นมติคณะรัฐมนตรี (ครม.)

๓.๑.๒ การขับเคลื่อนกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)

ฝ่ายเลขานุการ ได้นำเสนอข้อมูลในประเด็นดังกล่าว โดยสรุปดังนี้

๑. เรื่องเดิม/สถานการณ์

พ.ร.บ.กองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ (พ.ร.บ. กอช.) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๕๔ โดย พ.ร.บ.ฯ ดังกล่าวกำหนดให้ กอช. ต้องเปิดรับสมาชิกภายใน ๑ ปี หลังจากกฎหมายมีผลบังคับใช้ คือตั้งแต่วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมา

๒. สภาพปัญหา

๒.๑ ณ ขณะนี้เป็นเวลาเกือบ ๑ ปีแล้ว ที่ พรบ.กอช. มีผลบังคับใช้แต่ยังไม่เปิดรับสมาชิกกองทุนฯ ภาคประชาชนมีความประสงค์จะให้เปิดรับสมัครสมาชิกโดยเร็ว เพื่อจะได้สะสมเงินออม เป็นหลักประกันยามชราภาพ

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

๒.๒ กระทรวงการคลังเห็นว่าการดำเนินงานของ กอช. มีความซ้ำซ้อนกับกองทุนประกันสังคม ตามมาตรา ๔๐ ซึ่งทั้ง ๒ กองทุนเป็นช่องทางการออมเพื่อการชราภาพสำหรับแรงงานนอกระบบ และมีกลุ่มเป้าหมาย เป็นกลุ่มเดียวกัน จึงจะขอบูรณาการกับมาตรา ๔๐ และอยู่ระหว่างการพิจารณาในรายละเอียดร่วมกัน

๓. ประเด็นที่เสนอ เสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา ดังนี้

ให้กระทรวงการคลังร่วมกับกระทรวงแรงงาน พิจารณาแนวทางการดำเนินการลดความซ้ำซ้อนในการจัดสวัสดิการด้านการชราภาพสำหรับแรงงานนอกระบบในภาพรวมให้ได้ข้อสรุปโดยเร็ว และนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

ที่ประชุมแสดงความคิดเห็น ดังนี้

นางสาวสุภาณี จันทรมาศ ผู้อำนวยการส่วนนโยบายระบบการออม แทนปลัดกระทรวงการคลัง
กรรมการ : ชี้แจงว่าสภาพปัญหาในการเปิดรับสมาชิก เนื่องจากกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) และ ประกันสังคม มาตรา ๔๐ ในทางเลือกที่ ๒ มีรูปแบบการดำเนินงานที่คล้ายคลึงกันมาก กล่าวคือ มีการจัดสวัสดิการทางด้านชราภาพ ในแรงงานนอกระบบเหมือนกัน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายเดียวกันและได้รับเงินสมทบจากรัฐบาลเหมือนกัน กระทรวงการคลัง (กค.) จึงเห็นว่าหากมีการจัดตั้งกองทุนจะมีค่าใช้จ่ายและงบประมาณเป็นจำนวนมากในการจัดตั้ง สำนักงานรวมทั้งด้านเทคโนโลยีที่นำมาใช้ ดังนั้น กค. และ รง. จึงได้มีการศึกษาร่วมกันที่จะไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน ในการดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น โดยใช้บุคลากรและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ สปส. โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ ที่แรงงานนอกระบบจะได้รับ รวมทั้ง มีการบูรณาการจะมีทางเลือกที่ ๓ ของประกันสังคมเข้ามา โดยนำทางเลือก ของ กอช. มาปรับใช้ ซึ่งการบูรณาการครั้งนี้กระทรวงแรงงานจะเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเดือนเมษายน ๒๕๕๖

นางอรุณี ศรีโต ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ เขตปริมณฑล กรรมการ : เห็นว่าการมี กฎหมายกองทุนการออมฯ นับเป็นความก้าวหน้าในการสร้างหลักประกันรายได้ให้กับประชาชนที่ไม่มีหลักประกันยาม ชราภาพ การไม่บังคับใช้กฎหมาย โดยไม่เปิดรับสมัครสมาชิกการออมของกองทุนฯ ซึ่งควรจะเปิดตั้งแต่วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมาแล้วนั้น ทำให้ประชาชนที่มีความพร้อม เสียโอกาสในการออมเพื่อหลักประกันในชีวิต รวมถึงเงินสมทบที่จะได้จากรัฐ หากคิดบนฐานจำนวนประชาชน ๒๔.๖ ล้านคนที่เป็นแรงงานนอกระบบ คงเป็นจำนวน ไม่น้อยจึงขอให้มีการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้โดยเร็วที่สุด เนื่องจากขณะนี้อายุ ๕๙ ปี แล้วจะหมดสิทธิในการสมัครเป็น สมาชิก ส่วนการที่ กค. จะขอแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กอช. นั้น เห็นว่าควรเร่งเปิดรับสมัครสมาชิก กอช. ก่อน แล้วค่อย แก้ไขกฎหมายฉบับดังกล่าว

นางสุจิน รุ่งสว่าง ประธานศูนย์ประสานงานเครือข่ายแรงงานนอกระบบ กรรมการ : ให้ข้อมูล เพิ่มเติมว่าประกันสังคม มาตรา ๔๐ มีอยู่ ๒ ทางเลือก ได้แก่ ทางเลือกที่ ๑ เงินสมทบ ๑๐๐ บาทต่อเดือน ผู้ประกันตนจึงมี สิทธิสมัคร กอช.ได้ ทางเลือกที่ ๒ เงินสมทบ ๑๕๐ บาทต่อเดือน (มีบำเหน็จชราภาพ) ผู้ประกันตนไม่มีสิทธิสมัคร กอช. เนื่องจากถือว่าแรงงานนอกระบบได้รับสวัสดิการชราภาพแล้ว จากการสำรวจข้อมูล ประชาชนต้องการ “บำนาญชราภาพ” การไม่เร่งเปิดรับสมัครสมาชิก กอช. ทำให้ประชาชนเสียโอกาสในการออมเงินและรับเงินสมทบจากรัฐบาล จึงอยาก สนับสนุนให้ กค.เปิดรับสมาชิกกองทุน กอช. ก่อน

นางสุวัฒนา ศรีภิรมย์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ กรรมการ : ขอให้เพิ่มเติมข้อความว่า “กอก. ควรเปิดรับสมัครสมาชิกก่อนเป็นอันดับแรก ก่อนที่จะบูรณาการประกันสังคมมาตรา ๔๐” เพื่อให้ประชาชนเกิดความสบายใจ เนื่องจากที่ผ่านมาถือว่าล่าช้ามากแล้ว และอายุก็จะเพิ่มมากขึ้น ทำให้เสียผลประโยชน์ในการออม

นายอนุสรณ์ ไกรวัตนุสสรณ์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงแรงงาน : ให้ข้อมูลถึงความพร้อมในการเปิดรับสมัคร กอก. ๒ ประเด็น คือ

๑. ด้านบุคลากรของ กอก. มีเพียง ๙ คน ไม่สามารถดำเนินการทั่วประเทศ
๒. ทางเลือกที่ ๓ ของมาตรา ๔๐ แรงงานนอกระบบจะเข้าได้ทั้งทางเลือกที่ ๑ และทางเลือกที่ ๒ ไม่ได้ยกเว้นเหมือน กอก.

เหตุผลที่ รง. และ กค. ต้องบูรณาการ เพื่อประหยัดงบประมาณของประเทศ และหากประกันสังคมมาตรา ๔๐ มีสมาชิกพร้อมอยู่แล้ว สามารถเลือกเข้าสู่ทางเลือกที่ ๓ ได้เลย ซึ่งจะต้องให้เวลาในการบูรณาการเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน

นางพุลทรัพย์ สวนเมือง ตูลาพันธ์ ผู้จัดการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ กรรมการ : อยากให้เร่งบูรณาการ และไม่เห็นด้วยกับประกันสังคมมาตรา ๔๐ ในทางเลือกที่ ๓ กล่าวคือ ในทางเลือกที่ ๑ มีจำนวนผู้สมัครค่อนข้างน้อย ทางเลือกที่ ๒ มีมากกว่าเนื่องจากมีบำนาญชราภาพ หากเป็นไปได้อยากให้บูรณาการโดยที่ประชาชนไม่ยุ่งยาก โดยลดทางเลือกให้น้อยที่สุด ทั้งนี้ แรงงานไม่ได้ต้องการแค่งานบำนาญชราภาพ แต่ต้องการสิทธิประโยชน์ในวัยแรงงานและวัยสูงอายุด้วย

นายบัณฑิตย ธนชัยเศรษฐวุฒิ ผู้อำนวยการมูลนิธิอานันทมิ่งวงศ์ กรรมการ : ขอเสนอ ๒ ทางเลือก คือ

๑. ให้ดำเนินการรับสมัครสมาชิก กอก. ไปก่อน และ
๒. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบว่า จะปรับปรุงหรือเพิ่มทางเลือกใดบ้าง และปรับปรุงทางเลือกที่ ๒ เป็น ๓ ในมาตรา ๔๐

มติที่ประชุม มติที่ประชุมมอบกระทรวงการคลัง (กค.) และกระทรวงแรงงาน (รง.) พิจารณาแนวทางการดำเนินการลดความซ้ำซ้อนในการจัดสวัสดิการด้านการชราภาพสำหรับแรงงานนอกระบบ ในภาพรวมให้ได้ข้อสรุปโดยเร็ว และนำเสนอ ครม. พิจารณา ทั้งนี้ ให้รับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ คนช. ไปร่วมพิจารณาด้วย

๓.๑.๓ การขยายความคุ้มครองแรงงานนอกระบบ กลุ่มเกษตรกรพันธสัญญา

ฝ่ายเลขาฯ ได้นำเสนอข้อมูล สรุปดังนี้

๑. เรื่องเดิม/สถานการณ์

๑.๑ ตลอดระยะเวลา ๒๕ ปีที่ผ่านมาที่ “เกษตรกรพันธสัญญา หรือ Contract Farming” หย้งรากฝังลึกลงสู่ภาคการผลิตของประเทศไทยทั้งในระบบเกษตรกรรม การปศุสัตว์ และการประมง มีผู้เกี่ยวข้องกับระบบเกษตรกรพันธสัญญาในฐานะคู่สัญญาผู้ผลิตไม่ต่ำกว่า ๑๕๐,๐๐๐ ราย ทั่วประเทศ ในฐานะผู้ใช้แรงงานในระบบการผลิตไม่ต่ำกว่า ๔๐๐,๐๐๐ คน

๑.๒ แรงงานภาคการเกษตรในส่วนนี้ ไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ผู้ผลิตที่อยู่ในระบบการผลิตแบบพันธสัญญา ยังขาดกฎหมายและนโยบายที่เป็นระบบและเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ที่จะพัฒนาส่งเสริมให้เป็นเกษตรกรที่มีศักยภาพในท่ามกลางการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมโลก

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

นางสุจิน รุ่งสว่าง ประธานศูนย์ประสานงานเครือข่ายแรงงานนอกระบบ กรรมการ : เสนอว่า
ข้อ ๔.๑ ควรเพิ่มกระทรวงพาณิชย์ด้วย เนื่องจากมีเรื่องการค้าขายและเรื่องสัญญาของเกษตรกรเข้าไปเกี่ยวข้อง

นายธรรมบุญ เกตุแก้ว ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม กรรมการ : เสนอว่าในกระทรวงอุตสาหกรรมมีคณะกรรมการ
อ้อยและน้ำตาลทราย จึงขอให้เพิ่มผู้แทนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการฯ ด้วย

นางสุวัฒนา ศรีภิรมย์ ผู้ทรงคุณวุฒิแรงงานนอกระบบ กรรมการ : เสนอให้มีการจัดลำดับประเด็นการพิจารณา
ใหม่โดยให้ ๔.๒ เป็นข้อ ๔.๑ ซึ่งเป็นเรื่องของการขยายความคุ้มครองซึ่งเป็นสาระสำคัญ

- มติที่ประชุม ๑. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพิ่มกระทรวงแรงงาน กระทรวงยุติธรรม กระทรวงสาธารณสุข
สภาเกษตรกรแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย
กระทรวงอุตสาหกรรม ร่วมศึกษาและพิจารณาแนวทางและวิธีการ เพื่อแก้ปัญหาความเสียหายและ
ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรอื่นเนื่องมาจากความไม่เป็นธรรมของระบบเกษตรพันธสัญญา
รวมถึงจัดทำข้อเสนอแนวทางและวิธีการในการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรม ที่อาจจะ
เกิดขึ้นในอนาคต
๒. ให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ขยายความคุ้มครองแรงงานเกษตรพันธสัญญา
โดยศึกษาข้อมูลให้ครอบคลุมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ พร้อมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการ
กำหนดมาตรการและแนวทางในการออกกฎหมายเพื่อการคุ้มครองดูแลต่อไป
๓. ขอให้รายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานในการการประชุม คนช. ครั้งต่อไป (ถ้ามี)

๓.๒ ด้านสุขภาพ/ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

๓.๒.๑ การพัฒนาการจัดบริการอาชีวอนามัยแก่แรงงานนอกระบบ

ฝ่ายเลขานุฯ ได้นำเสนอข้อมูลในประเด็นดังกล่าว โดยสรุปดังนี้

๑. เรื่องเดิม/สถานการณ์

จากข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๔ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าแรงงาน
นอกระบบมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน ๓.๗ ล้านคน โดยลักษณะของการเกิดอุบัติเหตุและบาดเจ็บ
เกิดจากการถูกของมีคมบาดมากที่สุด ร้อยละ ๒๗.๓ และได้รับสารเคมี ร้อยละ ๓.๐

กระทรวงสาธารณสุข รายงานผู้ป่วยที่ได้รับสารพิษจากสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชสูงขึ้นในช่วงเดือน
พฤษภาคมถึงสิงหาคมของทุกๆ ปี ซึ่งเป็นช่วงฤดูฝนเกษตรกรเริ่มมีการเพาะปลูกและมีการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช
และปัจจุบัน เกษตรกรสามารถรับบริการ “ตรวจคัดกรองผู้เสี่ยงต่อพิษสารกำจัดศัตรูพืชเบื้องต้น” โดยใช้ชุดตรวจคัด
กรองภาคสนาม ซึ่งสามารถคัดกรองผู้มีสารกำจัดแมลงกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟตและคาร์บาเมต ซึ่งเป็นสารกำจัดแมลง
กลุ่มที่มีการนำเข้าสูงสุด จากข้อมูลผลตรวจคัดกรองที่ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๕๐ พบว่าสัดส่วนผู้มีความเสี่ยง
และไม่ปลอดภัยสูงขึ้นจากเดิมร้อยละ ๑๕.๙๖ เป็นร้อยละ ๓๗.๕๒

ในส่วนของกระทรวงแรงงาน พ.ร.บ.ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.
๒๕๕๔ ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยฯ แก่ “กลุ่มแรงงานในระบบ” เป็นหลัก ยังไม่ครอบคลุมการคุ้มครอง
“คนทำงาน” หรือ “กำลังแรงงาน” ที่เป็นกลุ่มแรงงานนอกระบบ ซึ่งตามหลักสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน กำหนดให้ทุก
คนได้รับการคุ้มครองดูแลด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยอย่างเท่าเทียมกัน

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

๒. การดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน

๒.๑ กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรค ได้ดำเนินการส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง “คลินิก เกษตรกร” (ดูแลสุขภาพเกษตรกรแบบครบวงจร โดยจัดบริการอาชีวอนามัย ที่เน้นการป้องกัน ฝ้าระวังสุขภาพ ผู้ที่มีความเสี่ยงจากการประกอบอาชีพ เช่น การคัดกรองความเสี่ยงสุขภาพ การประเมินความเสี่ยงสิ่งแวดล้อมสุขภาพ การใช้แบบประเมินอาการผิดปกติของระบบโครงร่าง กระดูกและกล้ามเนื้อของเกษตรกร การให้บริการเชิงรับ การซักประวัติ และเก็บฐานข้อมูลสุขภาพ การให้ความรู้ ฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรในหน่วยบริการและเครือข่าย) ขึ้นในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพสต.) ในปี ๒๕๕๕ นาร่อง ๓ จังหวัด คือ สุพรรณบุรี อุทัยธานี และจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการดำเนินงาน มี รพสต.เข้าร่วมโครงการฯ ๑๘ แห่ง และสามารถคัดกรองความเสี่ยงจากการประกอบอาชีพเชิงลึกได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ในปี ๒๕๕๖ จึงขยายเป้าหมายเป็น ๑ จังหวัด ๑ อำเภอ ๑ รพสต. ทั่วประเทศ เพื่อส่งเสริม ให้มีการลด ละ เลิก การใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช รวมถึงการให้การรักษาและแนะนำเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

๒.๒ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ได้นำร่องการจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค ในกลุ่มแรงงานนอกระบบ ใน ๒ จังหวัด คือ จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดลำพูน (เริ่มจากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพโดย อสม. อาสาสมัครอาชีวอนามัยชุมชน (ออสช.) จากนั้นประเมินความเสี่ยง คัดกรองเบื้องต้นและสร้างเสริมสุขภาพ โดย รพสต. โดยเน้นการตรวจสุขภาพตามความเสี่ยง คือ การมองเห็น การได้ยิน ภาวะการทำงานของตับ ไต กล้ามเนื้อ ปอด การตกค้างของสารเคมี หากพบมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคจึงส่งต่อเข้าไปรับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาล) โดยประสานความร่วมมือของ สธ.จว. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และกลไกภาคประชาชนในพื้นที่ สปสช. เขต และ สสส.

๒.๓ กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักความปลอดภัยแรงงาน ซึ่งมีศูนย์ความปลอดภัยแรงงานพื้นที่ ๑๒ พื้นที่ ดำเนินการจัดอบรม เรื่องความปลอดภัยและอาชีวอนามัยให้เกษตรกร นายจ้าง และลูกจ้างภาคเกษตร เข้าติดตามผลการปรับปรุงสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานในที่อยู่อาศัย สวน ไร่ นา ฟาร์ม รวมทั้งจัดทำหนังสือ “แนวทางการปรับปรุงความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในแรงงานนอกระบบ” เพื่อเป็นแนวทางดำเนินการให้กับกลุ่มแรงงานนอกระบบ (เกษตรกร) ซึ่งสาระสำคัญของหนังสือประกอบด้วย เนื้อหาทางวิชาการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่ใช้ภาษาอย่างง่าย และตัวอย่างในการปรับปรุงที่ชัดเจน เสียค่าใช้จ่ายน้อย เพื่อเผยแพร่แก่เกษตรกรต่อไป

๒.๔ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน ได้หนุนเสริมกระบวนการทำงานของ สธ.และ สปสช. ข้างต้น โดยพัฒนารูปแบบและองค์ความรู้ในการจัดบริการอาชีวอนามัยเชิงรุกและเชิงรับสำหรับกลุ่มแรงงานนอกระบบ

๓. สภาพปัญหาในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย

๓.๑ สธ. : เจ้าหน้าที่ รพสต. บางแห่งยังไม่เข้าใจแนวคิดการจัดบริการอาชีวอนามัย การจัดตั้งคลินิก เกษตรกร ยังขาดการประสานยุทธศาสตร์การจัดบริการอาชีวอนามัยในทุกกระดับ อีกทั้ง “ชุดตรวจคัดกรองและกระดาษทดสอบพิเศษ” ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน

๓.๒ สปสช. : อยู่ระหว่างการดำเนินงานโครงการนาร่องฯ ยังไม่ได้ประเมินผลการดำเนินงาน

๓.๓ รง. : กลุ่มแรงงานนอกระบบ (กลุ่มเกษตรกร) มีข้อมูลไม่ชัดเจน ยากต่อการเข้าถึง รวมตัว และติดต่อประสานงาน บางกลุ่มตั้งอยู่ไกลกัน หรือบางกลุ่มมีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงที่อยู่บ่อยเพื่อไปทำงาน ทำให้ไม่

สามารถรวมกลุ่ม หรือจัดหาสถานที่อบรมที่สะดวกและเหมาะสมได้ การเดินทางไม่สะดวก/ขาดยานพาหนะ อีกทั้งส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาน้อย ยากต่อการสร้างความเข้าใจ/ถ่ายทอด

๔. ประเด็นที่เสนอ เสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

เพื่อให้การดำเนินงานนอกระบบ กลุ่มเกษตรกร เข้าถึงบริการอาชีวอนามัย และเพื่อพัฒนาการจัดบริการอาชีวอนามัยแก่แรงงานนอกระบบ ต่อเนื่องจากองค์ความรู้และกระบวนการทำงานปัจจุบัน ให้มีความต่อเนื่องและขยายระบบการบริการให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบให้มากขึ้น จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๔.๑ ให้ สธ. โดยกรมควบคุมโรค เร่งจัดตั้งคลินิกเกษตรกร “๑ จังหวัด ๑ อำเภอ ๑ รพสต.” และดำเนินการให้ได้ร้อยละ ๕๐ ของจำนวน รพสต. ทั้งหมด ในปี ๒๕๕๙ โดยสนับสนุนชุดตรวจคัดกรองและกระดาษทดสอบพิเศษ (Reactive paper) ให้เพียงพอ พัฒนาศักยภาพบุคคลากร รพสต. และกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดของในการดำเนินงานของจังหวัดด้วย (ความกำหนดในการดำเนินการขั้นต่อไป) เป็นการคัดกรองเบื้องต้นในการรักษาตามสิทธิประโยชน์ต่อไป

๔.๒ ให้ สปสช. กำหนดสิทธิประโยชน์และงบประมาณสนับสนุนการจัดบริการอาชีวอนามัยในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำหรับกลุ่มแรงงานนอกระบบ นอกเหนือจากระบบการบริการสุขภาพสำหรับประชาชนทุกคนที่อยู่ในระบบหลักประกันสุขภาพ

๔.๓ ให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำรวจ/ศึกษาสถานการณ์และสภาพปัญหาความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของกลุ่มแรงงานนอกระบบ เช่น กลุ่มเกษตรกร (โดยเฉพาะกลุ่มผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP : One Tambol One Product) ทาบแร่แมงกานีส ขั้วรถบริการสาธารณะ (มอเตอร์ไซด์และรถแท็กซี่) คนเก็บขยะและซาเล้ง ประมง ผู้รับงานไปทำที่บ้าน แรงงานรับจ้างตามฤดูกาล ฯลฯ โดยนําร่องใน ๑๐ จังหวัดที่มีศูนย์ความปลอดภัยแรงงาน แล้วจัดทำเป็นฐานข้อมูลของกลุ่มแรงงานนอกระบบ และนำมาประมวลผลข้อมูลดังกล่าว เพื่อนำมาจัดทำเป็นคู่มือความปลอดภัยในการทำงาน

๔.๔ ให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นหน่วยหนุนเสริม/สนับสนุนการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าว รวมถึงองค์ความรู้และบทเรียนจากประสบการณ์การดำเนินงาน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของแรงงานนอกระบบต่อไป

ที่ประชุมแสดงความคิดเห็น ดังนี้

นายอนุสรณ์ ไกรวัตนุสสรณ์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงแรงงาน : เสนอให้เพิ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เช่น กทม. เทศบาล เข้ามาช่วยบูรณาการการทำงานให้ครอบคลุมในพื้นที่

นางอรุณี ศรีโต ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ เขตปริมณฑล กรรมการ : เห็นว่าควรให้มีผู้ลงทุน เช่น บริษัทในเครือเจริญโภคภัณฑ์ (ซีพี) สหฟาร์ม ฯลฯ มีส่วนร่วม/ชี้แจง ให้ความรู้แก่เกษตรกรในเรื่องที่เกี่ยวกับสุขภาพ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานด้วย

นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กรรมการ : มีความเป็นห่วงเกษตรกรรายย่อยมากกว่ารายใหญ่ เกี่ยวกับการใช้ยาฆ่าแมลง โดยเกษตรกรที่ไม่มีความรู้ในการป้องกัน ทำให้สุขภาพแย่มาก เกษตรกรที่ใช้ยาฆ่าแมลงปัจจุบันไม่มีการป้องกัน เช่น สวมหมวก/หน้ากาก และชุดที่จะป้องกัน อีกทั้ง

ไม่มีความรู้ในการใช้ยาฆ่าแมลงในทิศทางที่ถูกต้อง และเห็นด้วยกับกระทรวงแรงงานที่ได้ยกเรื่องนี้ขึ้นมาเป็นประเด็นสำคัญที่จะต้องมาบูรณาการการทำงานร่วมกันหลาย ๆ หน่วยงาน สิ่งที่สภาเกษตรกรต้องการคือ ต้องการให้มีการจัดทำคู่มือ “การใช้เครื่องมือเกษตรอย่างปลอดภัย” ซึ่งทางสภาเกษตรกรแห่งชาติพร้อมที่ดำเนินการแจกจ่ายไปทุกหมู่บ้านเพราะมีเครือข่ายอยู่ในทุกพื้นที่เพื่อยกระดับความรู้ให้กับเกษตรกรต่อไป

ดร.ประกาย กิจธิคุณ ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรรมการ : ชี้แจงว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความรู้ในเรื่องการใช้สารชีวภาพแทนการใช้สารเคมี โดยให้ทางเกษตรกรและคณะอนุกรรมการชานาเผยแพร่และส่งเสริมอาชีพทางการเกษตร ซึ่งมีประเด็นเกี่ยวกับอาชีวอนามัยรวมอยู่ด้วย แต่ยังคงเรื่องที่ใช้สารเคมีแล้วเกิดปัญหาทางด้านร่างกายและสุขภาพว่าจะชดเชยอย่างไร ขณะนี้ยังไม่มีความหมายที่จะเข้ามาช่วยเหลือกฎหมายคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ยังไม่ครอบคลุมถึงแรงงานภาคเกษตร จึงต้องการให้ทางกระทรวงแรงงานออกกฎหมายให้ความคุ้มครองแรงงานนอกระบบที่อยู่ในภาคเกษตรกรรมด้วย

นายสมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์ ปลัดกระทรวงแรงงาน กรรมการ : ชี้แจงว่าประเด็นดังกล่าวเกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมการทำงานของแรงงานนอกระบบทุกคน สิ่งที่น่าเสนอเป็นเพียงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร และขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการตามภารกิจให้เกิดความเข้มแข็งขึ้น หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบในด้านอาชีวอนามัย คือ กระทรวงแรงงานและกระทรวงสาธารณสุข ควรร่วมมือกันเพื่อจะทำให้เข้มแข็งมากขึ้น

รศ.ดร.นฤมล นิราทร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ กรรมการ : เห็นว่าประเด็นที่น่าเสนอนั้นแสดงความคิดเห็นว่า ยังมีแรงงานนอกระบบอีกหลายกลุ่มที่สำคัญ เช่น หาบเร่แผงลอยโดยในพื้นที่ กทม.มีจำนวนมากและในต่างจังหวัดด้วยและมีแนวโน้มจะมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะใน กทม. มี ๗๐% ที่เป็นอาชีพหาบเร่แผงลอย และขายอาหาร

นายธรรมบุญ เกตุแก้ว แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กรรมการ : เห็นว่าในเรื่องประเด็นอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สารเคมีและวัตถุอันตรายในอุตสาหกรรมนั้น มีกฎหมายที่ดูแลตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ ซึ่งมีสำนักควบคุมอันตรายเป็นผู้ดูแลขอบเขตที่ดูแลในโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนนอกโรงงานกระทรวงอุตสาหกรรมมีบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์เคมีหรือวิศวกรเคมีคอยดูแลและให้คำแนะนำ ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมพร้อมบูรณาการกับกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงแรงงาน

นพ.ชาญวิทย์ ทระเทพ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรรมการ : เห็นด้วยในการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงแรงงานและกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเรื่องอาชีวอนามัยถือเป็นเรื่องใหญ่ที่หลายหน่วยงานควรเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง จำเป็นที่จะต้องมีการทำงานเชิงรุกและเชิงรับเพื่อจัดระเบียบของสังคมในการรักษาและความสามารถในการพัฒนาทั้งผลิตภัณฑ์และสุขภาพมีคุณภาพชีวิตที่ดี

นางสุจิน รุ่งสว่าง ประธานศูนย์ประสานงานเครือข่ายแรงงานนอกระบบ กรรมการ : เสนอให้เพิ่มสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ด้วย ซึ่ง สสส. เข้าไปดำเนินการในพื้นที่ต่างๆ และมีพื้นที่นำร่อง

อยู่หลายพื้นที่ เช่น จังหวัดลำพูน จังหวัดขอนแก่น ที่เป็นพื้นที่ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายแรงงานนอกระบบ ซึ่งประสบความสำเร็จพอสมควรและจำเป็นต้องขยายพื้นที่ต่อซึ่งมีความเป็นรูปธรรมอยู่แล้ว พร้อมทั้งเป็นตัวอย่าง ในการดำเนินการในพื้นที่ต่าง ๆ ต่อไป

นพ.ศิริเกียรติ เหลียงกอบกิจ แทนผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สสส. กรรมการ : เห็นด้วยกับที่ประชุม ซึ่งทาง สปสช. กับกระทรวงสาธารณสุขควรต้องทำงานร่วมกัน ที่ผ่านมามีหลายหน่วยงานได้ ร่วมมือกันที่จะพัฒนาเครื่องมือหลายชิ้นเพื่อช่วยเหลือแรงงานนอกระบบ หากกระทรวงแรงงานได้วิเคราะห์เครื่องมือ เพิ่มเติมได้ จะเป็นสิ่งสำคัญมาก ในการออกแบบและพัฒนาและใช้ภูมิปัญญาของพื้นที่ โดยมี สปสช. เป็นเจ้าภาพใหญ่ ร่วมมือกับกระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข รวมถึงศูนย์ประสานงานงานแรงงานนอกระบบ ร่วมดำเนินการดังกล่าว

นพ.กฤษ ลิ้มทองอิน แทนเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กรรมการ : ชี้แจงว่า ในการประชุมสมัชชาแรงงานนอกระบบ เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้รับข้อเสนอและยินดีที่จะ สนับสนุนเรื่องสิทธิประโยชน์ ซึ่งเรื่องของการส่งเสริมและป้องกันนั้นยังไม่ชัดเจน รอการศึกษาและกำหนด unit cost

มติที่ประชุม ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาการจัดบริการอาชีวอนามัยแก่แรงงานนอกระบบ ดังนี้

๑. ให้กระทรวงสาธารณสุขโดยกรมควบคุมโรค เร่งจัดตั้งคลินิกเกษตรกร “๑ จังหวัด ๑ อำเภอ ๑ รพสต.” และดำเนินการให้ได้ร้อยละ ๕๐ ของจำนวน รพสต. ทั้งหมด ในปี ๒๕๕๙ โดยสนับสนุนชุดตรวจคัดกรองและกระดาษทดสอบพิเศษ (Reactive paper) ให้เพียงพอ พัฒนา ศักยภาพบุคลากร รพสต. และกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดของในการดำเนินงานของจังหวัดด้วย
๒. ให้ สปสช. กำหนดสิทธิประโยชน์และงบประมาณสนับสนุนการจัดบริการอาชีวอนามัย ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำหรับกลุ่มแรงงานนอกระบบ นอกเหนือจากระบบการ บริการสุขภาพสำหรับประชาชนทุกคนที่อยู่ในระบบหลักประกันสุขภาพ
๓. ให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำรวจ/ศึกษาสถานการณ์และ สภาพปัญหาความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของกลุ่มแรงงาน นอกระบบ เช่น กลุ่มเกษตรกร (โดยเฉพาะกลุ่มผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP : One Tambol One Product) หาบเร่แผงลอย ขับริดบริการสาธารณะ (มอเตอร์ไซด์และ รถแท็กซี่) คนเก็บขยะและชาเล้ง ประมง ผู้รับงานไปทำที่บ้าน แรงงานรับจ้างตามฤดูกาล ฯลฯ โดยนัร่องใน ๑๐ จังหวัดที่มีศูนย์ความปลอดภัยแรงงาน แล้วจัดทำเป็นฐานข้อมูลของกลุ่ม แรงงานนอกระบบ และนำมาประมวลผลข้อมูล เพื่อนำมาจัดทำเป็นคู่มือความปลอดภัย ในการทำงาน
๔. ให้กระทรวงอุตสาหกรรมเข้าร่วมบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข สปสช. และกระทรวงแรงงาน
๕. ให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นหน่วยหนุนเสริม/สนับสนุนการ บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าว โดยให้ยกร่างเป็น “ยุทธศาสตร์อาชีวอนามัยแรงงานนอกระบบ” รวมถึงสนับสนุนองค์ความรู้และบทเรียนจาก ประสบการณ์การดำเนินงาน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของแรงงานนอกระบบต่อไป
๖. ขอให้รายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานในการการประชุม คนช. ครั้งต่อไป (ถ้ามี)

๓.๓ ด้านส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ

๓.๓.๑ ประเด็น : การสนับสนุนการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘

ฝ่ายเลขาฯ ได้นำเสนอข้อมูล โดยสรุปดังนี้

๑. เรื่องเดิม/สถานการณ์

๑.๑ สรุปสาระสำคัญของอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ และฉบับที่ ๙๘

อนุสัญญา ILO ฉบับที่ ๘๗ ว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมและการคุ้มครองสิทธิในการรวมตัว กำหนดให้นายจ้างมีเสรีภาพในการจัดตั้งสมาคม และคนทำงานหรือผู้ได้รับการว่าจ้างให้ทำงาน (Workers) โดยไม่มีการจำแนกใดๆ ทั้งที่เป็นผู้ที่รับจ้าง ผู้ทำงานอิสระ ผู้ทำงานในภาคเกษตรและเศรษฐกิจนอกระบบ สามารถมีเสรีภาพในการจัดตั้งสหภาพแรงงานโดยไม่มีการแทรกแซงจากรัฐ

ฉบับที่ ๙๘ ว่าด้วยสิทธิในการรวมตัวและการร่วมเจรจาต่อรอง กำหนดให้คุ้มครองผู้ได้รับการว่าจ้างให้ทำงานจากการถูกนายจ้างหรือองค์กรนายจ้างกระทำไม่เป็นธรรม หรือเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากการรวมตัวจัดตั้งองค์กรและการเจรจาต่อรอง เป็น ๒ ใน ๘ อนุสัญญาหลักของ ILO ที่ถือว่าเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่จะทำให้แรงงานสามารถเข้าถึงสิทธิอันพึงมีพึงได้ในเรื่องอื่น ๆ ส่งผลดีต่อทั้งภาครัฐ นายจ้าง และแรงงาน อันมีผลต่อการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศในเวที ILO และเวทีโลก

ปัจจุบัน ILO มีสมาชิกทั้งหมด ๑๘๕ ประเทศ ประเทศสมาชิกที่ให้การรับรองอนุสัญญา ฉบับที่ ๘๗ แล้วจำนวน ๑๕๒ ประเทศ (คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๒ ของประเทศสมาชิก) ไม่รับรองจำนวน ๓๓ ประเทศ สำหรับการรับรองอนุสัญญา ฉบับที่ ๙๘ มีประเทศที่ให้การรับรองแล้ว ๑๖๓ ประเทศ (คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๑ ของประเทศสมาชิก) ไม่รับรอง ๒๒ ประเทศ

ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน (Asean Community : AC) ประเทศที่ยังไม่ให้การรับรองอนุสัญญา ทั้ง ๒ ฉบับ มี ๔ ประเทศ ได้แก่ ลาว เวียดนาม (ประเทศสังคมนิยม) ประเทศบรูไน (ประเทศสมาชิกใหม่ของ ILO) และประเทศไทย (ประเทศสมาชิกผู้ก่อตั้ง ILO) ดังนี้

ประเทศใน AC	ฉบับที่ ๘๗	ฉบับที่ ๙๘	หมายเหตุ
๑. บรูไน	×	×	
๒. กัมพูชา	✓ ๒๓ ส.ค. ๒๕๔๒	✓ ๒๓ ส.ค. ๒๕๔๒	วันที่ให้การรับรอง
๓. อินโดนีเซีย	✓ ๙ ม.ค. ๒๕๔๑	✓ ๑๕ ก.ค. ๒๕๐๐	วันที่ให้การรับรอง
๔. ลาว	×	×	
๕. มาเลเซีย	×	✓ ๕ มิ.ย. ๒๕๐๔	วันที่ให้การรับรอง
๖. ฟิลิปปินส์	✓ ๒๙ ธ.ค. ๒๕๔๖	✓ ๒๙ ธ.ค. ๒๕๔๖	วันที่ให้การรับรอง
๗. สิงคโปร์	×	✓ ๒๕ ต.ค. ๒๕๐๘	วันที่ให้การรับรอง
๘. ไทย	×	×	
๙. เวียดนาม	×	×	
๑๐. พม่า	✓ ๔ มิ.ค. ๒๕๔๘	×	วันที่ให้การรับรอง

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

หมายเหตุ เครื่องหมาย ✓ หมายถึง ให้สัตยาบัน แล้ว และ × หมายถึง ยังไม่ให้สัตยาบัน

๑.๒ ILO ประสบผลสำเร็จในการวางแผนการทำงานระดับประเทศกับกลุ่มไตรภาคีในประเทศไทย และได้ร่วมมือกันในการวางแผนงานระดับชาติว่าด้วยงานที่มีคุณค่า (Decent Work Country Programme: DWCP) ซึ่งได้กำหนดให้มีการผลักดันที่จะให้มีการยอมรับข้อตกลงในอนุสัญญา ILO ทั้งสองฉบับภายในปี พ.ศ.๒๕๕๗^๑

๑.๓ ปัจจุบัน ประเทศไทยมีสถานประกอบการ ๔๐๙,๙๗๗ แห่ง (๓๑ ธ.ค. ๕๕) มีการตั้งสหภาพแรงงานทั่วประเทศ ๑,๓๗๙ แห่ง (๒๘ ก.พ. ๕๖) (คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓ ของสถานประกอบการ) ถือว่ามีส่วนน้อยมาก เมื่อเทียบกับต่างประเทศ เนื่องจากเสรีภาพการรวมตัวถูกจำกัด กลไกรัฐและกฎหมายขาดการส่งเสริมการรวมตัวของแรงงาน การจ้างบริษัทเหมาช่วงแรงงาน ทำให้แรงงานที่ไม่สามารถสร้างอำนาจต่อรองกับนายจ้าง เป็นต้น

๑.๔ การให้สัตยาบัน นอกจากแรงงานในระบบจะได้รับประโยชน์แล้ว ทำให้กลุ่มแรงงานนอกระบบ ได้รับอานิสงส์ตามไปด้วย เป็นการเปิดโอกาสให้แรงงานนอกระบบ เช่น ผู้รับงานไปทำที่บ้าน คนทำงานบ้าน แรงงานภาคการเกษตร ฯลฯ สามารถใช้สิทธิในการรวมตัวได้อย่างเสรีโดยไม่ต้องได้รับอนุญาตล่วงหน้าจากรัฐ รวมทั้งองค์การของแรงงานนอกระบบสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างเสรี ปราศจากการแทรกแซงจากเจ้าหน้าที่รัฐ รวมทั้งมีเสรีภาพในการเข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกขององค์การด้านแรงงานใด ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๒. ความคืบหน้า

๒.๑ คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบอนุสัญญา ILO ฉบับที่ ๘๗ และ ฉบับที่ ๙๘ และให้เสนอรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พร้อมทั้งได้อนุมัติหลักการร่าง พ.ร.บ. แรงงานสัมพันธ์ (ฉบับที่...) พ.ศ. ... และร่าง พ.ร.บ. แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (ฉบับที่...) พ.ศ. ... ตามที่กระทรวงแรงงานนำเสนอ ขณะนี้อยู่ระหว่างการกลั่นกรองของคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๒ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ รัฐสภาได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙๐ ของ รธน. และให้ดำเนินการจัดให้มี “พระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐” ภายใน ๑ ปี นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติม อนึ่ง วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ครม. มีมติขอลอนอนุสัญญาทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว ออกจากการพิจารณาของรัฐสภา

๒.๓ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ รง. โดย กสร. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการให้สัตยาบันอนุสัญญาทั้ง ๒ ฉบับ จำนวน ๕ ครั้ง ทุกภาค มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น ๔๙๒ คน สรุป ดังนี้

- อนุสัญญา ILO ฉบับที่ ๘๗ (เห็นด้วย ร้อยละ ๘๕.๙๔ ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๙.๘๙ และไม่แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๔.๑๗)

- อนุสัญญา ILO ฉบับที่ ๙๘ (เห็นด้วย ร้อยละ ๘๗.๒๔ ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๗.๒๙ และไม่แสดงความคิดเห็นร้อยละ ๕.๔๗)

- มีการเสนอแนะให้ภาครัฐ ควรรีบดำเนินการให้สัตยาบันและตรากฎหมายจำกัดสิทธิการรวมตัวของแรงงานข้ามชาติ เพราะหากปล่อยให้มีการรวมตัวกันเสรีเกรงจะเกิดปัญหาความวุ่นวาย และควรจะต้องเป็นแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย จึงจะเข้าสู่ระบบกฎหมายแรงงานของไทยได้)

¹ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ – สหภาพแรงงานไทย การประชุมของการให้สัตยาบันและการปฏิบัติตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และฉบับที่ ๙๘ บทความออนไลน์. วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖ <http://www.ilo.org/asia/whatwedo/events/>

๒.๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง “การให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๘๗ และฉบับที่ ๙๘” ซึ่งได้เสนอแนะว่า

(๑) รัฐบาลควรพิจารณาการให้สัตยาบันอนุสัญญาทั้ง ๒ ฉบับไปพร้อมกัน

(๒) รับทราบความเห็น ผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานของกระทรวงแรงงาน กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศาลแรงงานกลาง และ ILO

๓. สภาพปัญหา

ขณะนี้ (ร่าง) พ.ร.บ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ อยู่ระหว่างการพิจารณาทบทวนของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทำให้มีความไม่ชัดเจนในการนำเสนอเรื่องการให้สัตยาบันอนุสัญญา ILO ทั้ง ๒ ฉบับ และความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ ได้ให้คำแนะนำว่า อนุสัญญาทั้ง ๒ ฉบับ น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของ รรช. ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพันโดยให้สัตยาบัน

๔. ประเด็นที่เสนอ เสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

เพื่อเตรียมการรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน ในปี ๒๕๕๘ และเพื่อภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย ขอให้ รัฐบาลพิจารณาสนับสนุนการให้สัตยาบันอนุสัญญา ILO ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ ตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ของ รัฐสภา และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมการในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านกฎหมาย ด้านสร้างความรู้ความเข้าใจ แก่ประชาชนด้านการรวมกลุ่ม เป็นต้น

ที่ประชุมแสดงความคิดเห็น ดังนี้

นางณัชชา สุนทรพรรค ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน : ชี้แจง ความคืบหน้าว่า ขณะนี้อยู่ระหว่างสรุปนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เพื่อลงนามถึงสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี นำเสนอคณะรัฐมนตรี และจากการประสานงานกับกระทรวงการต่างประเทศ ได้แจ้งว่าการให้สัตยาบัน อนุสัญญา ฯ ทั้ง ๒ ฉบับ เป็นมาตรา ๑๙๐ วรรค ๒ ของรัฐธรรมนูญที่จะต้องได้รับการเห็นชอบของรัฐสภาก่อนโดยให้มีผลผูกพัน

นายกิริศักดิ์ จันทจรวิวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ กรรมการ : เสนอความเห็น ว่า เนื่องจากการดำเนินการด้านการให้สัตยาบัน ฯ นั้น กระทรวงแรงงานได้ดำเนินการอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องนำเข้าสู่การ พิจารณาของคณะกรรมการ ฯ

นางอรุณี ศรีโต ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ เขตปริมณฑล กรรมการ : ชี้แจงว่า อนุสัญญาทั้ง ๒ ฉบับ เป็นข้อเรียกร้องหลักของผู้ใช้แรงงานเป็นเวลานานแล้ว และในวันแรงงานแห่งชาติจะมีข้อเสนอ นี้ ทุกปี หากรับอนุสัญญา ฯ ในปีนี้ ก็ยังถือว่าล่าช้าเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น พม่า ลาว จึงเห็นควรสนับสนุน เป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรับอนุสัญญา ฯ และนำเข้าคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

นางจิตติมา ศรีสุขนาม แทนผู้อำนวยการสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ (ประจำประเทศไทย) ILO
กรรมการ : กล่าวหาทาง ILO มีความยินดีเป็นอย่างมากและให้ข้อมูลว่าในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ จะมีการประชุมใหญ่
ของ ILO และทาง ILO ให้ความสนใจมาตลอดในการให้สัตยาบันอนุสัญญา ฯ ทั้ง ๒ ฉบับ เนื่องจากประเทศไทย
เป็นหนึ่งในผู้ก่อตั้ง ILO ในปี ค.ศ. ๑๙๑๙ และจากนั้นประเทศไทยเป็นประเทศเศรษฐกิจขนาดกลางและในเป็นประเทศ
เดียวใน AC ที่ยังไม่ได้ให้สัตยาบัน นอกจากประเทศบรูไนเพิ่งเข้ามาเป็นสมาชิก ILO เมื่อ ๓ ปี ที่ผ่านมา ดังนั้น
การที่ประเทศไทยให้สัตยาบันอนุสัญญาจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อคนทำงาน ซึ่ง ILO ไม่ได้แบ่งว่าเป็นแรงงานในระบบ
หรือนอกระบบ

นางพุลทรัพย์ สวนเมือง ตูลาพันธ์ ผู้จัดการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ กรรมการ :
เห็นด้วยในการให้สัตยาบันฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ แต่ต้องการให้มีการให้สัตยาบันอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอก
ระบบเพิ่มเติมอีก ๒ ฉบับ ซึ่งประเทศไทยได้มีการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องไปแล้ว คือ อนุสัญญาฉบับที่ ๑๗๗ ว่าด้วย
งานที่รับไปทำที่บ้าน และอนุสัญญาฉบับที่ ๑๘๙ ว่าด้วยงานที่มีคุณค่าของลูกจ้างทำงานบ้าน จึงขอฝากให้กระทรวง
แรงงานเร่งดำเนินการการให้สัตยาบันอนุสัญญาทั้งสองฉบับด้วย

มติที่ประชุม เพื่อเตรียมการรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน ในปี ๒๕๕๘ และเพื่อภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ
ไทย ขอให้รัฐบาลพิจารณาสนับสนุนการให้สัตยาบันอนุสัญญา ILO ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘
ตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ของรัฐสภา และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมการ
ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านกฎหมาย ด้านสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนด้านการร่วมกลุ่ม เป็นต้น
ทั้งนี้ และขอให้กระทรวงแรงงาน เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน รายงานความคืบหน้า
ของการดำเนินงานในการการประชุม คนช. ครั้งต่อไป (ถ้ามี)

๓.๔ ด้านการบริหารจัดการ จำนวน ๒ ประเด็น

๓.๔.๑ การแต่งตั้ง “กองบริหารแรงงานนอกระบบ”และคณะอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การ บริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

ฝ่ายเลขาฯ ได้นำเสนอข้อมูลในประเด็นดังกล่าว โดยสรุปดังนี้

๑. เรื่องเดิม/สถานการณ์

๑.๑ ตามที่ ครม.ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เห็นชอบในหลักการ “แผนยุทธศาสตร์การบริหาร
จัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙” และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ปรากฏในแผนฯ ได้ดำเนินการพัฒนา
คุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบตามแนวทางที่กำหนดไว้

๑.๒ กระทรวงแรงงานและภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ
พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ไปสู่การปฏิบัติ โดยร่วมกันจัดทำ “แผนปฏิบัติการส่งเสริม ค้ำครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ
พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙” สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) หน่วยงานร่วมดำเนินงานในแผนปฏิบัติการฯ จำนวน ๙ กระทรวง ๒๑ หน่วยงาน

(๒) โครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการ จำนวน ๘๒ โครงการ/กิจกรรม กรอบงบประมาณ ๓๙,๕๔๔.๙๘
ล้านบาท และแรงงานนอกระบบได้รับประโยชน์ทั้งสิ้น ๑๘.๑๘ ล้านคน

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

(๓) ตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ จำนวน ๑๐ ตัวชี้วัด

และได้จัดส่งสรุปแผนปฏิบัติการฯ นำเสนอ ครม. เพื่อทราบ พร้อมเสนอขอแต่งตั้ง “คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ” และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการฯ

๑.๓ ในแผนระยะถัดไป กระทรวงแรงงาน จะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบอย่างต่อเนื่อง โดยจะประสาน/ศึกษา/เชื่อมโยงภารกิจหน้าที่และยุทธศาสตร์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการและขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบทั้งในเรื่องการคุ้มครองแรงงาน สวัสดิการแรงงาน การพัฒนาศักยภาพแรงงาน ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน สุขภาวะและการรวมกลุ่ม เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm Shift) การจ้างงาน ในลักษณะเหมาค่าแรง การจ้างเหมาช่วง ส่งผลให้จำนวนแรงงานนอกระบบมีแนวโน้มมากขึ้นตามไป รวมทั้งเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ต่อไป

๒. สภาพปัญหา

๒.๑ แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบพ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ เกี่ยวข้องกับหลายกระทรวง/หลายหน่วยงาน ทั้งหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน มีรายละเอียดที่จะต้องหารือในเชิงลึก ประกอบกับงานด้านแรงงานนอกระบบของกระทรวงแรงงาน มีสถานะเป็น “ฝ่าย” อยู่ภายใต้กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน ซึ่งมีบุคลากรเพียง ๒ คน อีกทั้งมีการขยายขอบข่ายงานออกไปอย่างกว้างขวาง ดังนั้น จึงเห็นควรมีโครงสร้างขึ้นมารองรับการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบฯ ดังกล่าว โดยจัดตั้งให้เป็น “กองบริหารแรงงานนอกระบบ” เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลัก (Focal Point) ด้านแรงงานนอกระบบของประเทศไทยต่อไป

๒.๒ และเพื่อให้ข้อสั่งการของ ค.ช. มีผลเป็นรูปธรรมและชัดเจน จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ องค์ประกอบจำนวน ๒๙ คน จากหน่วยงานหลักที่มีโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการด้านแรงงานนอกระบบ เพื่อทำหน้าที่ประสาน วิเคราะห์ กลั่นกรองประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแผนฯ และขับเคลื่อนแผนฯ ในประเด็นสำคัญ โดยมีปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน เป็นคณะอนุกรรมการและเลขานุการ

๓. ประเด็นที่เสนอ เสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๓.๑ เห็นชอบให้จัดตั้ง “กอง/สำนัก บริหารแรงงานนอกระบบ” ภายใต้สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลัก (Focal Point) ด้านแรงงานนอกระบบของประเทศไทย

๓.๒ อนุมัติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

ที่ประชุมแสดงความคิดเห็น ดังนี้

นายอนุสรณ์ ไกรวัตนุสสรณ์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงแรงงาน : ขอให้คณะกรรมการฯ พิจารณารายการประกอบและอำนาจหน้าที่ หากคิดว่าหน่วยงานใดยังขาดหรือมีจำนวนมากเกินไป ขอให้ที่ประชุมเสนอเพื่อให้ฝ่ายเลขานุฯ นำไปปรับปรุงคำสั่งฯ พร้อมนำเสนอที่ประชุม ค.ช. ในการประชุมครั้งต่อไป

นายสมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์ ปลัดกระทรวงแรงงาน กรรมการ : ต้องการให้มีกฎหมายที่ดูแลแรงงานนอกระบบเป็นการเฉพาะ จึงขอให้ฝ่ายเลขานุการ หรือกองกฎหมายของหน่วยงานในสังกัด รง. ดำเนินการร่างกฎหมายดูแลแรงงานนอกระบบ เพราะหากไม่มีกฎหมายจะสามารถขับเคลื่อนงานได้ทันที และนำไป ค.ช. พิจารณาเป็นระยะๆ ในส่วนสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ซึ่งเป็นหน่วยยุทธศาสตร์และประสานงาน จะสนับสนุน/ปรับเปลี่ยน

ด้านบุคลากรให้ก่อนหากภารกิจมีความชัดเจนและขยายเพิ่มมากขึ้น จึงปรับเป็น“กองบริหารแรงงานนอกระบบ” เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลัก (Focal Point) ด้านแรงงานนอกระบบของประเทศไทยต่อไป สำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบนั้น ขอสนับสนุนให้แต่งตั้ง เนื่องจากเป็นคณะฯ ที่สามารถมาช่วยกลั่นกรองงานเรื่องที่จะเข้าสู่การประชุมฯ อีกทั้งเป็นคณะที่จะมาขับเคลื่อนภารกิจสำคัญ ๆ

นางอรุณี ศรีโต ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ เขตปริมณฑล กรรมการ : ให้ข้อสังเกตองค์ประกอบว่าผู้แทนกระทรวงแรงงานมีจำนวนมากเกินไป

นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กรรมการ : เสนอให้สภาเกษตรกรแห่งชาติ ร่วมเป็นคณะกรรมการฯ ด้วย

นายบัณฑิตย์ ธนชัยเศรษฐวุฒิ ผู้อำนวยการมูลนิธิธรรมาภิบาลสังคม กรรมการ : ทราบว่าหน่วยงานที่ดูแลแรงงานนอกระบบมี ๒ หน่วยงาน คือ สังกัดกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสำนักความมั่นคงแรงงานนอกระบบ สำนักงานประกันสังคม และคิดว่าน่าจะใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีมาตั้งกองบริหารแรงงานนอกระบบ เช่นเดียวกับเรื่องแรงงานต่างด้าวที่ตั้งโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี สำหรับในส่วนของฝ่ายเลขานุการ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์แรงงานนอกระบบอยู่แล้ว

นางสุจิน รุ่งสว่าง ประธานศูนย์ประสานงานเครือข่ายแรงงานนอกระบบ กรรมการ : เห็นว่าถ้าจะตั้งคณะทำงานชุดเดียวจะใหญ่เกินไปและไม่คล่องตัว เห็นว่าควรตั้งคณะกรรมการ ฯ จำนวน ๓ ชุด ตามยุทธศาสตร์ฯ และเห็นว่าส่วนใหญ่เป็นผู้แทนจากกระทรวงแรงงานจึงขอให้ลดจำนวนลงและขอให้แต่งตั้งคณะกรรมการ ฯ ภายในกระทรวงแรงงานขึ้นมาอีก ๑ ชุด พร้อมทั้งให้มีอยู่ในยุทธศาสตร์ฯ ทั้ง ๓ ยุทธศาสตร์

นางสาววิไลวรรณ เทียงดาห์ รักษาการผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน : ชี้แจงว่าการแต่งตั้งอนุกรรมการฯ ทั้ง ๓ คณะตามยุทธศาสตร์ มีความเห็นว่ายังไม่ได้มีประเด็นที่สำคัญเพียงพอ เนื่องจากคณะบุคคลที่ทำงานร่วมกันเกี่ยวเนื่องอยู่ไม่กี่คน เบื้องต้น ควรตั้งคณะกรรมการเพียงชุดเดียวก่อน หากมีประเด็นที่สำคัญค่อยตั้งคณะกรรมการเพิ่ม เนื่องจากวิสัยทัศน์ของแผนยุทธศาสตร์แรงงานนอกระบบ คือ แรงงานนอกระบบได้รับการคุ้มครองมีหลักประกันทางสังคม นำสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมองว่าประเด็นที่สำคัญอยู่ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การขยายขอบเขตการคุ้มครองและสร้างหลักประกันทางสังคม ส่วนในยุทธศาสตร์ ที่ ๒ การเสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อขยายโอกาสการมีงานทำ หน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงานทำหน้าที่พัฒนาทักษะฝีมือให้แก่แรงงานทั้งในระบบและนอกระบบอยู่แล้ว สำหรับกลไกของกระทรวงแรงงาน คือ กรมการจัดหางานและกรมพัฒนาฝีมือแรงงานดำเนินการอยู่แล้ว โดยเฉพาะกรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีกลไก “คณะกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพแห่งชาติ” (กพร.ปช.) ซึ่งเป็นคณะกรรมการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และแนวทางในการพัฒนาแรงงานและประสานงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนงานในการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และในภูมิภาคทั้ง ๗๗ จังหวัด ยังมีคณะกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพจังหวัด (กพร.ปจ.)

เป็นกลไกระดับจังหวัดอีกด้วย จึงคาดว่ากลไกดังกล่าวจะสามารถสนับสนุนยุทธศาสตร์ที่ ๒ ได้ ส่วนยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การเพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ เป็นภารกิจของฝ่ายเลขานุการ ซึ่งหากเกี่ยวข้องกับหน่วยงานใดหรือภารกิจด้านใด จักได้เรียนเชิญมาประชุมเป็นครั้งคราว และหากมีประเด็นที่สำคัญเพียงพอ ค่อยเสนอตั้งคณะกรรมการฯ อีกครั้งภายหลัง ประทับกับสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ในฐานะฝ่ายเลขานุการ มีบุคลากรเพียงแค่ ๒ คน จึงไม่สามารถตั้งอนุกรรมการฯ ได้มาก ซึ่งจะต้องทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของแต่ละคณะด้วย

นายกิริศักดิ์ จันทจรวิวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ กรรมการ : เห็นว่าควรจะดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ซึ่งได้มีการรอบการดำเนินการไว้แล้ว และเห็นด้วยกับการพัฒนาฝีมือแรงงานได้มีอยู่แล้ว เรื่องประเด็นการจัดการก็เป็นเรื่องแรกโดยพิจารณาว่าจะมีคณะกรรมการชุดเดียวพิจารณาทุกเรื่อง หรือว่าจะตั้งคณะกรรมการตามยุทธศาสตร์ทั้ง ๓ คณะ

มติที่ประชุม มีมติเห็นชอบ ดังนี้

- ๑) การจัดตั้ง “กองบริหารแรงงานนอกระบบ” ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ในเบื้องต้นจะสนับสนุน/ปรับเปลี่ยนบุคลากรให้ก่อน หากภารกิจมีความชัดเจนและขยายเพิ่มมากขึ้น จึงปรับเป็น “กองบริหารแรงงานนอกระบบ” เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลัก “ Focal Point” ด้านแรงงานนอกระบบของประเทศไทยต่อไป
- ๒) การแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ ให้ฝ่ายเลขานุการ ประสงค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ โดยให้จัดทำคำสั่งใน ๒ รูปแบบ คือ ๓
  - ๑) แต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ เพียงคณะเดียว โดยนำความเห็นของคณะกรรมการฯ ประกอบการพิจารณา
  - ๒) แต่งตั้งคณะกรรมการฯ ตามยุทธศาสตร์ จำนวน ๓ ยุทธศาสตร์ และนำเสนอ คณะฯ พิจารณาอีกครั้ง ในการประชุมครั้งต่อไป

๓.๔.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด

ฝ่ายเลขานุการ เสนอข้อมูลในประเด็นดังกล่าว โดยสรุปดังนี้

๑. เรื่องเดิม/สถานการณ์

๑.๑ แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙” มีหน่วยงานร่วมดำเนินงาน จำนวน ๙ กระทรวง ๒๑ หน่วยงาน มีโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินการ จำนวน ๘๒ โครงการ/กิจกรรม กรอบงบประมาณ ๓๙,๕๔๔.๘๘ ล้านบาท และแรงงานนอกระบบได้รับประโยชน์ทั้งสิ้น ๑๘.๑๘ ล้านคน และตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ จำนวน ๑๐ ตัวชี้วัด ซึ่งการดำเนินการทั้งในส่วนกลาง (ระดับนโยบาย) และส่วนภูมิภาค (ระดับพื้นที่/จังหวัด)

๑.๒ เพื่อสะท้อนประเด็นปัญหาด้านแรงงานนอกระบบในพื้นที่ (ตามบริบทของพื้นที่) ประกอบกับเพื่อให้เห็นผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน จึงเห็นควรขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ฯ ลงสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ โดยจัดตั้ง “ศูนย์บริหารจัดการแรงงานนอกระบบ” ไม่ต่ำกว่า ๓๐ ศูนย์/จังหวัด ภายในปี ๒๕๕๙ และนำร่องในปี ปังบประมาณ ๒๕๕๖ ไม่ต่ำกว่า ๑๕ ศูนย์/จังหวัด

การบริหารศูนย์ฯ โดย “คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด” และเป็นเจ้าภาพหลัก

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

(Focal Point) ในการบริหารจัดการ/บูรณาการ งานด้านแรงงานนอกระบบจังหวัด สะท้อนข้อเรียกร้อง/ประเด็น ปัญหาเสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ในประเด็นต่าง ๆ เช่น ด้านสุขภาพ ด้านสวัสดิการสังคม (ประกันสังคมมาตรา ๔๐ ประกันสังคมภาคประชาชน) ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ความต้องการมีงานทำ/อาชีพ การส่งเสริมการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ (กลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้าน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่ม OTOP ฯลฯ) การพัฒนาทักษะฝีมือ สิทธิแรงงาน/กฎหมายแรงงาน ข้อมูลแรงงานนอกระบบ การส่งเสริม สนับสนุนและขยายเครือข่ายแรงงานนอกระบบ เป็นต้น

คณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คัดกรองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ที่มีภารกิจลงจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัด/รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน แรงงานจังหวัดเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

นอกจากนี้ ในภาคประชาชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้เข้าไปส่งเสริมสนับสนุนให้จัดตั้ง “ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จังหวัด...” เพื่อดำเนินงานควบคู่กับภาคราชการ เพื่อให้การขับเคลื่อนงานด้านแรงงานนอกระบบให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

๒. ประเด็นที่เสนอ

เสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา และอนุมัติในหลักการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด ดังนี้

๓.๑ องค์ประกอบคณะอนุกรรมการฯ ไม่เกิน ๑๕ คน

๓.๒ นำร่องในปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑๕ จังหวัด ได้แก่

- (๑) จำนวน ๑๐ จังหวัดที่มี “ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จังหวัด” แล้ว ได้แก่ ๑) เชียงใหม่ ๒) น่าน ๓) ลำพูน ๔) พะเยา ๕) เชียงราย ๖) ราชบุรี ๗) ขอนแก่น ๘) สงขลา ๙) สมุทรปราการ และ ๑๐) กรุงเทพฯ
- (๒) จังหวัดเพิ่มเติม ๕ จังหวัด ได้แก่ ๑) นครปฐม ๒) มหาสารคาม ๓) อุบลราชธานี ๔) พัทลุง และ ๕) กระบี่
- (๓) ดำเนินการในปีถัด ๆ ไป ไม่ต่ำกว่าปีละ ๕ จังหวัด ตามสถานการณ์

๓.๓ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด

ที่ประชุมแสดงความคิดเห็น ดังนี้

นายบัณฑิตย์ ธนชัยเศรษฐวุฒิ ผู้อำนวยการมูลนิธิอารมณพงศ์พจน์ กรรมการ : มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการพิจารณาหลักเกณฑ์ความพร้อมจังหวัดนำร่อง ๑๕ จังหวัด ใช้เกณฑ์ใดในการคัดเลือก และคิดว่าคณะกรรมการฯ ควรจะพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดตั้งศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบระดับจังหวัดด้วย

นางสุจิน รุ่งสว่าง ประธานศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบแห่งชาติ กรรมการ : ชี้แจงว่า เกี่ยวกับการกำหนดจังหวัดนำร่อง ๑๕ จังหวัด ๑๐ จังหวัดแรกมี “ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จังหวัด” แล้ว เป็นศูนย์ฯ ที่สำนักงานกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ไปเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับหนึ่งแล้ว จึงต่อยอดต่อไป ส่วนอีก ๕ จังหวัด จากการประชุมกับฝ่ายเลขานุการ มีหลักเกณฑ์คัดเลือกพอสมควร หากคณะกรรมการฯ

เห็นว่าไม่ต้องนำร่องแล้ว ให้ครอบคลุมทั้งประเทศก็ได้

นางสุวัฒนา ศรีภิรมย์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ กรรมการ : หากไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับ ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบว่าทำงานอย่างไร ใช้ทรัพยากรของที่ไหน ผู้เข้ามาช่วยเหลือ/ดูแลคือใคร หากเพิ่ม เป็น ๑๕ จังหวัดหรือ ๒๐ จังหวัดหรือหากว่าทั่วประเทศจะใช้ทรัพยากรที่ไหนเพื่อให้มีการดำเนินการที่ยั่งยืน

นางสุจิน รุ่งสว่าง ประธานศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบแห่งชาติ กรรมการ : ชี้แจงว่า แรงงานนอกระบบที่ผ่านมาทำงานเชื่อมโยงกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) และมีงบประมาณ ในการดูแลจาก สปสช. และ จาก สสส. โดยกิจกรรมหลัก ๆ ได้แก่ การพัฒนาผู้นำ เรื่องอาชีวอนามัย (การส่งเสริมและ ป้องกัน การให้ความรู้) และสิ่งที่ทำกับกระทรวงแรงงานจะเป็นเรื่องมาตรา ๔๐ ที่ลงไปให้ความรู้พร้อมกับทาง กระทรวงแรงงานแต่ทางมาตรา ๔๐ ไม่มีงบประมาณ ที่ดำเนินการทั้งหมดเพราะต้องการให้พี่น้องแรงงานนอกระบบ เข้าถึงประกันสังคมมาตรา ๔๐ และให้ความรู้เรื่องกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) และหากต้องการให้ศูนย์ ประสานงานแรงงานนอกระบบจังหวัดมีความเข้มแข็ง ควรทำงานเชื่อมโยงกับภารกิจของ ๙ กระทรวงที่มีการกิจ ลงจังหวัด ซึ่งในการดำเนินการต่อไป หน่วยงานทั้ง ๙ กระทรวงที่มีการกิจลงถึงระดับพื้นที่ ขอให้ศูนย์ฯ เป็นหน่วย สนับสนุนการดำเนินงาน และขอให้ตั้งงบประมาณสนับสนุนศูนย์ฯ เพื่อเกิดความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

นายสมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์ ปลัดกระทรวงแรงงาน กรรมการ: ชี้แจงว่าศูนย์ประสานงานแรงงาน นอกระบบจังหวัดต่าง ๆ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก สปสช.และ สสส. อยู่แล้ว ก็ขอให้สนับสนุนต่อไป แต่ประเด็น อยู่ที่ยังการตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด หากแต่งตั้งไปแล้ว ค่าใช้จ่ายในการดำเนินต่าง ๆ เช่น ค่าเบี้ยประชุม ค่าจัดประชุม และอื่น ๆ จะทำอย่างไร ดังนั้น การแต่งตั้งคณะกรรมการฯ จึงให้ขอทบทวนอีกครั้ง

ทพ.ศิริเกียรติ เหลียงกอบกิจ ผู้แทน สสส. : ชี้แจงว่าบทบาทของ สสส. ทำหน้าที่จุดประกาย กระตุ้น สนับสนุน และประสานความร่วมมือกับกลุ่มบุคคล องค์กร และชุมชนทั่วไป และเปิดรับแนวทาง ปฏิบัติการใหม่ ๆ ที่เป็นความคิด สร้างสรรค์ สสส. จัดงบประมาณตั้งต้นหรือสมทบในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมสุขภาพ ซึ่งเรื่องของแรงงานก็เกี่ยวเนื่องกับเรื่องสุขภาพ หากแรงงานมีสุขภาพ อนามัยที่ดี ก็จะส่งผลต่อสังคมที่ดีด้วย แต่มีค่าใช้จ่ายงบประมาณไว้ในลักษณะงานประจำหรือสิ่งที่มีได้พัฒนาแนวคิด แนวทางใหม่ ๆ อีกทั้ง สสส. ไม่มีบทบาทหน้าที่ ในการเป็นผู้รับผิดชอบปฏิบัติการประจำ หรือปฏิบัติการเข้าช้อนกับส่วนราชการ หรือองค์กรเอกชนใด ดังนั้น ในระยะ เริ่มต้น สสส. ยินดีสนับสนุนงบประมาณ และในระยะถัดไป ก็ขอให้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานตั้งงบประมาณ มารองรับต่อไป

นายอนุสรณ์ ไกรวัตนุสสรณ์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงแรงงาน : ประเด็นการตั้งศูนย์ ประสานงานแรงงานนอกระบบจังหวัดศูนย์ตั้งอยู่ที่ไหน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โครงสร้างศูนย์เป็นอย่างไร หากศูนย์ฯ เป็นองค์กรภาคประชาชนที่รองรับการทำงานในระดับพื้นที่ของ ๙ กระทรวงตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ก็ถือว่า ง่ายขึ้น คือให้ศูนย์ฯ เป็นหน่วยสนับสนุนการทำงานในระดับพื้นที่ของกระทรวงต่าง ๆ ที่ไม่มีหน่วยดำเนินงานในระดับ พื้นที่ ส่วนคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัดนั้น ชัดเจนในเรื่องงบประมาณ เพราะสามารถ กำหนดได้ว่าจะประชุมกี่ครั้ง จะดำเนินงานเรื่องอะไรบ้าง ซึ่งคำนวณงบประมาณได้

(นางสาวธมนวรรณ ผาราษ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ผู้จัด/บันทึกรายงานการประชุม

(นางสาววิไลวรรณ เทียงดาห์)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค

สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

ด่วนที่สุด

เลขานุการรัฐมนตรี รง.
รับที่ 259
บันทึกข้อความ
วันที่ 2556

กลุ่มงานกฎหมาย
เลขที่ 1132
วันที่ 5 ส.ค. 2556
เวลา 10.45

รองปลัดกระทรวงฯ
เลขที่ 05457
วันที่ 2 ส.ค. 2556
เวลา 10.10 น.

ส่วนราชการ สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค โทร. ๑๓๗๔
ที่ รง ๐๒๐๙.๒/๑๑๖๕ วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง สรุปการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

เรียน ปลัดกระทรวงแรงงาน (ผ่านรองปลัดกระทรวงแรงงาน : นายปกรณ์ อมรวิวัฒน์)

สำนักงานรัฐมนตรี
เลขที่ 21 ส.ค. 2556
วันที่ 21 ส.ค. 2556
เวลา

ปลัดกระทรวงฯ
เลขที่ 2089
วันที่ 9 ส.ค. 2556
เวลา

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงแรงงาน ได้กราบเรียนเชิญนายกรัฐมนตรี (นรม.) เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๕๐๑ ชั้น ๕ ตึกบัญชาการ ๑ ทำเนียบรัฐบาล (หนังสือกระทรวงแรงงาน ด่วนที่สุด ที่ รง ๐๒๐๙.๒/๔๙๖๒ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ : เอกสาร ๑)

๑.๒ นรม. มีบัญชามอบหมายให้รอง นรม. (ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง) เป็นประธานการประชุมแทน (หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๕ (ลน)/๗๖๗๘ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ : เอกสาร ๒) รอง นรม. มอบหมาย รมว.ร.ง. และ รมว.ร.ง. ได้มอบหมายให้ปลัดกระทรวงแรงงาน (ป.ร.ง.) เป็นประธานการประชุม คนช. แทน ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕ (เอกสาร ๓)

๑.๓ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน (ส.ป.ร.ง.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คนช. ได้ดำเนินการจัดประชุมฯ และได้จัดส่งรายงานการประชุมฯ ให้ คนช. และให้ คนช. รับรองรายงานการประชุม ภายในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ (เอกสาร ๔)

๒. ขัอรายงาน

บัดนี้ ส.ป.ร.ง. โดยสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน (สศร.) ได้ปรับปรุงแก้ไขรายงานการประชุม คนช. ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ ตามที่ คนช. แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว สรุปดังนี้

๒.๑ ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๖๕ คน ประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ จำนวน ๒๔ คน ผู้เข้าร่วมประชุมจากหน่วยงานภายนอก จำนวน ๑๘ คน เจ้าหน้าที่กระทรวงแรงงาน จำนวน ๒๓ คน

๒.๒ ความคืบหน้าเป็นเรื่องสืบเนื่องจากการประชุม คนช. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๒.๑ ด้านที่ ๑ ด้านขยายความคุ้มครองและสร้างหลักประกัน จำนวน ๒ ประเด็น

■ ประเด็นที่ ๑ ความคืบหน้าการบูรณาการหลักประกันความมั่นคงแรงงานนอกระบบ (มาตรา ๔๐ และกองทุนการออมแห่งชาติ : กอช.) รง. โดยสำนักงานประกันสังคม (สปส.) ได้ชี้แจง/รายงานความคืบหน้า ดังนี้

(๑) ขอให้เสนอแก้ไขร่าง พ.ร.บ. ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ในชั้นกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... กรณีการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลจาก “ไม่เกินกึ่งหนึ่ง” เป็น “ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง”

คำชี้แจง : ขณะนี้ร่าง พ.ร.บ. ประกันสังคม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ประกันสังคม พ.ศ. .... แล้ว และได้แก้ไขในมาตรา ๑๙ จากเดิมกำหนดให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ “ไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตน” เป็น “ไม่เกินเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตน”

(๒) ให้ศึกษาแนวทางให้มีผู้แทนแรงงานนอกระบบร่วมเป็นคณะกรรมการประกันสังคม (ทั้งผู้แทนผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ และ มาตรา ๔๐) เนื่องจากปัจจุบันตามกฎหมายประกันสังคมยังไม่ได้เปิดช่องทางไว้

คำชี้แจง : เนื่องจากระบบความคุ้มครองประกันสังคมตามมาตรา ๔๐ ได้เริ่มดำเนินการไปเพียง ๒ ปี และกำลังจะพัฒนารูปแบบความคุ้มครองทางเลือกที่ ๓ การบริหารจัดการในช่วงการเปลี่ยนผ่านดังกล่าว จำเป็นต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการฯ ซึ่งมีประสบการณ์ เพื่อดูแลไปในระยะเวลาดังกล่าวและช่วยกำหนดทิศทางและวางรากฐานการให้ความคุ้มครองประกันสังคมให้มีความมั่นคงเมื่อประชาชนมีการออมมากขึ้นและกองทุนมีเสถียรภาพ จึงได้ศึกษาแนวทางการให้มีคณะกรรมการบริหารที่เป็นผู้แทนจากเครือข่ายภาคประชาชนต่อไป

//(๓) ให้ศึกษา...

(๓) ให้ศึกษาความเป็นไปได้ในการเพิ่มสิทธิประโยชน์มาตรา ๔๐ กรณีคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร และกรณี “เงินทดแทนการขาดรายได้กรณีเจ็บป่วย” จากวันละ ๒๐๐ บาท เป็นวันละ ๓๐๐ บาทตามอัตรา ค่าจ้างขั้นต่ำ

คำชี้แจง : การศึกษาเพิ่มสิทธิประโยชน์มาตรา ๔๐ ทุกกรณี ได้ยึดแนวทางการจัดเก็บเงินสมทบให้น้อยที่สุด เพื่อไม่ให้เป็นการแก่ผู้ประกันตนที่มีรายได้น้อยหรือมีรายได้ไม่แน่นอนให้สามารถเข้าสู่ระบบความคุ้มครองประกันสังคมตามมาตรา ๔๐ ดังนั้น จึงได้ยึดแนวทางจำนวนเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตนรายเดือนจะสามารถกำหนดวงเงินสิทธิประโยชน์ให้กับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ สูงสุดได้เพียงใด และขณะนี้ ได้พิจารณาเพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วยโดยให้ได้รับสิทธิตั้งแต่วันแรกและขยายระยะเวลาเป็นปีละไม่เกิน ๓๐ วัน ขณะนี้ได้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการแก้ไขพระราชบัญญัติฯ ฯ ต่อไป

(๔) ให้ศึกษาแนวทาง/ช่องทางในการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding : MOU) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อเพิ่มช่องทางการจ่ายเงินสมทบผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ ในพื้นที่ทางไกล ทั้งนี้ เพื่อให้มีผลในทางกฎหมาย ควรเป็นมติคณะรัฐมนตรี (ครม.)

คำชี้แจง : สปส. ได้จัดทำหนังสือถึงสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา มีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ ด้วย ซึ่งคณะรัฐมนตรี ได้มีมติฯ ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ซึ่งจะได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานร่วมกันต่อไป

▪ ประเด็นที่ ๒ การพัฒนาและการขยายระบบความคุ้มครองกลุ่มเกษตรกรพันธสัญญา ดังนี้

(๑) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เพิ่มกระทรวงแรงงาน กระทรวงยุติธรรม กระทรวงสาธารณสุข สภาเกษตรกรแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรม ร่วมศึกษาและพิจารณาแนวทางและวิธีการ เพื่อแก้ปัญหาความเสียหายและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเกษตรกร อันเนื่องมาจากความไม่เป็นธรรมของระบบเกษตรกรพันธสัญญา รวมถึงจัดทำข้อเสนอแนวทางและวิธีการในการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรม ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

คำชี้แจง : ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชี้แจงว่าอยู่ในระหว่าง การดำเนินการในประเด็นฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ ขอให้ รง. จัดทำหนังสือถึงปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อยืนยันมติ ที่ประชุม คนช. อีกครั้ง

(๒) ให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กสร.) ขยายความคุ้มครอง แรงงานเกษตรกรพันธสัญญา โดยศึกษาข้อมูลให้ครอบคลุมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ พร้อมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ ในการกำหนดมาตรการและแนวทางในการออกกฎหมายเพื่อการคุ้มครองดูแลต่อไป

คำชี้แจง : กสร. ได้มีคำสั่งที่ ๖๗๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อศึกษาแนวทางการคุ้มครองแรงงานในกลุ่มแรงงานนอกระบบ โดยมีรองอธิบดีซึ่งกำกับดูแลงานราชการ ของสำนักคุ้มครองแรงงาน เป็นประธาน ดำเนินการศึกษารูปแบบและกระบวนการทำงานของแรงงานนอกระบบ ใน ๔ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ ๑) ผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มแรงงานภาคเกษตร (เกษตรกรพันธสัญญา) ๒) ผู้ปฏิบัติงานในสถานบริการ (นวด) ๓) ผู้ปฏิบัติงานในสนามกอล์ฟ (แคดดี้) และ ๔) พนักงานขายตรงซึ่งได้จัดประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๖ แล้ว และในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ กสร. จะเสนอของบประมาณเพื่อดำเนินการสำรวจข้อมูลแรงงาน นอกระบบ ในกลุ่มเกษตรกรพันธสัญญาด้วย

๒.๒.๒ ด้านที่ ๒ ด้านสุขภาพ /ความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
ประเด็น : การพัฒนาการจัดบริการอาชีวอนามัยแก่แรงงานนอกระบบ

(๑) ให้กระทรวงสาธารณสุขโดยสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เร่งสนับสนุน การจัดตั้งคลินิกเกษตรกร “๑ จังหวัด ๑ อำเภอ ๑ รพสต.” โดยดำเนินการให้ได้ร้อยละ ๕๐ ของจำนวน รพสต. ทั้งหมด ภายในปี ๒๕๖๐ โดยให้กรมควบคุมโรคสนับสนุนวิชาการและแนวทางการจัดบริการอาชีวอนามัยให้หน่วยบริการ สาธารณสุข รวมถึงสนับสนุนชุดตรวจคัดกรองและกระดาษทดสอบพิเศษ (Reactive paper) ในระยะ ๑-๒ ปีแรก

คำชี้แจง :

(๑) ในขณะนี้ มี โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) และโรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) มีการ จัดบริการอาชีวอนามัยภายใต้โครงการคลินิกโรคจากการทำงาน ซึ่งได้รับเงินสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนเงินทดแทน รวมทั้งสิ้น ๘๑ แห่ง โดยสามารถให้บริการด้านอาชีวอนามัยให้กับประชาชนทั้งแรงงานในระบบ และแรงงานนอกระบบ และ กระทรวงสาธารณสุขมีแผนการดำเนินงานพัฒนา รพศ. และ รพท. สู่มาตรฐานการจัดบริการอาชีวอนามัยในระดับตติยภูมิ

(๒) แผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ จะพัฒนาแนวทางการจัดบริการอาชีวอนามัยเป็นมาตรฐานการจัดบริการอาชีวอนามัยระดับทุติยภูมิ เพื่อสนับสนุนให้โรงพยาบาลชุมชน ในพื้นที่เสี่ยง (พื้นที่เขตอุตสาหกรรม) และพื้นที่ที่สนใจ จำนวน ๕๐ แห่งให้สามารถให้บริการด้านอาชีวอนามัยให้กับประชาชนทั้งแรงงานในระบบ และแรงงานนอกระบบ

(๓) ในระดับ รพสต. กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ได้มีการจัดบริการเชิงรุกให้แก่เกษตรกรภายใต้โครงการเกษตรปลอดภัย ผู้บริโภคปลอดภัย สมุนไพรล้างพิษ กายจิตผ่องใส ดูแลสุขภาพเกษตรกรทั่วประเทศโดย ๔-กรมหลักของ สธ. โดยมีกิจกรรมที่สำคัญๆ ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงในการทำงานด้วยแบบสอบถาม (แนบก. ๑) การตรวจหาสารเคมีตกค้างในร่างกาย ด้วยกระดาษทดสอบพิเศษ(Reactive paper) ในกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟส และคาร์บารเมต หากพบว่าเกษตรกรที่ผลการตรวจระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสต่ำจะมีความเสี่ยงและหรือไม่ปลอดภัย จะให้เกษตรกรรับรักษาเบื้องต้น คือนำรังจืดไปต้มรับประทาน พร้อมให้คำแนะนำในการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัยรวมถึงให้คำปรึกษาทางสุขภาพจิตไปด้วย

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้พัฒนาเป็นโครงการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับกลุ่มอาชีพเกษตรกรแบบครบวงจร โดยใช้กลไกการจัดคลินิกสุขภาพเกษตรกร ความก้าวหน้า มี รพสต. ที่เข้าร่วมโครงการเกือบทุกจังหวัด ยกเว้นในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ขณะนี้ อยู่ระหว่างรอการรายงานผลการดำเนินการของหน่วยงานในพื้นที่มาয়กรมควบคุมโรค และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ นี้ กรมควบคุมโรคได้สนับสนุนชุดตรวจคัดกรองและกระดาษทดสอบพิเศษ (Reactive paper) ให้กับหน่วยบริการที่ดำเนินการในโครงการ

(๔) ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร รพสต. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคระดับเขต (สคร.) ได้มีการชี้แจงแนวทางการดำเนินงานการจัดบริการฯ ให้แก่จังหวัด และ รพสต.

สำหรับเรื่องกำหนดเป็นตัวชี้วัดในการดำเนินการของจังหวัดนั้น ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัด

(๒) ให้ สปสช. กำหนดสิทธิประโยชน์และงบประมาณสนับสนุนการจัดบริการอาชีวอนามัยในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำหรับกลุ่มแรงงานนอกระบบ นอกเหนือจากระบบบริการสุขภาพสำหรับประชาชนทุกคนที่อยู่ในระบบหลักประกันสุขภาพ

คำชี้แจง : สปสช. กำลังดำเนินการรวบรวมข้อมูลและหลักฐานทางวิชาการ เพื่อเสนอคณะอนุกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค คณะอนุกรรมการพิจารณาสิทธิประโยชน์ แล้คณะอนุกรรมการการเงินการคลัง พิจารณาลำดับ ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามข้อ ๓.๒.๑ ต่อไป

(๓) ให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ดำเนินการสำรวจ/ศึกษาสถานการณ์และสภาพปัญหาความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของกลุ่มแรงงานนอกระบบ เช่น กลุ่มเกษตรกร (โดยเฉพาะกลุ่มผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP : One Tambol One Product) ทหารผ่านศึกบริการสาธารณะ (มอเตอร์ไซด์และรถแท็กซี่) คนเก็บขยะและซาเล้ง ประมง ผู้รับงานไปทำที่บ้าน แรงงานรับจ้างตามฤดูกาล ฯลฯ โดยนำร่องใน ๑๐ จังหวัดที่มีศูนย์ความปลอดภัยแรงงาน แล้วจัดทำเป็นฐานข้อมูลของกลุ่มแรงงานนอกระบบและนำมาประมวลผลข้อมูลดังกล่าว เพื่อนำมาจัดทำเป็นคู่มือความปลอดภัยในการทำงาน

คำชี้แจง : รง. โดย กสร. อยู่ระหว่างศึกษางานวิจัย/องค์ความรู้ที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้ศึกษาไว้ ว่าครบถ้วนหรือไม่ หรือจะต้องศึกษา/วิจัยเพิ่มเติมในเรื่องอะไร เช่น งานศึกษาวิจัยของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และหน่วยงานอื่น ๆ ที่ดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ

(๔) ให้กระทรวงอุตสาหกรรม เข้าร่วมบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข สปสช. และกระทรวงแรงงาน

คำชี้แจง : กระทรวงอุตสาหกรรม ร่วมดำเนินการตามข้อสั่งการต่อไป

(๕) ให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นหน่วยหนุนเสริม/สนับสนุนการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าว โดยให้ยกฐานะเป็น “ยุทธศาสตร์อาชีวอนามัยแรงงานนอกระบบ” รวมถึงสนับสนุนองค์ความรู้และบทเรียนจากประสบการณ์การดำเนินงาน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของแรงงานนอกระบบต่อไป

คำชี้แจง : สสส. และ สธ. โดยกรมควบคุมโรค และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ได้หารือแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบสู่การปฏิบัติ และจะจัดตั้ง “คณะทำงานเพื่อการขับเคลื่อนงานเชิงรุก” โดยกรมควบคุมโรค สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม จะเป็นเจ้าภาพหลักในเรื่องนี้ต่อไป

๒.๒.๓ ด้านที่ ๓ ด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ ประเด็น : การสนับสนุนการให้
สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘

คำชี้แจง : รง. โดย กสร. ชี้แจงว่าได้เสนอเรื่องต่อเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่
๕ เมษายน ๒๕๕๖ เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาเสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๙๐
ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่ารองนายกรัฐมนตรี (ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง) สั่งและปฏิบัติราชการ
แทนนายกรัฐมนตรี มีคำสั่งมอบให้กระทรวงแรงงานพิจารณาเรื่องนี้ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อให้ได้ข้อยุติก่อน แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป และขณะนี้ อยู่ระหว่างจัดให้มีการหารือ
ร่วมกันเพื่อให้ได้ข้อยุติตามข้อสั่งการของรองนายกรัฐมนตรี (ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง) ข้างต้น

๒.๓ เรื่องเพื่อพิจารณา จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

๒.๓.๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงาน
นอกระบบ เพื่อทำหน้าที่ในการประสาน วิเคราะห์ กลั่นกรอง ให้ข้อเสนอแนะ และขับเคลื่อนในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง
กับแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

มติที่ประชุมเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหาร
จัดการแรงงานนอกระบบ โดยมีองค์ประกอบจำนวน ๒๘ คน และอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ประสาน วิเคราะห์ กลั่นกรองและให้ข้อเสนอแนะ ในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ
แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบพ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ต่อคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ
๒. ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบพ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ในประเด็นสำคัญ
๓. สนับสนุนฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ
๔. ตั้งคณะทำงาน หรือ มอบหมายเจ้าหน้าที่ปฏิบัติภารกิจของอนุกรรมการหรือ
เชิญหน่วยงาน องค์กร บุคคลที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมตามสถานการณ์
๕. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติมอบหมาย

๒.๓.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด (นำร่อง ๑๕ จังหวัด)

มติที่ประชุมเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด
(นำร่อง ๑๕ จังหวัด) ได้แก่ ๑) เชียงใหม่ ๒) น่าน ๓) ลำพูน ๔) พะเยา ๕) เชียงราย ๖) ราชบุรี ๗) ขอนแก่น ๘) สงขลา
๙) สมุทรปราการ ๑๐) นครปฐม ๑๑) มหาสารคาม ๑๒) อุบลราชธานี ๑๓) พัทลุง ๑๔) กระบี่ และจังหวัดแพร่ สำหรับการ
คัดเลือกจังหวัดในปีถัดไป มอบหมายให้คณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ
ดำเนินการ

๓ ข้อพิจารณา/ข้อเสนอ

สสร. พิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามมติที่ประชุม คนช. ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖
จึงเห็นสมควรดำเนินการ ดังนี้

- ๓.๑ แจ้ง คนช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบมติที่ประชุมและเป็นการประสานความคืบหน้า
- ๓.๒ นำเรียน รมว.รง. เพื่อโปรดลงนามถึงนายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ในฐานะ
ประธาน คนช. เพื่อโปรดลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ฯ ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

(๒) คณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด... (๑๕ จังหวัดนำร่อง)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามข้อ ๓. หากเห็นชอบ โปรดลงนามในหนังสือตามข้อ ๓.๑ และ
กรุณานำเรียน รมว.รง. เพื่อลงนามถึงนายกรัฐมนตรี ตามข้อ ๓.๒ ต่อไป

เห็นชอบ-ลงนามแล้ววันที่ ๓.๑

ที่ รง. ๐๖๐๙.๖/๒๕๕๖

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
เพื่อโปรดพิจารณา พท. ๖.๖

นายสมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์

ปลัดกระทรวงแรงงาน

๒๐ ส.ค. ๒๕๕๖

(นางราณี เบญจาทิกุล)

ผู้อำนวยการสำนักงานสภาพัฒนาการเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ

รักษาการในตำแหน่งที่ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน

นายปกรณ์ อมรวิวัฒน์

รองปลัดกระทรวงแรงงาน

รัฐมนตรี
รับที่ ๙๒๖
วันที่ ๒๙ ต.ค. ๒๕๕๖
เวลา ๑๕.๔๕

เรียน รมว.รง.

เพื่อกຽณาลงนาม

พลตำรวจเอก

(กาญจพงศ์ สิงหรา ณ อยุธยา)

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

๓๐ ส.ค. ๒๕๕๖

ลงนามแล้ว

ร้อยตำรวจเอก

(เจติม อยู่บำรุง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

๓๐ ส.ค. ๒๕๕๖

สรุปมติการประชุมคณะกรรมการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.)

ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕ กระทรวงแรงงาน

โดยมีปลัดกระทรวงแรงงาน (นายสมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์) เป็นประธานการประชุม

ระเบียบวาระ	มติที่ประชุม
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ	<p>มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบในการประชุม คนช. ครั้งที่ ๑ /๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ได้มีประเด็นนำเสนอคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ จำนวน ๔ ด้าน ๗ ประเด็น จำแนกเป็น</p> <p>๑. ด้านที่ ๑ ด้านขยายความคุ้มครองและสร้างหลักประกัน จำนวน ๓ ประเด็น ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นที่ ๑ การประกันสังคมแรงงานนอกระบบ มาตรา ๔๐ - ประเด็นที่ ๒ การขับเคลื่อนกองทุนการออมแห่งชาติ - ประเด็นที่ ๓ การพัฒนาและการขยายระบบความคุ้มครองกลุ่มเกษตรกร <p>พันธสัญญา</p> <p>๒. ด้านที่ ๒ ด้านสุขภาพ/ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน จำนวน ๑ ประเด็น ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นที่ ๔ การพัฒนาการจัดบริการอาชีวอนามัยแก่แรงงานนอกระบบ <p>๓. ด้านที่ ๓ ด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ จำนวน ๑ ประเด็น ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นที่ ๕ การสนับสนุนการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ <p>๔. ด้านที่ ๔ ด้านบริหารจัดการ จำนวน ๒ ประเด็น ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นที่ ๖ การแต่งตั้งอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ - ประเด็นที่ ๗ การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด
ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖	<p>มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบเรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ โดยมีนายเผด็จชัย สะสมทรัพย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เป็นประธานการประชุม และได้แจ้งเวียนให้คณะกรรมการ คนช. รวมทั้งได้แก้ไขตามที่คณะกรรมการได้แก้ไขมาเรียบร้อยแล้ว</p>

ระเบียบวาระ	มติที่ประชุม
<p>ระเบียบวาระที่ ๓.๑ เรื่องสืบเนื่อง ด้านขยายความคุ้มครองและสร้าง หลักประกัน จำนวน ๒ ประเด็น</p> <p>๓.๑.๑ ความคืบหน้าการบูรณา การหลักประกันความมั่นคงแรงงาน นอกระบบ (มาตรา ๔๐ และกองทุน การออมแห่งชาติ (กอช.))</p>	<p>มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบให้สำนักงานประกันสังคม รับข้อสังเกต ของที่ประชุมไปประกอบการพิจารณา</p>
<p>๓.๑.๒ การพัฒนาและการ ขยายระบบความคุ้มครองกลุ่ม เกษตรกรพันธสัญญา</p>	<p>มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าในการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรพันธสัญญา มีงานศึกษาวิจัยจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำมา ศึกษาและต่อยอดได้ เช่น งานศึกษาวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.) เช่น ๑) ชุดความรู้ สัญญาที่เป็นธรรมในระบบเกษตรกรพันธสัญญา ๒) รายงานการวิจัย ระบบเกษตรกรพันธสัญญาและคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบในภาคเกษตร ๓) รายงานการวิจัยแนวทางกฎหมายในการคุ้มครองเกษตรกรในระบบ เกษตรพันธสัญญา ๔) รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ การพัฒนาเครือข่ายวิชาการเพื่อสนับสนุนความเป็นธรรม สำหรับกลุ่มเกษตรกรในระบบพันธสัญญา ๕) รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ปัจจัยภาคีพัฒนา เกษตรกร ๖) รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์งานวิจัยไต่บ้านเกษตรกรพันธสัญญา ๗) ใครอื่น... ใครอด จำนวน ๒ ชุดความรู้ ได้แก่ ชุดความรู้ กระบวนการยุติธรรมกับธุรกิจอุตสาหกรรม เกษตรและอาหาร และชุดความรู้ การลดต้นทุนการผลิตในการปลูกอ้อย โดยการปลูกพืช อาหารผสมผสานในไร่อ้อย เป็นต้น รวมถึงงานวิจัยของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย</p>
<p>ระเบียบวาระที่ ๓.๒ เรื่องสืบเนื่อง ด้านสุขภาพ/ความปลอดภัย อาชีว อนามัยและสภาพแวดล้อมในการ ทำงาน จำนวน ๑ ประเด็น</p> <p>๓.๒.๑ การพัฒนาการ จัดบริการอาชีวอนามัยแก่แรงงาน นอกระบบ</p>	<p>มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบและเห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ พัฒนาการจัดบริการอาชีวอนามัยแก่แรงงานนอกระบบ และขอให้รายงาน ความคืบหน้าของการดำเนินงานในการประชุม คนช. ครั้งต่อไป</p>
<p>ระเบียบวาระที่ ๓.๓ เรื่องสืบเนื่อง ด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์ของ ประเทศ จำนวน ๑ ประเด็น</p> <p>๓.๒.๑ การสนับสนุนการให้ สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงาน ระหว่างประเทศ</p>	<p>มติที่ประชุม ที่ประชุมเห็นชอบให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครอง แรงงานเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน รายงานความคืบหน้าของการดำเนินงาน การให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ ในการประชุม คนช. ครั้งต่อไป</p>

ระเบียบวาระ	มติที่ประชุม																																																																				
<p>ระเบียบวาระที่ ๔.๑ เรื่องเพื่อพิจารณา</p> <p>การแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ</p>	<p>มติที่ประชุม ที่ประชุมเห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ จำนวน ๑ คณะ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้</p> <p>องค์ประกอบ ประกอบด้วย</p> <table> <tr> <td>๑. ดร. ยงยุทธ แฉล้มวงษ์</td><td>ที่ปรึกษา</td></tr> <tr> <td>ผู้อำนวยการวิจัย (การพัฒนาแรงงาน)</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)</td><td></td></tr> <tr> <td>๒. ปลัดกระทรวงแรงงาน</td><td>ประธาน</td></tr> <tr> <td>สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>๓. รองปลัดกระทรวงแรงงานที่ได้รับมอบหมาย</td><td>รองประธาน</td></tr> <tr> <td></td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>๔. ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน</td><td></td></tr> <tr> <td>๕. ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>๖. ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>กระทรวงมหาดไทย</td><td></td></tr> <tr> <td>๗. ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>กระทรวงศึกษาธิการ</td><td></td></tr> <tr> <td>๘. ผู้แทนกรมควบคุมโรค</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>กระทรวงสาธารณสุข</td><td></td></tr> <tr> <td>๙. ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>๑๐ ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>กระทรวงการคลัง</td><td></td></tr> <tr> <td>๑๑ ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</td><td></td></tr> <tr> <td>๑๒ ผู้แทนสำนักเศรษฐกิจการเกษตร</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</td><td></td></tr> <tr> <td>๑๓ ผู้แทนกรุงเทพมหานคร</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>๑๔ ผู้แทนกรมการจัดหางาน</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>กระทรวงแรงงาน</td><td></td></tr> <tr> <td>๑๕ ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>กระทรวงแรงงาน</td><td></td></tr> <tr> <td>๑๖ ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>กระทรวงแรงงาน</td><td></td></tr> <tr> <td>๑๗ ผู้แทนสำนักงานประกันสังคม</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>กระทรวงแรงงาน</td><td></td></tr> <tr> <td>๑๘ ผู้แทนสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์</td><td>อนุกรรมการ</td></tr> <tr> <td>สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน</td><td></td></tr> </table>	๑. ดร. ยงยุทธ แฉล้มวงษ์	ที่ปรึกษา	ผู้อำนวยการวิจัย (การพัฒนาแรงงาน)	อนุกรรมการ	มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)		๒. ปลัดกระทรวงแรงงาน	ประธาน	สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ	๓. รองปลัดกระทรวงแรงงานที่ได้รับมอบหมาย	รองประธาน		อนุกรรมการ	๔. ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน	อนุกรรมการ	สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน		๕. ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ	๖. ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ	กระทรวงมหาดไทย		๗. ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	อนุกรรมการ	กระทรวงศึกษาธิการ		๘. ผู้แทนกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ	กระทรวงสาธารณสุข		๙. ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ	๑๐ ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	อนุกรรมการ	กระทรวงการคลัง		๑๑ ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์		๑๒ ผู้แทนสำนักเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์		๑๓ ผู้แทนกรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ	๑๔ ผู้แทนกรมการจัดหางาน	อนุกรรมการ	กระทรวงแรงงาน		๑๕ ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	อนุกรรมการ	กระทรวงแรงงาน		๑๖ ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	อนุกรรมการ	กระทรวงแรงงาน		๑๗ ผู้แทนสำนักงานประกันสังคม	อนุกรรมการ	กระทรวงแรงงาน		๑๘ ผู้แทนสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์	อนุกรรมการ	สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	
๑. ดร. ยงยุทธ แฉล้มวงษ์	ที่ปรึกษา																																																																				
ผู้อำนวยการวิจัย (การพัฒนาแรงงาน)	อนุกรรมการ																																																																				
มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)																																																																					
๒. ปลัดกระทรวงแรงงาน	ประธาน																																																																				
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ																																																																				
๓. รองปลัดกระทรวงแรงงานที่ได้รับมอบหมาย	รองประธาน																																																																				
	อนุกรรมการ																																																																				
๔. ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน	อนุกรรมการ																																																																				
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน																																																																					
๕. ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ																																																																				
๖. ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ																																																																				
กระทรวงมหาดไทย																																																																					
๗. ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	อนุกรรมการ																																																																				
กระทรวงศึกษาธิการ																																																																					
๘. ผู้แทนกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ																																																																				
กระทรวงสาธารณสุข																																																																					
๙. ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ																																																																				
๑๐ ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	อนุกรรมการ																																																																				
กระทรวงการคลัง																																																																					
๑๑ ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ																																																																				
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์																																																																					
๑๒ ผู้แทนสำนักเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ																																																																				
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์																																																																					
๑๓ ผู้แทนกรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ																																																																				
๑๔ ผู้แทนกรมการจัดหางาน	อนุกรรมการ																																																																				
กระทรวงแรงงาน																																																																					
๑๕ ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	อนุกรรมการ																																																																				
กระทรวงแรงงาน																																																																					
๑๖ ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	อนุกรรมการ																																																																				
กระทรวงแรงงาน																																																																					
๑๗ ผู้แทนสำนักงานประกันสังคม	อนุกรรมการ																																																																				
กระทรวงแรงงาน																																																																					
๑๘ ผู้แทนสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์	อนุกรรมการ																																																																				
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน																																																																					

ระเบียบวาระ	มติที่ประชุม
	<div data-bbox="613 259 1453 1136"> <div>๑๙ ผู้แทนสำนักตรวจและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน อนุกรรมการ</div> <div>๒๐ ผู้แทนแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.) อนุกรรมการ</div> <div>๒๑ ผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) อนุกรรมการ</div> <div>๒๒ ผู้แทนมูลนิธิอารมณังพงศ์พิบูล อนุกรรมการ</div> <div>๒๓ ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบแห่งชาติ อนุกรรมการ</div> <div>๒๔ ผู้แทนมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ อนุกรรมการ</div> <div>๒๕ ผู้แทนสภาเกษตรกรแห่งชาติ อนุกรรมการ</div> <div>๒๖ ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงแรงงาน อนุกรรมการ และเลขานุการ</div> <div>๒๗ ผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงแรงงาน อนุกรรมการ และ ผู้ช่วยเลขานุการ</div> <div>๒๘ เจ้าหน้าที่กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงแรงงาน อนุกรรมการ และ ผู้ช่วยเลขานุการ</div> </div> <div data-bbox="573 1143 1521 1687"> <p>อำนาจหน้าที่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประสาน วิเคราะห์ กลั่นกรองและให้ข้อเสนอแนะ ในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ต่อคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ๒. ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ในประเด็นสำคัญ ๓. สนับสนุนฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ๔. ตั้งคณะทำงาน หรือ มอบหมายเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการกิจของอนุกรรมการ หรือเชิญหน่วยงานองค์กร บุคคลที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมตามสถานการณ์ ๕. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ มอบหมาย </div>
<p>ระเบียบวาระที่ ๔.๒ เรื่องเพื่อพิจารณา การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด (นาร่อง๑๕ จังหวัด)</p>	<p>มติที่ประชุม ที่ประชุมเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด ใน ๑๕ จังหวัดนาร่อง ได้แก่ ๑) เชียงใหม่ ๒) น่าน ๓) ลำพูน ๔) พะเยา ๕) เชียงราย ๖) ราชบุรี ๗) ขอนแก่น ๘) สงขลา ๙) สมุทรปราการ ๑๐) นครปฐม ๑๑) มหาสารคาม ๑๒) อุบลราชธานี ๑๓) พัทลุง และ ๑๔) กระบี่ ส่วนกรุงเทพมหานคร (กทม.) ให้ตัดออก เนื่องจาก กทม. ไม่มีบริบทของการเป็น “ราชการส่วนภูมิภาค” ซึ่งรูปแบบ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบลงระดับ</p>

ระเบียบวาระ	มติที่ประชุม
	<p>จังหวัดไม่สามารถไปใช้กับ กทม. ได้ ดังนั้น จึงขอให้ฝ่ายเลขานุการคัดเลือกจังหวัดที่มีความพร้อมเข้ามาแทน กทม. ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้คัดเลือก “จังหวัดแพร่” เข้ามาแทน เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสำคัญและมี Model การดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบแล้ว</p> <p>สำหรับการคัดเลือกจังหวัดนำร่องในปีถัดไป มอบหมายให้คณะอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ ดำเนินการคัดเลือกต่อไป</p>

๕๒๒

(นางราศรี เบญจาทิกุล)

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

รายงานการประชุม
คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ
ครั้งที่ ๒ / ๒๕๕๖
วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕ กระทรวงแรงงาน

*****

คณะกรรมการผู้มาประชุม

๑.	นายสมเกียรติ	ฉายะศรีวงศ์	ปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน	ประธาน คณะกรรมการ
๒.	นางสฤณี	วิฑูรย์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย	คณะกรรมการ
๓.	นายยอดชาย	ทองธีระ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ แทน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะกรรมการ
๔.	นพ.อานวย	กาจينة	ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข แทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	คณะกรรมการ
๕.	นางสาวพรพรรณ	บุญญะอดิชาติ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ แทน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	คณะกรรมการ
๖.	นางสาวเอม	เจริญทองตระกูล	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ แทน ปลัดกระทรวงการคลัง	คณะกรรมการ
๗.	นางสุภัคพันธ์	ลาภคดียกุล	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ แทน ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	คณะกรรมการ
๘.	นางประกาย	กิจธิคุณ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ แทน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คณะกรรมการ
๙.	นายวีระศักดิ์	กิติวัฒน์	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมอุตสาหกรรมเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร แทน ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	คณะกรรมการ
๑๐.	นายสุรพล	พกุลานนท์	นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ แทน ปลัดกรุงเทพมหานคร	คณะกรรมการ
๑๑.	นายเฉลิมพล	เพ็ญสูตร	นักวิเคราะห์งบประมาณเชี่ยวชาญ แทน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	คณะกรรมการ
๑๒.	นายจิระพันธ์	กัลลประวิทย์	ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผน พัฒนาทางสังคม แทน เลขธิการคณะกรรมการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	คณะกรรมการ
๑๓.	นพ.กฤษ	ลีทองอิน	ผู้อำนวยการแผนงานสนับสนุนระบบบริการ ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค แทน เลขธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	คณะกรรมการ

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖
 ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

๑๔. นางอรพิน	วิมลภูษิต	ผู้จัดการแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน แทน ผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)	คณะกรรมการ
๑๕. นายพนมเทียน	เส่งวัน	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการจัดการด้าน สาธารณสุขและสวัสดิการ แทน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	คณะกรรมการ
๑๖. นายทศพล	กฤตวงศ์วิมาน	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านแรงงาน แทน อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	คณะกรรมการ
๑๗. นางดุขฎิ	อัมรานุรักษ์	รองเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ แทน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม	คณะกรรมการ
๑๘. รศ.ดร.นฤมล	นิราทร	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ	คณะกรรมการ
๑๙. นางสาววัฒนา	ศรีภิรมย์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ	คณะกรรมการ
๒๐. นายบัณฑิตย์	ธนชัยเศรษฐวุฒิ	ผู้อำนวยการมูลนิธิอารมณพงศ์พจน์	คณะกรรมการ
๒๑. นางพูลทรัพย์	สวนเมือง ตูลาพันธ์	ผู้จัดการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ	คณะกรรมการ
๒๒. นายสมคิด	ด้วงเงิน	ประธานเครือข่ายแรงงานนอกระบบ	คณะกรรมการ
๒๓. นางสาวอรุณี	ศรีโต	ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ เขตปริมณฑล	คณะกรรมการ
๒๔. นายปกรณ์	อมรชีวิน	รองปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน	กรรมการและ เลขานุการ
๒๕. นายโกมินทร์	ชวนาใต้	รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๖. นางราศี	เบญจาทิกุล	ผู้อำนวยการสำนักงานสภาพัฒนาการเพื่อพัฒนา แรงงานแห่งชาติ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจ การแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการผู้ไม่มาประชุม

๑. ดร. ยงยุทธ	แอลัมวงษ์	คณะกรรมการ
๒. นางจิตติมา	ศรีสุขนาม	คณะกรรมการ
๓. นายกิริศักดิ์	จันทร์จรัสวัฒน์	คณะกรรมการ
๔. นายประพัฒน์	ปัญญาชาติรักษ์	คณะกรรมการ
๕. นางสุจิน	รุ่งสว่าง	คณะกรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายสมเกียรติ	ศิริรัตนพฤกษ์	ผู้อำนวยการสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
๒. นางสาวนวลขจร	หงษ์นคร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓. นายกสินธุ์	สุทธิพิเชฐภักดิ์	นักวิเคราะห์งบประมาณปฏิบัติการ สำนักงบประมาณ

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

๔. นางญาณี แสงสง่า นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
๕. นางสาวณิชาพร สุขเจริญ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
สำนักส่งเสริมอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เจ้าหน้าที่กระทรวงแรงงาน ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และสำนักงานประกันสังคม รวมผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๖๕ คน

เริ่มประชุมเวลา เวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

๑. นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายรองนายกรัฐมนตรี (รอง นรม.) (ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง) เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ ในวันพุธที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๖ และเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ รอง นรม. ได้มอบหมายให้ รมว.รง. และรมว. ได้มอบหมายให้ ปลัดกระทรวงแรงงาน (นายสมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์) เป็นประธานการประชุม ฯ แทน

๒. ในการประชุม คนช. ครั้งที่ ๑ /๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ได้มีประเด็นนำเสนอ คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ จำนวน ๔ ด้าน ๗ ประเด็น จำแนกเป็น

๑. ด้านที่ ๑ ด้านขยายความคุ้มครองและสร้างหลักประกัน จำนวน ๓ ประเด็น ได้แก่
  - ประเด็นที่ ๑ การประกันสังคมแรงงานนอกระบบ มาตรา ๔๐
  - ประเด็นที่ ๒ การขับเคลื่อนกองทุนการออมแห่งชาติ
  - ประเด็นที่ ๓ การพัฒนาและการขยายระบบความคุ้มครองกลุ่มเกษตรกรพันธสัญญา
๒. ด้านที่ ๒ ด้านสุขภาพ/ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน จำนวน ๑ ประเด็น ได้แก่
  - ประเด็นการพัฒนาการจัดบริการอาชีวอนามัยแก่แรงงานนอกระบบ
๓. ด้านที่ ๓ ด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ จำนวน ๑ ประเด็น ได้แก่
  - ประเด็นการสนับสนุนการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘
๔. ด้านที่ ๔ ด้านบริหารจัดการ จำนวน ๒ ประเด็น ได้แก่
  - ประเด็นที่ ๑ การแต่งตั้งอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ
  - ประเด็นที่ ๒ การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด

และนอกจากติดตามความคืบหน้าของแต่ละประเด็นแล้ว วัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ที่ประชุม คนช. พิจารณาการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ที่จะมาสนับสนุนฝ่ายเลขานุการ ไม่ว่าจะเป็นประสานกลั่นกรองและให้ข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์ต่อ คนช. รวมทั้งขับเคลื่อนแผนฯ ในประเด็นสำคัญ ๆ

นอกจากนั้น เป็นการเรื่องการขับเคลื่อนงานด้านแรงงานนอกระบบลงสู่พื้นที่หรือจังหวัดนาร่อง เพื่อให้ได้ Model ในรูปแบบต่าง ๆ จำนวน ๑๕ จังหวัด หากคณะกรรมการฯ เห็นชอบ ก็จะได้เริ่มดำเนินงานได้

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖

กระทรวงแรงงานโดยสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ได้จัดทำรายงานการประชุม คนช. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ โดยมี นายเผด็จชัย สะสมทรัพย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เป็นประธานการประชุม และได้แจ้งเวียนให้คณะกรรมการ คนช. ตามหนังสือกระทรวงแรงงาน ด่วนที่สุด ที่ รง. ๐๒๐๙.๒/๔๙๖๒ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ รวมทั้งได้แก้ไข ตามที่คณะกรรมการฯ ได้แก้ไขมาเรียบร้อยแล้ว โดย

๑. กระทรวงสาธารณสุข ขอปรับมติที่ประชุม หน้า ๒๙ ข้อ ๑. จาก “ให้กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรค เร่งจัดตั้งคลินิกเกษตรกร “๑ จังหวัด ๑ อำเภอ ๑ รพสต.” และดำเนินการให้ได้ร้อยละ ๕๐ ของจำนวน รพสต. ทั้งหมด ในปี ๒๕๕๙ โดยสนับสนุนชุดตรวจคัดกรองและกระดาษทดสอบพิเศษ (Reactive paper) ให้เพียงพอ พัฒนาศักยภาพบุคคลกรรพสต. และกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดของการดำเนินงานของจังหวัดด้วย” เป็น “ให้กระทรวงสาธารณสุขโดยสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เร่งสนับสนุนการจัดตั้งคลินิกเกษตรกร “๑ จังหวัด ๑ อำเภอ ๑ รพสต.” โดยดำเนินการให้ได้ร้อยละ ๕๐ ของจำนวน รพสต. ทั้งหมดภายในปี ๒๕๖๐ โดยให้กรมควบคุมโรค สนับสนุนวิชาการและแนวทางการจัดบริการอาชีวอนามัยให้หน่วยบริการสาธารณสุข รวมถึงสนับสนุนชุดตรวจคัดกรอง และกระดาษทดสอบพิเศษ (Reactive paper) ในระยะ ๑-๒ ปีแรก ในระยะต่อไปการสนับสนุนชุดตรวจคัดกรองจะใช้งบประมาณของ สปสช. ในกองทุนสุขภาพตำบล”

ซึ่ง นพ.กฤษ ลิ้มทองอิน ผู้จัดการกองทุนอาวุโส แทนเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ขอให้ตัดประโยคสุดท้าย คือ ตัดคำว่า “ในระยะต่อไปการสนับสนุนชุดตรวจคัดกรองจะใช้งบประมาณของ สปสช. ในกองทุนสุขภาพตำบล” ออกไปก่อน เนื่องจาก สปสช. อยู่ระหว่างรวบรวมข้อมูลข้อมูลและหลักฐานทางวิชาการเพื่อเสนอ คณะอนุกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค คณะอนุกรรมการพิจารณาสิทธิประโยชน์ และคณะอนุกรรมการการเงิน การคลัง พิจารณาตามลำดับ

๒. นางจิตติมา ศรีสุขนาม แทนผู้อำนวยการสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ (ประจำประเทศไทย) ILO ขอตัดข้อความหน้า ๓๓ บรรทัดที่ ๔ โดยตัดคำว่า “และในประเทศเดียวใน AC ที่ยังไม่ได้ให้สัตยาบัน” ออก

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่อง

รายงานผลการดำเนินงานตามข้อสั่งการจากการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖

๓.๑ ด้านขยายความคุ้มครองและสร้างหลักประกัน จำนวน ๒ ประเด็น ได้แก่

๓.๑.๑ ความคืบหน้าการบูรณาการหลักประกันความมั่นคงแรงงานนอกระบบ (มาตรา ๔๐ และกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.))

ข้อสั่งการ

มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมเห็นชอบและมอบหมายให้กระทรวงแรงงาน โดยสำนักงานประกันสังคม (สปส.) และกระทรวงการคลัง โดยสำนักเศรษฐกิจการคลัง ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ การประกันสังคมแรงงานนอกระบบ มาตรา ๔๐

ข้อสั่งการ จำนวน ๔ ข้อ และ สปส. ได้ชี้แจง ดังนี้

(๑) ขอให้เสนอแก้ไขร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ในชั้นกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... กรณีการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาล จาก “ไม่เกินกึ่งหนึ่ง” เป็น “ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง”

คำชี้แจง : ความคืบหน้าการแก้ไขร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้ผ่านการพิจารณาในชั้นกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ. .... แล้ว โดยกรรมาธิการฯ ได้มีการแก้ไขในมาตรา ๑๙ จากเดิมกำหนดให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตน เป็น “ไม่เกินเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตน” และจะเข้าสู่การพิจารณาในวาระ ๒ และ ๓ ในสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งจะเปิดประชุมในเดือนสิงหาคมนี้ หลังจากนั้นจะเข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภาต่อไป

(๒) ให้ศึกษาแนวทางให้มีผู้แทนแรงงานนอกระบบร่วมเป็นคณะกรรมการประกันสังคม (ทั้งผู้แทนผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ และ มาตรา ๔๐) เนื่องจากปัจจุบันตามกฎหมายประกันสังคม ยังไม่ได้เปิดช่องทางไว้

คำชี้แจง : การให้มีผู้แทนแรงงานนอกระบบร่วมเป็นคณะกรรมการประกันสังคมนั้น การบริหารจัดการกองทุนประกันสังคม เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้ความคุ้มครองลูกจ้างผู้ประกันตนและประชาชนทั่วไป โดยกำหนดให้มีกองทุนสังคมเพียงกองทุนเดียว อยู่ภายใต้การบริหารงานคณะกรรมการประกันสังคมในระบบไตรภาคี ในขณะนั้นทิศทางของประเทศ ได้มุ่งเน้นการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม การดำเนินงานตลอดระยะเวลา ๒๓ ปี จึงให้ความคุ้มครองประกันสังคมแก่ลูกจ้างผู้ประกันตนในสถานประกอบการเป็นหลัก

ปัจจุบันมีการปรับทิศทางของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการออมสำหรับประชาชนทั่วไป จึงเป็นการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานประกันสังคมเพื่อให้ประชาชนทั่วไปมีโอกาสเข้าถึงการออมในระบบประกันสังคมมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามเนื่องจากระบบความคุ้มครองประกันสังคมตามมาตรา ๔๐ ได้เริ่มดำเนินการไปเพียง ๒ ปี และกำลังจะพัฒนารูปแบบความคุ้มครองประกันสังคมตามมาตรา ๔๐ ทางเลือกที่ ๓ ขึ้นไป การบริหารจัดการในช่วงการเปลี่ยนผ่านดังกล่าว จำเป็นต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการฯ ซึ่งมีประสบการณ์ เพื่อดูแลไป ในระยะเวลาหนึ่งก่อน และช่วยกำหนดทิศทางและวางรากฐานการให้ความคุ้มครองประกันสังคมให้มีความมั่นคง เมื่อประชาชนมีการออมมากขึ้นและกองทุนมีเสถียรภาพ จักได้ศึกษาแนวทางการให้มีคณะกรรมการบริหารที่เป็นผู้แทนจากเครือข่ายภาคประชาชนต่อไป

(๓) ให้ศึกษาความเป็นไปได้ในการเพิ่มสิทธิประโยชน์มาตรา ๔๐ กรณีคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร และกรณี “เงินทดแทนการขาดรายได้กรณีเจ็บป่วย” จากวันละ ๒๐๐ บาท เป็นวันละ ๓๐๐ บาท ตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

คำชี้แจง : การศึกษาเพิ่มสิทธิประโยชน์มาตรา ๔๐ กรณีคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร และกรณีเจ็บป่วย (เงินทดแทนการขาดรายได้) จากวันละ ๒๐๐ บาท เป็นวันละ ๓๐๐ บาท ตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ขอเรียนว่าการกำหนดอัตราเงินสมทบและสิทธิประโยชน์ให้แก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ได้ยึดแนวทางการจัดเก็บเงินสมทบให้น้อยที่สุดเพื่อไม่ให้เป็นการแก่ผู้ประกันตนที่มีรายได้น้อยหรือมีรายได้ไม่แน่นอนให้สามารถเข้าสู่ระบบความคุ้มครองประกันสังคมตามมาตรา ๔๐ ประกอบกับเป็นระบบสมัครใจ จึงกำหนดอัตราเงินสมทบทางเลือกที่ ๑ ในอัตรา ๑๐๐ บาทต่อเดือน และทางเลือกที่ ๒ ในอัตรา ๑๕๐ บาทต่อเดือน ทั้งนี้ ในการกำหนดประเภทของสิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกันตนจะได้รับทั้ง ๒ ทางเลือก ได้ยึดแนวทางจำนวนเงินสมทบที่ได้รับจากผู้ประกันตนรายเดือนจะสามารถกำหนดวงเงินสิทธิประโยชน์ให้กับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ สูงสุดได้เพียงใด

ตามแนวทางดังกล่าว หากมีการพิจารณาปรับปรุงเพื่อเพิ่มสิทธิประโยชน์ ตามมาตรา ๔๐ กรณีคลอดบุตร กรณีสงเคราะห์บุตร ต้องพิจารณาถึงอายุเฉลี่ยของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่ส่วนใหญ่อายุอยู่ระหว่าง ๔๐ - ๕๕ ปี ซึ่งเป็นอายุที่พ้นวัยเจริญพันธุ์ ดังนั้น จึงมีผู้ประกันตนบางส่วนเท่านั้นที่ได้รับสิทธิ ดังกล่าว สำนักงานประกันสังคมก็ต้องพิจารณาปรับปรุงอัตราเงินสบทบด้วย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผู้ประกันตนรายอื่น ด้วย อย่างไรก็ตาม สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงานได้พิจารณาเพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีเจ็บป่วย โดยให้ได้รับสิทธิตั้งแต่วันแรกและขยายระยะเวลาเป็นปีละไม่เกิน ๓๐ วัน ขณะนี้ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบการแก้ไขพระราชกฤษฎีกา ต่อไป

(๔) ให้ศึกษาแนวทาง/ช่องทางในการจัดทำ MOU กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อเพิ่มช่องทางการจ่ายเงินสมทบผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ ในพื้นที่ห่างไกล ทั้งนี้ เพื่อให้มีผลในทางกฎหมาย ควรเป็นมติคณะรัฐมนตรี (ครม.)

คำชี้แจง : การศึกษาแนวทาง/ช่องทางในการจัดทำ MOU กับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อเพิ่มช่องทางการจ่ายเงินสมทบผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ ในพื้นที่ห่างไกล สำนักงานประกันสังคม จัดทำหนังสือถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เข้ามามีส่วนร่วม ในการให้บริการผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ ด้วย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ประชุมพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ขณะนี้อยู่ระหว่างรอการยืนยันมติคณะรัฐมนตรีจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ประชุมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

นายสมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์ ปลัดกระทรวงแรงงาน ประธานกรรมการ : ให้ข้อมูลว่าขณะนี้รัฐบาล มีแนวคิดที่จะขยายความคุ้มครองแรงงานนอกระบบให้มีความคุ้มครอง โดยเพิ่มสิทธิประโยชน์ประกันสังคมมาตรา ๔๐ ซึ่งในหลักการเบื้องต้นที่ได้เสนอรัฐบาล คือ การเพิ่มทางเลือกที่ ๓ เป็นการเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้แก่แรงงานนอกระบบ กรณีบำนาญชราภาพหลังเกษียณอายุสำหรับประชาชนและผู้สูงอายุ โดยให้ประชาชนสมทบเข้ามา ๑๐๐ บาทต่อเดือน และทางรัฐบาลจะอุดหนุนให้ ๑๐๐ บาท รวม ๒๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งประชาชนที่อยู่ในระบบประกันสังคม มาตรา ๔๐ ทางเลือกที่ ๑ หรือทางเลือกที่ ๒ สามารถที่จะสมัครทางเลือกที่ ๓ เพิ่มได้ กล่าวคือ ผู้ที่เลือกทางเลือกที่ ๑หรือทางเลือก ที่ ๒ สามารถสมัครทางเลือกที่ ๓ ได้ หรือเลือกทางเลือกที่ ๓ อย่างเดียวก็ได้

นางดุขฎิ อัมรานุรักษ์ รองเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม กรรมการ : ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ทางเลือกที่ ๑ เป็นเรื่องของการเจ็บป่วย ให้ในเรื่องทดแทน การขาดรายได้ ส่วนเรื่องการรักษาพยาบาลยังเป็นภาระหน้าที่ของ สปสช. เหมือนเดิม หากค้างคืนที่โรงพยาบาล ๒ คืนขึ้นไป ได้รับเงินชดเชยคืนละ ๒๐๐ บาท (๑ ปี ไม่เกิน ๒๐ วัน) แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายใหม่อยู่ระหว่างแก้ไข เป็น ค้างคืนที่โรงพยาบาล ๑ คืนขึ้นไป ได้รับเงินชดเชยคืนละ ๒๐๐ บาทแล้ว (๑ ปี ไม่เกิน ๓๐ วัน) และขณะนี้อยู่ระหว่าง การดำเนินการเพิ่มทางเลือกที่ ๓ เพื่อให้แรงงานนอกระบบมาตรา ๔๐ ได้รับบำนาญชราภาพเป็นการออมทุกเดือน

นางอรุณี ศรีโต ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ เขตปริมณฑล กรรมการ: เนื่องจาก เห็นว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายประกันสังคมคือการเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุข จึงขอให้สำนักงานประกันสังคมบริหารงบประมาณ และลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นเพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่ามากยิ่งขึ้น

นางสุวัฒนา ศรีภิรมย์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ กรรมการ : เกี่ยวกับ พ.ร.บ. ประกันสังคมมาตรา ๔๐ คิดว่าโดยหลักการแล้วเมื่อนำเสนอ ครม. และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาจะต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการประกันสังคมก่อน และในประกันสังคมมาตรา ๔๐ ทางเลือกที่ ๓

เห็นว่าควรมีการประชาสัมพันธ์ให้แรงงานนอกระบบได้ทราบด้วย รวมถึงควรรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มแรงงานนอกระบบ เพื่อให้การพัฒนา/ปรับปรุงการใช้กฎหมายเหมาะสมสำหรับแรงงานนอกระบบอย่างแท้จริง

รศ.ดร.นฤมล นิราทร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ กรรมการ : สิ่งที่แรงงานนอกระบบเรียกร้องมาตลอด คือ สิทธิประโยชน์ที่เหมือนกับแรงงานในระบบ ในแง่ของสิทธิประโยชน์ในระยะยาวที่จำเป็นสำหรับคนทำงาน ประเด็นสำคัญคือความเป็นธรรมสำหรับคนทำงานเช่นกัน

นายบัณฑิตย ธนชัยเศรษฐวุฒิ ผู้อำนวยการมูลนิธิอิสรธรรมพงศ์พจน์ กรรมการ : มีความเห็น ๒ ประเด็น คือ ประเด็นที่ ๑ ในทางเลือกที่ ๓ ในประกันสังคม มาตรา ๔๐ เห็นว่าเกี่ยวข้องกับกองทุนการออมแห่งชาติ กอช. และประเด็นที่ ๒ มีความเป็นห่วงกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาล เนื่องจากยังไม่เห็นรัฐบาลออกมาพูดเรื่องนี้โดยตรง รวมถึงการตัดสินใจของบอร์ดประกันสังคมไม่เคยพิจารณาและไม่มีความเป็นทางการ รวมถึงทางเลือกที่ ๓ ดังกล่าว สำนักงานประกันสังคมไม่เคยหารือกับแรงงานนอกระบบโดยตรง อาจเคยหารือกับแรงงานนอกระบบบางคนเท่านั้น

มติที่ประชุม ให้สำนักงานประกันสังคม รับข้อสังเกตของที่ประชุมไปประกอบการพิจารณา

๑.๒ การขับเคลื่อนกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)

ข้อสังเกต มอบหมายกระทรวงการคลัง (กค.) และกระทรวงแรงงาน (รง.) พิจารณานโยบายการดำเนินการลดความซ้ำซ้อนในการจัดสวัสดิการด้านการชราภาพสำหรับแรงงานนอกระบบในภาพรวมให้ได้ข้อสรุปโดยเร็ว และนำเสนอ ครม. พิจารณา ทั้งนี้ ให้รับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจาก คนช. ไปร่วมพิจารณาด้วย

คำชี้แจง : อยู่ระหว่างหารือในรายละเอียด

ที่ประชุมแสดงความคิดเห็น ดังนี้

นางสาวเอม เจริญทองตระกูล ผู้แทนกระทรวงการคลัง กรรมการ : แจ้งว่า พ.ร.บ. กองทุนการออมแห่งชาติ กอช. ยังคงอยู่ หากแต่ยังไม่ได้ดำเนินการเปิดรับสมัครสมาชิก และพร้อมจะดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในการสนับสนุนและบูรณาการการทำงานร่วมกับสำนักงานประกันสังคมต่อไป

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

๓.๑.๒ การพัฒนาและการขยายระบบความคุ้มครองกลุ่มเกษตรกรพันธสัญญา

ข้อสังเกต

มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมเห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ ขยายความคุ้มครองแรงงานนอกระบบ กลุ่มเกษตรกรพันธสัญญา จำนวน ๒ ข้อ ดังนี้

๑) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพิ่มกระทรวงแรงงาน กระทรวงยุติธรรม กระทรวงสาธารณสุข สภาเกษตรกรแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กระทรวงอุตสาหกรรม ร่วมศึกษาและพิจารณาแนวทางและวิธีการ เพื่อแก้ปัญหาความเสียหายและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรอื่นเนื่องมาจากความไม่เป็นธรรมของระบบเกษตรกรพันธสัญญา รวมถึงจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางและวิธีการในการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรม ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

คำชี้แจง

ดร. ประกาย กิจธิคุณ ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมการ : ชี้แจงว่าอยู่ในระหว่างการดำเนินการในประเด็นฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ ขอให้กระทรวงแรงงาน จัดทำหนังสือถึงปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อยืนยันมติที่ประชุม คนช. อีกครั้งหนึ่ง

๒) ให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ขยายความคุ้มครองแรงงานเกษตรพันธสัญญาโดยศึกษาข้อมูลให้ครอบคลุมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ พร้อมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดมาตรการและแนวทางในการออกกฎหมายเพื่อการคุ้มครองดูแลต่อไป

คำชี้แจง

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้มีคำสั่งที่ ๖๗๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาแนวทางการคุ้มครองแรงงานในกลุ่มแรงงานนอกระบบ โดยมีรองอธิบดีซึ่งกำกับดูแลงานราชการของ สำนักคุ้มครองแรงงาน เป็นประธานกรรมการ ดำเนินการศึกษารูปแบบและกระบวนการทำงานของแรงงานนอกระบบใน ๔ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ ๑) ผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มแรงงานภาคเกษตร (เกษตรพันธสัญญา) ๒) ผู้ปฏิบัติงานในสถานบริการ (นวด) ๓) ผู้ปฏิบัติงานในสนามกอล์ฟ (แคดดี้) และ ๔) พนักงานขายตรง ซึ่งได้จัดประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๖ แล้ว และในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีแผนเสนอคำขออนุมัติงบประมาณเพื่อดำเนินการสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบ ในกลุ่มเกษตรพันธสัญญาด้วย

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับเกษตรพันธสัญญามีงานศึกษาวิจัยจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำมาศึกษาและต่อยอดได้ เช่น งานศึกษาวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) เช่น ๑) ชุดความรู้ สัญญาที่เป็นธรรมในระบบเกษตรพันธสัญญา ๒) รายงานการวิจัย ระบบเกษตรพันธสัญญาและคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบในภาคเกษตร ๓) รายงานการวิจัยแนวทางกฎหมายในการคุ้มครองเกษตรกรในระบบ เกษตรพันธสัญญา ๔) รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ การพัฒนาเครือข่ายวิชาการเพื่อสนับสนุนความเป็นธรรม สำหรับกลุ่มเกษตรกรในระบบพันธสัญญา ๕) รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์บ่วงบาตพิฆาตเกษตรกร ๖) รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์งานวิจัยไบ้านเกษตรพันธสัญญา ๗) ใครคือ...ใครอด จำนวน ๒ ชุดความรู้ ได้แก่ ชุดความรู้ กระบวนการยุติธรรมกับธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร และชุดความรู้ การลดต้นทุนการผลิตในการปลูกอ้อย โดยการปลูกพืชอาหารผสมผสานในไร่อ้อย เป็นต้น รวมถึงงานวิจัยของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

๓.๒ ด้านสุขภาพ / ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานการพัฒนาการจัดบริการอาชีวอนามัยแก่แรงงานนอกระบบ

ข้อสั่งการ

มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมเห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการพัฒนาการจัดบริการอาชีวอนามัยแก่แรงงานนอกระบบ และขอให้รายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานในการประชุม คนช. ครั้งต่อไป ซึ่งมีความคืบหน้าตามข้อสั่งการฯ ดังนี้

ข้อสั่งการ จำนวน ๕ ข้อ ดังนี้

๓.๒.๑ ให้กระทรวงสาธารณสุขโดยสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เร่งสนับสนุนการจัดตั้งคลินิกเกษตรกร “๑ จังหวัด ๑ อำเภอ ๑ รพสต.” โดยดำเนินการให้ได้ร้อยละ ๕๐ ของจำนวน รพสต. ทั้งหมดภายในปี ๒๕๖๐ โดยให้กรมควบคุมโรคสนับสนุนวิชาการและแนวทางการจัดบริการอาชีวอนามัยให้หน่วยบริการสาธารณสุข รวมถึงสนับสนุนชุดตรวจคัดกรองและกระดาษทดสอบพิเศษ (Reactive paper) ในระยะ ๑-๒ ปีแรก

คำชี้แจง

(๑) ในขณะนี้ มีโรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) และโรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) มีการจัดบริการอาชีวอนามัยภายใต้โครงการคลินิกโรคจากการทำงาน ซึ่งได้รับเงินสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนเงินทดแทน รวมทั้งสิ้น ๘๑ แห่ง โดยแบ่งเป็น รพศ. และ รพท. จำนวน ๗๗ แห่ง โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) จำนวน ๓ แห่ง และสถาบันราชประชาสมาสัย อีก ๑ แห่ง โดยสามารถให้บริการด้านอาชีวอนามัยให้กับประชาชนทั้งแรงงานในระบบ และแรงงานนอกระบบ และกระทรวงสาธารณสุขมีแผนการดำเนินงานพัฒนา รพศ. และ รพท. สู่มาตรฐานการจัดบริการอาชีวอนามัยในระดับตติยภูมิ

(๒) แผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ จะพัฒนาแนวทางการจัดบริการอาชีวอนามัยเป็นมาตรฐานการจัดบริการอาชีวอนามัยระดับตติยภูมิ เพื่อสนับสนุนให้โรงพยาบาลชุมชน ในพื้นที่เสี่ยง(พื้นที่เขตอุตสาหกรรม) และพื้นที่ที่สนใจ จำนวน ๕๐ แห่งให้สามารถให้บริการด้านอาชีวอนามัยให้กับประชาชนทั้งแรงงานในระบบ และแรงงานนอกระบบ

(๓) ในระดับ รพศ. กระทรวงสาธารณสุขได้มีการจัดการเชิงรุกให้แก่เกษตรกรภายใต้โครงการเกษตรปลอดโรค ผู้บริโภคปลอดภัย สมุนไพรล้างพิษ กายจิตผ่องใส ดูแลสุขภาพเกษตรกรทั่วประเทศโดย ๔ กรมหลักของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีกิจกรรมที่สำคัญๆ ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงในการทำงานด้วยแบบสอบถาม (นบก. ๑) การตรวจหาสารเคมีตกค้างในร่างกาย ด้วยกระดาษทดสอบพิเศษ(Reactive paper) ในกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟส และคาร์บารเมต หากพบว่าเกษตรกรที่ผลการตรวจระดับเอนไซม์โคลีนเอสเตอเรสต่ำจะมีความเสี่ยงและหรือไม่ปลอดภัยจะให้เกษตรกรรับรักษาเบื้องต้นคือนำรังจืดไปต้มรับประทาน พร้อมให้คำแนะนำในการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัยรวมถึงให้คำปรึกษาทางสุขภาพจิตไปด้วย

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้พัฒนาเป็นโครงการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับกลุ่มอาชีพเกษตรกรแบบครบวงจร โดยใช้กลไกการจัดคลินิกสุขภาพเกษตรกร ความก้าวหน้า มี รพศ. ที่เข้าร่วมโครงการเกือบทุกจังหวัด ยกเว้นในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ขณะนี้ อยู่ระหว่างรอการรายงานผลการดำเนินการของหน่วยงานในพื้นที่มายังกรมควบคุมโรค และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ นี้ กรมควบคุมโรคได้สนับสนุนชุดตรวจคัดกรองและกระดาษทดสอบพิเศษ (Reactive paper) ให้กับหน่วยบริการที่ดำเนินการในโครงการ

(๔) ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร รพศ. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคระดับเขต (สคร.) ได้มีการชี้แจงแนวทางการดำเนินการจัดการบริการฯ ให้แก่จังหวัด และ รพศ.

(๕) สำหรับเรื่องกำหนดเป็นตัวชี้วัดในการดำเนินการของจังหวัดนั้น ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัด

๓.๒.๒ ให้ สปสช. กำหนดสิทธิประโยชน์และงบประมาณสนับสนุนการจัดบริการอาชีวอนามัยในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำหรับกลุ่มแรงงานนอกระบบ นอกเหนือจากระบบการบริการสุขภาพสำหรับประชาชนทุกคนที่อยู่ในระบบหลักประกันสุขภาพ

คำชี้แจง

สปสช. กำลังดำเนินการรวบรวมข้อมูลและหลักฐานทางวิชาการเพื่อเสนอคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค คณะอนุกรรมการพิจารณาสิทธิประโยชน์ และคณะอนุกรรมการการเงินการคลัง พิจารณาลำดับ ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามข้อ ๓.๒.๑ ต่อไป

๓.๒.๓ ให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำรวจ/ศึกษาสถานการณ์และสภาพปัญหาความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของกลุ่มแรงงานนอกระบบ เช่น กลุ่มเกษตรกร (โดยเฉพาะกลุ่มผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP : One Tambol One Product) หาบเร่แผงลอย ขับริบริการสาธารณะ (มอเตอร์ไซด์และรถแท็กซี่) คนเก็บขยะและชาเล้ง ประมง ผู้รับงานไปทำที่บ้าน แรงงานรับจ้างตามฤดูกาล ฯลฯ โดยนำร่องใน ๑๐ จังหวัดที่มีศูนย์ความปลอดภัยแรงงาน แล้วจัดทำเป็นฐานข้อมูลของกลุ่มแรงงานนอกระบบและนำมาประมวลผลข้อมูลดังกล่าว เพื่อนำมาจัดทำเป็นคู่มือความปลอดภัยในการทำงาน

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

คำชี้แจง

กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน อยู่ระหว่างศึกษางานวิจัย/องค์ความรู้ ที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้ศึกษาไว้ ว่าครบถ้วนหรือไม่ หรือจะต้องศึกษา/วิจัยเพิ่มเติมในเรื่องอะไร

ซึ่งงานศึกษาวิจัยจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่สามารถนำมาศึกษาและต่อยอดได้ เช่น งานศึกษาวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) เช่น สรุบทบทเรียนการดำเนินงานอาชีวอนามัย โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยฐานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดลำพูนและจังหวัดสงขลา นวัตกรรมชุมชน เพื่อลดความเสี่ยงจากการทำงาน ถอดบทเรียน "เก้าปี ก้าวไป เรียนรู้ไป กับ พัฒนาการการจัดระบบบริการ สาธารณสุขด้านอาชีวอนามัย สำหรับแรงงานนอกระบบในประเทศไทย" คู่มือการดำเนินงานพัฒนาอาสาสมัครอาชีวอนามัยในชุมชน (อสอช.) คู่มือการดูแลสุขภาพผู้ประกอบการอาชีพทำข้าวซ้อมมือ คู่มือการดูแลสุขภาพผู้ประกอบการอาชีพตาลโตนด คู่มือการดูแลสุขภาพผู้ประกอบการอาชีพเย็บผ้า คู่มือการดูแลสุขภาพผู้ประกอบการอาชีพเสริมสวย หลักสูตรการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับสถานบริการสาธารณสุข เครื่องมือประเมินความเสี่ยงจากการทำงาน สำหรับ อสอช. กลุ่มทอผ้า กลุ่มแกะลำไย กลุ่มเฟอร์นิเจอร์ไม้ กลุ่มอิฐบล็อก กลุ่มเกษตรกรปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ชุดการเรียนรู้ที่ ๒ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานเพื่อป้องกันการเจ็บป่วย ชุดการเรียนรู้ที่ ๓ การใช้สารเคมีทางการเกษตร ชุดการเรียนรู้ที่ ๔ โรคระบบกระดูกและกล้ามเนื้อเนื่องจากการทำงาน ชุดการเรียนรู้ที่ ๕ โรคระบบทางเดินหายใจจากการทำงาน และคู่มือ หลักสูตร อาชีวอนามัยและความปลอดภัย โครงการพัฒนาเครื่องมือองค์ความรู้และทักษะเพื่อการดูแลสุขภาพในระหว่างการทำงานและคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ ภาคการผลิต เป็นต้น รวมทั้งงานศึกษาวิจัยจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๒.๔ ให้กระทรวงอุตสาหกรรม เข้าร่วมบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข สปสช. และกระทรวงแรงงาน

คำชี้แจง

ร่วมดำเนินการกับหน่วยงานตามข้อ ๓.๒.๕ ต่อไป

๓.๒.๕ ให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นหน่วยหนุนเสริม/สนับสนุนการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าว โดยให้ยกร่างเป็น “ยุทธศาสตร์อาชีวอนามัย แรงงานนอกระบบ” รวมถึงสนับสนุนองค์ความรู้และบทเรียนจากประสบการณ์การดำเนินงาน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของแรงงานนอกระบบต่อไป

คำชี้แจง

สสส. โดยแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน ได้หารือกับกระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรค สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมจากการทำงาน และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) โดยรองเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพ เรื่องแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบสู่การปฏิบัติ และมีความเห็นร่วมกันคือจะจัดตั้ง “คณะทำงานเพื่อการขับเคลื่อนงานเชิงรุกร่วมกัน” โดยในเบื้องต้น กรมควบคุมโรค สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กลุ่มยุทธศาสตร์ จะเป็นหน่วยงานหลักในการประสานการดำเนินงานเพื่อการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ระหว่างหน่วยงานฯ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง (ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน) เพื่อกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ และกลไกการขับเคลื่อนงานร่วมกัน โดย สสส. สนับสนุนกระบวนการทำงานร่วมกับ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพฯ ต่อไป

ที่ประชุมแสดงความคิดเห็น ดังนี้

นายแพทย์อานวย กาจันะ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข กรรมการ : จากข้อสั่งการ/มติที่ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ ทางกรมควบคุมโรครับดำเนินการตามมติดังกล่าว ส่วนเรื่องชุดตรวจคัดกรอง ฯ จะเกี่ยวกับเรื่อง การพิจารณางบประมาณซึ่งปัจจุบัน สปสช. เป็นผู้ดูแล ซึ่งจะต้องพิจารณาว่าจะจัดระบบอย่างไร และเสนอให้แก้ไข เป็น กระทรวงสาธารณสุขประสานกับหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในการพิจารณาหลักเกณฑ์วิธีการในการให้การสนับสนุน ฯ (จะต้องผ่านคณะอนุ ฯ จำนวน ๓ คณะ) ซึ่งจะต้องผ่านการพิจารณาอนุกรรมการฯ ของ สปสช. เรื่องการให้บริการ

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

ความปลอดภัย แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท/ด้านส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน อยู่ในขอบเขตการดูแลการพัฒนาระบบบริการของกระทรวงสาธารณสุขอยู่แล้ว ปัจจุบันมีระบบการคลัง/งบประมาณ อยู่ที่ สปสช. จะต้องเป็นไปตามขั้นตอนของ สปสช.

นายแพทย์สมเกียรติ ศิริรัตนพฤกษ์ ผู้อำนวยการสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข : กระทรวงสาธารณสุข รับในเรื่องการให้บริการ การจัดบริการ เรื่องการจัดตั้งคลินิก เกษตรกร และ กรมควบคุมโรคไม่มีงบประมาณในเรื่องดังกล่าว และนอกจาก สปสช. ที่ดูแลแรงงานนอกระบบ ยังมี รพ.ศูนย์ รพ.สต.รพ.ชุมชน อยู่ในแผนการพัฒนาหน่วยบริการของกระทรวงสาธารณสุข (Service plan) โดยมีบทบาทในเรื่องการเฝ้าระวังอีกทางหนึ่งด้วย

นายแพทย์กฤษ ลิ้มทองอิน ผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สปสช. กรรมการ : ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติดูแลแรงงานนอกระบบทุกคน ส่วนการทำงานเชิงรุก คือ การส่งเสริมป้องกัน ในส่วนของแรงงานนอกระบบนั้น ยังไม่ชัดเจนเนื่องจากยังไม่ระบุในการดูแลเฉพาะกลุ่ม เป็นการดำเนินงานทุกคน ในปี ๒๕๕๕ ที่ผ่านมาได้มีการระบุงบประมาณไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวละ ๔๐ บาท และ อปท. สมทบอีกจำนวนร้อยละ ๒๐ - ๔๐ แล้วแต่นาของ อปท. โดย สปสช. ได้ระบุให้ อปท. ดูแลกลุ่มแรงงานนอกระบบด้วยนอกเหนือจากการดูแลปกติ เช่น การวัดความดัน เบาหวาน ส่วนเรื่องกระดาษตรวจคัดกรองยังไม่ได้ระบุรายละเอียดที่ชัดเจน ซึ่งยังไม่ได้นำดำเนินการของงบประมาณจากรัฐบาล ส่วนของการแยกเสนอของงบประมาณเป็นการเฉพาะจะต้องใช้เวลาเนื่องจากการจัดสรรงบประมาณของ สปสช. เป็นการจ่ายแบบเหมาต่อหัว

นายทศพล กฤตวิมานวงศ์ ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรรมการ : ในส่วนของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้มอบหมายสำนักความปลอดภัยแรงงานโดยศูนย์ความปลอดภัยแรงงาน จำนวน ๑๒ ศูนย์ ดำเนินการสำรวจ/ศึกษาสถานการณ์และสภาพปัญหาความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของกลุ่มแรงงานนอกระบบ ซึ่งเน้นการส่งเสริมและป้องกัน และผลการศึกษาประการใดจะนำเสนอต่อที่ประชุมฯ ครั้งต่อไป

นางอรุณี ศรีโต ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ เขตปริมณฑล กรรมการ : ในส่วนงบประมาณที่ สปสช. ได้สนับสนุนนั้นส่วนใหญ่อยู่ภายใต้หน่วยงานดูแลสุขภาพซึ่งดำเนินการตามกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มนำร่องสิ่งที่เป็นห่วงคือ การส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการป้องกันความเจ็บป่วยแก่แรงงานนอกระบบ ยังไม่มีหน่วยงานใดเข้าไปดำเนินการอย่างชัดเจน

นายทศพล กฤตวิมานวงศ์ ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรรมการ : ชี้แจงเพิ่มเติมว่าทางกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ดำเนินการให้ความรู้แก่แรงงานนอกระบบอยู่แล้ว โดยศูนย์ความปลอดภัยแรงงาน จำนวน ๑๒ ศูนย์ ซึ่งในระยะต่อไปจะกำกับและดูแลการทำงานมากยิ่งขึ้น

นายแพทย์สมเกียรติ ศิริรัตนพฤกษ์ : กระทรวงสาธารณสุขได้มีการพัฒนา/ให้ความรู้เพิ่มเติมแก่ตัวแทนหรือแกนนำที่เรียกว่า อาสาสมัครอาชีวอนามัย (อสาช.) คือตัว อสม. เดิมอยู่แล้ว ซึ่ง อสาช. สามารถเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

มติที่ประชุม   **ที่ประชุมรับทราบ**

๓.๓ ด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ

- ประเด็น : การสนับสนุนการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘)

มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมเห็นชอบให้กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน รายงานความคืบหน้าของการดำเนินการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ ในการประชุม คนช. ครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อสั่งการ ให้รัฐบาลพิจารณาสนับสนุนการให้สัตยาบันอนุสัญญา ILO ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ ตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ของรัฐสภา และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมการในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านกฎหมาย ด้านสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนด้านการรณรงค์ เป็นต้น

คำชี้แจง

๑. กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้เสนอเรื่องต่อเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๖ เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณานำเสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ

๒. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า รองนายกรัฐมนตรี (ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี มีคำสั่งมอบให้กระทรวงแรงงานพิจารณาเรื่องนี้ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อันประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อให้ได้ข้อยุติก่อน แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๓. ขณะนี้ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กำลังดำเนินการจัดให้มีการหารือร่วมกันเพื่อให้ได้ข้อยุติตามข้อสั่งการของรองนายกรัฐมนตรี (ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง) ข้างต้น

ที่ประชุมแสดงความคิดเห็น ดังนี้

นายทศพล กฤตวิมานวงศ์ ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรรมการ : ชี้แจงข้อมูลว่ากรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน โดยสำนักแรงงานสัมพันธ์ ได้เสนอเรื่องการให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ ต่อเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๖ เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ต่อมารองนายกรัฐมนตรี (นายเฉลิม อยู่บำรุง) มีคำสั่งมอบให้กระทรวงแรงงานพิจารณาเรื่องนี้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อยุติก่อนจึงนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ซึ่งขณะนี้ มี ๔ หน่วยงาน จาก ๗ หน่วยงาน และที่ยังมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน และขณะนี้ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานอยู่ระหว่างดำเนินการจัดให้มีการหารือร่วมกันเพื่อให้ได้ข้อยุติตามข้อสั่งการของรองนายกรัฐมนตรีต่อไป

ประธาน : มีความเห็นว่าให้แก้ไขประเด็นในการนำเสนอ เนื่องจากข้อประเด็นที่พิจารณาคือการสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ เพราะโดยหลักการน่าจะเป็น “การดูแลสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ใช้แรงงาน” และไม่แน่ใจว่าอนุสัญญา ILO ฉบับที่ ๘๗ และฉบับที่ ๙๘ จะมีกลไกครอบคลุมแรงงานนอกระบบได้หรือไม่ เพราะโดยลักษณะงานของแรงงานนอกระบบไม่มีความเป็นทวิภาคีระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง

นางอรุณี ศรีโต ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ เขตปริมณฑล กรรมการ : แรงงานนอกระบบไม่ได้ขึ้นกับพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ ๒๕๑๘ และไม่ได้ขึ้นกับกฎหมายฉบับใด ต้องการให้แรงงานนอกระบบมีองค์กรแรงงานนอกระบบ และขอให้ที่ประชุมช่วยพิจารณาว่าจะทำอย่างไร โดยรวมศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ และหน่วยงานแรงงานนอกระบบ ต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นเข้ามาร่วมเป็นองค์กร อาจอยู่ภายใต้กฎหมาย

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

ที่เฉพาะเจาะจง หรือภายใต้รัฐธรรมนูญ โดยต้องการให้กระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นเจ้าภาพหลัก ในการดำเนินการเรื่องดังกล่าว รวมถึงการพิจารณาว่าจะสามารถคัดเลือกผู้แทนแรงงานนอกระบบ เพื่อเป็นคณะกรรมการ ไตรภาคีในสังกัดกระทรวงแรงงานได้หรือไม่ ทั้งนี้ อาจจัดสรรที่นั่งให้เป็นสัดส่วนก็ได้

ประธาน : ได้มอบหมายฝ่ายเลขาพิจารณาจัดให้มีการวิจัยหรือสัมมนาระดมความคิดเห็น ในประเด็นการจัดตั้งองค์กรแรงงานนอกระบบ และการมีผู้แทนแรงงานนอกระบบในคณะกรรมการไตรภาคีในสังกัด กระทรวงแรงงาน โดยมอบหมายกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน รับไปพิจารณาดำเนินการ

นายบัณฑิตย์ ธนชัยเศรษฐวุฒิ ผู้อำนวยการมูลนิธิอิธารมณพงศ์พจน์ กรรมการ : กล่าวว่า โดยหลักการของอนุสัญญา ILO ทั้งสองฉบับครอบคลุมแรงงานทุกกลุ่ม การรับรองอนุสัญญาแรงงาน ILO มีฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ เป็นการขยายฐานการรวมตัว ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานโดยปราศจากการแทรกแซงของรัฐ สำหรับพระราชบัญญัติ แรงงานสัมพันธ์ทั้งสองฉบับ ยังคงความมั่นใจระหว่างนายจ้างและลูกจ้างอยู่เช่นเดิม แต่ประสบการณ์ของต่างประเทศ อาจดำเนินการ เช่น ลูกจ้างโรงงานน้ำตาลทรายรวมตัวกับชาวไร่่อยต่อรองกับนายทุน เป็นต้น ซึ่งสามารถกระทำได้ สำคัญในแง่ของรัฐจะต้องส่งเสริมการรวมตัวให้มากที่สุด และประเทศไทยเป็นประเทศเดียวในโลกที่เป็นผู้ก่อตั้ง ILO และ ASEAN แต่กลับไม่ให้การรับรองอนุสัญญาแรงงาน ILO ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ ในทางปฏิบัติแม้จะไม่ให้สัตยาบัน แต่จะต้อง ปรับปรุงกฎหมายแรงงานอีกหลายฉบับให้สอดคล้อง เพราะหลักการของอนุสัญญาหลักนั้นจะต้องมีการรายงานต่อ ILO แม้จะไม่ให้สัตยาบันก็ตาม

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การจัดตั้ง “กองบริหารแรงงานนอกระบบ” และคณะกรรมการประสานแผน ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ ดังนี้

๑. เรื่อง การจัดตั้ง “กองบริหารแรงงานนอกระบบ” ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ในเบื้องต้น ให้สนับสนุน/ปรับเปลี่ยนบุคลากรให้ก่อน หากภารกิจมีความชัดเจนและขยายเพิ่มมากขึ้น จึงปรับเป็น “กองบริหาร แรงงานนอกระบบ” เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลัก “Focal Point” ด้านแรงงานนอกระบบของประเทศไทยต่อไป

คำชี้แจง

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ได้ดำเนินการปรับโครงสร้างของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน โดยผ่านสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) แล้ว (การเสนอขอตั้งกองบริหารแรงงานนอกระบบไม่ทัน กับช่วงเวลาการปรับโครงสร้าง) และประมาณการว่าการปรับโครงสร้างจะแล้วเสร็จ ประมาณเดือนกันยายน ๒๕๕๖ และ การปรับเปลี่ยนอัตรากำลังจะดำเนินการในขั้นตอนฯ ดังกล่าว

๒. เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ ให้ฝ่ายเลขานุการปรับองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงาน นอกระบบ โดยให้จัดทำคำสั่งใน ๒ รูปแบบ คือ

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ เพียงคณะเดียว โดยนำความเห็นของคณะกรรมการฯ ประกอบการพิจารณา (ความเห็นของคณะกรรมการฯ ได้แก่ ผู้แทน ของกระทรวงแรงงานมีมากเกินไป ขอให้สภาเกษตรกรร่วมเป็นคณะกรรมการฯ ด้วย คณะกรรมการฯ ชุดเดียว จะใหญ่เกินไปและไม่คล่องตัว เป็นต้น)

๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ตามยุทธศาสตร์ จำนวน ๓ ยุทธศาสตร์และนำเสนอ คนช. พิจารณาอีกครั้ง ในการประชุมครั้งต่อไป

คำชี้แจง

ฝ่ายเลขานุการ ได้จัดทำคำชี้แจงและจัดทำ (ร่าง) คำสั่งคณะอนุกรรมการฯ ตามข้อสั่งการ ใน ๒ รูปแบบ ดังนี้

(๑) อนุมัติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ (เพียงคณะเดียว) หรือ

(๒) อนุมัติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ๓ คณะ (ตามยุทธศาสตร์ ๓ ยุทธศาสตร์ ของแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙)

๒.๑ คณะอนุกรรมการขยายขอบเขตการคุ้มครองและสร้างหลักประกันความมั่นคงทางสังคม

๒.๒ คณะอนุกรรมการเสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบ

๒.๓ คณะอนุกรรมการเพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

ที่ประชุมแสดงความคิดเห็น ดังนี้

นางสาววิไลวรรณ เทียงดาห์ : ชี้แจงถึงการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ ซึ่งในการประชุมครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมฯ ได้มีมติให้จัดทำร่างคำสั่งฯ เพื่อแต่งตั้งคณะเดียวหรือแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ทั้ง ๓ คณะตามยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

ซึ่งความเห็นของฝ่ายเลขานุการ คือ ขอแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ จำนวน ๑ คณะไปก่อน และหากมีประเด็นสำคัญ ๆ จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ที่เกี่ยวข้องตามประเด็นสำคัญเพิ่มเติม และมองว่าในการตั้งคณะอนุกรรมการฯ จำนวน ๓ คณะทันทีนั้น หลายประเด็นมีกลไกของหน่วยงานภาครัฐดำเนินการเรื่องนี้อยู่แล้ว เช่นตามแผนยุทธศาสตร์ ๒ การเสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาสมรรถนะแรงงานนอกระบบ กระทรวงแรงงานมีกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นกลไกระดับชาติ โดยมีคณะกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพแห่งชาติ (กพร.ปช.) ซึ่งในคณะกรรมการระดับนโยบาย และในระดับจังหวัดทุกจังหวัด ก็จะมี “คณะอนุกรรมการพัฒนาแรงงานและประสานงานการฝึกอาชีพจังหวัด (กพร.ปจ.) ” ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการพัฒนาทักษะฝีมือให้กับทั้งแรงงานในระบบและนอกระบบอยู่แล้ว สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่องการเพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการเรื่องหลัก ๆ จะเป็นเรื่องของข้อมูลแรงงานนอกระบบ การทบทวนแผนรายปี เรื่องของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ ฉบับใหม่ รวมถึงการศึกษาองค์กรแรงงานนอกระบบระดับต่าง ๆ เห็นว่าหากมีประเด็นที่เกี่ยวข้องก็อาจจะตั้ง Core group เข้ามาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

นายโกมินทร์ ขาวนาใต้ ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน ผู้ช่วยเลขาฯ : ฝ่ายเลขาเห็นว่าควรตั้งคณะอนุกรรมการชุดเดียว เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการประสานงานและมองจุดมองประเด็นได้ในจุดเดียว ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ดังกล่าว สามารถแต่งตั้งคณะทำงานเพิ่มเติมได้

นายสมเกียรติ ศิริรัตนพฤษย์ ผู้อำนวยการสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข : สอบถามข้อมูลว่าในเรื่องการส่งเสริมอาชีพอนามัยและความปลอดภัย มีรายละเอียดค่อนข้างลึก และมีความเฉพาะในการดำเนินงาน จึงเสนอว่าจะต้องแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ชุดดังกล่าว แยกจากคณะอนุกรรมการฯ ที่กล่าวมา

นางสาววิไลวรรณ เทียงคาร์ท : ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าเรื่องของความปลอดภัยและอาชีวอนามัย สสส. ได้มีการดำเนินการด้านนี้ ซึ่งขอให้ผู้แทน สสส. เป็นผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม

นางอรพิน วิมลภูษิต ผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กรรมการ : ในเรื่องอาชีวอนามัย สสส. ได้ประสานงานกันหลายฝ่าย เช่น กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน) และกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น) ซึ่งในเบื้องต้นจะมีการแต่งตั้งคณะทำงานฯ ขึ้นมาก่อน โดยจะหารือกับกระทรวงสาธารณสุขเป็นหลัก

นางพุลทรัพย์ สวนเมือง ตูลาพันธ์ ผู้จัดการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ กรรมการ : จากการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ ได้เสนอให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ จำนวน ๓ คณะ (ตามยุทธศาสตร์ฯ) ซึ่งจะช่วยให้ทราบประเด็นปัญหาในแต่ละด้าน ซึ่งทำให้งานเกิดการริเริ่มสร้างสรรค์ในประเด็นอื่นๆ เช่น ปัญหาแรงงานนอกระบบ นอกจากเรื่องการคุ้มครองทางสังคม เช่น ด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะช่วงนี้มีแรงงานจำนวนมากตกงาน เนื่องจากโรงงานย้ายฐานการผลิตทำให้แรงงานในระบบและนอกระบบได้รับผลกระทบ หรือด้านความมั่นคงทางรายได้ ความมั่นคงทางสังคมยังขาดผู้เข้ามาคิดงานด้านนี้

ประธาน : เนื่องจากการดำเนินงานยังมีข้อจำกัดด้านบุคลากร การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ หลายคณะ ส่วนใหญ่ก็จะเป็นกลุ่มเดิม ๆ ซึ่งการทำงานด้านแรงงานนอกระบบยากกว่างานแรงงานในระบบ และแรงงานในระบบได้มีการดำเนินงานและพัฒนาามากกว่า ๕๐ ปีแล้ว ดังนั้น ด้านแรงงานนอกระบบ จึงค่อย ๆ พัฒนาไป

รศ.ดร.นฤมล นิราทร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ กรรมการ : ไม่ได้มองว่าจะต้องตั้งจำนวนกี่คณะฯ แต่ให้กระทรวงแรงงานและหน่วยงานต่างๆ เข้ามาร่วมรับผิดชอบ/ดูแล เกี่ยวกับแรงงานนอกระบบ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบเรื่องการศึกษา กระทรวงสาธารณสุขดูแลเรื่องสุขภาพ จะต้องมีความเห็นตรงกันว่าทำงานอย่างไรให้เร็วและกระชับ รวมถึงทำอย่างไรให้เกิดการบูรณาการทั้ง ๓ ยุทธศาสตร์ โดยที่สามารถดำเนินงานทั้ง ๓ ยุทธศาสตร์พร้อมกันได้ ไม่ได้มาแยกเป็น ๑, ๒ หรือ ๓ เรื่องของแรงงานนอกระบบเป็นเรื่องที่มีความหลากหลายหากแต่มีลักษณะร่วมอยู่ซึ่งมีทุกหน่วยงานร่วมดำเนินการและได้จัดการไปบ้างแล้ว เช่น เรื่องของประกันสังคม มาตรา ๔๐ เรื่องอาชีวอนามัย และคณะอนุกรรมการฯ ดังกล่าว จะต้องเข้ามาร่วมบูรณาการการทำงานได้อย่างรวดเร็วและกระชับ รวมถึงการกำหนดเป็นนโยบายใหม่ก็ได้

มติที่ประชุม ที่ประชุมเห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ จำนวน ๑ คณะ โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	ดร. ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ ผู้อำนวยการวิจัย (การพัฒนาแรงงาน) มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒	ปลัดกระทรวงแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน	ประธานอนุกรรมการ
๑.๓	รองปลัดกระทรวงแรงงานที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๔	ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

๑.๕	ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๑.๖	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๑.๗	ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๑.๘	ผู้แทนกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑.๙	ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๑.๑๐	ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
๑.๑๑	ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการ
๑.๑๒	ผู้แทนสำนักเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๑.๑๓	ผู้แทนกรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๑.๑๔	ผู้แทนกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๑๕	ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๑๖	ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๑๗	ผู้แทนสำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๑๘	ผู้แทนสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๑๙	ผู้แทนสำนักตรวจและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๒๐	ผู้แทนแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.)	อนุกรรมการ
๑.๒๑	ผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	อนุกรรมการ
๑.๒๒	ผู้แทนมูลนิธิอารมณพงค์พานิช	อนุกรรมการ
๑.๒๓	ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๒๔	ผู้แทนมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ	อนุกรรมการ
๑.๒๕	ผู้แทนสภาเกษตรกรแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๒๖	ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ และเลขานุการ

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

๑.๒๗ ผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๘ เจ้าหน้าที่กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ๒.๑ ประสาน วิเคราะห์ กลั่นกรองและให้ข้อเสนอแนะ ในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ต่อคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ
- ๒.๒ ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบพ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ในประเด็นสำคัญ
- ๒.๓ สนับสนุนฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ
- ๒.๔ ตั้งคณะทำงาน หรือ มอบหมายเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการกิจของอนุกรรมการ หรือเชิญหน่วยงานองค์กรบุคคลที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมตามสถานการณ์
- ๒.๕ ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติมอบหมาย

๔.๒ การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด (๑๕ จังหวัดนำร่อง)

ข้อสั่งการ

มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมเห็นชอบและมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการ พิจารณาเกณฑ์การคัดเลือกจังหวัดนำร่อง องค์ประกอบ/อำนาจหน้าที่ รวมถึงกรอบงบประมาณในการแต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด” และนำเสนอที่ประชุม คนช. ในการประชุมครั้งต่อไป

คำชี้แจง

๑. ในการประชุม คนช. ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ อนุมัติในหลักการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด ดังนี้

- (๑) องค์ประกอบคณะอนุกรรมการฯ ไม่เกิน ๑๕ คน
- (๒) นำร่องในปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑๕ จังหวัด ได้แก่
  - ๑) จำนวน ๑๐ จังหวัดที่มี “ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ จังหวัด” แล้ว ได้แก่ ๑) เชียงใหม่ ๒) น่าน ๓) ลำพูน ๔) พะเยา ๕) เชียงราย ๖) ราชบุรี ๗) ขอนแก่น ๘) สงขลา ๙) สมุทรปราการ และ ๑๐) กรุงเทพมหานคร
  - ๒) จังหวัดเพิ่มเติม ๕ จังหวัด ได้แก่ ๑) นครปฐม ๒) มหาสารคาม
  - ๓) อุบลราชธานี ๔) พัทลุง และ ๕) กระบี่
  - ๓) ดำเนินการในปีถัดไป ไม่ต่ำกว่าปีละ ๕ จังหวัด ตามสถานการณ์
  - ๔) มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด

๒. รูปแบบ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบลงระดับจังหวัด (เอกสารแนบ ๑)

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น ๕

ความเห็นที่ประชุม

นางสาววิไลวรรณ เทียงดาห์ : กระทรวงแรงงานได้รับการจัดสรรงบประมาณในปี ๒๕๕๗ จำนวน ๔ ล้านบาท (นำร่องใน ๒๐ จังหวัด) ซึ่งคณะกรรมการฯ ดังกล่าว จะมียกประกอบไม่เกิน ๑๕ คน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติการฯ อสร. และมีแรงงานจังหวัดเป็นเลขานุการ โดยทำงานร่วมกับศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบจังหวัด... (รายละเอียดตาม Chart - Model) โดยทำหน้าที่สะท้อนประเด็นปัญหาด้านแรงงานนอกระบบในพื้นที่ (ตามบริบทของพื้นที่) ประกอบกันเพื่อให้เห็นผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน จึงเห็นควรขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ฯ ลงสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่

นายสมเกียรติ ศิริรัตนพุก : เห็นว่าควรระบุให้ชัดเจนไปเลยว่าเป็นหัวหน้าหน่วยงานใด เพื่อความชัดเจน และในส่วนของ กทม. นั้น คิดว่าจำเป็นต้องมีรูปแบบเฉพาะมากขึ้น เนื่องจากความหลากหลายและลักษณะพิเศษของ กทม. เอง เห็นว่าควรอยู่ในคณะกรรมการฯ จะเหมาะสมมากกว่า

นางสุวัฒนา ศรีภิรมย์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ กรรมการ : มีข้อสังเกตว่า ตัวแทนของแรงงานนอกระบบที่อยู่ในแต่ละ ร้าง คำสั่งฯ นั้น ครอบคลุมของแรงงานนอกระบบในแต่ละกลุ่มอาชีพด้วยหรือไม่ และทำอย่างไรให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ฝากให้มีการหารือร่วมกับกลุ่มแรงงานนอกระบบด้วย อาจกำหนดเป็นชื่อผู้แทนหรือกำหนดโควตาจากสัดส่วนแรงงานนอกระบบ

ประธาน : ด้านการทำงานกับแรงงานนอกระบบในพื้นที่ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ทำงานค่อนข้างเข้มข้น มีข้อมูลตัวแทนของแต่ละกลุ่มของแรงงานนอกระบบหรือไม่

นายทศพล กฤตวิมานวงศ์ ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรรมการ : ในการทำงานของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานส่วนใหญ่นำมาทำงานร่วมกับแรงงานในระบบ แรงงานนอกระบบที่ได้ทำงานร่วมกันชัดเจนที่สุด คือ กลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้าน ในส่วนอื่นๆ ยังอยู่ในขั้นตอน/กระบวนการศึกษา และขอหารือร่วมกับฝ่ายเลขฯ อีกครั้ง

นางอรุณี ศรีโต ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ เขตปริมณฑล กรรมการ : ขอฝากให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสำนักงานประกันสังคมในเรื่องสัดส่วนของแรงงานนอกระบบ เช่น ระบบของคณะกรรมการไตรภาคีของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานยังไม่มีตัวแทนแรงงานนอกระบบ และคณะกรรมการประกันสังคมของสำนักงานประกันสังคม ที่ได้ดำเนินการแก้ไข พ.ร.บ. อยู่ นั้น ควรเสนอให้มีสัดส่วนของแรงงานนอกระบบร่วมเป็นคณะกรรมการฯ ด้วย

นางพุลทรัพย์ สวนเมือง ตูลาพันธ์ ผู้จัดการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ กรรมการ : เห็นด้วยกับการขับเคลื่อนแผนฯ ในพื้นที่ กทม. ที่ไม่สามารถทำได้ และมีความเป็นห่วงในเรื่องงบประมาณ ต้องการให้กระทรวงแรงงานให้ความสำคัญด้านนี้อย่างจริงจังด้วย รัฐบาลควรให้ความสำคัญอย่างจริงจัง ไม่ใช่มาจากการเรียกร้องเท่านั้น

นายบัณฑิต ธนชัยเศรษฐวุฒิ ผู้อำนวยการมูลนิธิอารมณพงศ์พจน์ กรรมการ : มีข้อสังเกตในการใช้จังหวัดเป็นตัวตั้ง ในข้อเท็จจริงแล้วจังหวัดมีความพร้อมที่แตกต่างกัน คิดว่าควรไปตามจังหวัดที่มีความเข้มแข็งและปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม และในส่วนผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบและผู้แทนกลุ่มอาชีพที่ร่วมเป็นคณะกรรมการฯ นั้น อาจมีความซ้ำซ้อนกันควรให้ความสำคัญกับการสรรหาหรือการได้มาของผู้แทนดังกล่าว

นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร ผู้แทนสำนักงบประมาณ กรรมการ : ในการเรื่องงบประมาณที่จัดสรรให้แต่ละจังหวัดนั้น คิดว่าเรื่องแรงงานนอกระบบเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญ และในบางหน่วยงานก็มีงบประมาณมีการจัดสรรงบประมาณในพื้นที่อยู่แล้ว จึงคิดว่าจะไม่มีปัญหาในเรื่องงบประมาณ

มติที่ประชุม

- ที่ประชุมเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด ใน ๑๕ จังหวัดนำร่อง ได้แก่ ๑) เชียงใหม่ ๒) น่าน ๓) ลำพูน ๔) พะเยา ๕) เชียงราย ๖) ราชบุรี ๗) ขอนแก่น ๘) สงขลา ๙) สมุทรปราการ ๑๐) นครปฐม ๑๑) มหาสารคาม ๑๒) อุบลราชธานี ๑๓) พัทลุง และ ๑๔) กระบี่ ส่วนกรุงเทพมหานคร (กทม.) ให้ตัดออก เนื่องจาก กทม. ไม่มีบริบทของการเป็น “ราชการส่วนภูมิภาค” ซึ่งรูปแบบ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบลงระดับจังหวัด ไม่สามารถไปใช้กับ กทม. ได้ ดังนั้น จึงขอให้ฝ่ายเลขานุการคัดเลือกจังหวัดที่มีความพร้อมเข้ามา แทน กทม. ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้คัดเลือก “จังหวัดแพร่” เข้ามาแทน เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสำคัญและมี Model การดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบแล้ว
- สำหรับการคัดเลือกจังหวัดนำร่องในปีถัดไป มอบหมายให้คณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ เป็นหน่วยคัดเลือกจังหวัด
- Model การดำเนินงานด้านนอกระบบจังหวัดแพร่ (เอกสารแนบ ๒)

เลิกประชุม

เวลา ๑๒.๒๐ น.

(นางสาวธมนวรรณ มาราช)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ผู้จัด/บันทึกรายงานการประชุม

(นางสาววิไลวรรณ เทียงดาห์)

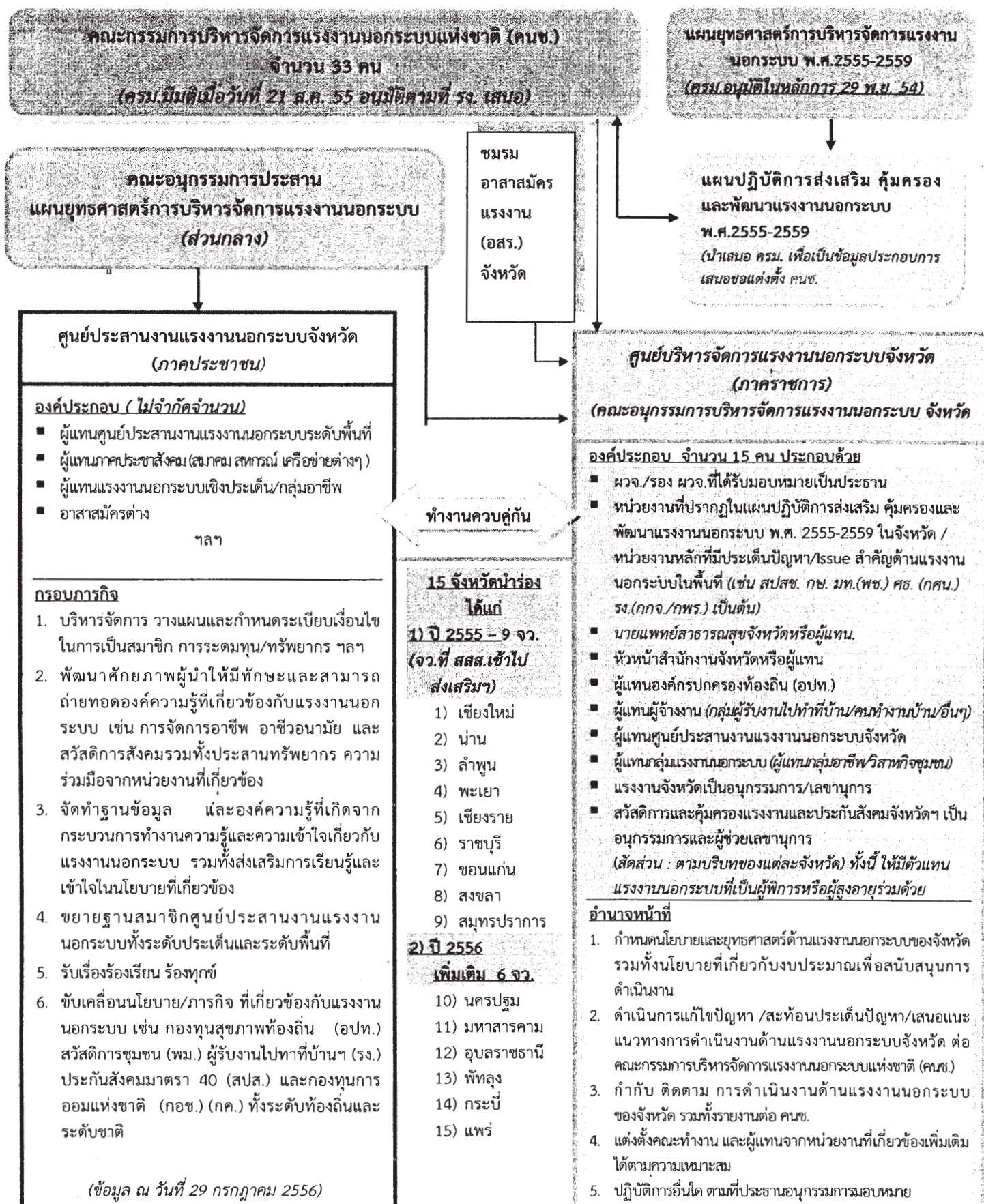
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค

สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

Model – โครงสร้างการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบระดับจังหวัด
(ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 - 2559)

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ปลัดกระทรวงฯ
เลขรับที่ 157
วันที่ 18 ต.ค. 2556
เวลา

รองปลัดกระทรวงฯ 2
เลขรับที่ 2134
วันที่ 16 ต.ค. 2556
เวลา 15.19

ส่วนราชการ สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค โทร. ๑๓๗๔

ที่ รง ๐๒๐๙.๒/ ๑๕๔๔

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง สรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการรูปแบบ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ของกรุงเทพมหานคร

เรียน ปลัดกระทรวงแรงงาน

๑. เรื่องเดิม

ปลัดกระทรวงแรงงานได้อนุมัติให้สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน (สศร.) กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค (ศภ.) ดำเนินโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการรูปแบบ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ของกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๖ ณ โรงแรมปรีซ์ตัน ดินแดง กรุงเทพฯ

๒. ขอรายงาน

สรุปสาระสำคัญการสัมมนาฯ ดังนี้

๒.๑ ผู้เข้าร่วมการสัมมนาฯ ประกอบด้วย ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านแรงงานนอกระบบของทุกกรม/สำนักงานประกันสังคม ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่ปรากฏในแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕- ๒๕๕๙ คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ(ภาคเอกชน) ผู้แทนองค์กรด้านแรงงานนอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกลุ่มอาชีพต่างๆ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑๑๐ คน โดยมีนายพานิช จิตรแจ้ง หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาฯ

๒.๒ หัวข้อการสัมมนาฯ

๒.๒.๑ การขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ และการจัดตั้งอาสาสมัครแรงงาน (อสร.) ตามระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยการจัดตั้งอาสาสมัครแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดย ผต.รง. (นายพานิช จิตรแจ้ง)

(๑) การขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

▪ แรงงานนอกระบบ หมายถึง “ผู้มีงานทำที่ไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน” (ใช้นิยามของสำนักงานสถิติแห่งชาติ : NSO - เนื่องจากอ้างอิงใช้ข้อมูลของ NSO) จากข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบปี ๒๕๕๔ พบว่า มีจำนวนผู้มีงานทำทั้งสิ้น ๓๘.๗ ล้านคน โดยเป็นผู้ทำงานที่ “ไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน” คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๓ พบว่าผู้ทำงานที่เป็นแรงงานนอกระบบมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มจาก ๒๒.๕ ล้านคนในปี ๒๕๔๘ เป็น ๒๔.๑ ล้านคน ในปี ๒๕๕๓

▪ คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เห็นชอบในหลักการแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ตามที่ รง. เสนอ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์ฯ ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบตามแนวทางที่กำหนด (เอกสาร ๑)

▪ ภาคีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำ “แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙” (เอกสาร ๒) และสรุปนำเสนอ ครม. เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการเสนอขอแต่งตั้ง “คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ” (คนช.) และ ครม. ได้มีมติ / เมื่อวันที่...

เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ อนุมัติตามที่ รง. เสนอ โดยมีองค์ประกอบ จำนวน ๓๓ คน มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน รว.รง. เป็นรองประธาน ป.รง. และปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนกลุ่มแรงงานนอกระบบเป็นคณะกรรมการ รอง ป.รง. ที่ได้รับมอบหมายเป็นคณะกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านแรงงานนอกระบบของประเทศ รวมทั้งนโยบายเกี่ยวกับงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน กำกับ ติดตามการดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบของประเทศ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบ (เอกสาร ๓)

- ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ คนช. ได้มีการประชุมแล้ว ๒ ครั้ง และได้มีมติให้ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการสู่การปฏิบัติ โดยนำร่อง ๑๕ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ น่าน ลำพูน พะเยา เชียงราย ราชบุรี ขอนแก่น สงขลา สมุทรปราการ กรุงเทพฯ นครปฐม มหาสารคาม อุบลราชธานี พัทลุง และกระบี่ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบในจังหวัด (เอกสาร ๔) ขณะนี้ อยู่ระหว่างรอ นรม. ลงนามในคำสั่งแต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด” (เอกสาร ๕) และในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ จะต้องคัดเลือกจังหวัดนำร่องอีก ๕ จังหวัด ซึ่งจะมีการจัดประชุมชี้แจงจังหวัดนำร่อง ในช่วงเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน ๒๕๕๖ นี้

- สำหรับกรุงเทพมหานคร (กทม.) คนช. ได้ตัด กทม. ออกจากการเป็นจังหวัดนำร่องในปี ๒๕๕๖ เนื่องจาก กทม. ไม่ใช่บริบทของการเป็น “ราชการส่วนภูมิภาค” ซึ่งหมายถึงจะต้องมีการแต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด” แต่ กทม. ไม่สามารถใช้โครงสร้างเช่นเดียวกับจังหวัดได้ จึงต้องมาพิจารณาหากจะให้ กทม. เป็นจังหวัดนำร่องในปี ๒๕๕๗ ควรมีโครงสร้างอย่างไร หน่วยงานที่ปรากฏในแผนปฏิบัติการฯ ทั้ง ๙ กระทรวง ๒๑ หน่วยงาน และภาคประชาชน มีความเห็นร่วมกันอย่างไร รวมถึงประเด็นการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบใน กทม. จะเน้นเรื่องอะไร หรือกลุ่มอาชีพอยากให้กระทรวงแรงงานและ กทม. แก้ไขปัญหาในเรื่องใด

(๒) การจัดตั้งอาสาสมัครแรงงาน (อสร.) ใน กทม.

- รง. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและดำเนินการแบบบูรณาการ และปรับเปลี่ยน ขยายบทบาทหน้าที่ของ “อาสาสมัคร” ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ ในสังกัด รง. มาบูรณาการเป็น “อาสาสมัครแรงงาน” ภายใต้ระเบียบกระทรวงแรงงานว่าด้วยอาสาสมัครแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๘ เป็นต้นมา

- ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ อสร. เป็นกลไกสำคัญของ รง. ในการขับเคลื่อนประสานการให้บริการด้านแรงงานลงสู่ประชาชนในพื้นที่และชุมชน ปัจจุบัน อสร. ที่ได้รับคำตอบแทนรายเดือนๆ ละ ๖๐๐ บาท มีจำนวนทั้งสิ้น ๗,๒๕๕ คน

- ภารกิจหน้าที่ของ อสร. คือ เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารด้านแรงงาน เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ เบื้องต้น ตามกฎหมายแรงงานให้แก่คนหางาน ผู้ใช้แรงงาน และประชาชนทั่วไปในพื้นที่ เพื่อป้องกันการถูกหลอกลวงหรือถูกเอาเปรียบ ประสานงานเบื้องต้นระหว่างคนหางาน ผู้ใช้แรงงาน ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ กรณีเกิดปัญหาการหลอกลวงหรือปัญหาเกี่ยวกับการใช้แรงงาน ตลอดจนรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและความเคลื่อนไหวด้านแรงงานเบื้องต้นในพื้นที่หรือข้อมูลอื่นตามที่หน่วยงานต้องการ และจัดส่งข้อมูลให้หน่วยงานในสังกัด รง. เพื่อนำไปพิจารณาวางแผนการดำเนินงานด้านแรงงานในพื้นที่ (เอกสาร ๖)

- การสัมภาษณ์ในวันนี้ เพื่อรับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแต่งตั้ง อสร. ในเขตพื้นที่ว่า รง. สมควรแต่งตั้ง อสร. หรือไม่

๒.๒.๒ การขับเคลื่อนพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยนายศุภชัย ตริคค์ดัดโชติ ผู้อำนวยการศูนย์บริหารแรงงานนอกระบบ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน

/ ▪ กรอบภารกิจ...

▪ กรอบภารกิจด้านแรงงานนอกระบบที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กสร.) รับผิดชอบมี ๒ ภารกิจ คือ ๑) การขยายความคุ้มครองไปสู่แรงงานนอกระบบ ๒) การพัฒนากฎหมายและบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งจะต้องมาพิจารณาว่าจะนำไปใช้ได้จริงและบังคับใช้ได้หรือไม่ หากกฎหมายที่มีอยู่ไม่สามารถนำไปใช้ได้จริง ไม่สมบูรณ์ การบังคับใช้ก็ไม่สามารถดำเนินการได้ ซึ่ง กสร. ต้องไปดำเนินการเพื่อให้ใช้ได้จริง

▪ กฎหมายที่มีการบังคับใช้ในขณะนี้ คือ พ.ร.บ. คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ (เอกสาร ๗) กฎกระทรวงว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๗ (เอกสาร ๘) และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ออกตามความใน พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ (เอกสาร ๙) ซึ่งมีผู้ให้ความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงและพัฒนา และต้องมีการศึกษาว่าการบังคับใช้เกิดปัญหาอะไร

▪ ปัจจุบันกฎกระทรวงว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๗ อยู่ระหว่างการยกร่างและนำเสนอเพื่อให้มีการแก้ไขโดยเฉพาะในข้อ ๑๓ กล่าวถึงเรื่องการใช้แรงงานเด็กซึ่งจะมีผลเกี่ยวกับการกล่าวหาในเรื่องการค้ามนุษย์ ซึ่งประเทศไทยกำลังดำเนินการเพื่อให้สหรัฐเห็นว่าประเทศไทยให้ความสำคัญต่อการใช้แรงงานเด็ก ซึ่งตามกฎกระทรวงแรงงานฉบับดังกล่าวกล่าวถึงการอนุญาตให้เด็กที่ติดตามพ่อแม่มาทำงานได้ในช่วงการปิดภาคเรียน แต่ทั้งนี้อายุต้องไม่ต่ำกว่า ๑๓ ปี ซึ่งประเด็นดังกล่าวกระทรวงแรงงานสหรัฐมองว่าอาจขัดต่ออนุสัญญาระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๒

▪ ในส่วน พ.ร.บ. คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ มีองค์ประกอบอื่นที่มีผลต่อความสมบูรณ์ของกฎหมาย เช่น เรื่องของคณะกรรมการ กฎกระทรวง การใช้แรงงานหญิง มีครรภ์ การใช้แรงงานเด็ก และเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน อย่างไรก็ตามกฎกระทรวงที่สำคัญ เช่น การให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ การแต่งตั้งพนักงานตรวจแรงงาน การรับเรื่องร้องทุกข์ สิ่งใดที่กฎหมายกำหนดไว้โดยไม่มีเงื่อนไขอื่นเป็นส่วนประกอบจะมีผลบังคับใช้ และเจ้าหน้าที่พร้อมที่จะดำเนินการบังคับใช้กฎหมายนั้น

▪ ที่ผ่านมา พ.ร.บ. คุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ ในทางปฏิบัติสามารถนำไปใช้ได้มากนักน้อยเพียงใด เช่น มาตรา ๙ โดยผู้จ้างงานต้องจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการรับงานไปทำที่บ้านเป็นภาษาไทยมอบให้แก่ผู้รับงานไปทำที่บ้านฉบับหนึ่ง และเก็บไว้ที่สถานประกอบการหรือสำนักงานของผู้จ้างงานฉบับหนึ่ง และพร้อมที่จะให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจเอกสารได้ในเวลาทำงาน ซึ่งหลักฐานจะต้องมีรายละเอียด ๗-๘ เรื่อง เช่น ๑) ชื่อที่อยู่ของผู้รับงานไปทำที่บ้านหรือกลุ่มของผู้รับงานไปทำที่บ้านทุกคน ๒) ชื่อผู้จ้างงาน ๓) อัตราค่าตอบแทน ๔) ประเภทมูลค่าของงาน ๕) วันเริ่มต้นและวันสิ้นสุด เป็นต้น ผู้จ้างงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท และหัวใจหลักของ พ.ร.บ.ผู้รับงานไปทำที่บ้าน คือ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๘ เพราะมีหลายเรื่องที่ต้องผ่านคณะกรรมการฯ โดยให้อำนาจคณะกรรมการในการกำหนดอัตราค่าตอบแทนในงานของผู้รับงานไปทำที่บ้าน การให้อัตราค่าตอบแทนต้องไม่น้อยกว่าลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน (๓๐๐ บาททั่วประเทศ) ซึ่งกำหนดจากลักษณะของงาน คุณภาพของงาน และปริมาณที่เท่ากัน

ปัจจุบัน กสร. ได้เสนอประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการผู้แทนผู้จ้างงาน และกรรมการผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้าน ให้ รมว.ร.ลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อสรรหาคณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้านตามประกาศกระทรวงฯ

๒.๒.๓ การขับเคลื่อนพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ (มาตรา ๔๐)
โดย นางสมศรีเมือง วงศ์ชูชาติ ผู้อำนวยการสำนักเสริมสร้างความมั่นคงแรงงานนอกระบบ สำนักงานประกันสังคม

การคุ้มครองประกันสังคม ตามมาตรา ๔๐ สปส. ได้ดำเนินการตาม พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และพระราชกฤษฎีกาในการจ่ายประโยชน์ในเรื่องของเงินทดแทน ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ การขยายความคุ้มครองประกันสังคม ตามมาตรา ๔๐ ได้แก่ การสร้างความมั่นคงในชีวิตให้แก่

/ ประชาชน...

ประชาชนและเกิดความเสมอภาคในระบบประกันสังคม โดยมีเป้าหมาย : ปี ๒๕๕๕ = ๑.๒ ล้านคน ปี ๒๕๕๖ = ๑.๔ ล้านคน และปี ๒๕๕๗ = ๑.๗ ล้านคน ซึ่งมีคุณสมบัติ คือ ๑) มีอายุ ๑๕ - ๖๐ ปีบริบูรณ์ (ปี ๒๕๕๖ แก้ไข กม. ให้ผู้ที่มิใช่มากกว่า ๖๐ ปีแต่ไม่เกิน ๖๕ ปีบริบูรณ์ สมัครเป็นผู้ประกันตน ม. ๔๐ ได้ทั้ง ๓ ทางเลือก และเปิดโอกาสให้คนที่มิใช่มากกว่า ๖๕ ปีขึ้นไปสามารถสมัครเป็นผู้ประกันตน ม. ๔๐ ได้เฉพาะทางเลือกที่ ๓ แต่เปิดโอกาสให้สมัครเป็นผู้ประกันตนภายใน ๑ ปีนับจาก กม. มีผลบังคับใช้เท่านั้น) ๒) ไม่เป็นผู้ประกันตน ม.๓๓ ๓) ไม่เป็นข้าราชการ/คนต่างด้าวที่ถูกยกเว้นตามกฎหมาย สำหรับช่องทางการจ่ายเงินสมทบ มีดังนี้

- (๑) สำนักงานประกันสังคมทุกแห่ง (รับเงินงวด+ออม+ล่วงหน้า)
- (๒) จ่ายหน้าเคาน์เตอร์ธนาคารกรุงไทย (รับงวดปัจจุบัน)
- (๓) หักผ่านบัญชีธนาคาร คือ ธนาคารออมสิน, ธกส. กสิกรไทย, ไทยพาณิชย์ และธนาคารกรุงไทย (หักเฉพาะเงินงวดปัจจุบัน)
- (๔) เคาน์เตอร์เซอร์วิส (รับเงินงวดปัจจุบัน+เงินออมเพิ่ม)
- (๕) เทสโก้โลตัส (รับเงินงวดปัจจุบันเท่านั้น)
- (๖) ไปรษณีย์ (ธนาณัติ)

รูปแบบสิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๔๐ เงินสมทบ จ่ายเงินสมทบรายเดือนหรือจ่ายเงินสมทบล่วงหน้าได้ไม่เกิน ๑๒ เดือน รวมถึงเงินสมทบเพิ่มได้ไม่เกินเดือนละ ๑,๐๐๐.- บาท ล่วงหน้าได้ไม่เกิน ๑๒ เดือน ในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

สิทธิประโยชน์	รูปแบบที่ ๑ (๑๐๐ บาท)	รูปแบบที่ ๒ (๑๕๐ บาท)	รูปแบบที่ ๓ (๑๐๐ บาท)
	๓ ทางเลือก สามารถเลือก ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ หรือ ๑+๓ หรือ ๒+๓ ได้		
	รูปแบบที่ ๑ : ๓ สิทธิประโยชน์ - เจ็บป่วย/ประสบอันตราย - ทูพพลภาพ - ตาย	รูปแบบที่ ๒ : ๔ สิทธิประโยชน์ - เจ็บป่วย/ประสบอันตราย - ทูพพลภาพ - ตาย - ชราภาพ (เงินบำนาญ) (รับเป็นเงินก้อนครั้งเดียว)	รูปแบบที่ ๓ : ๑ สิทธิประโยชน์ - ชราภาพ (เงินบำนาญ) (รับเป็นรายเดือนตลอดชีวิต)
รัฐบาลร่วมจ่ายเงิน อุดหนุนให้ผู้ประกันตน	- ผลิต. จ่าย ๗๐ บาท/เดือน - รัฐบาลอุดหนุน ๓๐ บาท/เดือน	- ผลิต. จ่าย ๑๐๐ บาท/เดือน - รัฐบาลอุดหนุน ๕๐ บาท/เดือน	- ผลิต. จ่าย ๑๐๐ บาท/เดือน - รัฐบาลอุดหนุน ๑๐๐ บาท/เดือน

๒.๒.๔ โครงการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ (ทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ : สสส.) โดยนางสาววิไลวรรณ เทียงดาห์ รักษาการผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค สำนักเศรษฐกิจ-การแรงงาน

▪ รง. ได้เสนอ “โครงการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙” เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่ง สสส. ได้สนับสนุนงบประมาณ จำนวน ๑๒ ล้านบาท ระยะเวลา ๓ ปี ตั้งแต่ตุลาคม ๒๕๕๖ - กันยายน ๒๕๕๙ และได้แต่งตั้งให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน (นายพนิช จิตรแจ้ง) เป็นผู้จัดการโครงการฯ

▪ โครงการฯ ดังกล่าว เพื่อสนับสนุนภารกิจของ รง. ในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ฯ ลงสู่การปฏิบัติ มี ๑๑ กิจกรรม ได้แก่

๑) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ และแผนปฏิบัติการส่งเสริม คัดกรองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

/๒) โครงการ ...

๒) โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายแรงงานนอกระบบ เพื่อเป็นกลไกด้านแรงงานนอกระบบในพื้นที่ (อาสาสมัครแรงงาน ผู้นำศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ หรือชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น ในพื้นที่จังหวัดน่าน)

๓) โครงการศึกษาวิจัยเพื่อการจัดตั้งองค์กรแรงงานนอกระบบ

๔) โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบจังหวัดหรือที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น

๕) โครงการขับเคลื่อนการนำพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน

พ.ศ. ๒๕๕๓ สู่การปฏิบัติ

๖) โครงการขยายความคุ้มครองแรงงานนอกระบบ กลุ่มเกษตรกรพันธสัญญา

๗) โครงการออกหน่วยเคลื่อนที่บริการเบ็ดเสร็จ Service Delivery Unit (SDU) ประกันสังคมมาตรา ๔๐ (พัฒนาความร่วมมือการดำเนินการรณรงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องวินัยการออมและการสร้างหลักประกันทางสังคมให้กับประชาชน ที่อยู่นอกระบบการคุ้มครองใด ๆ)

๘) โครงการศึกษาเตรียมความพร้อมระบบประกันสังคมมาตรา ๔๐ (ใหม่)

๙) โครงการทบทวนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ และจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ หรือ “แผนแม่บทด้านแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔”

๑๐) โครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙ สู่การปฏิบัติ

๒.๓ สรุปการสัมมนาในกลุ่มย่อย จำแนกได้ ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ รูปแบบ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ เพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ของ กทม. แบ่งออกเป็น ๒ รูปแบบ ได้แก่

รูปแบบที่ ๑ ปลัดกระทรวงแรงงานหรือรองปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน “คณะอนุกรรมการบริหารแรงงานนอกระบบ กรุงเทพมหานคร” โดยมีปลัด กทม. เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

รูปแบบที่ ๒ ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นประธาน “คณะอนุกรรมการบริหารแรงงานนอกระบบ กรุงเทพมหานคร” โดยมีสำนักฯ ที่ดูแลงานด้านแรงงานนอกระบบของ กทม. เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ (ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ว่า กทม. เป็นข้าราชการการเมืองที่มาจากกาเลือกตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่ง และผู้ว่าฯ กทม. อยู่ในโครงสร้างของคณะกรรมการบริหารแรงงานนอกระบบระดับชาติแล้ว) และมีผู้แทนจากสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ทำหน้าที่ในการสนับสนุนข้อมูลและผลักดันในเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ผู้แทนกลุ่มอาชีพที่เข้าร่วมสัมมนาฯ ให้เพิ่มจำนวนผู้แทนจากศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบของ กทม. จำนวน ๔ คน (จากกรอบที่กำหนดไว้ จำนวน ๑๕ คน) เนื่องจาก กทม. มีพื้นที่กว้างขวางและมีความหลากหลายของกลุ่มอาชีพ

ประเด็นที่ ๒ การจัดตั้งอาสาสมัครแรงงาน (อสร.) ใน กทม. สนับสนุนให้ รง. จัดตั้ง อสร. ใน กทม. เพื่อให้การทำงานกับแรงงานนอกระบบในประเด็นต่างๆ มีความครอบคลุมและเข้าถึงทุกกลุ่มอาชีพ โดยยึดแนวทางเดียวกับการจัดตั้ง อสร. ในภูมิภาค คือ ตามจำนวนอำเภอ (เขต) / ตำบล (แขวง) ส่วนวิธีการคัดเลือกให้เป็นไปตามแนวทางที่ รง. กำหนด ทั้งนี้ ให้ รง. สนับสนุนการจัดตั้ง “ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ” ระดับเขต / แขวง ดังนี้

๑) “ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ” ระดับเขต / แขวง โดยมีผู้นำแรงงานนอกระบบในพื้นที่ในกลุ่มอาชีพต่างๆ และเครือข่าย/ภาค เป็นกรรมการศูนย์ฯ ทำหน้าที่ประสานงานและสร้างความเข้าใจกับผู้นำกลุ่มอาชีพต่างๆ ในแต่ละแขวง / เขตพื้นที่ตนเองและใกล้เคียง

/ ๒) กลุ่มอาชีพ...

๒) กลุ่มอาชีพต่างๆ ในแต่ละแขวง / เขต จะต้องจดทะเบียนกับสำนักงานเขต กทม. หรือกรมการจัดหางาน ซึ่งต้องมีตัวตน มีการดำเนินงาน การบริหารงานที่เข้มแข็งและต่อเนื่อง และเป็นกลุ่มที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการทำงานในการขับเคลื่อนแรงงานนอกระบบมาโดยตลอด

๓) การแบ่งเขตพื้นที่การทำงาน ให้แบ่งตามที่หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน (นายพานิช จิตรแจ้ง) เสนอ คือ แบ่งพื้นที่ตามกลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ ๑ - ๑๐ สังกัดกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสำนักงานประกันสังคมกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑-๑๒ สังกัดสำนักงานประกันสังคม เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันในระดับพื้นที่

๓. ข้อพิจารณา

สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน (สศร.) พิจารณาแล้ว เห็นสมควรแจ้งสรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการรูปแบบ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ของกรุงเทพมหานคร ให้แก่หน่วยงานต่างๆ เพื่อให้ทราบความคืบหน้าการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ ดังนี้

๓.๑ ผู้บริหารระดับสูงของ รง. อธิบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการสำนัก/ศูนย์ ในสังกัด สป. ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สป. และผู้ประสานงาน คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

๓.๒ หัวหน้าหน่วยงานที่ปรากฏตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

๓.๓ คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ที่เป็นภาคเอกชน

๓.๔ แจ้งจังหวัดทุกจังหวัดทาง Intranet

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามในหนังสือถึงหัวหน้าหน่วยงานตามข้อ ๓.๑ - ๓.๓ สำหรับการดำเนินงานตามข้อ ๓.๔ สศร. จักได้ดำเนินการต่อไป

(นางราศี เบญจาทิกุล)

ผู้อำนวยการสำนักงานสภาพัฒนาการเพื่อการพัฒนาแรงงานแห่งชาติ
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน

เห็นชอบ-ลงนามแล้ว

๑๗/๑๑.๕๖

(นางปราณีน มุตตาหาราช)

รองปลัดกระทรวงแรงงาน

(นายจิรศักดิ์ สุคนธ์ชาติ)
ปลัดกระทรวงแรงงาน

บันทึกข้อความ

รองปลัดกระทรวงฯ 1
เลขรับที่ ๘๖๔๔
วันที่ ๖ ก.ค. ๒๕๕๖
เวลา ๐๙:๐๐ น.

ส่วนราชการ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล โทร. ๑๔๔๐, ๑๔๕๐

ที่ รง ๐๒๐๔.๗/๖๖๔๖

วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดประเด็นการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
แรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

เรียน ปลัดกระทรวงแรงงาน

๑. เรื่องเดิม

ปลัดกระทรวงแรงงานเห็นชอบให้สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ มีระยะเวลาดำเนินการ ๕ เดือน ระหว่างเดือนพฤษภาคม - กันยายน ๒๕๕๖ (เอกสาร ๑) โดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล ได้ดำเนินการจัดทำร่างประเด็นการประเมินผล แผนยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าว และปลัดกระทรวงแรงงานเห็นชอบให้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดประเด็นการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ในวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์ ๒๑ หน่วยงาน อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะต่อร่างประเด็นการประเมินผลฯ ดังกล่าว (เอกสาร ๒)

๒. ข้อเท็จจริง/ข้อรายงาน

๒.๑ การประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบฯ ครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ซึ่งพิจารณาปัจจัยหลัก ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) และนำมาวิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลกระทบของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ซึ่งสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล ได้จัดทำร่างประเด็นการประเมินผล พร้อมตัวชี้วัดและเกณฑ์การให้คะแนน ตามปัจจัย ๔ ด้านดังกล่าว รวมทั้งสิ้น ๑๖ ประเด็น (เอกสาร ๓)

๒.๒ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดประเด็นการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนทั้งสิ้น ๕๘ คน จาก ๑๗ หน่วยงาน ซึ่งได้มีการชี้แจงแนวทางและประเด็นการประเมินผลให้ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบ และได้มีการแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมเพื่ออภิปรายและให้ความเห็นต่อร่างประเด็นการประเมินผล ตัวชี้วัดและเกณฑ์การให้คะแนนตามข้อ ๒.๑ โดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ พิจารณาประเด็นการประเมินผลด้านปัจจัยนำเข้า กลุ่มที่ ๒ พิจารณาประเด็นการประเมินผลด้านกระบวนการ และกลุ่มที่ ๓ พิจารณาประเด็นการประเมินผลด้านผลผลิต สรุปข้อคิดเห็นและผลจากการประชุมกลุ่มได้ดังนี้

(๑) ควรกำหนดค่านิยามของประเด็นการประเมินผลให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น พร้อมทั้งกำหนดรายการตรวจสอบระดับความสำเร็จในแต่ละประเด็นการประเมินผล สำหรับเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อให้ผู้ถูกประเมินมีความเข้าใจตรงกัน

(๒) การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ควรเป็นเกณฑ์กลางที่สามารถใช้วัดได้กับทุกหน่วยงาน ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวกระทรวงแรงงานไม่ควรกำหนดเพียงลำพังหน่วยเดียว โดยควรมีการตั้งเป็นคณะทำงานภายใต้คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงาน ๒๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มากำหนดร่วมกัน เพื่อให้เกณฑ์มีมาตรฐาน สามารถใช้ประเมินได้และเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในเบื้องต้นทุกหน่วยงานขอนำร่างประเด็นการประเมินผลที่กระทรวงแรงงาน โดย

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ จัดทำขึ้นไปพิจารณาให้ความเห็นและจะแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ทราบต่อไป

(๓) การประเมินผลผลิตจากตัวชี้วัดเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ จำนวน ๑๐ ตัวชี้วัด ได้มีการปรับค่าเป้าหมายรายปีให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และกำหนดเกณฑ์การประเมินผลให้ชัดเจน ตามเอกสาร ๔

๒.๓ กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล พิจารณาลแล้วมีความเห็นตามข้อคิดเห็นที่ได้จากการประชุมกลุ่มตามข้อ ๒.๒ (๑) และ (๒) คือ การดำเนินการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ฯ ให้ครบถ้วนทุกประเด็นตาม CIPP Model ที่กำหนด ต้องมีรายละเอียดสำหรับประเด็นการประเมินผลที่ชัดเจน และต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงานโดยผลักดันให้อยู่ในรูปของคณะทำงานภายใต้คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ซึ่งจะต้องมีขั้นตอนการดำเนินการที่เพิ่มขึ้น ทำให้ไม่สามารถประเมินผลได้ทันในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ได้

๓. ข้อพิจารณา

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล พิจารณาลแล้ว เพื่อให้การติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับความเชื่อถือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เห็นควรปรับแนวทางการประเมินผลในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ใหม่ ดังนี้

๓.๑ ให้สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล รวบรวมความเห็นต่อร่างประเด็นการประเมินผลจากผู้เข้าร่วมประชุมและนำมาปรับปรุงประเด็นการประเมินผลให้แล้วเสร็จ

๓.๒ ให้ดำเนินการประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ฯ ในภาพรวมตามรูปแบบ CIPP Model ที่กำหนดไว้เช่นเดิม โดยให้ดำเนินการตามความเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมในข้อ ๒.๒ (๑) และ (๒) แต่ให้ไปดำเนินการในปี ๒๕๕๗ เนื่องจากต้องใช้เวลาและต้องเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน และให้สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กลุ่มงานวิเคราะห์และประเมินผล และสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค ร่วมกันผลักดันให้เกิดคณะทำงานทำหน้าที่ในการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ ภายใต้คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ และนำประเด็นการประเมินผลที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแล้วเข้าสู่การพิจารณาของคณะทำงานดังกล่าว

๓.๓ สำหรับการประเมินผลในปี ๒๕๕๖ ให้ประเมินผลเฉพาะความก้าวหน้าของโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน ซึ่งในปี ๒๕๕๕ มีทั้งสิ้น ๒๙ โครงการ ประกอบด้วยโครงการของสำนักงานปลัดกระทรวง ๔ โครงการ กรมการจัดหางาน ๒ โครงการ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ๓ โครงการ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ๔ โครงการ และสำนักงานประกันสังคม ๕ โครงการ และมีโครงการที่ดำเนินการร่วมกัน ๓ หน่วยงาน (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานประกันสังคม) ๑ โครงการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติตามข้อ ๓

อนุมัติ

(นายพูลศักดิ์ เศรษฐนันท์)
รองปลัดกระทรวงแรงงาน ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงแรงงาน ๑๑๐๑ 2556

(นายยุทธนา สุระสมบัติพัฒนา)
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

สรุปผลจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดที่ ๑ - ๑๐

**ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละ ๒๕ ของแรงงานนอกระบบมีหลักประกันทางสังคม โดยเข้าถึงระบบสวัสดิการสังคม
ของรัฐ (รัฐสมทบ) อย่างน้อย ๑ ระบบหรือ ๑ กองทุน**

ค่าเป้าหมาย (เดิม)

ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙
ร้อยละ ๕ (๑.๒๓ ล้านคน)	ร้อยละ ๑๐ (๒.๔๖ ล้านคน)	ร้อยละ ๑๕ (๓.๖๙ ล้านคน)	ร้อยละ ๒๐ (๔.๙๒ ล้านคน)	ร้อยละ ๒๕ (๖.๑๕ ล้านคน)

ผลการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ค่าเป้าหมายใหม่ปรับตามมติคณะรัฐมนตรี

ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙
ร้อยละ ๕ (๑.๒ ล้านคน)	ร้อยละ ๑๐ (๑.๔ ล้านคน)	ร้อยละ ๑๕ (๑.๗๕ ล้านคน)	ร้อยละ ๒๐ (๒.๙ ล้านคน)	ร้อยละ ๒๕ (๓.๔ ล้านคน)

หน่วยงานรับผิดชอบ :

๑. กระทรวงแรงงาน (สำนักงานประกันสังคม)

ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการปรับปรุง / พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ

คำเป้าหมาย : ๑. ร่าง พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่....) พ.ศ. ....

ระดับ คะแนน	ขั้นตอนการดำเนินงาน
๑	<ul style="list-style-type: none"> ■ นำเสนอร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่....) พ.ศ. ....ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติในหลักการ ■ จัดส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตรวจ/แก้ไข
๒	สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่....) พ.ศ. .... <ul style="list-style-type: none"> ■ วาระที่ ๑ รับหลักการ ■ วาระที่ ๒ แปรญัตติ ■ วาระที่ ๓ ลงมติให้ความเห็นชอบ
๓	วุฒิสภา พิจารณา ร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่....) พ.ศ. .... (๓ วาระเช่นเดียวกับสภาผู้แทนราษฎร และพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน)
๔	เสนอร่าง พ.ร.บ.ประกันสังคม (ฉบับที่....) พ.ศ. .... ตามขั้นตอนตามกฎหมาย (นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ จนถึงประกาศในราชกิจจานุเบกษา)
๕	-

หมายเหตุ -ความสำเร็จแต่ละระดับ ขึ้นอยู่กับหน่วยงานภายนอก เห็นชอบตามปีที่กำหนด

ผลการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ในปี ๒๕๕๕ ได้จัดทำร่าง พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่....) พ.ศ. .... แล้ว ที่ประชุมมีความเห็นว่าควรปรับค่าคะแนน ๑ = ร่าง พรบ. ไม่แล้วเสร็จ และให้ค่าคะแนน ๕ = ร่าง พรบ. แล้วเสร็จ

สำหรับปี ๒๕๕๖ -๒๕๕๙ ไม่มีการกำหนดค่าคะแนน และให้กำหนดค่าน้ำหนัก = ๐ แต่ให้มีการติดตามและรายงานผล

๒. การออกกฎหมายลำดับรองรองรับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓

ระดับคะแนน	ขั้นตอนการดำเนินงาน
๑	ออกกฎหมายลำดับรอง จำนวน ๒ ฉบับ ๑) ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ว่าด้วยการรับคำร้องและการพิจารณาคำร้องของพนักงานตรวจแรงงาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ ๒) ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ว่าด้วยการตรวจแรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔
๒	ออกกฎหมายลำดับรอง จำนวน ๔ ฉบับ ๑) ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นคณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. .... ๒) ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ได้มา ซึ่งผู้แทนผู้จ้างงานและผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้าน เพื่อเป็นคณะกรรมการผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. .... ๓) ร่างประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง บัตรประจำตัวกรรมการและอนุกรรมการตามมาตรา ๓๒ วรรคท้าย ๔) ร่างประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการเรียกหรือรับหลักประกันการทำงานหรือหลักประกันความเสียหายในการทำงานจากผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ....
๓	ออกกฎหมายลำดับรอง จำนวน ๒ ฉบับ ๑) ร่างกฎกระทรวง กำหนดงานที่มีลักษณะอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของหญิงมีครรภ์ หรือเด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบห้าปี พ.ศ. .... ตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง ๒) ร่างกฎกระทรวง กำหนดงานที่ห้ามผู้จ้างงานจ้างผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. .... ตามมาตรา ๒๑ (๒) (๓) (๔)
๔	ร่างกฎกระทรวง ว่าด้วยการจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพและค่าทำศพมาตรา ๒๔
๕	ร่างกฎกระทรวง ว่าด้วย “งานอื่น” ตามนิยามมาตรา ๓ “งานที่รับไปทำที่บ้าน” พ.ศ. ....

ผลการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ที่ประชุมเห็นควรปรับค่าเป้าหมาย ดังนี้

ปี พ.ศ.	จำนวน (ฉบับ)
๒๕๕๕	๒
๒๕๕๖	๔
๒๕๕๗	๒
๒๕๕๘	๑
๒๕๕๙	๑

ปรับระดับคะแนนรายปี ดังนี้

ระดับคะแนน	ปี ๒๕๕๕ (ฉบับ)	ปี ๒๕๕๖ (ฉบับ)	ปี ๒๕๕๗ (ฉบับ)	ปี ๒๕๕๘ (ฉบับ)	ปี ๒๕๕๙ (ฉบับ)
๑	๐	๐	๐	๐	๐
๒	-	๑	-	-	-
๓	๑	๒	๑	-	-
๔	-	๓	-	-	-
๕	๒	๔	๒	๑	๑

หมายเหตุ : ที่ประชุมมีความเห็นว่าในแต่ละปีหากมีการเร่งรัดจัดทำกฎหมายฯ ควรพิจารณาปรับค่าเป้าหมายเพื่อให้เหมาะสม

๓.“ กฎกระทรวงว่าด้วยการมิให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๑ แต่บางส่วนแก่นายจ้าง ซึ่งจ้างลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน อันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย พ.ศ. ....”

ระดับคะแนน	ขั้นตอนการดำเนินงาน
๑	๑. กระทรวงแรงงานเสนอร่าง “กฎกระทรวงว่าด้วยการมิให้ใช้บังคับ พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๑ แต่บางส่วนแก่นายจ้าง ซึ่งจ้างลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน อันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย พ.ศ. ....” ต่อรัฐมนตรีกระทรวงแรงงานลงนาม ๑. จัดส่งร่างฯ ไปสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๒	๑. คณะรัฐมนตรีพิจารณาและรับหลักการ ร่าง “กฎกระทรวงว่าด้วยการมิให้ใช้บังคับ พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๑ แต่บางส่วนแก่นายจ้าง ซึ่งจ้างลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน อันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย พ.ศ. ....” ๒. จัดส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตรวจสอบ/แก้ไข
๓	๑. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาส่งร่างฯ ที่ตรวจสอบ/แก้ไขแล้ว เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบอีกครั้ง ๒. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่งร่างฯ แก่กระทรวงแรงงาน
๔	๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานลงนามใน “กฎกระทรวงว่าด้วยการมิให้ใช้บังคับ พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๑ แต่บางส่วนแก่นายจ้าง ซึ่งจ้างลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน อันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย พ.ศ. ....” ๒. ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา บังคับใช้เป็นกฎหมายต่อไป
๕	-

หน่วยงานสนับสนุน :

๑. กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวง)
๒. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
๓. เครือข่ายแรงงานนอกระบบทุกภาค

ผลการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ในปี ๒๕๕๕ ได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยการมิให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๑ แต่บางส่วนแก่นายจ้าง ซึ่งจ้างลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน อันมิได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย พ.ศ. .... และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เรียบร้อยแล้ว จึงเห็นควรปรับระดับค่าคะแนนในปี ๒๕๕๕ เป็นดังนี้ ค่าคะแนน ๑ = เสนอร่างฯ และให้ค่าคะแนน ๕ = ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา

สำหรับปี ๒๕๕๖ -๒๕๕๙ ไม่มีการกำหนดค่าคะแนน และให้กำหนดค่าน้ำหนัก = ๐ แต่ให้มีการติดตามและรายงานผล

สำหรับตัวชี้วัดที่ ๒ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ เป็นต้นไป มีโครงการที่ต้องดำเนินการเพียง ๑ โครงการ คือ การออกกฎหมายลำดับรองรองรับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังนั้นในปี ๒๕๕๕ จึงควรปรับค่าน้ำหนักทั้ง ๓ โครงการ เป็นดังนี้ โครงการที่ ๑ ให้น้ำหนัก = ๑% โครงการที่ ๒ ให้น้ำหนัก = ๒% โครงการที่ ๓ ให้น้ำหนัก = ๑% รวมน้ำหนัก = ๔% ส่วนในปี ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙ เหลือเพียงโครงการที่ ๒ จึงกำหนดค่าน้ำหนัก = ๔% ส่วนโครงการที่ ๑ และ ๓ กำหนดค่าน้ำหนัก = ๐%

ตัวชี้วัดที่ ๓ จำนวนข้อเสนอแนะ/รายงานการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อม
ในการทำงานของกลุ่มแรงงานนอกระบบ ไม่ต่ำกว่าปีละ ๑ เรื่อง/เล่ม

คำเป้าหมาย :

ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙
-	ไม่น้อยกว่า ๑ เรื่อง/เล่ม	ไม่น้อยกว่า ๑ เรื่อง/เล่ม	ไม่น้อยกว่า ๑ เรื่อง/เล่ม	ไม่น้อยกว่า ๑ เรื่อง/เล่ม

หน่วยงานรับผิดชอบ :

๑. กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวง /กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)
๒. กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค)
๓. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)
๔. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวง/สำนักเศรษฐกิจการเกษตร/กรมส่งเสริมการเกษตร)

ผลการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ที่ประชุมเห็นควร ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรึกษากันว่าควรมีจำนวนข้อเสนอแนะ/รายงานการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของกลุ่มแรงงานนอกระบบกี่เรื่อง

ตัวชี้วัด ๔ ระดับความสำเร็จของการเตรียมความพร้อมให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘

คำเป้าหมาย :

ระดับ	ขั้นตอน
๑	<p>ประชาพิจารณ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ (หลักการมาตรา ๑๙๐ วรรค ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ กระทรวงแรงงานจะต้องจัดทำประชาพิจารณ์ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั่วประเทศ ก่อนที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อรับทราบผลประชาพิจารณ์ และนำเสนอรัฐสภา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบอนุสัญญาฯ ๒ ฉบับ ก่อนดำเนินการให้สัตยาบันต่อไป)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ นำเสนอข้อมูลและระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการให้สัตยาบันอนุสัญญาฯ ทั้ง ๒ ฉบับ ทั้งในส่วนของส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิในการรวมตัวและการร่วมเจรจาต่อรอง รวมถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างชาติ ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ เกรงว่า การได้รับการขยายสิทธิและเสรีภาพตามอนุสัญญาฯ อาจส่งผลต่อการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยและกระทบต่อความมั่นคงของประเทศได้ ▪ ภาครัฐที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อการให้สัตยาบันฯ ▪ รวบรวมประเด็นปัญหาและกำหนดแนวทางแก้ไข ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ หากประเทศไทยให้สัตยาบัน
๒	เสนอคณะรัฐมนตรี รับทราบผลประชาพิจารณ์
๓	คณะรัฐมนตรีเสนอรัฐสภา เพื่อให้ความเห็นชอบอนุสัญญา
๔	กระทรวงแรงงานแจ้งกระทรวงการต่างประเทศเพื่อแจ้งจดทะเบียนให้สัตยาบันกับ ILO
๕	ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายแรงงาน หรือกฎหมายข้อบังคับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
เงื่อนไข: ความสำเร็จและปีที่กำหนดของแต่ละระดับ ขึ้นอยู่กับกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการของหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง	

หน่วยงานรับผิดชอบ : กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวง/กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

ผลการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ที่ประชุมมีความเห็นว่า ควรให้คะแนนระดับ ๕ = เสนอคณะรัฐมนตรี เนื่องจากคำเป้าหมายเดิม กระทรวงแรงงานไม่ได้ดำเนินการในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน

ตัวชี้วัด ๕ จำนวนแรงงานนอกระบบที่ได้รับการส่งเสริมการมีงานทำ

วิธีคำนวณ :

$$\frac{\text{จำนวนที่ผ่านการแนะแนวอาชีพ/ส่งเสริมอาชีพอิสระ/ฝึกอบรม/พัฒนาทักษะฝีมือ} \times 100}{\text{จำนวนแรงงานนอกระบบเข้ารับการฝึกอบรม/พัฒนาฝีมือทั้งหมด}}$$

ค่าเป้าหมาย :

ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙
๐.๕๐ ล้านคน	๐.๘๓ ล้านคน	๐.๘๓ ล้านคน	๐.๘๓ ล้านคน	๐.๙๒ ล้านคน
รวมเป้าหมาย ๕ ปี = ๔.๒๓ ล้านคน				
หมายเหตุ - ค่าเป้าหมายอาจปรับเปลี่ยนได้ ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจและการปรับแผนฯ ตามกรอบงบประมาณที่ได้รับของ หน่วยงานต่าง ๆ				

หน่วยงานรับผิดชอบ :

๑. กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวง /กรมการจัดหางาน /กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน)
๒. กระทรวงมหาดไทย (กรมพัฒนาชุมชน)
๓. กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย)
๔. กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)
๕. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง)
๖. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)

ผลการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ที่ประชุมเห็นว่าควรปรับวิธีการคำนวณโดยให้มีหน่วยวัดเป็นจำนวนคน

ตัวชี้วัด ๖ จำนวนแรงงานนอกระบบมีศักยภาพได้ตามมาตรฐานการฝึก และ/หรือมีมาตรฐานฝีมือแรงงานเพิ่มขึ้น

วิธีคำนวณ : จำนวน

คำเป้าหมาย :

ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙
N	$N_๑ = N + N_i$	$N_๒ = N_๑ + N_i$	$N_๓ = N_๒ + N_i$	$N_๔ = N_๓ + N_i$

หมายเหตุ

N_i = จำนวนแรงงานนอกระบบมีศักยภาพได้ตามมาตรฐานการฝึกฯ ในแต่ละปี

N = จำนวนแรงงานนอกระบบมีศักยภาพได้ตามมาตรฐานการฝึกฯ ปี ๒๕๕๕

$N_๑$ = จำนวนแรงงานนอกระบบมีศักยภาพได้ตามมาตรฐานการฝึกฯ ปี ๒๕๕๖

$N_๒$ = จำนวนแรงงานนอกระบบมีศักยภาพได้ตามมาตรฐานการฝึกฯ ปี ๒๕๕๗

$N_๓$ = จำนวนแรงงานนอกระบบมีศักยภาพได้ตามมาตรฐานการฝึกฯ ปี ๒๕๕๘

$N_๔$ = จำนวนแรงงานนอกระบบมีศักยภาพได้ตามมาตรฐานการฝึกฯ ปี ๒๕๕๙

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน จะต้องจำแนกจำนวนแรงงาน เป็น “แรงงานในระบบ” และ “แรงงานนอกระบบ” ให้ชัดเจน

หน่วยงานรับผิดชอบ :

๑. กระทรวงแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน)
๒. กระทรวงอุตสาหกรรม สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สพว.)

ผลการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ที่ประชุมเห็นว่า

๑. ควรปรับชื่อตัวชี้วัด จากเดิมเป็น “ร้อยละของจำนวนแรงงานนอกระบบมีศักยภาพได้ตามมาตรฐานการฝึกและ/หรือมีมาตรฐานฝีมือแรงงาน ต่อจำนวนผู้เข้ารับการฝึกในแต่ละปี”
๒. ควรกำหนดนิยามคำว่า “มาตรฐานการฝึก/มาตรฐานฝีมือ” ใน Template ให้ชัดเจน

ตัวชี้วัด ๗ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบ

วิธีคำนวณ : กำหนดเป็นระดับขั้นของความสำเร็จ (Milestone) แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น ๕ ระดับ

คำเป้าหมาย :

ระดับคะแนน	ขั้นตอนการดำเนินงาน
๑	ศึกษาข้อมูล “ฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ กระทรวงแรงงาน” และระบบงานของศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ
๒	กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลแรงงานนอกระบบ ร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีที่เกี่ยวข้อง
๓	พัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบให้บูรณาการและสอดคล้องกับศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ/ข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบของสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และข้อมูลของหน่วยงานอื่น ๆ (ถ้ามี)
๔	เชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๆ และมีฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ (ทะเบียนแรงงาน) ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้งานได้
๕	สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลแรงงานนอกระบบกับหน่วยงานอื่น ๆ ตามแนวทางมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลแห่งชาติ (Thailand e-government Interoperability Framework) ได้

หน่วยงานรับผิดชอบ : กระทรวงแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวง (สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน/ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)

ผลการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ที่ประชุมเห็นว่า

๑. ควรปรับชื่อตัวชี้วัดเป็น “พัฒนาข้อมูลแรงงานนอกระบบให้เป็นปัจจุบัน”
๒. เขียนรายละเอียดตัวชี้วัด (Template) ใหม่ ใช้ Blue Print ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารมาประกอบ โดยกำหนดเป็นระดับความสำเร็จ (Milestone)
๓. กำหนดค่าคะแนน ๓ = ๖๐%

ตัวชี้วัด ๘ ระดับความสำเร็จของการพัฒนากลไกการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

คำเป้าหมาย : กำหนดเป็นระดับขั้นของความสำเร็จ (Milestone) แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น ๕ ระดับ

ระดับคะแนน	ขั้นตอนการดำเนินงาน
๑	จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙
๒	จัดตั้งคณะอนุกรรมการฯ ภายใต้คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (ตามที่คณะกรรมการฯ เห็นชอบ)/ พัฒนากลไกระดับภูมิภาค/ท้องถิ่น
๓	มีผลการศึกษาการจัดตั้งองค์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (ร่าง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ พ.ศ. .... หรือรูปแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม)
๔	จัดตั้งองค์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (จัดทำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ พ.ศ. .... หรือรูปแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม)
๕	ทบทวนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙ / แผนปฏิบัติการแรงงานนอกระบบ พ.ศ.๒๕๕๕- ๒๕๕๙ และจัดทำ “แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔” หรือ “ชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น” เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์

หน่วยงานรับผิดชอบ : กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวง)

ผลการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ที่ประชุมเห็นว่า ควรกระจายขั้นตอนงานและปรับค่าคะแนนในแต่ละปีเป็น ดังนี้

ปี ๒๕๕๖ ค่าคะแนน ๑ = แต่งตั้งอนุกรรมการฯ

๒ = -

๓ = ตั้งคณะอนุกรรมการฯ ประจำจังหวัด

๔ = -

๕ = นายกรัฐมนตรี/รองนายกรัฐมนตรี ลงนามในคำสั่ง

ปี ๒๕๕๗ ค่าคะแนน ๑ = กำหนด TOR

๒ = -

๓ = ดำเนินการจัดจ้างที่ปรึกษา

๔ = ร่างรายงานผลการศึกษา

๕ = มีผลการศึกษา

ตัวชี้วัด ๙ จำนวนเครือข่ายแรงงานนอกระบบเพิ่มขึ้น

วิธีคำนวณ : จำนวนศูนย์ฯ/กลุ่ม/ชมรม/สมาคม หรือที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น

ค่าเป้าหมาย :

ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙
N	$N_๑ = N + N_i$	$N_๒ = N_๑ + N_i$	$N_๓ = N_๒ + N_i$	$N_๔ = N_๓ + N_i$

หมายเหตุ

N_i = จำนวนเครือข่ายแรงงานนอกระบบที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี

N = จำนวนเครือข่ายแรงงานนอกระบบ ปี ๒๕๕๕

$N_๑$ = จำนวนเครือข่ายแรงงานนอกระบบ ปี ๒๕๕๖

$N_๒$ = จำนวนเครือข่ายแรงงานนอกระบบ ปี ๒๕๕๗

$N_๓$ = จำนวนเครือข่ายแรงงานนอกระบบ ปี ๒๕๕๘

$N_๔$ = จำนวนเครือข่ายแรงงานนอกระบบ ปี ๒๕๕๙

หน่วยงานรับผิดชอบ : กระทรวงแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวง
(สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน/สำนักตรวจและประเมินผล)

ผลการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ที่ประชุมเห็นว่า

๑. ควรกำหนดนิยามคำว่า จำนวนเครือข่าย ศูนย์/กลุ่ม/ชมรม/สมาคม ให้ชัดเจน
๒. ปี ๒๕๕๕ กำหนดค่าเป้าหมาย = ๑๐ ส่วนปีถัดไปให้เพิ่มขึ้น ปีละ ๕

ตัวชี้วัด ๑๐ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบ / รูปแบบการติดตามประเมินผล

วิธีคำนวณ : กำหนดเป็นระดับขั้นของความสำเร็จ (Milestone) แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น ๕ ระดับ

ค่าเป้าหมาย :

ระดับคะแนน	ขั้นตอนการดำเนินงาน
๑	-
๒	ศึกษาและข้อเสนอของระบบ/รูปแบบติดตามประเมินผล
๓	จ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำ “ระบบติดตามประเมินผล”
๔	มีระบบติดตามและประเมินผลที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถรายงานผลการดำเนินงานเข้ามาในระบบฯ ได้
๕	มีรายงานการติดตามประเมินผลตามแผนฯ จากที่ปรึกษา(หน่วยงานภายนอก) และ/หรือหน่วยติดตามประเมินผลของกระทรวงแรงงาน และมีการประเมินผลสัมฤทธิ์การใช้ระบบติดตามประเมินผลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อเสนอแนะการพัฒนาระบบติดตามประเมินผล(ถ้ามี)

หน่วยงานรับผิดชอบ : กระทรวงแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวง
(สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน/สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์)

ผลการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ที่ประชุมเห็นว่า

๑. ปี ๒๕๕๕ ค่าคะแนน ๑ - ๔ = ไม่มี / มีแต่ไม่แล้วเสร็จ และค่าคะแนน ๕ = มีรายงานการติดตามประเมินผล
๒. ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ ค่าคะแนน ๕ = นำเสนอรายงานการติดตามการประเมินผลตามแผนฯ ให้ผู้บริหารให้ความเห็นชอบ
๓. ปี ๒๕๕๙ ค่าคะแนน ๕ = จัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๕๕

สำนักงานรัฐมนตรี
รับที่ ๖๐๕
วันที่ 24 ส.ค. 2555
เวลา ๑๕.๓๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

อ้างถึง หนังสือกระทรวงแรงงาน ด่วนมาก ที่ รง ๐๒๐๙.๒/๓๘๓๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตามบัญชีแนบท้าย

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ
ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือ
ที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ลงมติอนุมัติตามที่
กระทรวงแรงงานเสนอ โดยให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
ในคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ เพิ่มเติม ตามความเห็นของสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้ ให้กระทรวงแรงงานรับความเห็น
ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการด้วย

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย
ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

C

(นายศิริ เลิศธรรมเทวี)

ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๔๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.cabinet.thaigov.go.th

คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

องค์ประกอบ

๑. นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย	ประธานกรรมการ
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน	รองประธานกรรมการ
๓. ปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๖. ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๗. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
๘. ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๙. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๑๐. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑๑. ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรรมการ
๑๒. ปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	กรรมการ
๑๔. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๕. เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	กรรมการ
๑๖. ผู้จัดการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)	กรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ(ประจำประเทศไทย)	กรรมการ
๑๘. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๑๙. อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	กรรมการ
๒๐. เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม	กรรมการ
๒๑. รศ.ดร.ยงยุทธ แฉล้มวงษ์	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ	
๒๒. รศ.ดร.นฤมล นิราทร	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ	
๒๓. นายศิริศักดิ์ จันทจรวิวัฒน์	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ	
๒๔. นางสาววัฒนา ศรีภิรมย์	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านแรงงานนอกระบบ	
๒๕. นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์	กรรมการ
ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ	
๒๖. นายบัณฑิตย์ ธนชัยเศรษฐวุฒิ	กรรมการ
ผู้อำนวยการมูลนิธิอารมณพงศ์พัน	

๒๗. นางพุลทรัพย์ สวนเมือง ตูลาพันธุ์	กรรมการ
ผู้จัดการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ	
๒๘. นางสุจิน รุ่งสว่าง	กรรมการ
ประธานศูนย์ประสานงานเครือข่ายแรงงานนอกระบบ	
๒๙. นายสมคิด ด้วงเงิน	กรรมการ
ประธานเครือข่ายแรงงานนอกระบบ	
๓๐. นางสาวอรุณี ศรีโต	กรรมการ
ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ เขตปริมณฑล	
๓๑. รองปลัดกระทรวงแรงงานที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
	และเลขานุการ
๓๒. ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน	กรรมการ
	และผู้ช่วยเลขานุการ
๓๓. ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจกิจการแรงงาน	กรรมการ
	และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านแรงงานนอกระบบของประเทศ รวมทั้งนโยบายเกี่ยวกับงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน
- กำกับ ติดตาม การดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบของประเทศ
- รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบ และเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน ต่อคณะรัฐมนตรี
- แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม
- ปฏิบัติการอื่นใด ตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย

คำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

ที่ ๑ /๒๕๕๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

ด้วยคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ เพื่อประสาน วิเคราะห์ กลั่นกรอง ให้ข้อเสนอแนะ และขับเคลื่อนในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองศาสตราจารย์ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ ผู้อำนวยการวิจัย (การพัฒนาแรงงาน) มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒	ปลัดกระทรวงแรงงาน	ประธานอนุกรรมการ
๑.๓	รองปลัดกระทรวงแรงงานที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๔	ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๕	ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๑.๖	ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๑.๗	ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๑.๘	ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑.๙	ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๑.๑๐	ผู้แทนกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
๑.๑๑	ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการ
๑.๑๒	ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๑.๑๓	ผู้แทนกรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๑.๑๔	ผู้แทนกรมการจัดหางาน	อนุกรรมการ
๑.๑๕	ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๑๖	ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๑๗	ผู้แทนสำนักงานประกันสังคม	อนุกรรมการ

/๑.๑๘ ผู้อำนวยการ...

๑.๑๘	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๑๙	ผู้อำนวยการสำนักตรวจและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๒๐	ผู้จัดการแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.)	อนุกรรมการ
๑.๒๑	ผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	อนุกรรมการ
๑.๒๒	ผู้แทนมูลนิธิอารมณพงค์พจน์	อนุกรรมการ
๑.๒๓	ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๒๔	ผู้แทนมูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ	อนุกรรมการ
๑.๒๕	ผู้แทนสภาเกษตรกรแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๒๖	ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๒๗	ผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๑.๒๘	เจ้าหน้าที่กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ ประสาน วิเคราะห์ กลั่นกรองและให้ข้อเสนอแนะ ในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ต่อคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

๒.๒ ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ในประเด็นสำคัญ

๒.๓ พิจารณาคัดเลือกจังหวัดนำร่องด้านแรงงานนอกระบบ

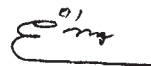
๒.๔ แต่งตั้งคณะทำงาน หรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการกิจของอนุกรรมการ หรือเชิญหน่วยงานองค์กร บุคคลที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมตามสถานการณ์

๒.๕ ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติมอบหมาย

สำหรับการเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ โดยให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

ที่ ๒ /๒๕๕๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด

ด้วยคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด เพื่อกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัด ขับเคลื่อนและแก้ไขประเด็นปัญหาที่สำคัญ ด้านแรงงานนอกระบบในจังหวัด รวมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ มีมติให้นำร่องใน ๑๕ จังหวัด และในปีงบประมาณถัดไป การคัดเลือกจังหวัดให้เป็น อำนาจของคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ แห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย	ประธานคณะกรรมการ
๑.๒	หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	อนุกรรมการ
๑.๓	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด	อนุกรรมการ
๑.๔	หัวหน้าส่วนราชการที่ปรากฏในแผนปฏิบัติการส่งเสริม คัดกรอง และพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ซึ่งประธาน อนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวนสี่คน	อนุกรรมการ
๑.๕	ผู้แทนองค์กรหรือกลุ่มต่างๆ เช่น ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนผู้จ้างงาน ผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้แทนศูนย์ประสานงาน แรงงานนอกระบบจังหวัด และผู้แทนกลุ่มแรงงานนอกระบบ (ผู้แทนกลุ่มอาชีพหรือวิสาหกิจชุมชน) ซึ่งประธานอนุกรรมการ แต่งตั้ง จำนวนห้าคน	อนุกรรมการ
๑.๖	แรงงานจังหวัด	อนุกรรมการและ เลขานุการ
๑.๗	สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๘	ประกันสังคมจังหวัด	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

/๒. อำนาจหน้าที่...

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัด รวมทั้งนโยบายที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

๒.๒ ขับเคลื่อนและแก้ไขประเด็นปัญหาที่สำคัญด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัด

๒.๓ สะท้อนประเด็นปัญหา และเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบจังหวัด ต่อคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

๒.๔ กำกับ และติดตามการดำเนินงานด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัด

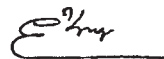
๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงาน และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

๒.๖ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติมอบหมาย

สำหรับการเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ โดยให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ

Model – โครงสร้างการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบระดับจังหวัด
(ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 - 2559)

ตัวอย่าง – คำสั่งแต่งตั้ง
อนุกรรมการบริหารจัดการ
แรงงานนอกระบบจังหวัด
(เพิ่มเติม)

คำสั่งประธานอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด....

ที่ ๑/๒๕๕๖

เรื่อง แต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการ และผู้แทนองค์กรหรือกลุ่มต่าง ๆ เป็นอนุกรรมการ
ในคณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด...

อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๕๖ ลงวันที่
๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖ ประธานอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด... จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

๑. แต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการที่ปรากฏในแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ
พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ดังนี้

(๑)	อนุกรรมการ
(๒)	อนุกรรมการ
(๓)	อนุกรรมการ
(๔)	อนุกรรมการ

๒. แต่งตั้งผู้แทนองค์กรหรือกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

(๑)	อนุกรรมการ
(๒)	อนุกรรมการ
(๓)	อนุกรรมการ
(๔)	อนุกรรมการ
(๕)	อนุกรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ .....

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด/รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย
ประธานอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด...

สรุปจำนวนแรงงานนอกระบบ

(ข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบประจำปี
งบประมาณ 2556 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ)

สรุปจำนวนแรงงานนอกระบบภาพรวมทั้งประเทศ (จำแนกจำแนกตามอาชีพ และภาค พ.ศ. 2556)
(ข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบประจำปีงบประมาณ 2556 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ)

หน่วย : คน

ภาค	รวม	อาชีพ										อาชีพพื้นฐาน ต่าง ๆ	คนงานซึ่งมิได้ จำแนกไว้ในหมวดอื่น
		ผู้บัญญัติกฎหมาย และผู้จัดการ	วิชาชีพ ด้านต่าง ๆ	วิชาชีพ ด้านเทคนิค	เสมียน	พนักงาน บริการ	ด้านการเกษตร และประมง	ด้านความสามารถ ทางฝีมือ	ผู้ปฏิบัติงาน โรงงานเครื่องจักร				
พระราชอาณาจักร (ภาพรวม)	25,131,677	867,644	174,483	274,451	82,726	4,336,270	14,697,339	2,015,273	817,717	1,834,762	40,105.13		
คิดเป็นร้อยละต่อภาพรวม	100.00	3.45	0.69	1.09	0.33	17.25	58.48	8.02	3.25	7.30	0.16		
กรุงเทพมหานคร	1,293,285	138,738	47,687	47,293	8,128	637,227	21,367	130,816	177,677	82,093	2,258.74		
ร้อยละต่อภาพรวม	5.15	15.99	27.33	17.23	9.82	14.70	0.15	6.49	21.73	4.47	5.63		
ภาคกลาง	4,718,884	222,187	38,526	70,525	23,461	1,198,918	1,909,435	466,659	246,638	519,620	22,915.81		
ร้อยละต่อภาพรวม	18.78	25.61	22.08	25.70	28.36	27.65	12.99	23.16	30.16	28.32	57.14		
ภาคเหนือ	5,390,358	104,523	25,717	42,919	19,525	698,892	3,462,126	468,160	116,528	448,534	3,433.34		
ร้อยละต่อภาพรวม	21.45	12.05	14.74	15.64	23.60	16.12	23.56	23.23	14.25	24.45	8.56		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10,269,196	256,413	44,650	73,012	14,768	1,102,675	7,312,891	687,810	194,541	580,032	2,402.96		
ร้อยละต่อภาพรวม	40.86	29.55	25.59	26.60	17.85	25.43	49.76	34.13	23.79	31.61	100.00		
ภาคใต้	3,459,954	145,783	17,902	40,702	16,845	698,558	1,991,521	261,828	82,332	204,483	9,094.27		
ร้อยละต่อภาพรวม	13.77	16.80	10.26	14.83	20.36	16.11	13.55	12.99	10.07	11.14	22.68		

สรุป : ภาคอีสาน มีแรงงานนอกระบบมากที่สุดประมาณ 10.26 ล้านคน ลดลงจากปี 55 เป็น 0.027 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 40.86 % ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด

สรุป : อาชีพด้านการเกษตรและประมง มีจำนวนแรงงานนอกระบบมากที่สุดประมาณ 14.69 ล้านคน ลดลงจากปี 55 เป็น 0.039 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 58.48 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด

จำนวนแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอาชีพ (รายจังหวัด : **ภาคกลาง**)
(ข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบประจำปีงบประมาณ 2556 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ)

ภาค	รวม	อาชีพ									
		1. ผู้บัญญัติกฎหมายและผู้จัดการ	2. วิชาชีพด้านต่าง ๆ	3. วิชาชีพด้านเทคนิค	4. เสมียน	5. พนักงานบริการ	6. ด้านการเกษตรและประมง	7. ด้านความสามารถทางฝีมือ	8. ผู้ปฏิบัติงานโรงงานเครื่องจักร	9. อาชีพพื้นฐานต่าง ๆ	10. คนงานซึ่งไม่ได้จำแนกไว้ในหมวดอื่น
ภาคกลาง	4,718,884	222,187	38,526	70,525	23,461	1,198,918	1,909,435	466,659	246,638	519,620	22,916
1.สมุทรปราการ	173,133	21,939	3,155	4,033	393	53,184	16,659	17,991	28,505	7,390	19,884
ร้อยละต่อภาพรวม	3.67	9.87	8.19	5.72	1.68	4.44	0.87	3.86	11.56	1.42	86.77
2.นนทบุรี	173,529	21,696	3,866	3,941	735	65,482	20,623	20,693	23,097	13,162	234
ร้อยละต่อภาพรวม	3.68	9.76	10.03	5.59	3.13	5.46	1.08	4.43	9.36	2.53	1.02
3.ปทุมธานี	152,481	9,678	3,924	3,278	1,892	47,665	32,438	17,795	19,894	15,917	-
ร้อยละต่อภาพรวม	3.23	4.36	10.18	4.65	8.06	3.98	1.70	3.81	8.07	3.06	-
4.พระนครศรีอยุธยา	170,468	12,911	988	2,030	4,107	62,023	40,357	24,706	12,094	11,091	159
ร้อยละต่อภาพรวม	3.6	5.8	2.6	2.9	17.5	5.2	2.1	5.3	4.9	2.1	1
5.อ่างทอง	88,504	1,734	715	441	403	18,401	36,103	12,207	5,506	12,994	-
ร้อยละต่อภาพรวม	1.9	0.8	1.9	0.6	1.7	1.5	1.9	2.6	2.2	2.5	-
6.ลพบุรี	306,783	7,870	688	3,210	456	66,328	137,358	28,782	7,113	54,979	-
ร้อยละต่อภาพรวม	6.5	3.5	1.8	4.6	1.9	5.5	7.2	6.2	2.9	10.6	-
7.สิงห์บุรี	79,250	2,723	178	598	1,111	21,418	33,066	7,533	2,266	10,357	-
ร้อยละต่อภาพรวม	1.7	1.2	0.5	0.8	4.7	1.8	1.7	1.6	0.9	2.0	-
8.ชัยนาท	167,103	1,702	604	1,557	683	22,275	84,778	18,376	2,037	35,092	-
ร้อยละต่อภาพรวม	3.5	0.8	1.6	2.2	2.9	1.9	4.4	3.9	0.8	6.8	-

หน่วย : คน

ภาค	รวม	อาชีพ									
		1. ผู้บัญญัติกฎหมาย และผู้จัดการ	2. วิชาชีพ ด้านต่าง ๆ	3. วิชาชีพ ด้านเทคนิค	4. เลียน	5. พนักงาน บริการ	6. ด้านการเกษตร และประมง	7. ด้านความสามารภ ทางฝีมือ	8. ผู้ปฏิบัติงาน โรงงานเครื่องจักร	9. อาชีพพื้นฐาน ต่าง ๆ	10. คนงานซึ่งมิได้ จำแนกไว้ในหมวดอื่น
9. สรรบุรี	146,356	4,938	449	1,534	236	55,343	46,087	16,160	9,429	11,923	257
ร้อยละต่อภาพรวม	3.1	2.2	1.2	2.2	1.0	4.6	2.4	3.5	3.8	2.3	-
10. ชลบุรี	274,731	18,070	5,312	6,774	2,526	125,584	49,831	34,393	20,543	11,699	-
ร้อยละต่อภาพรวม	5.8	8.1	13.8	9.6	10.8	10.5	2.6	7.4	8.3	2.3	-
11. ระยอง	141,159	11,125	404	4,742	251	44,476	54,314	12,002	5,233	8,612	-
ร้อยละต่อภาพรวม	3.0	5.0	1.0	6.7	1.1	3.7	2.8	2.6	2.1	1.7	0.0
12. จันทบุรี	243,919	4,806	1,271	3,326	1,398	49,796	132,414	21,378	3,557	25,975	-
ร้อยละต่อภาพรวม	5.2	2.2	3.3	4.7	6.0	4.2	6.9	4.6	1.4	5.0	-
13. ตรัง	88,518	2,912	487	281	343	15,816	52,613	4,805	2,000	9,259	-
ร้อยละต่อภาพรวม	1.9	1.3	1.3	0.4	1.5	1.3	2.8	1.0	0.8	1.8	-
14. ฉะเชิงเทรา	192,480	13,276	1,935	1,046	673	43,653	89,071	15,710	6,232	20,884	-
ร้อยละต่อภาพรวม	4.1	6.0	5.0	1.5	2.9	3.6	4.7	3.4	2.5	4.0	-
15. ปราจีนบุรี	120,899	3,547	189	1,160	1,929	28,578	44,828	14,149	12,409	14,111	-
ร้อยละต่อภาพรวม	2.56	9.21	0.49	1.64	8.22	2.38	2.35	3.03	5.03	2.72	-
16. นครนายก	83,609	2,894	862	923	99	15,756	34,246	13,382	6,399	9,047	-
ร้อยละต่อภาพรวม	1.8	1.3	-	1.3	0.4	1.3	1.8	2.9	2.6	1.7	-
17. สระแก้ว	242,249	3,045	107	3,429	986	32,124	142,588	20,706	8,207	31,058	-
ร้อยละต่อภาพรวม	5.1	1.4	0.3	4.9	4.2	2.7	7.5	4.4	3.3	6.0	-
18. ราชบุรี	294,346	10,771	1,258	5,112	414	64,430	116,831	30,786	14,469	48,994	1,281
ร้อยละต่อภาพรวม	6.2	4.8	3.3	7.2	1.8	5.4	6.1	6.6	5.9	9.4	5.6

ภาค	รวม	อาชีพ									
		1. ผู้บัญญัติกฎหมาย และผู้จัดการ	2. วิชาชีพ ด้านต่าง ๆ	3. วิชาชีพ ด้านเทคนิค	4. เสมียน	5. พนักงาน บริการ	6. ด้านการเกษตร และประมง	7. ด้านความสามารถ ทางฝีมือ	8. ผู้ปฏิบัติงาน โรงงานเครื่องจักร	9. อาชีพพื้นฐาน ต่าง ๆ	10. คนงานซึ่งมิได้ จำแนกไว้ในหมวดอื่น
19. ภาณุนบุรี	388,068	6,907	1,991	3,992	1,935	59,131	199,888	36,511	10,722	66,540	451
ร้อยละต่อภาพรวม	8.2	3.1	5.2	5.7	8.2	4.9	10.5	7.8	4.3	12.8	-
20. สุพรรณบุรี	410,498	3,952	1,063	4,306	427	70,263	263,844	21,337	7,972	37,333	-
ร้อยละต่อภาพรวม	8.7	1.8	2.8	6.1	1.8	5.9	13.8	4.6	3.2	7.2	-
21. นครปฐม	256,657	28,357	3,603	6,540	793	89,249	78,451	17,765	15,619	16,281	-
ร้อยละต่อภาพรวม	5.4	12.8	9.4	9.3	-	7.4	4.1	3.8	6.3	3.1	-
22. สมุทรสาคร	113,447	3,842	762	2,465	109	56,131	14,302	14,545	10,192	11,099	-
ร้อยละต่อภาพรวม	2.4	1.7	2.0	3.5	0.5	4.7	0.7	3.1	4.1	2.1	-
23. สมุทรสงคราม	66,994	2,074	1,107	1,010	628	16,789	20,298	14,555	3,259	7,273	-
ร้อยละต่อภาพรวม	1.4	0.9	2.9	1.4	2.7	1.4	1.1	3.1	1.3	1.4	-
24. เพชรบุรี	160,663	6,005	2,128	800	427	39,088	78,882	14,967	5,516	12,201	651
ร้อยละต่อภาพรวม	3.4	2.7	5.5	1.1	1.8	3.3	4.1	3.2	2.2	2.3	-
25. ประจวบคีรีขันธ์	183,040	15,411	1,479	3,999	507	35,935	89,565	15,427	4,367	16,349	-
ร้อยละต่อภาพรวม	3.9	6.9	3.8	5.7	2.2	3.0	4.7	3.3	1.8	3.1	-

จำนวนแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอาชีพ (รายจังหวัด: **ภาคเหนือ**)
(ข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบประจำปีงบประมาณ 2555 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ)

หน่วย : คน

ภาค	รวม	อาชีพ									
		1. ผู้บัญญัติกฎหมาย และผู้จัดการ	2. วิชาชีพ ด้านต่าง ๆ	3. วิชาชีพ ด้านเทคนิค	4. เสมียน	5. พนักงาน บริการ	6. ด้านการเกษตร และประมง	7. ด้านความสามารถ ทางฝีมือ	8. ผู้ปฏิบัติงาน โรงงานเครื่องจักร	9. อาชีพพื้นฐาน ต่าง ๆ	10. คนงานซึ่งไม่ได้ จำแนกไว้ในหมวดอื่น
ภาคเหนือ	5,390,358	104,523	25,717	42,919	19,525	698,892	3,462,126	468,160	116,528	448,534	3,433
1. เชียงใหม่	600,807	13,047	5,982	9,225	826	74,801	337,134	79,269	22,441	57,200	883
ร้อยละต่อภาพรวม	11.1	12.5	23.3	21.5	4.2	10.7	9.7	16.9	19.3	12.8	-
2. ลำพูน	184,863	2,985	783	597	411	24,129	105,154	15,857	6,015	28,932	-
ร้อยละต่อภาพรวม	3.4	2.9	3.0	1.4	2.1	3.5	3.0	3.4	5.2	6.5	-
3. ลำปาง	341,590	2,509	863	3,361	3,870	44,731	228,205	32,398	7,184	18,469	-
ร้อยละต่อภาพรวม	6.3	2.4	3.4	7.8	19.8	6.4	6.6	6.9	6.2	4.1	-
4. อุดรดิต์	214,231	11,496	610	947	120	24,167	140,202	12,810	4,648	19,232	-
ร้อยละต่อภาพรวม	4.0	11.0	2.4	2.2	0.6	3.5	4.0	2.7	4.0	4.3	-
5. แพร่	227,584	3,856	1,643	3,610	1,227	31,082	125,076	40,471	13,114	7,505	-
ร้อยละต่อภาพรวม	4.2	3.7	6.4	8.4	6.3	4.4	3.6	8.6	11.3	1.7	-
6. น่าน	261,843	2,402	872	1,224	362	15,435	221,291	12,545	2,296	5,415	-
ร้อยละต่อภาพรวม	4.9	2.3	3.4	2.9	1.9	2.2	6.4	2.7	2.0	1.2	-
7. พะเยา	247,474	2,891	469	957	593	20,710	189,966	12,456	3,284	15,904	242
ร้อยละต่อภาพรวม	4.6	2.8	1.8	2.2	3.0	3.0	5.5	2.7	2.8	3.5	-
8. เชียงราย	580,203	5,595	1,082	4,137	669	69,202	382,185	59,017	10,376	45,926	2,014
ร้อยละต่อภาพรวม	10.8	5.4	4.2	9.6	3.4	9.9	11.0	12.6	8.9	10.2	-

ภาค	รวม	อาชีพ									
		1. ผู้บัญญัติกฎหมายและผู้จัดการ	2. วิชาชีพด้านต่าง ๆ	3. วิชาชีพด้านเทคนิค	4. เสมียน	5. พนักงานบริการ	6. ด้านการเกษตรและประมง	7. ด้านความสามารถทางฝีมือ	8. ผู้ปฏิบัติงานโรงงานเครื่องจักร	9. อาชีพพื้นฐานต่าง ๆ	10. คนงานซึ่งมิได้จำแนกไว้ในหมวดอื่น
9.แม่ฮ่องสอน	127,543	2,117	506	209	98	7,135	106,966	3,221	1,076	6,142	74
ร้อยละต่อภาพรวม	2.4	2.0	2.0	0.5	0.5	1.0	3.1	0.7	0.9	1.4	-
10.นครสวรรค์	526,238	26,163	3,035	3,461	3,030	74,030	313,061	39,104	12,275	52,081	-
ร้อยละต่อภาพรวม	9.8	25.0	11.8	8.1	15.5	10.6	9.0	8.4	10.5	11.6	-
11.อุทัยธานี	153,459	1,334	645	906	1,179	21,545	102,460	7,727	1,848	15,816	-
ร้อยละต่อภาพรวม	2.8	1.3	2.5	2.1	6.0	3.1	3.0	1.7	1.6	3.5	-
12.กำแพงเพชร	331,678	10,685	734	1,244	289	41,789	217,705	17,033	4,883	37,211	105
ร้อยละต่อภาพรวม	6.2	10.2	2.9	2.9	1.5	6.0	6.3	3.6	4.2	8.3	-
13..ตาก	206,375	1,460	2,177	2,077	2,069	31,579	130,179	13,179	5,105	18,551	-
ร้อยละต่อภาพรวม	3.8	1.4	8.5	4.8	10.6	4.5	3.8	2.8	4.4	4.1	-
14..สุโขทัย	315,560	2,630	2,531	2,050	881	33,707	215,391	31,751	7,564	18,939	115
ร้อยละต่อภาพรวม	5.9	2.5	9.8	4.8	4.5	4.8	6.2	6.8	6.5	4.2	-
15.พิษณุโลก	331,606	7,271	1,572	4,895	3,205	67,060	184,789	35,543	2,354	24,916	-
ร้อยละต่อภาพรวม	6.2	7.0	6.1	11.4	16.4	9.6	5.3	7.6	2.0	5.6	-
16.พิจิตร	264,497	4,770	1,591	1,743	396	47,412	151,893	20,470	9,539	26,683	-
ร้อยละต่อภาพรวม	4.9	4.6	6.2	4.1	2.0	6.8	4.4	4.4	8.2	5.9	-
17.เพชรบูรณ์	474,806	3,313	624	2,274	298	70,376	310,470	35,310	2,525	49,614	-
ร้อยละต่อภาพรวม	8.8	3.2	2.4	5.3	1.5	10.1	9.0	7.5	2.2	11.1	-

จำนวนแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอาชีพ (รายจังหวัด : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
(ข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบประจำปีงบประมาณ 2555 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ)

หน่วย : คน

ภาค	รวม	อาชีพ										10.คนงานซึ่งมิได้ จำแนกไว้ในหมวดอื่น
		1. ผู้บัญญัติกฎหมาย และผู้จัดการ	2. วิชาชีพ ด้านต่าง ๆ	3. วิชาชีพ ด้านเทคนิค	4.เสมียน	5.พนักงาน บริการ	6.ด้านการเกษตร และประมง	7.ด้านความสามารถ ทางฝีมือ	8.ผู้ปฏิบัติงาน โรงงานเครื่องจักร	9.อาชีพพื้นฐาน ต่าง ๆ		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10,269,196	256,413	44,650	73,012	14,768	1,102,675	7,312,891	687,810	194,541	580,032	2,403	
1. นครราชสีมา	1,039,695	78,159	1,332	17,931	1,978	169,728	583,119	82,098	21,998	83,351	-	
ร้อยละต่อภาพรวม	10.1	30.5	3.0	24.6	13.4	15.4	8.0	11.9	11.3	14.4		
2. บุรีรัมย์	616,869	11,411	2,962	6,547	708	86,222	399,671	52,309	15,530	39,903	1,607	
ร้อยละต่อภาพรวม	6.0	4.5	6.6	9.0	4.8	7.8	5.5	7.6	8.0	6.9	-	
3. สุรินทร์	607,774	14,224	6,296	6,965	1,623	66,392	397,974	53,617	16,219	44,465	-	
ร้อยละต่อภาพรวม	5.9	5.5	14.1	9.5	11.0	6.0	5.4	7.8	8.3	7.7	-	
4. ศรีสะเกษ	843,139	1,707	6,516	4,638	935	78,917	691,796	35,249	3,548	19,834	-	
ร้อยละต่อภาพรวม	8.2	0.7	14.6	6.4	6.3	7.2	9.5	5.1	1.8	3.4	-	
5. อุบลราชธานี	849,150	29,844	3,565	5,921	632	86,227	600,810	71,270	8,585	42,295	-	
ร้อยละต่อภาพรวม	8.3	11.6	8.0	8.1	4.3	7.8	8.2	10.4	4.4	7.3	-	
6. ยโสธร	317,218	381	1,682	205	33	23,330	268,942	12,448	2,768	7,429	-	
ร้อยละต่อภาพรวม	3.1	0.1	3.8	0.3	0.2	2.1	3.7	1.8	1.4	1.3	-	
7. ชัยภูมิ	597,625	2,446	877	1,641	387	54,125	431,996	28,210	10,544	67,398	-	
ร้อยละต่อภาพรวม	5.8	1.0	2.0	2.2	2.6	4.9	5.9	4.1	5.4	11.6	-	
8. อำนาจเจริญ	203,123	4,262	808	1,454	59	17,581	164,575	6,559	4,888	2,937	-	
ร้อยละต่อภาพรวม	2.0	1.7	1.8	2.0	0.4	1.6	2.3	1.0	2.5	0.5	-	

ภาค	รวม	อาชีพ									
		1. ผู้บัญญัติกฎหมายและผู้จัดการ	2. วิชาชีพด้านต่าง ๆ	3. วิชาชีพด้านเทคนิค	4. เสมียน	5. พนักงานบริการ	6. ด้านการเกษตรและประมง	7. ด้านความสามารถทางฝีมือ	8. ผู้ปฏิบัติงานโรงงานเครื่องจักร	9. อาชีพพื้นฐานต่าง ๆ	10. คนงานซึ่งมิได้จำแนกไว้ในหมวดอื่น
9. ปิงกาฬ	191,570	8,668	235	432	310	10,536	158,850	7,712	1,239	3,589	-
ร้อยละต่อภาพรวม	1.9	3.4	0.5	0.6	2.1	1.0	2.2	1.1	0.6	0.6	
10. ทนอบบัวลัญ	253,113	390	310	903	-	31,264	185,666	15,655	6,844	12,080	-
ร้อยละต่อภาพรวม	2.5	0.2	0.7	1.2	0.0	2.8	2.5	2.3	3.5	2.1	-
11. ขอนแก่น	735,929	18,052	1,198	5,499	397	80,256	528,098	46,385	13,492	41,917	636
ร้อยละต่อภาพรวม	7.2	7.0	2.7	7.5	2.7	7.3	7.2	6.7	6.9	7.2	-
12. อุดรธานี	721,121	16,573	3,522	5,859	904	87,505	480,994	47,610	17,956	60,198	-
ร้อยละต่อภาพรวม	7.0	6.5	7.9	8.0	6.1	7.9	6.6	6.9	9.2	10.4	-
13. เลย	380,878	2,734	796	1,274	345	26,682	313,438	7,220	3,520	24,869	-
ร้อยละต่อภาพรวม	3.7	1.1	1.8	1.7	2.3	2.4	4.3	1.0	1.8	4.3	-
14. พนงคย	225,221	5,802	706	1,047	971	35,720	142,789	21,843	3,405	12,939	-
ร้อยละต่อภาพรวม	2.2	2.3	1.6	1.4	6.6	3.2	2.0	3.2	1.8	2.2	-
15. มหาสารคาม	465,428	5,241	2,020	2,033	1,088	37,995	314,672	50,534	19,165	32,681	-
ร้อยละต่อภาพรวม	4.5	2.0	4.5	2.8	7.4	3.4	4.3	7.3	9.9	5.6	-
16. ร้อยเอ็ด	634,279	19,267	7,334	3,037	1,619	66,980	463,460	43,298	17,313	11,972	-
ร้อยละต่อภาพรวม	6.2	7.5	16.4	4.2	11.0	6.1	6.3	6.3	8.9	2.1	-
17. กาฬสินธุ์	494,904	21,830	1,487	3,635	1,529	39,838	363,749	30,237	8,723	23,876	-
ร้อยละต่อภาพรวม	4.8	8.5	3.3	5.0	10.4	3.6	5.0	4.4	4.5	4.1	-
18. สกลนคร	543,325	8,086	1,334	2,671	520	57,308	399,468	40,509	9,474	23,954	-
ร้อยละต่อภาพรวม	5.3	3.2	-	3.7	3.5	5.2	5.5	5.9	4.9	4.1	-

ภาค	รวม	อาชีพ									
		1. ผู้บัญญัติกฎหมาย และผู้จัดการ	2. วิชาชีพ ด้านต่าง ๆ	3. วิชาชีพ ด้านเทคนิค	4. เสมียน	5. พนักงาน บริการ	6. ด้านการเกษตร และประมง	7. ด้านความสามารถ ทางฝีมือ	8. ผู้ปฏิบัติงาน โรงงานเครื่องจักร	9. อาชีพพื้นฐาน ต่าง ๆ	10. คนงานซึ่งไม่ได้ จำแนกไว้ในหมวดอื่น
19. นครพนม	363,838	1,906	1,146	1,230	377	34,617	269,237	28,944	7,885	18,496	-
ร้อยละต่อภาพรวม	3.5	0.7	2.6	1.7	2.6	3.1	3.7	4.2	4.1	3.2	-
20. มุกดาหาร	184,998	5,431	525	90	352	11,453	153,587	6,105	1,447	5,848	160
ร้อยละต่อภาพรวม	1.8	2.1	1.2	0.1	2.4	1.0	2.1	0.9	0.7	1.0	-

จำนวนแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอาชีพ (รายจังหวัด : [ภาคใต้](#))
(ข้อมูลการสำรวจแรงงานนอกระบบประจำปีงบประมาณ 2555 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ)

หน่วย : คน

ภาค	รวม	อาชีพ									
		1.ผู้บัญญัติกฎหมาย และผู้จัดการ	2.วิชาชีพ ด้านต่าง ๆ	3.วิชาชีพ ด้านเทคนิค	4.เสมียน	5.พนักงาน บริการ	6.ด้านการเกษตร และประมง	7.ด้านความสามารถ ทางฝีมือ	8.ผู้ปฏิบัติงาน โรงงานเครื่องจักร	9.อาชีพพื้นฐาน ต่าง ๆ	10.คนงานซึ่งมิได้ จำแนกไว้ในหมวดอื่น
ภาคใต้	3,469,048	145,783	17,902	40,702	16,845	698,558	1,991,521	261,828	82,332	204,483	9,094
1.นครศรีธรรมราช	718,466	39,531	1,599	4,978	2,751	149,421	391,135	46,251	14,348	62,853	5,600
ร้อยละต่อภาพรวม	20.7	27.1	8.9	12.2	16.3	21.4	19.6	17.7	17.4	30.7	-
2.กระบี่	151,199	3,740	753	2,735	686	35,149	82,162	10,714	4,974	10,255	31
ร้อยละต่อภาพรวม	4.4	2.6	4.2	6.7	4.1	5.0	4.1	4.1	6.0	5.0	-
3.พังงา	89,053	2,939	501	1,404	129	22,296	48,895	4,871	3,417	4,601	-
ร้อยละต่อภาพรวม	2.6	2.0	2.8	3.4	0.8	3.2	2.5	1.9	4.2	2.3	-
4.ภูเก็ต	59,901	6,484	1,398	919	1,497	22,255	3,603	11,857	6,386	5,385	117
ร้อยละต่อภาพรวม	1.7	4.4	7.8	2.3	8.9	3.2	0.2	4.5	7.8	2.6	-
5.สุราษฎร์ธานี	426,745	16,149	2,391	3,628	732	70,197	287,380	20,177	7,022	18,737	333
ร้อยละต่อภาพรวม	12.3	11.1	13.4	8.9	4.3	10.0	14.4	7.7	8.5	9.2	-
6.ระนอง	73,310	1,651	47	548	81	9,661	52,989	3,040	1,990	3,302	-
ร้อยละต่อภาพรวม	2.1	1.1	0.3	1.3	0.5	1.4	2.7	1.2	2.4	1.6	-
7.ชุมพร	227,077	3,477	562	1,870	506	29,818	156,510	8,202	3,879	22,020	233
ร้อยละต่อภาพรวม	6.5	2.4	-	4.6	3.0	4.3	7.9	3.1	4.7	10.8	-
8.สงขลา	485,322	42,590	3,886	14,301	2,234	132,146	214,781	42,514	14,640	17,779	451
ร้อยละต่อภาพรวม	14.0	29.2	-	35.1	13.3	18.9	10.8	16.2	17.8	8.7	-

ภาค	รวม	อาชีพ									
		1. ผู้บัญญัติกฎหมายและผู้จัดการ	2. วิชาชีพด้านต่าง ๆ	3. วิชาชีพด้านเทคนิค	4. เสมียน	5. พนักงานบริการ	6. ด้านการเกษตรและประมง	7. ด้านความสามารถทางฝีมือ	8. ผู้ปฏิบัติงานโรงงานเครื่องจักร	9. อาชีพพื้นฐานต่าง ๆ	10. คนงานซึ่งมีได้จำแนกไว้ในหมวดอื่น
9. สดุดล	107,253	4,877	105	1,802	552	17,801	64,084	9,469	2,448	5,994	119
ร้อยละต่อภาพรวม	3.1	3.3	0.6	4.4	3.3	2.5	3.2	3.6	3.0	2.9	-
10. ตรัง	276,268	5,632	1,672	2,232	1,380	51,635	172,473	19,162	4,148	17,439	496
ร้อยละต่อภาพรวม	8.0	3.9	9.3	5.5	8.2	7.4	8.7	7.3	5.0	8.5	-
11. พัทลุง	237,393	979	669	1,155	2,043	35,981	150,106	23,892	5,521	17,048	-
ร้อยละต่อภาพรวม	6.8	0.7	3.7	2.8	12.1	5.2	7.5	9.1	6.7	8.3	-
12. ปีตานิ	181,777	6,676	1,862	1,826	2,239	52,524	63,661	30,163	8,660	14,166	-
ร้อยละต่อภาพรวม	5.2	4.6	-	4.5	13.3	7.5	3.2	11.5	10.5	6.9	-
13. ยะลา	209,331	7,531	953	514	568	21,870	169,944	5,001	220	1,017	1,715
ร้อยละต่อภาพรวม	6.0	5.2	5.3	1.3	3.4	3.1	8.5	1.9	0.3	0.5	-
14. นราธิวาส	225,953	3,527	1,502	2,791	1,448	47,804	133,800	26,515	4,680	3,885	-
ร้อยละต่อภาพรวม	6.5	2.4	8.4	6.9	8.6	6.8	6.7	10.1	5.7	1.9	-

ประมวลภาพกิจกรรมสำคัญ
ที่เกี่ยวข้องกับการกิจ
ด้านแรงงานนอกระบบ
(ปีงบประมาณ 2556)

ปีงบประมาณ 2556

การประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติครั้งที่ 1/2556

วันจันทร์ที่ 25 มีนาคม 2556

ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น 5 เวลา 13.30 น.

วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ กลไกการขับเคลื่อนระดับนโยบาย และระดับจังหวัด ประสาน วิเคราะห์ กลั่นกรองและให้ข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญต่อคณะกรรมการแรงงานนอกระบบ แห่งชาติในด้านต่างๆ อาทิ เช่น ด้านขยายความคุ้มครองและสร้างหลักประกัน ด้านสุขภาพ/ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านส่งเสริมการมีงานทำ/ด้านพัฒนาทักษะฝีมือ ด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ เป็นต้น รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานของฝ่าย เลขาธิการคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ และเพื่อให้ประเด็นในการประชุม คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ดังกล่าวมีความชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

ปีงบประมาณ 2556

การประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติครั้งที่ 2/2556
วันพฤหัสบดีที่ 27 มิถุนายน 2556
ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ชั้น 5 เวลา 09.30 น.

วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ กลไกการขับเคลื่อนระดับนโยบาย และระดับจังหวัด ประสาน วิเคราะห์ กลั่นกรองและให้ข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญต่อคณะกรรมการแรงงานนอกระบบ แห่งชาติในด้านต่างๆ อาทิ เช่น ด้านขยายความคุ้มครองและสร้างหลักประกัน ด้านสุขภาพ/ความ ปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านส่งเสริมการมีงานทำ/ด้านพัฒนาทักษะ ฝีมือ ด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ เป็นต้น รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานของฝ่าย เลขาธิการคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ และเพื่อให้ประเด็นในการประชุม คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ดังกล่าวมีความชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

ปีงบประมาณ 2556

สรุปการสัมมนาเชิงปฏิบัติการรูปแบบ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์
การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 ของกรุงเทพมหานคร

เมื่อวันพุธที่ 18 กันยายน 2556 ณ โรงแรมปรีซ์ตัน ดินแดง กรุงเทพฯ

วัตถุประสงค์

เพื่อการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 สู่การปฏิบัติของกรุงเทพมหานคร ในการร่วมกันศึกษาและจัดทำรูปแบบ (Model) การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ ซึ่งกรุงเทพมหานคร มีจำนวนแรงงานนอกระบบมากเป็นอันดับ 1 ของประเทศไทย และมีศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ กรุงเทพมหานคร เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ โดยมีรูปแบบ (Model) ที่ชัดเจน เพื่อเป็นจังหวัดนำร่องที่สามารถดำเนินงานในปีงบประมาณ 2557 อีกทั้งเพื่อให้ได้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแต่งตั้งเอาอาสาศักดิ์แรงงานในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการการศึกษาวิเคราะห์

รายงานนอกระบบ

และการสำรวจเพื่อสร้างแบบจำลอง

การบริหารจัดการรายงานนอกระบบที่มีประสิทธิภาพ

ข้อตกลงฯ เลขที่ 54-00-0387 รหัสโครงการ 54-00547

เสนอต่อ

คณะกรรมการ..... (กำกับทิศทาง/บริหารแผนคณะที่ 2)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

สิงหาคม 2555

ทุนวิจัยและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

239 หมู่ 1 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

โทรศัพท์/โทรสาร 0-5394-2266, 08-8258-1825

บทสรุปผู้บริหาร

บทนำ

ประเทศไทยมีแรงงานนอกระบบมากกว่าแรงงานในระบบ โดยเป็นแรงงานนอกระบบเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 63 ของแรงงานทั้งหมด ทีดีอาร์ไอ ได้ประมาณการขนาดรายได้ที่เกิดจากแรงงานนอกระบบว่ามีมูลค่าประมาณ 2.33 ล้านล้านบาท หรือเกือบครึ่งหนึ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ทั้ง ๆ ที่แรงงานนอกระบบมีประมาณ 2 ใน 3 ของกำลังแรงงานทั้งประเทศและมีบทบาทในการสร้างการผลิตให้แก่เศรษฐกิจของประเทศในปริมาณที่ใกล้เคียงกับกำลังแรงงานที่อยู่ในระบบ แต่แรงงานเหล่านี้ก็ยังไม่ได้รับการดูแลและคุ้มครองจากนโยบายและกฎหมายของประเทศเท่าที่ควร การเข้าใจโครงสร้างแรงงาน ลักษณะ และความต้องการของแรงงานแต่ละกลุ่มจะช่วยให้การพัฒนานโยบายแรงงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในกรณีของแรงงานนอกระบบนั้นสำคัญมากด้วยสาเหตุสองประการ คือข้อมูลเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบในปัจจุบันยังมีอยู่น้อยกว่าแรงงานในระบบมากและไม่ครอบคลุมในหลายมิติ แรงงานนอกระบบไม่เพียงแต่มีลักษณะที่แตกต่างจากแรงงานในระบบ แต่แรงงานนอกระบบยังมีความแตกต่างในกลุ่มของแรงงานนอกระบบเองอย่างมาก ซึ่งแรงงานนอกระบบแต่ละกลุ่มก็ต้องการการบริหารจัดการที่แตกต่างกันไป การศึกษาแรงงานนอกระบบในครั้งนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนาแบบจำลองแรงงานนอกระบบในระดับต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงและเป็นข้อมูลที่ใช้ประโยชน์ตามความต้องการของหน่วยงานร่วมกัน โครงการการศึกษาวิเคราะห์แรงงานนอกระบบและการสำรวจเพื่อสร้างแบบจำลองสำหรับการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบที่มีประสิทธิภาพ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์สภาพข้อเท็จจริงของแรงงานนอกระบบในแต่ละพื้นที่ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง สุขภาพและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำมาจัดจำแนกข้อมูลของแรงงานนอกระบบ 2) สร้างแบบจำลอง ระบบข้อมูลแรงงานนอกระบบที่สามารถนำไปใช้อธิบายและพยากรณ์สภาพความเป็นไปของแรงงานนอกระบบอย่างหลากหลาย 3) เพื่อให้ได้แนวทางในการจัดวางระบบฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการวางแผน และจัดทำนโยบาย แนวทางในการสร้างระบบการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลรวมถึงใช้เป็นแนวทางเพื่อพิจารณาออกกฎหมายที่สำคัญซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาและพัฒนากระบวนการในการดูแลจัดการแรงงานนอกระบบอันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ในบทสรุปผู้บริหารจะนำเสนอผลตามวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ หลังจากการให้คำนิยามแรงงานนอกระบบผลกระทบและการเก็บข้อมูลต่อไป

นิยามแรงงานนอกระบบในบริบทของไทย

ในส่วนของการนิยามแรงงานนอกระบบยังคงเป็นปัญหาสำคัญ เนื่องจากการนิยามแรงงานนอกระบบ ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการให้คำนิยามที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องของข้อมูลแรงงานนอกระบบ ในการนำมาใช้ในเชิงนโยบาย ในการนิยามความเป็น “นอกระบบ” ทั้งใน

และนอกประเทศมีความหลากหลายมาก มิติของความแตกต่างของนิยาม ทั้งในแง่ แนวคิดของความเป็นนอกระบบ ความครอบคลุมของประชากรแรงงานนอกระบบ หรือเกณฑ์ที่ใช้ ในการระบุความเป็นนอกระบบ เป็นต้น เช่นในนิยามของ *The International Labour Organization* กำหนดให้กรณีเจ้าของกิจการ: ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการธุรกิจส่วนบุคคล นายจ้าง หรือสมาชิกของกิจการที่มีเจ้าของมากกว่า 1 คน จะถือเป็นการจ้างงานนอกระบบก็ต่อเมื่อกิจการนั้นอยู่ในภาคเศรษฐกิจนอกระบบ **กรณีผู้ช่วยกิจการสมาชิกในครอบครัว:** เป็นการจ้างงานนอกระบบทั้งหมด ไม่ว่ากิจการนั้นจะอยู่ในภาคเศรษฐกิจในระบบหรือนอกระบบ หรือ**กรณีลูกจ้าง:** ขึ้นอยู่กับลักษณะการจ้างงาน หากการจ้างงานเป็นไปตามกฎหมายการจ้างงาน มีการจ่ายภาษีและประกันสังคม ให้ถือเป็นการจ้างงานในระบบ หากการจ้างงานไม่เป็นไปตามเงื่อนไขเหล่านี้ ให้ถือเป็นการจ้างงานนอกระบบ สำหรับนิยามของหน่วยงานในประเทศไทย มีความแตกต่างกันไปในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2553) **แรงงานนอกระบบ** หมายถึง ผู้มีงานทำที่ไม่ได้รับความคุ้มครอง และไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงานเช่นเดียวกับแรงงานในระบบ **กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน** นิยาม แรงงานนอกระบบ คือ ผู้ที่ทำงานในภาคเศรษฐกิจที่ไม่เป็นทางการหรือในสาขานอกระบบ ซึ่งเป็นการทำงานที่ไม่มีระเบียบแบบแผน และไม่มี การรวมตัวจัดตั้งเป็นองค์กร **สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** นิยามเศรษฐกิจนอกระบบ คือ การประกอบอาชีพและธุรกิจในการผลิตสินค้าและบริการที่สร้างงานสร้างรายได้ ซึ่งไม่อยู่ภายใต้การบริหารจัดการของภาครัฐ เป็นหน่วยธุรกิจขนาดเล็กของชุมชน ธุรกิจที่ผู้ทำงานเป็นเจ้าของที่อาจมีลูกจ้าง หรือใช้แรงงานในครอบครัว เป็นต้น

การนิยามแรงงานนอกระบบของโครงการวิจัยฯ เพื่อ มุ่งนำมาใช้ประโยชน์ร่วมกันในหลายๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาและครอบคลุมแรงงานนอกระบบผู้ด้อยโอกาสที่ต้องการช่วยเหลือในประเทศให้มากที่สุด จึงเป็นส่วนหนึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ การนิยามแรงงานนอกระบบจากการทบทวนเอกสาร การสัมภาษณ์ เพื่อขอข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านแรงงานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในหลายด้าน¹ เวทีการระดมความคิดเห็นหน่วยงาน ภาคที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ ² รวมทั้งการประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับผู้แทนเครือข่ายแรงงาน

¹ ได้แก่ ดร.ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ ผู้อำนวยการวิจัย การพัฒนาแรงงาน สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) รศ.ดร. นพ.พงศ์เทพ วิวรรณเดช และ อ.มยุรา วิวรรณเดช จากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คุณสุจิน รุ่งสว่าง ประธาน เครือข่ายแรงงานนอกระบบ ดร.สมศักดิ์ ศิษย์มัต ผู้อำนวยการฝ่ายสถิติและข้อมูลสารสนเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทย คุณสมศักดิ์ แก้วสอน หัวหน้าฝ่ายวิชาการและวางแผน สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่ และคุณ นวพร คมชัย และคุณดวงเดือน คำไชย เจ้าหน้าที่ ศูนย์ประสานงานเครือข่ายแรงงานนอกระบบ ภาคเหนือ

² เช่น กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ) กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและ

นอกระบบ และจากการประชุมที่มววิจัยทั้ง 4 ภูมิภาค ทำให้การนิยามแรงงานนอกระบบของโครงการมีแนวทางที่ชัดเจน โดยสรุปนิยามแรงงานนอกระบบของโครงการฯ คือ **ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปเป็นผู้มีงานทำ ที่ไม่ได้รับสวัสดิการจากการทำงานจากภาครัฐหรือสวัสดิการจากการทำงานที่ดำเนินการโดยภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลไทย รัฐบาลต่างประเทศ หรือ องค์การระหว่างประเทศ ผู้มีงานทำที่ไม่มีใบประกอบวิชาชีพ ผู้มีงานทำที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนพาณิชย์ใด ๆ**

สำหรับการนิยาม “แรงงานนอกระบบ ” ของโครงการวิจัยฯ เมื่อเทียบกับนิยามของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ริเริ่มจัดเก็บข้อมูลแรงงานนอกระบบตั้งแต่ปี 2548 เป็นต้นมา ยังคงมีนิยามที่ใกล้เคียงกัน แต่ต่างกันตรงที่ กลุ่มแรงงานนอกระบบในนิยามของโครงการวิจัยฯ นับรวม

- ผู้ประกันตนตาม พ.ร.บ. ประกันสังคม มาตรา 40
- ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่ไม่ได้รับสวัสดิการจากการทำงาน
- แรงงานที่ทำงานกับนายจ้างรายเดิมมากกว่า 3 เดือน
- แต่ไม่นับรวม
  - ผู้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพใด ๆ
  - นายจ้างหรือผู้จ้างงานตนเองในสถานประกอบการที่มีการขึ้นทะเบียนทางการค้าใด ๆ

กระบวนการจัดเก็บข้อมูลในแบบจำลองและอุปสรรค

การดำเนินงานผ่านกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ เวทีเสวนาระดมความคิดเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ การประชุมกลุ่มย่อยตัวแทนเครือข่ายแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ทำให้โครงการฯ ได้กำหนดนิยามแรงงานนอกระบบ และการพัฒนาแบบสอบถาม รวมถึงมีการทดสอบแบบสอบถามก่อนการจัดเก็บจริง เพื่อปรับปรุงให้ได้เครื่องมือวิจัยที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด มีการจัดทำดัชนีชี้วัดด้านความเป็นอยู่ และ ด้านการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบจำลองการบริหารจัดการข้อมูลแรงงานนอกระบบ เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่พร้อมสำหรับการจัดเก็บข้อมูล

สืบเนื่อง จากการไม่มีบัญชีรายชื่อประชากรของแรงงานนอกระบบในประเทศไทย ทางโครงการฯ ไม่สามารถสุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบโดยตรงได้ และทางสำนักงานสถิติแห่งชาติ มีการจัดทำบัญชีรายชื่อประชากรของครัวเรือน ทางโครงการฯ จึงร่วมกับสำนักงานสถิติจังหวัด ในการสุ่ม

สหกรณ์ กระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ชุมชนท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต. เทศบาล) NGOs และตัวแทนแรงงานนอกระบบ เป็นต้น)

ครัวเรือนตัวอย่างจากบัญชีรายชื่อประชากรของครัวเรือนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (โครงการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน) เมื่อได้ครัวเรือนตัวอย่างแล้ว การตอบแบบสอบถามจะเริ่มต้นด้วยการคัดกรองความเป็นแรงงานนอกระบบ ประกอบด้วยชุดข้อมูล 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานครัวเรือน และส่วนคัดกรองความเป็นแรงงานนอกระบบ สมาชิกทุกคนในครัวเรือนตัวอย่างต้องตอบแบบสอบถามชุดที่ 1 เพื่อคัดกรองความเป็นแรงงานนอกระบบ หากสมาชิกครัวเรือนรายใดไม่ใช่แรงงานนอกระบบจะไม่ถูกสัมภาษณ์ต่อ แต่หากสมาชิกครัวเรือนรายใดเป็นแรงงานนอกระบบ จะตอบแบบสอบถามชุดที่ 2 ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ ข้อมูลเชิงลึก กต่อไป สำหรับ พื้นที่ศึกษาเพื่อให้ครอบคลุมการจับเก็บข้อมูลทั้งประเทศในสี่ภูมิภาค จึงทำการศึกษา 4 จังหวัด ที่เป็นตัวแทน โดยมีหน่วยงานทางวิชาการได้แก่ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลยสงขลานครินทร์ และ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยความอนุเคราะห์ให้ขอแนะนำจากสำนักงานสถิติ จังหวัด 4 จังหวัด ได้แก่ สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา และ กรุงเทพมหานคร ในการให้คำปรึกษา

สำหรับการศึกษาใน กรุงเทพมหานคร ขอนแก่น และสงขลา นั้น ด้วยงบประมาณที่จำกัด ทางโครงการฯ ไม่สามารถทำการศึกษาให้ครอบคลุมทั้งจังหวัดได้ ดังนั้น จึงจัดเก็บข้อมูลเป็นกรณีศึกษา เฉพาะชุมชนอาคาร /หมู่บ้าน โดยทำการเลือกชุมชนอาคาร /หมู่บ้านที่มีประชากรแรงงานนอกระบบหนาแน่นและมีลักษณะเฉพาะของแต่ละท้องที่ สำหรับ จังหวัดเชียงใหม่ เก็บครอบคลุมตามพื้นที่สุ่มตัวอย่างของสำนักงานสถิติโดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายทั้งสิ้น 84 เขต แบ่งเป็นพื้นที่ในเขตเทศบาล จำนวน 48 เขต และนอกเขตเทศบาล จำนวน 36 เขต ของจังหวัดเชียงใหม่ สุ่มครัวเรือนตัวอย่าง จำนวนร้อยละ 35 ของครัวเรือนทั้งหมดใน ชุมชนอาคาร/หมู่บ้าน รวมจำนวนครัวเรือนในพื้นที่กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ที่จะจัดเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 3,275 ครัวเรือน จังหวัดขอนแก่น กำหนดพื้นที่เป้าหมาย ในเขต 4 อำเภอของจังหวัดขอนแก่น โดยแต่ละอำเภอคัดเลือกหมู่บ้านในเขต 2 ตำบล รวมเป็น 8 ตำบล จำนวนตำบลละ 1 หมู่บ้าน รวมเป็น 8 หมู่บ้าน จัดเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 530 ครัวเรือน จังหวัดสงขลา กำหนดพื้นที่เป้าหมาย ในเขตเทศบาล 4 แห่ง และนอกเขตเทศบาล 4 แห่ง รวมเป็น 8 เขต จำนวนตัวอย่าง 311 ครัวเรือน กรุงเทพมหานคร กำหนดพื้นที่เป้าหมาย 8 แห่ง ชุมชน/หมู่บ้านที่มี จำนวนครัวเรือนในพื้นที่กรณีศึกษาทางกรุงเทพที่จะจัดเก็บข้อมูลทั้งสิ้นประมาณ 221 ครัวเรือน

ในส่วนของปัญหาในการจัดเก็บข้อมูล ใน 4 จังหวัดตัวแทนในสี่ภูมิภาค ของแต่ละพื้นที่มีลักษณะคล้ายกัน สามารถสรุปได้ในภาพรวม พบว่า แบบสอบถามแต่ละชุดมี รายละเอียดจำนวนมาก ผู้ให้ข้อมูลบางรายจึงไม่ยอมให้ข้อมูลเพราะเกรงว่าจะเสียเวลา ข้อมูลของสำนักงานสถิติเป็นข้อมูล ปี 2553 ซึ่งปัจจุบันอาจมีการเปลี่ยนแปลง เช่น บ้านเลขที่ในทะเบียนไม่ตรงตามที่ตั้ง บ้านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุมอาจจะกลายเป็นบ้านร้าง เป็นต้น ผู้ให้ข้อมูลบางรายกลัวว่าจะนำข้อมูลที่ได้เกี่ยวกับ

รายได้และหนี้สินไปดำเนินการเรื่องการจัดเก็บ ภาษี และช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูลของแต่ละพื้นที่ เช่น ในพื้นที่นอกเขตเทศบาล ช่วงเวลาการจัดเก็บที่สะดวก จะเป็น เวลาช่วงบ่าย เย็น ถึงค่ำ เนื่องจาก ผู้ให้ข้อมูลมีอาชีพรับจ้าง อาชีพเกษตรกร บ้านเลขที่ถูกระบุให้สัมภาษณ์อยู่ในหมู่บ้านจัดสรรขนาดใหญ่ หรือ อยู่ในคอนโดมิเนียม มีระบบการป้องกันความปลอดภัยที่เคร่งครัด ไม่อนุญาตให้บุคคลภายนอก เข้าไปได้แม้ว่าผู้สัมภาษณ์จะชี้แจงให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์แล้วก็ตาม สำหรับภาคใต้ สถานการณ์เหตุการณ์ความไม่สงบของชายแดนใต้ ซึ่งได้ลุกลามเข้าสู่พื้นที่ และเหตุการณ์ระเบิดที่ โรงแรมลี การ์เด็น มีผลต่อการลงพื้นที่เก็บข้อมูล เป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่โครงการลงพื้นที่จึง พบว่าในบางบ้านเกิดความหวาดระแวง และไม่ไว้วางใจ ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่โครงการเองก็มีความ หวาดกลัวในการลงพื้นที่เนื่องจาก สถานการณ์ขณะนั้น ดังนั้น ผู้จัดเก็บข้อมูลจะ ต้องเข้าใจบริบทของ พื้นที่ ลักษณะการทำงานของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่ ที่แตกต่างกันและมีการเน้นการฝึกอบรม และ การให้คำปรึกษาในการจัดเก็บข้อมูลโดยผู้เชี่ยวชาญให้มากที่สุด

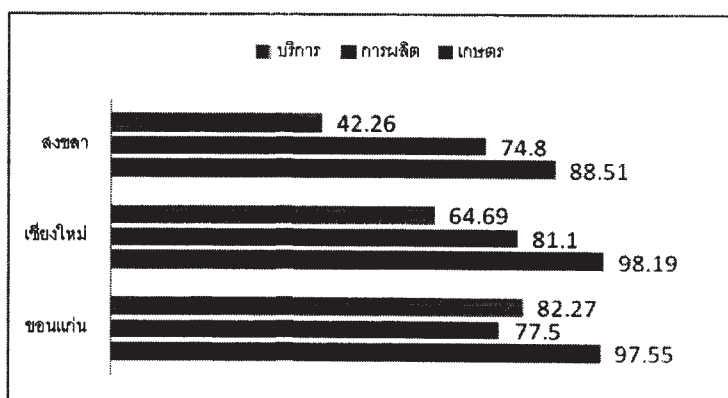
ผลการดำเนินงานของโครงการมีดังต่อไปนี้

1) สถานะเศรษฐกิจ สังคมและสวัสดิภาพของแรงงานนอกระบบ

ผลการวิเคราะห์ จากการเก็บข้อมูลแรงงานนอกระบบในจังหวัดตัวแทน ใน 4 ภูมิภาคได้ข้อมูล ที่สะท้อนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบ ทั้งด้านจำนวนแรงงานนอกระบบ รายได้และรายจ่าย ปัญหาด้านอาชีวอนามัย ใน 3 ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง :จำนวน

แรงงานนอกระบบ ในการเก็บข้อมูล โดยเน้นพื้นที่กลุ่มตัวอย่างจังหวัด เชียงใหม่เต็มพื้นที่ตามระบบจัด เก็บข้อมูลของสำนักงานสถิติ และ เลือก การสุ่มตัวอย่างบางกลุ่มใน กลุ่มจังหวัดขอนแก่น จังหวัดสงขลา และกรุงเทพมหานคร เพื่อทดลองการ เก็บข้อมูลแรงงานนอกระบบทั่วประเทศ โดยจัดเก็บข้อมูลในระยะเวลา ที่ใกล้เคียงกัน ผลสำรวจพบว่าใน

แผนภาพที่ 1: เปรียบเทียบร้อยละแรงงานนอกระบบต่อผู้มีงานทำ ทั้งหมดจำแนกตามภาคอุตสาหกรรมใน 3 จังหวัด

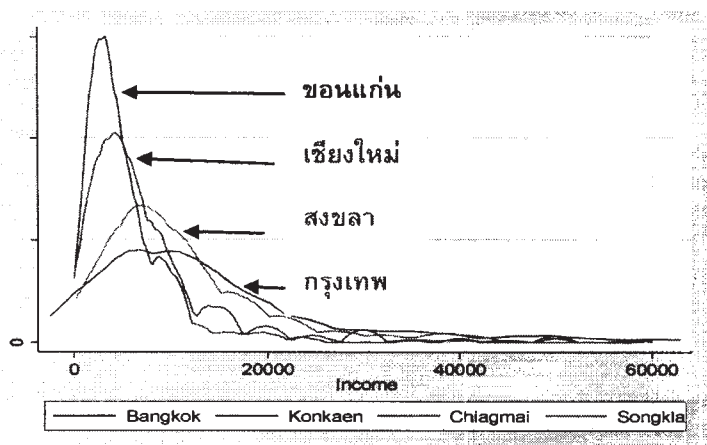
หมายเหตุ 1: ไม่มีกรุงเทพ เพราะ กรุงเทพเก็บเฉพาะข้อมูลแรงงานนอกระบบ ไม่มีข้อมูลแรงงานในระบบ

หมายเหตุ 2: ข้อมูลของแต่ละจังหวัดมีการสุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน

จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเกษตรมีร้อยละสัดส่วนจำนวนแรงงานนอกระบบต่อจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมดสูง

ที่สุด รองลงมา คือ ภาคการผลิต และ ภาคการบริการตามลำดับ จากการเก็บข้อมูลแรงงานนอกระบบในพื้นที่บางส่วนทั้งสามจังหวัด ข้อมูลของจังหวัดเชียงใหม่มีความสอดคล้องกันกับข้อมูลที่ได้ในจังหวัดสงขลา สำหรับจังหวัดขอนแก่น ภาคเกษตรมีสัดส่วนแรงงานนอกระบบต่อจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมดสูงที่สุด ลำดับถัดมาคือ ภาคการบริการ และลำดับสุดท้ายคือภาคการผลิต ทั้งนี้ พบว่า แนวโน้มแรงงานนอกระบบในจังหวัดขอนแก่นนั้นมีจำนวนสูงที่สุด สอดคล้องกับภาพรวมของสำนักงานสถิติที่จัดเก็บได้ในปีที่ผ่านมา

แผนภาพที่ 2: เปรียบเทียบการกระจายของรายได้จากการทำงานเฉลี่ยต่อเดือนของแรงงานนอกระบบใน 4 จังหวัด

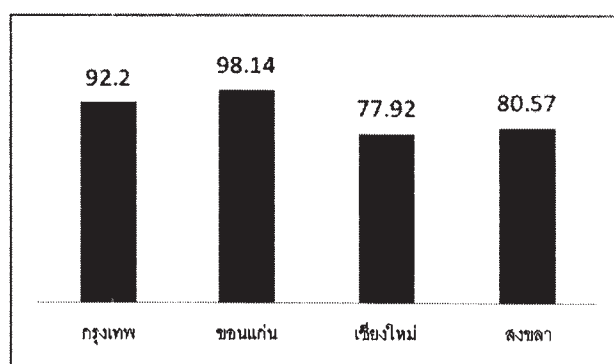
ประเด็นที่สอง : ในด้าน

ของรายได้นอกระบบ พบว่า รายได้จากการทำงานเฉลี่ยต่อเดือนของแรงงานในจังหวัดกรุงเทพมหานครนั้นสูงที่สุดคือ 16,301.88 บาทต่อเดือน รองลงมา คือจังหวัดสงขลา คือ 11,220.41 บาทต่อเดือน และขอนแก่น คือ 6,156.26 บาทต่อเดือน ตามลำดับ ในขณะที่จังหวัดเชียงใหม่มีรายได้ 9,516.83 บาทต่อเดือน ทั้งนี้ทั้งการกระจายรายได้ที่เชียงใหม่ และการกระจายของ

รายได้จากการทำงานเฉลี่ยต่อเดือนของแรงงานนอกระบบในอีกตัวแทนจังหวัดทั้ง 3 ภูมิภาคนั้นมีลักษณะเหมือนกัน คือ แรงงานส่วนมากมีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ประเด็นที่สาม สำหรับด้านอาชีพ

อนามัย พบว่า สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่ทำงานซึ่งต้องเผชิญปัจจัยเสี่ยงทางด้านอาชีวอนามัยอย่างใดอย่างหนึ่ง มีจำนวนสูงมากทั้ง 4 จังหวัดในแต่ละภูมิภาค สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ ปัจจัยเสี่ยงที่แรงงานนอกระบบเผชิญมากที่สุด คือ ฝุ่นละออง/ควัน/กลิ่น การทำงานกลางแดดเป็นเวลานาน และการ

แผนภาพที่ 3: เปรียบเทียบร้อยละแรงงานที่ทำงานที่ต้องเผชิญปัจจัยเสี่ยงทางด้านอาชีวอนามัยอย่างใดอย่างหนึ่ง

ทำงานเกิน 4 ชั่วโมงโดยไม่มีการหยุดพัก ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 53.35 ร้อยละ 50.63 และ 44.26 ตามลำดับ ในการสู่มตัวอย่างบางพื้นที่ใน 3 จังหวัดในกรุงเทพมหานคร ปัจจัยเสี่ยงที่แรงงานนอกระบบเผชิญมากที่สุด คือ ฝุ่นละออง/ควัน/กลิ่น การทำงานกับความร้อน และการทำงานกลางคืน/เข้ามิด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 61.76 ร้อยละ 57.35 และร้อยละ 55.15 ตามลำดับ จังหวัดขอนแก่น ปัจจัยเสี่ยงที่แรงงานนอกระบบเผชิญมากที่สุด คือ การทำงานเกิน 4 ชั่วโมง โดยไม่มีการหยุดพัก การทำงาน เกิน 8 ชั่วโมงต่อวัน และการทำงานกลางแดดเป็นเวลานาน คิดเป็นร้อยละ 69.66 ร้อยละ 21.58 และ 64.91 ตามลำดับ สำหรับจังหวัดสงขลา ปัจจัยเสี่ยงที่แรงงานนอกระบบเผชิญมากที่สุด คือ การทำงานเกิน 4 ชั่วโมงโดยไม่มีการหยุดพัก การทำงานกลางคืน /เข้ามิด และฝุ่นละออง/ควัน/กลิ่น ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 35.63 ร้อยละ 34.86 และ 30.68 ตามลำดับ นั่นคือปัจจัยเสี่ยงที่แรงงานนอกระบบเผชิญมากที่สุดในทั้ง 4 จังหวัดในแต่ละภูมิภาคคือการทำงานหนัก ทำงานไม่เป็นเวลา ทำงานในสิ่งแวดล้อมที่มีแสงแดด ความร้อน ฝุ่นละออง ควันและกลิ่น ทั้งนี้ในจังหวัดเชียงใหม่ มีแรงงานที่ระบุว่าตนมีอาการเจ็บป่วยในระยะเวลา 12 เดือนก่อนการสัมภาษณ์ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการทำงานหรือไม่คิดเป็นร้อยละ 55.48 กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 23.50 ในจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 25.07 และในจังหวัดสงขลา ร้อยละ 49.74

ในด้านปัญหาอื่น ๆ ที่แรงงานประสบ พบว่า ปัญหาที่แรงงานนอกระบบประสบนั้นแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค ปัญหาที่แรงงานประสบในด้านเศรษฐกิจมากในทุกจังหวัด คือ ปัญหาเรื่องระดับรายได้ และความไม่แน่นอนของงานและรายได้ ในจังหวัดเชียงใหม่ ปัญหาเศรษฐกิจ ที่แรงงานนอกระบบประสบมากที่สุด คือ รายได้ไม่แน่นอน รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย และงานไม่แน่นอน /ขาดความต่อเนื่องของงาน คิดเป็นร้อยละ 47.20 ร้อยละ 42.85 และ 41.75 ตามลำดับ กรุงเทพมหานคร ปัญหาที่แรงงานประสบมากที่สุด คือ รายได้ไม่แน่นอน ภัยธรรมชาติ และงานไม่มั่นคง /ขาดความต่อเนื่องของงาน ร้อยละ 66.05 ร้อยละ 53.49 และ 34.88 ตามลำดับ ในจังหวัดขอนแก่น ปัญหาที่แรงงานประสบมากที่สุด คือ รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย รายได้ไม่แน่นอน และงานไม่มั่นคง /ขาดความต่อเนื่องของงาน คิดเป็นร้อยละ 45.71 ร้อยละ 39.52 และ 34.76 ตามลำดับ ส่วนจังหวัดสงขลา ปัญหาที่แรงงานนอกระบบประสบมากที่สุด คือ ขาดแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนและทันเวลา รายได้ไม่แน่นอน และภัยธรรมชาติ (ร้อยละ 50.51 ร้อยละ 46.94 และ 32.14)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลในรายละเอียดอื่น ๆ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สุขภาพและสิ่งแวดล้อม ในหลายประการจากการจัดเก็บข้อมูลแรงงานนอกระบบของการศึกษา เพื่อสามารถนำไปใช้อธิบายและพยากรณ์สภาพความเป็นไปของแรงงานนอกระบบอย่างหลากหลาย และเป็นแนวทางในการจัดวางระบบฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและจัดทำนโยบาย

ข้อสังเกตที่พบจากการศึกษา โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดหลักที่เกี่ยวข้องกับด้านการทำงาน และด้านความเป็นอยู่ของแรงงานนอกระบบ

ในด้านตัวชี้วัดด้านการทำงาน มีข้อค้นพบที่น่าสนใจหลายประการ ดังนี้คือ

1. ความแตกต่างในแต่ละกลุ่มของแรงงานนอกระบบข้อมูลแรงงานนอกระบบในหลายมิติมีค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานที่สูงและการกระจายที่ไม่เป็นปกติ เนื่องจากแรงงานนอกระบบมีความหลากหลาย มาก จึงอาจต้องพิจารณาจัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูลแยกประเภทตามสาขาอาชีพ อย่างเจาะลึกใน รายละเอียดแต่ละกลุ่มมากขึ้น เนื่องจากการพิจารณาโดยค่าเฉลี่ยในภาพรวมอาจแก้ปัญหาในความ หลากหลายได้ไม่ตรงข้อเท็จจริงเป็นอย่างดี เช่น ในการพิจารณาแรงงานนอกระบบผู้ด้อยโอกาส ซึ่ง อาจจะแฝงอยู่ในทุกกลุ่มอาชีพ แต่ยังมีลักษณะแตกต่างกันอยู่มาก ดังนั้น การจัดเก็บข้อมูลแบบเจาะลึก จะนำไปสู่การระบุลักษณะของผู้ด้อยโอกาสในแต่ละสาขาอาชีพที่แตกต่างกันได้มากขึ้น

2. จากข้อมูลพบความด้อยโอกาสและการขาดอำนาจต่อรองของแรงงานนอกระบบ ที่มีอยู่มาก ทั้งนี้การเก็บข้อมูลที่ได้แสดงให้เห็นว่ามีแรงงานนอกระบบจำนวนมากที่ยังมีมาตรฐานการทำงานไม่ดี เพียงพอ เนื่องจากแรงงานนอกระบบจำนวนมากขาดอำนาจต่อรองเพื่อปกป้องสิทธิของตน ทั้งนี้ปัญหา การขาดอำนาจต่อรอง ของแรงงานนอกระบบมีมากยิ่งขึ้นในกลุ่มแรงงานหญิง แรงงานทุพพลภาพและ แรงงานสูงอายุ

3. เนื่องจากศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่สังคมทั่วไปในแต่ละระบบเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงที่ รวดเร็วและรุนแรง อันเนื่องมาจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหลาย ๆ แหล่ง ซึ่งมีผลกระทบต่อทุกฝ่าย การพิจารณาข้อมูล การเข้าถึงสิทธิและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของแรงงานนอกระบบจึงนับว่าเป็นสิ่ง สำคัญยิ่งและเป็นข้อมูลที่มีความจำเป็นในการจัดเก็บ ข้อมูลด้านข่าวสารที่ถูกจัดเก็บในโครงการ พบว่า แรงงานนอกระบบสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและเข้าถึงสิทธิได้ดีขึ้น หากข้อมูลและสิทธินั้น ๆ สื่อด้วย ภาษาที่เข้าใจง่ายและมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโทรทัศน์ ด้วยความสำคัญดังกล่าวมา หน่วยที่จัดเก็บ ข้อมูลแรงงานนอกระบบที่เกี่ยวข้อง จึงควรพิจารณาการเพิ่มประเด็นข้อมูลการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและ การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารนั้น ๆ เพื่อที่จะใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อแรงงานนอกระบบให้ มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการให้ข้อมูลในการสร้างเครือข่าย การฝึกอบรม การให้ข้อมูลด้านอาชีพ ที่จะเป็ นการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงานให้มากขึ้น

4. ความสำคัญของการรวมกลุ่ม เครือข่าย และการฝึกอบรม จากข้อมูลการศึกษาจะเห็นได้ว่ การตระหนักถึงประโยชน์จากการฝึกอบรมและการรวมกลุ่ม เป็นแนวทางที่สำคัญต่อการให้ความรู้และ การเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างเครือข่ายการทำงานและแนวทางการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มอาชีพ ซึ่ง

ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะความสามารถที่จะเพิ่มพูนรายได้ที่สูงขึ้นและยังช่วยปรับมาตรฐานของงานที่ดีขึ้นในระยะเวลาไม่นานและเกิดผลต่อการแก้ปัญหาได้รวดเร็วในวงกว้าง อีกทั้งช่วยลดอุปสรรคการใช้งบประมาณจำนวนมากจากรัฐส่วนกลาง โดยผ่านความร่วมมือของหลายฝ่ายทั้งในภาครัฐและเอกชน และโดยเฉพาะในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับแรงงานนอกระบบ ในการระดมงบประมาณร่วมกัน ทั้งนี้ยังช่วยลดความซ้ำซ้อนของการใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพต่อเป้าประสงค์ในการแก้ปัญหาแรงงานนอกระบบไปพร้อมกัน

5. แม้ว่าค่าสถิติต่าง ๆ ที่ได้จากการสำรวจจะแสดงลักษณะเชิงลบในด้านต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก แต่ยังคงพบว่าแรงงานนอกระบบมีความพึงพอใจในงานของตนในระดับดีมาก ทั้งนี้แรงงานอาจคิดว่าเป็นสิ่งที่ควรได้ตามโอกาสและตามศักยภาพของตนเองเพราะส่วนใหญ่มีความรู้ไม่สูง และที่สำคัญแรงงานมองไม่เห็นโอกาสหรือทางเลือกที่ดีขึ้นกว่าเดิม

ในด้านตัวชี้วัดด้านความเป็นอยู่ มีข้อสังเกตจากผลการสำรวจหลายประการคือ

1. แรงงานนอกระบบจำนวนมากมีรายจ่ายมากกว่ารายได้และมีการกู้ยืมเงินเพื่อการบริโภคอยู่มาก ก่อให้เกิดปัญหานี้สิน ในขณะที่ประเด็นหนี้สินของเกษตรกรซึ่งเป็นแรงงานส่วนใหญ่ของกลุ่มข้อมูล รวมถึงการสอบถามข้อมูลเครือข่ายแรงงานทั่วประเทศและข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนี้สินของเกษตรกรเป็นจำนวนมากได้ชี้ให้เห็นถึงการมีหนี้สินในภาคการผลิตของเกษตรกรที่ผ่านมาสืบเนื่องมาจากปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้นทั้งค่าปุ๋ย ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืช แต่ปริมาณผลผลิตและราคาไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงมากจึงทำให้ขาดทุนและมีโอกาสเป็นหนี้ได้มากขึ้น นอกจากนี้แรงงานนอกระบบร้อยละ 44.05 ระบุว่าไม่มีรายได้ไม่คงที่ในแต่ละเดือน โดยแรงงานที่มีรายได้ไม่คงที่ส่วนมาก คือ ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว / ประกอบอาชีพอิสระ / ผู้รับเหมาช่วง ทั้งที่มีการจ้างงานและไม่มีการจ้างงาน ในขณะที่รายจ่ายเพื่อการบริโภคยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนักจึงเป็นส่วนหนึ่งในการที่จะก่อหนี้เพิ่มขึ้นได้ และเนื่องด้วยปัญหา รายได้ไม่แน่นอน รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย และงานไม่แน่นอน / ขาดความต่อเนื่องของงาน ก็เป็นตัวสะท้อนของปัญหานี้สินของแรงงานนอกระบบที่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นได้เช่นกัน

2. ความต้องการและความสามารถในการเข้าร่วมกองทุนประกันสังคมของแรงงานนอกระบบพบว่า แรงงานนอกระบบจำนวนหนึ่ง (ร้อยละ 37.16) ไม่สามารถเข้าร่วม กองทุนประกันสังคมได้ โดยระบุว่าตนไม่ต้องการเข้าร่วมกองทุนประกันสังคม เนื่องจาก เงินสมทบรายเดือนแพงเกินไป ไม่สามารถจ่ายอย่างสม่ำเสมอได้ ดังนั้น การแก้ปัญหาแรงงานนอกระบบโดยพิจารณาข้อมูลในกลุ่มนี้จึงอาจจะยังไม่เหมาะสม แต่ต้องมีความรู้ความเข้าใจในแรงงานนอกระบบที่ละเอียดมากพอ เพื่อที่จะสามารถให้

ความช่วยเหลือตามความต้องการความช่วยเหลือในรูปแบบที่แตกต่างออกไปจึงจะนำไปสู่การพัฒนา
แรงงานนอกระบบที่มีความหลากหลายแตกต่างได้ดียิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่าประเด็นการเข้าร่วมประกันสังคม
ตามมาตรา 40 นั้น ยังคงมีอยู่น้อยเพียงร้อยละ 7.95 ทั้งนี้มีข้อมูลที่สำคัญ ที่พบว่าแรงงานนอกระบบ
ส่วนใหญ่ยังคงไม่ได้รับสวัสดิการใดๆ ถึงร้อยละ 92.05

3.การกู้ยืมเงินนอกระบบ จากการสำรวจพบว่า แรงงานนอกระบบ มีการกู้ยืมเงินนอกระบบ
น้อยมาก หากแต่ถ้ามีการกู้ยืมในระบบมาก โดยการกู้ยืมส่วนใหญ่่นั้นเป็นการกู้ยืมจาก ธนาคารเพื่อ
การเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและสถาบันการเงินในชุมชน อยู่มาก ทั้งนี้แรงงานนอกระบบที่มีหนี้สิน
ถึงร้อยละ 88.66 สามารถจ่ายชำระหนี้สม่ำเสมอ การมีการออมจำแนกตาม สถานภาพการทำงาน ของ
แรงงาน ในภาพรวม พบว่า แรงงานมีการออม จำนวน 1,445 ราย และไม่มีการออม จำนวน 872 ราย
อาจเป็นการสะสมเงินออมเพื่อการใช้หนี้สินของแรงงานจึงมีการชำระหนี้ได้อย่างสม่ำเสมอ ข้อสังเกต
ประการที่สี่ การพึ่งพากันในสังคม แรงงานนอกระบบมีการพึ่งพากันในสังคมมาก และมีต้นทุนของการ
พึ่งพากันสูง จากการวิเคราะห์ข้อมูลแรงงานนอกระบบมีการพึ่งพากันในหลายมิติ ในมิติพื้นฐาน คือ
ด้านแหล่งการเรียนรู้/พัฒนาฝีมือในการประกอบอาชีพปัจจุบัน ด้านการวางแผนชราภาพ แรงงานนอก
ระบบถึงร้อยละ 28.84 ระบุว่าแผนการชราภาพคือการพึ่งพาบุตรและญาติทั้งนี้การพึ่งพากันมีต้นทุน
จากข้อมูลพบว่าแรงงานนอกระบบมีรายจ่ายเพื่อบุคคลอื่นนอกครัวเรือน/ภาษีสังคมถึงร้อยละ 11.76 ของ
รายจ่ายทั้งหมด

เพื่อให้ได้แนวทางในการจัดวางระบบฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบ ร่วมกับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการวางแผน และจัดทำนโยบาย แนวทางในการสร้างระบบการบริหารจัดการ
แรงงานนอกระบบให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลรวมถึงใช้เป็นแนวทางเพื่อพิจารณาออกกฎหมายที่
สำคัญซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาระบบในการดูแลจัดการแรงงานนอกระบบอันจะก่อให้เกิดประโยชน์
แก่ประเทศได้ดียิ่งขึ้น ข้อมูลจากการศึกษาที่ได้มาเหล่านี้จะเป็นแนวทางในการนำไปสู่การบริหารจัดการ
แรงงานนอกระบบอย่างเหมาะสมตรงกลุ่มเป้าหมาย

(1) ข้อเสนอแนะในการจัดเก็บข้อมูล

ในด้านวิธีการจัดเก็บข้อมูลแรงงานนอกระบบของหน่วยงานกลาง ซึ่งเป็นผู้รวบรวมข้อมูลให้แก่
หน่วยงานต่าง ๆ โครงการวิจัยฯ เห็นควรให้หน่วยงานกลางในการจัดเก็บข้อมูล พิจารณาข้อคำถามที่
โครงการเสนอให้มีการเพิ่มในแบบสอบถามแรงงานนอกระบบประจำปี ดังต่อไปนี้

- ข้อคำถาม “การรวมกลุ่ม” ของแรงงานนอกระบบ เช่น มีการรวมกลุ่มด้านใด เพื่ออะไร
สิทธิหรือประโยชน์ที่ได้รับจาก การรวมกลุ่ม ระยะเวลาการรวมกลุ่ม การแสดงความเห็นหรือการยอมรับ
ของคนในกลุ่มมีมากน้อยเพียงใด (อยู่ในข้อมูลแบบสอบถามในโครงการ)

- ข้อคำถาม “การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร” ของแรงงานนอกระบบ เช่น แหล่งการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สื่อใดที่ใช้ระยะเวลาเข้าถึงแรงงานนอกระบบได้รวดเร็วและชัดเจนมากที่สุด ความต้องการในการรับรู้รายละเอียดของข้อมูลข่าวสาร และระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ เป็นต้น

- ข้อคำถาม “ด้าน การฝึกอบรม ” เช่น สาขาการพัฒนาฝีมือ แหล่งการพัฒนาฝีมือ ประโยชน์ที่ได้รับ ปีที่ได้รับการฝึกอบรม การพัฒนาฝีมือที่ทันต้องการมากที่สุด

- ข้อคำถาม “รายได้ รายจ่าย หนี้สิน” ตัวแปรเหล่านี้มีความสำคัญเนื่องจากรายได้อย่างเดียวไม่สามารถระบุความด้อยโอกาสได้ เช่น ครอบครัวยากจนกว่ารายได้ รายได้ที่ดีอาจไม่ใช่ปัญหา นอกจากนี้ความไม่สมดุลของรายได้และรายจ่าย สะท้อนความสามารถในการออม หนี้สิน หรือแม้กระทั่งการจ่ายเงินสมทบเพื่อเข้าร่วมกองทุนประกันสังคม

- ข้อคำถามที่เกี่ยวกับ นโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ เช่น การประกันสังคมตามมาตรา 40 การกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ การรับจ่านำเข้า เป็นต้น เพื่อติดตามผลของโครงการได้อย่างต่อเนื่อง และนำไปสู่ประเด็นปัญหา หรือแนวทางที่จะปรับนโยบายให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ซึ่งในแบบสอบถามของสำนักงานสถิติมีอยู่บ้าง แต่ยังไม่เพียงพอ จากการสำรวจของงานวิจัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่รับทราบถึงสิทธิ์ที่ตัวเองควรได้รับอย่างชัดเจน

- แบบสำรวจภาวะการทำงานของประชากร (Labor force survey: LFS) ควรเพิ่มเติมคำถามเฉพาะกิจเข้ามาในรายปี คำถามต่อเนื่องที่สามารถเห็นพัฒนาการการพัฒนารายปี พิจารณาปรับใช้ในการจัดเก็บข้อมูลตามความจำเป็นเนื่องจากแรงงานนอกระบบมีความเป็น Dynamic สำนักงานสถิติแห่งชาติต้องมีการปรับวิธีการ การอัปเดตข้อมูลที่ทันต่อสถานการณ์ การสำรวจข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน นำมาใช้ในแบบสอบถาม

- แบบสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Survey: SES) การสำรวจข้อมูลที่ละเอียดการนำเสนอ नियามแรงงานนอกระบบ ส่วนคัดกรองแรงงานนอกระบบ ยังไม่ครอบคลุม และวิธีการสุ่มตัวอย่างจำนวนน้อย ขาดความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาของแรงงานนอกระบบที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ให้มากที่สุด ควรมีตัวแปร คัดกรองความเป็นแรงงานนอกระบบ ในการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน จะทำให้มีตัวแปรในการศึกษาเศรษฐกิจนอกระบบเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากโดยไม่ต้องเก็บข้อมูลซ้ำซ้อน และหากเป็นไปได้ในการจัดทำ Listing ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ หากมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันกับท้องถิ่น การจัดทำ Listing ควรให้ท้องถิ่นเป็นคนดำเนินการจัดเก็บ เนื่องจากเป็นเพียงข้อมูลพื้นฐานไม่มีความซับซ้อน และสามารถจัดเก็บได้ทุกคนในครัวเรือน ไม่เฉพาะแต่ข้อมูลหัวหน้าครัวเรือนเท่านั้น จะทำให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือและแม่นยำ เป็นการประหยัดงบประมาณ ลดระยะเวลา และข้อมูลเป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา ขจัดปัญหาการลงพื้นที่จัดเก็บแล้วพบเจอแต่บ้านว่างหรือบ้านร้างไม่มีผู้อยู่อาศัย เป็นต้น

- เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จึงควรเพิ่มความสำคัญในการจัดเก็บระบบฐานข้อมูลแรงงานข้ามชาติในรายละเอียดที่จำเป็นและสำคัญมากขึ้นในการนำมาใช้เป็นนโยบายในการปฏิบัติต่อแรงงานในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างเท่าเทียมกันเหมือนกับแรงงานในประเทศ และเพื่อให้มีระบบฐานข้อมูลแรงงานข้ามชาติ ในการแก้ปัญหาและการป้องกันภาวะการขาดแคลนแรงงานหรือการไหลเข้าของแรงงานโดยฉับพลัน (supply shock) หลังการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน) จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้เพิ่มเติมประเด็น การศึกษาแรงงานข้ามชาติ (พม่า) ในจังหวัดเชียงใหม่เพื่อเป็นฐานข้อมูลในระดับหนึ่งในการศึกษาในการจัดเก็บข้อมูลในขั้นต่อไป ผลการศึกษาที่ได้ยังคงพบว่า จำนวนแรงงานจากพม่าในจังหวัดเชียงใหม่ นับเป็นสัดส่วนที่มากเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแรงงานข้ามชาติทั้งหมด แต่เป็นการเข้ามาทั้งที่เป็นทางการและผิดกฎหมายซึ่งเป็นข้อมูลที่จะต้องพิจารณาการจัดการแรงงานข้ามชาติเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งสองประเทศ

(2) ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

- **ด้านการเมืองและกฎหมาย** ระบบการจัดทำระบบฐานข้อมูลของภาครัฐในมิติทางกฎหมาย ควรจะต้องดำเนินการปฏิรูประบบโครงสร้างระบบฐานข้อมูลภาครัฐที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างทันเหตุการณ์ เช่น การจัดเก็บข้อมูลตามวิธีการที่จะสร้างข้อมูลที่มีคุณภาพ โดยกำหนดว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบ ในการจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐในปัจจุบันยังไม่มีมาตรฐานกลางที่จะทำให้เกิดระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ เนื่องจากกฎหมายมิได้กำหนดวิธีการที่จะทำให้เกิดระบบข้อมูลที่มีการกำหนดมาตรฐานของคุณภาพของข้อมูล ยังขาดระบบการประเมินความเที่ยงตรงและความเป็นปัจจุบันของข้อมูล ยังไม่มีระบบการบริหารการจัดเก็บข้อมูลว่าควรเก็บ (หรือไม่ควรเก็บ) ข้อมูลประเภทใด และด้วยวิธีการแบบใด โดยใคร ภายในระยะเวลาเท่าใด และจะต้องตรวจสอบภายในระยะเวลา ๑ รวมถึงในทางการเมืองควรมี การกระจายอำนาจระบบการจัดเก็บข้อมูล เนื่องจากยังเป็นระบบรวบศูนย์สั่งการจากส่วนกลาง จึงควร พัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูล โดยกระจาย ภารกิจดังกล่าวไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน

- **ด้านเศรษฐกิจ** เนื่องจากปัญหาความไม่สมดุลระหว่างรายได้ ค่าใช้จ่ายและการกู้ยืมเงิน และหนี้สิน โดยมีแหล่งการกู้ยืมเพื่อการบริโภคหลัก คือ สถาบันการเงินในชุมชน และ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารอาคารสงเคราะห์/ธนาคารออมสิน อยู่จำนวนหนึ่ง เป็นเหตุให้เชื่อได้ว่าอาจมีการกู้ยืมไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมและอาจมีความเสี่ยงในการไม่สามารถชำระคืนหนี้สินได้ จึงควรมีการติดตาม ประเมินผล โครงการที่อนุมัติการกู้ยืมเงินอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดความเสี่ยงหนี้สูญของแหล่งทุน และควรให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการควบคุมการใช้จ่ายที่เหมาะสม

ด้านการผลิตภัณท์มวลรวมของประเทศซึ่งมาจากปัจจัยการผลิตหลาย ๆ ส่วน ส่วนหนึ่งเป็นผลจากปัจจัยแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบ โดยที่แรงงานนอกระบบมีสัดส่วนเป็นจำนวน

มากถึงสองในสามส่วนของแรงงานทั้งหมด การพิจารณาผลิตภาพต่อหน่วยแรงงานนอกระบบ โดยที่ยังไม่ได้แยกแรงงานนอกระบบออกมาอย่างชัดเจน นอกจากจะไม่เห็นผลิตผลต่อหน่วยแรงงานนอกระบบ ยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญต่อความรู้ความเข้าใจในประสิทธิภาพของแรงงาน ดังนั้น ควรพิจารณาประเด็นการจัดเก็บข้อมูลในด้านนี้สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอนาคต (เนื่องจากเห็นความสำคัญในเรื่องประสิทธิภาพของแรงงานเพื่อการปรับปรุง ในแบบสอบถามของโครงการฯ จึงมีประเด็นการรวมกลุ่มเพื่อการฝึกอบรม หรือ ข้อมูลการฝึกอบรม รายได้ และชั่วโมงการทำงาน เป็นประเด็นส่วนหนึ่งที่มุ่งมองไปสู่การพิจารณาประเด็นของการเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงาน ซึ่งควรให้ความสำคัญอย่างเข้มข้นในการปรับปรุงแบบสอบถามในอนาคต ในขณะที่มีคำถามด้านค่าจ้างขั้นต่ำโดยนโยบายภาครัฐ และข้อมูลการประกันสังคมตามมาตรา 40 เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อภาครัฐในการติดตามผลของนโยบายในระดับหนึ่ง และเป็นแนวทางในการทบทวนนโยบายในการแก้ปัญหาของแรงงานต่อไป)

- **ด้านสุขภาพ อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม** ควรมีการประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพจากการทำงานของแรงงานนอกระบบ ที่จะเป็เครื่องมือที่ใช้สำหรับตอบคำถามในสิ่งที่สนใจว่า ความเสี่ยงทั้งทางสุขภาพและสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับสิ่งคุกคามอย่างไร เสี่ยงเป็นโรคอะไรที่เป็นสิ่งคุกคาม เน้นให้แรงงานนอกระบบมีการป้องกันก่อนแก้ไข ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่นและส่วนกลางเข้ามารณรงค์ ให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพและการป้องกันภาวะเสี่ยงต่อสุขภาพทางกายและจิตใจให้แรงงานนอกระบบ

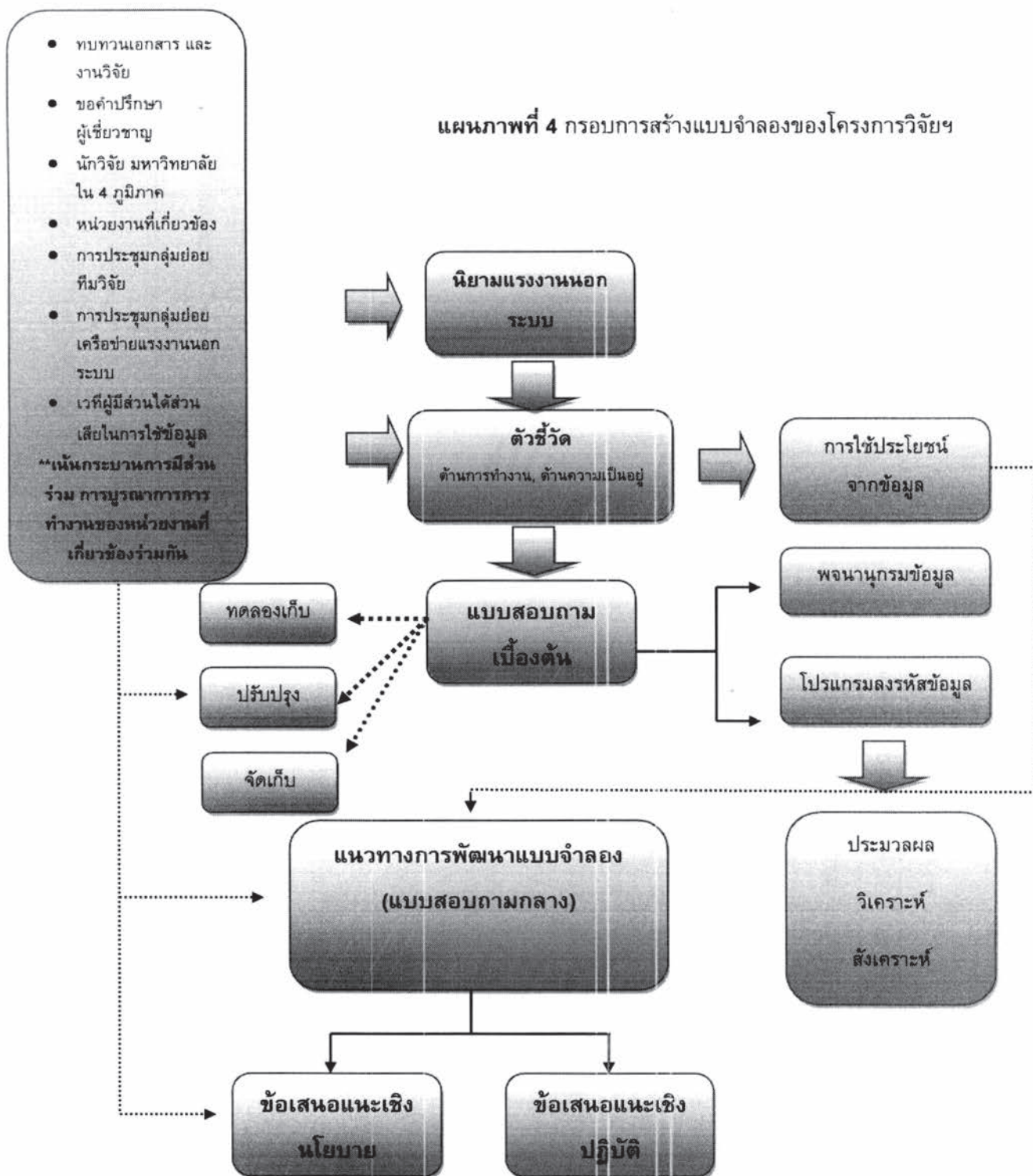
ข้อมูลปัจจัยเสี่ยงด้านอาชีวอนามัย สามารถนำไปใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาได้ กล่าวคือ ปัญหาเกิดขึ้นเมื่อ ปริมาณแรงงานที่เผชิญปัจจัยเสี่ยงหนึ่ง ๆ จากการสำรวจมีมากกว่าปริมาณเป้าหมายที่ทางกระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข หรือ ทาง ILO ได้ตั้งไว้ หากความแตกต่างระหว่างปริมาณจริงและปริมาณเป้าหมายแตกต่างกันมาก ก็ถือได้ว่าเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมาก ทั้งนี้นอกจากการพิจารณาในมิติของความแตกต่างระหว่างปริมาณจริงและปริมาณเป้าหมายแล้ว การพิจารณาความรุนแรงและความเร่งด่วนของปัญหาปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ต้องพิจารณาทั้งหมด 4 มิติ คือ 1) ความความแตกต่างระหว่างจำนวนแรงงานที่เผชิญปัจจัยเสี่ยงนั้น ๆ จริงและจำนวนตามเกณฑ์เป้าหมายของหน่วยงานกำกับดูแล 2) ความรุนแรงของผลกระทบต่อแรงงาน เช่น เป็นอันตรายถึงชีวิต พิการ เจ็บป่วยจนต้องขาดงาน หรือเพียงเจ็บป่วยแต่ไม่ต้องขาดงาน 3) ความยากง่ายของการแก้ปัญหา ซึ่งต้องเป็นความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งระดับกระทรวง ท้องถิ่น และเครือข่าย และ 4) ความเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐในปัจจุบัน

- **ด้านสวัสดิการและสังคม** มีความพยายามของการเคลื่อนไหวของเครือข่ายแรงงานนอกระบบเป็นแรงผลักดันที่สำคัญ ด้าน ความสำเร็จที่ผลักดัน ได้พบ. กลุ่มครองแรงงานนอกระบบ เช่น ผู้รับงานไปทำที่บ้าน แต่ยังต้องเพิ่มเติมในกลุ่มแรงงานนอกระบบไม่ใช่เฉพาะผู้รับงานไปทำที่บ้าน

เท่านั้น ซึ่งต้องครอบคลุมถึงอาชีพอื่นด้วย การมีประกันสังคมให้กับแรงงานนอกระบบ ในมาตรา 40 แต่ยังไม่ครอบคลุมถึงบ้านาญซึ่งถือเป็นความต้องการ หลักของแรงงานนอกระบบ การมียุทธศาสตร์การพัฒนาแรงงานนอกระบบในปี 2555 -2559 เป็นต้น

สรุปได้ว่าการศึกษาค้างนี้ได้แนวทางการสร้างแบบจำลองในการสำรวจแรงงานนอกระบบ โดยการสร้างความร่วมมือผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายจัดเก็บข้อมูล และการเพิ่มประเด็นสำคัญ คือ การสร้างการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานทุกฝ่ายที่มีความต้องการใช้ข้อมูล รวมถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง เช่น เครือข่ายแรงงานนอกระบบ จึงทำให้ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลที่เกิดจากการสนองตอบต่อความต้องการของทุกฝ่ายเป็นหลัก ดังเห็นได้จากแผนภาพที่ 4

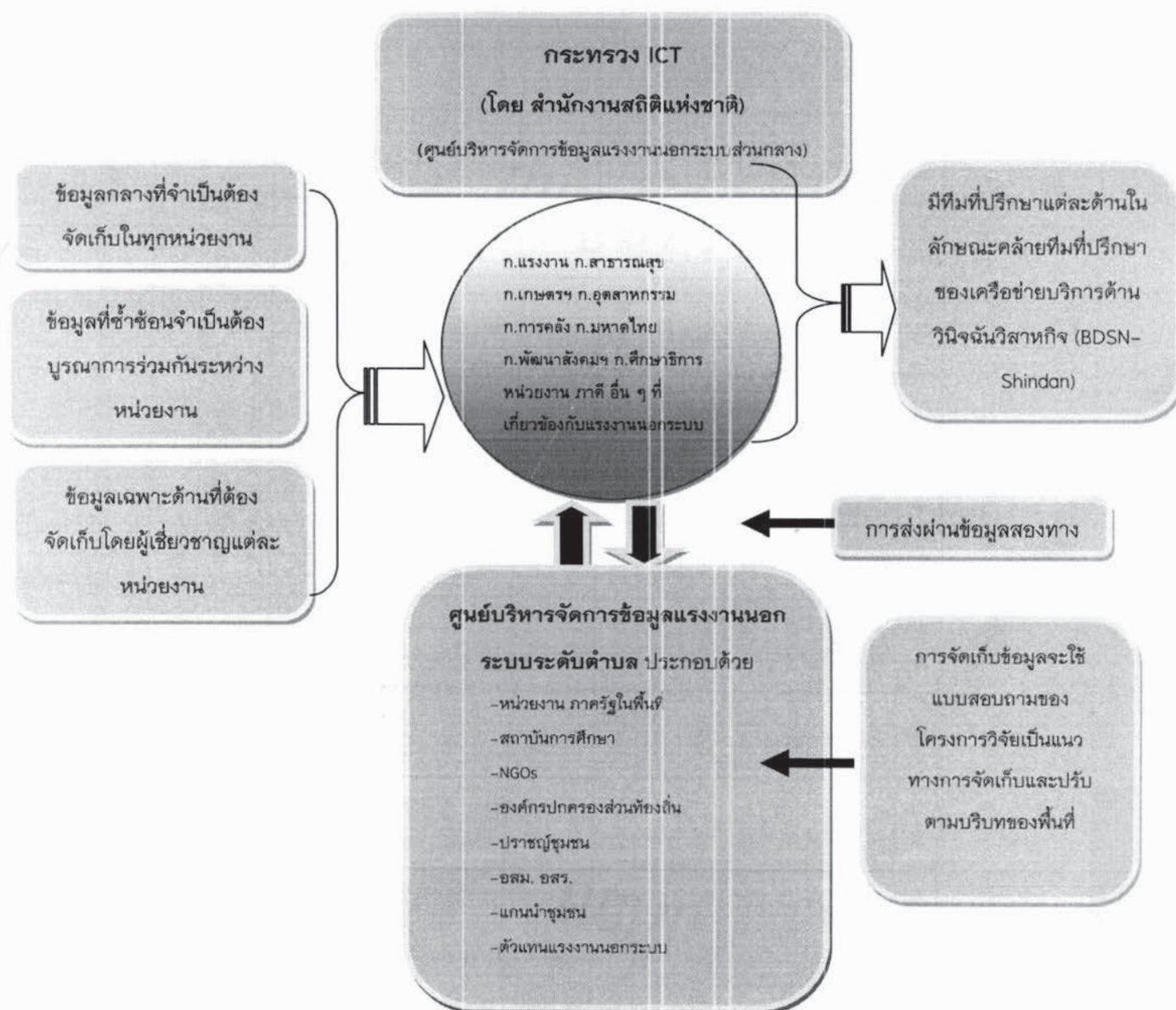

ที่มา: จากข้อเสนอในการวิจัยเพื่อขยายผลการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บข้อมูลของแรงงานนอกระบบใน
ระยะถัดไปของโครงการวิจัย "การศึกษาวิเคราะห์แรงงานนอกระบบการสำรวจเพื่อสร้างแบบจำลองการ
บริหารจัดการแรงงานนอกระบบที่มีประสิทธิภาพ"

ในส่วนข้อเสนอแนะเพื่อขยายผลการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บข้อมูลของแรงงานนอกระบบในระยะถัดไปของโครงการวิจัย “การศึกษาวิเคราะห์แรงงานนอกระบบการสำรวจเพื่อสร้างแบบจำลองการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบที่มีประสิทธิภาพ” การศึกษาค้นคว้านี้ จึงเห็นควรให้มีระดับของการบูรณาการในการร่วมเก็บข้อมูลของหน่วยงานทุกฝ่ายเพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพื่อใช้ข้อมูลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ร่วมกับหน่วยงานส่วนกลาง (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ) โดยเพิ่มบทบาทให้หน่วยงานผู้ใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องนอกเหนือจากการแสดงความคิดเห็นมาเป็นผู้ร่วมกระบวนการการจัดเก็บข้อมูลแรงงานนอกระบบที่สำคัญและจำเป็นสำหรับหน่วยงาน อีกทั้ง การพิจารณาจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการข้อมูลแรงงานนอกระบบในแต่ละท้องถิ่นเพื่อเป็นหน่วยสำคัญในการร่วมจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้เป็นข้อมูลนับจุด (Listing) อันเป็นฐานข้อมูลเบื้องต้นที่สำคัญในการใช้เป็นฐานข้อมูลการสุ่มตัวอย่างให้กับสำนักงานสถิติแห่งชาติในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะข้อมูลแรงงานนอกระบบ เนื่องจากเป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่และใกล้ชิดกับแรงงานนอกระบบมากที่สุด ในขณะที่เดียวกันศูนย์ฯ ดังกล่าว ก็จะเป็นศูนย์ที่มีข้อมูลแรงงานนอกระบบในพื้นที่ที่มีการจัดเก็บได้อย่างละเอียดเหมาะสมกับสภาพปัญหาของแรงงานที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันในแต่ละท้องที่ อันจะเป็นข้อมูลที่ดีต่อการพัฒนาที่ตรงกับสภาพปัญหานั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี รายละเอียดของข้อเสนอดังกล่าวแสดงในแผนภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 แบบจำลองการบริหารจัดการข้อมูลแรงงานนอกระบบในการวิจัยครั้งต่อไป

ที่มา: จากข้อเสนอในการวิจัยเพื่อขยายผลการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บข้อมูลของแรงงานนอกระบบในระยะถัดไปของโครงการวิจัย “การศึกษาวิเคราะห์แรงงานนอกระบบการสำรวจเพื่อสร้างแบบจำลองการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบที่มีประสิทธิภาพ”

สรุปผลการดำเนินงานการพัฒนาระบบกลไก การดำเนินงานเพื่อการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับ แรงงานนอกระบบจังหวัดลำพูน

กลุ่มงานประกันสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน

คำนำ

แผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน (สสส.) กองทุนสร้างเสริมสุขภาพนอกระบบ ได้สนับสนุนงบประมาณให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน จัดทำโครงการพัฒนาระบบและกลไกการให้บริการอาชีวอนามัย กลุ่มแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน ซึ่งเปรียบเสมือนเครื่องมือในการผลักดันให้การจัดการเชิงระบบในการให้บริการอาชีวอนามัยในงานปกติ และการศึกษารูปแบบการให้บริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค กลุ่มแรงงานนอกระบบ ในลักษณะโครงการนำร่องของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่เลือกจังหวัดลำพูนและจังหวัดขอนแก่นให้ดำเนินการมีความเป็นรูปธรรมเร็วขึ้น

การดำเนินโครงการดังกล่าวแม้เพียงระยะสั้น แต่ก็บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน (สสส.) ระดับหนึ่ง กิจกรรมบางอย่างที่อยู่ระหว่างดำเนินการและผลลัพธ์เชิงประจักษ์จะปรากฏในอนาคตอันใกล้ นี้ จะเป็นฐานข้อมูลสำคัญที่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ จะนำไปส่งมอบและต่อยอดงาน ให้ขยายขอบเขตคุณภาพ และมาตรฐานตามที่ควรจะเป็น เพื่อให้บริการอาชีวอนามัย ในกลุ่มแรงงานนอกระบบในจังหวัดลำพูน เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ตามมาตรฐานและยั่งยืน

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน ขอขอบคุณแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน (สสส.) ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรที่มีค่า มาเติมเต็มให้การดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยในกลุ่มแรงงานนอกระบบของจังหวัดลำพูน มีรูปธรรมชัดเจน และขอขอบคุณท่านผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ ที่มีส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังว่าสาระสำคัญในเอกสารฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อทุกท่านในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ต่อไป

กลุ่มงานประกันสุขภาพ
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน
31 มีนาคม 2556

(ข)

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
สารบัญ	(ข)
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	(ค)
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 เอกสารและงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน	18
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน	21
บทที่ 5 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	28
ภาคผนวก	
ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน	

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การพัฒนาาระบบและกลไกการบริหารอาชีวอนามัยกลุ่มแรงงานนอกระบบ ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตาม ควบคุมกำกับและขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค อันเกิดจากพฤติกรรมส่วนบุคคลขณะทำงาน และสภาพแวดล้อมการทำงานในอาชีพประจำวันไม่เหมาะสม จนเป็นบ่อเกิดของโรคเรื้อรังหายชนิด เช่น โรคระบบกล้ามเนื้อและโครงร่าง ที่เกิดจากท่าทางการทำงานที่ไม่ถูกต้องเป็นเวลานาน ๆ สารเคมีตกค้างในร่างกายที่มีผลมาจากการขาดความเอาใจใส่ดูแลตนเองและป้องกันตนเองขณะใช้สารเคมีทำการเกษตร อุบัติเหตุจากอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ทำงานไม่และผลิตภัณฑ์จากไม้ เป็นต้น ปัญหาสุขภาพต่างๆ เหล่านี้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคที่เกี่ยวข้องทั้งระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล โดยมีการสนับสนุนทรัพยากรที่ต่อเนื่องจากกองทุนสุขภาพตำบล ที่มีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และสภาพแวดล้อมการทำงาน ให้ถูกต้องตามหลักการทางอาชีวอนามัย

ผลการจัดทำโครงการพัฒนาาระบบและกลไกการบริหารอาชีวอนามัยกลุ่มแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน แม้ว่าจะมีเวลาดำเนินกิจกรรมในระยะสั้น ๆ เพียง 6 เดือน แต่ก็ได้ผลลัพธ์ของงานที่สามารถต่อยอดและเติมเต็มให้การจัดบริการอาชีวอนามัย ในกลุ่มแรงงานนอกระบบ มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม ที่ภาคีเครือข่ายที่สำคัญในพื้นที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องในอนาคต เพื่อให้ประชากรกลุ่มแรงงานนอกระบบเพิ่มปริมาณการเข้าถึงบริการอาชีวอนามัยที่ครอบคลุมมากขึ้น อาทิเช่น มีคณะทำงานพัฒนาาระบบและกลไกการบริหารอาชีวอนามัยระดับจังหวัด และอำเภอ ในการขับเคลื่อนงานแบบมีส่วนร่วมของภาคีที่เกี่ยวข้องที่เป็นรูปธรรม สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนงานที่ยั่งยืน มีพื้นที่ตำบลต้นแบบการพัฒนาาระบบและกลไกการบริหารอาชีวอนามัยที่บูรณาการงานที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับสิ่งเดิมและเพิ่มเติมสิ่งใหม่ ที่มีการขยายขอบเขตกิจกรรมและกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดทั้งประเด็นการพัฒนาที่กว้างขวางและครอบคลุมมากขึ้นกว่าเดิม ได้แก่ ตำบลประตูป่า (อ.เมือง) ตำบลทาทุ่งหลวง (อ.แม่ทา) ตำบลบ้านธิ (อ.บ้านธิ) นอกจากนี้ ผลลัพธ์ของงานที่อยู่ระหว่างกระบวนการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ทั้งในส่วนของการร่วมสมทบงบประมาณของกองทุนสุขภาพตำบล ในปีงบประมาณ 2556 ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนสุขภาพตำบลทั้ง 57 แห่ง จะให้การสนับสนุนการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคจากการทำงาน อย่างน้อยกองทุนละ 1 โครงการ และการนำฐานข้อมูลกลุ่มเสี่ยงจากโรคที่เกี่ยวข้องจากการประกอบอาชีพ ที่ได้ค้นหาและคัดกรองด้วยการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงรายบุคคล ด้วยแบบ นบ01_Update 2012 จำนวน 26,000 กว่าตัวอย่าง และการสำรวจความเสี่ยงจากการทำงาน (Job Safety Analysis : JSA) ที่เครือข่ายแรงงานนอกระบบทุกตำบล รวม 794 คน ดำเนินการจะถูกนำไปใช้ประกอบการกำหนดกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายอาสาสมัครอาชีวอนามัยในแต่ละพื้นที่ ร่วมกันพัฒนาการจัดบริการให้ตรงกลุ่มเป้าหมาย ตรงประเด็นความต้องการ และยกระดับของการจัดบริการให้มีคุณภาพและมาตรฐานต่อกลุ่มแรงงานนอกระบบในภาพรวมในช่วงต่อไป หากการดำเนินกิจกรรมที่ยกมากล่าวมาข้างต้นได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารทุกระดับก็เป็นที่ยืนยันได้ว่าประชากรกลุ่มแรงงานนอกระบบ จะได้เข้าถึงบริการอาชีวอนามัยที่มีคุณภาพ มาตรฐาน เป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การเข้าถึงหลักประกันสุขภาพที่ครอบคลุมและยั่งยืนต่อไป

บทที่ 1

บทนำ

คำว่า “สุขภาพ” เริ่มปรากฏในคริสต์ศักราช 1000 ยุคนั้นหมายถึงความปลอดภัยของร่างกายโดยรวม สุขภาพจิตเริ่มปรากฏในช่วงศตวรรษที่ 19 องค์การอนามัยโลกได้ให้คำจำกัดความที่เน้นความเป็นองค์รวมที่ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสุขภาวะทางสังคม (Pender, 2002) คำจำกัดความดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่าสุขภาพได้สะท้อนการตระหนักถึงบุคคลในฐานะองค์รวม ภาวะสุขภาพถูกกำหนดจากสภาพแวดล้อม บริบท สิ่งแวดล้อมทางสังคม

กรอบแนวคิดประชาชนสุขภาพดี ปี พ.ศ. 2553 ในขอบเขตงานความปลอดภัยในการประกอบอาชีพและสุขภาพ ได้มีศูนย์รวมอยู่ที่ “การส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชนในสถานที่ทำงาน โดยผ่านการป้องกันและเร่งดำเนินการจัดการสิ่งก่ออันตรายต่างๆในการประกอบอาชีพ” จากการเปลี่ยนแปลงการทำงาน การควบคุมทางวิศวกรรม การใช้เครื่องมือป้องกัน การควบคุมกำกับผู้ใช้แรงงานและการเฝ้าระวังในสถานที่ประกอบการเกี่ยวกับการเสี่ยงอันตรายทางสุขภาพ โดยผ่านขบวนการจัดการศึกษาและฝึกอบรมแก่ประชากรผู้ใช้แรงงาน (Roger, 2003)

กลุ่มแรงงานนอกระบบเป็นกลุ่มใหญ่ของประเทศที่มีถึง 2 ใน 3 ของกำลังแรงงานทั้งหมด โดยเป็นกลุ่มแรงงานที่ไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกันทางสังคม สถานการณ์ผู้ใช้แรงงานมีการเพิ่มจำนวนของแรงงานนอกระบบที่มากกว่าร้อยละ 70 ไม่สามารถเข้าถึงระบบประกันสังคม แรงงานเหล่านี้ไม่เพียงแต่ไม่สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพ เมื่อยามเจ็บป่วยเท่านั้น แต่ยังเป็นกลุ่มเสี่ยงในประเด็นที่ต้องทำงานในสภาพที่ไม่ถูกหลักอาชีวอนามัยอีกด้วย (คณะกรรมการอำนวยการจัดทำแผนสุขภาพแห่งชาติ: 2550)

วัยแรงงานถือว่าเป็นกำลังสำคัญของชาติในการสร้างรายได้และเพิ่มผลิตผลมวลรวมของประเทศไทย จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าจำนวนผู้มีงานทำทั้งสิ้น 38.7 ล้านคน จำนวน 24.1 ล้านคนเป็นแรงงานนอกระบบ ซึ่งพบว่าปัญหาสุขภาพจากการทำงาน 5 ลำดับแรก คือ (1) ท่าทางการทำงานที่ไม่ถูกต้องร้อยละ 43.2 (2) ทำงานในที่มืดฝุ่น กลิ่นควัน ร้อยละ 21.9 (3) รับสารเคมี และสารพิษ ร้อยละ 60.3 (4) อันตรายจากเครื่องจักรและเครื่องมือ ร้อยละ 19.6 (5) การได้รับอันตรายต่อระบบหู/ระบบตา ร้อยละ 8.6 สำหรับวิธีการรักษาและการใช้สวัสดิการจ่ายค่ารักษาพยาบาลของแรงงานนอกระบบที่ได้รับการบาดเจ็บเล็กน้อย ไม่ได้เข้ารับการรักษามีจำนวน 2.4 ล้านคน และ 6.9 แสนคน ซื้อมาจากร้านขายและนำไปรักษาที่บ้าน สำหรับผู้ที่ต้องเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล 2.4 แสนคน ใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งเป็นการดูแลสุขภาพหลังจากการเจ็บป่วยจากการทำงานแล้ว เมื่อเทียบกับแรงงานในระบบที่มี พ.ร.บ. ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ที่คอยดูแล เฝ้าระวังโรค และการบาดเจ็บจากการทำงานของแรงงาน เพื่อเป็นการดูแลก่อนการเจ็บป่วย ปี 2548 - 2552 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้สนับสนุนให้สำนักโรคจากการประกอบอาชีพ สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ที่ 4 (ราชบุรี) 6 (ขอนแก่น) 10 (เชียงใหม่) 12 (สงขลา) รูปแบบของการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบที่เหมาะสมคือ การจัดบริการผสมผสานกับการจัดบริการสุขภาพในหน่วยบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ ร่วมกับเครือข่ายของหน่วยบริการ คือ โรงพยาบาลชุมชนและโรงพยาบาลทั่วไปหรือโรงพยาบาลศูนย์ โดยกรอบของการจัดบริการ อาชีวอนามัยจะประกอบไปด้วย การจัดบริการเชิงรุกและเชิงรับ ซึ่งเริ่มจากขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรสำหรับการจัดบริการอาชีวอนามัย และการเสริมศักยภาพของทีมงานในหน่วย

บริการ ให้สามารถดำเนินการ การประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพจากการทำงาน การเฝ้าระวังทางสุขภาพ การวินิจฉัยโรคจากการทำงานเบื้องต้น สำหรับการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการจัดบริการอาชีวอนามัย ได้ดำเนินการ พัฒนาระบบข้อมูลสำหรับหน่วยบริการสาธารณสุข ที่ประกอบด้วยแบบคัดกรองความเสี่ยง แบบวินิจฉัยโรคจากการทำงาน และพัฒนาโปรแกรมเพื่อใช้ในการจัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำข้อมูลที่ได้จาก การจัดบริการไปใช้วางแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาเครือข่ายอาชีวอนามัยระดับจังหวัด เพื่อสนับสนุนการผลักดันงาน นโยบายอาชีวอนามัยในระดับจังหวัด

สำหรับงานในระดับพื้นที่เป้าหมาย ข้อค้นพบที่สำคัญ เพื่อให้การจัดบริการอาชีวอนามัยดำเนินการได้อย่าง ยั่งยืนและมีส่วนร่วม จะต้องเกิดจากการสนับสนุนจาก 3 องค์การที่สำคัญ คือ หน่วยบริการสาธารณสุขปฐมภูมิ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และแรงงานนอกระบบในพื้นที่ บทบาทที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เป็นกลไก กลางการประสานงานในท้องถิ่น โดยวิธีการตั้งคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้นำกลุ่มอาชีพ ผู้แทน อปท. และ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อดำเนินการประสานงาน อำนาจการให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพ สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มแรงงาน นอกระบบ เพื่อให้แรงงานสามารถเข้าถึงการจัดบริการอาชีวอนามัย ที่เหมาะสม ตามบริบทของกลุ่มแรงงานนอกระบบ โดยกระบวนการประชาคมซึ่งได้แรงเสริมการดำเนินงานจากบทบาทหน้าที่ ของเครือข่ายแรงงานนอกระบบ ที่มีการร่วมตัวกันเพื่อการรณรงค์ การนำเสนอปัญหา สถานการณ์ สุขภาพความ ปลอดภัย ของแรงงานนอกระบบ เพื่อนำไปสู่การจัดการอาชีพที่มีความสำคัญต่อมิติอาชีวอนามัย สำหรับการเข้าถึง ทรัพยากรได้ใช้กลไกศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ โดยการประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น และหน่วยบริการสาธารณสุขปฐมภูมิ เพื่อผลักดันงานอาชีวอนามัยให้ได้บรรลุในกองทุนสุขภาพท้องถิ่น และ ข้อบัญญัติงบประมาณท้องถิ่น อย่างต่อเนื่อง

จากรูปแบบการจัดบริการอาชีวอนามัย ที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริม สุขภาพ (สสส.) จากพื้นที่นำร่อง (4 จังหวัด ขอนแก่น ลำพูน สงขลา สุพรรณบุรี จังหวัดละ 5 รพ.สต.) ทำให้เห็น วิธีการ แนวทางการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบ ที่ใช้แนวคิด 3 ประสาน (อปท. รพ.สต. และ แรงงานนอกระบบ) ที่ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อนำไปสู่การเข้าถึงการจัดบริการ อาชีวอนามัย สำหรับแรงงานนอกระบบ ข้อค้นพบ คือ เป็นการดำเนินงานในระดับตำบล ถึงแม้ว่าจะมีการพัฒนา เครือข่ายอาชีวอนามัยระดับจังหวัด หรือเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเครือข่ายแรงงานนอกระบบ ซึ่ง เป็นการแยกส่วนกันดำเนินงาน ที่มีเป้าหมายเดียวกัน คือการเข้าถึงการจัดบริการอาชีวอนามัย สำหรับแรงงานนอก ระบบที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพของคนทำงาน

เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างบูรณาการและยกระดับการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบ ทั้ง ระบบ แผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน (สสส.) จึงพยายามผลักดันให้กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) รับข้อเสนอการ พัฒนาบุคลากรสาธารณสุขด้านอาชีวอนามัยในระบบบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิและอาสาสมัครสาธารณสุข ที่มี ความรู้เชี่ยวชาญด้านอาชีวอนามัย (อสอช.) ซึ่งกระทรวงสาธารณสุข กรมควบคุมโรค โดยสำนักโรคจากการประกอบ อาชีพและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์สุขภาพแรงงานไทย ทั้งนี้ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้ บรรลุประเด็นการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และอาสาสมัครสาธารณสุขเป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์ ในส่วนของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) แผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานพยายามพัฒนากลไก การขับเคลื่อนนโยบาย และให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) รับหลักการประเด็นงานอาชีวอนามัย ให้เป็นสิทธิประโยชน์หนึ่งในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในหน่วยบริการสุขภาพระดับปฐม ภูมิ ซึ่งการดำเนินงานได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนที่สำคัญคือ สำหรับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ในกลุ่มแรงงาน

ในระบบ ดร.พญ. ฉันทนา ผดุงทศ สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ในฐานะที่ปรึกษาแผนงานฯ ได้เข้าร่วมเป็นคณะทำงานพัฒนาการจัดการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในกลุ่มประกันสังคม ซึ่งคณะทำงานได้มีการประชุม 3 ครั้ง ทั้งนี้พื้นที่ดำเนินการนำร่องคือ สปสช. เขต 4 ระยอง เขต 5 ราชบุรี เขต 6 สระบุรี และเขต 13 กรุงเทพมหานคร **กิจกรรมสำคัญของโครงการนำร่องคือ การตรวจสุขภาพทั่วไป และตรวจสุขภาพตามความเสี่ยง เพื่อให้ได้ข้อมูลสุขภาพเบื้องต้นของผู้ประกันตนในการวางแผนสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค**

ในส่วนของแรงงานนอกระบบ ได้ดำเนินการประชุมหารือกับผู้บริหาร สปสช. และภาคีที่เกี่ยวข้อง เห็นความสำคัญของการจัดการสร้างเสริมสุขภาพป้องกันโรคในกลุ่มแรงงานนอกระบบ รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมในการจัดการอาชีวอนามัยทั้งในส่วนของการพัฒนาบุคลากร เครื่องมือในการจัดการบริการ และระบบการจัดการบริการในหน่วยบริการปฐมภูมิ ซึ่งมีการเชื่อมโยงการทำงานกับเครือข่ายแรงงานนอกระบบ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในกลุ่มแรงงานนอกระบบ จึงเป็นโอกาสที่สำคัญในการยกระดับจากพื้นที่นำร่องที่ดำเนินงานโดย สสส. ให้เป็นการดำเนินงานพัฒนาเชิงระบบโดยการขยายให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด โดยคัดเลือกพื้นที่การดำเนินงาน 2 จังหวัด คือ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดลำพูน โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือ แรงงานนอกระบบสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพ มีการดูแลตนเองได้ตามความเหมาะสม โดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จัดบริการอาชีวอนามัย พร้อมกับเป็นที่ปรึกษาด้านอาชีวอนามัยชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนกระบวนการ จัดงบประมาณสนับสนุน ผ่านกองทุนสุขภาพท้องถิ่น

สำหรับกลไกการยกระดับการจัดการบริการอาชีวอนามัยในระดับจังหวัด แผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน มีแนวคิดที่จะพัฒนากลไกคณะทำงานเครือข่ายอาชีวอนามัยเพื่อการดูแลสุขภาพแรงงานนอกระบบระดับจังหวัด โดยการเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแกนนำแรงงาน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญ รวมทั้งเป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่และระดับนโยบายด้วย

จังหวัดลำพูน เป็นจังหวัดที่ดำเนินการโครงการนำร่องการจัดการบริการด้านอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบ โดยการสนับสนุนจาก สปสช. เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2555 โดยต่อยอดจากประสบการณ์การดำเนินงานจากแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน ที่ผ่านกลไกการดำเนินงานที่ประกอบด้วย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำ/กลุ่มแรงงานนอกระบบ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น เกษตรตำบล เพื่อให้การดำเนินงานโครงการนำร่องในการจัดการบริการด้านอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลมากขึ้น สำนักงานสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน จึงได้เสนอ**โครงการคู่ขนานเพื่อสนับสนุนให้เกิดกลไกการทำงานที่เชื่อมโยงภาคีเครือข่ายดังกล่าว** ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หนุนเสริมโครงการฯ ที่ สปสช. สนับสนุนในปัจจุบัน (ซึ่งมุ่งให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้ให้บริการ ตามบทบาทภารกิจหลักของ สปสช.) เพื่อให้การดำเนินงานโครงการนำร่องจะสามารถตอบโจทย์เรื่องการเข้าถึงบริการของกลุ่มประชากรวัยแรงงานให้มากที่สุด

การดำเนินงานโครงการที่ผ่านมา ยังแยกส่วนกิจกรรมเนื่องจากงบประมาณผ่านไปตามช่องทางที่ต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามผลการดำเนินการโครงการฯ ที่คาดหวังนอกเหนือจากการจัดการบริการที่หน่วยบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิที่มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในระดับ รพ.สต. เป็นผู้จัดบริการอาชีวอนามัยเชิงรับและเชิงรุกที่เน้นการมีส่วนร่วมของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มแรงงานในพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว โดยเป้าหมายที่สำคัญหนึ่งคือ กองทุนสุขภาพท้องถิ่นจะสนับสนุนงานส่งเสริมป้องกันเพื่อลดความเสี่ยงจากการทำงานได้ ด้วยเหตุนี้ สสส.จึงสนับสนุนงบประมาณให้แก่จังหวัดขอนแก่นและลำพูน เพื่อพัฒนาไกให้เกิดความร่วมมือในส่วนที่นอกเหนือจากหน่วยบริการสาธารณสุขมากขึ้น อันจะส่งผลให้แรงงานนอกระบบเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมและกระจายการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคมามากขึ้นด้วย

2. วัตถุประสงค์

2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อให้เกิดการเสริมศักยภาพกระบวนการพัฒนางานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคและการจัดบริการด้านอาชีวอนามัยของแรงงานนอกระบบ ทั้งด้านการจัดการข้อมูลด้วยการประเมินพฤติกรรม คัดกรองความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมการทำงาน ตลอดจนทั้งการจัดการองค์ความรู้ระหว่างดำเนินงาน และการนำผลลัพธ์ไปประยุกต์ใช้ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคอันเนื่องมาจากการทำงานโดยการมีส่วนร่วมของผู้นำ/กลุ่มแรงงานในชุมชนสำหรับแรงงานนอกระบบ ของจังหวัดลำพูน

2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

- 2.2.1 เพื่อสร้างกลไกการบริหารจัดการและอำนวยความสะดวกในการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในประชากรแรงงานนอกระบบ ระดับอำเภอและตำบล
- 2.2.2 เพื่อให้ทุกตำบลมีแผนงาน/โครงการ ที่สนับสนุนการลดโรคจากการทำงานที่สำคัญ 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ ทำสวน ทำไร่ อาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากผ้า ผลิตภัณฑ์จากไม้
- 2.2.3 เพื่อให้เกิดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค จากแนวคิดและมุมมองของท้องถิ่นและภาคประชาชนในชุมชน ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่

3. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1) จังหวัดลำพูนมีกลไกการบริหารจัดการ และขับเคลื่อนงานอาชีวอนามัยแบบมีส่วนร่วมที่ชัดเจนในระดับอำเภอและตำบล ระหว่างหน่วยบริการสาธารณสุข กองทุนสุขภาพตำบล และแกนนำเครือข่ายแรงงานนอกระบบในการจัดบริการอาชีวอนามัย

2) มีต้นแบบการจัดบริการอาชีวอนามัยที่เกิดจากภาคีความร่วมมือในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในกลุ่มแรงงานนอกระบบ อย่างน้อย 1 เรื่อง / อำเภอ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิชาการที่เกี่ยวข้อง

คำว่า “สุขภาพ” เริ่มปรากฏในคริสต์ศักราช 1000 ยุคนั้นหมายถึงความปลอดภัยของร่างกายโดยรวม สุขภาพจิตเริ่มปรากฏในช่วงศตวรรษที่ 19 องค์การอนามัยโลกได้ให้คำจำกัดความที่เน้นความเป็นองค์รวมที่ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสุขภาวะทางสังคม (Pender, 2002) คำจำกัดความดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่าสุขภาพได้สะท้อนการตระหนักถึงบุคคลในฐานะองค์รวม ภาวะสุขภาพถูกกำหนดจากสภาพแวดล้อม บริบทสิ่งแวดล้อมทางสังคม

กรอบแนวคิดประชาชนสุขภาพดี ปี พ.ศ. 2553 ในขอบเขตงานความปลอดภัยในการประกอบอาชีพ และสุขภาพ ได้มีศูนย์รวมอยู่ที่ “การส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชนในสถานที่ทำงาน โดยผ่านการป้องกันและเร่งดำเนินการจัดการสิ่งก่ออันตรายต่างๆในการประกอบอาชีพ” จากการเปลี่ยนแปลงการทำงาน การควบคุมทางวิศวกรรม การใช้เครื่องมือป้องกัน การควบคุมกำกับผู้ใช้แรงงานและการเฝ้าระวังในสถานที่ประกอบการเกี่ยวกับการเสี่ยงอันตรายทางสุขภาพ โดยผ่านขบวนการจัดการศึกษาและฝึกอบรมแก่ประชากรผู้ใช้แรงงาน (Roger, 2003)

ระบบ สุขภาพ การเจ็บป่วยและสังคมชุมชน

กลุ่มแรงงานนอกระบบเป็นประชาชนกลุ่มใหญ่ของประเทศที่มีถึง 2 ใน 3 ของกำลังแรงงานทั้งหมด โดยเป็นกลุ่มแรงงานที่ไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกันทางสังคม สถานการณ์ผู้ใช้แรงงานมีการเพิ่มจำนวนของแรงงานนอกระบบที่มากกว่าร้อยละ 70 ไม่สามารถเข้าถึงระบบประกันสังคม แรงงานเหล่านี้ไม่เพียงแต่ไม่สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพ เมื่อยามเจ็บป่วยเท่านั้นแต่ยังเป็นกลุ่มเสี่ยงในประเด็นที่ต้องทำงานในสภาพแวดล้อมที่ไม่ถูกหลักอาชีวอนามัยอีกด้วย (คณะกรรมการอำนวยการจัดทำแผนสุขภาพแห่งชาติ: 2550)

“แรงงานนอกระบบ” หมายถึง ผู้ใช้แรงงานที่ทำงานโดยไม่มีสัญญาการจ้างงานที่เป็นทางการ หรือไม่มีนายจ้างตามความหมายของกฎหมายแรงงาน ไม่ได้ทำงานอยู่ในสถานประกอบการของนายจ้าง ไม่มีค่าจ้างหรือค่าตอบแทนที่แน่นอน หรือเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ หรือเป็นผู้ที่ทำงานชั่วคราว แรงงานนอกระบบจึงเป็นแรงงานที่ไม่ได้อยู่ในกรอบความคุ้มครองของกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายประกันสังคม

สุขภาพและความเจ็บป่วยเป็นปรากฏการณ์ทางสังคม

คนเราส่วนใหญ่เมื่อเจ็บป่วยมักจะไปหาแพทย์เพื่อให้หายจากความเจ็บป่วย และเมื่อพูดถึงเรื่องสุขภาพและความเจ็บป่วยคนส่วนมากก็มักจะนึกถึงแพทย์ โรงพยาบาล รวมทั้งมีภาพของเครื่องมือทางการแพทย์ เช่น เครื่องมือวัดระดับความดันโลหิต หูฟังการเต้นของหัวใจ เป็นต้น นอกจากนั้นเมื่อกล่าวถึงความเจ็บป่วย คนส่วนมากมักรับรู้ว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะกับบุคคล เป็นประสบการณ์ส่วนตัวของบุคคลที่เจ็บป่วย เป็นผลของการกระทำหรือที่เกี่ยวกับเฉพาะบุคคลนั้น เช่น เป็นความโชคร้ายของบุคคลที่ป่วย เป็นผลกระทบที่ตามมาจากการกระทำของบุคคลนั้นทั้งในชาตินี้หรือชาติก่อน หรือเป็นความผิดปกติทางพันธุกรรมของบุคคลนั้นๆ หรือเฉพาะในครอบครัวนั้นๆ และเมื่อคนเราเจ็บป่วย เรามักต้องการให้ความเจ็บป่วยนั้นหายโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ แต่สุขภาพมิใช่เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับบุคคลเพียงอย่างเดียว หากสุขภาพและความเจ็บป่วยเป็นเรื่องทางสังคม เป็นประสบการณ์ทางสังคมมากเท่าๆ กับเป็นประสบการณ์ส่วนบุคคล

สุขภาพและความเจ็บป่วยเป็นปรากฏการณ์ทางสังคม ความเจ็บป่วยไม่ได้เป็นเพียงการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพต่อบุคคลผู้เจ็บป่วยเท่านั้น แต่สังคมยังมีอิทธิพลต่อการเจ็บป่วยทั้งในการให้ความหมาย การกำหนดการเจ็บป่วย การรักษาการเจ็บป่วยรวมถึงกิจกรรมที่บุคคลกระทำเพื่อสุขภาพของตน ความผิดปกติทางกายที่เกิดขึ้นกับบุคคลนั้นจะมีการให้ความหมายที่แตกต่างกันแต่ละบุคคลและในแต่ละสังคม แม้ว่าจะมีลักษณะความผิดปกติเช่นเดียวกันแต่ลักษณะดังกล่าวตีความว่าเป็นปกติ เช่นความยาวของคอของชนเผ่ากระเหรี่ยงชนเผ่าหนึ่งซึ่งมีการให้ความหมายว่าเป็นสิ่งปกติในชุมชน หากความยาวของคอก่อนนั้นจะถือว่าเป็นสิ่งปกติตามการรับรู้ของบุคคลในชุมชนอื่นๆ นอกจากนั้นลักษณะความยาวของคอดังกล่าวแม้ว่าจะมีการรับรู้ว่าเป็นความผิดปกติ แต่ไม่ได้ให้ความหมายว่าความผิดปกตินั้นเป็นความเจ็บป่วย

อย่างไรก็ตามมีความผิดปกติบางอย่างที่แม้จะรับรู้ในบุคคลหนึ่งว่าเป็นการเจ็บป่วย หากแต่สำหรับบุคคลอื่นๆ อาการเดียวกันนั้นอาจไม่ได้ถูกให้คำจำกัดความว่าเป็นความเจ็บป่วย เช่น การเกิดตุ่มบริเวณผิวหนังในชนเผ่าพื้นเมืองในทวีปอเมริกาบางเผ่า การศึกษาทางมานุษยวิทยา พบว่า ชนเผ่าดังกล่าวไม่ถือเป็นความเจ็บป่วย ในขณะที่ทางการแพทย์ถือว่าอาการดังกล่าวเป็นโรคผิวหนังชนิดหนึ่ง

นอกจากนี้ในบางกรณีอาการผิดปกติอย่างเดียวกัน บุคคลในสังคมเดียวกันจะรับรู้ต่างกันว่าเป็นความเจ็บป่วยหรือไม่ เหตุการณ์นี้มักเกิดบ่อยครั้งในการรักษาโรคที่แพทย์ว่าผู้ป่วยไม่มีโรค หากผู้ป่วยยังเชื่อมั่นว่าตนเองมีความเจ็บป่วย เช่น ปวดศีรษะ จุกแน่นท้อง ซึ่งการตรวจทางการแพทย์ไม่ยืนยันสาเหตุหรืออาการดังกล่าวและไม่สามารถวินิจฉัยได้ว่าเป็นโรคอะไร อย่างกรณีมีอาการอ่อนเพลีย หรือมีอาการไข้เล็กน้อย บุคคลต่างกลุ่มในสังคมเดียวกัน ก็จะรับรู้ว่ามีอาการเจ็บป่วยหรือไม่ต่างกัน บุคคลที่มีอาชีพรับจ้างใช้แรงงานมีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่ามีอาการดังกล่าวนั้นไม่ใช่ความเจ็บป่วย หากเป็นอาการผิดปกติที่เกิดขึ้นซึ่งเกี่ยวเนื่องจากลักษณะการทำงานที่ต้องใช้แรงงานมากของตน ในขณะที่ในกลุ่มบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมสูงมีแนวโน้มที่จะรับรู้ว่ามีอาการดังกล่าวเป็นสัญญาณของความเจ็บป่วย

ความคาดหวังของสังคมต่อการเจ็บป่วย

ปรากฏการณ์ทางสังคมของความเจ็บป่วยยังได้แสดงออกในลักษณะที่บุคคลถูกคาดหวังจากสังคมว่าควร มีการประพฤติปฏิบัติตนอย่างไรเมื่อมีความเจ็บป่วย และในขณะเดียวกันสังคมจะเป็นผู้ประเมินว่าบุคคลนั้นหายจาก ความเจ็บป่วยหรือยัง เมื่อบุคคลรับรู้ว่าคุณภาพการผิปกติซึ่งเป็นความเจ็บป่วย บุคคลจะต้องมีการกระทำเพื่อ คลี่คลายความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้น นอกจากนั้นบุคคลยังมีการรับรู้ที่ดูเหมือนจะเป็นไปโดยอัตโนมัติว่าเจ็บป่วยที่เกิดขึ้น นั้นเป็นสิ่งไม่ดี ไม่เป็นที่ต้องการ ต้องมีการดำเนินการขจัดให้หายไปโดยเร็ว การรักษาตนเองด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การไปพบแพทย์และปฏิบัติตามที่แพทย์แนะนำการใช้สมุนไพร การทำพิธีกรรมต่างๆ เหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่ บุคคลเรียนรู้จากสังคมในการกระทำเพื่อตอบสนองต่อความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้น โดยบุคคลเรียนรู้ความรู้สึกที่ควรมี ท่าที ที่ควรกระทำ และวิธีการปฏิบัติต่อความเจ็บป่วยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมตั้งแต่วัยเด็ก จากครอบครัวและ กลุ่มต่างๆ ทางสังคม ซึ่งหากบุคคลใดแสดงออกถึงความ บิดยิบตายเป็นอย่างยิ่งเมื่อตนเองมีความเจ็บป่วย ก็จะถูกตัดสิน ว่าเป็นบุคคลที่มีความผิปกติและสังคมก็จะมีกฎเกณฑ์ วิธีการในการทำให้บุคคลนั้นมีการรับรู้ต่อความเจ็บป่วยและ ปฏิบัติในทางที่สังคมยอมรับ เช่น การถูกสังคมรอบข้างนินทา การแสดงออกถึงความไม่เชื่อว่าบุคคลนั้นมีความ เจ็บป่วยจริง หรือในบางครั้งบุคคลนั้นอาจถูกส่งตัวเข้ารับการบำบัดพฤติกรรมหรือการบำบัดทางจิต เป็นต้น

นอกจากนั้นเมื่อบุคคลได้กระทำต่อความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นตามความคาดหวังของสังคมแล้ว สังคมยังมี อิทธิพลต่อการประเมินว่าบุคคลนั้นหายจากความเจ็บป่วยหรือยัง สังคมอาจกำหนดบุคคลที่เป็นตัวแทนสังคม คือ แพทย์ให้เป็นผู้ประเมินตัดสินว่าความเจ็บป่วยยังมีอยู่หรือไม่ หรือในบางครั้งสังคมโดยบุคคลรอบข้างจะเป็นผู้กำหนด ว่าบุคคลนั้น “ควร” หายจากความเจ็บป่วยได้แล้ว เช่น บุคคลที่มีอาการผิปกติและได้ทำการรักษามาเป็นระยะเวลา หนึ่งบุคคลรอบข้างได้ทำการพิจารณาจากท่าที ความสามารถ ศักยภาพของบุคคลในการกระทำกิจกรรมประกอบกับ คำวินิจฉัยแพทย์แล้วมีความเห็นว่า บุคคลนั้นหายจากความเจ็บป่วย และหากบุคคลนั้นยังคงกระทำเหมือนหรือราว กับว่าตนเองยังมีความเจ็บป่วยอยู่ สังคมก็จะผลักดันให้บุคคลนั้นดำเนินชีวิตหรือมีการปฏิบัติตนเช่นเดียวกับบุคคล ปกติอื่นๆ ที่ไม่มีความเจ็บป่วย

ดังนั้นความเจ็บป่วยในทางสังคมวิทยาการแพทย์ จึงมิใช่เพียงแต่การเกิดขึ้นของความผิปกติหรือเป็น เพียงปรากฏการณ์ทางกาย หากแต่เป็นปรากฏการณ์ทางสังคม ซึ่งสังคมจะเป็นผู้กำหนดว่าสิ่งนั้นหรืออาการนั้นเป็น ความผิปกติหรือไม่ ความผิปกตินั้นเป็นความเจ็บป่วยหรือไม่ และสังคมจะคาดหวังรวมทั้งถ่ายทอดให้บุคคลมี ทักษะทางลบต่อความเจ็บป่วย กำหนดท่าทีที่ควรจะเป็นในการตอบสนองความเจ็บป่วย รวมไปถึงกำหนดบุคคลที่ เป็นตัวแทนของสังคมในการจัดการกับความเจ็บป่วยด้วย และยิ่งไปกว่านั้นความผิปกติทางกายที่เกิดขึ้นนั้นได้ส่งผล กระทบที่แตกต่างกันต่อบุคคลต่างกลุ่มกัน ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบต่อการให้ความหมายความเจ็บป่วย การตอบสนอง ต่อความเจ็บป่วย รวมทั้งผลกระทบทางสังคมเศรษฐกิจที่มีต่อบุคคลต่างกลุ่มกัน การกล่าวถึงความเจ็บป่วยในฐานะที่ เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมจึงเป็นการกล่าวถึงมิติทางสังคมในสุขภาพและความเจ็บป่วย และเป็นการกล่าวถึงอิทธิพล ทางสังคมที่มีต่อสุขภาพและความเจ็บป่วย (เทพินทร์ พิชรานุกฤษ: 2548)

รูปแบบสังคมกับแบบแผนการเจ็บป่วย

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคม สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสุขภาพและแบบแผนการเจ็บป่วยของบุคคล ด้วยเหตุที่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการดำเนินชีวิตของบุคคล สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ชีวภาพและสังคม การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้โอกาสและชนิดของความเสี่ยงด้านสุขภาพที่บุคคลต้องเผชิญเปลี่ยนไป ซึ่งจากการศึกษาทางประวัติศาสตร์พบว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมนุษย์ในแต่ละยุค เช่น ยุคล่าสัตว์ ยุคสังคมเกษตรกรรมและยุคสังคมอุตสาหกรรมเป็นปัจจัยกำหนดการเจ็บป่วยของบุคคล

สุขภาพการเจ็บป่วยของผู้ใช้แรงงานในสังคมไทย

การพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ส่งผลให้การผลิตสินค้าภาคอุตสาหกรรม ได้รับการส่งเสริมอย่างเต็มที่ ก่อให้เกิดการขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็วของโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบอื่นๆ ในสังคมทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม วิวัฒนาการของสังคมไทยที่เปลี่ยนจากยุคเกษตรกรรมเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรม ประชาชนได้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ แต่ก็มีปัญหาสุขภาพบางอย่างในโครงสร้างสังคม จากผลสืบเนื่องของการพัฒนา ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบต่อภาวะสุขภาพการเจ็บป่วยจากการทำงาน

สุขภาพของผู้ใช้แรงงาน

คำว่า “สุขภาพ” เริ่มปรากฏในคริสต์ศักราช 1000 ยุคนั้นหมายถึงความปลอดภัยของร่างกายโดยรวม สุขภาพจิตเริ่มปรากฏในช่วงศตวรรษที่ 19 องค์การอนามัยโลกได้ให้คำจำกัดความที่เน้นความเป็นองค์รวมที่ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสุขภาวะทางสังคม (Pender, 2002) คำจำกัดความดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่าสุขภาพได้สะท้อนการตระหนักถึงบุคคลในฐานะองค์รวม ภาวะสุขภาพถูกกำหนดจากสภาพแวดล้อม บริบท สิ่งแวดล้อมทางสังคม

กรอบแนวคิดประชาชนสุขภาพดี ปี พ.ศ. 2553 ในขอบเขตงานความปลอดภัยในการประกอบอาชีพ และสุขภาพ ได้มีศูนย์รวมอยู่ที่ “การส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชนในสถานที่ทำงาน โดยผ่านการป้องกันและเร่งดำเนินการจัดการสิ่งก่ออันตรายต่างๆในการประกอบอาชีพ” จากการเปลี่ยนแปลงการทำงาน การควบคุมทางวิศวกรรม การใช้เครื่องมือป้องกัน การควบคุมกำกับผู้ใช้แรงงานและการเฝ้าระวังในสถานที่ประกอบการเกี่ยวกับการเสี่ยงอันตรายทางสุขภาพ โดยผ่านขบวนการจัดการศึกษาและฝึกอบรมแก่ประชากรผู้ใช้แรงงาน (Roger, 2003)

แรงงานนอกระบบ สุขภาพ การเจ็บป่วยและสังคมชุมชน

กลุ่มแรงงานนอกระบบเป็นกลุ่มใหญ่ของประเทศที่มีถึง 2 ใน 3 ของกำลังแรงงานทั้งหมด โดยเป็นกลุ่มแรงงานที่ไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกันทางสังคม สถานการณ์ผู้ใช้แรงงานมีการเพิ่มจำนวนของแรงงานนอกระบบที่มากกว่าร้อยละ 70 ไม่สามารถเข้าถึงระบบประกันสังคม แรงงานเหล่านี้ไม่เพียงแต่ไม่สามารถเข้าถึง

บริการสุขภาพ เมื่อยามเจ็บป่วยเท่านั้น แต่ยังเป็นกลุ่มเสี่ยงในประเด็นที่ต้องทำงานในสภาพที่ไม่ถูกหลักอาชีวอนามัยอีกด้วย (คณะกรรมการอำนวยการจัดทำแผนสุขภาพแห่งชาติ: 2550)

“แรงงานนอกระบบ” หมายถึง ผู้ใช้แรงงานที่ทำงานโดยไม่มีสัญญาการจ้างงานที่เป็นทางการ หรือไม่มีนายจ้างตามความหมายของกฎหมายแรงงาน ไม่ได้ทำงานอยู่ในสถานประกอบการของนายจ้าง ไม่มีค่าจ้างหรือค่าตอบแทนที่แน่นอน หรือเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ หรือเป็นผู้ที่ทำงานชั่วคราว แรงงานนอกระบบจึงเป็นแรงงานที่ไม่ได้อยู่ในกรอบความคุ้มครองของกฎหมายคุ้มครองแรงงานกฎหมายประกันสังคม

ความเสี่ยงอันตรายด้านโรคจากการประกอบอาชีพ

ความเสี่ยงอันตรายด้านโรคจากการประกอบอาชีพ แบ่งได้เป็น 4 ด้านดังนี้

ด้านที่ 1. ความเสี่ยงอันตรายจากปัจจัยทางเคมี

การใช้สารเคมีโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ผลกระทบต่อสุขภาพทั้งในระยะสั้นและ ระยะยาว อาการที่เกิดขึ้นแตกต่างกันตั้งแต่อาการเล็กน้อยจนรุนแรงถึงแก่เสียชีวิต ขึ้นอยู่กับชนิดปริมาณ และทางเข้าสู่ร่างกายของสารเคมี

ด้านที่ 2. ความเสี่ยงอันตรายจากปัจจัยทางชีวภาพ

ประเทศไทยตั้งอยู่ในพื้นที่ร้อนชื้น เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของเชื้อโรคต่างๆ การทำงานใน ภาคเกษตรมี โอกาสได้รับอันตรายจากปัจจัยทางชีวภาพ และมีความเสี่ยงสูงต่อโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน ยกตัวอย่างเช่น โรคฉี่หนูหรือ เลปโตสไปโรซิส เป็นซึ่งมีรายงานการป่วยสูงเมื่อเปรียบเทียบกับโรคอื่น ไข้หวัดนกซึ่งเป็นโรคที่มีอัตราการป่วยตายสูง โรค แอนแทรกซ์ พยาธิ การติดเชื้อโรคทั่วไป รวมถึง การ บาดเจ็บจากการถูกสัตว์รบกวนกัด และงูหรือสัตว์มีพิษกัดต่อย

ด้านที่ 3. ความเสี่ยงอันตรายจากปัจจัยทางกายภาพ และเออร์โกโนมิกส์

ท่าทางและสภาพการทำงานที่ไม่เหมาะสมอาจทำให้เกิดปวดหลัง ปวดกล้ามเนื้อ และอาการบาดเจ็บ ของ กล้ามเนื้อและข้ออื่นๆ ซึ่งเป็นปัญหาสุขภาพที่มักเกิดขึ้นในเกษตรกรส่วนใหญ่ การทำงานในที่ที่มีอากาศ ร้อนทำให้เกิด การเสียน้ำจากเหงื่อออกมากเกินไป อ่อนเพลีย เป็นลมและหมดสติได้

ด้านที่ 4. ความเสี่ยงอันตรายจากปัจจัยทางจิตวิทยาสังคม

ความเครียดเป็นอันตรายต่อสุขภาพ เกษตรกรที่มีความเครียดอาจป่วยเป็นโรคกระเพาะอาหาร ความดัน โลหิตสูง ความเครียดจากการประกอบอาชีพมักเกิดจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ เช่น จาการราคาผลผลิตตกต่ำ ไม่ได้ผลผลิต ตามที่คาดหวังไว้ จนเป็นหนี้ทั้งในและนอกระบบ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดอาการซึมเศร้า หรือพยายามฆ่าตัวตาย

ความเสี่ยงจากพฤติกรรมสุขภาพ และปัจจัยส่วนบุคคล

พฤติกรรมสุขภาพและปัจจัยส่วนบุคคลที่ไม่เหมาะสมเพิ่มความเสี่ยงอันตรายจากปัจจัยเสี่ยงจากการ ทำงาน จึงควรแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น

การบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน

อุบัติเหตุเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ และบางครั้งอาจเกิดการบาดเจ็บซึ่งมีระดับความรุนแรงตั้งแต่บาดเจ็บ เล็กน้อย จนถึงขั้นเสียชีวิต ตัวอย่างการบาดเจ็บการทำงานในภาคเกษตรกรรม เช่น มือถูกบาดจากของมีคม เท้าเหยียบถูกตะปู หรือของมีคม เศษหินกระเด็นใส่ขณะตัดหญ้าวัชพืช ตกจากต้นไม้ ฯลฯ

การเฝ้าระวังความเสี่ยงในการทำงานของกลุ่มแรงงานเกษตร มีความมุ่งหมายให้เกิดกระบวนการประเมิน ความเสี่ยงต่อสุขภาพในกลุ่มแรงงาน และมีการจัดทำสถานการณ์ความเสี่ยงต่อสุขภาพในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดกระบวนการของการเฝ้าระวังความเสี่ยงและสืบต่อไปถึงกระบวนการจัดการปัญหา การป้องกันและ ควบคุมความเสี่ยงอันจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในพื้นที่และต่อประชากรแรงงานในชุมชน ในการดำเนินกิจกรรม ต่างๆ ภายใต้โครงการเฝ้าระวังความเสี่ยงในการทำงานของกลุ่มแรงงาน ต้องอาศัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆหลาย ระดับ ตั้งแต่ระดับส่วนกลางไปจนถึงระดับปฏิบัติการในพื้นที่ ทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ

งานอาชีวอนามัยกับแรงงานในชุมชน

แม้ว่าภาพแรงงานในชุมชนจะมีทั้งกลุ่มแรงงานในระบบประกันสังคมและแรงงานนอกระบบประกัน สังคมหรือที่เรียกว่า แรงงานนอกระบบ ซึ่งพบว่า ปริมาณแรงงานนอกระบบหรือแรงงานในชุมชน (Informal Workers) เป็นกลุ่มที่มีปริมาณมากกว่าและเป็นกลุ่มด้อยโอกาสในเกือบทุกด้าน ที่สำคัญยิ่งกว่า คือ แรงงานนอก ระบบเป็นกลุ่มแรงงานจำนวนมากที่สุดของประเทศจากการสำรวจข้อมูลแรงงานนอกระบบของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ.2551 พบว่า จำนวนแรงงานนอกระบบมีถึง 24.1 ล้านคนคิดเป็นร้อยละ 62 ของกำลังแรงงานทั้งประเทศ ทั้งนี้ ร้อยละ 62.1 มีอาชีพเกษตรกรรม ที่เหลือจะกระจายตัวในภาคการผลิตและภาคบริการ ส่วนระดับการศึกษา ของแรงงานนอกระบบ 16.8 ล้านคน (ร้อยละ 69.7) มีความรู้ระดับประถมศึกษา และต่ำกว่าประถมศึกษา มีจำนวน แรงงานนอกระบบเพียง 5.9 ล้านคน (ร้อยละ 24.2) มีความรู้ระดับมัธยมศึกษา ทั้งนี้ลักษณะอาชีพที่เป็นตัวอย่าง ของแรงงานนอกระบบ เช่น ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้รับเหมาช่วงงานอุตสาหกรรมไปทำที่บ้าน (Industrial Outworkers) คนงานที่ทำงานไม่ประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ลูกจ้างชั่วคราวตามฤดูกาล และลูกจ้างที่ทำงานไม่เต็มเวลา (Part-time workers) ลูกจ้างในโรงงานห้องแถว (Sweatshop) และคนงานที่ทำกิจการของตนเอง (Own Account Workers) อยู่ที่บ้านและโรงงานที่ไม่มีการตรวจสอบจดทะเบียน นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงแรงงานอิสระที่ทำงานเพื่อ ความอยู่รอด เช่น หาบเร่ริมถนน คนขับรถแท็กซี่ คนเก็บขยะ และแรงงานรับใช้ในบ้าน เป็นต้น และด้วยความที่เป็น คนกลุ่มใหญ่ จึงเปรียบเสมือนพื้นเพองหลักอีกตัวหนึ่งในการกระจายรายได้และขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตามข้อเท็จจริงกลับพบว่าแรงงานเหล่านี้ไม่มีหลักประกันความมั่นคงใดๆ ในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง งานที่มั่นคง ค่าตอบแทนแรงงานที่เป็นธรรม สุขภาพความปลอดภัยในการทำงาน และความมั่นคงในการดำรงชีวิต เมื่อเข้าสู่วัยชรา ทั้งนี้ ปัญหาที่แรงงานนอกระบบต้องประสบ 10 อันดับแรก ได้แก่ ค่าตอบแทนน้อยไม่ได้ตาม

กฎหมายขั้นต่ำ ความเมื่อยล้าจากอิริยาบถในการทำงาน ได้รับสารเคมีเป็นพิษ มีงานทำไม่ต่อเนื่อง งานหนัก สัมผัสฝุ่น กลิ่น คว้น แสงสว่างไม่พอ เครื่องมือ เครื่องจักรที่เป็นอันตราย ที่ทำงานไม่สะอาด ได้รับอันตรายต่อระบบหู ตา และยังพบว่าประสบอันตรายจากการทำงานที่สำคัญ ก็คือ มีผู้ได้รับการบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงานจำนวน 4.2 ล้านคนในปี พ.ศ.2551 เพิ่มขึ้นกว่าปี พ.ศ.2550 ถึงร้อยละ 13.5

สำหรับสาเหตุของปัญหาเกิดจากการสัมผัสสารเคมีอันตรายโดยขาดเครื่องป้องกัน และปัญหาสภาพแวดล้อมการทำงาน รวมทั้ง การขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องสุขภาพความปลอดภัยในการทำงาน ดังนั้น กลุ่มแรงงานนอกระบบ จึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลอันเป็นการดำเนินงานเพื่อการป้องกันและควบคุมการประสบอันตรายหรือเกิดโรคที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ อันหมายถึง “การจัดบริการอาชีวอนามัย” ในระดับพื้นฐานนั่นเอง

การจัดบริการอาชีวอนามัย

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ได้ให้ความหมายของการจัดบริการอาชีวอนามัยไว้ใน ILO Convention NO. 161 ว่าหมายถึง การให้บริการที่เน้นการป้องกัน และส่งเสริมสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ ในขณะที่ทำงาน ครอบคลุมถึงการปรับสภาพการทำงานที่ปลอดภัย สอดคล้องกับความสามารถในการทำงานกับสมรรถภาพทั้งกายและใจของพนักงาน โดยถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 44 ระบุว่า บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับหลักประกันความปลอดภัยและสวัสดิภาพในการทำงาน รวมทั้งมีหลักประกันในการดำรงชีพในระหว่างการทำงาน และเมื่อพ้นภาวะการทำงาน กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีภารกิจในการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชนวัยทำงานทุกอาชีพให้มีสุขภาพที่ดี ส่งเสริมสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพที่ดี มีการป้องกันควบคุมโรคและภัยจากการประกอบอาชีพ

ระดับของการจัดบริการอาชีวอนามัย ในประเทศไทยแบ่งออกได้เป็น

1. ระดับปฐมภูมิ จัดโดยสถานประกอบการเอง (Basic Occupational Health Services; BOHS) หรือจัดในสถานบริการสาธารณสุขระดับต้น เช่น PCU และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
2. ระดับทุติยภูมิ จัดโดยสถานบริการสาธารณสุขที่เป็นโรงพยาบาล : โรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป/ชุมชน
3. ระดับตติยภูมิ จัดโดยโรงพยาบาลที่มีศักยภาพสูง เช่น โรงพยาบาลศูนย์บางแห่งที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านอาชีวอนามัย มีความพร้อมทางด้านบุคลากร เครื่องมือ

สำหรับคู่มือเล่มนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดของการจัดบริการอาชีวอนามัยในหน่วยบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิคือ PCU และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ

การเฝ้าระวังความเสี่ยงในการทำงานของผู้ประกอบอาชีพแรงงานนอกระบบ

โดยมีกระบวนการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพในแรงงานโดยใช้แบบประเมินฯ การจัดทำสถานการณ์ความเสี่ยงต่อสุขภาพในระดับพื้นที่ รวมถึงกระบวนการจัดการปัญหา การป้องกันและควบคุมความเสี่ยงอันจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในพื้นที่และต่อประชากรแรงงานนอกระบบ ในการสำรวจข้อมูลความเสี่ยงในแรงงานเพื่อการเฝ้าระวังฯ ที่ผ่านมานั้นพบว่ายังขาดข้อมูลบางส่วนที่มีความสำคัญที่จะนำมาใช้ในการอธิบายและสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อค้นหาและจัดการปัญหาให้ตรงประเด็นยิ่งขึ้น ดังนั้น ในปี 2553 สำนักโรคจากการประกอบอาชีพฯ จึงได้พัฒนาแบบประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพในการทำงานของแรงงานนอกระบบ ขึ้น โดยยึดตามแนวคิดเดิมว่าในงานอาชีพใดๆ ก็ตาม จะมีสิ่งที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ดังนั้น การรับรู้การตระหนักรู้ภัยอันตราย การเตรียมตัวความพร้อมของสุขภาพร่างกายและการจัดสภาพการทำงานให้มีความปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนพฤติกรรมเสี่ยงส่วนบุคคลของผู้ทำงานล้วนเป็นปัจจัยที่อาจส่งผลถึงความเสี่ยงที่มีผลต่อสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงานและสิ่งคุกคามสุขภาพที่เกิดจากการทำงานของแต่ละกลุ่มอาชีพยังมีความแตกต่างกันตามลักษณะงานที่ทำ สภาพการทำงาน ระยะเวลาทำงาน อายุ เพศ สภาพสุขภาพและพฤติกรรมเสี่ยงของคนทำงานในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้โครงการพัฒนาการเฝ้าระวังความเสี่ยงในการทำงานของแรงงานนอกระบบนั้นต้องอาศัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ หลายระดับตั้งแต่ระดับส่วนกลางไปจนถึงระดับปฏิบัติการในพื้นที่ทำงานร่วมกัน

บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน

การเฝ้าระวังความเสี่ยงในการทำงานของกลุ่มแรงงานในชุมชน มีความมุ่งหมายให้เกิดกระบวนการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพในกลุ่มแรงงานในชุมชน และมีการจัดทำสถานการณ์ความเสี่ยงต่อสุขภาพในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดกระบวนการของการเฝ้าระวังความเสี่ยงและสืบต่อไปถึงกระบวนการจัดการปัญหา การป้องกันและควบคุมความเสี่ยงอันจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในพื้นที่และต่อประชากรแรงงานนอกระบบในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้โครงการเฝ้าระวังความเสี่ยงในการทำงานของกลุ่มแรงงานนอกระบบต้องอาศัยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ หลายระดับ ตั้งแต่ระดับส่วนกลางไปจนถึงระดับปฏิบัติการในพื้นที่ ทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน โดยในการกำหนดบทบาทหน้าที่ดังกล่าวของหน่วยงานในแต่ละระดับนั้นตั้งอยู่บนฐานของบทบาทหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงานในระดับนั้นๆ เป็นหลัก

1. สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

1.1 กิจกรรมหลัก

1.1.1 พัฒนาเครื่องมือประเมินความเสี่ยงในการทำงานของแรงงานนอกระบบโดยบูรณาการกับงานของสำนักวิชาการอื่นในส่วนกลาง

1.1.2 ผลិតคู่มือการประเมินความเสี่ยงในการทำงานของแรงงานนอกระบบ

1.1.3 ผลิตแนวทางการดำเนินงานประเมินความเสี่ยงในการทำงานของแรงงานนอกระบบ

1.2 การจัดการการดำเนินงานในพื้นที่

1.2.1 ประสาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางการจัดการในระดับเขต

1.2.2 ประสาน สคร. เพื่อกำหนดเนื้อหาโครงการรองรับ

1.2.3 การชี้แจงแนวทางการดำเนินงานแก่ สคร. โดยให้มีการบูรณาการแผนการดำเนินงานร่วมกับ
สำนักงานวิชาการอื่นๆ ในส่วนกลาง

1.3 การสนับสนุน

1.3.1 ผลิตองค์ความรู้เพื่อการป้องกันควบคุมความเสี่ยงในการทำงานของแรงงานนอกระบบ

1.3.2 นิเทศติดตามการดำเนินงานของ สคร.

1.3.3 จัดให้มีเวทีวิชาการระดับประเทศสำหรับเครือข่ายเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1.4 ด้านสารสนเทศ

1.4.1 พัฒนาโปรแกรมประมวลผลข้อมูลความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานระดับต่างๆ

1.4.2 จัดทำระบบรายงานความเสี่ยงในการทำงานของแรงงานนอกระบบ

1.4.3 จัดทำสถานการณ์ความเสี่ยงในการทำงานของแรงงานนอกระบบในระดับประเทศ

2. สำนักงานป้องกันควบคุมโรค

2.1 กิจกรรมหลัก

2.1.1 ประสานส่วนกลางเพื่อกำหนดเนื้อหารายละเอียดโครงการรองรับ

2.1.2 รับมอบชุดเครื่องมือและแนวทางประเมินความเสี่ยงจากส่วนกลาง(สำนักโรคฯ)

2.1.3 จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและส่งมอบชุดเครื่องมือฯแก่ จนท. จังหวัด

2.1.4 จัดอบรมการใช้เครื่องมือประเมินความเสี่ยงในการทำงานของแรงงานนอกระบบ ให้แก่
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

2.2. การสนับสนุน

2.2.1 ประสานการสนับสนุนวิชาการจากส่วนกลาง

2.2.2 นิเทศติดตามการดำเนินงานของจังหวัดรวมทั้งผลักดันและสนับสนุนให้เป็นนโยบายหรือ
ตัวชี้วัดการดำเนินงานในระดับจังหวัด

2.2.3 ปรับใช้องค์ความรู้และวิชาการจากส่วนกลางในการดำเนินงานสนับสนุนให้เหมาะสมกับ
พื้นที่

2.2.4 ประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของจังหวัด

2.2.5 จัดให้มีเวทีวิชาการระดับเขตสำหรับเครือข่ายเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2.3 ด้านสารสนเทศ

- 2.3.1 รวบรวมรายงานจาก สสจ.
- 2.3.2 ตรวจสอบข้อมูลในแบบรายงานประเมินความเสี่ยงในโปรแกรมประมวลผลจัดทำฐานข้อมูล
แรงงาน นอกระบบในระดับเขต
- 2.3.3 ประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดระดับ สคร.
- 2.3.4 จัดทำสถานการณ์ความเสี่ยงในการทำงานของแรงงานนอกระบบในระดับเขต
- 2.3.5 รายงานข้อมูลไปยังส่วนกลาง

3. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

3.1 กิจกรรมหลัก

- 3.1.1 จัดทำฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบตามคำจำกัดความที่กำหนด
- 3.1.2 ผลักดันการดูแลสุขภาพแรงงานนอกระบบให้เป็นนโยบายหรือตัวชี้วัดของจังหวัด
- 3.1.3 จัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อรองรับการดำเนินงานดูแลสุขภาพแรงงานนอกระบบ
- 3.1.4 รับมอบชุดเครื่องมือและแนวทางประเมินความเสี่ยงจากส่วนกลาง(สำนักโรคฯ)
- 3.1.5 จัดประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและอบรมให้ความรู้แก่สถานบริการสาธารณสุข
ในจังหวัด
- 3.1.6 กระจายเป้าหมายในการประเมินความเสี่ยงไปยังสถานบริการสาธารณสุขในจังหวัด

3.2 การสนับสนุน

- 3.2.1 ส่งมอบชุดเครื่องมือประเมินความเสี่ยงให้แก่สถานบริการสาธารณสุขในจังหวัด
- 3.2.2 นิเทศติดตามสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยบริการสาธารณสุขในจังหวัด
- 3.2.3 สนับสนุนให้หน่วยบริการสาธารณสุขในจังหวัดมีโอกาสนำเสนอผลงาน

3.3 ด้านสารสนเทศ

- 3.3.1 รวบรวมแบบประเมินความเสี่ยงจากหน่วยบริการสาธารณสุขต่างๆในจังหวัด
- 3.3.2 ตรวจสอบข้อมูลในแบบประเมินความเสี่ยงในโปรแกรมประมวลผลความเสี่ยงระดับจังหวัด
- 3.3.3 จัดส่งข้อมูลความเสี่ยงไปยัง สคร.
- 3.3.4 ประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด
- 3.3.5 จัดทำสถานการณ์ความเสี่ยงในการทำงานของแรงงานนอกระบบ
- 3.3.6 นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินความเสี่ยงในการทำงานมาใช้ในการวางแผนงาน/โครงการ
เพื่อดูแลสุขภาพให้กับแรงงานนอกระบบในพื้นที่ต่อไป

4. สถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ (โรงพยาบาลและสถานีนอมาัย)

4.1 กิจกรรมหลัก

- 4.1.1 วิเคราะห์และกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับ
- 4.1.2 รับมอบชุดเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงจาก สสจ.
- 4.1.3 วางแผนการดำเนินงานโดยบูรณาการกับงานอื่นๆ ในพื้นที่

- 4.1.4 ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและการใช้แบบประเมินความเสี่ยงฯ เพื่อให้หน่วยบริการ
สาธารณสุขใช้แบบประเมินเก็บข้อมูลของแรงงานนอกระบบได้
- 4.1.5 ดำเนินการเก็บข้อมูลตามแบบประเมินความเสี่ยงฯ (นบ.01) ทั้งในชุมชนและในหน่วย
บริการสาธารณสุข
- 4.1.6 จัดเวทีคืนข้อมูลการประเมินความเสี่ยงฯ และสถานการณ์ข้อมูลแรงงานนอกระบบในพื้นที่
ให้ชุมชน กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชน
- 4.1.7 ดำเนินการลดความเสี่ยงทางพฤติกรรม หรือจัดการปัญหาทางสุขภาพของแรงงานนอกระบบ
โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและกลุ่มอาชีพ และให้ความรู้แก่อาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน แกนนำกลุ่มอาชีพในชุมชน เพื่อให้มีการเฝ้าระวังสุขภาพ
แรงงานนอกระบบ

4.2 ด้านสารสนเทศ

- 4.2.1 จัดทำฐานข้อมูลแรงงานนอกระบบในพื้นที่รับผิดชอบ
- 4.2.2 รวบรวมแบบประเมินความเสี่ยงจากผู้เก็บข้อมูล
- 4.2.3 บันทึกข้อมูลจากแบบประเมินความเสี่ยงลงในโปรแกรมประมวลผลความเสี่ยงระดับ
สถานบริการ
- 4.2.4 จัดส่งข้อมูลการประเมินความเสี่ยงฯ ไปยัง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- 4.2.5 ประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด
- 4.2.6 จัดทำสถานการณ์ความเสี่ยงของแรงงานนอกระบบเพื่อใช้ประโยชน์ในสถานบริการ

5. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน แกนนำกลุ่มอาชีพในชุมชน

5.1 กิจกรรมหลัก

- 5.1.1 ร่วมดำเนินการประเมินความเสี่ยงฯ ในแรงงานนอกระบบภายในขอบเขตหลังคาเรือน
ที่รับผิดชอบ โดยการใช้แบบประเมินความเสี่ยงฯ (นบ.01)
- 5.1.2 ดำเนินงานเก็บข้อมูลการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพในการทำงานโดยบูรณาการกับงาน
สาธารณสุขอื่นๆ ที่มีกิจกรรมดำเนินงานในกลุ่มเป้าหมายที่เป็นแรงงานนอกระบบ เช่น
บูรณาการงานประเมินความเสี่ยงฯ เข้ากับกิจกรรมการคัดกรองความดันโลหิตสูงและ
เบาหวาน โดยมีการดำเนินการในวันเวลา สถานที่และกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน เป็นต้น
- 5.1.3 เฝ้าระวังสุขภาพและสิ่งแวดล้อมให้แก่แรงงานนอกระบบในหลังคาเรือนที่รับผิดชอบ/ในกลุ่ม
อาชีพที่ประกอบอาชีพอยู่

5.2 ด้านสารสนเทศ

- 5.2.1 รวบรวมแบบประเมินความเสี่ยงฯ ให้หน่วยบริการสาธารณสุขที่สังกัด
- 5.2.2 สื่อสารข้อมูล สารสนเทศที่ได้จากการดำเนินงานให้กับกลุ่มผู้ทำงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ขั้นตอนการดำเนินงานประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพในการทำงานในระดับพื้นที่

การดำเนินงานประเมินต่อสุขภาพในการทำงานของแรงงานนอกระบบ ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ คือ

1. การชี้แจงวิธีการดำเนินงานประเมินความเสี่ยงและการใช้แบบประเมินความเสี่ยงฯ ให้แก่ เครือข่ายและกลุ่มเป้าหมาย
2. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพในการทำงานของแรงงานนอกระบบ (นบ.01) ในชุมชนและในหน่วยบริการสาธารณสุข
3. การรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินความเสี่ยงฯ บันทึกจัดเก็บลงในระบบและจัดส่งรายงานสถานการณ์ความเสี่ยงต่อสุขภาพในการทำงานของแรงงานนอกระบบ
4. การจัดทำสถานการณ์ความเสี่ยงของแรงงานนอกระบบของพื้นที่
5. การคืนข้อมูลที่ได้จากการประเมินความเสี่ยงฯ ให้ชุมชน กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชน เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานจัดการปัญหาต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยง

การสำรวจข้อมูลความเสี่ยงในแรงงานนอกระบบเพื่อการเฝ้าระวัง ทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน ได้พัฒนาเครื่องมือในการดำเนินงานขึ้นมา 1 ชุด ให้ชื่อว่าแบบประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพในการทำงานของแรงงานนอกระบบ (นบ01_Update 2012) โดยมีแนวคิดที่ว่าในงานอาชีพใดๆ ก็ตามจะมีสิ่งที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ การรับรู้ การตระหนักต่อภัยอันตราย การเตรียมตัว ความพร้อมของสุขภาพร่างกายและการจัดสภาพการทำงานให้มีความปลอดภัยในการทำงาน ตลอดจนพฤติกรรมเสี่ยงส่วนบุคคลของผู้ทำงานล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลถึงความเสี่ยงที่มีต่อสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน นอกจากนี้ เพื่อให้เครื่องมือที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติใน ระดับ มหาภาค คำถามที่ใช้จึงต้องง่ายและมีเนื้อหากระชับสั้น และสามารถให้คำตอบที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในทุกระดับได้ต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาระบบกลไกการดำเนินงานเพื่อการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างกลไกการบริหารจัดการและอำนวยความสะดวกในการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคประชากรแรงงานนอกระบบ ระดับอำเภอและตำบล รวมทั้งเพื่อให้ทุกตำบลมีแผนงาน/โครงการที่ลด โรคจากการทำงานที่สำคัญ 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ ทำสวน ทำไร่ อาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากผ้า ผลิตภัณฑ์จากไม้และ ให้เกิดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค จากแนวคิดและมุมมองของท้องถิ่นและประชาชนในชุมชน ที่ เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน (สสส.) โดยสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช) สนับสนุนงบประมาณในส่วน of โครงการนำร่องการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค กลุ่มแรงงานนอกระบบของหน่วยบริการปฐมภูมิ

เป้าหมาย

1. พื้นที่เป้าหมาย ครอบคลุมประชากรกลุ่มแรงงานนอกระบบทุกตำบล
2. กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินโครงการ ประกอบด้วย
  - 2.1 บุคลากรสาธารณสุขที่รับผิดชอบงานอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมจาก รพ. / สสอ. / รพ.สต.
  - 2.2 แกนนำเครือข่ายแรงงานนอกระบบในพื้นที่รับผิดชอบกองทุนสุขภาพตำบล ทั้งจังหวัด 57 แห่ง
  - 2.3 ผู้แทนคณะทำงานระดับตำบล/ผู้แทนคณะกรรมการบริหารกองทุนสุขภาพตำบล 57 แห่ง

วิธีดำเนินการ

การดำเนินกิจกรรมตามโครงการพัฒนาระบบกลไกการดำเนินงานเพื่อการจัดบริการอาชีวอนามัย สำหรับแรงงานนอกระบบจังหวัดลำพูน มีกระบวนการดำเนินงานดังนี้

4.1 **ประชาสัมพันธ์สาระสำคัญของโครงการ**ที่ได้รับการสนับสนุนผ่านทางหน่วยงานสาธารณสุข (ผ่าน ผู้บริหาร และผู้รับผิดชอบงานแต่ละระดับของโรงพยาบาลและหน่วยบริการปฐมภูมิ) 79 แห่ง กองทุน 57 แห่ง สุขภาพตำบล และเครือข่ายแรงงานนอกระบบที่เป็นผลลัพธ์จากโครงการนำร่องการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและ ป้องกันโรค กลุ่มแรงงานนอกระบบของหน่วยบริการปฐมภูมิ จำนวน ๕๑ ตำบล ๆ ละ ๑๐ คน รวม 510 คน

4.2 **ประชุมเชิงปฏิบัติการ**สัญจรรายอำเภอ ๆ ละ 1 วัน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินกิจกรรมด้าน สุขภาพในกลุ่มแรงงานนอกระบบและชี้แจงแนวทางการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบและกลไกการ ดำเนินงานเพื่อการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบ ที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืนโดยภาคีเครือข่าย และ ทรัพยากรในพื้นที่ แก่กลุ่มเป้าหมายจากผู้แทน 3 ภาคส่วน คือ ผู้แทนหน่วยบริการสาธารณสุข (47 คน) ผู้แทน กรรมการกองทุนสุขภาพตำบล (26 คน) ผู้แทนเครือข่ายแรงงานนอกระบบทุกตำบล (216 คน) รวม 284 คน โดย ทีมจังหวัดเป็นวิทยากร และพี่เลี้ยงในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับคณะทำงานระดับอำเภอ รวมจำนวนคนในการทำ กิจกรรมทั้งสิ้น 308 คน ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มเป้าหมายประชุมเชิงปฏิบัติการสำรวจรายอำเภอ จำแนกตามภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
(มกราคม – กุมภาพันธ์ 2556)

อำเภอ	หน่วยบริการ	เครือข่ายแรงงาน	กองทุนสุขภาพ	รวม
เมือง	9	65	7	81
แม่ทา	6	25	4	35
บ้านโฮ่ง	6	20	3	29
ลี้	8	34	4	46
ทุ่งหัวช้าง	4	11	2	17
ป่าซาง	8	38	4	50
บ้านธิ	3	7	1	11
เวียงหนองล่อง	3	11	1	15
รวม	47	216	26	284

หมายเหตุ ทุกอำเภอ จะมีบุคลากรจากจังหวัด 4 คน เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย วิทยากรและผู้เกี่ยวข้องจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน โรงพยาบาลลำพูน วันละ 3 คน

ขอบเขตเนื้อหาการประชุมเชิงปฏิบัติการ ฯ ประกอบด้วย

- ถอดบทเรียนการดำเนินงานเชิงรับและเชิงรุก รายตำบล จากการดำเนินงานโครงการนำร่องการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค กลุ่มแรงงานนอกระบบของหน่วยบริการปฐมภูมิ
- ทิศทางการดำเนินงานต่อเนื่องระยะที่ 2 (ปีงบประมาณ 2556) ที่เน้นกลไกการขับเคลื่อนของภาคีในระดับพื้นที่ และเป็นมาตรการเสริมงานปกติของหน่วยบริการปฐมภูมิ
- การจัดระบบการเฝ้าระวังโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
- ระดมความคิดเพื่อจัดทำ (ร่าง) แผนการดำเนินงานรายตำบล

4.3 **ทบทวนคำสั่งที่เกี่ยวข้อง**กับการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค และการจัดบริการอาชีวอนามัย ในระดับจังหวัด และ**แต่งตั้งคณะทำงานชุดใหม่**ที่มีบทบาทหน้าที่ ในการสนับสนุนให้การดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นแรงงานนอกระบบอย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 **แต่งตั้งคณะทำงานอำนวยการ**และควบคุมกำกับ ติดตามประเมินผลการจัดบริการ PP กลุ่มแรงงานนอกระบบ ระดับอำเภอ ที่ครอบคลุมสาระสำคัญในการขับเคลื่อนงาน 2 ด้าน คือ **ด้านการจัดการข้อมูลสารสนเทศ** และ**ด้านการบูรณาการแผนงานและกิจกรรม PP** กลุ่มแรงงานนอกระบบ ระหว่างหน่วยบริการสาธารณสุข กองทุนสุขภาพตำบล และเครือข่ายแรงงานนอกระบบ โดยมีสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบประสานงานและอำนวยการให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุตามเจตนารมณ์

4.5 คณะทำงาน ฯ ในข้อ 4.3 จัดทำแผนพัฒนากลไกระดับอำเภอ / ตำบล อย่างน้อย 1 แผน / กองทุนสุขภาพตำบล และติดตามควบคุมกำกับให้งานบรรลุผลสำเร็จ โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สนับสนุนงบประมาณผ่านสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ที่คำนวณตามจำนวนกองทุนสุขภาพตำบลในแต่ละอำเภอ (57 แห่ง)

พร้อมทั้งถ่ายทอดแนวคิดการจัดทำแผนการจัดบริการอาชีวอนามัยและการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคที่เกิดจากการทำงาน ผ่านช่องทางการพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการบริหารกองทุนสุขภาพตำบล อีกทางหนึ่งด้วย

4.6 จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคตามแผนงานข้อ 4.4 ในแต่ละตำบล โดยเน้นบทบาทของกองทุนสุขภาพตำบลและเครือข่ายแรงงานนอกระบบเป็นหลัก และบุคลากรสาธารณสุขเป็นพี่เลี้ยง โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสนับสนุนงบประมาณผ่านสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ หรือ กองทุนสุขภาพตำบล (ตามความต้องการของผู้ปฏิบัติในแต่ละอำเภอ) คำนวณตามจำนวนกองทุนสุขภาพตำบลแต่ละอำเภอ

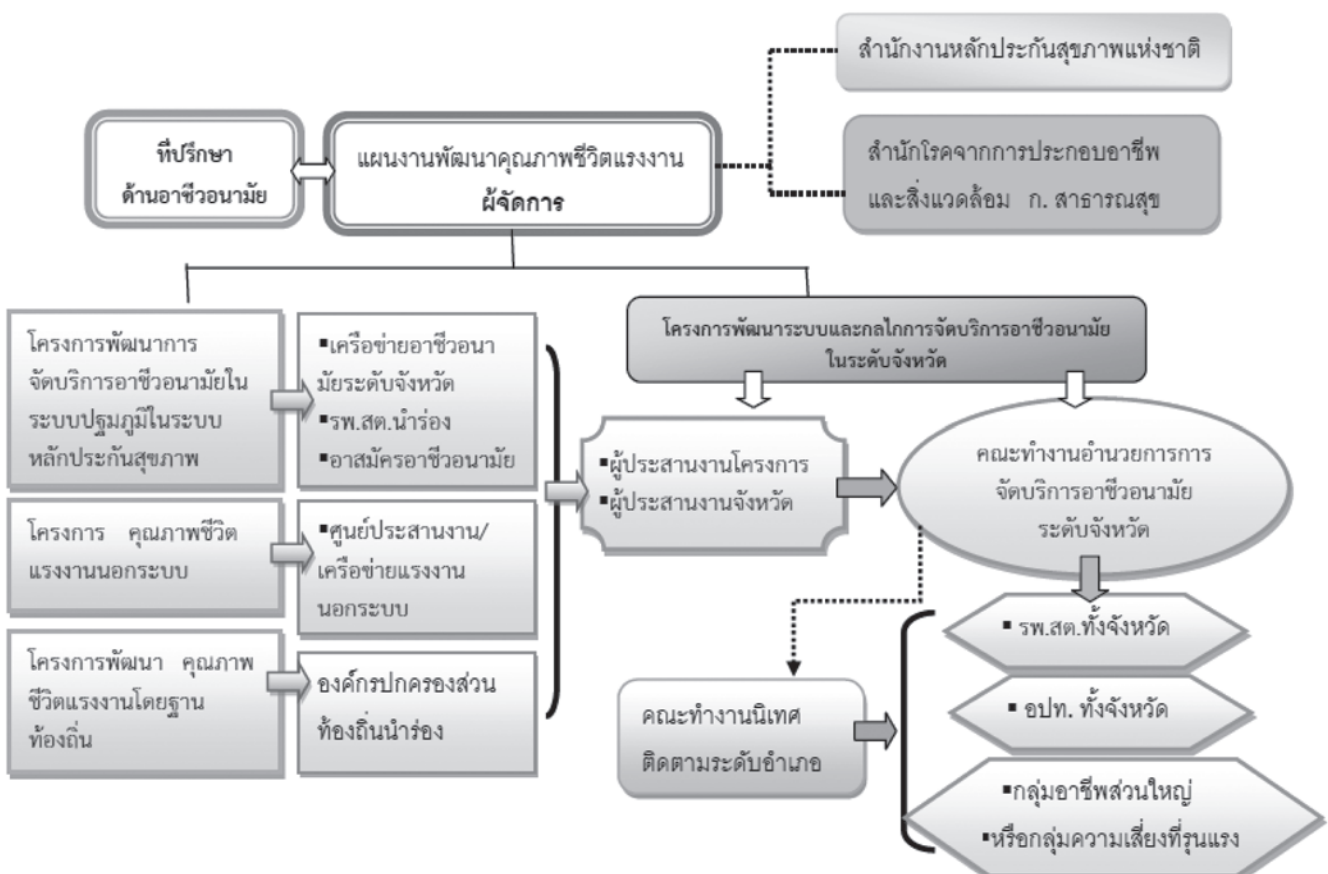
4.7 คัดเลือกผลงานระดับอำเภอ (ถอดบทเรียนและนำเสนอผลงานร่วมกับ รพ.สต.) ตำบลละ 1 ผลงาน

4.8 จัดทำเอกสารสรุปผลการพัฒนากลไกการดำเนินงาน PP กลุ่มแรงงานนอกระบบรายอำเภอ

4.9 จังหวัดจัดทำรายงานและสรุปบทเรียนในภาพรวม แจ้งผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กรอบโครงสร้างการทำงานภายใต้แผนงาน/โครงการของจังหวัดลำพูน (อ้างอิงตามแผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ)

9. โครงสร้างการทำงานเชื่อมโยงการทำงานกับโครงการภายใต้แผนงาน

บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน

การพัฒนาระบบกลไกการดำเนินงานเพื่อการจัดบริการอาชีวอนามัย สำหรับแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างกลไกการบริหารจัดการและอำนวยความสะดวกในการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคประชากรแรงงานนอกระบบ ระดับอำเภอและตำบล รวมทั้งเพื่อให้ทุกตำบลมีแผนงาน/โครงการที่ลดโรคจากการทำงานที่สำคัญ 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ ทำสวน ทำไร่ อาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากผ้า ผลิตภัณฑ์จากไม้ และให้เกิดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค จากแนวคิดและมุมมองของท้องถิ่นและคนในชุมชน ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์สาระสำคัญของโครงการที่ได้รับการสนับสนุนผ่านทางหน่วยงานสาธารณสุข กองทุนสุขภาพตำบล และเครือข่ายแรงงานนอกระบบ คิดเป็น ร้อยละ 100
2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการสังเคราะห์รายอำเภอ ๆ ละ 1 วัน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพในกลุ่มแรงงานนอกระบบและชี้แจงแนวทางการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบและกลไกการดำเนินงานเพื่อการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบ แก่กลุ่มเป้าหมายจากผู้แทน 3 ส่วน คือ หน่วยบริการสาธารณสุข (47 คน) กรรมการกองทุนสุขภาพตำบล (26 คน) เครือข่ายแรงงานนอกระบบ (216 คน) รวม 284 คน รวมถึงจังหวัดวันละ 4 คน รวมจำนวนกลุ่มเป้าหมายดำเนินกิจกรรมทั้งสิ้น 308 คน

อำเภอ	หน่วยบริการ	เครือข่ายแรงงาน	กองทุนสุขภาพ	รวม
เมือง	9	65	7	81
แม่ทา	6	25	4	35
บ้านโฮ่ง	6	20	3	29
ลี้	8	34	4	46
ทุ่งหัวช้าง	4	11	2	17
ป่าซาง	8	38	4	50
บ้านธิ	3	7	1	11
เวียงหนองล่อง	3	11	1	15
รวม	47	216	26	284

จากผลการดำเนินงาน เกิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำนวน 8 เวที คิดเป็น ร้อยละ 100 ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพในกลุ่มแรงงานนอกระบบและชี้แจงแนวทางการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบและกลไกการดำเนินงานเพื่อการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบ

3. แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาระบบและกลไกการดำเนินงานเพื่อการจัดบริการอาชีวอนามัย สำหรับกลุ่มแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน และคณะทำงานจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับกลุ่ม

แรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน เพื่อให้การดำเนินงานและบริหารจัดการด้านบริการอาชีวอนามัย สำหรับกลุ่ม
แรงงานนอกระบบ และการจัดทำโครงการนำร่องจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับกลุ่มแรงงาน
นอกระบบ จังหวัดลำพูน (ตามเอกสารภาคผนวก)

4. เกิดกลไก (คปสอ.) ที่มีบทบาทสนับสนุน กำกับ ติดตาม การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคใน
ระดับพื้นที่ใน ระดับอำเภอ อย่างน้อย 3 อำเภอ และระดับตำบลที่มีประสิทธิภาพจำนวน 50 แห่ง/อปท.ที่
ประกอบด้วย หน่วยบริการสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำแรงงาน รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน
พื้นที่

5. เกิดแผนงาน/โครงการด้านอาชีวอนามัยที่เชื่อมโยงหรือใช้ประโยชน์จากกองทุนสุขภาพท้องถิ่น
และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามขั้นตอนการทำงานใน 5
กลุ่มอาชีพ ได้แก่ ทำสวน ทำไร่ อาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากผ้า ผลิตภัณฑ์จากไม้ ตามบริบทอาชีพของแรงงานที่
อยู่ในชุมชนแต่ละชุมชน รวมทั้งมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ส่งเสริมสุขภาพในการป้องกันตนเองจากโรคที่เกิดจาก
การทำงาน

6. เกิดพื้นที่ต้นแบบการพัฒนากระบวนและกลไกการ จัดบริการอาชีวอนามัยกลุ่มแรงงานนอก
ระบบ จังหวัดลำพูน ได้แก่ ตำบลประตูป่า อำเภอเมือง ตำบลทาทุ่งหลวง อำเภอแม่ทา ตำบลบ้านธิ อำเภอ
บ้านธิ เป็นต้น

ตัวอย่างพื้นที่ต้นแบบ

การพัฒนากระบวนและกลไกการ จัดบริการอาชีวอนามัยกลุ่มแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลประตูป่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ได้เข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวข้องกับการ
ยกระดับคุณภาพชีวิตและการจัดบริการอาชีวอนามัยในรูปแบบต่าง ๆ ในกลุ่มแรงงานนอกระบบ อาทิเช่น

- 1) พัฒนารูปแบบการจัดบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบ ร่วมกับ องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส) ใน
ปีงบประมาณ 2554
- 2) พัฒนาระบบการเฝ้าระวังความเสี่ยงจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของคนในชุมชน และใช้
แบบประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพในการทำงานของแรงงาน เพื่อประเมินความเสี่ยงฯ จากคำตอบ
ของแรงงานเกี่ยวกับการรับรู้ การปฏิบัติตัวในการทำงาน สิ่งคุกคามสุขภาพ พฤติกรรมความ
ปลอดภัยในการทำงาน และพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพเบื้องต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลความเสี่ยงจากการ
ทำงานของแรงงานนอกระบบมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดบริการสุขภาพ การส่งเสริม
สุขภาพและการป้องกันควบคุมโรค โดยใช้กรอบแนวคิดของการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม เชื่อมโยง
ทั้ง เศรษฐกิจ สังคม และจิตวิญญาณในการดำรงชีวิต และสุขภาพและความเจ็บป่วยเป็น
ปรากฏการณ์ทางสังคม ความเจ็บป่วยไม่ได้เป็นเพียงการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ
ต่อบุคคลผู้เจ็บป่วยเท่านั้น แต่สังคมยังมีอิทธิพลต่อการเจ็บป่วยทั้งในการให้ความหมาย การ

กำหนดการเจ็บป่วย การรักษาการเจ็บป่วยรวมไปถึงกิจกรรมที่บุคคลกระทำเพื่อสุขภาพของตน โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ผ่านทาง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน ปีงบประมาณ 2555 ตามโครงการนำร่องการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค กลุ่มแรงงานนอกระบบ ของหน่วยบริการปฐมภูมิ

ผลลัพธ์ของการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานในปี 2554 มีการดำเนินงานจัดตั้งคณะอำนวยการ และ คณะทำงานแรงงานนอกระบบในตำบลประตูป่าขึ้น เพื่อเป็นผู้ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ประกอบด้วย ภาควิชาสุขภาพ หลายภาคส่วน ร่วมวิเคราะห์ชุมชน เรียนรู้ชุมชน และร่วมเรียนรู้ร่วมกันในการดำเนินงาน จากการเฝ้าระวังสุขภาพของการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพในการทำงานของแรงงานภาคเกษตรกรรมของชุมชน ตำบลประตูป่า อยู่ในระดับดี แต่ยังมีการรับรู้ความเสี่ยงของโรคจากการประกอบอาชีพ น้อยอยู่ ดังนั้น จึงควรจัด กิจกรรมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกิดจากการประกอบอาชีพ และแบบประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพในการทำงานของกลุ่มแรงงานนอกระบบ เพื่อใช้ประเมินความเสี่ยงของกลุ่มปลูกลำไย เป็นแบบ ประเมินไม่เฉพาะกลุ่มอาชีพ ทำให้ บางคำถามไม่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งทำให้ผลการวิเคราะห์คลาดเคลื่อน ดังนั้นในปี 2555 ออกแบบประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพในการทำงานของกลุ่มปลูกลำไยในตำบลประตูป่า ขึ้นมา เพื่อให้สอดคล้องตามกระบวนการทำงานเฉพาะกลุ่มเพื่อจะได้ผลการวิเคราะห์ที่ตรงกับกิจกรรมการทำงานระบบ ขั้นตอนการวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัยหรือ Job Safety Analysis (JSA) และได้นำผลที่ได้ไปหาแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงในอาชีพการปลูกลำไยของตำบลประตูป่า

ผลลัพธ์ของการพัฒนาระบบเฝ้าระวังความเสี่ยงจากโรคจากการประกอบอาชีพ ในกลุ่มทำสวน ลำไย ทำให้รับรู้ปัญหาและความเสี่ยงจากการประกอบอาชีพสวนลำไยของตำบลประตูป่า เพื่อให้ชุมชนสามารถมีส่วนร่วมการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน จึงมีกิจกรรมและกระบวนการหาทางป้องกันและควบคุมความเสี่ยงจากโรคที่ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ โดยการแบ่งคณะทำงานออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มเกษตรกรที่มีส่วนได้เสียจากการทำงาน (กลุ่มสัมมาชีพ)

กลุ่มที่ 2 กลุ่มอาสาสมัครอาชีวอนามัย (อสอช)

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสวัสดิการชุมชน

โดยในแต่ละกลุ่มจะมีคณะทำงานและดำเนินกิจกรรมในการพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม โดยมุ่งเน้นในการแก้ไขปัญหาทางด้านลดต้นทุนการผลิต ปัญหาทางด้านสุขภาพ การเพิ่มผลผลิต และพัฒนารูปแบบ ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสภาพท้องถิ่นตนเอง อีกทั้ง เพื่อควบคุมและป้องกันจากการประกอบอาชีพทำสวนลำไย และการให้คำแนะนำ รวมทั้งการส่งเสริมการจัดตั้งสวัสดิการแก่สมาชิกเพื่อให้มีความสามัคคีและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ของคนในชุมชนโดยแต่ละกลุ่มมีกิจกรรมการดำเนินงานดังนี้

1 กลุ่มเกษตรกรที่มีส่วนได้เสียจากการทำงาน (กลุ่มสมาชิก)

กลุ่มนี้มีอาสาสมัครชื่อ นายทองดี อินตะ เป็นประธาน ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ (เครือข่ายผู้ผลิตใช้สารเคมี) โดยได้มีการดำเนินการสร้างเครือข่ายโดยประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบลประตูป่า ได้ให้ความช่วยเหลือในการคัดเลือกและชักชวนผู้แทนกลุ่มเกษตรกรทำสวนลำไย ที่มีความสนใจและยอมรับในการดำเนินกิจกรรมรูปแบบเกษตรกรอินทรีย์ หรือกิจกรรมการลดใช้สารเคมี โดยความสมัครใจ ทั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อสร้างเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ จำนวน 30 คน ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเกษตรกรที่ทำสวนลำไย โดยการประชุมคณะทำงานและเปิดเวทีให้กลุ่มได้เรียนรู้ ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชนข้างเคียง เพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการ เพื่อนำมาเป็นแบบอย่างของสมาชิกกลุ่มปลูกลำไยของตนเอง รวมทั้งเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษาของรัฐ เพื่อตอกผลึกความคิดในการดูแลสุขภาพและลดต้นทุนการผลิต และทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ โดยมีกิจกรรมการดำเนินงานดังนี้

1. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาบริบทชุมชน

จัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ โดยได้เชิญท่านอาจารย์นพพร นิลณรงค์ มาเป็นวิทยากร เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เข้าร่วมประชุมฯ โดยได้ตั้งประเด็นปัญหา ให้ผู้เข้าร่วมประชุมฯ แบ่งกลุ่มเพื่อแสดงความคิดเห็น และประสบการณ์แต่ละคน เพื่อนำมาแลกเปลี่ยน และสรุปค้นหาปัญหาที่แท้จริง เกิดแนวทางแก้ไข และความต้องการเพื่อการพัฒนาอาชีพในด้านต่างๆ และที่สำคัญได้มีการสืบค้นองค์ความรู้ประสบการณ์ดั้งเดิม หรือภูมิปัญญาที่มีอยู่ โดยที่ผู้เข้าร่วมประชุมฯ ที่มีประสบการณ์ ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ประสบการณ์ที่ตนได้นำไปปฏิบัติแล้วเกิดประโยชน์ในการปรับปรุงสวนลำไยโดยที่ไม่ปิดบัง ซึ่งเชื่อว่าต่อไปในการขับเคลื่อนการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเครือข่ายกลุ่มอาชีพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอาชีพ และรูปแบบองค์ความรู้การพัฒนาลำไยของตำบลประตูป่าที่เหมาะสมกับพื้นที่

2 กิจกรรมการอบรม/ศึกษาดูงาน

เพื่อให้ความรู้เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาอาชีพ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อเป็นแนวทางการประกอบอาชีพที่ปลอดภัยในการลดใช้สารเคมี หรือเกษตรกรอินทรีย์ มีรูปแบบการบริหารจัดการเพื่อสามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เกิดการพัฒนาในอาชีพ มีสุขภาวะที่ดี และสวัสดิการที่เหมาะสมศึกษา

3. กิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานในชุมชน

เป็นการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานของเครือข่ายกลุ่มอาชีพ โดยได้ร่วม 2 กิจกรรมเป็นกิจกรรมเดียว เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์และเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของอสมช. มาจัดเวทีร่วมกัน ซึ่งตัวชีวิตที่ได้ก็จะมีส่วน 2 ด้าน ซึ่งมุ่งเน้นให้เครือข่ายทั้ง 2 กลุ่ม ได้เกิดความรู้ความเข้าใจในการสร้างกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ ค้นหาแนวทางและรูปแบบการ

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้สารเคมีโดยการปรับใช้อินทรีย์ ชีวภาพมาทดแทนสารเคมีเพื่อการลดต้นทุนการผลิต และปลอดภัยต่อสุขภาพ รวมถึงการวางแผนการสร้างระบบการบริหารจัดการกลุ่มเพื่อหาแนวทางการจัดสวัสดิการ กลุ่มอาชีพ

4. การวิเคราะห์กระบวนการปลูกลำไยตำบลประตูป่า

เป็นกิจกรรมที่คณะทำงานกลุ่มเครือข่ายเกษตร ระดมความคิดและกำหนดเป็นรูปแบบการปลูกลำไยตำบล ประตูป่า โดยให้สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมเชิญปราชญ์ที่มีความรู้และมีประสบการณ์ในการทำสวนลำไยมาให้ข้อมูล เพื่อ เป็นข้อมูลทางด้านวิชาการและภูมิปัญญาของชุมชนตำบลประตูป่า

5. กิจกรรมการศึกษาดูงาน ด้านเกษตรอินทรีย์

กิจกรรมการศึกษาดูงานด้านเกษตรอินทรีย์ ของ คุณปกชล จังหวัดเชียงใหม่ และ สวนลำไยทอง บ้านโห่ง จังหวัดลำพูน โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษารูปแบบการทำสวนเกษตรอินทรีย์เพื่อมาปรับใช้กับการทำสวนลำไยของ สมาชิกกลุ่ม จากนั้นมาระดมความคิดเพื่อหารูปแบบและสิ่งที่ชุมชนและกลุ่มสามารถนำมาปรับใช้ได้จริง โดยสรุปกลุ่ม จะทำสารสกัดน้ำส้มควันไม้สมุนไพร เพื่อใช้ไล่แมลง และทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพนาโน โดยสมาชิกกลุ่ม มีส่วนร่วมในการ กำหนดสูตรของกลุ่มเอง

6. กิจกรรมการทำสารสกัดน้ำส้มควันไม้สมุนไพร เพื่อใช้ไล่แมลง และทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพนาโน

เป็นกิจกรรมที่กลุ่มโดยเฉพาะประธานคณะทำงานได้จัดทำนวัตกรรมในการผลิตน้ำส้มควันไม้ด้วยภูมิปัญญา ของกลุ่ม รวมทั้งการผลิตสารสกัดน้ำส้มควันไม้สมุนไพร เพื่อใช้ไล่แมลง และทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพนาโน โดยใช้สถานที่ ของประธานกลุ่ม โดยท่านประธานทองดี สามารถสร้างเครื่องอัดเม็ดปุ๋ยอินทรีย์โดยภูมิปัญญาของคุณทองดีเอง และ สมาชิกเครือข่าย ก็อาศัยเครื่องนี้ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ของกลุ่ม

กลุ่มที่ 2 กลุ่มอาสาสมัครอาชีพอนามัย (อสอช)

ดำเนินการออกแบบ หรือหารูปแบบในการป้องกันความเสี่ยงจากกระบวนการทำสวนลำไย เพื่อเป็นคู่มือ และเอกสารให้คำแนะนำ การป้องกันโรคจากการปลูกสวนลำไยตำบลประตูป่า และใช้เป็นคู่มือในการป้องกันโรคจาก การประกอบอาชีพ ตามระยะเวลาของกระบวนการทำสวนลำไยตำบลประตูป่า โดยมีกิจกรรมการดำเนินงานดังนี้

1. กิจกรรมการอบรมอาสาสมัครอาชีวอนามัย (อสอช)

เป็นการอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ และพัฒนาศักยภาพตามหลักสูตร อสอช. ให้มีความรู้เกี่ยวกับปัจจัยกำหนดสุขภาพคนทำงาน, ปัจจัยคุกคาม/การประเมินความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมและสภาพการทำงาน หลักการทำงานที่ปลอดภัย และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสภาพการทำงาน การสื่อสารหลักการการทำงานที่ปลอดภัย การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การแก้ไขปัญหา และการทำงานเป็นทีมและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระบวนการทำงานและการวิเคราะห์หาปัจจัยเสี่ยงในการทำงานและวิธีป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน สร้างภาวะผู้นำในการ

2. กิจกรรมการสำรวจการเฝ้าระวังความเสี่ยงจากโรคประกอบอาชีพ (นบ1)

ของสำนักโรคจากการประกอบอาชีพ และสิ่งแวดล้อม โดยแบบเฝ้าระวังความเสี่ยงจากโรคประกอบอาชีพ (นบ1) โดยให้อาสาสมัครอาชีวอนามัย เขาไปสำรวจในกลุ่มเป้าหมาย แล้วประเมินผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง จากผลการสำรวจแบบเฝ้าระวังความเสี่ยงไม่เหมาะสมกับการทำอาชีพทำสวนลำไย คำถามบางอย่างไม่ได้เป็นปัญหาของกลุ่ม และเป็นแบบสอบถามที่ไม่เฉพาะกลุ่มทำให้ผลของความเสี่ยงไม่สอดคล้องกับกระบวนการทำงานของอาชีพ

3. กิจกรรมการสร้างแบบเฝ้าระวังความเสี่ยงจากการประกอบอาชีพทำสวนลำไยตำบลประดู่ป่า

จากปัญหาที่แบบเฝ้าระวังความเสี่ยงจากโรคประกอบอาชีพ (นบ1)ของสำนักโรคจากการประกอบอาชีพ และสิ่งแวดล้อม ไม่สอดคล้อง กับกระบวนการทำงานของอาชีพลำไย ทางคณะทำงานจึงขอความอนุเคราะห์จากโรงพยาบาลลำพูนของคำแนะนำในขั้นตอนการสร้างแบบเฝ้าระวังความเสี่ยงจากโรคประกอบอาชีพ โดยกำหนดตามกระบวนการทำงานของกลุ่มทำสวนลำไย(JSA) และให้สมาชิกกลุ่มร่วมออกแบบและระดมสมองในการกำหนดความเสี่ยง จากนั้นให้กลุ่มปลูกลำไยเครือข่ายกลุ่มสัมมาชีพ ตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาสำรวจเพื่อหาเป็นแบบเฝ้าระวังความเสี่ยงจากการประกอบอาชีพทำสวนลำไยตำบลประดู่ป่า และประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS

4. การจัดทำคู่มือการเฝ้าระวังความเสี่ยงโรคจากการทำสวนลำไยตำบลประดู่ป่า

หลังจากที่กลุ่มอาสาสมัครอาชีวอนามัย ได้สำรวจเฝ้าระวังความเสี่ยงจากการประกอบอาชีพทำสวนลำไยตำบลประดู่ป่า และประมวลผล ทำให้รู้ว่ากลุ่มเกษตรกรกลุ่มทำสวนลำไยตำบลประดู่ป่า มีความเสี่ยงจากโรคจากการประกอบอาชีพ เป็นจำนวนมาก ทางคณะทำงานได้คืนข้อมูลให้ชุมชน และกลุ่มเครือข่ายปลูกสวนลำไย ทำให้กลุ่มและเครือข่ายเห็นความสำคัญในการต้องแก้ไขปัญหาและเป็นการป้องกันความเสี่ยงจากการประกอบอาชีพ จึงมีเวทีระดมความคิดเห็นในการแก้ไขความเสี่ยง และวิเคราะห์หาทางในการแก้ไขปัญหาโรคจากการประกอบอาชีพขึ้น โดยมติกกลุ่มให้ดำเนินการจัดทำคู่มือเพื่อแจกให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่มปลูกลำไย เพื่อให้สมาชิกรับทราบและปฏิบัติตามคู่มือป้องกันความเสี่ยงจากโรคการทำสวนลำไยตำบลประดู่ป่า รวมทั้งการทำแผนพับเพื่อให้ความรู้ที่เหมาะสมกับกระบวนการทำงานของกลุ่มทำสวนลำไย

5. การเขียนโครงการเพื่อของบประมาณสนับสนุนงบประมาณ

จากการเฝ้าระวังความเสี่ยงโรคจากการทำสวนลำไยตำบลประตูป่า ทำให้ทราบความต้องการของสมาชิกและเครือข่ายกลุ่มทำสวนลำไย หลายด้าน ทั้งด้านต้องการความรู้ทางวิชาการ การตรวจสุขภาพ และการขอสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ป้องกันความเสี่ยง ทางคณะทำงาน จัดทำแผนงานโครงการเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนจากแหล่งทุนต่างๆทั้งในชุมชน และนอกชุมชน เช่น เทศบาลตำบลประตูป่า กองทุนสุขภาพตำบลประตูป่า โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลประตูป่า เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสวัสดิการชุมชน

เป็นกลุ่มที่เกิดจากการรวมตัวกันของกลุ่มสมาชิก และกลุ่มอาสาสมัครอาชีวอนามัย และกลุ่มทำสวนลำไยตำบลประตูป่า โดยมีการส่งเสริมการจัดสวัสดิการของสมาชิก และหารูปแบบของสวัสดิการให้แก่สมาชิกโดยมีกิจกรรมการดำเนินงานดังนี้

ทางคณะทำงานจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระดมความคิดเห็นในการจัดสวัสดิการแก่สมาชิกโดยการเชิญผู้มีส่วนเสีย 3 กลุ่มเข้าร่วมในการระดมความคิดเป็นประกอบด้วย กลุ่มสมาชิก กลุ่มอาสาสมัครอาชีวอนามัย และกลุ่มทำสวนลำไยตำบลประตูป่า ร่วมกำหนดสวัสดิการของสมาชิก และกำหนดรูปแบบและสวัสดิการโดยเวทีการประชุมมีมติรับสมัครสมาชิกโดยการจำหน่ายหุ้นแก่ผู้ที่เข้าร่วม สวัสดิการของกลุ่ม จากนั้นมีการขอสนับสนุนจากกำไรจากการขายปุ๋ยและสารไล่แมลงของกลุ่มสมาชิก เพื่อเข้าเป็นเงินสวัสดิการ และได้รับงบประมาณสนับสนุนจากทางเทศบาล เพื่อนำเงินมาทำปุ๋ยและขายให้สมาชิกในราคาถูก รวมทั้งสมาชิกต้องการตรวจสุขภาพจึงประสานมาทางโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพในการตรวจสุขภาพเบื้องต้นให้และตรวจหาสารเคมีในเลือดเกษตรกรให้ รวมทั้งกลุ่มต้องการตรวจสภาพดิน จึงมีการประสานงานกับเกษตรตำบลเพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่สามารถตรวจสภาพดินของกลุ่มให้ ดังนั้น ณ ปีนี้ทางสมาชิกกลุ่มทำสวนลำไยตำบลประตูป่า ได้จัดสวัสดิการของกลุ่มจำนวน 3 ข้อ คือ

1. สมาชิกสามารถซื้อปุ๋ยในกลุ่มได้ในราคาต้นทุน
2. มีการตรวจสุขภาพเบื้องต้นฟรี ตรวจ เบาหวาน ความดัน ตรวจความจุปอด ตรวจหาสารเคมีในร่างกาย
3. ตรวจดิน ฟรี(เพื่อหาวัตถุอินทรีย์สาร) หาความเป็นกรด ด่าง เพื่อการปรับสภาพดิน

โดยกระบวนการทั้งสามกลุ่ม เชื่อมโยงบูรณาการ ภายใต้โครงการควบคุมป้องกันความเสี่ยงจากโรคจากการประกอบอาชีพกลุ่มปลูกลำไยตำบลประตูป่า โดยมีการบูรณาการกับชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง สุขภาพพอเพียง แก้ไขปัญหาความยากจนในกลุ่มเกษตรกรในตำบลประตูป่า และการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบในตำบลประตูป่า อำเภอเมืองลำพูน โดยส่งเสริมศักยภาพชุมชนพึ่งพาและแก้ไขปัญหาของชุมชนมีส่วนร่วม และกระตุ้นให้เกิดนวัตกรรมชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนเอง

บทที่ 5

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาระบบกลไกการดำเนินงาน เพื่อ การจัดการบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างกลไกการบริหารจัดการและอำนวยความสะดวกในการบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคประชากรแรงงานนอกระบบ ระดับอำเภอและตำบล รวมทั้งเพื่อให้ทุกตำบลมีแผนงาน/โครงการที่ลด โรคจากการทำงานที่สำคัญ 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ ทำสวน ทำไร่ อาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากผ้า ผลิตภัณฑ์จากไม้ และให้เกิดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค จากแนวคิดและมุมมองของท้องถิ่นและคนในชุมชน ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ พื้นที่ โดยได้รับงบประมาณสนับสนุน จาก สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช) ให้กับ กลุ่มงานประกันสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน โดยมีเป้าหมาย ครอบคลุม ประชากรกลุ่มแรงงานนอกระบบทุกตำบล กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย บุคลากรสาธารณสุขที่รับผิดชอบงานอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมจาก รพ. / สสอ. / รพ.สต. แกนนำเครือข่ายแรงงานนอกระบบในพื้นที่รับผิดชอบกองทุน สุขภาพตำบล 57 แห่ง ผู้แทนคณะทำงานระดับตำบล / กองทุนสุขภาพตำบล 57 กองทุน โดยพัฒนาระบบกลไก การดำเนินงานเพื่อการจัดการบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบจังหวัดลำพูน มีกระบวนการดำเนินงานดังนี้

4.1 ประชาสัมพันธ์สาระสำคัญของโครงการที่ได้รับการสนับสนุนผ่านทางหน่วยงานสาธารณสุข กองทุน สุขภาพตำบล และเครือข่ายแรงงานนอกระบบ สอดคล้องกับกรอบการดำเนินงานที่แผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิต แรงงาน (สสส.) ระดับประเทศ

4.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการสำรวจรายอำเภอ ๆ ละ 1 วัน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินกิจกรรมด้าน สุขภาพในกลุ่มแรงงานนอกระบบและชี้แจงแนวทางการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบและกลไกการ ดำเนินงานเพื่อการจัดการบริการอาชีวอนามัยสำหรับแรงงานนอกระบบ แก่กลุ่มเป้าหมายจากผู้แทน 3 ส่วน คือ หน่วย บริการสาธารณสุข (47 คน) กรรมการกองทุนสุขภาพตำบล (26 คน) เครือข่ายแรงงานนอกระบบ (216 คน) รวม 284 คน รวมถึงจังหวัดวันละ 4 คน รวมจำนวนกลุ่มเป้าหมายดำเนินกิจกรรมทั้งสิ้น 308 คน กลุ่มเป้าหมายที่ ได้รับการจัดกรรทสามารถเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนงานเพิ่มเติมจากโครงการนำร่องการจัดการบริการส่งเสริม สุขภาพและป้องกันโรค กลุ่มแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน ที่ สปสช.สนับสนุนงบดำเนินการ

4.3 คณะทำงานอำนวยความสะดวกและควบคุมกำกับ ติดตามประเมินผลการจัดการบริการ PP กลุ่มแรงงาน นอกระบบ ระดับอำเภอ ใน 2 ด้าน คือ ข้อมูลสารสนเทศ และการบูรณาการแผนงานและกิจกรรม PP กลุ่ม แรงงานนอกระบบ ระหว่างหน่วยบริการสาธารณสุข กองทุนสุขภาพตำบล และเครือข่ายแรงงานนอกระบบ สามารถ เป็นผู้นำความเปลี่ยนแปลงให้เกิดการจัดการบริการอาชีวอนามัยที่สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืน

4.4 คณะทำงาน ฯ ในข้อ 4.3 จัดทำแผนพัฒนาการระดับอำเภอ / ตำบล อย่างน้อย 1 แผน / กองทุน สุขภาพตำบล และติดตามควบคุมกำกับให้งานบรรลุผลสำเร็จ โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สนับสนุน งบประมาณผ่านสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ คำนวณตามจำนวนกองทุนสุขภาพตำบลในแต่ละอำเภอ (57 แห่ง)

4.5 กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคตามแผนงานข้อ 4.4 ในแต่ละตำบล ที่เน้นบทบาทของ กองทุนสุขภาพตำบลและเครือข่ายแรงงานนอกระบบเป็นหลัก และมีบุคลากรสาธารณสุขเป็นพี่เลี้ยง โดยสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดสนับสนุนงบประมาณผ่านสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ หรือ กองทุนสุขภาพตำบล (ตามความ

ต้องการของผู้ปฏิบัติในแต่ละอำเภอ) จัดสรรโดยคำนวณตามจำนวนกองทุนสุขภาพตำบลแต่ละอำเภอ จะส่งผลให้เกิดการเสริมพลังและความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ในการเข้าร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผลประโยชน์จากกิจกรรมที่ทำ

4.6 คัดเลือกผลงานระดับอำเภอ (ถอดบทเรียนและนำเสนอผลงานร่วมกับ รพ.สต.) ตำบลละ 1 ผลงาน พร้อมทั้งจัดทำเอกสารสรุปผลการพัฒนากลไกการดำเนินงาน PP กลุ่มแรงงานนอกระบบรายอำเภอ เพื่อใช้เป็นข้อมูลตั้งต้นในการพัฒนางานในช่วงต่อไป และเป็นต้นแบบการเรียนรู้ระหว่างตำบลในพื้นที่อื่น

4.7 จังหวัดจัดทำรายงานและสรุปบทเรียนในภาพรวม แจ้งผู้บริหาร แผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน (สสส.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อธิปราชผล

การดำเนินโครงการพัฒนาระบบและกลไกเพื่อการจัดการบริการอาชีวอนามัยกลุ่มแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน แม้ว่าจะเป็นการสนับสนุนทรัพยากรดำเนินงานในระยะเวลานั้น ๆ แต่ก็เป็นส่วนที่เสริมให้เกิดงาน และแนวคิดการจัดการงานในช่วงต่อไปหลายประการ ดังนี้

1. กลไกอำนวยการเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับแรงงานนอกระบบในระดับจังหวัด ที่มีบทบาทในการกำกับ ติดตาม และให้คำแนะนำ การดำเนินงานร่วมกันระหว่าง โรงพยาบาลส่งเสริมตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำ/กลุ่มแรงงานในพื้นที่ มีอิทธิพลต่อการเสริมพลัง (Empower) ให้ภาคี 3 ส่วน คือ หน่วยบริการสาธารณสุข กองทุนสุขภาพตำบล และเครือข่ายแรงงานนอกระบบเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการบริการอาชีวอนามัยที่เกี่ยวข้องพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคของกลุ่มประชาชนที่ทำงานในชุมชน (แรงงานนอกระบบ)

2. กลไกอำนวยการระดับอำเภอ ที่ประกอบด้วย หน่วยบริการสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำแรงงาน รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยมีสาธารณสุขอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบงานหลัก ในการสนับสนุน กำกับ ติดตาม การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในระดับพื้นที่ในภาพรวมมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมพื้นที่ 51 ตำบล หรือ ครอบคลุมกองทุนสุขภาพตำบล 57 แห่ง มีส่วนในการกระตุ้นและหนุนเสริมให้เกิดบริการอาชีวอนามัยในกลุ่มแรงงานนอกระบบที่เป็นรูปธรรม จนเกิดแผนงาน/โครงการด้านอาชีวอนามัยที่เชื่อมโยงหรือใช้ประโยชน์จากกองทุนสุขภาพท้องถิ่น และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

3. นวัตกรรมเพื่อลดความเสี่ยงด้านสุขภาพ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการทำงานที่เกิดจากการประสานความร่วมมือของเครือข่ายแรงงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปของกองทุนสุขภาพตำบล ในแต่ละพื้นที่ สามารถใช้เป็นสื่อในการขยายผลและสร้างแนวคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคกับกลุ่มอาชีพและกองทุนสุขภาพท้องถิ่น

4. เอกสารรายงานผลการติดตามประเมินผลทั้งด้านศักยภาพ ข้อจำกัดในการดำเนินงาน และประสิทธิภาพของกลไกระดับอำเภอ และตำบล รายไตรมาส พร้อมข้อเสนอต่อการวางแผนหนุนเสริมคณะทำงานในระดับพื้นที่ และบทสรุปจากการถอดบทเรียนการพัฒนาระบบและกลไกการดำเนินงานในระดับพื้นที่ (ตำบลและอำเภอ) สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคทั้งเชิงรับ และการจัดการเชิงรุก

ปัญหา – อุปสรรคในการดำเนินงานครั้งนี้

1. ช่วงเวลาการดำเนินกิจกรรมเป็นช่วงสั้น สาเหตุสืบเนื่องจากระยะเวลาการรับมอบงาน และรับโอนงบประมาณ จากเจ้าของงบประมาณ คือ แผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นช่วงปลายปีงบประมาณ (กันยายน 2555) ซึ่งเป็นช่วงที่ต้องปิดงานปกติตามรอบปีงบประมาณเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ ไม่มีเวลาในการดำเนินกิจกรรมอย่างจริงจัง ประกอบกับผลลัพธ์ของกิจกรรมบางอย่างต้องใช้เวลา ทำให้ไม่สามารถเห็นผลการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรมจากอิทธิพลของโครงการนี้
2. การปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรภายในของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน และการปรับเปลี่ยนผู้บริหารมีผลต่อการขับเคลื่อนงานให้เป็นไปตามแผนและเวลาที่กำหนด
3. ผู้รับผิดชอบประสานแผนงาน/โครงการมีความรู้ และประสบการณ์ด้านการจัดการอาชีวอนามัยน้อย ประกอบกับกระทรวงสาธารณสุขไม่ได้กำหนดนโยบายการจัดการอาชีวอนามัยเป็นงานเร่งรัด กิจกรรมปฏิบัติปกติไม่ชัดเจน ส่งผลให้การเรียนรู้งานเดิมเพื่อเพิ่มเติมกลวิธีใหม่ ไม่ราบรื่น ตลอดทั้งผู้ประสานงานมีงานประจำมากทำให้ไม่มีเวลาในการเรียนรู้และจัดการงานที่ต่อเนื่อง
4. ระเบียบการใช้เงินของหน่วยงานราชการ ไม่เอื้อต่อการจ้างคนมาช่วยงาน ทำให้ไม่มีผู้ช่วยด้านเอกสารธุรการ และการเตรียมความพร้อมการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการทำสัญญางานช่วงปลายปีงบประมาณ และดำเนินการในรอบปีงบประมาณถัดไป เพื่อให้มีเวลาเพียงพอในการทำงานในพื้นที่
2. ผู้รับผิดชอบประสานแผนงาน/โครงการควรเป็นผู้ที่เคยทำงานด้านบริการอาชีวอนามัย โดยเฉพาะในภาวะที่กระทรวงสาธารณสุขไม่มีจุดเน้นเชิงนโยบายเกี่ยวกับงานบริการอาชีวอนามัย
3. ดำเนินกิจกรรมบริการอาชีวอนามัยที่ต่อเนื่อง โดยนำผลลัพธ์ไปต่อยอดและประยุกต์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยใช้กลไกที่มีเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนงาน

ภาคผนวก

- 1) คำสั่ง สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาจังหวัดลำพูน ที่ 23/2555 ลงวันที่ 21 มีนาคม 2555
- 2) คำสั่ง สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาจังหวัดลำพูน ที่ 019/2556 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556
- 3) เครือข่ายแกนนำแรงงานนอกระบบ 8 อำเภอ 51 ตำบล จำนวน 538 คน
- 4) ภาพกิจกรรมโครงการ

เอกสารอ้างอิง

คำสั่ง สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาจังหวัดลำพูน

ที่ ๒๗ / ๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับกลุ่มแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้คัดเลือกจังหวัดลำพูน เป็นจังหวัดดำเนินการโครงการนำร่อง จัดบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในกลุ่มแรงงานนอกระบบ (ประชาชนสิทธิบัตรทองที่ประกอบอาชีพนอกสถานประกอบการ) โดยมีระยะเวลาดำเนินการ ๓ ปี (ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗) เน้นการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่เกิดจากการทำงาน ในประชากร ๕ กลุ่มอาชีพหลัก คือ ปลุกพืช (ทำสวนหรือทำไร่) เลี้ยงสัตว์ แกะสลักไม้และเฟอร์นิเจอร์ สิ่งประดิษฐ์จากผ้า และอาหารแปรรูป ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามคำสั่ง สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติที่ ๑๒ / ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๔๖ และ ๑๐๕ / ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๔ ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาจังหวัดลำพูน จึงออกคำสั่งไว้ดังนี้

ข้อ ๑. ให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

(๑) นายสมชาย โรจนรัตน์	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดลำพูน	ที่ปรึกษา
(๒) ผศ.ดร.วันเพ็ญ ทรงคำ	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ที่ปรึกษา
(๓) นางอนงค์ศิลป์ ด่านไพฑูรย์	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๐ เชียงใหม่	ที่ปรึกษา
(๔) นายจรงค์ศักดิ์ เกษมกิตติธรรมากุล	ผู้แทน สปสช.เขต ๑ เชียงใหม่	ที่ปรึกษา
(๕) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทุกแห่ง		ที่ปรึกษา
(๖) สาธารณสุขอำเภอทุกอำเภอ		ที่ปรึกษา

บทบาทหน้าที่

ให้คำปรึกษาด้านนโยบาย แนวปฏิบัติ แก่คณะกรรมการ ตลอดจน อำนาจการให้การดำเนินกิจกรรมทั้งด้านบริหารจัดการ วิชาการ และการจัดบริการ บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๒. ให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการ

(๑) นายแพทย์เชี่ยวชาญด้านเวชกรรมป้องกัน		ประธานคณะกรรมการ
(๒) นางระวีพรรณ มงคล	หน.งานพัฒนายุทธศาสตร์ฯ สสจ.ลำพูน	คณะกรรมการ
(๓) นางอรพินธ์ ใจสุนทร	หน.งานควบคุมโรคไม่ติดต่อ สสจ.ลำพูน	คณะกรรมการ
(๔) นายโกศล ศักรินทร์กุล	นายแพทย์ชำนาญการ รพ.ลำพูน	คณะกรรมการ
(๕) นางสรารัตน์ บุญฉวย	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ รพ.ลำพูน	คณะกรรมการ
(๖) นางสาวพาวิณี ใจบาน	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ รพ.ลำพูน	คณะกรรมการ
(๗) นายพงษ์ระวี ปัญญาวิระวงศ์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ รพ.ลำพูน	คณะกรรมการ
(๘) นางเพ็ชรินทร์ เขียวสิงห์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ รพ.บ้านธิ	คณะกรรมการ
(๙) นายวิเชียร ปิงชัย	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สสอ.เมือง	คณะกรรมการ
(๑๐) นายณรงค์ จอมจันทร์	ผอ.รพ.สต.ประดู่ป่า	คณะกรรมการ
(๑๑) นายศุภกฤษณ์ เสวะกะ	ผู้แทน รพ.สต.(ด้าน IT)	คณะกรรมการ
(๑๒) นายพงศ์กร ศรีสมยา	ผู้แทน รพ.สต.(ด้าน IT)	คณะกรรมการ
(๑๓) นายล้อมชัย ชุ่มสวัสดิ์	ผู้แทน รพ.สต. (ด้าน IT)	คณะกรรมการ

/ (๑๔) นายพิรุฬห์ .....

(๑๔) นายพิรุฬห์ ศิริทองคำ	ผอ.กองสาธารณสุข เทศบาลตำบลบ้านกลาง	คณะทำงาน
(๑๕) นางทัศนีย์ สุทธิไชยากุล	ผอ.กองการแพทย์ ฯ เทศบาลเมืองลำพูน	คณะทำงาน
(๑๖) นายจรัส ดั่งเกิด	ประธานศูนย์ประสานงานเครือข่ายแรงงาน ฯ	คณะทำงาน
(๑๗) นางอรพิน มะโนใจ	ผู้ประสานงานเครือข่ายแรงงานนอกระบบ	คณะทำงาน
(๑๘) นางวราภรณ์ อุปสุชิน	หัวหน้ากลุ่มงานประกันสุขภาพ สสจ.ลำพูน	คณะทำงานและเลขานุการ
(๑๙) นายเขาวนวัศ จาอินต๊ะ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สสจ.ลำพูน	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
(๒๐) นายปรีชา เครือธง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สสจ.ลำพูน	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

บทบาทหน้าที่

๑. พิจารณากำหนดแนวทางการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ให้เป็นไปตามหลักวิชาการ และครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย
๒. พัฒนาระบบการจัดทำฐานข้อมูลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของประชาชนในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ประกอบด้วย Community profile / Occupational Health and Safety Profile / ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ
๓. พัฒนาระบบการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้านอาชีวอนามัยเชิงรับ (ในหน่วยบริการ) และเชิงรุก (ในชุมชน) แก่กลุ่มเป้าหมายทั้งกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยง โดยบูรณาการงานให้สอดคล้องกับกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในระบบปกติของหน่วยบริการ
๔. ติดตาม ประเมินผลและจัดทำข้อสรุปเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนางาน เสนอผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง
๕. หน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๕

(นายสมชาย โรจนรัตน์นางกูร)
ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
สาขาจังหวัดลำพูน

ญัตติ

คำสั่ง สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาจังหวัดลำพูน

ที่ ๐๑๙๖/ ๒๕๕๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบและกลไกการดำเนินงานเพื่อการจัดบริการอาชีวอนามัย
สำหรับกลุ่มแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุง คณะทำงานจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับกลุ่ม
แรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน เพื่อให้การดำเนินงานและบริหารจัดการด้านบริการอาชีวอนามัย สำหรับกลุ่ม
แรงงานนอกระบบ และการจัดทำโครงการนำร่องจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับกลุ่มแรงงาน
นอกระบบ จังหวัดลำพูน (ระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๕๕-๒๕๕๗) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับองค์กร
และการบริหารจัดการของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน

อาศัยอำนาจตามคำสั่ง สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติที่ ๑๒ / ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์
พ.ศ.๒๕๕๖ และ ๑๐๕ / ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๔ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
สาขาจังหวัดลำพูน จึงออกคำสั่งไว้ดังนี้

ให้ยกเลิกคำสั่งสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาจังหวัดลำพูน ที่ ๒๓ / ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการจัดบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสำหรับกลุ่มแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน ลงวันที่ ๒๑
มีนาคม ๒๕๕๕ และให้ใช้คำสั่งนี้แทน

ข้อ ๑. ให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

(๑) นายปัจจุบัน เหมพงษา	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดลำพูน	ที่ปรึกษา
(๒) ผศ.ดร.วันเพ็ญ ทรงคำ	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ที่ปรึกษา
(๓) นางอนงค์ศิลป์ คำนไพบูลย์	สำนักงานป้องกันและควบคุมโรคที่ ๑๐ เชียงใหม่	ที่ปรึกษา
(๔) นางสาวนิตยา ระวังพาล	สำนักงานป้องกันและควบคุมโรคที่ ๑๐ เชียงใหม่	ที่ปรึกษา
(๕) นายจรศักดิ์ เกษมกิตติธนากุล	ผู้แทน สปสช.เขต ๑ เชียงใหม่	ที่ปรึกษา
(๖) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลลำพูน และโรงพยาบาลชุมชนทุกแห่ง		ที่ปรึกษา
(๗) สาธารณสุขอำเภอทุกอำเภอ		ที่ปรึกษา
(๘) หัวหน้ากลุ่มงาน / หัวหน้างาน ในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน		ที่ปรึกษา

บทบาทหน้าที่

ให้คำปรึกษาด้านนโยบาย แนวปฏิบัติ แก่คณะกรรมการ ตลอดจน อำนวยการให้การดำเนินกิจกรรมทั้งด้าน
บริหารจัดการ วิชาการ และการจัดบริการ บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๒. ให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการ

(๑) นายสุนทร สุริยพงศกร	นายแพทย์เชี่ยวชาญด้านเวชกรรมป้องกัน	ประธาน	
(๒) นายสุกิจ สุขประเสริฐ	นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ	สสจ.ลำพูน	คณะกรรมการ
(๓) นางวราภรณ์ อุปสุชิน	หัวหน้ากลุ่มงานประกันสุขภาพ	สสจ.ลำพูน	คณะกรรมการ
(๔) นางพวงผกา สุริวรรณ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	สสจ.ลำพูน	คณะกรรมการ
(๕) นายโกศล ศักรินทร์กุล	นายแพทย์ชำนาญการ	รพ.ลำพูน	คณะกรรมการ
(๖) นางสาวณัฐณี บุญลอย	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	รพ.ลำพูน	คณะกรรมการ
(๗) นางสาวพาวิณี ไพบาน	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	รพ.ลำพูน	คณะกรรมการ
(๘) นายพงษ์ระวี ปัญญาวิระวงศ์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	รพ.ลำพูน	คณะกรรมการ
/ (๙) นางเพ็ชรินทร์			

(๙) นางเพ็ชรินทร์ เขียวสิงห์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	รพ.บ้านธิ	คณะทำงาน
(๑๐) นางปณิศา ดีใหม่	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	รพ.ป่าซาง	คณะทำงาน
(๑๑) นายพงศกร ศรีสมยา	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	รพ.สต.บ้านกลาง	คณะทำงาน
(๑๒) นายพิรุฬห์ ศิริทองคำ	ผอ.กองสาธารณสุข เทศบาลตำบลบ้านกลาง		คณะทำงาน
(๑๓) นางทัศนีย์ สุทธิไชยากุล	ผอ.กองการแพทย์ ฯ เทศบาลเมืองลำพูน		คณะทำงาน
(๑๔) นายจำรัส ตัวเกิด	ประธานศูนย์ประสานงานเครือข่ายแรงงาน ฯ		คณะทำงาน
(๑๕) นางอรพิน มะโนใจ	ผู้ประสานงานเครือข่ายแรงงานนอกระบบ		คณะทำงาน
(๑๖-๒๓) ผู้รับผิดชอบงานอาชีวอนามัย จากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ฯ ละ ๑ คน			คณะทำงาน
(๒๔) นางละมัย สิทธิโรจน์	หน.งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม	สสจ.ลำพูน	คณะทำงานและเลขานุการ
(๒๕) นางศรีสังวาลย์ ศรีทรายคำ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	สสจ.ลำพูน	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
(๒๖) นายศุภกฤษณ์ เสวะกะ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	สสจ.ลำพูน	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

บทบาหน้าที่

๑. พิจารณากำหนดแนวทางการจัดบริการอาชีวอนามัย และการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคกับกลุ่มประชากรที่ทำงานในชุมชน (แรงงานนอกระบบ) ให้เป็นไปตามหลักวิชาการและครอบคลุมชุดสิทธิประโยชน์ของกลุ่มเป้าหมาย สนองเจตนารมณ์แห่ง พ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๕

๒. พัฒนาระบบการจัดทำฐานข้อมูลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของประชาชนในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ประกอบด้วย Community profile / Occupational Health and Safety Profile / ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

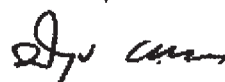
๓. พัฒนาระบบการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้านอาชีวอนามัยเชิงรับ (ในหน่วยบริการ) และเชิงรุก (ในชุมชน) แก่กลุ่มเป้าหมายทั้งกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยง โดยบูรณาการงานให้สอดคล้องกับกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในระบบปกติของหน่วยบริการ ทั้งระดับโรงพยาบาล รพ.สต. และกองทุนสุขภาพตำบล

๔. ควบคุมกำกับ ติดตาม ประเมินผล โครงการนำร่องการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคกลุ่มแรงงานนอกระบบ จังหวัดลำพูน ที่มีระยะเวลาดำเนินการ ๓ ปี (ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗) ที่ได้รับงบประมาณเฉพาะจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) พร้อมทั้งจัดทำข้อสรุปเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนางาน เสนอผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

๕. หน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๖

(นายปัจจุบัน เหมหงษา)

ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
สาขาจังหวัดลำพูน

ด้าน

บันทึกข้อความ

รองปลัดกระทรวงฯ 2
เลขรับที่.....A005.....
วันที่ 19 มิ.ย. 2556
เวลา..... 16.00 น.

ส่วนราชการ สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค โทร. ๑๓๗๔

ที่ รง ๐๒๐๙.๒/ ๐๙๐๗

วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง จัดส่งรายการข้อมูลแรงงานนอกระบบ เพื่อเชื่อมโยงกับศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ

เรียน ปลัดกระทรวงแรงงาน

๑. เรื่องเดิม/ข้อเท็จจริง

๑.๑. จากการสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ผู้มีงานทำจำนวน ๓๙.๖ ล้านคน เป็นแรงงานในระบบ จำนวน ๑๔.๘ ล้านคน หรือร้อยละ ๓๗.๔ และเป็นแรงงานนอกระบบ จำนวน ๒๔.๘ ล้านคน หรือร้อยละ ๖๒.๖ และใน ๒๔.๘ ล้านคน เป็นผู้ปฏิบัติงานภาคเกษตรกรรม จำนวน ๑๔.๗ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๙.๔ ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด (เอกสาร ๑)

๑.๒. สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน (สศร.) กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค (ศภ.) ได้ประชุมหารือร่วมกับผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ ในการเชื่อมโยงข้อมูลเกษตรกรจาก “ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร” (เป็นระบบฐานข้อมูลกลางที่ใช้จัดเก็บข้อมูลเกษตรกรรายครัวเรือนทั่วประเทศ และได้ตรวจสอบความถูกต้องกับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของกรมการปกครองแล้ว) มายังศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ ซึ่งผลการประชุมเป็นการหารือแนวทางการเชื่อมโยงและเรื่องทั่ว ๆ ไป ยังไม่ได้เจาะจงเรื่องรายการที่จะเชื่อมโยง (เอกสาร ๒)

๑.๓. สศร. ศภ. ได้ประสานเป็นการภายในกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์เทคโนโลยีฯ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ เกี่ยวกับความคืบหน้าของเรื่องดังกล่าว ได้รับคำชี้แจงว่าขณะนี้ อยู่ระหว่างทดสอบข้อมูลเกษตรกรที่สำเนา (Copy) มาจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรว่าจะเชื่อมโยงในลักษณะใดบ้าง ทั้งในด้านเนื้อหาและด้านเทคนิค

๒. ข้อพิจารณา

เพื่อให้การเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ซึ่งเป็นแรงงานนอกระบบกลุ่มใหญ่ของประเทศ มีความครอบคลุม และเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม ค้ำครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบของกระทรวงแรงงาน และภาพรวมประเทศ ทั้งในมิติด้านแรงงาน ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน จึงเห็นควรแจ้งรายการข้อมูลฯ เพื่อให้ศูนย์เทคโนโลยีฯ ดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูล ตามรายการต่าง ๆ ดังนี้

กลุ่ม	ที่	รายการ
๑	ข้อมูลทั่วไปของผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร	
	๑	คำนำหน้านาม
	๒	ชื่อ - สกุล
	๓	วัน เดือน ปีเกิด
	๔	เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก
	๕	ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน (เลขที่ หมู่ที่ ชื่อบ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด (สำหรับโทรศัพท์มือถือ และ E-Mail เป็นข้อมูลเพิ่มเติม กรณีสามารถเชื่อมโยงได้)
	๖	สถานที่ติดต่อได้สะดวก
๒	ลักษณะการประกอบการเกษตรของครัวเรือน	
	๑	ส่วนบุคคล (ส่วนตัว)
	๒	นิติบุคคล เช่น ๑) สหกรณ์การเกษตร/สหกรณ์นิคม/กลุ่มเกษตรกร ๒) บริษัท/ห้างหุ้นส่วน/บริษัทมหาชน หรือ ๓) อื่น ๆ เช่น มูลนิธิ/สมาคม/สหพันธ์

กลุ่ม	ที่	รายการ
๘		ลักษณะการประกอบอาชีพของผู้ขอขึ้นทะเบียนและที่มาของรายได้ในครัวเรือน
	๑	อาชีพหลัก เช่น ประกอบการเกษตร รับเงินเดือนประจำ รับจ้างทางการเกษตร ประกอบธุรกิจการค้า รับจ้างทั่วไป หรืออื่น ๆ
	๒	อาชีพรอง เช่น ประกอบการเกษตร รับเงินเดือนประจำ รับจ้างทางการเกษตร ประกอบธุรกิจการค้า รับจ้างทั่วไป อื่น ๆ หรือ ไม่มีอาชีพรอง
	๓	รายได้หลัก เช่น ประกอบการเกษตร รับเงินเดือนประจำ รับจ้างทางการเกษตร ประกอบธุรกิจการค้า รับจ้างทั่วไป หรืออื่น ๆ
	๔	รายได้รอง เช่น ประกอบการเกษตร รับเงินเดือนประจำ รับจ้างทางการเกษตร ประกอบธุรกิจการค้า รับจ้างทั่วไป อื่น ๆ หรือ ไม่มีรายได้รอง
๙		สมาชิกในครัวเรือนและการเป็นสมาชิกในองค์กรในครัวเรือน
	๑	เลขประจำตัวประชาชนทุกคนในครัวเรือน วันเดือนปีเกิด ช่วย/ไม่ช่วยทำการเกษตร
	๒	การเป็นสมาชิกองค์กร เช่น สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นอกภาคการเกษตร กลุ่มเกษตรกร กลุ่มส่งเสริมอาชีพ การเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน
		สมาคม/สหพันธ์ อาสาสมัครเกษตร กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน ธกส. และ อื่น ๆ

(รายละเอียดปรากฏตามแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร : แบบ ทบก. ๐๑ เอกสาร ๓)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามข้อ ๒. หากเห็นชอบ โปรดลงนามในหนังสือถึงผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแนบท้าย

(นางราศี เบญจาทิกุล)

ผู้อำนวยการสำนักงานสภาพัฒนาการเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ
รักษาการในตำแหน่งที่ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน

เห็นชอบ - ลงนามแล้ว

(นายพูลศักดิ์ เศรษฐนันท์)
รองปลัดกระทรวงแรงงาน ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงแรงงาน

19 มี.ย. 2556

กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค รับที่..... 1058 วันที่..... 26 ก.ค. 2556	สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน รับที่..... 2302 วันที่..... 26 ก.ค. 2556 เวลา..... 09.40
---	--

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มงานพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ โทร. ๑๔๑๔
 ที่ รง ๐๒๐๒.๓/๔๒๑ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง รายการข้อมูลแรงงานนอกระบบที่เชื่อมโยงกับศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน

ตามหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ที่ รง ๐๒๐๔.๒/๑๔๕๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค ได้จัดส่งรายการข้อมูลแรงงานนอกระบบ ตามแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร (แบบ ทบก. ๐๑) ของกรมส่งเสริมการเกษตร ให้ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลเข้าสู่ศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน นั้น

จากการประชุมหารือร่วมกันระหว่างศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค และศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ และครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ผลการดำเนินงานสรุปได้ว่า

๑) สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานได้รับข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากกรมส่งเสริมการเกษตร ณ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แล้ว โดยข้อมูลที่ได้รับเป็นข้อมูลตามโครงสร้างระบบฐานข้อมูลเดิม ของกรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ ข้อมูลที่ได้รับทั่วไปของผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร (คำนำหน้านาม ชื่อ-สกุล วัน เดือน ปีเกิด เลขประจำตัวประชาชน ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน) ข้อมูลลักษณะการประกอบการเกษตรของครัวเรือน ข้อมูลสมาชิกในครัวเรือน และการเป็นสมาชิกในองค์กรในครัวเรือน

๒) ข้อมูลที่ยังไม่ได้รับ ได้แก่ ข้อมูลลักษณะการประกอบอาชีพของผู้ขึ้นทะเบียนและที่มาของรายได้ครัวเรือน (อาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้หลัก รายได้รอง) ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรแจ้งว่า อยู่ระหว่างการปรับปรุงและพัฒนาระบบ SMART Farmer ซึ่งคาดว่าจะพัฒนาแล้วเสร็จพร้อมให้บริการข้อมูลแก่หน่วยงานต่างๆ ได้ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานจะต้องเข้าปรึกษารื้อกับกรมส่งเสริมการเกษตร ถึงวิธีการรับส่งข้อมูลดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวลักษณันท์ หงษ์ชัยวิทย์)

ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ทราบ - nov๗๖.

๕๒๒

(นางราศี เบญจาทิกุล)

ผู้อำนวยการสำนักงานสภาพัฒนาการเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน

๒๖ ก.ค. ๕๖

๕.๑๐๗๗
 ๒๖ ก.ค. ๕๖

แบบคำร้อง

☐ ขอปรับปรุงข้อมูลที่ขึ้นทะเบียนไว้แล้ว

☐ ขอขึ้นทะเบียนเกษตรกร

รหัสทะเบียนครัวเรือนเกษตรกร

สำหรับเจ้าหน้าที่

สถานที่ขึ้นทะเบียน หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด วันที่ เดือน พ.ศ.

เรียน ผู้ช่วยนายทะเบียน

ข้าพเจ้า ☐ นาย ☐ นาง ☐ นางสาว ชื่อ นามสกุล เกิดปี พ.ศ.   เลขประจำตัวประชาชน   เลขรหัสประจำบ้าน   ตามทะเบียนเลขรหัสประจำบ้านของครัวเรือนข้าพเจ้ามีครัวเรือนทั้งหมด ครัวเรือน ประกอบการเกษตร ครัวเรือนที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เลขที่ หมู่ที่ ชื่อบ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด โทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ E-mail สถานที่ติดต่อได้สะดวก ☐ ตามทะเบียนบ้าน ☐ ตามบ้านเลขที่ หมู่ที่ ชื่อบ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด โทรศัพท์

ข้าพเจ้าขอยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนและแจ้งข้อมูลรายละเอียด ดังนี้

ข้อ 1 ลักษณะการประกอบการเกษตรของครัวเรือนข้าพเจ้า (กา ☒ ใน ☐ เพียงคำตอบเดียว)☐ 1.1 ส่วนบุคคล (ส่วนตัว)☒ 1.2 นิติบุคคล (ให้ระบุประเภทและรายละเอียดของนิติบุคคล แล้วข้ามไปถามข้อ 5)☐ 1.2.1 สหกรณ์การเกษตร/สหกรณ์นิคม/กลุ่มเกษตรกร☐ 1.2.2 บริษัท/ห้างหุ้นส่วนบริษัทมหาชน☐ 1.2.3 อื่นๆ เช่น มูลนิธิ/สมาคม/สหพันธ์ชื่อ จังหวัด ทะเบียนเลขที่ สาขา (ถ้ามี)

ข้อ 2 ลักษณะการประกอบอาชีพของผู้ขอขึ้นทะเบียนและที่มาของรายได้ในครัวเรือน (ระบุอาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้หลัก รายได้รอง เพียงอย่างเดียวคำตอบเท่านั้น)

2.1 อาชีพหลัก	2.2 อาชีพรอง	2.3 รายได้หลัก	2.4 รายได้รอง
☐ 1. ประกอบการเกษตร ☐ 2. รับเงินเดือนประจำ ☐ 3. รับจ้างทางการเกษตร ☐ 4. ประกอบธุรกิจการค้า ☐ 5. รับจ้างทั่วไป ☐ 6. อื่นๆ	☐ 1. ประกอบการเกษตร ☐ 2. รับเงินเดือนประจำ ☐ 3. รับจ้างทางการเกษตร ☐ 4. ประกอบธุรกิจการค้า ☐ 5. รับจ้างทั่วไป ☐ 6. อื่นๆ	☐ 1. ประกอบการเกษตร ☐ 2. มีเงินเดือนประจำ ☐ 3. รับจ้างทางการเกษตร ☐ 4. ประกอบธุรกิจการค้า ☐ 5. รับจ้างทั่วไป ☐ 6. อื่นๆ	☐ 1. ประกอบการเกษตร ☐ 2. มีเงินเดือนประจำ ☐ 3. รับจ้างทางการเกษตร ☐ 4. ประกอบธุรกิจการค้า ☐ 5. รับจ้างทั่วไป ☐ 6. อื่นๆ

อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการดำเนินกิจกรรมนั้นๆ

อาชีพรอง หมายถึง อาชีพที่ใช้เวลาดำเนินกิจกรรมรองจากอาชีพหลัก

รายได้หลัก หมายถึง รายได้ทั้งหมดที่เป็นเงินสดและไม่ใช่เงินสดรวมกันแล้วมีมูลค่าเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอาจได้มาจากการประกอบอาชีพหลักหรืออาชีพรองก็ได้

รายได้รอง หมายถึง รายได้ทั้งหมดที่เป็นเงินสดและไม่ใช่เงินสดรวมกันน้อยกว่ารายได้หลัก

ข้อ 3 สมาชิกในครัวเรือนและการเป็นสมาชิกองค์กรในครัวเรือนข้าพเจ้า

3.1 สมาชิกทุกคนในครัวเรือนข้าพเจ้า						3.2 การเป็นสมาชิกองค์กร											
ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	เลขประจำตัวประชาชน	เพศ	เกิดปีพ.ศ.	ช่วยทำการเกษตร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	ผู้ยื่นคำร้อง	<input type="text"/>	☐ ชาย ☐ หญิง	-	☐ ช่วย ☐ ไม่ช่วย												
2		<input type="text"/>	☐ ชาย ☐ หญิง	2	☐ ช่วย ☐ ไม่ช่วย												
3		<input type="text"/>	☐ ชาย ☐ หญิง	2	☐ ช่วย ☐ ไม่ช่วย												
4		<input type="text"/>	☐ ชาย ☐ หญิง	2	☐ ช่วย ☐ ไม่ช่วย												
5		<input type="text"/>	☐ ชาย ☐ หญิง	2	☐ ช่วย ☐ ไม่ช่วย												
6		<input type="text"/>	☐ ชาย ☐ หญิง	2	☐ ช่วย ☐ ไม่ช่วย												

สมาชิกองค์กร (กา ☒ ใน ได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ) 1=สหกรณ์ภาคการเกษตร, 2=สหกรณ์นอกภาคการเกษตร, 3=กลุ่มเกษตรกร, 4=กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร, 5=กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร, 6=กลุ่มยุวเกษตรกร, 7=วิสาหกิจชุมชน/เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน, 8=สมาคม/สหพันธ์, 9=อาสาสมัครเกษตร, 10=กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน, 11=ธกส. 12=อื่นๆ

ข้อ 4 การถือครองที่ดินของครัวเรือนข้าพเจ้า มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 เพื่อการเกษตร	ไร่	งาน	ตร.วา	4.2 นอกการเกษตร เช่น ที่อาศัย ที่ว่างเปล่า	ไร่	งาน	ตร.วา
1. ของตนเองรวม				1. ของตนเองรวม			
2. เช่า				2. เช่า			
3. อื่นๆ (ถ้ามี ที่สาธารณประโยชน์...)				3. อื่นๆ (ถ้ามี ที่สาธารณประโยชน์.....)			

สำหรับมอบให้ผู้ขอขึ้นทะเบียน

หลักฐานนี้ออกให้เพื่อแสดงว่า นาย/นาง/นางสาว เลขประจำตัวประชาชน ได้แจ้งข้อมูลตามแบบคำร้องขอขึ้นทะเบียน เมื่อวันที่ ณ สถานที่ขึ้นทะเบียน หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด ลงชื่อ ผู้รับขึ้นทะเบียน

(.....)

แนบท้ายภาคดำเนินโครงการบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเฉพาะ
(แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ)
ฉบับแก้ไขปรับปรุง พ.ศ. 2557
(การจัด/แก้ไข/แนบ/เอกสาร/การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2557 คู่มือปฏิบัติ)

ชื่องาน/โครงการ/กิจกรรม

โครงการบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุและแรงงานคนพิการ)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อบริหารจัดการ/ขับเคลื่อนภารกิจแรงงานกลุ่มเฉพาะทั้ง 3 ด้าน (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ) ให้เป็นรูปธรรมสามารถปฏิบัติได้ ทั้งระดับนโยบายและขับเคลื่อนสู่ระดับพื้นที่/จังหวัด

2. เป้าหมายของงาน

ในการดำเนินงานของสำนักงานแรงงานจังหวัดได้กำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์การวัดที่ใช้ในการติดตามผลภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

ในแผนงาน รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพข้อมูลด้านแรงงานเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

กิจกรรมหลัก ศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาระบบคุ้มครองแรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุและแรงงานคนพิการ)

ตัวชี้วัดโครงการ	ตัวชี้วัดกิจกรรม	เป้าหมายของกิจกรรม	เป้าหมายของ สรจ.
จำนวนข้อเสนอที่เกี่ยวข้องกับแรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุและแรงงานคนพิการ)	1. มีรายงานการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์แรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ) ในจังหวัด 2. มีคำสั่งจังหวัด แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด 3. มีรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ไม่ต่ำกว่า 3 ครั้ง 4. มียุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ) จังหวัด 5. มี "แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานกลุ่มเฉพาะจังหวัด ประจำปี 2557 (ทั้งส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2) 6. มีการพัฒนาเครือข่ายแรงงานกลุ่มเฉพาะในจังหวัด 7. มีรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ	1.รายงานการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์แรงงานกลุ่มเฉพาะ(แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ) ในจังหวัด 2.คำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด 3.รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด ไม่ต่ำกว่า 3 ครั้ง 4.ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ) จังหวัด 5.แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานกลุ่มเฉพาะจังหวัด ประจำปี 2557 (ทั้งส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2) 6.เครือข่ายแรงงานกลุ่มเฉพาะในจังหวัด ได้รับการพัฒนา 7.รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ	รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

3. รูปแบบของการทำงาน

ทำงานในรูปแบบ “คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด” โดยนายกรัฐมนตรี ได้ลงนามในคำสั่ง “คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ” (คณช.) ที่ 2/2556 ลงวันที่ 20 กันยายน 2556 แต่งตั้ง “คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด” (ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน แรงงานจังหวัดเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดและประกันสังคมจังหวัดเป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ) โดยนำร่องปี 2556 จำนวน 15 จังหวัด ได้แก่ 1) เชียงใหม่ 2) น่าน 3) ลำพูน 4) พะเยา 5) เชียงราย 6) ราชบุรี 7) ขอนแก่น 8) สงขลา 9) สมุทรปราการ 10) นครปฐม 11) มหาสารคาม 12) อุบลราชธานี 13) พัทลุง 14) กระบี่ และ 15) จังหวัดแพร่ โดยในปีงบประมาณถัดไป การคัดเลือกจังหวัดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

คณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ จะประชุมพิจารณาคัดเลือกจังหวัดนำร่องอีก 5 จังหวัดประมาณกลางเดือนพฤศจิกายน 2556

4. ขั้นตอนการทำงาน

(1) สำนักงานแรงงานจังหวัดศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์แรงงานกลุ่มเฉพาะ(แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ) และประเด็นปัญหาด้านแรงงานนอกระบบในจังหวัด

(2) สำนักงานแรงงานจังหวัด ดำเนินการจัดประชุมหารือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานในจังหวัด เพื่อพิจารณาองค์ประกอบของคำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ที่ 2/2556 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด ข้อ 1.4 ซึ่งจะต้องแต่งตั้งหัวหน้าส่วนราชการที่ปรากฏในแผนปฏิบัติการ ส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559 จำนวน 4 คน (ทั้งนี้ ต้องขึ้นอยู่กับประเด็นปัญหาด้านแรงงานนอกระบบในจังหวัดว่าเกี่ยวข้องกับกระทรวงอื่น/หน่วยงานอื่นใดบ้าง)

และองค์ประกอบตามข้อ 1.5 ต้องแต่งตั้งผู้แทนองค์กรหรือกลุ่มต่าง ๆ เช่น ผู้แทนองค์กรหรือกลุ่มต่าง ๆ เช่น ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนผู้จ้างงาน (ข้อมูลที่ขึ้นทะเบียนกับสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด) ผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้าน(ข้อมูลที่ขึ้นทะเบียนกับสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดหรือขึ้นทะเบียนเป็นกลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้านของกรมการจัดหางาน) ผู้แทนศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบจังหวัด (เป็นศูนย์ฯ ของ 8 จังหวัดที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพหรือ สสส. เข้าไปส่งเสริมและสนับสนุนให้จัดตั้ง ได้แก่ 1) เชียงใหม่ 2) น่าน 3) ลำพูน 4) พะเยา 5) เชียงราย 6) ราชบุรี 7) ขอนแก่น และ 8) จังหวัดสมุทรปราการ) ผู้แทนชมรมอาสาสมัครแรงงานจังหวัด (ถ้ามี) และผู้แทนกลุ่มแรงงานนอกระบบ (ผู้แทนกลุ่มอาชีพ/วิสาหกิจชุมชน) โดยนำหารือผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะประธานอนุกรรมการฯ แต่งตั้งจำนวน 5 คน (ขึ้นอยู่กับประเด็นปัญหาด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัดว่าเกี่ยวข้องกับองค์กร/กลุ่มใด หรือจะให้องค์กร/กลุ่มฯ เป็นกลไกของจังหวัด เป็นต้น)

รวมทั้งจัดทำคำสั่งจังหวัด แต่งตั้ง “คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด” ให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับคำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ ที่ 2/2556

(3) จัดประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด ไตรมาสละ 1 ครั้ง (รวม 4 ครั้งต่อปี)

(4) จัดทำ “ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุและแรงงานคนพิการ) ปี 2557 – 2559 ของจังหวัด” ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความเห็นชอบ

(5) จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุและแรงงานคนพิการ) ประจำปี 2557 ของจังหวัด โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนได้แก่

1) ส่วนที่ 1 แผนปฏิบัติการฯ ที่เป็นภาพรวมของงานด้านแรงงานกลุ่มเฉพาะของจังหวัด (เพื่อการตรวจบูรณาการของกระทรวงแรงงานด้วย) (เป็นการระดม/รวบรวมแผนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกิจทั้ง 3 ด้าน : แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุและแรงงานคนพิการ ในจังหวัด

2) ส่วนที่ 2 แผนปฏิบัติการฯ เชิงประเด็น ตามที่คณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด (เน้น 20 จังหวัดนำร่อง) ลงมติว่าเป็นประเด็นสำคัญ ในการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาของจังหวัด เช่น

- ด้านสุขภาพ เช่น การแก้ไขสารเคมีในกลุ่มเกษตรกร (ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นต้น

- ด้านสวัสดิการสังคม (ประกันสังคมมาตรา 40) เช่น การออกหน่วยเคลื่อนที่บริการ เบ็ดเสร็จ Service Delivery Unit (SDU) ประกันสังคมมาตรา 40 (พัฒนาความร่วมมือการดำเนินการรณรงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องวินัยการออมและการสร้างหลักประกันทางสังคมให้กับประชาชน ที่อยู่นอกระบบการคุ้มครองใด ๆ)

- สำรวจ/ศึกษาสถานการณ์และสภาพปัญหาความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานฯ ของกลุ่มเกษตรกร (โดยเฉพาะกลุ่มผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP : One Tambol One Product) หาบเร่แผงลอย ขั้รถบริการสาธารณะ (มอเตอร์ไซด์และรถแท็กซี่) คนเก็บขยะและซาเล้ง ประมง ผู้รับงานไปทำที่บ้าน แรงงานรับจ้างตามฤดูกาล ฯลฯ)

- การพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน
- การขับเคลื่อนการนำพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. 2553 สู่การปฏิบัติ

- การขยายความคุ้มครองแรงงานนอกระบบ กลุ่มเกษตรกรพันธสัญญาของจังหวัด
- การส่งเสริมการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ (กลุ่มผู้รับงานไปทำที่บ้าน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ฯลฯ)

- สำรวจข้อมูลตามประเด็นสำคัญ เป็นต้น

(6) ดำเนินการแก้ไขในประเด็นปัญหาด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัด ทั้งนี้ เพื่อจัดทำเป็น Model ในการแก้ไขปัญหาด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัด เสนอคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) ต่อไป

(7) การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายแรงงานกลุ่มเฉพาะแรงงานนอกระบบ(แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ) เพื่อเป็นกลไกในพื้นที่ (อาสาสมัครแรงงาน ผู้นำศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบ หรือชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น ในพื้นที่จังหวัดนำร่อง) ให้ความเข้มแข็ง ทั้งนี้ สามารถบูรณาการกับการกิจงานด้านอาสาสมัครแรงงาน ของสำนักตรวจและประเมินผล กลุ่มงานสนับสนุนเครือข่ายและประสานภูมิภาค และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานในจังหวัด

(8) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการทั้ง 2 ส่วน (โดยเฉพาะส่วนที่ 2 การแก้ไขปัญหาตามประเด็นสำคัญ) รวมทั้งข้อเสนอการบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเฉพาะของจังหวัด ให้กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงานเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (ด้านแรงงานนอกระบบ) คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (ด้านผู้สูงอายุ) และคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (ด้านแรงงานคนพิการ)

(9) ตารางแผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ต.ค. 56	พ.ย. 56	ธ.ค. 56	ม.ค. 57	ก.พ. 57	มี.ค. 57	เม.ย. 57	พ.ค. 57	มิ.ย. 57	ก.ค. 57	ส.ค. 57	ก.ย. 57
1. ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ แรงงานกลุ่มเฉพาะ(แรงงานนอก ระบบ แรงงานสูงอายุ และ แรงงานคนพิการ) และประเด็น ปัญหาด้านแรงงานนอกระบบใน จังหวัด		↔										
2. จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการบริหารจัดการ แรงงานนอกระบบจังหวัด			↔									
3. จัดประชุมคณะอนุกรรมการ บริหารจัดการแรงงานนอกระบบ จังหวัด				↔			↔			↔		↔
4. จัดทำ “ยุทธศาสตร์การบริหาร จัดการแรงงานกลุ่มเฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงาน สูงอายุและแรงงานคนพิการ) ปี 2557 – 2559 ของจังหวัด” ที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความ เห็นชอบ				↔								
5. จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม คุ้มครองและพัฒนาแรงงานกลุ่ม เฉพาะ (แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุและแรงงานคน พิการประจำปี 2557 ของจังหวัด					↔							
6. ดำเนินการแก้ไขในประเด็นปัญหา ด้านแรงงานกลุ่มเฉพาะของจังหวัด						↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔
7. พัฒนาศักยภาพเครือข่ายแรงงาน กลุ่มเฉพาะ(แรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคน พิการ)							↔					
8. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการทั้ง 2 ส่วน (โดยเฉพาะส่วนที่ 2 การแก้ไขปัญหา ตามประเด็นสำคัญ) รวมทั้งข้อเสนอ การบริหารจัดการแรงงานกลุ่ม เฉพาะของจังหวัด												↔

- (10) การรายงานผล
ปีละ 2 ครั้ง (6 เดือนแรก และสิ้นปีงบประมาณ)
- (11) พื้นที่ดำเนินการ
20 จังหวัดนาร่อง ได้แก่ 1) เชียงใหม่ 2) น่าน 3) ลำพูน 4) พะเยา 5) เชียงราย 6) ราชบุรี 7) ขอนแก่น 8) สงขลา 9) สมุทรปราการ 10) นครปฐม 11) มหาสารคาม 12) อุบลราชธานี 13) พัทลุง 14) กระบี่ และ 15) จังหวัดแพร่ โดยใน
ปีงบประมาณถัดไป การคัดเลือกจังหวัดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหาร
จัดการแรงงานนอกระบบ ซึ่งจะประชุมพิจารณาคัดเลือกจังหวัดนาร่องอีก 5 จังหวัดประมาณกลางเดือน
พฤศจิกายน 2556
- (12) หน่วยงานรับผิดชอบ
สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค
- (13) (ถ้ามี) เอกสารแนบ เช่น แบบฟอร์มการรายงาน แบบฟอร์มการสำรวจ
- สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/26639 ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2554
เรื่อง แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 - 2559
  - สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0505/22448 ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2555
เรื่อง ขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ
  - คำสั่ง “คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ” (คนช.) ที่ 1/2556 ลงวันที่ 20 กันยายน 2556
เรื่อง แต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการประสานแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ”
  - คำสั่ง “คณะกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแห่งชาติ” (คนช.) ที่ 2/2556 ลงวันที่ 20 กันยายน 2556
เรื่อง แต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบจังหวัด”
  -

พิมพ์ที่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บางกอกบัสส็อก 253,255,255/10-11 ถนนพะเนียง แขวงวัดโสมนัส
เขตป้อมปราบฯ กรุงเทพฯ 10100 โทร. 0-2281-2055, 0-2281-5089, 0-2281-4874
โทรสาร 0-2281-0723 E-mail : bkb_1969@yahoo.com

**ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม กลุ่มรองและพัฒนาแรงงานนอกระบบ
ประจำปีงบประมาณ 2556 และ แผนปฏิบัติการส่งเสริม กลุ่มรองและพัฒนา แรงงานนอกระบบ
ประจำปีงบประมาณ 2557**

ที่ปรึกษา

ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
นางสาวอินทรีริตา นนทะวัชรศิริโชติ	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงแรงงาน
นายจิรศักดิ์ สุขคนธชาติ	ปลัดกระทรวงแรงงาน
นายสุเมธ มโหสถ	รองปลัดกระทรวงแรงงาน
นายพิรพัฒน์ พรศิริเลิศกิจ	ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน

ผู้จัดทำ

- คณะทำงานขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2555 – 2559
- โครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 – 2559 สู่การปฏิบัติ (ทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน

นางสาววีรจิตต์ สุวรรณบุญ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและวางแผนกำลังแรงงาน รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน
นางสาววิไลวรรณ เทียงดาห์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน
นางวนิดา คล้ายศรี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค
นางสาวทศริน จิวตัน	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค
นางสาวนงนุช จันทรจักร	เจ้าหน้าที่บริหารงานโครงการการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนแผน ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 - 2559 สู่การปฏิบัติ

สนับสนุนข้อมูลโดย 12 หน่วยงาน (9 กระทรวง 4 หน่วยงาน)

1. กระทรวงแรงงาน	2. สำนักนายกรัฐมนตรี
3. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	4. กระทรวงสาธารณสุข
5. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	6. กระทรวงอุตสาหกรรม
7. กระทรวงศึกษาธิการ	8. กระทรวงการคลัง
9. กระทรวงมหาดไทย	(1) สำนักงานกองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
(2) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	(3) มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงาน และอาชีพ (Homenet Thailand)
(4) ศูนย์ประสานงานแรงงานนอกระบบระดับชาติ	

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กลุ่มงานเศรษฐกิจแรงงานมหภาค

ถนนมิตรไมตรี เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2232 1374 โทรสาร 0 2232 1377

A series of silhouettes of people in business attire climbing a set of stairs that recede into the distance. The scene is set against a light, hazy background.

วิสัยทัศน์กระทรวงแรงงาน

“แรงงานมีศักยภาพสูงเพื่อส่งเสริม
ขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ
มีความมั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี”

A row of silhouettes of people of various ages and genders holding hands, forming a continuous line. The background is a solid light green.

ค้นหารายงานสถานการณ์แรงงานย้อนหลัง

ได้ที่ www.mol.go.th เลือกนักวิชาการ